ANAYASA MAHKEMESİ
KARARLAR DERGİSİ

Sayı: 46
4. Cilt

2009

Anayasa Mahkemesi Yayınları
ISSN 1300-9729
ISBN 978-975-7427-47-6

2009 yılında Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi kararlarının özgün şekliyle yer aldığı bu dergide, sınıflandırma "karar numarasına" göre yapılmıştır.

Yayın Kurulu
Mehmet ERTEN (Üye)
Serdar ÖZGÜLDÜR (Üye)
Recep KÖMÜRCÜ (Üye)

Kitabı Yayıma Hazırlayan
Nuray ÖZCAN Yayın İşleri Müdür Vekili

İletişim ve İstem Adresi
Anayasa Mahkemesi Başkanlığı
Yayın İşleri Müdürlüğü
Ahlatlıbel Mahallesi
İncek Yolu Serpmeleri No: 4
06890 Çankaya/Ankara
Telefon : (312) 463 74 67-68
Faks : (312) 463 74 00
www.anayasa.gov.tr

Baskı ve Cilt
SFN Televizyon Tanıtım
Tasarım Yayıncılık Ltd. Şti.
Telefon : (312) 472 37 73-74
Faks : (312) 472 37 75
http://www.sfn.com.tr

Baskı Tarihi
Temmuz 2010

Dizinler

I- Alfabetik İndeks 2295
II- Karar-Esas-Resmi Gazete Tarihi-Karar Tarihine Göre Dizinler 2297
III- Anayasa Maddeleri Dizini 2299
IV- Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi Dizini (1962-2009) 2301

Esas Sayısı : 2002/25 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı : 2009/49

Karar Günü : 10.11.2009

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Enis TUNGA ve Mehmet ERTEN'in katılımıyla 17.9.2002 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

"Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, oybirliğiyle" karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2001 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan belgelerde Liberal Demokrat Parti'nin Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2001 yılı gelirlerinin 238.104.052.160.- lira, giderlerinin 237.025.886.228.- lira, 2002 yılına devreden nakit mevcudunun 1.078.165.932.- lira olduğu, gelir ile gider ve nakit devir rakamları toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi gelirleri 105.011.322.592.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 105.007.811.854.- lirası bağış gelirleri ve 3.510.738.- lirası geçen yıldan devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

Dosyaya sunulan belgelerin incelenmesinde, Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı kesinhesabına ait gelir belgeleri ile gelirlerin kaydedilmesi gereken defterin gönderilmediği anlaşılmıştır.

Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı kesinhesabının ilk incelenmesi sonucunda, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine ilişkin karar 17.9.2002 tarihinde verilmiş ve bu ilk inceleme kararı Liberal Demokrat Parti Genel Başkanlığı'na Rıdvan Eriş adına 23.9.2002 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Parti'nin, Genel Başkan Cem Toker imzası ile Anayasa Mahkemesine yazdığı 20.9.2006 tarihli yazı ekinde Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gider belgelerinin bir kısmı sunulmuş, ancak eski yönetimin partiye ait defter, evrak ve mühürleri yeni yönetime devretmemesi nedeniyle gelir belgeleri ile defter kayıtlarının gönderilemediği ifade edilmiştir.

Gelir belgeleri ile gelirlerin kaydedilmesi gereken defterin gönderilmediği hususu, 17.9.2009 tarih ve 1180 sayılı yazı ile Parti'ye sorulmuş, Parti Genel Başkanı imzası ile sunulan 13.10.2009 tarihli yazıda eksikliklerle ilgili olarak yeni bilgi ve belge sunulamadığı belirtilmiştir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Yasasının "Gelirlerin sağlanmasında usul" başlıklı 69 uncu maddesinde;

"Bir siyasi partinin bütün gelirleri, o siyasi partinin tüzelkişiliği adına elde edilir.

Siyasi partilerin genel merkezlerinin ve teşkilat kademelerinin gelirleri, parti merkez karar ve yönetim kurulunca bastırılan makbuzlar karşılığında alınır. Bastırılan ve parti teşkilat kademelerine gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sıra numaralarına ait kayıtlar parti genel merkezinde tutulur. Parti teşkilat kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısıyla parti merkez karar ve yönetim kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuzda ve dip koçanlarında yer alır.

Makbuzların asıl kısımlarıyla dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklama süresi, Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının ilgili partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.",

Yasanın "Denetim" başlıklı 75. maddesinde;

"Anayasa Mahkemesi, kesinhesaplara ait bilgilerin belgelendirilmesini siyasi partilerden her zaman isteyebilir.

Anayasa Mahkemesi denetimini evrak üzerinde yapar. Bu denetimi, Sayıştaydan yardım sağlanarak hazırlatacağı raporlar üzerinden yapabileceği gibi, siyasi partilerin genel merkezlerinde ve mahalli teşkilatlarında doğrudan doğruya veya kendi üyeleri arasından görevlendireceği bir naip üye veya mahallin en kıdemli adli veya idari yargı hakimi niyabetinde yaptıracağı inceleme ve araştırmalar üzerinden de yapabilir. Bu maksatla, yeminli bilirkişi görevlendirebilir.

Anayasa Mahkemesi, ilgili siyasi partinin başkanından veya temsilcisinden yazılı mütalaa isteyebilir; gerekli görürse sorumlu uzman muhasipler de dahil ilgililerin sözlü açıklamalarını dinleyebilir.

Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.

Siyasi partilerin büyük kongrelerinin kesinhesaplar hakkındaki kararları, Anayasa Mahkemesinin denetimini etkilemez. Anayasa Mahkemesinin bu denetim sonucunda vereceği kararlar kesindir." hükümlerine yer verilmiş olup,

Yasanın "Hazinece elkoyma" başlıklı 76. maddesinde, Yasa'nın 69. maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak bir siyasi partinin tevsik edilmeyen kaynaklardan gelir sağladığı anlaşılırsa, Anayasa Mahkemesi kararıyla bu gelirin Hazineye irat kaydedileceği kurala bağlanmıştır.

Parti yönetiminin değişmesi ve yöneticiler arasında devir işlemlerinin gerçekleşmemesinin Parti'nin iç sorunu olduğu ve yapılacak mali denetimi etkilemediği sonucuna varılmıştır.

Buna göre, siyasi partilerin kesinhesaplarının dayanağını oluşturan gelir belgeleri ve defter kayıtlarını yasal saklama süresi içerisinde Anayasa Mahkemesine sunması gerektiğinden, gelir belgeleri ve defter kayıtlarını göndermeyen Partinin, kesinhesabında gösterdiği gelir rakamı toplamı

kadar parti malvarlığının Hazine'ye irat kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'nın 76. maddesinde, Yasa'nın 69. maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak bir siyasi partinin tevsik edilmeyen kaynaklardan gelir sağladığı anlaşılırsa, Anayasa Mahkemesi kararıyla bu gelir Hazine'ye irat kaydedilir denildiğinden, Partinin 2001 yılı içinde elde ettiği ve belgelendiremediği 105.007.811.854.- lira tutarındaki gelirin Hazine'ye irat yazılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Osman Alifeyyaz PAKSÜT ve Serruh KALELİ, "ilk inceleme kararının Parti'ye bildirilme tarihinden itibaren beş yıl geçtiği, ilk inceleme kararından sonra gelir gider belgeleri ve defter kayıtlarının Parti'den istenmediği ve Parti'nin belgeleri saklama süresinin dolduğu" yolundaki karşıoyları ile bu görüşe katılmamışlardır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti'nin il örgütleri gelirleri 133.092.729.568.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 35.355.620.860.- lirası aidat gelirleri, 53.332.034.196.- lirası bağış gelirleri, 23.780.000.000.- lirası genel merkez yardımı, 10.364.833.570.- lirası faaliyet gelirleri, 10.118.987.948.- lirası diğer gelirler ve 141.252.994.- lirası geçen yıldan devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

İl örgütlerinin kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi giderleri 104.956.322.592.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 17.462.946.085.- lirası personel giderleri, 2.705.834.000.- lirası temsil ağırlama giderleri, 2.604.876.718.- lirası kırtasiye giderleri, 40.147.618.296.- lirası ulaşım ve haberleşme giderleri, 4.547.681.476.- lirası kira giderleri, 362.684.010.- lirası vergi, sigorta, harç vb. giderler, 12.981.887.622.- lirası propaganda giderleri, 362.794.385.- lirası diğer giderler ve 23.780.000.000.- lirası teşkilatlara yapılan yardımlardan oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2002 yılına devreden nakit mevcudu 55.000.000.- liradır.

Dosyaya sunulan belgelerin incelenmesinde, Parti'nin 2001 yılı kesinhesabına ait gider belgelerinin bir kısmının gönderildiği, ancak bazı gider belgeleri ile giderlerin kaydedilmesi gereken defterin gönderilmediği anlaşılmıştır.

2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesinin üçüncü fıkrasına göre beş milyon liraya (2001 yılı için 11.863.800) kadar olan harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu olmadığından, bu miktarı geçen harcamaların geçerli bir kanıtlayıcı belgeye dayanması gerekmektedir.

Aynı Kanun'un 75. maddesinde, *"Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir"* ve 76. maddesinde de, *"Belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irad kaydedilir"* hükümleri yer almıştır.

Parti yönetiminin değişmesi ve yöneticiler arasında devir işlemlerinin gerçekleşmemesinin Parti'nin iç sorunu olduğu ve yapılacak mali denetimi etkilemediği sonucuna varılmıştır.

Buna göre, siyasi partilerin kesinhesaplarının dayanağını oluşturan gider belgeleri ve defter kayıtlarını yasal saklama süresi içerisinde Anayasa Mahkemesine sunması gerektiğinden, Partinin kesinhesabında gösterdiği halde belgelendiremediği gider rakamı kadar parti malvarlığının Hazineye irat kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Parti Genel Merkezi'nin 2001 yılına ait toplam 104.956.322.952.- lira giderin, 95.183.030.721 lirasına ilişkin Parti adına ve usulüne uygun gider belgeleri gönderildiğinden bu kadar giderin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu, belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen 9.773.291.871.- lira gider karşılığı Parti malvarlığının Hazineye gelir yazılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Osman Alifeyyaz PAKSÜT ve Serruh KALELİ, "ilk inceleme kararının Parti'ye bildirilme tarihinden itibaren beş yıl geçtiği, ilk inceleme kararından sonra gelir gider belgeleri ve defter kayıtlarının Parti'den istenmediği ve Parti'nin belgeleri saklama süresinin dolduğu" yolundaki karşıoyları ile bu görüşe katılmamışlardır.

Diğer taraftan Siyasi Partiler Yasası'nın "Cumhuriyet Başsavcılığına ve Anayasa Mahkemesine Gerekli Bilgilerin Verilmemesi" başlıklı 111. maddesinin c fıkrasında, siyasi partilerin 75. madde gereğince yapılan inceleme ve araştırmaları engelleyen sorumluları ile aynı madde gereğince

istenen bilgileri vermeyen sorumluları hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis ve altmış milyon liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmedileceği belirtilmiştir.

Buna göre, Yasa'nın 75 maddesi hükmüne aykırı olarak Parti Genel Merkezinin gelir-gider belgeleri ile defter kayıtlarını Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na göndermeyen Parti sorumluları hakkında Yasa'nın 111. maddesi (c) fıkrası uyarınca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Osman Alifeyyaz PAKSÜT ve Serruh KALELİ, "ilk inceleme kararının Parti'ye bildirilme tarihinden itibaren beş yıl geçtiği, ilk inceleme kararından sonra gelir gider belgeleri ve defter kayıtlarının Parti'den istenmediği ve Parti'nin belgeleri saklama süresi dolduğundan suç duyurusunda bulunulmasına gerek olmadığı" yolundaki karşıoyları ile bu görüşe katılmamışlardır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 132.069.563.636.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 4.915.000.000.- lirası personel giderleri, 10.130.508.000.- lirası temsil ağırlama giderleri, 21.317.988.010.- lirası ulaşım ve haberleşme giderleri, 8.440.046.079.- lirası kırtasiye giderleri, 48.530.640.000.- lirası kira giderleri, 468.780.860.- lirası vergi, sigorta, harç vb. giderler, 19.232.329.999.- lirası propaganda giderleri, 3.295.670.000.- lirası demirbaş giderleri, 15.108.678.431.- lirası diğer giderler ve 629.922.257.- lirası teşkilatlara yapılan yardımlardan- oluşmaktadır.

İl örgütlerinin 2002 yılına devreden nakit mevcudu 1.023.165.932.- liradır.

İl örgütleri kesinhesap çizelgelerinin gider bölümleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı kayıt ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, Parti'nin 2001 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz milyon lirayı aşan taşınır mal ve menkul kıymet edinimin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Kesinhesapta gösterilen gelirlerin 105.007.811.854.- lirası (105.007,81 YTL.) ile giderlerin 9.773.291.871.- lirasının (9.773,29 YTL.) belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmediğinden toplam 114.781.103.725.- lira (114.781,10 YTL.) karşılığı Parti malvarlığının, 2820 sayılı Yasa'nın 75. ve 76. maddeleri gereğince Hazine'ye gelir kaydedilmesine Osman Alifeyyaz PAKSÜT ile Serruh KALELİ'nin karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- Parti'nin 2001 yılı kesinhesabında gösterilen 238.104.052.160.- lira (238.104,05 YTL.) geliri, 237.025.886.228.- lira (237.025,88 YTL.) gideri ile 1.078.165.932 lira (1.078,16 YTL.) nakit devrinin Hazine'ye irat kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'na uygun olduğuna OYBİRLİĞİYLE,

3- 2820 sayılı Yasa'nın 75. maddesi hükmüne aykırı olarak Parti Genel Merkezi'nin 2001 yılına ait gelir ve gider belgeleri ile defter kayıtlarını vermeyen Parti sorumluları hakkında Yasa'nın 111. maddesi uyarınca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına Osman Alifeyyaz PAKSÜT ile Serruh KALELİ'nin karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

10.11.2009 gününde karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

KARŞIOY YAZISI

Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda, kesinhesapta gösterilen gelir ve giderlerden belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilemeyen 114.781,10 YTL'nin 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 75. ve 76. maddeleri gereğince Hazine'ye gelir kaydedilmesine oyçokluğuyla karar verilmiştir.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 69. maddesinde parti gelirlerinin sağlanmasında izlenecek usul belirtilmiş olup, dördüncü fıkrasında "sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuzda ve dip koçanlarında yer alır" denilmiş; son fıkrada ise "Makbuzların asıl kısımlarıyla dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklama süresi, Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının ilgili partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır" kuralı getirilmiştir. Giderlerin yapılmasında usule ilişkin 70. maddede de giderlere ait belgeleri saklama süresinin, özel kanunlarda gösterilen daha uzun süreye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, kesinhesabın Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararının ilgili partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıl olacağı öngörülmüştür.

Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararı, Denetlenen Parti'ye **23.9.2002** tarihinde tebliğ edilmiştir. 2002 yılında elde edilmiş veya harcanmış olan ancak belgelenemeyen 114.781 YTL'nin karşılığı Parti malvarlığının Hazine'ye irat kaydedilmesine ise **10.11.2009** günü, yani ilk inceleme kararının Parti'ye tebliğinden **7 yıl 2 ay** geçtikten sonra karar verilmiştir.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 75. maddesine göre "evrak üzerinde" yapılan denetimde, gelirlerin kanuna uygunluğunun başlıca kanıtı olan makbuz dip koçanlarının ve gider belgelerinin saklama süresi (5 yıl) geçtikten sonra evrak üzerinde denetimin ve bunun sonucunda verilebilecek Hazineye irat kaydetme kararının yasal dayanağı kalamayacağı açıktır. Saklanması yükümlülüğü ortadan kalkan yani hukuki yaptırım uygulanması için kullanılması olanaksız hale gelen belgelerin yokluğundan dolayı da yaptırım uygulanamaz. Bir hukuk devletinde kişilerin yasalara uymamalarından dolayı yaptırımlara maruz kalmaları ne kadar doğal ve gerekli ise de yetkili merciin Parti ile evrakların teslimi konusunda çeşitli yazışmalar yapmış olmasına rağmen süresi içerisinde karar vermemiş olduğu dikkate alınmayarak, yasanın öngördüğü sürelerin dolmasından çok sonra dahi yaptırım uygulanması, kişilerin sürekli ceza tehdidi altında

bulundurulamayacağına ilişkin evrensel hukuk normlarına ve Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devletine aykırılık oluşturur.

Bu nedenle dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verilmesi gerekirken irat kaydına hükmedilmesine karşıyım.

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

KARŞIOY

Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı mali denetimi için Siyasi Partiler Yasası'nın 74. maddesi uyarınca Mahkememize gönderilen merkez karar ve yönetim kurullarınca incelenerek karara bağlanmış ve birleştirilmiş kesin hesap bilgilerinin, Siyasi Partiler Yasası'nın 73. ve 74. maddelerine uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği, çizelgede sonuca etkili maddi bir hata veya tutarsızlık bulunmadığı araştırmasının yapıldığı 17.9.2002 tarihli ilk inceleme toplantısında dosyada eksik bulunmadığından Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 17. maddesi ve Siyasi Partiler Yasası'nın 75. maddesi uyarınca siyasi partinin gelir ve giderinin doğru ve kanuna uygun olup olmadığını kesinhesaplarının dayağını oluşturan defter ve belgeler üzerinden inceleme yapmak üzere işin esasına geçme kararı vermiştir.

Doğruluk ve kanuna uygunluk incelemesi için Siyasi Partiler Yasası'nın 75. maddesinin mucibince ilgili defter ve kayıtlar (Siyasi Partiler Yasası'nın 70. maddesine göre giderlere ait belgelerin saklanma süresi kesin hesabın Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararının ilgili partiye bildirme tarihinden itibaren beş yıl olduğunun dikkate alınarak) istenmek zorundadır.

Dosya içerisinde yapılan incelemede 2001 yılı mali denetimi için yapılan ilk inceleme toplantısı sonunda bu dosyaya ait olmak üzere ilgili partiden, ilk inceleme kararı 23.9.2002 tarihinde tebliğ edilmiş olmasına rağmen ilgili gelir belge ve defter kayıtlarının istendiği içeriğine sahip bir tebligata rastlanılamamıştır.

Bu halde istenmediği için ibraz edilmemiş defter kayıtları olmaksızın, elde edilen gelirin Siyasi Partiler Kanunu'nun 61-69 ve giderinin Siyasi Partiler Kanunu'nun 70-72., maddelerine uygun olarak yapılıp yapılmadığını saptama olanağı yok iken, eksik inceleme sonrası defter ve kayıtlarının gönderilmemiş olmasından bahisle partinin kesinhesabında getirdiği gelir ve belgelendirilmemiş gider toplamlarının Hazine'ye irat kaydedilmesine karar vermek Yasa'ya uygun değildir.

Aynı Parti'nin 2002 mali yıl denetiminin yapıldığı 2003/33 sayılı inceleme dosyası üzerinden ilk inceleme toplantısı sonunda kararda olmamasına rağmen, 1.12.2005 tarihinde 2000, 2001, 2002 yıllarına ait defter ve kayıtların istemiş olması nedeniyle yukarıda karara mesned alınan eksikliğin giderildiği ve esas incelemenin yapıldığı 11.10.2009 tarihine kadar da defter ve kayıtlarında gönderilmemiş olması karşısında belgelendirilmeyen gelir ve gider yönünden anılan irat kararı sonucuna varılabileceği bir an için düşünülse de parti yönetiminin Mahkememiz talep tarihinden önce 20.6.2005 günü olağan kongre sonucu yönetiminin değiştiği, yeni yönetimin eski yönetimi kendisine teslim edilmeyen önceki kayıt ve belgeleri nedeniyle savcılığa şikayet ettiği, yeni yönetim yönünden defter ve kayıt sunmada fiili imkansızlığın var olduğu, 2001 yılı defter ve kayıt tutma sorumlusu eski yöneticilere bizatihi mahkememizce tebligat yapıp sonucuna göre karar kurulması gerekirken bu gerekliliğe uymadan yapılan denetim süreci ile Yasa'ya aykırı, parti tüzel kişiliğini ilzam etmeyen harcamalar yönünden sorumluları hakkında rucuan tazmin hakkının da var olduğu, sorumluluğun şahsiliği ilkesi gereği fiili imkansızlık hali de dikkate alındığında, yeni yönetim altındaki parti tüzel kişiliğini sorumlu tutmak hukuka ve hakkaniyete uygun değildir.

Çoğunluk görüşüne katılınmamıştır.

Üye
Serruh KALELİ

Esas Sayısı : 2003/33 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı : 2009/50

Karar Günü : 10.11.2009

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Liberal Demokrat Parti'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımıyla 1.12.2005 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

Liberal Demokrat Parti'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

"1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

2- Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile defter kayıtlarının gönderilmesi için Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca Parti'ye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

3- Gerekli bildirimin yapılması için karar örneğinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine,

oybirliğiyle" karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2002 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan belgelerde Liberal Demokrat Parti'nin Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2002 yılı gelirlerinin 173.544.476.592.- lira, giderlerinin 164.450.606.795.- lira, 2003 yılına devreden nakit mevcudunun 9.093.869.797.- lira olduğu, gelir ile gider ve nakit devir rakamları toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi gelirleri 41.255.043.220.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 41.200.000.000.- lirası bağış gelirleri, 43.220.- lirası diğer gelirler ve 55.000.000.- lirası geçen yıldan devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

Dosyaya sunulan belgelerin incelenmesinde, Liberal Demokrat Parti'nin 2002 yılı kesinhesabına ait gelir belgeleri ile gelirlerin kaydedilmesi gereken defterin gönderilmediği anlaşılmıştır.

Liberal Demokrat Parti'nin 2002 yılı kesinhesabının ilk incelenmesi sonucunda, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine ilişkin karar 1.12.2005 tarihinde verilmiş ve bu ilk inceleme kararı Liberal Demokrat Parti Genel Başkanlığı'na Ali Külhan adına 5.7.2006 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Parti'nin, Genel Başkan Cem Toker imzası ile Anayasa Mahkemesi'ne yazdığı 20.9.2006 tarihli yazı ekinde Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gider belgeleri sunulmuş, ancak eski yönetimin partiye ait defter, evrak ve mühürleri yeni yönetime devretmemesi nedeniyle gelir belgeleri ile defter kayıtlarının gönderilemediği ifade edilmiştir.

Gelir belgeleri ile gelirlerin kaydedilmesi gereken defterin gönderilmediği hususu, 17.9.2009 tarih ve 1180 sayılı yazı ile Parti'ye sorulmuş, Parti Genel Başkanı imzası ile sunulan 13.10.2009 tarihli yazıda eksikliklerle ilgili olarak yeni bilgi ve belge sunulamadığı belirtilmiştir.

2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'nın "Gelirlerin sağlanmasında usul" başlıklı 69. maddesinde;

"Bir siyasi partinin bütün gelirleri, o siyasi partinin tüzelkişiliği adına elde edilir.

Siyasi partilerin genel merkezlerinin ve teşkilat kademelerinin gelirleri, parti merkez karar ve yönetim kurulunca bastırılan makbuzlar karşılığında alınır.

Bastırılan ve parti teşkilat kademelerine gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sıra numaralarına ait kayıtlar parti genel merkezinde tutulur. Parti teşkilat kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısıyla parti merkez karar ve yönetim kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuzda ve dip koçanlarında yer alır.

Makbuzların asıl kısımlarıyla dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklama süresi, Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının ilgili partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.",

Yasanın "Denetim" başlıklı 75. maddesinde;

"Anayasa Mahkemesi, kesinhesaplara ait bilgilerin belgelendirilmesini siyasi partilerden her zaman isteyebilir.

Anayasa Mahkemesi denetimini evrak üzerinde yapar. Bu denetimi, Sayıştaydan yardım sağlanarak hazırlatacağı raporlar üzerinden yapabileceği gibi, siyasi partilerin genel merkezlerinde ve mahalli teşkilatlarında doğrudan doğruya veya kendi üyeleri arasından görevlendireceği bir naip üye veya mahallin en kıdemli adli veya idari yargı hakimi niyabetinde yaptıracağı inceleme ve araştırmalar üzerinden de yapabilir. Bu maksatla, yeminli bilirkişi görevlendirebilir.

Anayasa Mahkemesi, ilgili siyasi partinin başkanından veya temsilcisinden yazılı mütalaa isteyebilir; gerekli görürse sorumlu uzman muhasipler de dahil ilgililerin sözlü açıklamalarını dinleyebilir.

Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.

Siyasi partilerin büyük kongrelerinin kesinhesaplar hakkındaki kararları, Anayasa Mahkemesinin denetimini etkilemez. Anayasa Mahkemesinin bu denetim sonucunda vereceği kararlar kesindir." hükümlerine yer verilmiş olup,

Yasanın "Hazinece elkoyma" başlıklı 76. maddesinde, Yasa'nın 69. maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak bir siyasi partinin tevsik edilmeyen kaynaklardan gelir sağladığı anlaşılırsa, Anayasa Mahkemesi kararıyla bu gelirin Hazine'ye irat kaydedileceği kurala bağlanmıştır.

Parti yönetiminin değişmesi ve yöneticiler arasında devir işlemlerinin gerçekleşmemesinin Parti'nin iç sorunu olduğu ve yapılacak mali denetimi etkilemediği sonucuna varılmıştır.

Buna göre, siyasi partilerin kesinhesaplarının dayanağını oluşturan gelir belgeleri ve defter kayıtlarını yasal saklama süresi içerisinde Anayasa Mahkemesi'ne sunması gerektiğinden, gelir belgeleri ve defter kayıtlarını göndermeyen Parti'nin, kesinhesabında gösterdiği gelir rakamı toplamı kadar parti malvarlığının Hazine'ye irat kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'nın 76. maddesinde, Yasa'nın 69. maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak bir siyasi partinin tevsik edilmeyen kaynaklardan gelir sağladığı anlaşılırsa, Anayasa Mahkemesi kararıyla bu gelir Hazine'ye irat kaydedilir denildiğinden, Partinin 2002 yılı içinde elde ettiği ve belgelendiremediği 41.200.000.000.- lirası bağış geliri ve 43.220.- lirası diğer gelirler olmak üzere toplam 41.200.043.220.- lira tutarındaki gelirin Hazine'ye irat yazılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan Siyasî Partiler Yasası'nın "Cumhuriyet Başsavcılığına ve Anayasa Mahkemesine Gerekli Bilgilerin Verilmemesi" başlıklı 111. maddesinin (c) fıkrasında, siyasi partilerin 75. madde gereğince yapılan inceleme ve araştırmaları engelleyen sorumluları ile aynı madde gereğince istenen bilgileri vermeyen sorumluları hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis ve altmış milyon liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmedileceği belirtilmiştir.

Buna göre, Yasa'nın 75. maddesi hükmüne aykırı olarak Parti Genel Merkezi'nin gelir belgeleri ile defter kayıtlarını Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na göndermeyen Parti sorumluları hakkında Yasa'nın 111. maddesi (c) fıkrası uyarınca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti'nin il örgütleri gelirleri 132.289.433.372.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 7.996.465.000.- lirası aidat gelirleri, 107.855.123.340.- lirası bağış gelirleri, 13.353.000.000.- lirası bayrak, flama, rozet vs. satış gelirleri, 2.061.679.100.- lirası diğer gelirler ve 1.023.165.932.- lirası geçen yıldan devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

İl örgütlerinin kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi giderleri 41.255.043.220.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 200.000.000.- lirası temsil ağırlama giderleri, 22.204.013.153.- lirası ulaşım ve haberleşme giderleri, 15.813.970.067.- lirası propaganda giderleri ve 3.037.060.000.- lirası diğer giderlerden oluşmaktadır.

Genel Merkezin kayıt ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 123.195.563.575.- lira olarak gösterilmiştir.

Bunun 11.335.000.000.- lirası personel giderleri, 7.439.695.723.- lirası temsil ağırlama giderleri, 34.730.011.570.- lirası ulaşım ve haberleşme giderleri, 12.986.996.519.- lirası kırtasiye giderleri, 22.242.050.000.- lirası kira giderleri, 1.253.016.940.- lirası vergi, sigorta, harç vb. giderler, 29.645.920.000.- lirası propaganda giderleri, 3.218.122.823.- lirası diğer giderler ve 344.750.000.- lirası teşkilatlara yapılan yardımlardan- oluşmaktadır.

İl örgütlerinin 2003 yılına devreden nakit mevcudu 9.093.869.797.- liradır.

İl örgütleri kesinhesap çizelgelerinin gider bölümleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Liberal Demokrat Parti'nin 2002 yılı kayıt ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, Parti'nin 2002 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz milyon lirayı aşan taşınır mal ve menkul kıymet edinimimin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Liberal Demokrat Parti'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Kesinhesapta gösterilen gelirlerden belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilemeyen 41.200.043.220 lirası (41.200,04 YTL.) karşılığı Parti malvarlığının, 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'nın 75. ve 76. maddeleri gereğince Hazine'ye gelir kaydedilmesine,

2- Parti'nin 2002 yılı kesinhesabında gösterilen 173.544.476.592.- lira (173.544,47 YTL.) geliri, 164.450.606.795.- lira (164.450,60 YTL.) gideri ile 9.093.869.797.- lira (9.093,86 YTL.) nakit devrinin Hazine'ye irat kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'na uygun olduğuna,

3- 2820 sayılı Yasa'nın 75. maddesi hükmüne aykırı olarak Parti Genel Merkezi'nin 2002 yılına ait gelir belgeleri ile defter kayıtlarını vermeyen Parti sorumluları hakkında Yasa'nın 111. maddesi uyarınca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına,

10.11.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

Esas Sayısı : 2006/31 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı : 2009/51

Karar Günü : 10.11.2009

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Liberal Demokrat Parti'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, A. Necmi ÖZLER, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımıyla 27.2.2007 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

Liberal Demokrat Parti'nin 2005 yılı kesinhesap cetvellerinin ilk incelemesi sonucunda;

"1- Parti'nin 2005 yılı kesinhesabı ile ilgili olarak eksikliklerin tamamlanması ve Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile defter kayıtlarının gönderilmesi için Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca Liberal Demokrat Parti'ye 30 gün süre verilmesine,

2- Parti'nin 2005 yılı kesinhesabını, 2820 sayılı Yasa'nın 74. maddesinde öngörülen sürede ve eksiksiz olarak Anayasa Mahkemesi'ne vermeyen parti sorumluları hakkında, aynı Kanun'un 111. maddesinin (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılabilmesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına oybirliğiyle"

karar verilmiştir.

Parti yetkilileri tarafından Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile defter kayıtları gönderilmiş ve kararda belirtilen eksiklikler tamamlanmıştır.

Liberal Demokrat Parti'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda; "Dosyadaki eksikliklerin giderildiği anlaşıldığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle" karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2005 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Liberal Demokrat Parti'nin il örgütlerinin 2005 yılında herhangi bir gelir ve giderinin bulunmadığı, Genel Merkezinin 2005 yılı gelirlerinin 1.645,88 YTL., giderlerinin 1.229,88 YTL., 2006 yılına devreden nakit mevcudunun 416.- YTL. olduğu, gelir toplamı ile gider ve nakit devir rakamlarının toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi gelirleri 1.645,88 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 550.- YTL. si aidat gelirleri ve 1.095,88 YTL. si bağış gelirlerinden oluşmaktadır.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi giderleri 1.229,88 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 50.- YTL. si temsil ağırlama giderleri, 695,90 YTL. si ulaşım haberleşme giderleri, 70,98 YTL. si vergi, harç, sigorta vb. giderler ve 413.- YTL. si propaganda-teşkilatlanma giderlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2006 yılına devreden nakit mevcudu 416.- YTL. dir.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Liberal Demokrat Parti'nin 2005 yılı kayıt ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, Parti'nin 2005 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz YTL. yi aşan taşınır mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Liberal Demokrat Parti'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda,

Parti'nin 2005 yılı kesinhesabında gösterilen 1.645,88 YTL. gelir ve 1.229,88 YTL. gideri ile 416.- YTL. nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'na uygun olduğuna 10.11.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

Esas Sayısı : 2007/15 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı : 2009/52

Karar Günü : 10.11.2009

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Liberal Demokrat Parti'nin 2006 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Liberal Demokrat Parti'nin 2006 yılı kesin hesap cetvellerinin ilk incelemesi sonucunda, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2006 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Liberal Demokrat Parti'nin Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2006 yılı gelirlerinin 10.454,68 YTL., giderlerinin 10.429,68 YTL., 2007 yılına devreden nakit mevcudunun 25.- YTL. olduğu, gelir toplamı ile gider ve nakit devir rakamlarının toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi gelirleri 8.419,68 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 1.740 YTL. si aidat gelirleri, 2.084,68 YTL. si bağış gelirleri, 4.179.- YTL. si Hazine'ye irat kaydedilen gider karşılığı yapılan tahsilat ve 416.- YTL. si geçen yıldan devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti'nin il örgütleri gelirleri 2.035.- YTL. olarak gösterilmiş olup, tamamı bağış gelirlerinden oluşmaktadır.

İl örgütlerinin kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi giderleri 8.394,68 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 401,12 YTL. si temsil ağırlama giderleri, 910,35 YTL. si ulaşım ve haberleşme giderleri, 170.- YTL. si sosyal faaliyet giderleri, 324,37 YTL. si vergi, sigorta, harç vb. giderler, 1.590,80 YTL. si propaganda ve teşkilatlanma giderleri, 819,04 YTL. si diğer giderler ve 4.179.- YTL. si hazineye irat kaydedilen tutarın ödenmesinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2007 yılına devreden nakit mevcudu 25.- YTL. dir.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütleri giderleri 2.035.- YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 1.563,50 YTL. si temsil ağırlama giderleri, 295,75 YTL. si kırtasiye ve büro giderleri ve 175,75 YTL. si ulaşım ve haberleşme giderlerinden oluşmaktadır.

İl örgütleri kesinhesap çizelgelerinin gider bölümleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Liberal Demokrat Parti'nin 2006 yılı kayıt ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, Parti'nin 2006 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz YTL. yi aşan taşınır mal ve menkul kıymet edinimin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Liberal Demokrat Parti'nin 2006 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda,

Parti'nin 2006 yılı kesin hesabında gösterilen 10.454,68 YTL. gelir ve 10.429,68 YTL. gideri ile 25.- YTL. nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'na uygun olduğuna, 10.11.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

Esas Sayısı : 2006/43 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı : 2009/53

Karar Günü : 10.11.2009

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2004 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılımıyla 13.5.2009 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2004 yılı kesinhesap cetvellerinin ilk incelemesi sonucunda;

"1- Parti'nin 2004 yılı kesinhesabını, 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 74. maddesinde belirtildiği şekilde zamanında ve eksiksiz olarak Anayasa Mahkemesi'ne vermeyen Parti sorumluları hakkında, aynı Yasa'nın 111. maddesinin (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılabilmesi için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına,

2- Parti'nin Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile defter kayıtlarının asıllarının gönderilmesi için Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca Milli Demokrat Halkın Partisi'ne 15 gün süre verilmesine oybirliğiyle"

karar verilmiştir.

Parti tarafından 11.9.2009 gün ve 8 sayılı yazı ile eksiklikler giderilmiş ve Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile defter kayıtlarının asılları gönderilmiştir.

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2004 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda; "Dosyadaki eksikliklerin giderildiği anlaşıldığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle" karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2004 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Milli Demokrat Halkın Partisi'nin il örgütlerinin 2004 yılında herhangi bir gelir ve giderinin bulunmadığı, Genel Merkezinin 2004 yılı gelirlerinin 35.450.- YTL., giderlerinin 35.395,91 YTL., 2005 yılına devreden nakit mevcudunun 54,09 YTL. olduğu, gelir toplamı ile gider ve nakit devir rakamlarının toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi gelirleri 35.450.- YTL. olup, tamamı bağış gelirlerinden oluşmaktadır.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi giderleri 35.395,91 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 31.345,91 YTL. si kırtasiye ve büro giderleri ve 4.050.- YTL. si kira giderlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2005 yılına devreden nakit mevcudu 54,09 YTL. dir.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2004 yılı kayıt ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, Parti'nin 2004 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz YTL. yi aşan taşınır mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2004 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda,

Parti'nin 2004 yılı kesinhesabında gösterilen 35.450.- YTL. gelir ve 35.395,91 YTL. gideri ile 54,09 YTL. nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'na uygun olduğuna, 10.11.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

Esas Sayısı : 2006/44 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı : 2009/54

Karar Günü : 10.11.2009

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılımıyla 13.5.2009 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2005 yılı kesinhesap cetvellerinin ilk incelemesi sonucunda;

"1- Parti'nin 2005 yılı kesinhesabını, 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 74. maddesinde belirtildiği şekilde zamanında ve eksiksiz olarak Anayasa Mahkemesi'ne vermeyen Parti sorumluları hakkında, aynı Yasa'nın 111. maddesinin (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılabilmesi için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına,

2- Parti'nin Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile defter kayıtlarının asıllarının gönderilmesi için Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca Milli Demokrat Halkın Partisi'ne 15 gün süre verilmesine oybirliğiyle"

karar verilmiştir.

Parti tarafından 11.9.2009 gün ve 8 sayılı yazı ile eksiklikler giderilmiş ve Genel Merkez kesinhesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile defter kayıtlarının asılları gönderilmiştir.

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda; "Dosyadaki eksikliklerin giderildiği anlaşıldığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle" karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2005 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Milli Demokrat Halkın Partisi'nin il örgütlerinin 2005 yılında herhangi bir gelir ve giderinin bulunmadığı, Genel Merkezinin 2005 yılı gelirlerinin 10.064,09 YTL., giderlerinin 10.009,23 YTL., 2006 yılına devreden nakit mevcudunun 54,86 YTL. olduğu, gelir toplamı ile gider ve nakit devir rakamlarının toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi gelirleri 10.064,09 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 10.010 YTL si bağış gelirleri ve 54,09 YTL si geçen yıldan devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi giderleri 10.009,23 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 1.668,98 YTL. si taşıma giderleri, 240,25 YTL. si aydınlatma ve temizlik giderleri ve 8.100 YTL. si kira giderlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2006 yılına devreden nakit mevcudu 54,86 YTL. dir.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2005 yılı kayıt ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, Parti'nin 2005 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz YTL. yi aşan taşınır mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda,

Parti'nin 2005 yılı kesinhesabında gösterilen 10.064,09 YTL. gelir ve 10.009,23 YTL. gideri ile 54,86 YTL. nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'na uygun olduğuna, 10.11.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

Esas Sayısı : 2009/57 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı : 2009/55

Karar Günü : 10.11.2009

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2006 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2006 yılı kesinhesabının ilk incelenmesi sonucunda;

1- Parti Genel Başkanlığının 11.9.2009 tarih ve 8 sayılı yazıya ek olarak gönderilen kesinhesap cetvelinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığına 11.9.2009 tarih ve 1257/311 sayı ile verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2006 yılı kesinhesabının Parti Genel Başkanı tarafından Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na sunulması gerektiği yönündeki 2820 sayılı Yasa'nın 74. maddesi ile getirilen kurala uyulmadığı görülmektedir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 111. maddesinin (b) bendinde, "Siyasi partilerin 74 üncü madde hükümlerine aykırı hareket eden sorumluları hakkında, üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve onbeş milyon liradan otuz milyon liraya kadar hafif para cezası verilir." hükmü yer almıştır.

Bu itibarla, 2820 sayılı Yasa'nın 74. maddesi hükümlerine aykırı hareket eden parti sorumluları hakkında yasal işlem yapılabilmesi için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına,

2- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2006 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Milli Demokrat Halkın Partisi'nin il örgütlerinin 2006 yılında herhangi bir gelir ve giderinin bulunmadığı, Genel Merkezinin 2006 yılı gelirlerinin 8.084,86 YTL., giderlerinin 7.816,27 YTL., 2007 yılına devreden nakit mevcudunun 268,59 YTL. olduğu, gelir toplamı ile gider ve nakit devir rakamlarının toplamının birbirine denk olduğu görülmüştür.

A- Gelirlerin İncelenmesi

Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi gelirleri 8.084,86 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 8.030 YTL si bağış gelirleri ve 54,86 YTL si geçen yıldan devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi giderleri 7.816,27 YTL. olarak gösterilmiştir.

Bunun 1.235,97 YTL. si kırtasiye ve büro giderleri, 440,98 YTL. si haberleşme giderleri, 340,92 YTL. si taşıma giderleri, 1.198,40 YTL. si aydınlatma ve temizlik giderleri ve 4.600.- YTL. si kira giderlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 2007 yılına devreden nakit mevcudu 268,59 YTL. dir.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2006 yılı kayıt ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, Parti'nin 2006 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz YTL. yi aşan taşınır mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2006 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda,

Parti'nin 2006 yılı kesinhesabında gösterilen 8.084,86 YTL. gelir ve 7.816,27 YTL. gideri ile 268,59 YTL. nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'na uygun olduğuna, 10.11.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

Esas Sayısı : 2002/4 (Siyasî Parti Kapatma)

Karar Sayısı : 2009/2

Karar Günü : 9.7.2009

DAVACI: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

DAVALI: Türkiye Komünist Partisi

DAVANIN KONUSU: Anayasa Mahkemesi'nin 9.1.2002 günlü, E.2001/11 (Siyasi Parti- İhtar), K.2002/7 sayılı kararının Partiye tebliğinden başlayarak yasal süresi içinde ihtar konusu 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı durumu Yasa'ya uygun ve ihtarda belirtildiği biçimde eksiksiz olarak yerine getirmediği iddiasıyla Türkiye Komünist Partisi'nin aynı Yasa'nın 104. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kapatılmasına karar verilmesi istemidir.

I- DAVA

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 4.11.2002 gün ve SP 115 Hz.2002/16 sayılı iddianamesiyle, 16.8.1993 tarihinde Sosyalist İktidar Partisi adıyla tüzel kişilik kazanan davalı siyasi partinin 11.11.2001 tarihinde yapılan olağanüstü kongresinde, komünist adıyla parti kurulmasını ya da bu sözcüğün parti adında kullanılmasını yasaklayan 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesi hükmüne rağmen ismini Türkiye Komünist Partisi olarak değiştirdiğini, talep üzerine Anayasa Mahkemesi'nin 2002/7 sayılı kararıyla söz konusu aykırılığın altı ay içinde giderilmesi için siyasi partiye ihtarda bulunulmasına karar verildiğini, altı aylık sürenin geçmesine rağmen aykırılığın giderilmemesi nedeniyle 2820 sayılı Yasa'nın 104. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Türkiye Komünist Partisi'nin kapatılmasına karar verilmesini iddia ve talep etmiştir.

II- DEĞERLENDİRME

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın; Türkiye Komünist Partisi'nin kapatılmasına karar verilmesi istemini içeren 4.11.2002 günlü, SP. Hz. 2002/16 sayılı iddianamesi ve ekleri, konuya ilişkin rapor, ilgili Anayasa ve yasa kuralları okundu gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa Mahkemesi'nin 8.1.2008 günlü toplantısında bakılmakta olan davada uygulanacak olan 22.4.1983 günlü, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104. maddesinin 2.1.2003 günlü, 4478 sayılı Yasa ile değiştirilen ikinci fıkrasının ikinci tümcesi Anayasa'nın 10., 68. ve 69. maddelerine aykırı görüldüğünden, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesi uyarınca esas hakkında bir karar verilmek üzere davanın geri bırakılmasına karar verilmiştir.

Bunun üzerine Anayasa Mahkemesi 11.6.2009 günlü, E. 2008/5, K. 2009/81 sayılı kararı ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104. maddesinin, 2.1.2003 günlü, 4778 sayılı Yasa'nın 12. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının *"Bu yazının tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde aykırılık giderilmediği takdirde, Cumhuriyet Başsavcılığı o siyasi partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılması için Anayasa Mahkemesine re'sen dava açabilir..."* biçimindeki ikinci tümcesini iptal etmiş ve bu karar 7.7.2009 günlü, 27281 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandığından davanın düşmesine karar verilmesi gerekmiştir.

III- SONUÇ

A- Anayasa Mahkemesi'nce verilen 9.1.2002 günlü, E. 2001/11 (Siyasi Parti-İhtar), K. 2002/7 sayılı ihtar kararına rağmen Yasa'ya aykırı durumun düzeltilmesi için 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104/2. maddesi uyarınca kendisine tanınan sürede ihtar konusu aykırılığı "Siyasi Partiler Yasası'na uygun olarak" gidermeyerek sürdürdüğü ileri sürülen Türkiye Komünist Partisi'nin, aynı Yasa'nın 104/2. maddesi uyarınca kapatılmasına karar verilmesi istemiyle açılan davanın yasal dayanağını oluşturan, 22.4.1983 günlü, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104. maddesinin, 2.1.2003 günlü, 4778 sayılı Yasa'nın 12. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının ikinci tümcesinin, Anayasa Mahkemesi'nin 11.6.2009 günlü, E. 2008/5, K. 2009/81 sayılı kararıyla iptal edilmesi nedeniyle DAVANIN DÜŞMESİNE,

B- Gereği için karar örneğinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine,

9.7.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

Esas Sayısı : 2002/3 (Siyasi Parti Kapatma)

Karar Sayısı : 2009/3

Karar Günü : 9.7.2009

DAVACI: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

DAVALI: Adalet ve Kalkınma Partisi

DAVANIN KONUSU: Anayasa Mahkemesi'nin 9.1.2002 gün ve E.2001/8 (Siyasi Parti - İhtar), K.2002/9 sayılı kararının Parti'ye tebliğinden başlayarak yasal süresi içinde ihtar konusu 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı durumu Yasa'ya uygun ve ihtarda belirtildiği biçimde eksiksiz olarak yerine getirmediği iddiasıyla, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin aynı Yasa'nın 104. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kapatılmasına karar verilmesi istemidir.

I- DAVA

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 23.10.2002 gün ve SP.94 Hz.2002-15 sayılı iddianamesiyle, Anayasa Mahkemesi'nin 09.01.2002 gün ve E. 2001/ 8 (Siyasi Parti-ihtar) K. 2002/9 sayılı kararıyla, Recep Tayyip Erdoğan'ın 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 8. maddesine aykırı olarak Parti'nin kurucu üyesi olduğu anlaşıldığından Adalet ve Kalkınma Partisi'ne, kararın tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde aykırılığı gidermesi için aynı Yasa'nın 104. maddesi gereğince ihtarda bulunulmasına karar verildiğini, ancak Parti'nin yasal süresi içinde Yasa'ya uygun ve ihtarda belirtildiği biçimde eksiksiz olarak bunun gereğini yerine getirmediğini, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin Anayasa'nın 68. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları, 69. maddesinin birinci fıkrası ve 149. maddesinin son fıkrasıyla Siyasi Partiler Kanunu'nun 104. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kapatılmasına karar verilmesini iddia ve talep etmiştir.

II- DEĞERLENDİRME

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Adalet ve Kalkınma Partisi'nin kapatılmasına karar verilmesi istemli iddianamesi ve ekleri, konuya ilişkin rapor, ilgili Anayasa ve yasa kuralları okundu gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa Mahkemesi'nin 8.1.2008 günlü toplantısında, bakılmakta olan davada uygulanacak olan 22.4.1983 günlü, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104. maddesinin 2.1.2003 günlü, 4478 sayılı Yasa ile değiştirilen ikinci fıkrasının ikinci tümcesi Anayasa'nın 10., 68. ve 69. maddelerine aykırı görüldüğünden, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesi uyarınca esas hakkında bir karar verilmek üzere davanın geri bırakılmasına karar verilmiştir.

Bunun üzerine Anayasa Mahkemesi, 11.6.2009 günlü, E. 2008/5, K. 2009/81 sayılı kararıyla, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104. maddesinin, 2.1.2003 günlü, 4778 sayılı Yasa'nın 12. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının *"Bu yazının tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde aykırılık giderilmediği takdirde, Cumhuriyet Başsavcılığı o siyasi partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılması için Anayasa Mahkemesine re'sen dava açabilir"* biçimindeki ikinci tümcesini iptal etmiş ve bu karar 7.7.2009 günlü, 27281 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandığından, davanın düşmesine karar verilmesi gerekmiştir.

III- SONUÇ

A- Anayasa Mahkemesi'nce verilen 9.1.2002 günlü, E. 2001/8 (Siyasi Parti-İhtar), K. 2002/9 sayılı ihtar kararına rağmen Yasa'ya aykırı durumun düzeltilmesi için 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104/2. maddesi uyarınca kendisine tanınan sürede ihtar konusu aykırılığı "Siyasi Partiler Yasası'na uygun ve eksiksiz olarak" gidermeyerek hukuka karşı hile sürdürdüğü ileri sürülen Adalet ve Kalkınma Partisi'nin, Anayasa'nın 68/2-3., 69/1., 149/son maddeleri ve Siyasi Partiler Yasası'nın 4., 7., 10/7., 13., 14., 15., 19., 20. ve 21. maddeleri delaletiyle aynı Yasa'nın 104/2. maddesi uyarınca kapatılmasına karar verilmesi istemiyle açılan davanın yasal dayanağını oluşturan, 22.4.1983 günlü, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 104. maddesinin, 2.1.2003 günlü, 4778 sayılı Yasa'nın 12. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının ikinci tümcesinin, Anayasa Mahkemesi'nin 11.6.2009 günlü, E. 2008/5, K. 2009/81 sayılı kararıyla iptal edilmesi nedeniyle DAVANIN DÜŞMESİNE,

B- Gereği için karar örneğinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine,

9.7.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

Esas Sayısı : 2007/1 (Siyasî Parti Kapatma)

Karar Sayısı : 2009/4

Karar Günü : 11.12.2009

DAVACI: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı

DAVALI: Demokratik Toplum Partisi

DAVANIN KONUSU: 1- Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerin odağı haline gelen ve bu şekilde;

- Anayasa'nın 68 inci maddesinin 4 üncü fıkrasına,

- 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 78, 80, 81, 82 ve 90'ıncı maddelerine,

Aykırı eylemlerde bulunduğu açıkça anlaşılan Demokratik Toplum Partisi (DTP)'nin Anayasa'nın 69 uncu maddesinin 6 ncı fıkrası ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 101/1-b ve 103 üncü maddeleri gereğince temelli kapatılmasına,

2- Partinin kapatılmasına beyan ve faaliyetleri ile neden olan Aydın Budak, Abdulkadir Fırat, Abdullah İsnaç, Abdurrahim Bilen, Ahmet Aka, Ahmet Ay, Ahmet Aydın, Ahmet Cengiz, Ahmet Narım, Ahmet Özbay, Ahmet Türk, Ahmet Yalçıntaş, Akif Hamitoğlu, Alaattin Ege, Alaattin Enül, Ali Aslan, Ali Bozan, Ali Gün, Ali Sever, Arif Yayla, Aslan Kızıl, Ayfer Ekin, Ayhan Karabulut, Aynur Coşkun, Aysel Tuğluk, Ayşe Arslan, Azize Yağız, Bahar Yeşilyurt, Bayram Bozan, Bedirhan Aklan, Bedri Arslan, Bedir Fırat, Behçet Tunç, Beşir Bekle, Burak Avcı, Burhan Yürek, Büro Görmez, Cafer Selçuk, Cemal Coşgun, Cemal Kuhak, Cemalettin Padir, Çiçek Arıç, Çimen Işık, Deniz Yeşilyurt, Dicle Manap, Doğan Erbaş, Emin Uslu, Emral Dağdelen, Erdoğan Karaca, Ethem Şahin, Eyüphan Aksu, Ezgi Dursun, Fatma Kurtulan, Faysal Yaçan, Fehime Ete, Ferdi Sönmez, Ferhan Türk, Ferit Datlı, Fettah Dadaş, Fevzi Kara, Fuat Arslan, Funda Apak, Gülhanım Doğan, Gürü Toprak, Hacer Taşarsu, Hacı Özbay, Hacı Üzen, Halil Adıgüzel, Halil İmrek, Halis Yurtsever, Halit Kahraman, Halit Taşçı, Hatice Adıbelli, Hazal Aras, Hediye Tekin, Hilmi Aydoğdu, Hilmi Karaoğlan, Hüseyin Bektaşoğlu, Hüseyin Çalışçı, Hüseyin Kalkan, Hüseyin Şahin, Hüseyin Yılmaz, Hüsnü

Koyuncu, İbrahim Binici, İbrahim Erkul, İbrahim Halil Parıldar, İbrahim Sunkur, İhsan Güler, İlhan Öymen, İsmet Aras, İzzet Belge, Kemal Aktaş, Kemal Çağlan, Kenan Demir, Kudret Ecer, Leyla Zana, Lezgin Bingöl, Lezgin Örnek, Lütfi Dağ, Mahmut Alınak, Mahmut Aydıncı, Mahmut Güngör, Mahmut Kayar, Medeni Kırıcı, Mehmet Ali Öcalan, Mehmet Ali Yaman, Mehmet Ayas, Mehmet Bayraktar, Mehmet Cevat İnce, Mehmet Emin Acar, Mehmet Emin Yanardağ, Mehmet Emin Yıldız, Mehmet Faik Taşkın, Mehmet Hatip Dicle, Mehmet İnsan, Mehmet Kodaman, Mehmet Latif Alp, Mehmet Muhti Aslan, Mehmet Sait Şaşmaz, Mehmet Salih Duran, Mehmet Salih Koca, Mehmet Salim Sağlam, Mehmet Sefa Güngör, Mehmet Şakar, Mehmet Şirin Karademir, Mehmet Şirin Tetik, Mehmet Tilki, Mehmet Topçu, Mehmet Tusun, Mehmet Veysi Dilekçi, Mehmet Yaşik, Mehmet Zeki Doğru, Meliha Varışlı, Menderes Öner, Merak Kurum, Metin Tekçe, Mikail Varhan, Muhlis Altun, Murat Avcı, Murat Daş, Murat Öztürk, Musa Farisoğulları, Mustafa Atmaca, Mustafa Eraslan, Mustafa Tuç, Müslüm Kılıç, Nayif Coşkun, Nazahat Kaya, Nazime Ceren Salmanoğlu, Necdet Atalay, Nedim Taş, Nimet Özalp, Nizamettin Öztürk, Nuray Kılıç, Nurettin Demirtaş, Nusrat Akın, Onur Geldi, Orhan Miroğlu, Orhan Tunç, Osman Akkoyun, Osman Baydemir, Osman İbek, Osman Özçelik, Osman Taşdemir, Ömer Aşgakara, Ömer Yılmaz, Özgür Söylemez, Pakize Ukşul, Pelgüzar Kaygısız, Pınar Uzun, Ramazan Özmen, Resul Atay, Sabahat Tuncel, Sabri Çelebi, Sabriye Burumtekin, Salih Karaaslan, Saniye Turhan, Sara Aktaş, Sebahattin Işık, Sebahattin Suvağcı, Sedat Yurttaş, Selahattin Demirtaş, Selim Engin, Selim Sadak, Selma Irmak, Selma Söker, Serhat Ölmez, Sevehir Bayındır, Seydi Ahmet Öcalan, Seyithan Kırar, Sırrı Keleş, Sıtkı Adsız, Sibel Öz, Sihem Akyüz, Sima Dorak, Sinan Uğur, Sultan Uğraş, Suna Akkuş, Süleyman Kılıç, Şaban Yılmaz, Şakir Acar, Şükrü Binici, Tamer Temel, Taylan Gürel, Tuncer Bakırhan, Türkan Yüksel, Uğur Saraç, Vakkas Dalkılıç, Veli Aramaz, Yakup Aslan, Yıldız Aktaş, Yıldız Bahçeci, Yusuf Kaya, Yusuf Tokdemir, Yüksel İğdeli, Zahide Besin, Zeki Aslan, Zeynep Doğan, Zeynep Karaman, Ziver Gümüş ve Ziya Akdemir'in Anayasa'nın 69 uncu maddesinin 9'ncu fıkrası ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 95 inci maddesi uyarınca temelli kapatılmaya ilişkin kararın Resmi Gazete'de yayınlanmasından itibaren beş yıl süreyle bir başka siyasi partinin kurucusu, yöneticisi, deneticisi ve üyesi olamayacaklarına, karar verilmesi istemidir.

I- DAVA

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının 16.11.2007 günlü, SP.135 Hz.2007/2 sayılı iddianamesi şöyledir:

"I- GENEL AÇIKLAMA:

Ülkenin bölünmez bütünlüğü, Anayasa'nın 3'ncü maddesinde "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür" şeklinde ifade edilmiş ve bu düzenleme Anayasa'nın 4'ncü maddesinde "Demokratik Yoldan" olsa bile Anayasa'nın değiştirilemeyecek ve değiştirilmesi teklif edilemeyecek hükümleri arasında yer almıştır. Yine Anayasa'nın 14'ncü maddesinin birinci fıkrasına göre, Anayasa'da yer alan hak ve hürriyetlerin hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa'nın 68 nci maddesinin ikinci fıkrasında ifade edildiği üzere, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları arasında kabul edilen siyasi partilerin sosyal ve siyasi yaşamdaki önemlerine binaen; kurulmaları, çalışma esasları, denetlenmeleri ve kapatılmalarında uygulanacak ilkeler bizzat Anayasa tarafından öngörülmüş ve Anayasa'nın 69'ncu maddesinin son fıkrası gereğince söz konusu hususların çıkarılacak bir yasa ile düzenlenmesi hüküm altına alınmıştır.

Anayasa hükmü gereğince çıkarılan 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nda belirlenen Anayasa ilkeleri çerçevesinde getirilen kurallar gereğince siyasi partilerin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından izleneceği ve gerektiğinde kapatılmaları için Anayasa Mahkemesi'nde dava açılacağı öngörülmüştür.

Anayasa'nın 68 nci maddesinin 2 nci fıkrasında belirtildiği gibi demokratik ve siyasi yaşamın vazgeçilmez unsurları olup, kuruluş ve faaliyetlerinde serbestlik tanınan siyasi partilerin; demokratik düzeni bozucu, Devletin bağımsızlığını, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ile Hukuk kurumlarına ve Devletin demokratik yapısına duyulan güvenin sarsılmasına neden olan tavır sergilemeleri halinde kamu düzenini bozacakları tartışmasız olup, bu durumda Devletin kendi varlığına yönelen tehditlere karşı önlem alması demokratik hukuk devleti olmanın gereğidir.

Nitekim Anayasa'nın 69'ncu maddesinin 6 ncı fıkrasında "Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" ilkesini koruma altına alan Anayasa'nın 68 nci maddesinin 4'ncü fıkrasına aykırı eylemlerin odağı haline gelmesi halinde siyasi partilerin temelli kapatılacakları hüküm altına

alınmıştır. 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 78 nci maddesinin (a) ve (b) fıkraları ile 80 nci maddesi ve 81 nci maddenin (a) ve (b) fıkralarında siyasi partilerin ülkenin bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerde bulunamayacağı, federal devlet sisteminin savunulamayacağı, azınlık yaratmaya çalışamayacakları, bölgecilik, ırkçılık yapamayacakları hüküm altına alınmış, 103'ncü maddesinde söz konusu ilkelere aykırı eylemler nedeniyle odak haline gelmenin ölçütleri belirlenmiş, 101 nci maddede ise odaklığın tesbiti halinde partinin temelli kapatılacağı veya eylemin ağırlığına göre Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verileceği öngörülerek Anayasa'daki yaptırımlar düzenlenmiştir.

II- SİYASİ PARTİ KAPATMA NEDENLERİ:

A- Uluslararası hukuk yönünden;

Uluslararası hukukta örgütlenme özgürlüğü içerisinde değerlendirilen siyasi partiler, kural olarak yine uluslararası sözleşmelerle (BM Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi ve İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi) korunmaktadır.

İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin (İHAS'ın) 11 nci maddesinde açıkça siyasi partiler konusunda bir düzenleme yer almamakta ise de; siyasi partiler, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi (İHAM) tarafından "dernekler bağlamında" 11 nci madde kapsamında değerlendirilmektedir.

İHAM'a göre, 11 nci madde ile bir siyasi partinin kurulmasından başka, özgürce faaliyette bulunabilmeleri de koruma altına alınmıştır. Ancak İHAS ile birey hak ve özgürlükleri ve bu bağlamda örgütlenme özgürlüğü koruma altına alınmış ise de, siyasi partilere tanınan bu özgürlük kuşkusuz sınırlandırılamayan bir özgürlük değildir. Avrupa kamu düzenini oluşturan ve koruyan sözleşme uyarınca, bir siyasi partinin eylemlerinin, Avrupa kamu düzeniyle çatışması ve sözleşmeyle korunan alanın dışına taşması durumunda, yine sözleşmede öngörülen nedenlere dayalı olarak yasaklama ve sınırlandırmalar öngörülebilecektir.

İHAS'ın "temel haklar" kapsamında görerek, 11 nci maddesinin birinci fıkrasıyla koruduğu siyasi partiler konusunda, aynı maddenin ikinci fıkrasındaki "Bu hakların kullanılması, demokratik bir toplumda zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçlarıyla ve ancak yasayla sınırlanabilir. Bu madde, bu hakların

kullanılmasında silahlı kuvvetler, kolluk mensupları veya devletin idare mekanizmasında görevli olanlar hakkında meşru sınırlamalar konmasına engel değildir" biçimindeki düzenlemeden hareketle, siyasi partiler hakkında kısıtlama veya yaptırımlar uygulanması mümkündür.

Siyasi partilere uygulanacak yaptırımlar arasında kuşkusuz bir siyasi partinin kapatılması yaptırımı da yer almaktadır. Ancak kapatma yaptırımının, bir siyasi partiye uygulanabilecek en radikal yaptırım olması karşısında, bu yaptırımın uygulanabilmesi, belirli koşulların gerçekleşmesini gerektirmektedir.

İHAS'nin 11 nci maddesindeki düzenleme gözetildiğinde, ülkedeki demokratik rejimi tehlikeye sokacak siyasi projesi bulunan ve/veya siyasi amaçlar için gerektiğinde şiddete başvurmayı amaçlayan siyasi parti için kapatma yaptırımı öngörülmesi İHAS'a aykırı değildir (Emek Partisi/Türkiye kararı).

İHAS'ın 11 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan nedenlere dayanarak bir siyasi partinin kapatılması konusu, Avrupa Konseyi Venedik Komisyonu tarafından incelenerek Venedik İlkeleri adıyla da raporlaştırılmıştır. Buna göre, ifade özgürlüğünü düzenleyen İHAS'ın 10'ncu maddesiyle çok yakın ilişkisi olan 11 nci madde uyarınca bir siyasi partinin kapatılması "ırkçılığı, terörü, yabancı düşmanlığını, şiddeti, şiddet çağrısını teşvik ediyor veya hoşgörüsüzlüğe dayanıyorsa", bu durumlarda İHAS'ın 11 nci maddesinin bir ve ikinci fıkrasındaki düzenlemelerden hareketle, siyasi partinin kapatılması gündeme gelebilecektir. Burada "şiddet" kelimesini çok dar anlamda değerlendirerek partililerin ellerine silah alıp, eyleme girişmelerini anlamamak gerekir. Bir siyasi partinin şiddeti ilke edinmiş, ülke çapında öldürme, bombalama eylemlerini gerçekleştiren ve ülke bazında olduğu gibi uluslararası alanda da terör örgütü olarak kabul edilen bir örgütü açık veya gizli olarak desteklemesi, her platformda bu örgüte meşruiyet kazandırmaya çalışması söz konusu siyasi partinin "şiddeti" siyasal amaçlarına ulaşmak için benimsediğinin açık kanıtıdır.

Bir siyasi partinin kapatılması, örgütlenme özgürlüğüne müdahale niteliğindedir. Bu nedenle bir siyasi parti hakkında uygulanacak kapatma yaptırımının İHAS' a uygun olarak değerlendirilebilmesi yani bu müdahalenin haklı sayılabilmesi için; Müdahalenin haklılığı, kapatma yaptırımını içeren yasanın, herkesçe erişilebilir, bilinebilir, anlaşılabilir, öngörülebilir, açık ve kesin ifadeler içeren ve ilan edilen bir yasa olmasını gerektirmektedir (Refah Partisi/Türkiye Kararı).

Kapatma yaptırımı, İHAS'ın 11 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan neden veya nedenlere dayanmalıdır. Kapatma yaptırımının, bir siyasi partiye uygulanabilecek en radikal yaptırım olması, bu yaptırımın inandırıcı ve zorlayıcı koşulların varlığı durumunda uygulanmasını gerektirmektedir. Uygulanan kapatma yaptırımı, "demokratik toplum gereklerine uygun olmalı" Bu çerçevede olaylar, ulusal mercilerce kabul edilebilir şekilde değerlendirilmiş olmalıdır. Kapatma yaptırımı ile birlikte siyasi yasaklamalar öngörülmesi için de, bu yasaklamaların, "ilgili ve yeterli" olması gerekmektedir.

Siyasi partiler devletin hukuksal, anayasal ve yasal yapısını değiştirmek için mücadele edebilmelidirler. Ancak bu mücadele için kullanılan araçlar herhalde hukuka uygun olmalı, demokratik araçlara dayanmalı, önerilen değişim temel demokratik ilkelere uyumlu olmalıdır Siyasi partiler hedeflerine şiddeti teşvik ederek değil, mevcut yasal sistem içerisinde ulaşmayı amaç edinmelidir.

İHAM'a göre bir siyasi parti, mevzuatın veya yasal ve anayasal yapının değiştirilmesi konusunda iki koşulda kampanya yürütebilir: Bunlardan birincisi, kullanılan bütün yollar her bakımdan yasal ve demokratik olmalıdır. İkincisi ise, önerilen değişikliğin kendisi "temel demokratik prensiplerle" bağdaşmalıdır. Bu kuraldan hareketle, sorumluları şiddete başvurmayı teşvik eden veya demokrasinin bir veya birçok kuralına uymayan veya demokrasiyi yıkmayı amaçlayan ve de demokrasinin tanıdığı hak ve özgürlükleri tanımayan "siyasi bir projeyi öneren" partinin, bu nitelikteki eylemleri, kapatma yaptırımına konu olabileceği gibi, bu nedenle uygulanacak yaptırıma karşı da ilgili siyasi parti İHAS korumasından yararlanamayacaktır. (RP/Türkiye, Emek Partisi/Türkiye Kararları).

Kapatma yaptırımı boyutundaki müdahale, takip edilen meşru amaçla orantılı, uygun ve yeterli olmalı, sosyal bir ihtiyaca cevap vermelidir, yani demokratik bir toplumda gerekli olmalıdır (TBKP/Türkiye, Sosyalist Parti/Türkiye, ÖZDEP/Türkiye, HEP/Türkiye, RP/Türkiye Kararları).

Müdahalenin orantılılığı için, müdahalenin özü ve ağırlığına bakılmalı, kapatma yaptırımı en ciddi durumlarda uygulanmalı, radikal bir önlem niteliğinde olmamalıdır. Yöneticileri, üyeleri ve bağlı BELEDİYE başkanları vasıtasıyla Ülke içerisinde terör örgütü emirleri ile ayaklanma benzeri toplu şiddet hareketlerini başlatıp, ölüm, yaralanma, kamu ve özel kişilere ait malvarlıklarına zarar verme gibi eylemlerin gerçekleştirilmesi halinde kapatma yaptırımı radikal bir önlem olmayacağı gibi toplumun güvenliği ve huzuru açısından acilen uygulanması gereken tek yaptırım olmaktadır. Bu

konuda tarihsel deneyimlerden kaynaklanan ihtiyaçlar da dikkate alınmalı, dolayısıyla geçmişte ülkede yaşanan ve yaşanmaya halen de devam edilen terör örgütü kaynaklı şiddet olayları değerlendirilmelidir.

Zorlayıcı sosyal gereksinim yönünden tehdidin varlığına ve yeterince yakın olduğuna ilişkin kanıtlar inandırıcı olmalıdır. Siyasi parti lider ve üyelerinin isnat edilebilen eylem ve konuşmaları, terör örgütü direktifleri ile etkilediği kitleleri sokaklarda şiddet içeren gösteriler yapmaya çağırıp, devletin güvenlik kuvvetlerine silahlı, taşlı, molotof kokteylli saldırılar düzenletiyor ve ortaya çıkan isyan görüntüleri ile toplumu aşırı derecede rahatsız edip, ülkede etnik bir çatışmanın temellerini oluşturmaya çalıştığı yolunda kamuoyunda kanaat uyandırıyorsa, zorlayıcı sosyal gereksinim yönünden tehdidin varlığı ve yeterince yakın olduğu aşikardır.

Bir siyasi parti eylemlerinin kapatma yaptırımına konu olabilmesi, her şeyden önce bu eylemlerin niteliği ve siyasi partiye isnat edilebilirliği sorununu gündeme getirmektedir. Konu İHAS yönünden İHAM kararlarıyla açıklığa kavuşturulmuştur. İHAM kararlarına göre;

Kapatma yönünden tüzük ve programdaki aykırılık tek başına yeterli olmayıp, eylem de olmalıdır siyasi partinin, Türk toplumu ve devleti için gerçek bir tehlike oluşturduğuna ilişkin somut kanıtlar ortaya konulmalıdır (TBKP/Türkiye Kararı) Eylemler aşırı uç ve terörist grupları teşvik etmeye yönelik olmalıdır (Sosyalist Parti/Türkiye Kararı).

Siyasi parti, çoğulcu demokrasiyle çatışmayan hedeflerini, sadece yasal araçlarla elde etmeye çalışmalıdır. Şiddet desteklenmemeli, temel insan hakları ihlali teşvik edilmemelidir (ÖZDEP/Türkiye Kararı).

Bir genel başkanın açıklama ve eylemleri partiyi tartışmasız olarak bağlayıcıdır. Çünkü genel başkan partinin simgesel figürüdür. Genel başkanın siyasi veya hassas konularda açıkladığı düşüncelerin, kişisel görüşü olduğu vurgulanmadığı sürece, kurumlar ve kamuoyu tarafından partinin görüşünü yansıttığı biçiminde yorumlanır ve partiye isnat edilebilir. Genel başkan yardımcıları, yerel yönetimlerde görev üstlenen üyeler de, partili BELEDİYE başkanları partinin amaç ve eğilimlerini sergileyen ve yaratmak istedikleri toplum modeline ilişkin bir imajı yansıtan bütünü oluşturan eylemleri sergilemeleri durumunda, bunlar da partiye isnat edilebilir. Bu tür eylemler soyut programlara göre potansiyel seçmenler üzerinde daha etkilidir ve parti kendini bu konuşmalardan uzaklaştırmadığı sürece, bunlar da partiye isnat edilebilir (Refah Partisi/Türkiye Kararı).

Yukarıda belirtilen nitelikteki eylemlerden parti kaçınmamış, bunlara yapanlara karşı disiplin işlemi yapmamış ve eleştirmemiş, ya da göstermelik olarak disiplin soruşturması yapmış ya da öngörülenden daha az bir disiplin yaptırımı uygulamış ise, bu eylemler de partiye isnat edilebilir (Benzeri yorum RP/Türkiye Kararı).

Davalı siyasi partinin kuruluş tarihinin evvelinden beri yürürlükte olan yukarıda bahsedilen Anayasa ve yasa düzenlemelerinin herhangi bir gizliliği olmayıp, yazılı metinler halinde ülke mevzuatında kolaylıkla erişilebilir ve anlaşılmasını sağlayacak sadelikte kaleme alınmış olduğu sabittir.

B- İç hukuk yönünden;

Bir siyasi parti hakkında uygulanacak en radikal yaptırım kuşkusuz kapatma yaptırımıdır. İç hukukta siyasi partilere uygulanacak yaptırımlar düzenlenirken, bu yaptırımlar arasında siyasi partinin kapatılmasına da yer verilmiştir.

a- Anayasal düzenleme;

Siyasi parti kapatma yaptırımı ve bu yaptırımın hangi hallerde söz konusu olabileceği Anayasa'nın 69'ncu maddesinde düzenlenmiştir. Böylece anayasakoyucu kapatma yaptırımı nedenlerinin yasa ile artırılmasını engellemiştir.

Anayasa'nın 69'ncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre, siyasi partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesi'nce kesin olarak karara bağlanır.

Anayasa'nın 69'ncu maddesine göre siyasi partilerin kapatılması ancak üç nedenle söz konusu olabilmektedir. Buna göre:

- Bir siyasi partinin tüzük ve programının Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı olması (Anayasa md 69/5),

- Bir siyasi partinin Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin odağı durumuna gelmesi (Anayasa md 69/6)

- Bir siyasi partinin, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ve Türk uyrukluğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden maddi yardım alması (Anayasa md 69/10)

halinde siyasi partinin kapatılmasına hükmedilmesi gerekmektedir.

Anayasa'da bu üç neden sayılırken siyasi partinin "kapatılması" yerine, "temelli kapatılması" ibaresi kullanılmış olup, bu maddede ayrıca siyasi partinin temelli kapatılması dışında kapatılma nedenlerinden söz edilmiş değildir.

Yukarıda belirtildiği üzere Anayasa'nın 69'ncu maddesinin dördüncü fıkrasında ise, siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin davaların Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından açılacağı ifade edilmiş, bu fıkrada da "temelli kapatılmadan" sözedilmemiştir.

Dolayısıyla maddede geçen temelli kapatma ve kapatma kavramları aynı şeyi ifade etmektedir. Şöyle ki kapatma yaptırımı, Anayasa'nın 69'ncu maddesinin sekizinci ve dokuzuncu fıkrasında belirtilen "geleceğe yönelik etkiler" içerdiğinden, bu nedenle "temelli" kapatma kavramı ile de geleceğe yönelik bu etkiler kastedilmiştir.

Anayasa'nın 69'ncu maddesinin onbirinci fıkrasında geçen "kapatılma davaları" ve 149'ncu maddesinin beşinci fıkrasında geçen "siyasi partilerin temelli kapatılması veya kapatılması davaları" ibareleri de bu doğrultuda yorumlanmalıdır.

Anayasa'nın 69'ncu maddesinin yedinci fıkrasına göre, yukarıda belirtilen ilk iki kapatma nedenine dayalı olarak açılan davalarda, eylemin ağırlığına göre siyasi partinin temelli kapatılması yerine, devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına hükmedilebilecektir. Eylemin ağırlığını belirleyecek merci davaya bakan Anayasa Mahkemesi'dir.

Kapatılan (=temelli kapatılan) bir siyasi parti için Anayasa'da geleceğe yönelik öngörülen yaptırımlar ise;

- Bir başka ad altında kurulamaması (Anayasa md 69/8),

- Bir siyasi partinin temelli kapatılmasına beyan ve faaliyetleriyle neden olan kurucu dahil üyelerinin, Anayasa Mahkemesi'nin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmi Gazete'de gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamaması (Anayasa md 69/9),

- Partisinin kapatılmasına beyan ve eylemleriyle neden oldukları Anayasa Mahkemesi'nce kapatmaya ilişkin kesin kararda belirtilen milletvekillerinin milletvekilliğinin, bu kararın gerekçeli olarak resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte sona ermesi(Anayasa md 84/5)

durumlarıdır.

Konuya dönersek, Anayasa'nın 69'ncu maddesinin altıncı fıkrasına dayalı olarak kapatma yaptırımına hükmedilebilmesi için, açıklandığı üzere, bir siyasi partinin Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin odağı durumuna geldiğinin, açılacak kapatma davasında Anayasa Mahkemesi'nce tesbiti gerekmektedir.

Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrasında, *"siyasi partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve lâik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez."* denilmektedir.

Bir siyasi partinin Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin odağı haline gelmesi ise, 69'ncu maddenin altıncı fıkrasındaki düzenleme uyarınca *"68 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı fiillerin, o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlenmesi ve bu durumun, o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsenmesi yahut bu fiillerin doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlenmesi durumunda"* söz konusudur.

b- Yasal düzenleme;

Anayasa'daki kapatma yaptırımına ilişkin düzenlemeler, Anayasa'nın 68 nci ve 69'ncu maddesindeki esaslar çerçevesinde 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nda da (SPY) yer almıştır.

SPY'nda, siyasi partiler hakkında uygulanacak yaptırımlar;

- Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakmak

- Ve siyasi partinin kapatılması

olarak düzenlenmiştir.

02.01.2003 tarih ve 4778 sayılı Yasa ile SPY'nda yapılan değişiklikler öncesinde, SPY'nda temelli kapatma ve kapatma olarak iki ayrı kapatma davası türü düzenlenmiş idi. Anayasa'da "sınırlı sayım" yoluyla düzenlenen temelli kapatma nedenleri, olduğu gibi SPY'na taşınmıştı. Temelli kapatma kararlarının en belirgin özelliği, geleceğe etkili sonuçlar içermesi idi. O dönemde Anayasa'da yer verilmeyen dar anlamdaki kapatma yaptırımı ise, SPY'nda gösterilen nedenlerle söz konusu olup; bu yaptırım, geleceğe etkili sonuçlar içermemekte idi.

Anayasa'ya paralel bir düzenleme amacıyla ve en son 4778 sayılı Yasa ile SPY'nda yapılan değişiklikler sonrasında ise, SPY'nda kapatma davaları konusunda "kapatma veya temelli kapatma" biçiminde iki ayrı kavrama yer verilmemiş; yasa, bütünlüğü içerisinde "kapatma yaptırımı" kavramını kullanmış ve bu yaptırımın da Anayasa'ya paralel olarak geleceğe yönelik sonuçlar içerdiği benimsenmiştir. SPY'ndaki bu düzenlemelerde Anayasa'daki temelli kapatma kavramı yerine, eş anlamlı olarak kapatma kavramı kullanılmış; SPY'nda bulunan kapatma yaptırımı ise kaldırılarak; devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakma yaptırımına dönüştürülmüştür.

SPY'nda Anayasaya paralel olarak yapılan düzenlemelere göre, bir siyasi partinin kapatılması, ancak Anayasa'daki yasaklara aykırılık durumunda ve üç nedenle olasıdır. SPY'nın 101 nci maddesindeki düzenlemelere göre;

- Bir siyasi partinin tüzük ve programının Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve laik cumhuriyet ilkelerine aykırı olması, sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlaması, suç işlenmesini teşvik etmesi,

- Bir siyasi partinin, Anayasanın 68 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin işlendiği odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespiti,

- Bir siyasi partinin, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ve Türk uyrukluğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden maddi yardım alması,

durumlarında, siyasi parti hakkında kapatma kararı verilmesi gerekmektedir. Ancak belirtilen ilk iki durumda, kapatma yaptırımı yerine dava konusu eylemlerin ağırlığına göre, siyasi partinin almakta olduğu son yıllık devlet yardımı miktarından az olmamak koşuluyla, bu yardımdan, kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verilebilmektedir.

Yukarıda belirtilen ikinci nedene dayanarak bir siyasi partinin kapatılması, ancak Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin odağı durumuna gelmesi koşuluna bağlıdır. Odak haline gelmiş sayılmak ise, Anayasa'nın 68 ve 69'ncu maddelerindeki düzenlemelerle aynı paralelde, SPY'nın 103'ncü maddesinde düzenlenmiştir.

Kapatma kararı verilmesi durumunda;

- Karar tarihi itibarıyla parti tüzel kişiliği ve dolayısıyla parti üyelerinin üyelikleri ve varsa görevleri sona ermekte,

- Yine karar tarihi itibarıyla siyasi partinin bütün malları hazineye geçmekte (SPY md 107),

- Kapatılan partilerin isim, amblem, rumuz, rozet ve benzeri işaretleri başka bir siyasi parti tarafından kullanılamamakta (SPY md 96),

- Kapatılan siyasi parti bir başka ad altında kurulamamakta (Anayasa md 69/8; SPY md 95),

- Siyasi partinin kapatılmasına söz ve eylemleriyle neden olan kurucuları dahil üyeleri, Anayasa Mahkemesi'nin kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmi Gazete'de gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ev deneticisi olamamakta; bu kişiler siyasi partilerce seçimlerde hiçbir biçimde aday gösterilememekte (Anayasa md 69/9, SPY md 95),

- Partisinin kapatılmasına beyan ve eylemleriyle neden oldukları Anayasa Mahkemesi'nce kapatmaya ilişkin kesin kararında belirtilen milletvekillerinin milletvekilliği de, bu kararın gerekçeli olarak resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte sona ermektedir (Anayasa md 84/5).

Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen eylemlerin odağı durumuna gelmek konusunda, SPY ayrıntılı hükümlere yer vermiş ve anılan fıkrada belirtilen kavramlar SPY'ndaki düzenlemelerle açıklığa kavuşturulmuştur.

Bu bağlamda SPY'nın dördüncü kısmının birinci, ikinci ve üçüncü bölümlerinde açıklayıcı hükümlere yer verilmiştir.

SPY'nın "siyasi partilerle ilgili yasaklar" başlıklı dördüncü kısmının;

- Birinci bölümü, "amaçlarla ve faaliyetlerle ilgili yasaklar" başlığını taşımaktadır. Bu bölüm tek maddeden oluşmakta olup, 78 nci maddede "demokratik devlet düzeninin korunması yönünden" öngörülen yasaklamalara yer verilmiştir.

- İkinci bölümü, "milli devlet niteliğinin korunması" başlığını taşımaktadır. Bu bölümde, bağımsızlığın korunmasına (md 79), devletin tekliğinin korunmasına (md 80), azınlık yaratılmasının önlenmesine (md 81), bölgecilik ve ırkçılık yasağına (md 82) ve eşitlik ilkesinin korunmasına (md 83) yönelik yasaklamalar gösterilmiştir.

- Üçüncü bölümü ise, "Atatürk ilke ve devrimlerinin ve laik devlet niteliğinin korunması" başlığını taşımaktadır. Bu bölümde ise, Atatürk ilke ve devrimlerinin korunması (md 84), Atatürk'e saygı (md 85), laiklik ilkesinin korunması ve halifeliğinin istenemeyeceği (md 86), din ve dince kutsal sayılan şeyleri istismar yasağı (md 87), dini gösteri yasağı (md 88) ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nı yerinin korunması (md 89) konusunda yasaklamalar açıklanmıştır.

SPY'ndaki hükümler, Anayasa'nın 69'ncu maddesinin son fıkrasından hareketle, Anayasa'daki esaslar çerçevesinde düzenlenmiştir.

c- Anayasa'nın 90/son maddesi çerçevesinde siyasi partiler hakkındaki kapatma yaptırımında uluslararası sözleşmelerin gözetilmesi;

Anayasa'nın 90 ncı maddesinin son fıkrasında, *"yönteminde yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası antlaşmalarla yasaların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda, uluslararası antlaşma hükümleri esas alınır"* denilmektedir.

1982 Anayasası'nın nitelemesine göre, Anayasa'nın 12 nci ila 74'ncü maddeleri arasında yer alan hakların hepsi "temel hak ve özgürlüklerden" olup, Anayasa'nın 68 nci ve 69'ncu maddelerinde siyasi haklar kapsamında düzenlenen siyasi partiler de, temel hak ve özgürlükler kapsamında korunma görmektedir. Aynı şekilde temel hak ve özgürlüklerin bir bölümünü konu alan İHAS yönünden, siyasi partiler İHAM'ın yorumlarıyla bu sözleşmenin 11 nci maddesi kapsamında temel hak ve özgürlükler içerisinde kabul edilmiştir. Yine siyasi partiler BM Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 22 nci maddesi kapsamında da koruma görmektedir.

Bu bağlamda SPY'nın anılan sözleşmeler gözetilerek ve Anayasa'nın da bu doğrultuda yorumlanarak, siyasi partiler hakkındaki kapatma yaptırımın irdelenmesi gerekmektedir.

d- Siyasi parti kapatma davalarının ve kapatma yaptırımının hukuksal niteliği;

Anayasa'nın 69'ncu maddesinin dördüncü fıkrası ile, SPY'nın 98 nci maddesine göre, siyasi parti kapatılması davaları Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesi'nce kesin olarak karara bağlanmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Yasa'nın 33'ncü maddesine göre de, açılan bu davalar Ceza Muhakemesi

Yasası hükümleri uygulanmak suretiyle, dosya üzerinde incelenerek kesin olarak karara bağlanmaktadır.

Kapatma davalarında Ceza Muhakemesi Yasası hükümlerinin uygulanması demek, bu davaların bir ceza davası ve yaptırımın da ceza hukuku kapsamında bir ceza olduğu anlamında değildir. Aksine, siyasi parti kapatma davaları, ceza davası olmayıp, kendine özgü nitelikte bir dava türü olduğundan, bu davalarda uygulanacak usul kurallarının açıklanması gereği duyulmuş ve maddi gerçeği araştırmak yönünden, siyasi partilerin lehinde olarak bu davalarda Ceza Muhakemesi Yasası kurallarının uygulanacağı belirtilmiştir (Anayasa Mahkemesi'nin 22.6.2001 tarih ve 2/2 sayılı kararı). Bu düşünceden hareketle, siyasi parti kapatma davasına yönelik iddianame düzenlenmesinden önce, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hangi yetkileri kullanarak dava açabileceği de özel olarak SPY'nın 98 nci maddesinde gösterilmiştir.

Siyasi parti kapatma davalarının, ceza muhakemesi hukuku anlamında ceza davası olmaması, kapatmaya konu eylemlerin de ceza hukuku kapsamında suç olma zorunluluğunu gerektirmemektedir. Anayasa'nın 69'ncu maddesinin altıncı fıkrası ile SPY'nın 101 ve 103'ncü maddesindeki düzenlemelere göre, kapatmaya konu eylemlerin "sadece işlenmiş" olması yeterli olup, bu eylemlerin hükmen sabit olması koşulu da aranmamaktadır. Bu nedenle kapatmaya konu eylemler hakkında açılmış ve mahkümiyetle sonuçlanmış davaların bulunmaması sonuca etkili değildir. Ancak kapatmaya konu edilen eylem hakkında açılmış ve mahkümiyetle sonuçlanmış bir davanın bulunması demek, bu eylemin işlendiğinin kesin olarak kanıtlanması anlamındadır ki, Anayasa Mahkemesi böyle bir durumda anılan eylemin işlenmiş olup olmadığını araştırmayacaktır. Yine, kapatma davasına konu edilen eylem hakkında açılan ceza davasında, bu eylemin "işlenmediğinden bahisle" beraat kararı verilmiş ve bu karar da kesinleşmiş ise, Anayasa Mahkemesi atılı eylemin işlenmiş olup olmadığını değerlendirmeyecek, kesinleşen ceza mahkemesi kararına göre işlem yapacaktır.

Siyasi parti kapatma davaları kendine özgü bir dava türü olduğu gibi, uygulanan "kapatma yaptırımı da" ceza hukuku anlamında bir "ceza" değildir. Kapatma yaptırımı hem Anayasa'da hem de SPY'nda gösterilmiş olup;

- bu yaptırımın ceza niteliğinde olmaması,

- kapatma yaptırımına konu eylemlerin (gerçek kişilerin söz konusu olabilecek sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla) siyasi parti tüzel kişiliğinin ceza hukuku yönünden işlediği bir suç sayılmaması,

- ayrıca normlar hiyerarşisi yönünden de bu dava ve yaptırımın Anayasa'da düzenlenmiş olması

karşısında, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 5 nci maddesinin (11.5.2005 gün ve 5349 sayılı Yasa'nın geçici 1 nci maddesinden hareketle) 2006 yılı sonrasında dahi siyasi parti kapatma davaları yönünden uygulanma yeri bulunmamaktadır.

e- Kapatma yaptırımına konu eylemler ve siyasi partiye isnat edilebilirliği;

Bir siyasi partinin, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerin odağı durumuna gelmesi ve bu nedenle kapatılabilmesi için, bu eylemlerin, Anayasa'nın 69'ncu maddesinin altıncı fıkrası ve SPY'nın 103'ncü maddesine göre;

- Bu eylemlerin, o partinin üyelerince yoğun bir biçimde işlenmesi ve bu durumun da, o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsenmesi,

- Veya bu eylemlerin, doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlenmesi gerekmektedir.

Bir siyasi partinin kapatılmasını gerektiren eylemlerin, ceza hukuku kapsamında mutlaka suç olarak düzenlenmesi ve bu konudaki davaların da mahkumiyetle sonuçlanması gerekmemektedir. Ancak eylem aynı zamanda ceza hukuku kapsamında suç olarak düzenlenmiş ise, bu konuda ceza mahkemesindeki davaların sonuçlanmasını beklemeye gerek bulunmamaktadır. Ceza mahkemesinde sonuçlanarak kesinleşen davalarda verilen kararlar ise, sadece eylemin kesin olarak işlenmemiş olduğu veya işlenmiş olduğu yönündeki tesbitler yönünden bağlayıcıdır.

Siyasi partiler, demokratik bir rejimde en çok hak ve özgürlüğe sahip olması gereken örgütlerdir. Bu durum siyasi partiler için daha geniş bir faaliyet alanını ortaya çıkarmaktadır. Geniş faaliyet alanının bulunması demek ise, siyasi partilerin eylemleri için farklı bir değerlendirme yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Siyasi partinin geniş hareket sahasının bulunması, ona isnat edilen eylem aynı zamanda suç teşkil ediyorsa, toplum ve hukuk düzeni yönünden kınanan bu davranışın, siyasi parti yönünden kınanmayarak hukuka uygun değerlendirilmesini gerektirmez. Ancak toplum ve hukuk düzeni tarafından açıkça kınanmayan ve suç olarak düzenlenmeyen davranış ve eylemlerin, çok daha fazla hak ve özgürlüklere sahip olan siyasi partiler yönünden kapatma davasına konu edilebilmesi, çok özel ve sınırlı durumlarda söz konusudur ki, bunlar da Anayasa'nın 68 nci maddesinin 4'ncü fıkrasına ve İHAS'ın 11 nci maddesinin ikinci fıkrasına uygun nitelikte, yoğunluk ve kararlılıkla işlenen eylemlerdir.

Hukuk düzeninin suç olarak öngörmediği eylem, bu eylemin bir siyasi parti tarafından veya siyasi parti aracı kılınmak yoluyla işlenmesi durumunda, yarattığı ve kaçınılmaz olarak yaratacağı sonuçları gözetildiğinde, siyasi parti için yasaklama gerektirebilir. Eylemin suç olarak düzenlenmemesi, o eylemin hiçbir biçimde kınanamaması sonucunu da doğurmaz.

Kaldı ki Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrasına dayanan ve bu fıkrayı açıklayarak siyasi partiler hakkındaki yasaklamaları sıralayan SPY'nın 78 nci ila 89'ncu maddeleri arasındaki düzenlemelere aykırılık, SPY'nın 117 nci maddesinde suç olarak ta öngörülmüştür. Siyasi partiye isnat edilen eylem hakkında, ceza davasının veya soruşturmasının açılmamış veya dokunulmazlık gibi yasal engeller nedeniyle açılamamış olması da, sonuca etkili değildir.

Kapatma davasına konu edilen eylemlerin işlendiği tarihlerin bir önemi bulunmamaktadır. Eylemlerin üzerinden ne kadar süre geçse de, zamana yayılan bu eylemlere odaklık boyutunda bir bütünü oluşturmaları yönünden iddianamede dayanılması olasıdır.

İHAS irdelenirken, siyasi parti kapatma yaptırımı ile ilgili olarak eylemlerin niteliği ve isnat edilebilirliği konusunda açıklanan durumlar, burada da geçerlidir.

Siyasi partini genel merkez organlarının (SPY md 13), il ve ilçe teşkilatlarının (SPY md 19,20), TBMM grup genel kurulu ve grup yönetim kurulunun (SPY md 24, 25), parti üyelerinin (SPY md 12) eylemleri; eğer o siyasi partinin, yasa, anayasa ve İHAS tarafından korunmayan, hedeflediği amaç veya siyasi projeyi gerçekleştirmek, kolaylaştırmak, altyapı hazırlamak veya bunları ifadeye yönelik ise, kapatma davasında siyasi partiye isnat edilebilecektir. Bu noktada şunu da belirtmek gerekmektedir ki, partiyi temsil eden organlarca gerçekleştirilen eylem veya söylemlerin, partinin

değil bu kişilerin kendi kişisel görüşleri olduğu açıklanmadıkça ve siyasi parti tarafından da açıkça reddedilmedikçe, bu söylem ve eylemler de partiye isnat edilebilecektir. Ancak, siyasi partiyi sorumluluktan kurtarmak adına, siyasi partinin amaç ve hedefleriyle örtüşen eylem ve söylemlerin, kendi kişisel görüşleri olduğunun açıklanması da, kuşkusuz siyasi partiyi sorumluluktan kurtarmayacaktır.

Bir siyasi parti üyesi olup, yerel yönetimlerde görev alanların eylemleri de, o siyasi partinin hedeflediği siyasi projeyi gerçekleştirmek veya ifade etmek amacına yönelikse, siyasi partiye isnat edilebileceği hususunda kuşku bulunmamaktadır.

III- DAVA KONUSU EYLEMLER:

A- DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ'NİN KURULUŞU AŞAMASINDA ORTAYA ÇIKAN EYLEMLER:

Bilindiği gibi terör örgütü olduğu uluslararası alanda da kabul gören PKK (KONGRA GEL-KADEK-KKK)'nın kurucusu ve elebaşı olan Abdullah ÖCALAN yurt dışında yakalanıp getirilerek yargılanmış ve mahkum olduğu cezası halen İmralı cezaevinde infaz edilmektedir. Tüm diğer mahkumlar gibi yasal olarak avukatları ve ailesi ile görüşmesine imkan tanınmıştır. Ancak avukatları tarafından söz konusu görüşmelere ait diyaloglar daha sonra yazılı olarak örgütün güdümündeki yayın organlarında yayınlanmış, böylece terörist örgüt liderinin yandaşlarına ve örgütüne talimat vermesine olanak sağlanmıştır. Nitekim yasal bir hakkın kötüye kullanımı olarak kabul edilebilecek şekildeki bu iletişimi sağlayan avukatları hakkında ilgili mercilerce zaman zaman yasal işlem yapılma yoluna gidilmek zorunda kalınmıştır.

Ancak "AVUKAT GÖRÜŞMELERİ" veya "GÖRÜŞME NOTLARI" adı altında teröristbaşının talimatları örgüte yakın çeşitli gazete ve dergilerin yanı sıra çok sayıda değişik internet sitesinde de (ROJACİVAN, RİZGARİ, VELATPEREZ, NASNAME gibi) yayınlanarak talimatların ilgililere ulaşması sağlanmıştır.

Söz konusu yazıların incelenmesinde özellikle Demokratik Toplum Partisi (DTP) ile ilgili ilginç bilgilere ulaşılabilmektedir.

Örneğin 5.5.2004 tarihli görüşmede elebaşı

"Evet. Yeni bir parti gerekiyor. İsmi Demokratik Toplum Partisi olabilir. Ama tabandan gelecek. Özgür Parti kendini fesheder. Diğeri zaten kapatılma durumu var. Bu temelde tartışmalar yürütsünler. Daha sonra

bunları daha detaylı açarız. Kongre öncesi tartışmaları yürütsünler. Geniş katılımlı delegeler oluşturulur. Bu delegeler kurucular kurulunu seçer. Yeni partinin programını savunmamdan olduğu gibi uyarlayabilirler." Şeklinde bir beyanda bulunmuştur. Bilindiği gibi bu tarihte hakkında daha önce Anayasa'nın 69'ncu maddesinin 6 ncı fıkrasında "Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü" ilkesini koruma altına alan Anayasa'nın 68 nci maddesinin 4'ncü maddesine aykırı eylemlerin odağı haline gelmesi nedeniyle Cumhuriyet Başsavcılığımız tarafında hakkında kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesine dava açılmış bulunan Demokratik Halk Partisi (DEHAP) faaliyette idi. Teröristbaşı ilk kez bu görüşmesinde yeni bir parti kurulması talimatını vermekle kalmayıp kurulacak partinin ismini dahi talimatlarının arasına almıştır.

Partinin ismini vermekten başka elebaşı sonraki görüşmelerinde de hem yeni kurulacak parti ile ilgili (DTP) hem de o tarihte faaliyette olan (DEHAP) ile ilgili talimatlarına devam etmiş;

12.5.2004 tarihinde

"Avrupa'daki Kürtler, Kongre bittikten sonra kendi kongrelerini yapsınlar. Kendi kurumlarına yöneticilerini kendileri seçsinler. Temsil heyetini kendileri seçecek. Suriye ve İran'daki Kürtler için de benzer süreçler yaşanabilir. Yeni parti her bölge de toplantılar yapılarak ilan edilir. DEHAP ve Özgür parti de yeni parti içinde yer alır. Ahmet Türk, Murat Bozlak, bunlara benzer elli altmış kişi, Karayalçın'la çatı örgütü üzerinde konuşabilirler. İleride seçime çatı örgütü ile mi ya da nasıl girileceği netleştirilir. Ama ayrı örgütümüz olacak. Yapı örgütlenecek. Böyle olursa yüzde on barajını aşarlar."

…….

"Avrupa'da ki Kürt halkı kendi yöneticilerini kendileri seçecekler. Halk delegeleri seçecek, delegeler de temsilcilerini seçecek. Roj TV, Özgür Politika'ya geçici olarak bakacak şahıs Remzi Kartal olsun. Ben unuttum, bunu avukatlara söylemedim, bunu onlara aktar. Bundan sonraki süreçte buradaki basın ve Kürt Enstitüsü, demokratik kurumlar kendi başkanlarını, yöneticilerini kendileri seçecekler. Demokrasi budur. Bir kurumun içerisinde demokrasi olmazsa o kurum işlemez. Yeni partinin oluşmasında benim savunmamdan yararlanılabilir. Çok güzel bir cevap olabilir. Bundan sonra halk delegeleri kendisi seçecek. O delegeler de il yönetimini ve parti meclisini seçecekler. Seçim sonrası DEHAP'ta neler konuşuluyor?

(DEHAP eksiklerimiz var diyor, ama seçim sonuçlarını başarılı buluyorlar.)

Altı buçuk, yedi civarındaki oy oranını dört, dört buçuğa düşürmüşler. Bu nasıl başarı oluyor? DEHAP'taki eski yöneticiler, onlar da delege olabilirler. Bu hayata geçirilirse, özgür parti de buna dahil olur; yeni oluşum, demokratik toplum partisi kurulur. Herkesin de katkı sunması gerekir."

……

"Cezaevinde olan ve cezaevinden çıkan arkadaşlarda yeni parti oluşumuna katkı sunabilirler. Sabri ile görüşsünler, Sabri onlara yöntemleri gösterir…."

19.05.2004 tarihinde

Hukuki, siyasi temelde özel bazı görevlendirmelerim de olacak. Birileri kurumları benim adıma ele geçirmiş. Ne yaptıkları belli değil. Bazı sahtekarlar var. Benim adıma kurumlarda sahtekarlık yapılıyor. Kurumlarımızı geri almamız gerekiyor. Bu yüzden kurumlar için sizleri düşüneceğim. Savunmamı verdim. Ben kendimi savunuyorum. Siz de beni savunacaksınız. Halk tutuyor beni görüyorsunuz.

Halkın bana bağlı olduğunu siz de söylüyorsunuz. Eğer halk önderiysem, Halk istiyorsa ben de bundan vazgeçemem. Bunun gereğini yapmam gerekir. İsterlerse başka bir liderlik çıkarsınlar. PKK içinde de çıkabilir. Osman'dan Cuma'ya kadar yapabiliyorlarsa yapsınlar. O kararlı duruşu, önderlik vasıflarını gösterebiliyorlarsa yapsınlar. Kendim de buna ihtiyaç duyuyorum. Liderlik kurumu önemlidir. Bu halka kimse önderlik yapmadığı için bu yük omuzuma yüklenmiş. Kimse bu halka sosyal, siyasal, kültürel önderlik yapmadığı için ben yapmak zorunda kaldım. Halk da istiyorsa eğer, ben bundan kaçamam. Gücüm kabiliyetim ölçüsünde yapmaya çalışıyorum. Çocuk da değilim, yaşım 56 da olmuş. Olgunlaştım. Herkes buna saygı gösterecek. Saygılıysanız gereğini yaparsınız. Siz de kudretli bir biçimde gereklerini adam gibi yapacaksınız. Sizi ben onurlu Kürt yurtsever olarak değerlendirmiştim. Bunları yapmazsanız onursuz olursunuz. Halkın hukukunu değerlerini savunacaksınız. Aydınlar, PKK, herkes bunu anlayacak. Açlıkla boğuşan yoksul halkımızın bin bir emekle kurduğu kurumlar var. Radyo var, TV var, gazeteler var. Kim beni burada engelleyebilir. Hangi alçak oralarda benim sesimi kısabiliyor. Halk için irade beyan edeceksiniz. İstediğin kadar konuş istediğin kadar yaz. Engelleyen terbiyesiz adam kimdir. Devlet bile bu aşağılık duruma düşmedi. Devlet ile rakibiz. Birbirimizle gırtlak gırtlağa mücadele ediyoruz. Takip ettim devlet

bile bana bunu uygulamadı. Bunun hesabını herkes verecek. Herkes özeleştirisini verecek. Başka yolu yok. Rıza'dan Abbas'a, Cuma'ya kadar herkes hesabını verecek. Bu bir komplodur. Komplo içinde komplodur bu. Yunan komplosundan daha beter. Çünkü bu komplo içimizde. Bu komplonun açığa çıkartılması gerekir. Bu çok önemlidir. Özeleştirilerini herkes bu temelde doğru dürüst verecek. Kimse bundan kaçamaz. Neden özeleştiri sağlam biçimde verilmiyor. Binlerce halkın çocuğu dağda vuruldu, binlercesi yirmi yıldır hapislerde çürüyor. Siz gidip soracaksınız onlara. Gidip gırtlaklarına basacaksınız onların. Sorun bunun hesabını. Halk sana evladını veriyor. Soruşturmadaki yetkili de demişti. Sizinkiler doğru dürüst savaşmasını bile bilmiyorlar diye. Benim adıma savaşacaksan doğru dürüst savaşacaksın. Benim adıma böyle savaş olur mu? Madem savaştıramıyorsun neden eline silahı veriyorsun. Bu ne kıvraklık. Sonra da lider geçiniyorlar. Bilmem ne yapıyorlar, madem savaşamıyorsun madem demokrasi ve hukuktan anlamıyorsun o zaman ne hakla radyo, TV'yi ele geçiriyorsun. Kurumları ele geçirmişler. Namussuzluktur bu. Halka gidecektiniz. Bunu anlatacaktınız. Gençlere gidip, Apo'nun selamları var diyeceksiniz. Gidip halka yandaşlarımıza söyleyecektiniz. Kurumlarınızı geri alın diyecektiniz. Halk kurumlarını ele geçirecek.

Biz bu kadar acıyı onların koltuk menfaatleri için mi çektik. İktidar olacaklarmış, milletvekili, BELEDİYE başkanları olacaklarmış. Siz de hiç vicdan yok mu? İnsanlık bunu kabul eder mi? Bana saygısı olmayan benim adıma nasıl siyaset yapar. Bunun anlamı Apo ben senin ananı bilmem ne yapıyorum demektir. Biz bu kadar namussuz muyuz? Nasıl oluyor bu. Sizler çocuk gibi yaklaşıyorsunuz. Bana Başkanım diyeceksiniz. Sonra da Benim burada söylediğim en ufak şeyimin gereğini yerine getirmeyeceksiniz. Başkanın bu kadar burada çile çekecek sen bilmem ne yapacaksın.

Onları Suriye'den beri besliyorum. Aslında ben onlara üzülmüyorum. Kendime üzülüyorum. Yirmi yıl onları besledim, büyüttüm. Benim adıma kan dökeceksin, Avrupa'da vergi toplayacaksın. Sonra da Başkan köşede kalsın biz kabul etmeyeceğiz diyeceksin. Bu bir komplodur. Bu komployu kimlerle, kimin adına yaptılar. Devletler mi vardı işin içinde. Halkı arkanıza alıp müdahale edecektiniz. Siz bunları söylediğinizde yanınıza az mı insan gelir. Benim adıma uygulamaya geçireceksiniz söylediklerimi. Bunun yolları var. Bu konuda her hafta bana rapor vereceksiniz. Politik ve zeki olacaksınız. Devlet bile beni engellemiyor. Savunma hakkı kutsaldır. Burada kendimi savunuyorum. Burada beni savunmanız gerekirdi. Savunmanın ne demek olduğunu siz iyi bilirsiniz. Beni kullanmak istediler. Bunu nasıl

yaptılar. Devlet bile karışmıyor. Bunların yaptığı tecrit içinde tecrittir. Beni burada imha etmek istediler. Hangi güç yaptırıyor bunu? Bu kalleşliktir. Hakim bile savunmaya izin veriyor. Biz burada halkı savunmaya çalışıyoruz. Bunu bile engelliyorlar. Nasıl oluyor bunlar.

(sizi sadece manevi ve ruhani bir önder olarak ele alıyorlar)

Ruhani lider olarak mı görüyorlar. Humeyni de ruhani liderdi. Hz. Muhammet de manevi liderdi. Ama onlara hala kimse saygısızlık yapmıyor. Ruhani lidere böyle saygısızlık yapılır mı? TV'de söylediler mi bunu? Niye söylemiyorlar açık açık. Eğer yürekleri varsa açık açık bunu halkın önüne çıkıp söylerler. Çıksınlar açık açık Apo'yu istemiyoruz desinler. Ruhani lidermiş. Ne demek bu. Nasıl oluyor bunlar. Bunların hepsi lümpen, serseri. Bunların eline silah verilemez. Bunlar komutanlık yapamazlar. Hiç beğenmedikleri Devlet bile yüz kat onlardan daha ciddi. PKK adına kimse böyle yapamaz. Bu yapılan canavarlıktır. Bana karşı bunu yapan her şeyi yapabilir. Bunlar beni örgütten de atabilirler. Apo'yu örgütten atabilirsiniz. Ama bunu açık yapın. TV, Radyoyu ele geçirmişler zaten. Madem beni örgütten atacaklar açık olarak çıkıp söylesinler. Halk adına siyaset yapıyorum. Halka karşı sorumlu olmazsa insan, burada iki gün dayanamaz intihar eder. Nasıl yapabiliyorsunuz bunu.

Halkın parasını kullanıyorsunuz, önderliğini kullanıyorsunuz. Komplocu bunlar. Böyle olmaz. Siyaset böyle yapılmaz. Siyaset açık yapılır. Bizim siyasetimiz sosyalisttir, demokrattır. Son nefesime kadar halkımı savunacağım. Gidip el koyacaktınız. Siz benim savunma avukatlarımsınız. Onların etkisine girmişseniz avukatlığımı bırakacaktınız. Hem avukatım olup hem beni savunmayacaksanız olmaz böyle. Yoksa bu tarihi vebal üzerinize kalır. Dediklerimi uyguladım diyebilmelisiniz. Halk beni liderlikten atabilir. Halk seni atmış dersiniz. Ben de bir köşede sessiz sakin dururum. Sabrederim. Ama işte görüyorsunuz öyle bir durum yok. Halk bana bağlı. Bunlar kim oluyorlar. Halk her gün Biji Başkan diyor. Sen liderlik yapamazsın. Halkı kandırıp bir de halk adına liderlik yapmaya çalışıyorlar. Bir de özeleştiriye gelmeyeceksin. Aslında ben kendime üzülüyorum. Bunca yıl bunları niye besledim. Birazdan size iki ilke söyleyeceğim buna ilişkin. Gidip oraya özeleştiriyi doğru uygulatacaksınız onlara. Siz uygulatacaksınız. Neden gitmediniz? Devletle olan meselemi bir tarafa bırakıp bundan sonra bunlarla uğraşacağım. Bu kadar ucuz konuşamazsınız diyeceksiniz. Gidip onlara söyleyeceksiniz yirmi dört saat doktorlar geliyorlar. Apo'nun sağlığı yerindedir diyeceksiniz.

Görüyorsunuz sağlığım iyi. En değme psikologlar geliyorlar, inceliyorlar beni. İyisin diyorlar. Bana delilik raporu verilmedi.

Savunmalarım var. Halk Başkan diyor. Savaşçılar da beni kabul ediyorsa, ki ediyor. O zaman bunlar hesabını verecekler. Varsa birtakım çeteciler, bunlar hesabını verecek. Halkı bunlar aldatamaz. Tutarlı bir özeleştiri verecekler. İlk defa bu topraklarda biz demokratlığın sesini gür çıkaracağız. Gidin onlara deyin, Sizi onurlu demokratlar olarak görmek istiyorum. Bu süreçte tek yiğitlik yapan namuslu ses Leyla oldu. Sizin yaşınızda çocukları var. Sizinle ilgili şeyi de var.

(Görev alması için ısrarcı olduk)

Görev almayabilir de. Ama siyasi mücadele yap diyorum. Legal demokratik alanda sözcülüğümüzü yapsın diyorum. Onu kullanabilirler. Ben kendimi kullandırtmam. Remzi oraya geçti mi?

(Teyit etmek istiyorlar)

Ne demek. Remzi derhal Televizyonun başına geçecek. Özgür politika için de dürüst bağlı biri gerekiyor. Bu konuda öneriniz var mı?

(Gazeteyi de Remzi yapabilir)

Yok. Özgür politikanın başına Remzi, uygun bulduğu birini düşünsün. Önerisini bana getirirsiniz. Buradaki gazeteyi de düzenlemek lazım. Buradaki gazeteyi attım. Kim olabilir? Pınar Selek olabilir mi?

(olabilir)

kafası çalışan bir kadın. Pınar buradaki gazetenin genel yayın koordinatörü olsun. Kendi ekibini oluştursun. Halkların kutsal demokrasisi için, kendi dedesinin demokrat geleneğini sürdürsün. Pınar'ın kitabını inceledim, işlediği tezlerin demokratik özüne göre hareket etsin. Kitabındaki tezleri uygulamazsa sahtekardır derim. Siz de yanında olacaksınız. Yardımcı olacaksınız. Demokratik çizgi başarıya ulaşıncaya kadar denetlersiniz. Başka hangi dost kurumlar var. Tam çizgi oturtuluncaya kadar bu çalışmalarda destek olmalısınız. Biriniz Enstitü için görev alabilirsiniz. Tam çizgi oturuncaya kadar kendi aranızdan birini enstitü için görevlendirebilirsiniz. Bunlar hep hukuka göre, demokrasi üzerine bina ediyoruz. Hukukun gereklerini söylüyorum. Devlet de engellemez. Savunmalarım eksenindedir. Demokratik hukuk devleti çerçevesindedir. Dernek ve okullarımız var. Onlarla ilgilenmemiz gerekiyor. Gençlere haber vereceksiniz. selamımı ileteceksiniz. Demokratik hukuk çerçevesinde kurumlarımıza sahip çıkmamız gerekiyor. Pratik tedbir alın hemen. Dediklerimi derhal

uygulayın. Bana haber getirin. Beni onurlu temsil edeceğinize dair söz veriyor musunuz?

(Evet söz veriyoruz)

O zaman sorun yok. Buna uygun davranacaksınız. Demokratik Toplum Partisinin geliştirilmesinde (bir avukat arkadaşımızın ismini söyleyerek) olabilir mi?

(olabilir)

O zaman (görevlendirilen avukat) benim sözcüm olacak. Kitle çalışmaları ile tabandan hareket edecek. Sen de benim vasimsin, yaptığım tüm görevlendirmelerde onlara yardımcı olacaksın.

(Partinin çalışmaları için görevlendirilen arkadaş) yanına birçok genci alsın, ekibini oluştursun. (Görevlendirilen avukat) tabandan demokrasiyi geliştirecek. Hukuka ve demokrasiye uygun şekilde yapacaksınız. Avrupa'daki insiyatifi de alacaksınız. Oradaki kurumları da düzenlemek lazım. Biriniz ya da ikiniz gidersiniz. Oradaki halk bize bağlıdır diyorsunuz. Oradaki kurumları da demokratik ilkeler çerçevesinde yeniden düzenlemek gerekiyor….."

6.6.2004 tarihinde

"….Başka haberler var mı?

(Bazı sezdiğim ve bazı arkadaşlardan aldığım bilgiye göre, sizin bu legal siyaset ile ilgili projenize DEHAP Genel Merkezinin bir kısmının olumsuz baktığı söyleniyor.)

Eğer benden katkı bekliyorlarsa benim katkım, projem budur. Bundan sonra da bir katkı bekleniyorsa bu projemi devam ettireceğim. Bak, Ceylanpınar'da 2000 oy farkı ile almışlar. Yani doğru bir proje olursa yüzde on beşleri de alabilirler. Bu arkadaşlar ne demek istiyorlar? Onların kazanması için biz katkı sunuyoruz. Büyük bir parti olması için demokratik bir güç. Zaten partinin ismini de söylemiştim. Avukat arkadaşlar bu projede köprü görevini yapacaklar. Avukatların bu projeye güçleri yeter mi yetmez mi?

(Orada ekip olarak arkadaşlar azlar. Kendilerine avukat olarak yeni güç katmaları gerekiyor.) …"

21.7.2004 tarihinde

"….Türkiye'de Demokratik Toplum Partisi gelişecek. Sizden ricam gerçek bir demokrasi hareketi oluşturun. Türkiye'deki yurtsever, demokrat çevreler var, onlarla birlikte ortak örgütlenme de olabilir.

(Ortak örgütlenmenin denendiği, ancak bu koşullarda gerçekleşme şansının olmadığı söyleniyor. Daha çok Kürt orijinli parti gerekliliği olduğu söyleniyor.)

Kürt orijinli, Kürt ağırlık olabilir ama demokrat Türk arkadaşlar da yer alabilir, esneklik payı bırakıyorum.

(Bu çerçevede bazı görüşmeler yaptık, DEHAP merkezindeki arkadaşlarda hak edilmeyen ağır eleştiri alındığına dair genel bir algılama var, bu nedenle görev almada genel bir isteksizlik olduğunu gözledik. Cezaevinden son çıkanlarla görüştük, onlarda da yine siyasi yasaklı oldukları gerekçesiyle görev alamayacaklarını söylüyorlar. Bizce siyasi yasak konusu hukuken tartışmalı bir konu. Ayrıca görev almama eğiliminde olduklarını gözlemledik.)

DEHAP'lılar beni yanlış anlıyorlar. Emekleri var ama yetmedi. Ben genel bakıyorum, tıkanıklık var, aşılması gerekiyor. Cezaevinden son çıkanlar da bu çalışmada yer almalılar.

(Cezaevinden son çıkanlara yönelik özel bir mesajınız var mı?)

Mesajım bellidir. Bu yeniden inşa şeyine katılacaklar ve bu hareket gümbür gümbür gelişecek. Herkes dört elle sarılmalı.

(Demokratik siyaset alanında iki farklı yapıdan söz ediliyor. Grup veya anlayış olarak ifade edebiliriz. Birisi Murat Bozlak ve bazı eski BELEDİYE başkanlarından oluşan bir çevre, diğeri de mevcut DEHAP yöneticileri. Her iki eğilim de birbirleriyle çalışamayacaklarını söylüyorlar.)

Anlaşılıyor, taraf, grup şeylerini aşmak lazım. Herkes görev almalı. Çizgi belli. Bize bağlı olan binlerce genç var, cezaevinden çıkanlar var, kadınlar var. Herkes hızla görev almalı. Bu çerçevede Murat Bozlak'larla görüşürsünüz. Çizgi çerçevesinde katılanlar katılır, gelenler gelir, uzatılmasın. Sizler de benim adıma hareket edersiniz. Savunmalarımdan demokratik bir program çıkartırsınız. Tüzük vb. hazırlıkları yaparak bir an önce bu hareketi başlatmalısınız. Tabandan kitle bağı olanlarla çalışın, onları getirin. Demokratik Toplum Partisi İnşa Koordinasyonu kurulur, bağlı olanlar, kitle temeli olan ilişkilerle bu geliştirilir. 50-60 kişilik kurucular kurulu bölgeler temelinde kurulur, oluşturulur.

(Daha önce üç bin veya beş bin sayıda bir delege oluşturulmasından bahsetmiştiniz.)

Biçime takılmayın, pratikleşmeyi tartışın, esnek bırakıyorum. Önemli olan halka dayalı olarak gelişmesidir. Özü budur, biçimi tartışın ve siz karar verin. Sizler bu çalışmaları yapar gelirsiniz, tartışırız…"

28.7.2004 tarihinde

"….Başka ne var?

(Bölgede birçok panel yaptık. Halkın yoğun selamları var.)

Paneller demokratik toplum partisi ile mi ilgili?

(Hayır, daha çok özgür yurttaş hareketi ile ilgili.)

Şimdi toplumcu demokratik harekete geleceğim. HEP, DEP ve HADEP'ten gelenlerin ve DEHAP'lıların demokratlıkla ilişkileri varsa, politik iddiaları varsa, bu çalışmaya katılırlar, katkı sunarlar. Eğer bunları yapmayacaksa gençlere çağrı yapacağım, onlara bu görevi vereceğim. Savunmamda ideolojik zemin güçlü verildi. Buna paradigma dedik; ! köklü düşünce sistemidir. Düşünce gücü olmayanların eylem gücü olmaz.

…….

Cezaevinden son çıkanların pozisyonu nasıl? Toplumcu demokratik harekete katkı sunmaları gerekiyor. Kavramaları gerekir. Savunmalarımdan yararlanmaları gerekir. HEP'ten, DEP'e ve HADEP'e kadar, Ahmet Türk'ten Tuncer'e kadar toplumcu demokratik hareket içinde yer almalılar. Siz de bu harekete katkı sunarsınız. Yoksa tarihi vebal altında kalırsınız. Paneller seminerler devam etmeli. Edirne'den Hakkari'ye kadar çalışma yürütmeliler. Az önce söylediğim öze sahip olurlar. Şimdi hareket olarak gelişir, önümüzdeki aylarda da partileşirler. Kuruculara her kesimden katılım olur. Mesajlarımı doğru aktarmalısınız…"

11.8.2004 tarihinde

"…Hızla önemli noktaları aktarın.

(Temel gündem maddelerimiz şöyle; yeni oluşuma ilişkin tartışma ve çalışmalardan bahsetmek istiyoruz. Bu kapsamda Dehap'ın durumu, BELEDİYEler ve Cezaevinden son çıkanların durumuna ilişkin ayrıntılı bazı bilgiler vermek istiyoruz. Ayrıca Rıza ve Karasu'nun bilgilendirme notları var. Büroya ilişkin özeleştiri toplantısı yapıldı, sonuçlarını aktarmak istiyoruz)

En önemli gündem maddeleri bunlar mı? Hızla aktarabilirsiniz ama ben 15 Ağustos mesajımı devam ettirmek istiyorum. Onu tamamlamam gerekir. Peki o zaman hızla aktarın.

(Yaptığımız görüşmelerde şöyle bir tablo çıkıyor. Genel olarak bir siyasal boşluğun varlığından söz ediliyor. Dehap'ın belirsiz bir durumu var. Yasal olarak kongrelerini yapmak zorundalar, İllerde de atama çalışmaları yapıyorlar. Ancak şöyle bir kaygıları var; bir taraftan yeni parti çalışması var. Atama ve kongre çalışmalarının yeni çalışmaya bir direnç olarak algılanmasından kaygılanıyorlar. Ayrıca BELEDİYEler konusu belirsizliğini koruyor. BELEDİYElerin Dehap'a geçmesi kararlaştırılmıştı ancak bunun size sunulmadan da, uygulamak istemiyorlar)

DEHAP'in kapatılma durumu var zaten. Sanırım kapatılma ihtimali yüksek.

(Dava son aşamasına geldi. Kapatılacağına yönelik yaygın kanaat var)

Kapatılma durumu konuşuluyorken kongresini yapması gerekli midir?

(Yasal zorunluluk var)

O zaman sekli bir kongre yaparlar. BELEDİYEler de şimdilik böyle kalabilirler.

(Cezaevinden son çıkan arkadaşlarla görüşmelerimiz oldu. Öncelikle siyasi yasaklı olduklarını düşünüyorlar. Bu konuda daha önceki aktarımımızın doğru olmadığını belirttiler. Bunu da düzeltmek istiyoruz)

Gazetede okudum, kurucu olabilecekleri belirtiliyordu.

(Uzman hukukçularla görüştüklerini, kendileriyle ilgili siyasi yasak konusunun net olduğunu söylüyorlar. Bu nedenle yeni parti çalışmasında yer alamayacaklarını belirtiyorlar. Ayrıca kendilerine ilişkin olarak diplomatik çalışmalar ve sivil toplum örgütleriyle görüşmelere dayalı yoğun bir program yaptıklarını, Avrupa'ya yönelik olarak da ayrı bir programlarının olduğunu belirtiyorlar. Cezaevinden yeni çıktıklarını, toplumu ve parti içi sorunları da, diğer çevreleri de anlamak istediklerini, sorunları daha yakından görmek istediklerini, bunun için de biraz zamana ihtiyaç duyduklarını, bu çerçevede gündeme gelen yeni oluşumun yeterince tartışılmadığını, bu yüzden erken başladığını da belirtiyorlar)

Bu düşündükleri ile yeni oluşum birbirine paralel, birbirini bütünleyen şeyler. Hepinizin anlama sorunu var. Burada önemli şeyler söyledim, çerçeve çizdim, ama anlamamakta ısrar ediyorsunuz. Ben öğretmeye

çalıştım, yüzde yüz beni boşa çıkarıyorsunuz. Böyle olunca da halk içinde bir umut olamıyorsunuz. Saygısızlık derecesine vardırdınız. Ama sallana miting yapıyorsunuz, halkın karsısına çıkıyorsunuz; halk sizi bağrına basıyor. Önderim diye ortaya çıkıyorsunuz, o zaman liderliğin gereklerini yerine getireceksiniz. O zaman bu sorumluluğun gereklerini yapın. Bunu anlamamak örümcek kafalılıktır. Tartışılmadığını söylüyorlar, o zaman tartışsınlar. Engel mi var? Şaşırtıcı. Siz nasıl yaşıyorsunuz? Hepinize söylüyorum: Gidin tartışın; eskilerle tartışın, yenilerle tartışın…"

15.9.2004 tarihinde

"…Yeni oluşum çalışmalarına ilişkin bilgi vermek istiyoruz. Çalışmalar belli bir olgunluğa ulaştı. Ama sonuçlandırmanın önünde bazı sorunlar var. DEPli arkadaşlardan ikisi çalışmalara katıldılar. Diğer iki arkadaşın ise çalışmaya ilişkin bazı kaygı ve eleştirilerinin olduğunu belirtiyorlar. Bu çerçevede çalışmanın dar kaldığını, sonuç alıcı olmayacağını, bu nedenle biraz zamana ihtiyaç duyduklarını, tartışmak istediklerini ifade ediyorlar. Bize göre ise, bu aşamadan sonra daha fazla gecikmenin bazı sakıncaları var.)

Hatip katılıyorsa yeterlidir. Görüşün, fazla uzatmasınlar. Çalışmayı başlatın. Fazla uzatmayın. Yerel konferanslardan kongreye doğru gidersiniz. Demokratik katılımı esas almak gerekir. Demokratik tarzda ve topluma dayalı olarak gelişmelidir. Leyla'dan mektup aldım. Ona cevabi bir mektup yazdım. İdare birkaç gün içinde verileceğini söyledi. Orada da belirttim. Demokratik Toplum Partisi, tüm Türkiye'nin partisi olur. Bu önemli bir çalışmadır. Kürtler, Türkler, azınlıklar girebilir. Ama seksiyon tarzı örgütlenme de olabilir. Bu Boockhin'de de var. Ege'de, Karadeniz'de ayrı seksiyonlar olabilir. Demokratik toplum hareketi toplum odaklı, demokrasi hedefli geliştirilir. Leyla'ları da çağırın. Size iletmemi istedi deyin. Onu da davet ediyorum. İkisinin katılması iyi olmuş. Sanırım katkıları oluyor. Hatip'i daha önce de söylemiştim. Sanırım çalışmak istiyor, ön planda olabilir. Bu işler için Hatip uygundur. Leyla da yardımcısı olsun. Benim savunmalarıma dayalı bir program gelişir. Daha sonra bu konuyu tekrar değerlendiririz.

Bu çizgiyi Özgür Politika ve diğer yayınlar iyi vermeli. Bu gerçekler temelinde çizgilerini değiştirsinler. Bu çizgiyi hayata geçirmeleri gerekiyor..."

29.9.2004 tarihinde

"…Türkiye şeyine geliyorum. Daha önce yerelde konferanslarla işe başlasınlar demiştim. Ama üç belge önereceğim onları bitirdikten sonra konferanslara başlasınlar. Birincisi program taslağıdır. İkincisi bundan daha uzun olur 150-200 sayfa kadar olur buda program gerekçesidir. Üçüncüsü tüzük taslağı olur. Bunları hazırlayıp sonra yerelde çalışmaları başlatsınlar. Bu belgeleri hazırlamada benim "Bir Halkı Savunmak" adlı savunmamdan yararlansınlar. Tamamen kongre modelini esas alsınlar. Hukuki ve yasal bir çalışma olacak. Bu konuda Bookchin'in "Kentsiz Kentleşme" eserinden ve Kemal Derviş'in çalışmaları vardı bunlardan da yararlanabilirler. Bu parti de eş başkanlık gibi bir kurum da olabilir. Bütün Türkiye'ye yayılacak. Türkiyelileşecek bu parti. Özgür partinin kongresini yapıp ismini Özgürlük ve Demokrasi Partisi olarak değiştirebilirler, bununla devam edebilirler. Bu da bir seçenektir…"

20.10.2004 tarihinde

"….Evet şimdi sizin demokratik çalışmanıza gelelim. Program, tüzük çalışmalarına başladınız mı? (Hayır. Bu tartışmaları geniş koordinasyon kurulu oluştuktan sonra başlatmanın daha doğru olacağını düşündük.) Tabii, geniş koordinasyonla olmalı. Öncelikle bir program gerekçesi hazırlanabilir. Savunmamda vardı. Savunmam size destektir. Yasaklanmaması da bu açıdan önemlidir. İlgili bölümlerden yararlanabilirsiniz.

Eş başkanlık modelini doğru buluyorum.

Eş başkanlık için Pınar'ın koşulları uygun olsaydı, olabilir miydi. Ona Türkiye'nin Behice Boran'ı olmaya hazır mısın dersiniz. (Çalıştığı alanda bazı zorlanmalar yaşadığını, bazı sorunların olduğunu belirtiyordu. Bunları aktarmamızı da istiyordu.) Zorlanıyor öyle mi? Aktardıklarını haftaya alırım. Eş başkanlıkta Hatip'le birlikte Türkiyeli bir kadın olabilir. Bağlar belediye başkanı da olabilir. Biri Çanakkale'den diğeri Diyarbakır'dan. Güzel olur. İstiyorsa önerimdir. Hatip'e selamlarımı söyleyin. Hatip bu gibi önerileri tartışsın…"

27.10.2004 tarihinde

"…Yeni parti çalışmasına ilişkin bazı aktarımlarımız olacak. Öncelikle Cuma günkü açıklamayı izleyebildiniz mi?)

Bu proje tutacak.

(Açıklamadan sonra bir toplantı yapıldı. Ahmet Türk ve Murat Bozlak sizin özellikle geçen hafta eş başkanlık için önerdiğinizin isimlere, yeni çalışmanın ve kendilerinin katılımının geleceği açısından doğru bulmadıklarını, bu konuda öneri olarak isimleri halk belirleyecek biçiminde bir düşünce belirtmenizin daha doğru olacağını ilettiler. Ayrıca sadece geçen hafta değil, ondan önceki görüşmelerde de yeni çalışmanın sorumluluğunu taşıyacak isim (Hatip Dicle) konusunda yaptığınız değerlendirmenin de bu çerçevede değiştirilmesinin doğru olacağını belirttiler.)

İsim mühim değil. Bu parti tüm Türkiye'nin partisidir. Eş başkanlık modelini bunun için önermiştim. Tamam, anlaşıldı. Ben bütün isimleri geri çekiyorum. İsimleri halk seçecek. Herkes de buna saygı duyacak.

(Sizin geçmişte önerdiğiniz sorumlu ismin, görüşmeye gelen bazı avukatların yönlendirmesi sonucu olduğunu düşünenler var)

İsimleri geri aldım, ama ilkelerimde çok ciddiyim. Asla vazgeçmem. Kimseye de zorla dayatmam. Madem sizi yönlendirici olarak görüyorlar, işte aranızda Diyarbakır'dan gelen bir arkadaş var. O söylediklerime tanıktır. Hem mektup gönderiyorlar, isim ve öneri istiyorlar, hem de isim kabul etmiyoruz diyorlar. Tamam, kabul ediyorum, bundan sonra da hiçbir isim önermeyeceğim. Ama hiç kimsenin ahbap çavuşlarını oraya doldurmasına da izin vermem. Bana isim ve klik şeyini getirmesinler. Klikleri, grupçukları da kabul etmem.

İyi bir program, taslak çıkarılır. Demokratik Toplum ismi de kullanılabilir. Kendi görüşümü de dokuz sayfalık mektup yazdım. Yönetime dün verdim. Bilemiyorum, devlet doğru bulursa verir. Dördünün de ismine yazdım. Siz de okuyun. Yerel konferanslar başlar. Alttan üste doğru halk isteyecek, halk seçecek. Tabandan emekçiler yükselecek. Delegeler belirlenecek. Kim demokratik çizgiyi özümser, benimserse yer alır. Tarihi bir süreçtir. Kim seçilirse seçilir. Onlar da sonuçlarına saygılı olur, ben de saygılı olurum.

(Bazı arkadaşların, görüşme notlarının özellikle isimlerin de yer aldığı bütün ayrıntısıyla yayınlanmasının- son haftada görüldüğü gibi- çeşitli sorunlara yol açtığı, ayrıca sizi de dönem dönem zor duruma düşürdüğü yönünde bir mesajları vardı. Bu konunun size aktarılarak sizin bu konudaki görüşünüzün sorulmasını istiyorlardı)

Bu konuda sorumlu olan sizlersiniz. Mesela bu hafta üçünüz geldiniz, siz düzenlersiniz. Basına ayrı diğer yerlere de ayrı düzenler gönderirsiniz.

Beni kamuoyunda zor durumda bırakmayacak şeyler yapın. Bu düzenlemelerden siz sorumlusunuz.

(Görüşme notlarının bütünüyle olduğu gibi yayınlandığından haberiniz var mıydı?)

Hayır, haberim yoktu.

(Bu konuyla Fuat arkadaş İlgileniyordu. Bu konuda özen gösteriyordu. Görüşme notlarının tümüyle yayınlanmaması bazı sorunlara yol açmıştı. Tecrit,sansür gibi...)

Hayır, ben her yere ayrı mektup gönderin diyordum. Basın açıklamalarını siz düzenleyin demiştim. Bu yöntem uygulanmazsa sorumlu olan sizlersiniz. Beni kamuoyunda güç duruma düşürecek basın açıklamalarından -bu görüşe üçünüz geldiğiniz için- bundan sonra siz sorumlusunuz. Sanırım bu anlaşıldı…"

10.11.2004 tarihinde

"…(Cezaevlerinde son yasal değişikliklerle 1500'e yakın kişi çıkacak, bir kısmı oldu denebilir.)

1500 kişi mi çıkıyor? Önemlidir bunlar, demokratik toplum hareketinin içinde yer alabilirler. Herkese selamlarımı söyleyin…"

2.12.2004 tarihinde

"…(Diyarbakır'dan avukat arkadaş, "Yeni TCK ile birlikte yaklaşık iki bin kişi cezaevinden çıktı. Bunlara ilişkin herhangi bir proje yok. Ayrıca ana davadan çıkanlar resmen siyaset yapabilecekler, yasal engel kalktı. Ancak size bağlı olan kadrolar tasfiye ediliyor, atıl durumdalar" dedi.)

İki bin civarında çıkan var. Hepsinin demokratik toplum hareketine katılması gerekir. Bazılarının maddi sorunları var sanıyorum. Buradaki partinin olanakları var, maddi destek sunabilir. Çıkanlar bir araya gelmeliler. Demokratik toplum hareketinde yer almaları onların boyun borcudur. DTH legal yasal bir harekettir. Yasal sorunları olmayanlar resmen kuruluş sürecine de katılırlar. Yasal haklarıdır. Küçük hesaplara girmeden, doğru çalışma ile yer almalılar. Onları görev almaya çağırıyorum. Herkes çalışsın. Kim engelliyor, kim pratikleştirmiyor? Sözlerim ortada. Ben toplumsal bir hareketin sorumlusuyum, vurun kırın demiyorum. Hak, adalet bizden sorulur. Devlet engel olmuyor. Peki, bunları engelleyen kim? Bunları bana getireceksiniz. Kendilerinin yaratıcı olması gerekiyor. Devletten korkmanıza gerek yok, zaten engel de olmuyor. Yüzünüz ak,

ortada büyük fedakarlıklar var. Topluma borcumuz var; en büyük vatanseverlik, hak, adalet bizden sorulur. DTH'ne katılmaya ekmek su kadar ihtiyaçları var. Kahramanca direndiler, neden yetersiz kalıyorlar? Çalışmanın önünde bir engel yok, bizim adımıza kim engel oluyor?

(Bana göre hareketten kaynaklı.)

Duymak istemediğim bu sözleri kimse bize söylemesin. Ne diye böyle şikayet ediyorsunuz? Öfkeleniyorum.

(Cezaevi çıkışlıların yaşadıkları sorunun harekette yaşananlarla bağlantılı olduğunu düşünüyorum ve bu alana yansıması olarak görüyorum. Ancak son süreçte bir toparlanma yaşanıyor. Cezaevi çıkışlılar bir konferans da düzenlediler. Kararlaşma ve sürece daha aktif katılım kararları var. Özeleştirisel bir yaklaşım da gösterildi.)

…..

"… (DTH 14 kişiden oluşan koordinasyonla çalışmalarını yerellerde konferans ve halk toplantıları ile başlatacak. Aralık ayının 23'ünden itibaren bu toplantıların yapılması planlandı.)

Daha önce belirttiğim üç belgeyi hazırladınız mı?

(Hayır, yerel toplantılar sonrasında bu çalışmaların başlatılması uygun görülüyor.)

Tam tersine, bu belgeler çerçevesinde tartışmaları geliştirmelisiniz. Program ilkelerine ilişkin maddeler söylemiştim. Bir Halkı Savunmak kitabında da çerçeveyi verdim. Program gerekçesi olarak alınabilir. Bu belgeler iki üç haftada hazırlanabilir. Taslaktır. Parti hareketine aydınlar, geniş kesimler katılmalılar. Bu konuda Kentsiz Kentleşme, Toplumu Yeniden Kurmak adlı kitaplardan da yararlanabilirsiniz. Bu iki kitabı okuyun. Yararlanabilirsiniz. Benim temsil ettiğim dünya görüşü Wallerstein ve Bookchin'in düşüncelerine yakındır. Yakınlıklarımız var, ancak onları da aşıyor. Daha ilk savunmamda bunları dile getirdim. O zaman bu yazarları da okumadan önce bunları söylemiştim. Bu bir okuldur.

…..

Sordum, gönderildiğini söylüyorlar. Orada geniş açmıştım. Neyse, özünü burada veriyorum. Verdiğim altı madde çerçevesinde program gerekçesi açılarak yazılır. Tüzük taslağında eş başkanlık düzenlenir. Eş başkanlığı bütün kurumlarda her düzeyde düşünsünler. Bütün alanlarda uygulanabilir. Anlamlıdır, iyi bir ilkedir. Esnek bir partileşme olmalı, katı

merkeziyetçi olmamalı. Geniş bir parti meclisi, geniş başkanlık kurulu oluşturulur. Başkanlık kurulu yarı yarıya ya da üçte bir kadın olur. Yarı yarıya olabilir. Bir de komisyonlar oluşturulur. Sayısı 10–20 arası olabilir. Komisyonlar başkanlığa bağlı çalışır. Başkanlar kurulu araştırma ve teorik çalışmalar yürütür. Parti yürütme kurulu, yani icra kurulu oluşturulur. Bunlar da pratik çalışmalar yapar. Sekreterliğe bağlıdır.

Yürütme organına bağlı 20-30 kişiden oluşan bürolar şeklinde kadın, işçi, yardım, daha önce belirttiğim bürolar oluşturulur. Politikanın yerel olduğunu anlamalıyız. Bu benim icadım da değil. Politika ilke olarak yereldir. Murat Yetkin'in bir yazısında okudum. O da bunu belirtiyor. Şimdi politika yereldir ilkesinin ayaklarını öneriyorum. Dört biçim sayıyorum: Köy yereli, kasaba yereli, kent yereli, büyük kentlerde ise mahalleler yereli. Ben buna özgür yurttaş meclisi diyorum. Bunlar bir nevi taban örgütlenmesidir. Bu meclisler yetkili ve politikanın sahibi sayılırlar. Delegelerini seçerler. Bu delegeler yerelden bölgesel koordinasyona ve buradan başlayarak merkezi koordinasyona kadar dikey olarak oluşur. Bu yasal, demokratik bir modeldir. Bir de her konuya özgü sivil toplum örgütleri oluşturulur.

Bu model Avrupa tarzı bir parti modelidir. Yeşiller de bu modeli biraz uygulamaya çalışıyor. Yeni dönem demokratik parti taslağı hazırlanır. Bir Halkı Savunmak adlı kitabım taslak gerekçesi olarak alınır, işlenir. Üç ana belge temelinde yerel konferanslar, toplantılar yapılır. Kongreye beş bin delege ile gidilir. Başkan önermiyorum. Şu anda bu böyle. Şimdi bunları konuşmaya gerek de yok. Net konuşuyorum. Siz de anlamalısınız. Belirttiğim model devlet düşmanlığı yapmaz, devleti de hedeflemez; ancak devletin borazanı da değildir. Bu yeni model partileşme Türkiye'yi ileriye taşıyabilir. Sağ ve sol sekterler bunu gerçekleştiremezler. Pratikleri ile bu netleşmiştir. Şu ana kadar ki partileşmeler yozlaşmış partilerdir, oligarşiye hizmet eden partilerdir.

Gençleri, cezaevinden çıkanları, halkımızı, aydınları DTH'ne katılmaya çağırıyorum. Binlerce kişi var, herkesi katın…"

5.1.2005 tarihinde

"…DTH'ne selamlarımı iletirsiniz. Eş başkanlık modelini daha önce de söylemiştim. Eş başkanlık sistemi geliştirilmeli. Önerilerimi iletebilirsiniz. İllegalite olmayacak, sonuna kadar açıklık olmalı. M. Kemal'in 1920'lerdeki cumhuriyetçiliğine vereceğimiz en iyi yanıt, cumhuriyetin demokratikleştirilmesidir. En iyi yurttaşlığı ben yapıyorum. Sonuna kadar yasal vatandaşlık hakkımı kullanacağım.

(DEHAP yasal zorunluluktan dolayı kongrelerini 13 Ocakta yapacağını, kongre yapmalarının yasal zorunluluktan kaynaklandığını, ancak farklı anlaşıldığını, böyle bir durumun olmadığını, DTH'ne destek verdiklerini belirtiyorlar.)

Yasal nedenlerdendir, değil mi?

(Evet.)

Tamam, kongrelerini yapacaklar. Bu harekete katılsınlar. Anayasa mahkemesi DEHAP'ı kapatırsa kapatır.

Sabri ne zaman çıkıyor?

(Şubatın başında çıkıyor.)

Çıktığında sağa sola gitmesine gerek yok. Bu harekete fiili sözcüm olarak katılsın. Bu arkadaş benim adıma fiilen Demokratik Toplum Hareketi içinde rolünü oynasın. Kendine bir ekip oluşturur. Sizden biri de onunla beraber yasal temsilci olarak çalışır…"

….

"…Başka neler var?

(DTH toplantılarına başladı. Diyarbakır'da halk ile yapılan toplantının olgun geçtiğini, sizin şahsınızda halkın projeye bağlı olduğunu, güven duyduğunu belirtiyorlar.)

İstenilen düzeyde gidiyor mu? Sağlıklı işliyor mu?

(Çok istenilen düzeyde olmasa da, pratik sorunlar olmakla birlikte, aşılmaya çalışılıyor.)…"

19.01.2005 tarihinde

"…Alttan yönetim oluşturulur. Birçok sivil toplum örgütü temsilcisi de katılır. Yeşiller örneği var. Üç binin üzerinde sivil toplum kuruluşunun temsilcisi var içinde. Tartışmalarınızı sürdürün, en uygun biçimde partileşin. Eski tip partileşme olmayacak, alternatif bir oluşumdur. Azınlık temsilcileri de olmalı. Ermeniler ve Araplar da girebilir. Partileşmenizi Türkiye'de Avrupa müktesebatına uygun biçimde geliştirin. Selamlarımı söyleyin. Demokratik örgütlenme temelinde kurumlaşmalısınız. Bu önemli…"

23.2.2005 tarihinde

"…Sabri çıktı mı?

(Üç gün süre verdiler askere aldılar.)

Hemen mi aldılar ne kadar kalacak?

(Askerlik 15 ay sürüyor.)

Bir şey söyleyemiyorum hassas bir mesele. DTH'nin çalışmaları nasıl gidiyor?

(5 ilde toplantı yaptılar.)

Çok ağır niye bu kadar ağır gidiyor? Çalışmak isteyenler yok mu?

(Tabanda çok çalışmak isteyen var. Tepede biraz kilitlenme yaşanıyor. Ağır gidişten dolayı halkta da kaygılar var.)

Tepede kilitlenme doğru değil. Bunlar aşılmalı, bu sürecin hızla geliştirilmesini istiyorum. Bu süreçte hızla olmalı, gerekirse siz benim adıma gider sorarsınız…"

16.3.2005 tarihinde

"…Tamam. Newroz'a giderken bir af şeyi olabilir. Başka aktaracağınız?

(DTH'nden bir bilgi var. Çok acele etmek istemediklerini, eski hataları tekrar etmek istemediklerini, yine yerellerde çok kırgınlığın olduğunu belirtiyorlar.)

Bunlar problem olmaz, aşılır. Yeni mi uyanıyor bunlar? Altı yıllık mücadele var. Yapmasınlar bunu. İpi diğerlerinin, ilkel milliyetçiliğin eline vermek istiyorlar. En önemli uyarım şu olacak: Kürt halkını üst düzeyde emperyalist bir planlama dahilinde ilkel milliyetçiliğin eline vermek istiyorlar. Kürt halkı küresel düzeyde bir planlama ile esir bırakılmak isteniyor. Irak'taki oluşumun eline verilmek isteniyor. İşte bu kaçan hainleri de biliyorsunuz. Sözde para var, kadınları da kullandılar.

…..

(Osman Baydemir'in üçüncü ses de muhatap alınsın diye hükümete bir çağrısı oldu.)

İyi. Tekrar belirtiyorum. Meşe Ağacını Koruma Derneğinden Dicle-Fırat derneğine kadar birçok dernek kurulur. Bunlarda DTH'ne katılır. DTH de tutarlı ve ciddi olsunlar. Aceleci olun demiyorum ama tarihi rollerini oynasınlar. Engelleyen olursa üstüne gideceğim…"

27.4.2005 tarihinde

DTH çalışmalarınız nasıl? Basında Celal Doğan'ın DTH'yla ortaklaşabileceğine dair bir haber okudum.

(Evet, Leyla'ların kendisiyle diyalogları var, ortak paydalarda buluşulmaya çalışıldığı belirtiliyor. C. Doğan'ın da DTH ilkelerine yakın bir partileşme programı öngördüğünü, bir toplumsal barış projesi olarak bu ortaklaşmayı önemsediğini, bu çerçevedeki diyalogun devam ettiğini ifade ediyorlar.)

Olabilir. Bu diyalog olumlu. Deniz Gezmiş'in arkadaşıydı. Bu konuları bilen birisidir. Sonuna kadar birlikte hareket edilebilecek biridir. Türkiye'nin buna ihtiyacı var. Toplumsal barış projesi olarak öngörmesini önemli buluyorum. Bu projenin önü açıktır. Barış için bu gereklidir denebilir. Bunu önemsiyorum. Güçlerin birleştirilmesi demokrasiye kazandırır.

DTH projesi kapsamlı bir proje. Zaten bir çok ilkeyi vermiştim.

(Proje kapsamlı, ancak bu projeyi hayata geçirmede aktörler yetersiz kalıyorlar. Mevcut haliyle Türkiye'ye açılım pratikleşemiyor. Kürtlerin tümünü de kapsayamıyor.)

Aktörlerin yetersizliklerini biliyorum. Bu harekette yer alanları yeniden düşünmeye çağırıyorum. Bu çerçeveye girmeyenlere engel olunur, ikinci plana düşerler. Canı gönülden katılanlar gereklerini yerine getirmeliler. Politika aşktır. Demokratik politikaya aşk düzeyinde bağlı olanları göreve çağırıyorum. Öfkeliyim, kavga etmek istemiyorum.

(Bu konuda bir bilgilendirme notu var. Bazı ittifaklar ve yeni katılımların sağlanması için resmi kuruluşun geciktirilmesi önerisi var. Bu konuda görüşünüz alınmak isteniyor.)

Uzatılabilir, olabilir. Zaman var. Basında bol bol işleyin. Makaleler yazın. Zaman sorun değil. …

(Son dönemlerde AB Elçilerinin de içinde olduğu hem uluslararası hem de ulusal bir konsept çerçevesinde Öcalansız çözüm dillendiriliyor. Bu çerçevede çeşitli çevrelerin açıklamaları da oldu, bunlar basına da yansıdı.)

Radyodan izliyorum. Avrupa beş yüz yıllık sömürge aygıtını kurtarmak istiyor. Kesinlikle kabul edilemez. Çok güçlü karşı çıkılmalı. Reddedenler reddedilirler. Çünkü bu sadece benim ya da PKK'nin reddi değil, halkın umutları ve değerlerinin reddidir. Halkın acı, gözyaşı ve emeğine sahip

çıkacağız. Bununla oynanamaz. Bu oyuna gelenler kendileri tasfiye olurlar. Protesto ediyorum. Avrupa demokratik uzlaşıya gelmek zorunda.

Şeklinde beyanlarda bulunmuştur.

B- SÖZ KONUSU BEYANLARIN DEĞERLENDİRİLMESİNDE;

Terör örgütü PKK'nın lideri Abdullah Öcalan'ın emirleri ile adı, kurucuları ve genel başkanı hatta eşbaşkanlık sistemi de dahil olmak üzere DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ (DTP) nin kurulmasından çok önceden şekillendirildiği, kuruluş çalışmalarının tamamen Öcalan'ın direktifleri doğrultusunda gelişip sonuçlandırıldığı açıkça ortaya çıkmaktadır. Nitekim 23 Ekim 2004 tarihli Vatan Gazetesi ve 26 Ekim 2004 tarihli Star Gazetesi'nde bu durum tüm açıklığı ile haber haline getirilmiştir.

Böylece DEHAP için açılmış olan temelli kapatılma davasının sonuçlarından ve hatta kapatılma davası tarihinden sonra gelişen ve söz konusu partinin Anayasa'nın 68 nci maddesinin 4'ncü maddesine aykırı eylemlerin odağı haline gelmesini sağlayacak nitelikteki gelişme ve olayların sorumluluğundan kaçırılması imkanı sağlanmak istenmiştir.

Siyasi partilerin demokratik siyasi yaşamın vazgeçilmez unsurları olduğu tartışmasızdır. Ancak terör örgütü PKK'nın siyasi uzantısı gibi davranan DEHAP'ın eylemlerinin ulaştığı yoğunluğu dikkate alarak yine PKK ve elebaşısı Öcalan'ın emir ve talimatları ile yeni parti kurulması yoluna gitmek, ulusal ve uluslararası hukuk düzenlerinde öngörülen "siyasi parti" kavramı ile ilgisi olmayan, demokratik siyasal hayat içerisinde izah edilemeyecek bir durumdur. Hele aldıkları talimat doğrultusunda DEHAP'ı DTP'ye katılmak üzere kapatan siyasi partililerin zaman geçirmeden DTP bünyesinde çalışmalara başlamaları dünya siyaset tarihi yönünden ele alınıp, bağımsızlık, demokratiklik ve hatta etik yönden dahi incelenmesi gereken bir sonuçtur. Cezaevinde bulunan bir terör örgütü liderinden aldıkları talimatların gereğini harfiyen yaparak siyasi parti (DEHAP) kapatıp, yeni bir siyasi parti (DTP) kuran kişilerin terör örgütü ve liderine ne derece bağlı olduklarını kuşkuya yer vermeyecek biçimde ortaya çıkarmıştır.

Abdullah Öcalan aynı görüşmelerde terör örgütü PKK üzerinde de etkinliğini devam ettirmiş, daha doğru bir anlatımla terör örgütünü verdiği talimatlarla yönetmeye devam etmiştir. Hatta talimatları kimi zaman örgütün kadrosunu tehdit etme şeklinde gerçekleşmiştir. Geçekten Öcalan 19 Mayıs 2004 tarihli görüşmede örgütün yönetici kadrolarına talimatlar vermiş, istediklerinin yapılmaması olasılığına karşı da ilgilileri tehdit etmekten geri durmamıştır. Tüm bu bahsi geçen görüşmelerde geçen

talimatların ne kadar etkili olduğu zaman içinde gözlenebilmiştir. Teröristbaşının hem terör örgütünü, hem de Demokratik Toplum Partisini (öncesinde (DEHAP'ı) talimatları ile yönetip, yönlendirdiği kuşkuya yer vermeyecek biçimde ortaya çıkmıştır.

16.07.2004 tarihli "HÜRRİYET" Gazetesi'nin 1. sahifesinde manşetten "Örgütte hortum zabıtları" başlığı ile terör örgütü PKK/KADEK/KONGRA-GEL' in eski Avrupa sorumlusu Rıza ALTUN'un savunması adı altında yayımlanan haberde yer alan;

"…Osman'ın seçimlere müdahalesi kaosu derinleştirdi. Güneydoğu'daki eski BELEDİYE Başkanı gibi rant gücünü ellerine geçirenlerin müdahalesiyle ortam gerginleşti. Özgür Parti ve DEHAP'ın yönetimleri adayları belirledi. Diyarbakır başta, birkaç yeri boş bırakıp getirdiler. Siyasi parti genel başkanı, yardımcısı Osman Özçelik, Muzaffer (Şimdiki Avrupa Sorumlusu), Mizgin (Kadın Kolları Başkanı), Ferda biraraya gelerek tartıştık, birkaç boş yeri doldurup ülkeye gönderdik…..

Örneğin yasal partinin (DEHAP) daha önceki seçimlerde (3 Kasım) para ihtiyacını da o sahanın içinden sağladık. Bu sırada İrfan Güler tam bir provakasyon çevirdi. Avukatlara, 'Başınızın çaresine bakın' dedi. Nitekim hukuk bürosunun bir aylık parasını Türkiye örgütleyemeyince bulup gönderdik….

Eski BELEDİYE Başkanı'nın kendinin itiraf ettiği yolsuzlukları sadece milyonlarca mark değerinde. İhalelerden alınan 4-5 milyon mark bellidir. '1.5 milyonu harcandı, gerisi bendedir' diye beyanları vardır. İhale verdiği kişilerden 12 villa almıştır. Kurduğu bir şirket var, tüm sermayesini bu kaynaklardan sağlamıştır. Birçok yerde BELEDİYEye ait arsaları satmıştır. Bütün bunları kendisi bizzat söyleyip kabul etmektedir. Tüm bunlardan dolayı DEHAP kitlesi onu istemiyordu. Onun durumuna düşmeyecek birini bulmada, Osman dahil, hepimiz aynı fikrirdeydik. Osman dağdayken, 'Seçilmeyecekse elindeki parayı almak lazım. Bize yollayın, seçtiririz, havası yaratıp elindeki paraları alalım' demişti. Onları irtibatlandırdık. Kopuş sürecinde bu ilişki daha da derinleşti**…"**

Şeklindeki ifadelerle ilgili söz konusu tarihte faaliyette olan ve daha sonra DTP ile Öcalan'dan aldığı talimat doğrultusunda birleşen DEHAP tarafından hiçbir açıklama veya yalanlama gündeme getirilmediği gibi, haberde bahsi geçen BELEDİYE başkanları dahi hiçbir yalanlama yapamamışlardır. Yayımlandığı gazete, haberin yeri ve içeriğinde geçen atıfların son derece ciddi nitelikte olması nazara alındığında parti tarafından söz konusu habere bir tepki verilmemesi olgusu dahi "DEHAP'ın ve

sonrasında DTP.nin terör örgütünün kontrol ve güdümünde faaliyet gösterdiğini kanıtlamaya yeterlidir. Nitekim sonraki tarihlerde DTP bünyesine katılan ve halen görevde olan BELEDİYE başkanlarının eylemleri, PKK tarafından atanmaları konusunda kuşkuya yer vermeyecek boyutlarda ortaya çıkmıştır." Bu durumda Anayasa ve yasaların öngördüğü demokratik, hukuka saygılı bir siyasi partiden bahsetmek imkansızdır.

DTP'nin terör örgütü PKK ile bağlantısını kanıtlayan bir olay da Demokratik Toplum Partisi'nin kuruluşu aşamasında gerçekleşen Hikmet Fidan cinayetidir. Olayda öldürülen Hikmet Fidan geçmişte Anayasa Mahkemesi kararı ile temelli olarak kapatılan HADEP'te başkan yardımcılığı yapmış, parti içinde aktif çalışmalarda bulunmuş bir kişidir. Öcalan'ın DTP'nin kurulması talimatı üzerine DEHAP yönetimi ve diğer unsurlar tarafından başlatılan çalışmalar sırasında Hikmet Fidan'a da yeni parti (DTP) için çalışması teklifi iletilmiştir. Ancak Hikmet Fidan o tarihlerde Abdullah Öcalan'la ilgili oluşan kişisel düşüncelerinin etkisi ile PKK terör örgütünden kopma noktasına gelmiş, bu bağlamda daha önce PKK terör örgütünden ayrılarak Irak'ın kuzeyinde üslenen ve PWD (Partiya Welatparezen Demokraten Kürdistan) adı altında kurulan yasa dışı örgütle temasa geçmiştir.

Burada PWD'de ile ilgili bazı bilgilerin olayı anlamaya katkısı olacağı düşünülmektedir. Botan (K) Nizamettin Taş ve arkadaşlarının PKK'dan ayrılarak oluşturdukları PWD örgütü PKK'yı değişik nedenlerle (amaç, eylem tarzı vb. gibi) eleştirmiş ve yine bölücü amaçlarla ancak PKK'dan farklı bir oluşum olarak ortaya çıkmıştır. (PWD.nin kuruluşunda ve halen desteğini sağlayan (yerleşme yeri, güvenlik, parasal ihtiyaçları vb. gibi) ülke veya şahıs gibi kaynaklar her zamanki gibi kendilerini ve amaçlarını açıkça deşifre etmemişlerdir.) PWD konusunda yanıtlanamayan soruların yanında bazı gelişmeler açık olarak gerçekleşmiştir. Bunlara örnek olarak PKK'dan ayrılıp PWD'ye katılan Kani Yılmaz, Serdar Kaya, Sabri Tori gibi kişilerin PKK militanlarınca bir anlamda iç hesaplaşma adına öldürülmeleri gösterilebilir.

Hikmet Fidan'da bu aşamada Demokratik Toplum Hareketi adı altında (Öcalan'ın talimatları gereği!) faaliyete başlayan partililerin çalışmalara katılması yolundaki davetine olumsuz yanıt vermiştir. DTP'ye red yanıtı veren ve bu arada PKK'nın muhalifi PWD ile ilişkisi ortaya çıkan Hikmet Fidan 06.07.2005 tarihinde Diyarbakır'da tuzağa düşürülerek bilinmeyen bir PKK mensubu terörist tarafından ensesine ateş edilmek suretiyle öldürülmüş, tuzağa düşürenler yargılanarak mahkum edilmişlerdir. Bundan

sonra olaya DTP'nin yaklaşımı başlı başına ele alınması gereken mahiyettedir. Zira hiçbir DTP (DEHAP)'li olayı kınayamamış, hatta cenazenin kaldırılması için Diyarbakır Büyükşehir BELEDİYEsinden ambulans talebi dahi "deposu delik" gerekçesi ile karşılanmamıştır.

Milliyet Gazetesi'nin 25.10.2005 tarihli nüshasında yer alan haberde; Hikmet Fidan'ın katil zanlısının DTP'nin kuruluş aşamasında başlatılan Demokratik Toplum Hareketi içerisinde yer almayı reddettiği için terör örgütü tarafından infaz emrinin verildiği hususu yer almıştır.

Tüm bu hususların değerlendirilmesinde Demokratik Toplum Partisi'nin daha kuruluşunda kan ve terör örgütü PKK'nın emirleri üzerine oturtulduğu, hiçbir şekilde ve hiçbir kaynaktan muhalefete imkan tanımadığı, adında Demokratik Toplum ibaresini kullanmasının dahi trajikomik olduğu ortaya çıkmıştır. Bu düşünce elbette toplumun büyük bir kısmına hakim olmuş, nitekim Milliyet Gazetesi yazarı Hasan Cemal'in 16.07.2005 tarihli "Kürt aydınları tedirgin", 19.07.2005 tarihli "Sus, yoksa hain derler",Taha Akyol'un 12.07.2005 tarihli "PKK ve Kürt hareketi" başlıklı yazılarında ve diğer pek çok gazetecinin yazılarında bu hususu açıkça vurgulanmış, PKK ile DTP (DEHAP) organik bağlantısı artık kamuoyunun gözünde tartışmaya yer vermeyecek biçimde kanıtlanmıştır. Gerçekten sadece Hikmet Fidan olayı dahi Öcalan'ın emriyle kurulan ve terör örgütünün destekçisinden öte bir organı gibi çalışan DTP'nin ulusal ve uluslararası hukuk alanında siyasi parti olarak tanımlanmasını bir "demokrasi ayıbına" dönüştürmektedir.

06.06.2005 tarihli Milliyet Gazetesi'nde yer alan;

"DEHAP'A KRİTİK UYARILAR" başlıklı haberde:

Hollanda'nın Ankara Büyükelçisi Sjöerd Gosses, DEHAP'lı Diyarbakır Büyükşehir BELEDİYE Başkanı Osman Baydemir'e, "PKK ile aranıza mesafe koyun, ayrılıkçılıktan kaçının" uyarısında bulundu.

AB Dönem Başkanı Lüksemburg'u Türkiye'de temsil eden Gosses, Güneydoğu Anadolu ziyaretinde yerel otoritelere, "Feodal yapıdan kurtulun, öncelikle Türkçe öğrenin" dedi. Gosses, mayısın 3. haftasında bölgede yaptığı incelemelerden edindiği izlenimleri, diğer AB büyükelçileriyle paylaştı:

Feodal yapı en büyük engel "Kürtlerin çoğu açıkça söylemek istemese de feodal yapı, bölgenin kalkınmasının önündeki en büyük engel. Namus cinayetlerinin, kız çocuklarının okula gönderilmemesinin temelindeki ana neden bu. Güneydoğu, modernleşme yönünde adım atmadan her şeyi

Ankara ve AB'nin yapmasını istiyor. Avrupa'da her birey yaşadığı ülkenin dilini bilmek durumundadır. AB'nin Kürtler de dahil etnik grupların kendi dillerini kullanma özgürlüğü için Türkiye'den beklentileri, bu ülkede yaşayan herkesin Türkçe bilmesi zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Türkçenin bilinmemesi, Güneydoğu'nun Avrupa standartlarına ulaşmasında büyük engeldir."

23.07.2005 tarihli Milliyet Gazetesi'nde yer alan;

"DEHAP ve Demokratik Toplum Hareketi (DTH) gibi Kürtlere yakın siyasi grupların PKK terörüne sessiz kalması üzerine çıkan tartışmaya katılan AB, Dönem Başkanı İngiltere'nin Ankara Büyükelçiliği aracılığıyla dün yaptığı açıklamada, "Türkiye'deki tüm siyasi grupları her türlü şiddeti kınamaya" çağırdı. Açıklamada, AB üyesi ülkelerin başkentteki büyükelçilerinin önceki gün yaptıkları olağan toplantıda terör eylemlerinin de konuşulduğu kaydedildi. Bir önceki dönem başkanı Lüksemburg'u temsil eden Hollanda'nın, nisanda Diyarbakır BELEDİYE Başkanı Osman Baydemir'e PKK ile arasına mesafe koyması yönünde verdiği mesajı anımsatan açıklamada, "Türkiye müzakerelere başlamaya hazırlanırken, siyasi grupların sadece bir suikastı değil, siyasi amaçlı şiddetin her türlüsünü kınamasının" önemi vurgulandı.

Ne demek istediler? İngiltere ve Ankara'daki diğer AB üyesi ülkelerin diplomatlarından edinilen bilgilere göre, bir paragraflık açıklama şu önemli mesajları içeriyor: ZANA DA ADRES: Açıklama, "tüm siyasi partiler" yerine "tüm siyasi gruplar" kelimesi ile, sadece DEHAP'ı değil, Zana ve Orhan Doğan'ın başını çektiği henüz partileşmeyen Demokratik Toplum Hareketi'ni de kapsadı. Çağrı, "Teröre destek verip AB sürecini baltalamayın" mesajı da taşıyor. FİDAN CİNAYETİ: Açıklamada, diğer şiddet eylemlerinin yanı sıra "bir suikastın" özellikle kınanmasının istenmesi dikkat çekti. PKK'ya karşı görüşleriyle öne çıkan eski HADEP Genel Başkan Yardımcısı Hikmet Fidan'ın öldürülmesi olayını kasteden AB, DEHAP ve Zana grubunun sessiz kalışından hoşnut olmadığını ortaya koydu. BAYDEMİR MESAJLARI HERKESE: Açıklamada Baydemir'e verilen, "Öcalan ve PKK'yla aranıza mesafe koyun. AB şiddeti desteklemedi, desteklemeyecek. AB bölünmenin değil, bütünleşmenin teşvik edildiği projedir. Ayrılıkçılığı ve federalizmi tasvip etmiyoruz" mesajlarının DEHAP ve DTH için de geçerliliğini koruduğunu vurguladı. Açıklamada, Çeşme, Kuşadası ve Bingöl'deki bombaların etkili olduğu kaydedildi."Şeklindeki haber içeriğine göre de DEHAP ve DTP'nin PKK organı şeklindeki

faaliyetlerinin uluslararası platformda da aynı şekilde değerlendirilip, kınandığını göstermektedir.

Ulusal platformda değerlendirilmesi gereken bir olay da İnsan Hakları Derneği (İHD) kurucu üyelerinden olan yazar Adalet Ağaoğlu'nun, derneğin Emin Galip Sandalcı'nın İstanbul Başkanlığından düşürülmesinden sonra PKK yanlısı politika izlediği, tek yanlı ırkçı-milliyetçi bir tutum takındığını gibi gerekçelerle İHD'den istifa etmesidir. Bulunması gereken konumla ilgisiz bir konuma sürüklendiği anlaşılan İHD'nin davalı DTP (ve terör örgütü PKK) ile hemen her platformda ortak görüş bildirmesinin altında yatan sebebin Sayın Ağaoğlu'nun tesbitleri olduğu, dolayısıyla İnsan Hakları Derneği'nin tamamen terör örgütü PKK'nın kontrolünde faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır.

C-DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİNİN KURULUŞUNDAN SONRAKİ EYLEMLER.

1- DTP'Lİ CİZRE BELEDİYE BAŞKANI AYDIN BUDAK'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ BEYANI:

14.01 2006 tarihinde Cizre BELEDİYE Başkanı olan Aydın BUDAK'ın Memu-Zin Kültür Merkezinde yaptığı konuşmada sarfettiği "…ve milyonlarca Kürdün siyasal iradesi olan Öcalan'ı hücre hapsi cezasıyla cezalandırıyor, ailesi ile görüştürmeme kararı alıyor, sayın Başbakanım kürt sorununu böyle mi çözeceksin, ama bilin ki Kürtler sizin bu kirli oyununuzun farkındadır, bunu başaramayacaksınız, ve başaramayacaksınız. Sonunda Kürt iradesi galip gelecek, Türkiye'de demokratik Cumhuriyetin gerekleri yerine getirilecek…" şeklindeki sözlerle yasadışı PKK terör örgütü ve lideri olan Abdullah Öcalan'ı övdüğü, örgütün ve amacının propagandasının yaptığı gerekçesi ile yargılandığı Cizre Asliye Ceza Mahkemesinin 09.06.2006 gün ve 2006/100-440 sayılı kararı ile TCY'nın 220/8-1. maddesi gereğince 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

2- DTP'Lİ CİZRE BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI ABDÜLKADİR İNEDİ'NİN EYLEMİ:

02.03.2006 tarihinde Cizre İlçe merkezinde bir askeri aracın pusuya düşürülerek silahla taranması ve bomba ile yakılması olayında yapılan soruşturma sonucu BELEDİYE başkan yardımcısı Abdülkadir İnedi'nin teröristlere yardım ve yataklık ettiği anlaşılarak cezalandırılması istemiyle

açılan dava Diyarbakır 6. Ağır ceza Mahkemesinin 2006/186 esas sırasında kayıtlı olup halen yargılaması devam etmektedir.

3- DTP DİYARBAKIR İL YÖNETİMİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI AMAÇLI EYLEMİ:

14.02.2005 tarihinde "Abdullah Öcalan'ın Kenya'dan ülkemize getirilişini protesto etmek amacıyla DTP Diyarbakır İl yönetimi tarafından organize edilen gösteri yapıldığı "SAYIN ÖCALAN SİYASİ İRADEMDİR" şeklinde pankart açıldığı, "ÖCALAN, ÖCALAN", BİJİ SEROK APO", "SELAM SELAM İMRALIYA BİN SELAM", "DİSA DİSA SERHİLDAN SEROKOME ÖCALAN-(yine yine başkaldırı, başkanımız öcalan), DİŞE DİŞ KANA KAN SENİNLEYİZ ÖCALAN", "VUR DE VURALIM, ÖL DE ÖLELİM", "KAHROLSUN 15 ŞUBAT KOMPLOSU", "HEPİMİZ APONUN FEDAİSİYİZ" şeklinde sloganlar atıldığı, kolluk kuvvetlerinin ikazlarına rağmen bu tür olayların devam ettiği anlaşılmıştır. Olayla ilgili terör örgütünün propagandasını yapma suçundan açılan Diyarbakır 4. ağır ceza mahkemesinin 2006/245 esasında kayıtlı kamu davası derdesttir.

4- DTP MERSİN İL BAŞKANI ALİ BOZAN'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ BEYANI:

15.02.2006 tarihinde "Abdullah Öcalan'ın Kenya'dan ülkemize getirilişini protesto etmek amacıyla DTP Mersin İl yönetimi tarafından organize edilen gösteri yapıldığı "il başkanı olan Ali Bozan tarafından Terör örgütü PKK ve Abdullah Öcalan'ı övücü sözler sarfedilmesi nedeniyle hakkında suçu ve suçluyu övme eylemi nedeniyle TCY'nın 215/1 maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan dava Mersin 3. Sulh Ceza Mahkemesinin 2006/460 esas sırasında devam etmektedir.

5- DTP ERZURUM İL BAŞKANI BEDRİ FIRAT'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ EYLEMLERİ:

17.02.2006 ile 20.03.2006 tarihleri arasında DTP Erzurum il başkanı olan Bedri Fırat'ın " … ülkede barışın tesis edilebilmesi için genel siyasi affın çıkarılması, Abdullah Öcalan'a uygulandığını iddia ettiği tecridin kaldırılması, İmralı'nın müze haline dönüştürülmesi, Roj TV'ye yönelik eleştirilerin kınanması, kendini yakarak intihar eden VİYAN-SORAN (K) Leyla Velihasan isimli PKK örgüt üyesinin anısına saygı duruşunda bulunması, çalışma masası üzerinde Abdullah Öcalan'ın resmini bulundurması, Kürt kanı dökenlerin bu kanda boğulacakları şeklinde konuşmaları…" nedeniyle Erzurum 2. Ağır ceza Mahkemesinin 2006/59 esas

sırasında kayıtlı dosya üzerinden yapılan yargılaması sonucu terör örgütünün propagandasını yapma suçundan 2 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

6- DTP MALATYA İL TEŞKİLATININ TERÖRİST BAŞINI ÖVEN BASIN BİLDİRİSİ:

09.02.2006 tarihinde DTP Malatya il ve merkez ilçe yönetiminde görevli olan Zeynep Doğan, Şeniz Geçmez, Gülhanım Doğan, Pınar Uzun, Nuray Kılınç, Erdoğan Karaca, Resul Atay, Yusuf Tokdemir, Mehmet Ali Yaman, Behçet Tunç, Mahmut Güngör, Kemal Çağlayan, Sebahattin Işıklı, Hüseyin Yılmaz ve Emral Dağdelen haklarında Öcalan'ı öven bildiri dağıtmak, sözde baskıların kaldırılması için açlık grevi başlatmak şeklindeki eylemleri nedeniyle açılan soruşturma Malatya C.Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

7- DTP İSTANBUL İL ÖRGÜTÜNÜN TERÖR ÖRGÜTÜNE YARDIM AMAÇLI EYLEMİ:

PKK yayın organı gibi görev yapan "Ülkede Özgür Gündem" gazetesinin geçici süre ile kapatılması üzerine bu gazete çalışanlarınca çıkarılan Toplumsal Demokrasi Gazetesi'nin 19.11.2006 tarihli nüshasının 6. sahifesinde DTP İstanbul İl yönetiminde görevli Mehmet Şakar, Ömer Aşkara, Lezgin Bingöl, Ayşe Arslan, Çiçek Arıç, Osman Taşdemir, Lezgin Örnek, Yüksel İğdeli, Hüseyin Çalışçı, Mustafa Eraslan, Meliha Varışlı, Doğan Erbaş, Cafer Selçuk ve Nizamettin Öztürk tarafından yayımlanan bildiride "…. Ateşkes sürecinin kalıcı barışa dönüşmesi ve kürt sorununun çözümsüzlüğünden kaynaklı yaşanan savaşın son bulması için tüm Kürt ve Türk gençlerini askere gitmemeye çağırıyoruz…" şeklinde ibare yer aldığı, sanıklarla ilgili TCY'nın 318. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle açılan davanın halen Bağcılar 2. Asliye Ceza Mahkemesinde derdest olduğu anlaşılmıştır. Sanıkların asıl amaçlarının terör örgütü ile mücadele eden güvenlik kuvvetlerini zafiyete uğratmak, bu şekilde örgüt lehine çalışmalarda bulunmak olduğu aşikardır.

8- DTP KURUCU ÜYESİ HATİP DİCLE'NİN TERÖRİST BAŞI ABDULLAH ÖCALAN'IN DİREKTİFİ İLE HAREKET ETTİKLERİNE DAİR BEYANI:

DTP kurucu üyesi Hatip Dicle'nin "Öcalan'ın partisiyiz" şeklinde beyanı üzerine başlatılan soruşturma sonucu hakkında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası Bağcılar Asliye Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

9- DTP'Lİ DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI OSMAN BAYDEMİR'İN ÖRGÜT MENSUPLARINI DESTEKLEYEN BEYANI:

29.03.2006 tarihinde Diyarbakır ilinde meydana gelen olaylarda Büyükşehir BELEDİYE Başkanı olan Osman Baydemir'in yaptığı basın açıklaması ve sokakta eylemcilerle yaptığı görüşme sırasında sarfettiği "…acımız 14'tü bugün (16) 17 oldu, 18 olmasın", "..şu ana kadar sizin isteğiniz için, sizin cesaretiniz için, sizlere canı gönülden teşekkür ediyoruz. Siz kimliğinize sahip çıktınız, siz bağrı yanıklarınıza ve acınıza sahip çıktınız. Biz de sizinleyiz, buna emin olun." Şeklindeki sözleri nedeniyle TCY'nın 314/3 ve 3713 SY.nın 5. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/199 esas sırasında devam etmektedir. Olay tarihinde terör örgütü PKK'nın yayın organı ROJ TV isimli televizyon kanalında örgüt liderlerinden gelen talimatlar üzerine Diyarbakır ilimizde meydana gelen olayların vehameti görüntü kayıtları ve yazılı basındaki resim ve yorumlarla sabittir. Öldürülen terör örgütü mensuplarına sahip çıkan, isyan biçiminde değerlendirilebilecek olayları yaratan kişilere cesaret verici ve yaptıklarını onaylar mahiyetteki ifadelerin, Osman Baydemir'in asıl amacının terör örgütünü destekleme, elemanlarını cesaretlendirme bu suretle PKK terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım etme olduğunu kanıtlamaktadır.

10- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI SEDAT YURTDAŞ'IN TERÖRİSTBAŞI ABDULLAH ÖCALAN'I ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

DTP Genel Başkan yardımcılarından Sedat Yurtdaş, 11.01.2006 tarihinde terör örgütünün yayın organı ROJ TV.nin "Gündem" isimli programına katılarak burada terör örgütünün elebaşı Öcalan için sayın sıfatını kullanmış ve kendisine engeller çıkarıldığından bahsetmek suretiyle TCY'nın 215. maddesine uyan suçu ve suçluyu övme eylemi nedeniyle açılan kamu davasının yapılan yargılaması sonucu Diyarbakır 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 01.03.2007 gün ve 2007/46 sayılı kararı ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

11- DTP GENEL BAŞKANI AHMET TÜRK'ÜN TERÖRİSTBAŞI ABDULLAH ÖCALAN'I ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

18.01.2006 tarihinde davalı Demokratik Toplum Partisi Genel Başkanı Ahmet Türk yaptığı basın açıklamasında terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan için sayın sıfatını kullanması ve konuşma içeriğinde kendisinden bahisle yaptığı işlerin önemli olduğunu ve barışın sağlanmasında önemli bir rol oynadığını beyan etmesi, bu şekilde ilgili şahsı övüp, yücelttiğinin sabit

olması karşısında açılan kamu davası sonucu Diyarbakır 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 28.02.2007 gün ve 2006/548-2007/49 sayılı kararı ile TCY'nın 215/1. maddesi gereğince 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir. Parti Genel Başkanı olması itibarıyla beyan ve eylemleri önemli ve parti için bağlayıcı olduğu kabul edilen Ahmet Türk'ün partilerinin kuruluş emri dahil her konuda talimat veren kişiyi övmekten ibaret eyleminin övülenin Abdullah Öcalan olması karşısında anlamı çok farklı olmaktadır. Zira Abdullah Öcalan, tüm dünya tarafından terör örgütü olduğu kabul edilen, ülkemizde otuzbini aşkın insanın ölümüne yol açan PKK'nın elebaşısı olup, yapılan yargılanması sonucu mahkum olduğu hapis cezası infaz edilmekte olan bir kişidir. Siyasi partilerin hiçbir şekilde şiddeti yöntem olarak öngöremeyecekleri ulusal ve uluslararası düzenlemelerin temel esaslarındandır. Terör örgütü ve liderinin şiddetin kaynağı olduğu hususunun sabit olması karşısında, bu unsurlara övgüler düzen bir siyasi partinin hukuk düzeninin öngördüğü temel demokratik prensiplere uymadığı tartışmasızdır.

12- DTP'Lİ SİİRT BELEDİYE BAŞKANI MURAT AVCI'NIN TERÖR ÖRGÜTÜNE YARDIM NİTELİĞİNDEKİ AÇIKLAMALARI:

Terör örgütü PKK yöneticilerinin ROJ TV ve değişik internet sitelerinde örgüt mensuplarının öldürülmesi nedeniyle yaptıkları eylem çağrılarına paralel olarak DTP SİİRT İl başkanı olan Murat Avcı 28.03.2006 ve 29.03.2006 tarihlerinde yaptığı basın açıklamalarında öldürülen terör örgütü üyesi için şehit düşen arkadaşımız ifadesini kullanmış, devamında "… bu ordu bu ülkede Kürdistan'da akıttığı kanın hesabını vermek zorundadır.", "…yarın toplu boykot var. Yarın kepenk kapatma, öğrencilerin okula gitmemesi, çarşıya çıkmama kararımız var" şeklinde ifadelerle terör örgütünün amaç ve talimatları doğrultusunda çalışmalar yapmıştır. Bu eylemlerinden dolayı örgüte bilerek ve isteyerek yardım ettiği gerekçesiyle hakkında açılan kamu davası nedeniyle Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/150 esas sayılı dosyası üzerinden yargılanması devam etmektedir. Olaya ilişkin görüntü kayıtlarının incelenmesinde Murat Avcı'nın bir siyasi parti il başkanından ziyade ateşli bir PKK elemanı görüntüsü çizdiği görülmektedir.

13- DTP'Lİ BATMAN BELEDİYE BAŞKANI AYHAN KARABULUT'UN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAPILAN ŞİDDET İÇERİKLİ GÖSTERİLERE KATILMASI:

30-31.03.2006 tarihlerinde Batman BELEDİYE Başkanı olan Ayhan Karabulut'un molotof kokteyllerinin atılıp, kamu binalarının yağmalandığı,

PKK'yı simgeleyen bayrakların taşınıp, yasa dışı örgüt lehine sloganların atıldığı eyleme katıldığının anlaşılması nedeniyle hakkında terör örgütü üyesi olmak, mala zarar vermek suçlarından açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/187 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

14- DTP ADANA İL BİNASININ YASADIŞI ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

06.02.2006 tarihinde DTP Adana İl binasında yapılan izinli arama sonucu bina içerisinde terör örgütü elemanlarına ait resimlerin duvarlarda sergilendiği, buraya "şehitlik" adı verildiği görülmüş, yine bina içerisinde terör örgütüne ait çok sayıda döküman bulunmuştur.Olayla ilgili DTP İl yöneticileri Ziya Aydemir, Sabri Çelebi, Süleyman Kılıç, Ferit Datlı, Mehmet Yaşık, Ferdi Sönmez, Leyla Çağer, Sima Dorak ve Hacer Taşarsu haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Adana 7. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/88 esasında devam etmektedir.

15- CİZRE BELEDİYESİ DTP'Lİ ENCÜMEN ÜYESİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNE MERMİ VE DİĞER İHTİYAÇ MALZEMELERİNİ GÖTÜRMESİ:

Davalı parti üyelerinin PKK lehine çalışmaları propaganda ile sınırlı kalmamakta, lojistik desteğini sağlama boyutuna da erişmiştir. Nitekim 08.03.2006 tarihinde kolluk kuvvetlerince alınan bir istihbarat üzerine yapılan operasyonda DTP Cizre encümen üyesi Muhsin Gasır ve arkadaşı Mehmet Canımana isimli şahıslar terör örgütüne başta mermi, gıda ve sair ihtiyaç malzemelerini götürmek üzere iken yakalanmış, haklarında terör örgütü elemanı olma suçundan açılan kamu davasının Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılaması sonucu mahkumiyetlerine karar verilmiştir. Terör örgütüne mermi dahil lojistik destek sağlayan bir siyasi partinin siyasi partiler için ulusal ve uluslararası düzeyde öngörülen hukuki sınırlar içerisinde faaliyette bulunduğunun iddiası hiçbir şekilde mümkün değildir.

16- NUSAYBİN DTP İLÇE BİNASININ YASADIŞI ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

14.04.2006 tarihinde Nusaybin DTP ilçe binasında mahkemesinden alınan izin doğrultusunda yapılan aramada PKK terör örgütü lideri Abdullah Öcalan ve çeşitli örgüt militanlarına ait fotoğrafların duvarlarda asılı olduğu, yasa dışı sloganlar içeren çeşitli pankart ve dökümanın

bulunduğu tesbit edilmiştir. Mevcut haliyle parti binası olmaktan ziyade terör örgütü kampını andıran görüntüler tesbit edilmiştir. DTP İlçe yöneticisi olan sanıklar Azize Yağız, Sultan Oğraş, Ziver Gümüş, Nayif Coşkun, Sihem Akyüz, Şakir Acar, Hamit Tokay ve Necmettin Ayaz haklarında 314/2 ve 3713 SY.nın 5. maddeleri gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/170 esassına kayıtlı olarak devam etmektedir.

17- DTP MERSİN İL YÖNETİCİLERİNİN MİTİNGDEKİ KONUŞMALARI İLE HALKI KİN VE DÜŞMANLIĞA TAHRİK ETMELERİ:

19.03.2006 tarihinde DTP Mersin İl yönetimi organizasyonunda "Nevruz Şenliği" adı ile gerçekleştirilen miting sırasında İl yöneticileri Ali Bozan, Serhat Ölmez, Ayla Yıldırım, Gülüzar Ayyıldız ve Emin Yıldırım'ın yaptıkları konuşmalarda PKK elemanlarını "gerilla" diye tanımlamaları, Öcalan için Kürt halkının siyasi iradesi olup, İmralı'da tecrit uygulandığını ve benzer beyanları nedeniyle halkı kin ve düşmanlığa tahrik ettikleri gerekçesiyle haklarında TCY'nın 216/1. maddesi gereğince açılan kamu davası Mersin Asliye Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

18- DTP MERSİN İL BAŞKANI ALİ BOZAN'IN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YASADIŞI GÖSTERİ ORGANİZE ETMESİ:

21.04.2006 tarihinde DTP Mersin İl Başkanı olan Ali Bozan terör örgütü üyesi Mehmet Alkan'ın ölümü üzerine düzenlenen cenazede örgüt lehine sloganlar atılmasına bayraklar açılmasına kamu kurum ve özel iş yerlerine saldırılarda bulunulmasına imkan tanıdığı suçlamasıyla hakkında soruşturmaya başlanmış olup, halen Adana Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

19- DTP KARS İL BİNASINDA TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YASADIŞI GÖSTERİ ORGANİZE EDİLMESİ:

11.02.2006 Günü Kars DTP İl binası önünde yapılan Abdullah Öcalan'ı övücü basın açıklamasından sonra parti binasındaki grup tarafından 'Biji serok Apo' ve'15 Şubat Komplosunu kınıyoruz' pankartları yapıştırıldığı, sloganlar atıldığı görülmüş, söz konusu eylemler nedeniyle Aydın Göktaş, Orhan Aras, Faruk Özyavuz, Sihan Keleş, İsmail İmre ve Abdullah Kutmaral haklarında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası Kars Sulh Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

20- CİZRE İLÇESİNDE DTP'NİN ORGANİZE ETTİĞİ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ NİTELİKTE GÖSTERİ:

21.03.2006 tarihinde Cizre ilçesinde Nevruz kutlamaları adı altında yapılan gösteride Fecriye Benek, İbrahim Erkul, Ali Gün, Aydın Budak, Mesut Demir, Pınar Akman ve Zeydin Gökalp'in Öcalan posterleri ve örgüt bayrağını açıp, taşıdıkları 'Apo bizim irademiz,gençlik Apo'nun fedaisi' gibi sloganlar attıkları, konuşmalarından terör örgütünü övücü mahiyetteki sözleri nedeniyle 3713 Sayılı Yasanın 7. Maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ceza Mahkemesinin 2006/180 esas numarasında devam etmektedir.

21- DTP YÖNETİCİSİ ZEKİ KILIÇ'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN EYLEM TALİMATLARINI BİLDİRİ HALİNDE HALKA DAĞITMASI:

İstanbul DTP İl yönetiminde görevli Zeki Kılıç'ın 27.03.2006 tarihinde Diyarbakır'da terör örgütünün talimatları doğrultusunda halkı eylemlere davet ettiği, bu amaçla bildiri dağıttığı anlaşılmış, eylemine uyan yasadışı örgüt üyeliği suçundan Türk Ceza Yasasının 220/7 Maddesi uyarınca Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 17.05.2007 gün ve 2007/201 sayılı kararı ile 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmıştır.

22- DTP ERZİNCAN İL BAŞKANI HÜSEYİN BEKTAŞOĞLU'NUN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ BEYANI:

DTP Erzincan İl Başkanı olan Hüseyin Bektaşoğlu 09/04/2006 tarihinde örgütün yayın organı olan Roj TV'ye yaptığı canlı telefon bağlantısı ile devletin emniyet güçlerini aşağılamış, polislerin saldırdığını iddia etmiştir.Eylemi nedeniyle örgütün propagandasını basın yayın yoluyla yapmak ve Devletin emniyet güçlerini alenen aşağılamak suçlarından Erzincan Asliye Ceza Mahkemesinde yapılan yargılaması sonucu TCY'nın 220/8 ve 301/2. maddeleri gereğince cezalandırılmasına karar verilmiştir.

23- DTP VAN İL YÖNETİCİSİ İBRAHİM SUNKUR'UN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ BEYANI:

DTP Van İl Yönetim Kurulu üyesi olan İbrahim Sunkur öldürülen terör örgütü mensubunun cenazesinde yaptığı konuşmada 'disiplin içinde şehidin evine gidelim, baş sağlığı dileyelim-Türkiye Cumhuriyeti de bilsin ki yüzlerce binlerce şehit versek de bu yoldan dönmeyeceğiz' şeklinde sarf ettiği terör örgütünü övücü sözleri nedeniyle yargılandığı Van 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 15.05.2007 tarih 2006/87 esas 2007/143 karar sayılı ilamı ile

TCY'nın 220/8. maddesi gereğince 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar kesinleşmiştir.

24- DTP KOCAELİ İL TEŞKİLATI YÖNETİCİLERİNİN TERÖRİSTBAŞI ABDULLAH ÖCALAN'I ÖVÜCÜ AÇIKLAMALARI:

21.05.2006 tarihinde Kocaeli İl teşkilatı 1. Olağan Genel Kurul toplantısında parti yöneticisi olan Medeni Kırıcı, Büro Görmez, Akif Hamitoğlu ve Alaattin Enün'ün yaptıkları konuşmalarda ölen teröristlerden devrim şehidi diye bahsedip, Öcalan'ı övücü sözler söylemeleri nedeniyle haklarında TCY'nın 216/1 maddesi gereğince halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Kocaeli 3. Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/137 esas sırasında devam etmektedir.

25- DTP NUSAYBİN İLÇE DELEGESİ HASAN BOZKURT'UN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ AÇILAMASI:

DTP Nusaybin İlçe delegesi olan Hasan Bozkurt 03.04.2006 tarihinde terör örgütünün yayın organı ROJ TV isimli televizyon kanalının ana haber bültenine telefonla katılmış, terör örgütünün talimatları doğrultusunda Diyarbakır İlinde meydana gelen olayları desteklemek amacı ile Nusaybin İlçesinde yapılan ve şiddet içeren olayları halkın demokratik tepkisi olarak gösterip, terör örgütü ve lideri Öcalan'ı haklı göstermeye çalıştığı ve övdüğü anlaşılmakla hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davasının Diyarbakır 4.Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/143 Esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılaması sonucu 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırılmıştır.

26- DTP ÜYESİ OLDUĞUNU BEYAN EDEN DENİZ YEŞİLYURT'UN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAPILAN YASA DIŞI GÖSTERİYE KATILIP ŞİDDET İÇERİKLİ EYLEMLERDE BULUNMASI:

DTP üyesi olduğunu beyan eden Deniz Yeşilyurt'un 23.03.2006 ve önceki tarihli eylemlerinde molotof kokteyli atarken, yasa dışı slogan atarken, PKK bayrağı taşırken görüntülenmesi üzerine TCY'nın 314/2 ve 174/2 maddeleri gereğince yasadışı örgüte üye olmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası halen İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2004/35 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

27- DTP ERZURUM İL BAŞKANI BEDRİ FIRAT'IN TERÖR ÖRGÜTÜ VE ELEBAŞINI ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

DTP Erzurum İl Başkanı Bedri Fırat ve arkadaşları hakkında 20.03.2006 tarihinde Hınıs İlçesinde gerçekleştirilen miting sırasında Öcalan ve terör örgütünü övücü sözler nedeniyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

28- DTP KURUCU ÜYESİ SELİM SADAK'IN TERÖRİSTBAŞI ÖCALAN ŞAHSINDA SUÇ VE SUÇLUYU ÖVMESİ:

23.04.2006 tarihinde Nusaybin DTP ilçe teşkilatının açılış töreninde Selim Sadak'ın yaptığı konuşmada 'Bizi bugünlere taşıyan, hak ve özgürlükleri için Kürt halkının hak ve hukuku için yaşamını cezaevinde geçiren ve zindanlara hapsedilen tüm siyasi tutsakları Sayın Öcalan şahsında saygıyla selamlıyorum' demek suretiyle suçu ve suçluyu övmek nedeniyle hakkında açılan dava Diyarbakır 6. Ceza Mahkemesinin 2007/255 esas sırasına kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

29- DTP'Lİ HAKKARİ BELEDİYE BAŞKANI METİN TEKÇE'NİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVEN AÇIKLAMASI:

16.03.2006 tarihli basın açıklamasında DTP'li Hakkari BELEDİYE Başkanı Metin Tekce yaptığı basın açıklamasında 'PKK terör örgütü değildir' demek suretiyle terör örgütü olduğundan kuşku duyulmayan PKK ve eylemlerini meşru göstermeye çalışmış, bu nedenle hakkında TCY'nın 220/8. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davasında Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/129 esas sayılı dosyası üzerinden yargılanmasına devam edilmektedir.

30- DTP BATMAN İL TEŞKİLAT GÖREVLİSİ KENAN DEMİR'İN BATMAN ADLİYESİNE BOMBA KOYMASI:

Geçmişte de PKK örgütü elemanı olmak eylemi nedeniyle yargılanıp mahkum olan ve halen DTP Batman İl Teşkilatında görevli olan Kenan Demir ile DTP çalışmalarına katılan Bahar Yeşilyurt'un 20.10.2005 tarihinde Batman Adliye Binasının bayanlar tuvaletine patlayıcı madde yerleştirdikleri, patlama sonucu maddi hasar meydana geldiği, ihbar üzerine yakalanan sanıklardan Kenan Demir'in evinde yapılan aramada yine patlayıcı madde ile örgütsel doküman ele geçirildiği, DTP il binasında sanık Kenan Demir'in Sedat Ongun adına düzenlenmiş sahte nüfus cüzdanı ile birlikte yakalandığı, bahsedilen eylemleri nedeniyle TCY'nın 302/1, 152/1-

a,174/1-2 maddeleri gereğince Devletin birliği ve bütünlüğünü bozmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davasının Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/156 esas sırasında yargılamasının devam ettiği anlaşılmıştır.

31- DTP ÜYESİ PAKİZE UKŞUL'UN ÖLDÜRÜLEN TERÖR ÖRGÜTÜ ÜYESİNİN MEZARINA ÖCALAN'IN RESMİNİ ASMASI:

29.03.2006 tarihinde DTP üyesi Pakize Ukşul'un öldürülen terör örgütü mensubunun cenazesinin defnedildiği mezar taşına terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın yine örgüt elemanlarından Mahsun Korkmaz'ın fotoğraflarını astığı anlaşılmış, hakkında TCK'nın 220/8. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/221 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

32- DTP MARDİN İL VE KIZILTEPE İLÇE BAŞKANLARININ ROJ TV İSİMLİ TELEVİZYON KANALINA VERDİKLERİ DEMEÇLER:

06.04.2006 tarihinde terör örgütünün yayın organı Roj Tv'ye telefonla bağlanan DTP Mardin İl Başkanı Ferhan Türk ile Kızıltepe İlçe Başkanı Ali Aslan'ın örgüt talimatları doğrultusunda örgüt üyelerinin öldürülmesini protesto amaçlı olarak halkı gösteri yapmak üzere yürüyüşe ve kepenklerini indirmeye davet ettikleri anlaşılmış, TCY'nın 220/8. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/114 esas numarasına kayıtlı olarak yargılamaya devam edilmektedir.

33- TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAPILAN VE ŞİDDET İÇEREN YASA DIŞI GÖSTERİYE DTP BATMAN İL YÖNETİMİNDE GÖREVLİ SEYİTHAN KIRAR'IN TAŞ ATMAK SURETİYLE FİİLEN KATILMASI:

31.03.2006 tarihinde on dört PKK elemanının öldürülmesini protesto etmek amacıyla Batman İlinde meydana gelen PKK yanlısı şiddet olayları sırasında DTP Batman İl Yönetiminde görevli Seyithan Kırar'ın taş attığının ve eyleme fiilen katıldığının anlaşılması nedeniyle hakkında TCY'nın 314/2 maddesi gereğince silahlı örgüte üye olmak suçundan açılan kamu davası devam etmektedir.

34- DTP'Lİ BATMAN BELEDİYE BAŞKANI HÜSEYİN KALKAN'IN YABANCI BASINA ÖCALAN'I ÖVÜCÜ DEMEÇ VERMESİ:

DTP'li Batman BELEDİYE Başkanı Hüseyin Kalkan'ın Los Angeles Times Gazetesi'ne verdiği demeçte PKK ve Öcalan'ı övücü beyanlarda bulunması nedeniyle hakkında TCY'nın 220/8. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/181 esas sırasında devam etmektedir.

35- DTP'Lİ SİİRT İL BAŞKANI MURAT AVCI'NIN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ DEMEÇ VERMESİ:

19.03.2006 tarihinde SİİRT DTP İl Başkanı olan Murat Avcı'nın yaptığı konuşmada PKK ve Öcalan'ı övücü sözler söylediği,' Sayın Öcalan benim irademdir 'kampanyasını selamlıyor ve saygıyla karşılıyorum şeklinde sarf ettiği sözler nedeniyle TCY'nın 314/2. maddesi gereğince silahlı örgüte üye olmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 6.Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/112 esas sırasına devam etmektedir.

36- DTP'Lİ CİZRE BELEDİYE BAŞKANI AYDIN BUDAK'IN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ DEMEÇ VERMESİ:

16.06.2006 tarihinde DTP'li Cizre BELEDİYE Başkanı Aydın Budak'ın BELEDİYE tarafından organize edilen etkinlikte sarf ettiği 'İmralıyı muhatap almak zorundasınız, geçmişte Türkiye biraz düzeldiyse bu tek taraflı ateşkes sayesindedir ve benzeri sözlerle terör örgütü PKK'nın propagandasını yapması nedeniyle hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan dava Diyarbakır 6. Ceza Mahkemesinin 2007/37 esas sırasına kayıtlı olup, yargılaması halen devam etmektedir.

37- DTP DİYARBAKIR İL YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

14.02.2006 tarihinde DTP Diyarbakır İl Yönetim Kurulu üyesi olan Hilmi Aydoğdu, Necdet Atalay ve Musa Farisoğulları tarafından hazırlanan basın açıklamasında terör örgütü lideri Öcalan'ı komplo sonucu Türkiye'ye getirildiği, muhatap alınması gerektiği gibi ifadelerle örgüt liderini övme eylemini gerçekleştirdikleri, bu nedenle TCY'nın 220/8. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davasının Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/245 esas sayılı dosyası üzerinden devam ettiği anlaşılmıştır.

38- DTP CEYLANPINAR TEŞKİLATI ÜYELERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN TALİMATI DOĞRULTUSUNDA KEPENK KAPATMAYAN ESNAFI TEHDİT ETMELERİ:

03.04.2006 tarihinde DTP Ceylanpınar İlçe Başkanı olan Halit Kahraman ve ilçe yönetim kurulu üyeleri Mehmet Salih Sağlam ve Abdülkadir Fırat'ın PKK terör örgütünün internet yoluyla ilettiği eylemlerin devam etmesi şeklindeki talimatı doğrultusunda ilçe merkezinde kepenk kapatma eylemine katılmayan esnafları tespit ederek bu kişilere örgütün kepenk kapatılması hususundaki talimatlarını ileterek kepenklerini kapatmaları konusunda uyardıkları, iş yerleri açık olan kişileri 'neden kepenklerini kapatmadın? utanmıyor musun?, bunun hesabını verirsin' şeklinde tehdit ettikleri nedeniyle TCY'nın 314/2. maddesi gereğince silahlı örgüte üye olmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davasının Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi 2006/58 esas sırasında devam etmektedir.

39- SİİRT DTP İL BİNASININ YASADIŞI ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

30.08.2006 tarihinde DTP SİİRT İl Binasında izinli olarak yapılan arama sonucu terör örgütünü ve elebaşısı Öcalan'ı övücü pankartların, özel olarak kesilmiş yüz maskelerinin, terör örgütü bayraklarının, Öcalan posterlerinin, örgütü tanıtan ve öven yayınların, örgüt militanlarının resimlerinin bol miktarda bulunduğu anlaşılmıştır. Görüntü itibariyle siyasi parti genel merkezinden ziyade terör örgütünün kampı kanısını uyandırmaktadır.İl yöneticisi olan sanıklar Burak Avcı, Saniye Turhan, Hanım Adıgüzel, Mahfuz Talu, Gürü Toprak, Halit Taşçı, Halil Adıgüzel, Ahmet Aydın, Eyyüphan Aksu, Fehime Ete ve Osman İbek haklarında örgüt propagandası yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/137 esas sırasına kayıtlı olarak yargılamasına devam edilmektedir.

40- DTP GEBZE İLÇESİ DARICA BELDE BİNASININ YASADIŞI ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

30.08.2006 tarihinde Gebze İlçesi Darıca Beldesi DTP Belde Binasında izinli olarak yapılan aramada Abdullah Öcalan ve örgütün diğer üyeleri resimlerinin asılı olduğu, yasaklanmış yayınlardan bol miktarda bulunduğu tespit edilmiş, parti yöneticileri Veli Aramaz, Raif Gündoğdu ve İsmail İşçimen haklarında 3713 sayılı yasanın 7. maddesi gereğince terör

örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/234 esas sırasında devam etmektedir.

41- DTP OLAĞAN KONGRESİNİN YASADIŞI ÖRGÜT GÖSTERİSİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

25.06.2006 tarihinde Ankara'da gerçekleşen DTP Birinci Olağan Büyük Kongresinde terör örgütü PKK'yı simgeleyen bayraklar, elebaşısı Öcalan'ın resimlerinin salonda dolaştırılması ve Kürtçe slogan atılması suretiyle terör örgütünün gösterisine dönüştürülmüş, bu duruma seyirci kalmaları, engellememeleri nedeniyle divan başkanı Osman Özçelik ve üyeleri Kudret Ecer ile Çimen Işık haklarında 2820 sayılı yasanın 117. maddesi gereğince Siyasi Partiler Yasasına muhalefet suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Ankara 5. Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/391 sayılı esas sırasında devam etmektedir.

42- DTP KARAÇOBAN İLÇE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜ ELEMANLARINA MADDİ DESTEK SAĞLAMASI:

13.07.2006 ve önceki tarihlerde DTP Karaçoban İlçe Başkanı Fehtah Dadaş ve yeğeni Ersin Dadaş'ın terör örgütü elemanları ile irtibat kurarak gıda, ilaç ihtiyaçlarının yanında telefon kontörü temin ettikleri hatta bu konuda maddi kaynak yaratmak için Fehtah Dadaş'ın parti bünyesinde bir fon oluşturduğunun anlaşılması nedeniyle haklarında silahlı örgüte üye olmak suçundan açılan davanın yapılan yargılanması sonucu Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 12.12.2006 tarihli ve 2006/128-175 sayılı kararı ile Fehtah'ın TCY'nın 314/2 3712 sayılı yasanın 5. maddesi gereğince 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiş, söz konusu karar Yargıtay tarafından onanarak kesinleşmiştir.

43- DTP GENÇLİK MECLİSİ OLAĞAN KONGRESİNİN YASADIŞI ÖRGÜT GÖSTERİSİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

12.12.2006 tarihinde DTP Gençlik Meclisi Birinci Olağan Kongresi sırasında salonda terör örgütünü simgeleyen bez parçalarının açılıp dolaştırıldığı, Abdullah Öcalan posterlerinin sergilendiği 'Biji serok Apo, dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan, Öcalansız dünyayı başınıza yıkarız' gibi terör örgütünü ve liderini övücü mahiyette sloganlar atıldığının anlaşılması üzerine görüntü kayıtlarından yapılan inceleme sonucu Burhan Sönmez ve arkadaşları hakkında 3713 sayılı yasanın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/404 esasına

kayıtlı olarak devam etmektedir. Olayla ilgili görüntü kayıtları incelendiğinde parti kongresi adı altında gerçekleştirilen faaliyetin terör örgütünün gösterisine dönüştürüldüğü anlaşılmıştır.

44- DTP TORBALI İLÇE TEŞKİLATI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN GÖSTERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVME MİTİNGİNE ÇEVRİLMESİ:

20.03.2006 tarihinde Torbalı İlçesinde DTP tarafından gerçekleştirilen ve PKK örgütünün gösterisine dönüşen eylem nedeniyle yapılan incelemede terör örgütünü simgeleyen bez parçalarının ve örgüt elebaşısı Öcalan'ın resimlerinin bolca yer aldığı, yasadışı sloganlar atıldığı, soruşturmanın devamı sırasında DTP üyesi Suphi Kahraman'ın evinde yapılan aramada ruhsatsız tabanca ele geçirildiği, sanıklar Mahmut Denli, Vedat Eliş, İskender Mençuk, Faruk Güneş, Suphi Kahraman, Sedat Eliş, Mehmet Topçu, Nurullah Topçu, Mahmut Kimsesiz, Abdulvasih Büyükdeniz, Mehmet Kayaalp, Halit Samancan, İhsan Şeker, Hacı Özbay, Resül Yaşar, Salih Eliş, Kudret Ece, Hüsnü Koyuncu, Uğur Saraç, Mustafa Atmaca, Mehmet Kodaman, Ahmet Karaca haklarında 3713 sayılı yasa gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/15 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

45- DTP DİYARBAKIR YÖNETİCİLERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVME AMAÇLI YASADIŞI GÖSTERİYE KATILMALARI:

31.03.2006 tarihinde DTP Diyarbakır Merkezi İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Nusrat Akın, Muhlis Altun, Musa Farisoğulları ve arkadaşlarının teröristlerin öldürülmesini protesto etmek amacıyla düzenlenen yasadışı gösteride Öcalan bayraklarıyla katıldıkları eylemlerin içinde yer aldıkları görüntü kayıtlarıyla tespit edilmiş, bu nedenle TCY'nın 314/2. maddesi gereğince silahlı örgüte üye olmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/134 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

46- DTP ALTINDAĞ İLÇE BİNASINDA ÖLDÜRÜLEN TERÖR ÖRGÜTÜ ELEMANLARI İÇİN ANMA TÖRENİ DÜZENLENMESİ, ÖRGÜTÜN VE ELEBAŞININ PROPAGANDALARININ YAPILMASI:

21.08.2006 tarihinde DTP Altındağ İlçe örgütüne ait bina içerisinde öldürülen terör örgütü mensuplarını anma töreni düzenlendiği, dua okunduğu, PKK'yı ve Abdullah Öcalan'ı övücü konuşmalar yapıldığı olaya

ilişkin görüntü kayıtları ile anlaşılmıştır. Olayı tertipleyen parti yöneticisi olan sanıklar Memet Tusun, Fevzi Kara, Salih Karaaslan, Mehmet Şirin Karademir, Yıldız Bahçeci, Mehmet Hanefi Şelem, Meryem Altun, İsmet Aras, Abdurrahim Bilen, İhsan Güler, Nurhayat Altun, Sinan Uğur, Kibar Kara, Sırrı Keleş, Nedim Taş, Battal Arıcan ve Menderes Öner haklarında 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/50 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

47- DTP ADANA İL YÖNETİMİ TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN ETKİNLİĞİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

19.03.2006 tarihinde DTP Adana il yönetiminde görevli Mehmet Yaşık, Halil İrmek, Eylem Güden, Yılmaz Gül, Mehmet Aslan, Fadıl Bozan, Ezgi Dursun ve Sima Dorak tarafından organize edilen Nevruz etkinliği tamamen terör örgütü gösterisine dönüşmüş, PKK ve Öcalan lehine sloganlar atılması, örgütü simgeleyen bayrak ve teröristbaşının resimlerinin dolaştırılması suretiyle olayın tamamen örgüt propagandasına dönüştürüldüğünün tesbit edilmesi nedeniyle ilgilileri hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Adana 6. ağır ceza Mahkemesinin 2006/218 esas sırasına kayıtlı olarak devam etmektedir.

48- DTP SELÇUK İLÇE YÖNETİMİ TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN ETKİNLİĞİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

21.03 2006 tarihinde Selçuk ilçesinde izinli olarak DTP İzmir yöneticileri Zeki Aslan, Sıtkı Adsız, Osman Dursun, Reşit Adsız, Mehmet Salih Duran, Abdurrahim Süer, Mehmet Ayas, Mehmet Bayar, Suna Akkuş, İlhan Görür, Halit Katlav, Tahir Arslan, Abbas Delidolu, Yaşar Yağmur, İbrahim Tül ve Kudret Acar tarafından organize edilen Nevruz etkinliği sırasında terör örgütünü ve elebaşısı Öcalan'ı övücü konuşmalar yapılmış, sloganlar atılmış ve örgütü simgeleyen bez parçaları alanda dolaştırılmıştır. Söz konusu yaşananlar olayı tamamen terör örgütünü destekleme haline dönüştürmüştür. İlgilileri hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/435 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

49- DTP İZMİR İL YÖNETİCİLERİNİN ÖCALAN'I ÖVME AMAÇLI BASIN AÇIKLAMALASI:

04.04.2006 tarihinde DTP İzmir İl başkanı Kudret Ecer ve yardımcısı Mehmet Bayraktar'ın yine terör örgütü ve Öcalan'ı övücü mahiyette yaptıkları basın açıklaması nedeniyle haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan kamu davası açılmıştır. Yargılama İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/543 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

50- DTP MERSİN İL YÖNETİMİ TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN ETKİNLİĞİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

21.01.2007 tarihinde Mersin DTP İl Teşkilatı tarafından düzenlenen izinli miting sırasında terör örgütünün sözde bayraklarının dolaştırıldığı, elebaşısının resimlerinin taşındığı,'biji serok Apo, barış elçisi İmaralı'dadır, dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan' ve bunun gibi yasadışı sloganlar atılmış, hükümet komiserinin uyarısı üzerine dahi söz konusu olaylar engellenmemiştir. Olayla ilgili Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde soruşturmalar devam etmektedir.

51- DTP VAN İL BİNASININ ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

Van İl Teşkilat binasında yapılan izinli aramada bölücü terör örgütüne ait çok sayıda dökümanın ele geçirilmesi, örgüt üyelerinin resimlerinin duvarlarda asılı olması nedeniyle haklarında açılan soruşturma Van Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

52- DTP KAHTA İLÇE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

24.11.2006 tarihinde DTP Kahta İlçe Başkanı olan Emin Uslu'nun öldürülen örgüt mensubunun defin işlemleri sırasında' şehit Vedat'a Allah'tan rahmet diliyoruz demek suretiyle terör örgütünü övmesi nedeniyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan yapılan yargılama sonunda Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 17.05.2007 gün ve 2007/20-50 sayılı kararı ile 10 ay hapis cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmıştır.

53- DTP GEBZE İLÇE BİNASININ ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

11.03.2007 tarihinde DTP Gebze ilçe binasında çıkan Bülent Uşkur'un üzerinde üç adet kullanılmaya hazır molotof kokteyli ile yakalanması ve içinde bulunduğu durumun kaçarken iki molotof kokteylini yere atmaları

üzerine parti binasında yapılan izinli aramada yasadışı PKK terör örgütünü ve elebaşısı Abdullah Öcalan'ı öven yazılar, yayınlar, örgüt mensuplarının da dahil olduğu fotoğraflar, sözde şehit fotoğrafı olarak nitelendirilmiş örgüt mensuplarının yer aldığı bir panonun olduğu görülmesi üzerine Cemil Akın, Gültay Uzun, İnan Gönül, Pakize Ukşul, Meral Kurum, Mehmet Sefa Güngör, Tanel Temel, Bülent Buluç, Erdinç Bolcal, Ufuk Sünger ve Taner Gökçe haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/181 esas sırasında devam etmektedir.

54- DTP KARS İL BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

DTP Kars İl Başkanı Mahmut Alınak'ın 05.09.2006 tarihinde yaptığı konuşma içeriğinde terör örgütüne paralelinde amaçlarını savunur biçimde beyanda bulunduğu iddiasıyla TCY'nın 215 ve 217. maddeleri gereğince suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası Kars Sulh Ceza Mahkemesinin 2006/477 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

55- DTP EDİRNE İL YÖNETİCİLERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

02.12.2006 tarihinde DTP Edirne İl Yöneticileri olan Beşir Belke, Yakup Aslan ve Hilmi Karaoğlan haklarında yaptıkları basın açıklaması ile terör örgütünü ve liderini övdüklerinin anlaşılması nedeniyle TCY'nın 215. maddesi gereğince suç ve suçluyu övme suçundan açılan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Edirne 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/143 esas sırasında devam etmektedir.

56- DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE GÖSTERİ VE KONAK İLÇE BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPINA ÇEVRİLDİĞİNİN ANLAŞILMASI:

15.02.2007 tarihinde İzmir İli Konak İlçe binasında yapılan Öcalan'ın ülkeye getirilmesini protesto amaçlı terör örgütünü övücü nitelikteki basın açıklamasının PKK gösterisine dönüştürüldüğü, aynı gün ilçe binasında yapılan izinli aramada terör örgütünü simgeleyen çok sayıda bayrak, Öcalan posterleri, terörist resimlerinin bulunduğu anlaşılmıştır. Yöneticilerin ikametgahlarında yapılan izinli aramalar sonucunda da benzer nitelikte örgütsel dökümanlar ortaya çıkarılmıştır. Söz konusu eylemler nedeniyle Ferhat Önder, Sinan Avu, Mehmet Muhdi Aslan, Burhan Yürek, Aslan Kızıl, Hüsnü Koyuncu, Abdurrahim Marol, Mehmet Kodaman, Ayşe Oyman,

Gülçiçek Günel, Funda Apak, Mehmet Emin Yıldız, Yusuf Kaya, Ali Sarı, İsmail Karasu, Ayşe Arga, Faysal Yacan, Mesut Atıcı ve Mehmet Sadık Sürer haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/77 esas sırasında kayıtlı olup, yargılama devam etmektedir.

57- DTP SURUÇ YÖNETİCİLERİNİN ÖLDÜRÜLEN TERÖR ÖRGÜTÜ ELEMANININ PKK GÖSTERİSİNE DÖNÜŞTÜRÜLEN CENAZESİNE KATILMALARI:

22.04.2007 tarihinde öldürülen terör örgütü üyesi Cihat Binici'nin Suruç İlçesindeki cenazesinde atılan sloganlar, taşınan ve cenaze arabasının üzerine asılan PKK bayrakları, yakalarda taşınan ölen teröristin sözde PKK bayrağı önünde çekilmiş resimleri ile yine PKK gösterisine dönüştürülmüş, olaya katılan DTP Suruç ilçe başkanı İbrahim Binici ve DTP'li BELEDİYE başkanı Etem Şahin'in de aralarında bulunduğu kişiler hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

58- MERSİN İLİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAPILAN YASA DIŞI GÖSTERİYE DTP İL YÖNETİCİSİNİN KATILMASI:

11.03.2007 tarihinde Mersin ilinde gerçekleştirilen PKK bayraklarının taşınıp, "biji serok apo", hpg Mersin'e", "Öcalan Öcalan" sloganlarının atıldığı korsan gösteriyi, incelenen görüntü kayıtlarından organize edip, katıldığı anlaşılan DTP mersin il yöneticisi Ahmet Ay hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

59- DTP HATAY İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

17.03.2007 tarihinde DTP Hatay İl başkanı olan Halis Yurtsever yaptığı basın açıklamasında "sayın Öcalan'ın zehirlenmesi halkta büyük tedirginlik yaratmıştır." Şeklindeki sözleri ile terör örgütü elebaşısını övmesi nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası nedeniyle Hatay 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/310 esas sayılı dosyası üzerinden yargılanmaktadır.

60- DTP MERSİN İL YÖNETİMİ TARAFINDA ORGANİZE EDİLEN ETKİNLİĞİN PKK LEHİNE GÖSTERİYE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

Mersin DTP il yönetimi tarafından organize edilen 21.03.2007 tarihli miting yine Öcalan resimleri, terör örgütü bayrakları, atılan sloganlar ve taşınan pankartlarla PKK gösterisine dönüştürülmüştür. Olayla ilgili terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

61- DTP BALIKESİR İL BİNASININ ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

06.03.2007 tarihinde Balıkesir DTP il binasında yapılan izinli aramada Öcalan ve terör örgütü elemanlarına ait resimlerin sergilendiği, terör örgütünü öven yayınların ve yazıların bol miktarda bulunduğu belirlenmiştir. İlgililer hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlayan soruşturma devam etmektedir.

62- DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN VE PKK LEHİNE MİTİNGE DÖNÜŞEN ETKİNLİKTE DTP MİLLETVEKİLİ AYSEL TUĞLUK'UN ÖCALAN'I ÖVMESİ:

11.12.2006 tarihinde Doğubayazıt ilçesinde düzenlenen ve slogan, terör örgütünü simgeleyen bayraklar ve Öcalan posterleri ile PKK mitingine dönüştürülen açık hava toplantısında konuşan Genel Başkan yardımcısı Aysel TUĞLUK'un sarfettiği "halen operasyonlar devam ediyor, halen dağlarda kardeşlerimiz yaşamlarını kaybediyor, halen tecrit devam ediyor…" şeklideki sözlerin suçu ve suçluyu övme niteliğinde olduğunun belirlenmesi karşısında açılan kamun davası Doğubayazıt Asliye Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

63- DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN VE PKK LEHİNE MİTİNGE DÖNÜŞEN ETKİNLİKTE DTP VAN İL YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVMESİ:

01.09.2006 tarihinde Van İlinde yapılan ve sloganlar, PKK elemanlarının resimlerinin taşınması suretiyle PKK' ya destek şekline dönüşen mitingte konuşan DTP Van il yöneticisi Mehmet Veysi Dilekçi'nin konuşmasının terör örgütünün propagandası mahiyetindeki içeriği itibarıyla hakkında yapılan soruşturma sonucu açılan kamu davası Van 4. Ağır Ceza Mahkermesinin 2007/204 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

64- DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN VE PKK LEHİNE MİTİNGE DÖNÜŞEN ETKİNLİKTE DTP İL YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVMESİ:

17.03.2007 tarihinde DTP tarafından Erzurum ilinde gerçekleştirilen etkinlikte DTP İl disiplin kurulu üyesi olan Ahmet Yalçıntaş'ın terör örgütü elebaşı Öcalan'ı övücü nitelikte Kürtçe şarkı söylediği, şarkının "şirin apo kahramansın sen, halkımızın önderi" sözleri ile bittiği anlaşılmıştır. Bu fiilinden dolayı Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 22.05.2007 gün ve 2007/108-94 sayılı kararı ile terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

65- DTP'Lİ CİZRE BELEDİYE BAŞKANI AYDIN BUDAK'IN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP'li Cizre BELEDİYE başkanı Aydın Budak açık havada kalabalığa yaptığı konuşmada PKK ve elebaşısı Öcalan'ı övücü sözleri nedeniyle 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası sonucu Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/233 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden yargılanmaktadır.

66- DTP ERZİNCAN İL BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

Erzincan DTP il başkanı Hüseyin Bektaşoğlu hakkında 2005 yılı ve devam eden süre itibarıyla PKK propagandası içerikli eylemlerde bulunması nedeniyle 3713 sayılı yasanın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası sonucu Erzurum 3. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanmasına devam edilmektedir.

67- DTP VAN İL BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

26.01.2007 tarihinde DTP Van İl başkanı olan İbrahim Sunkur mahalli Bölge Gazetesi'ne verdiği ve yayınlanan röportajda; PKK'nın terör örgütü olmadığı tam tersine devletin terörist olduğu yolundaki iddiaları ile benzer biçimde söylemleri ile terör örgütünün propagandasını yaptığı anlaşılmıştır. Hakkında 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Van 4.

Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/165 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

68- DTP BİNGÖL İL BAŞKANININ SUÇ VE SUÇLUYU ÖVME EYLEMİ:

Bingöl DTP il başkanı olan Mehmet Emin Acar, 25.02.2007 tarihinde "Kerkük'e yapılmış saldırıyı Diyarbakır'a yapılmış sayarız" şeklinde açıklama yapan Diyarbakır DTP il başkanının tutuklanması ile ilgili "Diyarbakır İl başkanının tutuklanmasını kınıyor, aynı suçu işlediğimizi deklare ve ilan ediyoruz" şeklinde basın açıklaması yapmıştır. Suçu ve suçluyu övme niteliğindeki bu eylemi nedeniyle açılan kamu davası Bingöl Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/218 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

69- DTP OSMANİYE İL BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

27.11.2006 tarihinde DTP Osmaniye İl teşkilatında yapılan izinli aramada çok sayıda yasak yayın, örgütsel dökümanın yanında duvarlarda terör örgütü PKK üyelerinin silahlı resimlerinin çerçevelenmiş halde asılı oldukları görülmüştür. DTP il yöneticisi olan Metin Şakır ve Bedri Arslan haklarında 3713 sy.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Adana 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/279 esas sırasında kayıtlı olarak devam etmektedir.

70- DTP MARDİN İL ÖRGÜTÜNCE YAPILAN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

10.03.2007 tarihinde DTP Mardin il örgütü tarafından düzenlenen basın açıklamasında Öcalan'ı övücü sözler söylenmiş, "Öcalan'sız dünyayı başınıza yıkarız" ve benzeri yasa dışı sloganlar atılmıştır. Olaya karışan Mardin DTP üyeleri İlhan Öğmen, Sait Abukan, Osman Akkoyun, Ramazan Özmen, Ferhan Türk ve Mehmet Latif Alp haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

71- DTP BATMAN İL BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

01.03.2007 tarihinde Batman DTP il binasında yapılan izinli arama sonucu çok sayıda yasak dökümanın yanı sıra terör örgütütnü simgeleyen bayrak, pankart ve duvarlarda asılı Öcalan resimleri bulunduğu, PKK

propagandası içeren görüntü kayıtları elde edildiği anlaşılmıştır. DTP Batman il yöneticisi olan sanıklar Dicle Manap, Cemalettin Padir, Mehmet Şirin Tetik ve Ayhan Karabulut haklarında 3713 sy.nın 7. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/292 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

72- DTP ŞIRNAK İL BAŞKANI TARAFINDAN YAPILAN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

02.12.2006 tarihinde DTP Şırnak il başkanı olan İzzet Belge yaptığı basın açıklamasında kullandığı ifadelerle PKK terör örgütünün elebaşı Abdullah Öcalan'ın saygıdeğer biri olduğunu söylemek ve bu kişiyi barış elçisi gibi göstermek suretiyle bu kişinin şahsında PKK terör örgütünün propagandasını yaptığı anlaşıldığından 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası halen devam etmektedir.

73- DTP SURUÇ İLÇE YÖNETİCİLERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜ VE ÖCALAN'IN PROPAGANDASI AMACIYLA TAKVİM DAĞITMALARI:

26.12.2006 tarihinde DTP Suruç ilçe yöneticileri Mehmet Fayık Taşkın, Şükrü Binici ve İbrahim Halil Parıldar tarafından üzerinde terör örgütü PKK 'yı simgeleyen sözde bayrak ile örgüt elebaşı Abdullah Öcalan'ın resimleri bulunan takvimin DTP adına bastırılarak dağıtılması suretiyle terör örgütünün propagandası yapıldığı anlaşıldığından 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası devam etmektedir.

74- DTP GAZİANTEP İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

11.03.2007 tarihinde DTP Gaziantep il başkanı olan Vakkas Dalkılıç'ın terör örgütünün elebaşısı Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak şeklinde yaptığı basın açıklaması nedeniyle hakkında açılan soruşturma halen devam etmektedir.

75- YİNE DTP GAZİANTEP İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

02.12.2006 tarihinde yine DTP Gaziantep il başkanı olan Vakkas Dalkılıç terör örgütünün elebaşısı Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini

onaylamak şeklinde yaptığı basın açıklaması nedeniyle hakkında açılan soruşturma halen devam etmektedir.

76- DTP HATAY İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

07.04.2007 tarihinde DTP Hatay İl başkanı olan Halis Yurtsever tarafından DTP il binasında Terör örgütü lideri Abdullah Öcalan için "doğum günü kutlaması" düzenlenmiş, ayrıca "böylesine coşkulu bir gün, gerçekten önemli bir gün yani Ortadoğu halklarının ve kürt halkının önderi olan sayın Öcalan'ın 4 nisan doğum günü" şeklindeki sözleri ile suç ve suçluyu övdüğü anlaşıldığından TCY'nın 215. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası halen Adana 8. Ağır Ceza Mahkemesi nezdinde devam etmektedir.

77- DTP HATAY İL YÖNETİCİSİNİN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP Hatay İl yöneticisi olan Mehmet İnsan düzenlenen toplantıda Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak şeklinde yaptığı konuşma nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası Erzin Sulh Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

78- DTP ADIYAMAN İL YÖNETİCİSİNİN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

21.03 2007 tarihinde Adıyaman DTP yöneticisi Kemal Çalğan parti tarafından düzenlenen etkinlikte yaptıkları Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak şeklinde konuşmalar nedeniyle haklarında TCY'nın 215. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Adıyaman Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/332 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

79- DTP VAN İL YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNE ELEMAN GÖNDERİRKEN YAKALANMASI:

15.12.2006 tarihinde DTP van il yöneticisi olan Hadice Adıbelli'nin ihbar üzerine yakalanması sonrası yapılan incelemede cep telefonunda çok sayıda terör örgütünü övücü mesaj yer aldığı ayrıca terör örgütüne katılmak üzere Gebze'den Van'a gelen Adem Tunç'u parti binasında karşılayıp, ilgilendiği, kalacağı eve götürdüğü, kısaca kırsala sevk etmek üzere iken yakalandığı anlaşılmıştır.Hakkında TCY'nın 314/2. maddesi gereğince cezalandırılması

istemiyle terör örgütüne üye olmak suçundan açılan kamu davası halen devam etmektedir.

80- DTP YÜKSEKOVA İLÇE YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

16.02.2007 tarihinde DTP Yüksekova ilçe yöneticisi Bedirhan Aklan yasa dışı sloganların atıldığı bir basın toplantısı düzenleyerek, Öcalan'ın ülkeye getirilişini uluslararası bir komplo olarak tanımlamıştır. Konuşması ile terör örgütü lehine propaganda yaptığının anlaşılması nedeniyle hakkında 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/251 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

81- TERÖR ÖRGÜTÜNÜN YAN KURULUŞU ÜYESİ OLAN DTP İL YÖNETİCİSİNİN EVİNDE ÖRGÜTSEL DOKÜMAN BULUNMASI:

14.03.2007 tarihinde bir ihbar üzerine yapılan soruşturma sonucu PKK.nın yan örgütlerinden Özgür Yurttaş Hareketi üyesi olduğunu beyan eden, DTP Tunceli il yönetim kurulu üyesi Cemal Kuhak'ın evinde yapılan aramada örgütsel doküman bulunması nedeniyle TCY'nın 314/2. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle terör örgütüne üye olmak suçundan açılan kamu davası Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/66 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

82- DTP IĞDIR İL TEŞKİLATI ÜYESİNİN PKK ELEMANINDAN TALİMAT ALIP, TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAZILAMA YAPMASI:

20.03.2007 tarihinde DTP Iğdır il teşkilatı üyesi olan Ayhan Ayaz'ın telefonla çok defa Azat (K) isimli PKK terör örgütü mensubu ile konuştuğu, ondan talimat ve para aldığı, molotof kokteyli yapmayı öğrenip, PKK lehine yazılamalara katıldığı anlaşıldığından 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Erzurum 2. Ağır ceza Mahkemesinin 2007/150 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

83- DTP HALFETİ İLÇESİ YUKARIGÖKLÜ BELDE BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

17.05.2007 tarihinde Halfeti İlçesi Yukarıgöklü Beldesi DTP teşkilatında Operasyonlar durdurulsun, tecrit kaldırılsın afişleri altında açlık grevine gidildiği, parti binasında izinli olarak yapılan arama sonucu bol miktarda örgütü övücü yasak yayın ele geçirildiği, eylemin. DTP ilçe yöneticileri Salih

Yalçınkaya, Seyit Ahmet Öcalan, Müslüm Kılıç, Şaban Yılmaz ve Mehmet Ali Öcalan'ın idaresinde gerçekleştiğinin anlaşılması karşısında, ilgililer hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

84- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

25.03.2007 tarihinde DTP organizasyonunda Ankara'da gerçekleşen gösteride konuşan DTP genel başkan yardımcısı Orhan Miroğlu, terör örgütü ve amacı ile elebaşı Abdullah Öcalan'ı övücü beyanları nedeniyle 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/160 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

85- DTP KURUCU ÜYESİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

05.07.2007 tarihinde öldürülen PKK elemanının İdil İlçesi Yarbaşı köyünde açılan taziye çadırına giden DTP kurucu üyesi Selim Sadak'ın " gençlerin aç ve cahil olduklarından dağa çıktıklarını söylerlerdi ancak bu böyle değildir. Rojda (Öldürülen PKK'lı) Avrupa'da eğitimini almış ve açlık sorunu olmadığı halde Avrupa'dan katılmıştır. Rojda'nın sadece özgürlük sorunu vardı, bir nefes özgürlük için dağlara çıktı" şeklindeki terör örgütünü ve amacını övücü sözleri nedeniyle başlatılan soruşturma devam etmektedir.

86- GEÇMİŞTE TERÖR ÖRGÜTÜ MENSUPLARINA YURT DIŞINA ÇIKABİLMELERİ İÇİN SAHTE KİMLİK BELGESİ DÜZENLEYEN ARİF YAYLA'NIN DTP ŞEHİTKAMİL İLÇE YÖNETİM KURULU ÜYESİ OLMASI:

07.02.2004 tarihinde terör örgütü mensuplarına yurt dışına çıkabilmeleri için sahte kimlik belgesi düzenlemek eylemi nedeniyle yargılanıp, 765 sayılı TCY'nın 169. maddesi gereğince mahkum olduğu 3 yıl 9 ay hapis cezası Yargıtay'ca onanması suretiyle kesinleşen Arif Yayla'nın DTP Gaziantep İli Şehitkamil İlçesi ilçe yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptığı anlaşılmıştır. DTP.nin kuruluşundan önce söz konusu eylemi ile kişilik yapısı ortaya çıkan Arif Yayla'nın DTP kadroları içerisinde yönetici sıfatını alabilmesi DTP.nin PKK terör örgütü ile olan organik bağıyla ilgili olduğunu göstermektedir.

87- DTP MİLLETVEKİLİ SABAHAT TUNCEL'İN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN KONGRESİNE DELEGE OLARAK KATILMASI:

İstanbul ilinde karıştığı bir cinayet olayı nedeniyle sorgulanan İbrahim Çakmaz isimli şahsın beyanlarında bir ara PKK örgüt kamplarına katıldığını ancak daha sonra İstanbul'a döndüğünü, bu arada DTP faaliyetleri içinde gördüğü kişilerden bazılarının da örgüt kamplarına katıldığını bunlardan teşhis ettiği kişi olarak DTP merkez yürütme kurulu üyesi Sabahat Tuncel'i göstermiş ve kendisinin üzerinde örgüt elemanlarının giydiği kıyafet olduğu halde 2004 yılında yasa dışı örgütün kongresine delege olarak katıldığını beyan etmiştir. Bu şekilde örgüt kamplarında terörist kıyafetleri içinde dolaşan Sabahat Tuncel hakkında TCY'nın 314/2. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası tutuklu olarak devam ederken, ilgili 22.07.2007 tarihinde yapılan milletvekili seçimlerine DTP destekli bağımsız aday olarak katılmış ve seçim sonucu milletvekili olmuş, daha sonra da Demokratik Toplum Partisi'ne katılmıştır. Halen yargılanmasına İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/358 esas sayılı dosyası üzerinden devam edilen Sabahat Tuncel'in yasa dışı terör örgütü delegeliğinin yanı sıra DTP Milletvekili ünvanını da taşıması davalı partinin terör örgütü ile ne kadar içlidışlı olduğunu kanıtlamaktadır.

88- TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE GÖSTERİYE DÖNÜŞEN MİTİNG SIRASINDA DTP MİLLETVEKİLİ VE GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AYSEL TUĞLUK'UN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

21.03.2007 tarihinde Van İlinde DTP tarafından düzenlenen miting sırasında teröristbaşı Öcalan'ın posterleri sergilenmiş, PKK üyelerinin resimlerinin bulunduğu pankartlar açılmış, PKK'yı simgeleyen bayraklar ortada dolaştırılmıştır. Bu ortamda konuşma yapan DTP genel Başkan yardımcısı Aysel Tuğluk, "sayın Öcalan sıradan biri değildir.Kürt sorunu konusunda savunduğu fikirler geniş kesimler tarafından kabul görmektedir" ve benzeri sözlerle terör örgütünün ve elebaşının propagandasını yapması nedeniyle hakkında 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/273 esas sırasında devam etmektedir.

89- DTP HATAY İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP Hatay İl başkanı olan Halis Yurtsever düzenlenen toplantıda Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak şeklinde yaptığı konuşma nedeniyle hakkında suç ve suçluyu

övme suçundan açılan kamu davası Dörtyol Sulh Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

90- DTP GAZİANTEP İL BAŞKANININ ÖLDÜRÜLEN TERÖRİSTİN CENAZESİNDE TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

04.09.2007 tarihinde öldürülen terör örgütü elemanının Nizip İlçesinde yapılan cenazesine katılan DTP Gaziantep İl başkanı Mustafa Tuç'un burada yaptığı konuşmada öldürülen teröristleri Kürdistan şehidi diye tanımladığı, bu ve diğer ifadeleri ile terör örgütünün propagandasını yaptığı anlaşılması nedeniyle hakkında başlatılan soruşturmaya Adana Cumhuriyet Başsavcılığının (CMK 250. md. ile yetkili) 2007/522 sayılı evrakı üzerinden devam edilmektedir.

91- DTP DİYARBAKIR İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

24.01 2006 tarihinde Diyarbakır DTP il başkanı olan Ahmet Cengiz terör örgütü ve Öcalan'ı övücü mahiyette yaptıkları basın açıklaması nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övme suçundan cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmış, yapılan yargılaması sonucu Diyarbakır 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 12.12.2006 gün ve 2006/431-296 sayılı kararı ile TCY'nın 215 maddesi gereğince mahkumiyetine karar verilmiştir.

92- DTP MİLLETVEKİLİ SELAHATTİN DEMİRTAŞ'IN ROJ TV'DE TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

05.07.2005 tarihinde daha sonra DTP milletvekili olan Selahattin Demirtaş, ROJ TV isimli televizyon kanalına canlı telefon bağlantısı yolu ile katılarak, Öcalan'ın saygıdeğer bir insan ve Kürtlerin önderi olduğunu belirterek övdüğü, ".. hükümet ve ordu buna karşı duyarlı davranırsa, bu taleplere duyarlı davranılırsa artık bayraklara sarılı yada kesk-zor-zerlere (yeşil, sarı ve kırmızılara) sarılı cenazeler gencecik evlere gitmeyecek diye düşünüyorum" diyerek PKK terör örgütünü mensuplarının cenazelerine sahip çıktığı ve destek vermek suretiyle örgütün propagandasını yaptığı anlaşıldığından yargılandığı Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 14.11.2006 gün ve 2005/258-2006/175 sayılı kararı ile TCY'nın 220/8. maddesi gereğince 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

93- DTP SİLOPİ İLÇE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜ VE ELEBAŞINI ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

21.03.2006 tarihinde Silopi İlçesinde yapılan gösteride konuşan DTP İlçe başkanı Hacı Üzen ve parti üyesi Kemal Aktaş haklarında terör örgütü ve amacını ile elebaşı Abdullah Öcalan'ı övücü beyanları nedeniyle terör örgütünün propagandasını yaptıkları gerekçesiyle 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/204 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

94- DTP ARDAHAN İL BAŞKANI ÖMER YILMAZ'IN BASIN AÇIKLAMASI:

01.09.2006 tarihinde DTP Ardahan İl Başkanı olan Ömer Yılmaz yaptığı basın açıklamasında terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan için sayın sıfatını kullanması ve konuşma içeriğinde kendisinden bahisle yaptığı işlerin önemli olduğunu ve barışın sağlanmasında önemli bir rol oynadığını beyan etmesi, bu şekilde ilgili şahsı övüp, yücelttiğinin sabit olması karşısında suç ve suçluyu övme suçu nedeniyle başlatılan soruşturma Ardahan Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

95- DTP GAZİOSMANPAŞA ARNAVUTKÖY BELDE TEŞKİLATINDA YAPILAN İZİNLİ ARAMA:

11.09.2006 tarihinde DTP Arnavutköy Belde teşkilat binasında izinli olarak yapılan arama sırasında teröristbaşı Öcalan'ın resimlerinin duvardaki panolarda bulunduğu, yine öldürülen teröristlerin resimlerinin yanında "şehitlerimize sahip çıkalım" ibarelerinin yer aldığı, Türkiye'nin bir bölümünün sınırları içerisinde Kürdistan olarak gösterilen haritanın asılı olduğu ve çok sayıda terör örgütü ile ilgili yasak yayın bulunduğu tesbit edilmiştir.Dolayısıyla parti binasından ziyade terör örgütü PKK kampı izlenimi uyandıran bulgular elde edilmesi üzerine teşkilat görevlileri olan Mehmet Cevat İnce, Memet Akkuş, Ahmet Coşkun, Enver Özbil, Bedrettin Metin ve Sedat Çaycı haklarında yasadışı silahlı örgüte üye olma suçundan dolayı açılan kamu davası İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/226 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

96- DTP KARS İL BAŞKANININ BAŞBAKAN'A KÜRTÇE MEKTUP GÖNDERMESİ:

06.01.2007 tarihinde DTP Kars il başkanı Mahmut Alınak yaptığı basın açıklamasında Başbakan Recep Tayip Erdoğan'a hitaben taleplerini anlatan

tamamı Kürtçe bir mektup (dilekçe) gönderdiğini beyanla metni okumuştur. 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasasının 81. maddesinde " Siyasi parti veya temsilcilerinin Türkiye Cumhuriyeti üzerinde milli veya dini kültür veya mezhep veya ırk veya dil farklılığına dayanan azınlıklar bulunduğunu ileri süremeyecekleri hüküm altına alınmıştır. İlgilinin söz konusu eyleminin tahrik edici, bölücü nitelikte olduğu, toplumu germe ve vatandaşları birbirlerine karşı kışkırtma amaçlı yapıldığı, bunun da terör örgütünün amaçları ile örtüştüğü kuşkuya yer vermeyecek şekilde ortadadır. Siyasi partiler yasasına aykırı davranma suçu nedeniyle Mahmut Alınak hakkında açılan kamu davası Kars 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/163 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

97- DTP YÖNETİCİLERİNİN TERÖRİST CENAZESİNE PROPAGANDA AMAÇLI KATILMALARI:

19.07.2006 tarihinde öldürülen terör örgütü mensubunun PKK gösterisine dönüştürüle cenazesine katılan DTP Hakkari il başkanı Sebahattin Suvağcı, il yöneticileri Alaattin Eğe, Mikail Atan, Selim Engin ve DTP'li Hakkari BELEDİYE başkanı Metin Tekçe'nin terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde, suç ve suçluyu övme, örgüte desteğini açıklama amacıyla cenaze töreninde bulundukları anlaşılmakla haklarında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası halen Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/231 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

98- DTP VARTO İLÇE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNE DESTEK AÇIKLAMASI:

18.07.2006 tarihinde DTP Varto ilçe başkanı olan Ali Sever'in terör örgütünün sözcülüğünü yapmakta olan ROJ TV isimli televizyon kanalına telefonla canlı bağlantı yaparak,ilçe merkezinde güvenliği sağlama amaçlı bulunan kolluk kuvvetlerini istemediklerini beyan ederek terör örgütünün propagandasını yapma suçu nedeniyle hakkında açılan kamu davası halen Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/19 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

99- DTP HAKKARİ İL BAŞKANI VE DTP'Lİ BELEDİYE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜ TALİMATI İLE SEMPOZYUM DÜZENLEMELERİ:

Terör örgütünün internet siteleri vasıtasıyla ana dilde eğitim, Kürtçe eğitim taleplerinin artırılması yolundaki talimatı üzerine DTP Hakkari il başkanı Alaattin Eğe ve DTP'li BELEDİYE başkanı Metin Tekçe tarafından

14.08.2006 tarihinde Hakkari İlinde "Kürt Dili Eğitim Hareketi" isimli sempozyumun gerçekleştirildiği, bu şekilde ilgililerin terör örgütüne yardım suçunu işledikleri anlaşıldığından haklarında açılan kamu davası halen Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/29 esasına kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

100- DTP ANKARA İL BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ DESTEKLEYİCİ BASIN AÇIKLAMASI:

02.12.2006 tarihinde DTP Ankara il örgütü tarafından gerçekleştirilen ve atılan sloganlarla terör örgütünü destekler nitelikte gerçekleştirilen basın açıklaması nedeniyle DTP Ankara il başkanı Salih Karaaslan ve arkadaşları hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası halen Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/49 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

101- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AYSEL TUĞLUK VE DİYARBAKIR İL BAŞKANI HİLMİ AYDOĞDU'NUN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMALARI:

03.09.2006 tarihinde DTP genel başkan yardımcısı Aysel Tuğluk ve Diyarbakır il başkanı Hilmi Aydoğdu parti tarafından düzenlenen mitingte terör örgütü ve Öcalan'ı övücü mahiyette yaptıkları konuşmalar nedeniyle haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/368 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

102- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AYSEL TUĞLUK VE DTP'Lİ SİİRT İL BAŞKANI MURAT AVCI'NIN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMALARI:

16.05.2006 tarihinde DTP Batman il kongresine katılan Aysel Tuğluk ve Murat Avcı burada yaptıkları konuşmalarda Öcalan'ın siyasi irade olarak muhatap kabul edilmesi gerektiğini, PKK'yı terörist ilan etmelerinin sorunun çözümüne katkıda bulunmayacağını, terörist olarak nitelendirilen insanların kimilerine göre kahraman olduğunu, Öcalan'ı terörist ilan etmeleri halinde halkın karşısına çıkamayacaklarını ifade etmeleri nedeniyle oluşan terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası halen Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/369 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

103- DTP MALATYA İL YÖNETİCİ VE ÜYELERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ EYLEMLERİ:

15.02.2006 ile 31.03.2006 tarihleri arasında DTP Malatya il yöneticisi ve parti üyesi olan Onur Geldi, Sebahattin Işıklı, Mahmut Kayar, Pınar Uzun, Emral Dağdelen, Nimet Özalp, Zeynep Doğan, Mahmut Güngör, Behçet Tunç, Hüseyin Yılmaz, Resul Atay, Kemal Çağlan, Nuray Kılınç, Mehmet Ali Yaman, Gülhanım Doğan, Yusuf Tokdemir ve Erdoğan Karaca tarafından gerçekleştirilen yasa dışı gösterilerde slogan attıkları, öldürülen terörist cenazelerinde olay çıkardıkları, Öcalan için parti, binasında açlık grevi organize ettikleri anlaşıldığından haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası halen Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/14 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

104- DTP ŞIRNAK İL ÖRGÜTÜNÜN ORGANİZE ETTİĞİ İZİNSİZ GÖSTERİDE TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASININ YAPILMASI:

02.12.2006 tarihinde Şırnak ilinde düzenlenen yasa dışı gösteriye katılan DTP il başkanı İzzet Belge ve yönetici Abdullah İsnaç'ın terör örgütünü övücü nitelikte konuşmaları ve yasa dışı slogan atmaları nedeniyle oluşan terör örgütünün propagandasını yapmak suçu nedeniyle açılan kamu davası halen Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/81 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

105- DTP BAĞCILAR İLÇE BİNASINDA YAPILAN İZİNLİ ARAMA:

05.11.2006 tarihinde bir ihbar üzerine DTP Bağcılar ilçe binasında gerçekleştirilen aramada teröristbaşı Öcalan ve terör örgütü elemanlarının resimlerinin asılı olduğu, çok sayıda yasak yayın bulunduğu, terör suçlarından aranılan şahısların yakalandığı, dolayısıyla parti binasının terör örgütü PKK kampı görevini yerine getirdiği görülmüş, DTP yöneticileri Lütfi Dağ, Mikail Varhan, Hüseyin Şahin, Cihan Gündüz ve Mehmet Sait Şaşmaz haklarında terör örgütü üyesi olmak suçundan açılan kamu davası halen İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/391 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

106- DTP KADIN MECLİSİ TEMSİLCİLERİNİN YAPTIKLARI BASIN AÇIKLAMASINDA TERÖR ÖRGÜTÜ VE ELEBAŞINI ÖVME EYLEMLERİ:

24.11.2006 tarihinde DTP üyeleri Sara Aktaş, Sebahat Tuncel (DTP Milletvekili), Yıldız Aktaş, Selma Söker, Zahide Besi, Selma Irmak, Aynur Coşkun, Sibel Öz, Zeynep Karaman, Pelgüzar Kaygısız, Çimen Işık, Türkan

Yüksel ve Ayfer Ekin tarafından Ankara'da yapılan basın açıklamasında yer alan ibareler itibariyle oluşan terör örgütü ve elebaşının propagandasını yapmak suçu nedeniyle açılan kamu davası halen Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/85 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

107- BUCA DTP GENÇLİK MECLİSİ ADINA TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

27.05.2007 tarihinde DTP Buca ilçe teşkilatı önünde Yusuf Koçaklı tarafından okunan " DTP Buca Gençlik Meclisi" imzalı basın bildirisinde terör örgütü PKK ve onun elebaşı Öcalan'ı övücü nitelikteki ifadeler nedeniyle örgüt propagandası yapmak, suç ve suçluyu övmek suçlarından açılan kamu davası halen İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/309 esas sırasında kayıtlı kamu davası üzerinden devam etmektedir.

108- DTP AĞRI İL ÖRGÜTÜNÜN ORGANİZE ETTİĞİ İZİNSİZ GÖSTERİDE TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASININ YAPILMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP Ağrı il teşkilatı tarafından organize edilen izinli gösteri sırasında yapılan konuşmaların içeriği, atılan yasa dışı sloganlarla gösteri yine terör örgütünü övme niteliğini kazanmıştır. Olay nedeniyle DTP yöneticileri Murat Öztürk, Hazal Aras ve Murat Daş haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası halen Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/156 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

109- DTP MYK ÜYESİ MEDENİ KIRCI'NIN ÖRGÜT PROPAGANDASI YAPMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP MYK üyesi Medeni Kırıcı Bingöl ilinde yaptığı konuşmada terör örgütü ve elebaşını övücü beyanlarda bulunması nedeniyle hakkında açılan soruşturma devam etmektedir.

110- DTP İSKENDERUN İLÇE BAŞKANININ VE YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ KONUŞMALARI:

21.03.2007 tarihinde İskenderun ilçesinde düzenlenen gösteride konuşan DTP ilçe başkanı Mehmet Salih Koca ve ilçe yöneticisi Mahmut Aydıncı'nın bölücü örgütü övücü beyanlarda bulunduklarının anlaşılması nedeniyle haklarında suç ve suçluyu övmek suçlarından açılan kamu davası halen İskenderun 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/438 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

111- DTP SULTANBEYLİ İLÇE TEŞKİLATININ ORGANİZE ETTİĞİ İZİNSİZ GÖSTERİ VE İLÇE BİNASINDA YAPILAN ARAMA:

11.03.2007 tarihinde izinsiz olarak organize edilen terör örgütü ve elebaşı lehine yapılan gösteri sırasında molotof kokteyli atma gibi şiddet eylemleri gerçekleştirilmiştir. Görüntü kayıtlarının incelenmesinde topluluğu DTP yöneticilerinin yönlendirdiğinin belirlenmesi karşısında DTP Sultanbeyli ilçe teşkilatında yapılan izinli aramada "9 Ekim senaryosunu nefretle kınıyoruz-Kürt sorununda çözüm gücü Öcalan'dır, derhal diyalog kurulsun" şeklinde ifade içeren pankart, yasa dışı yayınlar ele geçirilmiştir. Olayla ilgili olarak DTP Sultanbeyli ilçe başkanı Ahmet Narım'ın da aralarında bulunduğu kişiler hakkında başlatılan soruşturma devam etmektedir.

112- DTP KARAYAZI TEŞKİLATINCA GERÇEKLEŞTİRİLEN AÇIK HAVA TOPLANTISININ ÖRGÜTÜ ÖVME MİTİNGİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

22.03.2007 tarihinde Karayazı ilçesinde gerçekleştirilen izinli gösteri terör örgütü mitingine dönüştürülmüş, konuşmacı olan DTP Karayazı ilçe başkanı Fuat Arslan, Karaçoban ilçe başkanı Mehmet Tilki, Erzurum il başkanı Bedri Fırat ve Parti Meclisi üyesi Cemal Coşgun yaptıkları konuşmalarda "Önderliğimiz gün be gün sistematik bir biçimde zehirlenmektedir" gibi ve benzeri ibarelerle terör örgütünü ve elebaşını övücü beyanlarda bulunmaları nedeniyle olayla ilgili başlatılan soruşturma devam etmektedir.

113- DTP PARTİ MECLİSİ ÜYESİ LEYLA ZANA'NIN BÖLÜCÜ NİTELİKTEKİ KONUŞMASI:

DTP PM üyesi eski DEP milletvekili Leyla Zana 19.07.2007 günü Bingöl ilinde DTP destekli bağımsız milletvekili adayı Mehmet Nuri Özmen'in seçim mitinginde yaptığı "Bana Diyarbakır'lı diyorlar, ben Diyarbakır'lı değil, Kürdistanlıyım. Buralara Doğu, Güneydoğu diyorlar. Buralar Doğu, Güneydoğu değil Kürdistandır. Bizlere bölücü diyorlar, aslında bu topraklar bizim" ifadeleriyle yaptığı konuşmanın bölücü terör örgütünün amaçları doğrultusunda yapıldığına kuşku bulunmamaktadır. İlgilinin daha önce de benzer eylemleri nedeniyle mahkumiyetleri bulunduğu, terör örgütüne yakınlığı hatırlandığında toplumu birbirine karşı kışkırtma görevini üstlendiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Olayla ilgili soruşturma halen devam etmektedir.

114- DTP PARTİ MECLİSİ ÜYESİ LEYLA ZANA'NIN DİYARBAKIR'DA YAPTIĞI BÖLÜCÜ VE TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ NİTELİKTEKİ KONUŞMASI:

18.07.2007 tarihinde Diyarbakır ilinde düzenlenen DTP destekli bağımsız milletvekili adayların seçim mitinginde konuşan DTP PM üyesi eski DEP milletvekili Leyla Zana çok açık biçimde terör örgütü PKK ve elebaşı Öcalan'ı övmüş, lehlerine slogan atılmasını sağlamıştır. Önderimiz İmralı'da sözlerini sarfeden Leyla Zana hakkında açılan soruşturma halen devam etmektedir.

115- DTP MİLLETVEKİLİ AYSEL TUĞLUK'UN TERÖRİSTBAŞINI ÖVMESİ:

DTP genel başkan yardımcısı ve Milletvekili olan Aysel Tuğluk'un 17.07.2007 tarihinde yaptığı basın açıklamasında "Öcalan için sayın ifadesini kullanmaya devam edeceğiz","PKK ve Öcalan Kürt sorunundan bağımsız düşünülemez" şeklindeki sözleri nedeniyle suç ve suçluyu övme ve terör örgütünün propagandasını yapmak suçlarından açılan soruşturma halen Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmekte olup, ilgilinin milletvekili olması nedeniyle yasama dokunulmazlığının kaldırılması talebinin sonucu beklenmektedir.

116- DTP ÜYELERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ VE ELEBAŞINI ÖVME EYLEMLERİ:

DTP üyesi olduklarını beyan eden Hediye Tekin ve Nazime Ceren Salmanoğlu 08.03.2007 tarihinde yaptıkları konuşmalarda açıkça terör örgütü ve elebaşı Öcalan'ı övücü beyanlarda bulunmaları sebebiyle haklarında suç ve suçluyu övme ve terör örgütünün propagandasını yapmak suçlarından açılan kamu davası halen İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/311 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

117- DTP'Lİ BELEDİYE BAŞKANININ SÖZDE KÜRDİSTAN ŞEKLİNDE HAVUZ YAPTIRMASI:

23.02.2007 ve öncesi tarihlerde yapımı devam eden Diyarbakır Kayapınar BELEDİYEsine ait havuzun şekli projesinde elips şeklinde tasarlandığı halde daha sonra DTP'li BELEDİYE başkanı Zülküf Karatekin ve elemanları tarafından şekil değiştirilip, bir kağıda kurşun kalemle çizilmek suretiyle müteahhitten yapımı istenildiği, çizilen şeklin terör örgütü PKK tarafından sözde büyük kürdistan olarak tanımlanan sınırlarla birebir uyumlu olduğunun anlaşılması karşısında ilgililer hakkında terör

örgütünün propagandasını yapma suçundan açılan kamu davası halen Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/277 esas sırasında kayıtlı kamu davası üzerinden devam etmektedir.

118- DTP MİLLETVEKİLİ SEBAHAT TUNCEL'İN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

08.09.2007 tarihinde Batman ilinde BELEDİYE tarafından düzenlenen festivalde konuşan DTP Milletvekili Sebahat Tuncel " Bize denildi ki; çocuklarınızı terörist ilan edin, sizi farklılıklarınızla kabul edeceğiz, hiçbir Kürt halkı, hiçbir Kürt ferdi bunu kabul etmez" şeklinde sözlerle terör örgütü PKK'yı açıkça övmüştür. İlgilinin PKK terör örgütü üyesi olma suçundan yargılamasının devam ettiği dikkate alındığında sarfettiği bu sözlerin aslında kendisi açısından yadırganacak sözler olmadığı anlaşılacaktır. Ancak yadırganması gereken; şiddeti öngörmeden, hukuk platformunda demokratik mücadele yapması öngörülen siyasi parti bünyesinde terör örgütü üyeliğinden yargılanan ve halen de terör örgütünü savunan ve hatta bunu kendisine görev edindiği anlaşılan kişilerin bulunmasıdır. Ulusal ve uluslararası düzenlemelerde siyasi partilerin çalışma ilkelerini belirleyen kurallar ve evrensel demokrasi ilkeleri açısından üzüntü verici bu durum, Demokratik Toplum Partisi'nin siyasi parti olarak çalışmalarının temelinde terör örgütünün dolayısıyla şiddetin yer aldığının açıkça kanıtıdır. Sebahat Tuncel hakkındaki soruşturma halen devam etmektedir.

119- DTP MİLLETVEKİLİ VE ESKİ GENEL BAŞKANI AHMET TÜRK'ÜN TERÖR ÖRGÜTÜ İLE İLGİLİ AÇIKLAMASI:

22 Temmuz 2007 seçimlerine DTP destekli bağımsız aday olarak giren ve milletvekili seçilen partinin eski Genel Başkanı ve DTP milletvekili Ahmet Türk, 04.08.2007 tarihinde TBMM'de yeminler yapılırken Meclis bahçesinde NTV isimli televizyon kanalına verdiği röportaj sırasında "Bize PKK'yı kınayın diyorlar. Kınarsak etkimiz kalmaz" şeklinde beyanda bulunmuştur. Yukarıda belirtilen olaylarda da görülebileceği gibi DTP yönetici ve üyelerinin hemen hemen tamamında görülen terör örgütüne yaklaşım aynıdır.Tüm dünyanın terör örgütü olarak kabul ettiği, ülkemizde otuzbini aşkın insanımızın hayatına mal olan PKK'yı sadece ve sadece kınayamamak kınarsa etkilerinin kalmayacağını beyan etmek dahi DTP'nin söz konusu örgütten izinsiz hiçbir eylemde bulunamayacağının, kendilerinin varlık sebebi olarak örgütü gördüklerinin kanıtıdır.

Söz konusu televizyon programında sarfedilen sözlerle ilgili Ahmet Türk hakkında başlatılan soruşturma halen devam etmektedir.

120- DTP VAN İL YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASI YAPMASI:

16.04.2007 tarihinde DTP Van il yöneticisi Mehmet Veysi Dilekçi yaptığı basın açıklamasında "PKK bu ülkenin gerçeğidir. Bunu kabul etmek zorundayız. Bizim PKK ile organik değil duygusal bağımız var……PKK'nın militanları da bu ülkenin evlatlarıdır. Devlette bunun için çözüm geliştirmek zorundadır…….Öte yandan hükümetin PKK'nın yaptığı ateşkese ve barış çağrısına cevap vermesini istiyoruz" şeklindeki sözleri nedeniyle terör örgütünü övme suçundan açılan kamu davası halen Van Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

121- DTP ŞIRNAK İL ÖRGÜTÜ TARAFINDAN DÜZENLENEN AÇIK HAVA TOPLANTISININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVEN MİTİNG HALİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

21.03.2007 tarihinde DTP Şırnak il örgütü tarafından gerçekleştirilen toplantıda yapılan konuşmalarda DTP il başkanı İzzet Belge "doktorlardan bir açıklama gelmeden, bizim liderimizi sapasağlam görmeden bu gerginlikler devam edecek. Ama Türkiye bunu yapmıyor, Apo zehirlenmedi öyle bir şey yok, sapasağlamdır ama biz buna inanmıyoruz. Biz Türkiye'ye sesleniyoruz sağlam bir doktor heyetini İmralı'ya gönderin onlardan açıklama duyalım biz de rahatlıyalım. İşte biz o zaman sakin olabiliriz.", DTP kurucu üyelerinden Selma Söker'de konuşmasında Öcalan'a övgüler düzdükten sonra " sayın Öcalan son görüşmesinde botan halkına selamlarını iletmiştir. Biz de buradan kendisine özgürlük çığlığımızı ulaştıralım" şeklinde beyanlarda bulunmuş, gösteri sırasında terör örgütü PKK ve elebaşı Öcalan lehine yoğun biçimde sloganlar atılmış, sözde bayraklar alanda dolaştırılmıştır. Söz konusu olayla ilgili soruşturma devam etmektedir.

122- DTP TUNCELİ İL BAŞKANININ TERÖRİST BAŞI ÖCALAN'I ÖVMESİ:

18.03.2006 tarihinde DTP Tunceli il örgütünün düzenlediği, atılan sloganlarla örgüt mitingine çevrilen açık hava toplantısında partinin il başkanı olan Özgür Söylemez yaptığı konuşmada "sayın Öcalan'a uygulanan ağır tecrit poliitikalarını doğru bulmuyoruz" şeklinde sözlerle suç ve suçluyu övme suçunu işlediği anlaşıldığından hakkında açılan kamu

davasının Tunceli Sulh Ceza Mahkemesinin 2006/103 esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılaması sonucu TCY'nın 215. maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar verilmiştir.

123- DTP MYK ÜYESİ MEHMET ZEKİ DOĞRUL'UN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BEYANI:

05.05.2007 tarihine DTP Bingöl il teşkilatının olağan kongresinde konuşan partinin MYK üyesi Mehmet Zeki Doğrul'un "sayın Öcalan" diye başlayan ve örgüt liderini övücü sözlerin yer aldığı konuşmasında suç ve suçluyu övme suçunu işlediği anlaşıldığından TCY'nın 215. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davasın halen Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi nezdinde devam etmektedir.

124- DTP SİLOPİ İLÇE TEŞKİLATININ DÜZENLEDİĞİ YASA DIŞI GÖSTERİ:

24.04.2007 tarihinde DTP Silopi ilçe başkanı ve yöneticileri olan Haci Üzen, Sabriye Burumtekin ve Fatma Gündüz tarafından düzenlenen izinsiz gösteri sırasında "Dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan", "Öcalan'sız dünyayı başınıza yıkarız", "biji serk Apo" gibi yasa dışı sloganların atıldığı, Fatma Gündüz tarafından okunan Öcalan'ı övücü nitelikteki basın açıklaması ve gösterinin terör örgütü gösterisine dönüştürüldüğünün anlaşılması karşısında ilgilileri hakkında 2911 sayılı yasanın 28/1. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası halenSilopi 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/666 esas sırasında kayıtlı dosyası üzerinden devam etmektedir.

125- DTP'NİN YASADIŞI EYLEMLERDE YAŞI KÜÇÜK KİŞİLERİ KULLANMASI:

19.03.2006 tarihinde Antalya ili Konyaaltı Açıkhava Tiyatrosu'nda DTP tarafından izinli olarak düzenlenen açık hava gösterisi sırasında elde edilen görüntüler üzerinde ve alanda kolluk kuvvetlerinin yaptıkları tesbitler sonucu terör örgütü PKK'yı simgeleyen sözde bayrakları taşıyan, üzerlerinde beyaz penye üzerine yazı ile " Öcalan irademizdir" yazdırılmış ve özel olarak yaptırılmış tişörtleri giyen1990 doğumlu Ayten Dursun, 1989 doğumlu Hüsna Adam ve 1989 doğumlu Hülya Kılıç yakalanmışlardır. Haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davasında İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/348 esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılamaları sonucu adı geçenlerin TCY'nın 314/2. maddesi delaletiyle 220/8. maddesi gereğince cezalandırılmalarına karar

verilmiştir. Sanıklar söz konusu yargılamaları sırasında verdikleri ifadelerinde üzerlerine giydikleri tişörtleri ve salladıkları örgüt bayraklarını olaydan 3-4 gün önce evlerine gelen ve DTP'den geldiklerini söyleyen kişilerin kendilerine verdiğini ve giymelerini istediklerini beyan etmişlerdir. Aynı olayda yargılanıp, işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamadığı yönünde uzman hekim kurulu raporu bulunması nedeniyle atılı suçtan ceza tertibine yer olmadığına karar verilen 1992 doğumlu Dilan Taş'ta aynı şekilde beyanda bulunmuştur. Söz konusu yargılama dosyasındaki bilgilerden açıkça anlaşılabileceği gibi Demokratik Toplum Partisi terör örgütünü övme, yüceltme eylemlerinde çocukları dahi kullanmıştır. Yasa dışı gösteride küçük çocukların kullanılmasının siyasi partinin amaçlarına ulaşmada kullanması gereken demokratik araçlardan birisi olamadığı tartışmasızdır.

126- DTP ÜYELERİNİN YASA DIŞI SLOGAN ATTIKLARI ŞİDDET İÇERİKLİ GÖSTERİ:

24.11.2006 tarihinde Malatya DTP üyeleri Mehmet Emin Yanardağ ve Bayram Bozan'ın da içlerinde bulunduğu bir grup tarafından gerçekleştirilen yasa dışı gösteride terör örgütü ve elebaşının sloganlarla propagandasının yapıldığının belirlenmesi karşısında haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası halen Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/116 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

127- EYLEM YAPMAK İÇİN İSTANBUL'A GELEN TERÖR ÖRGÜTÜ ÜYESİNİN DTP İL BİNASINDA KARŞILANIP, LOJİSTİK DESTEK SAĞLANMASI:

16.09.2006 tarihinde İstanbul ilinde yakalanan PKK terör örgütü üyesi Müslüm Karadağ ifadesinde PKK terör örgütüne katılışını, örgütün kırsal alanında eğitim gördüğünü detaylı olarak anlatmış, ifadesinde devamla 2006 yılında eylem için İstanbul'a geldiğini, burada İstanbul DTP il binasında tanıştığı Lezgin isimli şahsın barınma konusunda kendisine yardımcı olduğunu, DTP il teşkilatında bulunan "yurtsever" tabir edilen ailelere kendisini teslim ederek barınma konusunda yardımcı olduğunu, bu kapsamda İstanbul'un muhtelif yerlerinde çeşitli şahıslara ait evlerde kaldığını, gündüzleri ise DTP il binasına götürüldüğünü beyan etmiştir. Söz konusu olayla ilgili olarak Müslüm Karadağ hakkında terör örgütü üyesi olmak suçundan açılan kamu davası halen İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006&250 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

128- KIZILTEPE İLÇESİNDE DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN ŞİDDET EYLEMLERİ VE PARTİ İL BİNASINDA YAPILAN ARAMA SONUCU ELE GEÇEN SUÇ UNSURLARI:

02.04.2006 tarihinde 14 teröristin öldürülmesini protesto amaçlı olarak DTP tarafından düzenlenen basın açıklamasının şiddet eylemlerine dönüştüğü, parti binasından taş atılması ve bir polis memurunun tabancasının gasp edilip, güvenlik kuvvetlerinin üzerine ateş açılması üzerine merciinden izin alınarak girilen DTP Kızıltepe ilçe binasında yapılan aramada; "BİZLER TÜRKİYELİYİZ AMA KÜRDÜZ ÖNDERİMİZ ABDULLAH ÖCALANDIR", "KÜRT HALKINA UZANAN ELLER KIRILSIN", "KÜRT HALKI ÖZGÜRLEŞİNCEYE KADAR DİRENECEK" gibi terör örgütü ve elebaşını övüp, sahiplenen hazır pankartların, bol miktarda asılı Öcalan ve terör örgütü elemanlarının resimlerinin bulunduğu tesbit edilmiştir. Olaylara fiilen katılan ve yaptıkları açıklama ve hareketlerle olayları başlatan DTP Mardin il yöneticileri Ferhan Türk, Cebrail Sayar, Osman Akkoyun, Ahmet Temel, Süleyman Ökmen ve Gülser Yıldırım'ın da aralarında bulunduğu kişiler hakkında terör örgütüne üye olma suçundan açılan kamu davası halen Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/159 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

129- DTP MİLLETVEKİLİ AHMET TÜRK'ÜN TERÖR ÖRGÜTÜ PKK'YA TEŞEKKÜR ETMESİ:

DTP Genel Başkanı Ahmet Türk'ün 06.11.2006 tarihinde Manisa'da yaptığı konuşma sırasında PKK'ya gerçekleştirdiği sözde ateşkesle ilgili teşekkür ettiği iddiası ile ilgili olarak kendisine soru yönelten Batman Çağdaş Gazetesi muhabirlerine olayı doğrulayan beyanda bulunduğu iddiası ile hakkında açılan soruşturma Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

130- DTP MİLLETVEKİLLERİ AYSEL TUĞLUK VE AYLA AKAT ATA'NIN TERÖR ÖRGÜTÜ ÜYELİĞİ SUÇUNDAN YARGILANMALARI:

Terör örgütü PKK'nın kurucusu ve elebaşı Abdullah Öcalan'ın Kenya'da yakalanıp, ülkemize getirilmesinden sonra gerçekleşen yargılama süreci sonrasında mahkum olduğu cezası İmralı Cezaevinde infaz edilmektedir. Yasalar gereğince avukatlarıyla görüşme olanağı tanınan teröristbaşının avukatları yasal haklarını kötüye kullanarak teröristbaşının terör örgütünü ve kurdurduğu siyasi partileri (geçmişte DEHAP, şimdi ise DTP) yönetmesine olanak sağlayan talimatlarını her görüşme sonrası "GÖRÜŞME NOTLARI" adı altında terör örgütüne yakınlığı ile bilinen internet

sitelerinde yayınlanmasını sağlamışlardır. *Bu açıdan bakıldığında elebaşına yakınlıklarından ve sadakatlerinden kuşku duyulmayacak avukatlarından bazılarının DTP destekli bağımsız aday olarak milletvekili seçimlerine katılmaları* ve hatta milletvekili seçilmeleri beklenen sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Nitekim teröristbaşının bu süreçte avukatlığını yapan Aysel Tuğluk ve Ayla Akat Ata 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan seçimler sonucu milletvekili seçilmişler ve derhal Öcalan'ın talimatı ile kurulun Demokratik Toplum Partisi'ne katılmışlardır. İlgililer hakkında teröristbaşının talimatlarını gerekli gördükleri yerlere iletmeleri nedeniyle açılan soruşturma sonucu eylemlerinin çok sayıda olması nedeniyle örgüt propagandası niteliğini aşıp, örgüt üyeliği vasfına ulaştığı anlaşıldığından terör örgütüne üye olmak suçundan haklarında açılan kamu davaları birleştirilerek halen İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/358 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

131- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI SELMA IRMAK'IN TERÖRİSTBAŞINI ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

DTP Genel Başkan yardımcısı Selma Irmak 05.10.2007 tarihinde Ankara'da yaptığı basın açıklamasında terör örgütü PKK'nın elebaşı Öcalan'ı övücü beyanlarda bulunması nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övmek suçundan başlatılan soruşturma Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

132- DEMOKRATİK TOPLUM PARTİLİ BELEDİYE BAŞKANLARININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN YAYIN ORGANI ROJ İSİMLİ TELEVİZYON KANALININ KAPATILMASINI ÖNLEMEK İÇİN DANİMARKA BAŞBAKANINA MEKTUP YAZMALARI:

Daha önce Avrupa çıkışlı yayın yapan ve bu yayını ilgili ülkeler nezdinde Devletimizin "terör örgütünün sözcüsü gibi yayın yaptığı gerekçesi ile" yaptığı girişimler sonucu bu durumun sabit olduğunun ilgili ülkelerce de anlaşılmasıyla kapatılmasına karar verilen MED TV, daha sonra kurulup aynı akıbete uğrayan MEDYA TV adlı televizyon kanallarının devamı niteliğinde, aynı kadrolar tarafından kurulan ROJ TV, halen Avrupa çıkışlı olarak yayınına devam etmektedir. Bu yayının kaldırılmasına ilişkin girişimlerde bulunulması karşısında etkili propaganda vasıtasını kaybetmekten korkan terör örgütüne paralel olarak DTP yöneticileri de yayının "durdurulmaması" için girişimlerde bulunmuş, bu anlamda çeşitli etkinliklerin yanı sıra DTP'li 56 BELEDİYE başkanı imzası ile yayının yapıldığı Danimarka Başbakanına bir mektup gönderilmiş, parti

mitinglerinde konuşan tüm yöneticiler söz konusu yayını savunan beyanlarda bulunmuşlardır. Halen söz konusu televizyon kanalının başında bulunan Abdullah Hicab adlı kişinin PKK üst yönetiminde de yer alması ve örgüt tarafından bu işle görevlendirilmesi, terörist başı Öcalan'ın avukat görüşmelerinde (örneğin 12.Mayıs 2004 tarihli avukat görüşmesindeki beyanları) söz konusu kanalın yapısını ortaya koymaktadır. Terör örgütünün sözcülüğünü yaptığından kuşku bulunmayan, bu nedenle Dışişleri Bakanlığı tarafından yayınlarının engellenmesi amacıyla yayının yapıldığı Danimarka ülkesi nezdinde başlatılan girişimler karşısında DTP'li BELEDİYE başkanları tarafından Danimarka Başbakanına yazılan ve ROJ TV'nin kapatılmaması talebini içeren mektup nedeniyle mektuba imza koyan Osman Baydemir, Fırat Anlı, Abdullah Demirbaş, Yurdusev Özsökmenler, Zülküf Karatekin, Mehmet Salih Yıldız, Hüseyin Kalkan, Metin Tekçe, Gülcihan Şimşek, Muzaffer Yöndemli, Songül Erol Abdil, Cihan Sincar, Mehmet Nasır Aras, Demir Çelik, Ali Yıldız, Memet Tahir Kahramaner, Seyfettin Aydın, Mulla Şimşek, Abdülkerim Adam, Nusret Aras, Fahrettin Astan, Mehmet Selim Demir, Mehmet Tanhan, Mukaddes Kubilay, Fikret Kaya, Kutbettin Taşkıran, Aydın Budak, Hurşit Tekin, Şeyhmus Bayhan, Faik Dursun, Şükran Aydın, Ramazan Kapar, Nadir Bingöl, Hüseyin Öğretmen, Murat Ceylan, Abdullah Akengin, Esat Üner, Osman Keser, Leyla Güven, Etem Şahin, Süleyman Anık, Resul Sadak, Hasan Karakaya, Nuran Atlı, Zeyniye Öner, Emrullah Cin, Muhsun Kunur, Burhan Kurhan, Seyfettin Alkum, Hurşit Alptekin, Mehmet Kaya, Orhan Özer, Ahmet Ertak, Abdulkadir Ağaoğlu, Ayhan Erkmen ve İsmail Arslan haklarında silahlı örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek suçundan açılan kamu davası halen Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/205 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

133- DTP MİLLETVEKİLLERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜ TARAFINDAN KAÇIRILAN SEKİZ ASKERİN GERİ ALINMASINI ÖRGÜT PROPAGANDASINA DÖNÜŞTÜRMESİ:

21 Ekim 2007 tarihinde terör örgütü tarafından kaçırılan sekiz askerin geri alınması olayı DTP milletvekilleri Aysel Tuğluk, Fatma Kurtulan ve Osman Özçelik tarafından tam bir örgüt propagandasına dönüştürülmüştür. Roj TV gibi örgütün yayın organlarında olaydan sonra askerlerin teslim edilmeleri için özellikle ailelerinin DTP'ye yönlendirilmeleri ve nihayetinde üç milletvekilinin Kuzey Irak'a giderek terör örgütü elebaşının resimleri ve sözde bayrakları önünde askerleri almalarına ait görüntülerle istenilen propaganda amacına ulaşılmak istenilmiştir. Terör örgütünün aileleri DTP'ye yönlendirmesinden de anlaşılacağı gibi söz konusu eylemin

propaganda amaçlı planlandığı çok açık olarak ortaya çıkmıştır. Olayla ilgili olarak Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Aysel Tuğluk, Fatma Kurtulan ve Osman Özçelik haklarında başlatılan soruşturma devam etmektedir.

134- DTP MİLLETVEKİLİ İBRAHİM BİNİCİ'NİN TERÖR ÖRGÜTÜ MENSUBUNUN CENAZESİNDE YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASI:

İran-Irak sınırında öldürülen terör örgütü PKK mensubu Ayfer Serçe ile ilgili olarak 29.07.2007 tarihinde Viranşehir İlçesinde yasa dışı sloganların atıldığı örgütün elebaşının posterlerinin açıldığı, sözde bayraklarının sergilendiği gösteri sırasında basın açılaması yapan DTP Milletvekili İbrahim Binici'nin "Kürt halkına karşı tüm bu vahşi ve kanlı yönelimler Türk ve İran Devletlerinin eş zamanlı olarak gerçekleştirdikleri operasyonlarla direk bağlantılı olduğu bilinmelidir" gibi sözleri nedeniyle işlemiş olduğu halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek suçu nedeniyle hakkında açılan kamu davası halen Viranşehir Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/39 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

135- DEHAP'IN DTP'YE KATILIŞ BİLDİRGESİ:

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne yönelik eylemleri odağı olduğu gerekçesiyle hakkında Anayasa Mahkemesi'ne kapatma davası açılmış olan Demokratik Halk Partisi (DEHAP) parti meclisi ve il başkanlarının katılımıyla 16 Ağustos 2005 tarihinde " Demokratik Toplum Hareketi'ne katılım" adı altında gerçekleştirdikleri toplantının sonuç bildirgesinde DEHAP'ın "…ciddi bir tecritle iç içe yaşatılan sayın Abdullah Öcalan'ın sorunun çözümünde muhatap olma bakış açısının kabulünde rolünü oynamaya çalıştığı…." beyanla, bundan sonra yola Demokratik Toplum Hareketi (daha sonra DTP olarak partileşen oluşum) bünyesinde devam edeceklerini deklare etmeleri nedeniyle Tuncer Bakırhan, ve diğer ilgililer hakkında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası halen Ankara 3. Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/265 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir. Hakkında açılan kapatma davası dikkate alındığında DEHAP'ın üstlendiği görevi belirterek, aynı yönde çalışmak için DTP'ye katılması, davalı partinin asıl amacının terör örgütü ve liderinin savunulması olduğunu açıkça kanıtlamaktadır.

136- DTP ANKARA İL YÖNETİCİSİNİN YASADIŞI GÖSTERİLERİ ORGANİZE ETMESİ:

11 Eylül 2007 tarihinde Ankara TED Koleji çok katlı otoparkında ele geçen düzenekli patlayıcı yüklü Mercedes Vito marka araçla ilgili yapılan soruşturma sırasında ulaşılan zanlı Alpaslan Özkan ifadelerinde Ankara'da üniversitelerde okuyan öğrencilere PKK propagandası yapılarak örgüte eleman kazandırılması amacıyla kurulan Gençlik Kültür Merkezi (GKM)'nin DTP Ankara il yönetiminde görevli Fevzi Kara isimli şahsa ait olduğunu, yine DTP Ankara il yönetiminde görevli Taylan Gürel isimli şahsın sürekli GKM'ne gelip gittiğini, terör örgütünün yayın organlarında verilen örgüt ve elebaşısı Abdullah Öcalan lehine yasa dışı eylem talimatlarının gereğini yapmak üzere Ankara DTP il yönetimince alınan kararların bu şahıslar tarafından duyurulup, eylemlerin organize edildiğini beyan etmiştir. Olayla ilgili soruşturma halen Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

137- DTP MİLLETVEKİLLERİ FATMA KURTULAN VE SEVAHİR BAYINDIR'IN TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPLARINDA EĞİTİM ALMASI:

Terör örgütü içerisinde faaliyette bulunduktan sonra ayrılan Dicle kod S.S. isimli şahıs daha sonra verdiği ifadelerinde; örgüt içerisinde faaliyet gösterdiği sırada HADEP-DEHAP parti teşkilatından bir çok insanın örgütün kamplarına gelerek siyasi eğitim aldıktan sonra tekrar Türkiye'ye dönerek bu partiler içerisinde faaliyet gösterdiğini, 2003 yılında (halen DTP milletvekili olan) Fatma Kurtulan ve Sevahir Bayındır'ın örgüte ait Şehit Harun kampına geldiklerini, kendilerine üç ay süreyle PJA içerisinde üst düzey sorumlusu Pelşin kod Gülizar Tural tarafından siyasi eğitim verildiğini, bu süre zarfında her ikisinin de örgüt kıyafetlerini giydikleri, eğitimin sonunda siyasi çalışmalarda bulunmak üzere Türkiye'ye döndüklerini beyan ettiği görülmüştür. Resmi nikahlı eşi Salman Kurtulan'ın halen örgüt içerinde faaliyet gösterdiği anlaşılan Fatma Kurtulan ve Sevahir Bayındır haklarında olayla ilgili soruşturmaya devam edilmektedir.

138- DTP'Lİ ŞIRNAK BELEDİYE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

07 Eylül 2007 tarihinde DTP'li Şırnak BELEDİYE başkanı Ahmet Ertak'ın Şırnak'ta Fransız haber ajansı "France 24" kanalına verdiği görüntülü röportaj sırasında " …PKK Kürt halkını destekliyor. Bizde PKK'yı destekliyoruz. PKK'yı desteklemek lazım…" şeklinde beyanlarda

bulunduğunun anlaşılması karşısında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

139- DTP ÜYESİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI, DOĞUBAYAZIT İLÇE BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ MERKEZİNE ÇEVRİLMESİ:

21.02.2006 tarihinde kuruluş aşamasındaki DTP Doğubayazıt ilçe binasında yapılan izinli arama sırasında duvarlarda terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan'ın posterlerinin asılı olduğu, bina içerisinde " Ben bir Kürdistanlı olarak, Kürdistan'da sayın Abdullah Öcalan'ı siyasal irade olarak görüyor ve kabul ediyorum" içerikli Türkçe ve Kürtçe matbu dilekçelerin bulunduğu belirlenmiştir. Partinin kuruluş çalışmalarını yapan ve terör örgütü üyeliği suçundan mahkum olduğu önceki cezasını çektikten sonra cezaevinden 01.11.2004 tarihinde tahliye edilen Ahmet Özbay hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davasının yapılan yargılaması sonucu Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 30.05.2006 gün ve 2006/55-76 sayılı kararı ile 3713 sayılı yasanın 7/2. maddesi gereğince 10 ay hapis ve 416.00 YTL adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

140- DTP ÜYESİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

DTP üyesi olduğunu beyan eden Orhan Tunç'un 02.10.2006 ve öncesi tarihlerde Diyadin İlçesinde terör örgütü PKK'nın propagandasını yapıp, eleman kazandırmaya çalıştığının anlaşılması karşısında hakkında başlatılan soruşturma Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

141- DTP'Lİ BELEDİYE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

02.10.2007 tarihinde öldürülen terör örgütü mensubu Mehmet Bayram'ın ailesi tarafından Adana İlinde kurulan taziye çadırına gelen Yakapınar beldesinin DTP'li BELEDİYE başkanı Osman Keser'in burada yaptığı konuşma sırasında "…bugün acı günü yaşıyoruz. Kürdistan halkı bir evladını daha toprağa verdi ve Hamit arkadaşımızı toprağa verdik. Bu bizim ne ilk şehidimizdir, ne de son şehidimiz olacaktır…..otuz yıldır silahlarla, operasyonlarla köylerimizi, coğrafyamızı yok ettiler. Hiçbir sonuç alamadılar ve alamayacaklardır…." gibi sözlerle açıkça terör örgütünün propagandasını yapması nedeniyle hakkında başlatılan soruşturma halen

Adana Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde 2007/566 sayılı soruşturma evrakı üzerinden devam etmektedir.

D- EYLEMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

07.06.1990 tarihinde SHP'den ayrılan onbir milletvekili tarafından kurulan Halkın Emek Partisi (HEP) hakkında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 03.07.1992 tarihinde kapatma davası açılınca, 19.10.1992 tarihinde Özgürlük ve Demokrasi Partisi (ÖZDEP) kurulmuştur. Anayasa Mahkemesi 14.07.1993 tarihinde HEP'in kapatılmasına karar vermiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29.01.2003 tarihinde ÖZDEP'in kapatılması için dava açılması üzerine 07.05.1993 tarihinde Demokrasi Partisi (DEP) kurulmuştur. Anayasa Mahkemesi 23.11.1993 tarihinde ÖZDEP'in kapatılmasına karar vermiştir.

DEP hakkında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 11.05.1994 tarihinde kapatma davası açılması üzerine bu kez 11.05.1994 tarihinde Halkın Demokrasi Partisi (HADEP) kurulmuştur.16.06.1994 tarihinde Anayasa Mahkemesi tarafından DEP'in kapatılmasına karar verilmiştir.

29.01.1999 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından HADEP'in kapatılması için dava açılmış, bu arada 24.10.1997 tarihinde Demokratik Halk Partisi (DEHAP) kurulmuş, 13.03.2003 tarihinde de Anayasa Mahkemesi HADEP'in kapatılmasına karar vermiştir.

DEHAP'ın kapatılması için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca 13.03.2003 tarihinde dava açılmış, 09.11.2005 tarihinde davalı Demokratik Toplum Partisi kurulmuştur. DEHAP hakkında dava süreci halen devam etmekte olup, bu arada DEHAP 19.11.2005 tarihinde fesih kararı almıştır.

1990 yılından bu yana devam eden ve yukarıda özetlenen süreçten anlaşılacağı gibi hemen hemen aynı kadrolar tarafından kurulup, devam ettirilen HEP; ÖZDEP, DEP, HADEP, DEHAP ve şimdi de DTP'nin aynı akıbete uğramaları rastlantı değildir. Söz konusu partilerin tamamının terör örgütü PKK ile bağlantılı faaliyet gösterdikleri toplumda inkar edilemeyen bir gerçekliktir. Nitekim davalı parti DTP'de süreçte görevini yerine getirirken yukarıda bahsedilen olaylarda açıkça görüleceği gibi tüm eylemlerini terör örgütü güdümünde gerçekleştirmiş, örgütün ve elebaşısı Abdullah Öcalan'ın savunulmasından başka demokratik anlamda bir siyasi partiden beklenilebilecek hiçbir girişim veya söylem geliştirmemiş, deyim yerinde ise kendisini terör örgütü savunmanlığına özgülemiştir.

Terör örgütüne terör örgütü diyememenin yanında "kardeşlerimiz", "tabanımız", muhatap alınması gereken kurum" gibi ifadeler kullanılmış, parti binaları örgüt kampları gibi terörist resimleri, sözde örgüt bayrakları ile donatılmış, örgüt lehine eğitim faaliyetleri yapılan, terör örgütü ve elebaşı lehine yasa dışı gösterilerin organize edildiği, teröristlerin buluşma noktası haline getirilmiştir. Öldürülen terör örgütü elemanları "şehit" olarak tanımlanmış, ROJ TV gibi örgütün yayın organları birinci derece muhatap alınarak programlarına partinin her kademesinden kişiler vasıtası ile katılınmış, telefonla canlı bağlantılar yapılmış, hepsinde de örgüt propagandası içeren, halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden beyanlarda bulunulmuştur. Terör örgütünün yayın organı olduğu kuşkusuz olan, daha önceki versiyonları MED TV, MEDYA TV gibi televizyon kanallarının yetkili mercilerin girişimleri üzerine yayın yaptıkları ülkelerce kapatılması sonrasında kurulan ROJ TV hakkında yine yayın yaptığı ülke nezdinde yayının engellenmesi girişimlerinde bulunulması üzerine partinin tüm kademelerinde yer alan görevliler tarafından yoğun bir şekilde söz konusu kanalın kapatılmaması için kampanya başlatılmıştır. Davalı partinin tüm gösteri ve toplantıları, hatta olağan kongreleri dahi terör örgütü ve elebaşısı lehine atılan sloganlar, taşınan pankartlar, resimler, sözde örgüt bayrakları, sergilenen şiddet görüntüleri ile gerçekleşmiştir.

Parti mensuplarının eylemleri propaganda boyutlarını aşarak şiddet eylemlerinde görev almaya, terör örgütü bildirilerini halka dağıtmaya, talimatlara uymayanları tehdide, adliye binalarına bomba koymaya, terör örgütüne eleman kazandırıp, kırsala göndermeye, teröristlerin talimatlarını alıp, gereğini yapmaya, partililerin örgüt kamplarına gidip, toplantılara katılmasına, buralarda eğitim aldıktan sonra ülkeye dönüp faaliyette bulunmaya, hatta gösterdikleri liyakat gözetilerek milletvekili olmaya, terör örgütünün ihtiyaçlarını karşılamak için halktan para toplamaya dönüşmüştür. Davalı partinin eylemlerinin demokratik hukuk düzeninde olması gereken hiçbir unsuru taşımadığı gibi, olmaması gereken tüm unsurları taşıdığı tartışmaya yer vermeyecek bir gerçeklik olarak önümüzdedir.

PKK'lı teröristlerin yol kesip, 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan milletvekilliği seçimleri için DTP destekli seçime giren (seçimden sonra DTP'ye katılan bağımsız adaylara oy verilmesi için propaganda yapması durumun ne derece vahim olduğunun kanıtıdır.

IV- KONUYLA İLGİLİ DÜZENLEMELER:

A) ANAYASA HÜKÜMLERİ

Başlangıç kısmı: " ….Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılamayacağı;"

2. madde: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru,millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir."

3. maddenin 1. fıkrası: "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir."

4. madde: "Anayasa'nın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez."

14. maddenin 1. fıkrası: "Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz."

14. maddenin 3. fıkrası: "Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir."

66. maddenin 1. fıkrası: "Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür."

68. maddenin 2. 3. ve 4. fıkrası: "Siyasî partiler, demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.

Siyasî partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.

Siyasî partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve lâik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya

herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez."

69. maddenin 6. fıkrası: "Bir siyasî partinin 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak, onun bu nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar verilir. Bir siyasî parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır."

B) 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'ndaki Hükümler

4. madenin 2. fıkrası: Siyasi partilerin kuruluşu, organlarının seçimi, işleyişi, faaliyetleri ve kararları Anayasada nitelikleri belirtilen demokrasi esaslarına aykırı olamaz."

78. madde: "Siyasi partiler:

a) Türkiye Devletinin Cumhuriyet olan şeklini; Anayasa'nın başlangıç kısmında ve 2 nci maddesinde belirtilen esaslarını; Anayasa'nın 3 üncü maddesinde açıklanan Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, diline, bayrağına, milli marşına ve başkentine dair hükümlerini; egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunun ancak, Anayasa'nın koyduğu esaslara göre yetkili organları eliyle kullanılabileceği esasını; Türk Milletine ait olan egemenliğin kullanılmasının belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamayacağı veya hiçbir kimse veya organın, kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı hükmünü; seçimler ve halkoylamalarının serbest, eşit, gizli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılması esasını değiştirmek;

Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, dil, ırk, renk, din ve mezhep ayrımı yaratmak veya sair herhangi bir yoldan bu kavram ve görüşlere dayanan bir devlet düzeni kurmak;

Amacını güdemezler veya bu amaca yönelik faaliyette bulunamazlar, başkalarını bu yolda tahrik ve teşvik edemezler.

b) Bölge, ırk, belli kişi, aile, zümre veya cemaat, din, mezhep veya tarikat esaslarına dayanamaz veya adlarını kullanamazlar.

c) Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde egemenliğini veya zümre egemenliğini veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamazlar ve bu amaca yönelik faaliyette bulunamazlar.

…

f) Anayasa'nın hiçbir hükmünü, Anayasada yer alan hak ve hürriyetleri yok etmeye yörelik bir faaliyette bulunma hakkını verir şekilde yorumlayamazlar."

80. madde: "Siyasi partiler, Türkiye Cumhuriyetinin dayandığı Devletin tekliği ilkesini değiştirmek amacını güdemezler ve bu amaca yönelik faaliyette bulunamazlar. "

81. madde: "Siyasi partiler:

a) Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde milli veya dini kültür veya mezhep veya ırk veya dil farklılığına dayanan azınlıklar bulunduğunu ileri süremezler.

b) Türk dilinden veya kültüründen başka dil ve kültürleri korumak, geliştirmek veya yaymak yoluyla Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde azınlıklar yaratarak millet bütünlüğünün bozulması amacını güdemezler ve bu yolda faaliyette bulunamazlar.

c) Tüzük ve programlarının yazımı ve yayınlanmasında, kongrelerinde, açık veya kapalı salon toplantılarında, mitinglerinde, propagandalarında Türkçe'den başka dil kullanamazlar; Türkçe'den başka dillerde yazılmış pankartlar, levhalar, plaklar, ses ve görüntü bantları, broşür ve beyannameler kullanamaz ve dağıtamazlar; bu eylem ve işlemlerin başkaları tarafından da yapılmasına kayıtsız kalamazlar. Ancak, tüzük ve programlarının kanunla yasaklanmış diller dışındaki yabancı bir dile çevrilmesi mümkündür. "

82. madde: "Siyasi partiler, bölünmez bir bütün olan ülkede, bölgecilik veya ırkçılık amacını güdemezler ve bu amaca yönelik faaliyette bulunamazlar."

90. maddenin 1. fıkrası: "Siyasi partilerin tüzük, program ve faaliyetleri Anayasa ve bu Kanun hükümlerine aykırı olamaz."

101/b. maddesi: "Anayasa Mahkemesince bir siyasî parti hakkında kapatma kararı;

a) Bir siyasî partinin tüzük ve programının Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve laik cumhuriyet ilkelerine aykırı olması, sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlaması, suç işlenmesini teşvik etmesi,

b) Bir siyasî partinin, Anayasa'nın 68 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin işlendiği odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespiti,

Hallerinde verilir.

Anayasa Mahkemesi, yukarıdaki fıkranın (a) ve (b) bentlerinde sayılan hallerde temelli kapatma yerine, dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin almakta olduğu son yıllık Devlet yardımı miktarının yarısından az olmamak kaydıyla, bu yardımdan kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına, yardımın tamamı ödenmişse aynı miktarın Hazineye iadesine karar verebilir."

103/2. maddesi: "Bir siyasî parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır."

C) 5237 sayılı TÜRK CEZA Yasası'ndaki Hükümler

Suç işlemeye tahrik

Madde 214- (1) Suç işlemek için alenen tahrikte bulunan kişi, altı aydan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Halkın bir kısmını diğer bir kısmına karşı silahlandırarak, birbirini öldürmeye tahrik eden kişi, onbeş yıldan yirmidört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Tahrik konusu suçların işlenmesi halinde, tahrik eden kişi, bu suçlara azmettiren sıfatıyla cezalandırılır.

Suçu ve suçluyu övme

Madde 215- (1) İşlenmiş olan bir suçu veya işlemiş olduğu suçtan dolayı bir kişiyi alenen öven kimse, iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama

Madde 216- (1) Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılayan kişi, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması halinde, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Kanunlara uymamaya tahrik

Madde 217- (1) Halkı kanunlara uymamaya alenen tahrik eden kişi, tahrikin kamu barışını bozmaya elverişli olması halinde, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.

Ortak hüküm

Madde 218- (1) (Değişik: 29/6/2005 – 5377/25 md.) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranına kadar artırılır. Ancak, haber verme sınırlarını aşmayan ve eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.

Suç işlemek amacıyla örgüt kurma

Madde 220- (1) Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kuranlar veya yönetenler, örgütün yapısı, sahip bulunduğu üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması halinde, iki yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ancak, örgütün varlığı için üye sayısının en az üç kişi olması gerekir.

(2) Suç işlemek amacıyla kurulmuş olan örgüte üye olanlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Örgütün silahlı olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza dörtte birinden yarısına kadar artırılır.

(4) Örgütün faaliyeti çerçevesinde suç işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı da cezaya hükmolunur.

(5) Örgüt yöneticileri, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen bütün suçlardan dolayı ayrıca fail olarak cezalandırılır.

(6) Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi, ayrıca örgüte üye olmak suçundan dolayı cezalandırılır.

(7) Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte, örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişi, örgüt üyesi olarak cezalandırılır.

(8) Örgütün veya amacının propagandasını yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Etkin pişmanlık

Madde 221- (1) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu nedeniyle soruşturmaya başlanmadan ve örgütün amacı doğrultusunda suç işlenmeden önce, örgütü dağıtan veya verdiği bilgilerle örgütün dağılmasını sağlayan kurucu veya yöneticiler hakkında cezaya hükmolunmaz.

(2) Örgüt üyesinin, örgütün faaliyeti çerçevesinde herhangi bir suçun işlenişine iştirak etmeksizin, gönüllü olarak örgütten ayrıldığını ilgili makamlara bildirmesi halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

(3) Örgütün faaliyeti çerçevesinde herhangi bir suçun işlenişine iştirak etmeden yakalanan örgüt üyesinin, pişmanlık duyarak örgütün dağılmasını veya mensuplarının yakalanmasını sağlamaya elverişli bilgi vermesi halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

(4) Suç işlemek amacıyla örgüt kuran, yöneten veya örgüte üye olan ya da üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen veya örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişinin, gönüllü olarak teslim olup, örgütün yapısı ve faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili bilgi vermesi halinde, hakkında örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçundan dolayı cezaya hükmolunmaz. Kişinin bu bilgileri yakalandıktan sonra vermesi halinde, hakkında bu suçtan dolayı verilecek cezada üçte birden dörtte üçe kadar indirim yapılır.(1)

(5) Etkin pişmanlıktan yararlanan kişiler hakkında bir yıl süreyle denetimli serbestlik tedbirine hükmolunur. Denetimli serbestlik tedbirinin süresi üç yıla kadar uzatılabilir.

(6) (Ek: 6/12/2006 – 5560/8 md.) Kişi hakkında, bu maddedeki etkin pişmanlık hükümleri birden fazla uygulanmaz.

Hükûmete karşı suç

Madde 312- (1) Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir.

(2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı silâhlı isyan

Madde 313- (1) Halkı, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı silahlı bir isyana tahrik eden kimseye onbeş yıldan yirmi yıla kadar hapis cezası verilir. İsyan gerçekleştiğinde, tahrik eden kişi hakkında yirmi yıldan yirmibeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı silahlı isyanı idare eden kişi, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır. İsyana katılan diğer kişilere altı yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Bir ve ikinci fıkrada tanımlanan suçların, Devletin savaş halinde olmasının sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

(4) Bir ve ikinci fıkrada tanımlanan suçların işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

Silâhlı örgüt

Madde 314- (1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla, silahlı örgüt kuran veya yöneten kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hükümler, bu suç açısından aynen uygulanır.

Silâh sağlama

Madde 315- (1) Yukarıdaki maddede tanımlanan örgütlerin faaliyetlerinde kullanılmak maksadıyla bunların amaçlarını bilerek, bu örgütlere üretmek, satın almak veya ülkeye sokmak suretiyle silah temin

eden, nakleden veya depolayan kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Suç için anlaşma

Madde 316- (1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçlardan herhangi birini elverişli vasıtalarla işlemek üzere iki veya daha fazla kişi, maddi olgularla belirlenen bir biçimde anlaşırlarsa, suçların ağırlık derecesine göre üç yıldan oniki yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Amaçlanan suç işlenmeden veya anlaşma dolayısıyla soruşturmaya başlanmadan önce bu ittifaktan çekilenlere ceza verilmez.

D) 3713 sayılı terörle mücadele Yasası'ndaki Hükümler

Terör örgütleri

Madde 7 – (Değişik: 29/6/2006-5532/6 md.)

Cebir ve şiddet kullanılarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemleriyle, 1 inci maddede belirtilen amaçlara yönelik olarak suç işlemek üzere, terör örgütü kuranlar, yönetenler ile bu örgüte üye olanlar Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesi hükümlerine göre cezalandırılır. Örgütün faaliyetini düzenleyenler de örgütün yöneticisi olarak cezalandırılır.

Terör örgütünün propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır. Ayrıca, basın ve yayın organlarının suçun işlenişine iştirak etmemiş olan sahipleri ve yayın sorumluları hakkında da bin günden onbin güne kadar adlî para cezasına hükmolunur. Ancak, yayın sorumluları hakkında, bu cezanın üst sınırı beşbin gündür. Aşağıdaki fiil ve davranışlar da bu fıkra hükümlerine göre cezalandırılır:

a) Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerin gizlenmesi amacıyla yüzün tamamen veya kısmen kapatılması.

b) Terör örgütünün üyesi veya destekçisi olduğunu belli edecek şekilde, örgüte ait amblem ve işaretlerin taşınması, slogan atılması veya ses cihazları ile yayın yapılması ya da terör örgütüne ait amblem ve işaretlerin üzerinde bulunduğu üniformanın giyilmesi.

İkinci fıkrada belirtilen suçların; dernek, vakıf, siyasî parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya

eklentilerinde veya öğretim kurumlarında veya öğrenci yurtlarında veya bunların eklentilerinde işlenmesi halinde bu fıkradaki cezanın iki katı hükmolunur.

V- EYLEMLERİN TEMELLİ KAPATMA NEDENLERİ OLARAK YASAL ÖLÇÜTLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ:

Anayasa'da öngörülen odaklık hali 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 103'ncü maddesinde; Anayasa'nın 68 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin siyasi partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılacağı şeklinde belirlenmiştir.

Davalı Parti'nin Genel Başkanı düzeyinden başlayıp, genel başkan yardımcıları, merkez yürütme kurulu üyeleri, il ve ilçe yöneticileri ve son dönemde milletvekilleri düzeylerinde Kürt kimliğinin tanınması, terör örgütünün elebaşı Abdullah Öcalan'ın devlet tarafından muhatap alınması ve ölülerini "şehit" kabul ettikleri terör örgütü PKK mensubu teröristlerin affedilmesinin sorunların çözümü için gerekli olduğu yönündeki istikrar gösteren beyanları, geçmişte ve halen ülke içerisinde gerçekleştirdiği terör eylemleri ile ulusal güvenliği, kamu güvenliğini, başkalarının hak ve özgürlüklerini tehdit edip, suç ve kargaşa ortamı yaratmak amacında olan terör örgütünün himaye edilerek yasal hale getirilmesi talebi mahiyetindedir. Bu durum çok sayıda değişik gazete yazarı tarafından çeşitli defalar yazılarında açıkça dile getirilmiştir.

Davalı partinin Büyük Kongresi ve tüm teşkilat kongreleri bölücü terör örgütü ve elebaşısı lehine sürekli sloganlar atılması, yasa dışı pankartlar açılması, sözde örgüt bayrakları ve elebaşının posterlerinin teşhir edilmesi suretiyle bir anlamda PKK- propagandası havasında gerçekleştirilmiştir.

Partinin simgesel figürü niteliğinde olan genel başkanın siyasi veya hassas konularda yaptığı açıklamaların kurumlar ve kamu oyu tarafından partinin görüşünü yansıttığı şeklinde yorumlanacağı bu itibarla partiye isnat edilebileceği hususu tartışmasızdır. Bu itibarla DTP Genel Başkanı Ahmet Türk'ün "PKK'ya terörist örgüt diyemeyiz" beyanı ile PKK ve örgütün elebaşını övme nedeniyle hakkındaki mahkumiyet kararı davalı partinin odaklığı hususunda en önemli kanıtlardır.

Siyasi partilerin kendi ilkeleri doğrultusunda Devletin hukuksal, anayasal ve yasal yapısını değiştirmek için taciz edici, saldırgan, sarsıcı, şok ve rahatsız edici nitelik taşıyan ifadelerle dahi mücadele edebilmeleri çoğulcu demokrasi ilkeleri gereğidir. Ancak bu mücadelede hukuka uygun olan demokratik araçlara dayanılması zorunlu olup, siyasi partiler hedeflerine şiddeti teşvik ederek değil mevcut yasal sistem içerisinde ulaşmayı amaç edinmeleri gerekmektedir.

Belirtilen olaylardan açıkça anlaşılabileceği üzere Demokratik Toplum Partisi il, ilçe hatta belde teşkilat binalarında terör örgütünü simgeleyen bayrakların ve örgütü elebaşının resimlerinin asıldığı, öldürülen örgüt elemanlarının resimlerinin "şehit resimleri" adı altında sergilendiği köşelerin oluşturulduğu, hemen hepsinde terör örgütünün örgütlenme ve izlenecek yol haritasına ilişkin bilgilerin yer aldığı yasaklanmış kitap ve diğer belgelerin yer aldığı bir görünüm arz etmektedir. Terörist başının doğum günleri buralarda parti yöneticilerinin organizasyonunda kutlanmakta, öldürülen teröristler anısına anma toplantıları düzenlenmektedir. Terör örgütünü övücü görüntü kayıtlarının gösterilmek suretiyle açıkça PKK propagandaları yapılmaktadır. Parti yöneticileri öldürülen PKK elemanları için "Kürdistan şehidi" ibarelerini ısrarla kullanmaktadır. Teröristlerin ihtiyaçlarını karşılayacak paranın temini için fon oluşturan parti yöneticileri bulunmaktadır. Hemen her konuşmalarında parti yöneticilerinin kullandıkları PKK elemanlarını övücü ve ülkemizin bir bölgesinin adını "Kürdistan" olarak gösterme çabalarının asıl amacının halkı kin ve düşmanlığı sevketme olduğu tartışmasızdır.

Bu açıdan bakıldığında ise davalı partinin genel başkanı ve diğer birimlerinde görevli üyeleri tarafından partinin büyük kongresi dahil hemen her ortamda yasa dışı bölücü terör örgütünü ve elebaşı Abdullah ÖCALAN'ı himaye edip, genel af çıkarılmaması halinde ülkede yine silahlı eylemlerin olacağı şeklideki tehditvari söylem üzerine dayandırdıkları siyasal faaliyetlerinin yukarıda bahsedilen hukuka uygun ve demokratik araçlarla gerçekleştirildiğinden bahsedilmesi mümkün değildir.

Aslında, terör örgütü elebaşının cezaevinden verdiği talimatlarla kurulan ve yönetilen DTP.nin kurucu üyeleri arasında PKK örgüt üyeliği suçundan mahkumiyetleri bulunan kişilerin bulunması tesadüf değil, parti üzerindeki örgüt etkinliğinin açık göstergesidir. Nitekim yabancı devlet adamlarınca da DTP-PKK ilişkisi açık gizli sır olarak tanımlanmakta çeşitli vesilelerle Avrupa ve Amerikalı devlet adamları tarafından DTP nin terör örgütü ile arasına mesafe koyması istenmektedir.

Terör örgütü aleyhine bugüne kadar eleştiri mahiyetinde de olsa bir tek söz sarfetmeyen davalı partinin yukarıda bahsedilen davranışlarının "örgütlenme özgürlüğü" kapsamında değerlendirilmesi düşünülemez. Başka bir deyişle hedeflerine ulaşmak için mevcut yasal sistem içerisinde demokratik araçlara dayanması gereken bir siyasi partinin devlete karşı silahlı eylemlerde bulunan terör örgütünü, elemanlarını, yayın organını ve elebaşını savunmak değil tam tersine mahkum etmesi gerekmektedir.

Buna karşılık DTP Tüzüğünün 3. maddesinin (c) bendinde mevcut " Türkiye Cumhuriyetinin Türkler, Kürtler ve diğer etnik aidiyetler tarafından kurulduğunu ve kardeşliğin temelinin tarihin derinliklerinde yattığını beyan eder; halkların geleceğini ve Kürt sorununun çözümünü ortak vatanda özgür birliktelikte ve Demokratik Cumhuriyette görür."

(e) bendinde mevcut "her kese ayrımsız, anadilinde eğitim ve öğretim hakkının sağlanması"

şeklinde,

B- Parti Programının

I. Bölümün " Kürt Sorunu Barışçıl- Demokratik Temelde Çözülecektir" alt başlığının 4,6,7,8,9 ve 11. paragraflarında mevcut

"Partimiz inkarcı ve ayrılıkçı yaklaşımların sorunları çözmeyeceğini, aksine çözümü daha da zorlaştıracağına inanmaktadır. Bunun için Kürt ve Türklerin eşit, özgür ve kardeşçe birliğinin kararlı savunucusu olacaktır."

"Kürtlerin varlığını ve kimliğini kabule dayalı, soruna doğru bir bakış açısı ile demokratik yönetim anlayışının ve insan haklarının gereklerine uygun politika ve yaklaşımlar uygulamaya konulacaktır."

"Kürt varlığı ve kimliği her düzeyde tanınarak, anayasal güvenceye kavuşturulacak, yasal hak eşitlikleri için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Dil, kültür hakları yasal güvenceye kavuşturulacak, Radyo, Tv, ve basın üzerinde hiç bir kısıtlama olmayacaktır. Türkçe radyo, Tv hangi hukuki kurala bağlıysa, Kürtçe ve diğer dillerdeki yayınlar da aynı prosedüre bağlı olarak faaliyet yürütecektir. Kültürel faaliyetler içinde aynı hukuki kurallar ve prosedür işleteceklerdir.

_Kürtçe eğitim ve öğretim dili olarak kullanılacaktır.

Çerçevesi, ilgili tüm çevreler ve kamuoyuyla birlikte belirlenmek üzere Toplumsal Barış ve Demokratik Katılım Yasası düzenlenerek,silahlı çatışma dönemi nedeniyle tutuklanmış bulunanların,yurtdışına çıkmak zorunda

kalmış tüm sürgünlerin,ve silahlı grupların demokratik siyasal yaşama katılmaları sağlanacaktır.

"Demokratik Yönetim İçin Sivil Toplum Örgütlülüğü" alt başlığının 5. paragrafında mevcut

"Sivil toplumun gelişimi için etnik, kültürel, siyasi, ekonomik, sportif faaliyetlere dayalı yapılara özgür örgütlenme olanakları sağlanacak.."

"Demokratik Toplum İçin Yeni Bir Anayasa" alt başlığının 5 ve 6. paragraflarında mevcut

"Tek ırk, tek dil, tek din, tek kültür, cinsiyetçi roller mantığının yerine toplumdaki etnik, kültürel ve inançsal farklılıklar kapsanacak şekilde, "Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı" üst kimliği anayasal olarak tanımlanacaktır."

"Kürtler ve diğer kültürel aidiyetlerin, ülkenin birliği içinde kendilerini kimlikleriyle özgürce ifade edebilme, kültürlerini geliştirme, ana dillerini konuşma ve geliştirme, eğitim yapma, görsel, işitsel medya araçlarını kullanma hakları anayasal güvenceye alınacaktır.".

III. Bölümün " SOSYAL POLİTİKALAR ", " Eğitim " alt başlığının 4,6 ve 7. paragraflarında mevcut

"…Her vatandaşın etnik köken ve dil farklılıkları temelinde özgürce ve eşit faydalanacağı, ezbercilikten uzak, bireyin yaratıcılığını, yeteneklerini geliştiren ve yeteneklerine göre yönlendiren, bilimsel nitelikte olacaktır."

"Anadil ile eğitim önündeki tüm yasaklar kaldırılacaktır. Anadiller kültürel bir miras olarak ele alınacak, kullanan toplumun sanat, edebiyat ve eğitimi geliştirilecek koşullar yaratılacak, anadil eğitimi yönetim şekline göre ele alınmayacaktır. Yoğun talebin olduğu Kürt dili ile eğitim konuyla ilgili eğitimcilerin önerileri ışığında ve anadilde eğitimin uygulandığı ülkelerin tecrübelerinden de faydalanarak bir programa kavuşturulacaktır. İhtiyaç duyulan bölge, şehir ve mahallelerde Kürtçe anadili ile eğitimin koşulları sağlanacaktır."

"İhtiyaç ve talep kapsamında tüm anadillerin öğretimi çağdaş ve insani bir sorumluluk olarak ele alınacak ve bu kapsamda değerlendirilecektir. Başta Kürtçe olmak üzere Türkiye'de kullanılan tüm anadillerde üniversitelerde kürsüler açılacaktır."

şeklinde ve benzeri nitelikte, aynı hususları ifade eden düzenlemelerin gerek ayrı ayrı gerek bütün halinde değerlendirilmeleri sonucunda;

Ülkede (uluslararası antlaşmalarda belirlenenlerin dışında) azınlıklar bulunduğu, varsayılan azınlıkların Anayasa'da yer alması gerektiği, hatta "ortak vatanda özgür birliktelikte" tanımlaması ile 2820 sayılı yasanın 81/a bendine aykırı olarak ve Anayasanın "devletin tekliği" ilkesinin aksine yapılanmayı öngördüğü, güdülen amacın devletin üniter yapısını bozarak federal bir yapılanmayı içerdiği, Türkçe dışında anadilde eğitim ve öğretimi öngörmek suretiyle Türkiye Devleti'nin dilinin Türkçe ve Türk vatandaşlarına Türkçe'den başka hiçbir dilin eğitim ve öğretim kurumlarında ana dilleri olarak okutulamayacağı ve öğretilemeyeceğine dair yukarıda bahsedilen Anayasa ve yasa hükümlerine açıkça aykırı mahiyette oldukları belirlenmiş, bu itibarla bölücü terör örgütü PKK'nın temel amaçlarına tamamen uygunluk gösteren bu hususların davalı parti tarafından tüzük ve programında ısrarla vurgulanmasının davalı partinin asıl amacının terör örgütünün amaçlarıyla birebir örtüştüğünün kanıtı olarak değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Terör örgütünün talimatlarının yayınladığı internet sitelerinde 22 Temmuz 2007

Milletvekili seçimlerinde DTP'li bağımsız adayların desteklenmesi için açıkça çağrılar (aslında tehdit) yer almış, yol kesip çok sayıda aracı durduran örgüt mensupları seçimlerde DTP'nin gösterdiği adaylar dışında kimseye oy verilmemesi ve örgüte yardım edilmesi için propaganda yapmışlardır. Böylece terör örgütü güdümündeki DTP'nin demokratik toplum gereklerini yerine getiren, hukuksal platformda çalışmalarına devam eden bir siyasi parti olduğunun iddiası ve kabulü iyiniyetle açıklanması mümkün olmayan bir durumdur.

DTP, Genel Başkanından, çeşitli kademelerindeki yöneticilerine kadar geniş bir yelpazede, ülkeyi bölmeyi amaçlayan yasa dışı terör örgütünün (PKK) propagandacısı, yardım ve yatakçısı ve sair efradının kümelendiği bir oluşum halini almıştır. Belirtilen nitelikteki eylemler yeterli yoğunluğa ulaştığı gibi, davalı partinin de bu eylemleri kararlılıkla desteklediği tartışmasız bir hal almıştır. Mevcut odaklık hali nedeniyle oluşan bu durum karşısında, geleceğe yönelik olası sonuçlar da gözetildiğinde, davalı partinin "siyasi parti örgütlenme özgürlüğünden" yararlanarak faaliyette bulunması, toplumda yaratılmaya çalışılan kin ve düşmanlığın boyutları nazara alındığında son derece vahim sonuçlar yaratacaktır. 28.10.2007 tarihinde Diyarbakır'da "Demokratik Toplum Kongresi" adı altında gerçekleştirilen toplantı ve sonuç bildirisi ile DTP'nin 2. Olağanüstü Büyük Kongresinin 08.11.2007 tarihinde yapıldığına ve Genel Başkanlığa Nurettin Demirtaş'ın

seçildiğine dair yazılı ve görsel basında bilgiler yer almış, davalı parti tarafından Cumhuriyet Başsavcılığımıza bu konularda henüz belgeler intikal etmemiş olup, geldiğinde iddianamemize eklenmek üzere gönderilecektir. Ancak; İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 11.10.1995 gün ve 1993/134 esas, 1995/178 sayılı kararı ile terör örgütü yöneticisi olmak suçu nedeniyle 18 yıl 9 ay ağır hapis cezası ile cezalandırıldığı, söz konusu mahkumiyetinin 5237 sayılı yasa yönünden İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 30.06.2005 tarihli kararıyla 5237 sayılı yasanın 314/1. maddesi gereğince 12 yıl 6 ay hapis cezasına indirilmesi sonucu 01.06.2005 tarihinde şartla tahliye edildiği anlaşılmıştır. (Söz konusu mahkumiyete ilişkin adli sicil kaydının Cumhuriyet Başsavcılığımıza yeni intikal etmiş olması nedeniyle ilgili hakkında 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 11. maddesi gereğince ihracı için ilgili partiye yazı yazılmıştır.) Terör örgütü yöneticiliği suçundan mahkum olup, cezaevinden çıktıktan hemen sonra davalı parti saflarına katılan Nurettin Demirtaş'ın söz konusu kariyerinin Demokratik Toplum Partisi Genel Başkanlığına seçilmesinde en büyük etken olduğu, partinin terör örgütü ile ne derece yakın olduğunu göstermesi açısından kesin kanıt niteliğindedir.

"ÇOK DAHA AÇIK SÖYLEMEK GEREKİRSE TERÖR ÖRGÜTÜNÜ KINAMA VEYA EYLEMLERİNİN YANLIŞLIĞINI, ÇOCUK YAŞLI KADIN AYRIMI GÖZETMEDEN İNSANLARI TERÖRİST YÖNTEMLERLE KATLETMENİN BİR İNSANLIK SUÇU OLDUĞUNU SÖYLEYEMEME DEMOKRATİK HUKUK DEVLETİNİN HİÇBİR İLKESİ İLE AÇIKLANAMAZ. BU DURUM ANCAK KİŞİLERİN ASLINDA DEMOKRASİ İLE İLGİLERİNİN OLMAYIP, ÖRGÜT TARAFINDAN VERİLEN GÖREVİ YERİNE GETİRMEK İÇİN DEMOKRASİYİ ZORLAMAK VE TOPLUMDA KİN VE DÜŞMANLIK DUYGULARI OLUŞTURMAK ÜZERE SİYASİ PARTİ BÜNYESİNDE TOPLANMASI BİÇİMİNDE İZAH EDİLEBİLİR.

TERÖRE TERÖR DİYEMEYEN BİR MANTIK YA TERÖRİSTTİR YA DA KENDİSİNİ GÖREVLENDİREN ÖRGÜTTEN ÖLESİYE KORKANDIR! BU DAVRANIŞLARA İLİŞKİN GÜNCEL DEĞERLENDİRMELER NASIL OLURSA OLSUN, SONRAKİ ONYILLAR HATTA YÜZYILLARDA DAHİ BU DAVRANIŞLARI SERGİLEYENLER VE ÇEŞİTLİ ÇIKARLARI UĞRUNA GÖRÜNÜŞTE KINADIKLARI TERÖRÜ EL ALTINDAN DESTEKLEYEN ODAKLAR TOPLUMSAL YARGILARA KONU OLACAKTIR. ZİRA TERÖR İNSANIN İNSAN OLMA NİTELİKLERİNE AYKIRI BİR DAVRANIŞ BİÇİMİDİR."

Anayasa'nın 68/4. maddesine aykırı eylemlerin yoğunluğu ve bu eylemlerin parti genel başkanı ve merkez organlarınca da zımnenin ötesinde açıkça benimsenmesi ve kararlılıkla da işlenmesi karşısında, davalı siyasi parti Anayasa'nın 69/6. maddesinde vurgulandığı üzere belirtilen eylemlerin odağı haline gelmiştir.

Davalı partinin hedeflerine ulaşmada bölücü terör örgütü yolu ile şiddet unsurunu kullanma ve savunmada kararlı olduğu görülmekte, bu durumda toplumun huzur ve güvenliği için temelli kapatılma istemi ile dava açılması sosyal, siyasal ve hukuksal yönlerden bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Zira DTP demokratik sistemin öngördüğü bir siyasi partiden ziyade bölücü terör örgütü ve elebaşısı tarafından yönlendirilen ve her platformda örgüt amaçlarına hizmeti görev edinen bir oluşum vasfındadır. Geçmişte de aynı vasıftaki partilerin kapatılmış olmasına rağmen davalı partinin ısrarla geçmişin takipçişi olması, terör örgütü ve elebaşısının yönlendirmesi ile faaliyetlerde bulunması temelli kapatma yaptırımını zorunlu, meşru ve orantılı kılmaktadır. Aksi düşünce toplumdaki kin ve düşmanlığın çok daha fazla beslenerek iç çatışmayı dahi yaratabilecek düzeye gelmesini sağlayacaktır.

Demokratik Toplum Partisi Genel Başkanı başkan yardımcıları, diğer yöneticileri ve partili BELEDİYE başkanlarının terör örgütünü savunur şekildeki açıklamalarının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesinde yer alan "ifade özgürlüğü" kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunda en kesin yanıt Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 25 kasım 1997 tarihli "Zana-Türkiye" davasında verdiği kararında mevcuttur. Söz konusu kararda aynen;

KARAR

I. SÖZLEŞMENİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

38. Bay Zana, gazetecilere yaptığı açıklama nedeniyle Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından mahkum edilmesinin ifade özgürlüğünü ihlâl ettiğini ileri sürmüştür. Bay Zana, Sözleşmenin 10. maddesine dayanmıştır. Bu hükme göre,

"1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ulusal sınırlara bakılmaksızın, bir görüşe sahip olma, haber ve düşünceleri elde etme ve bunları ulaştırma özgürlüğünü de içerir. Bu madde Devletin radyo yayıncılığını, televizyon ve sinema işletmeciliğini izne bağlamasına engel değildir.

2. Bu özgürlükler ödev ve sorumlulukla birlikte kullanılabildiğinden, ulusal güvenlik, ülke bütünlüğü ve kamu güvenliği, suçun ya da düzensizliğin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması, başkalarının şeref ve haklarının korunması, gizli bilgilerin açığa vurulmasının önlenmesi, yargılama organının otorite ve tarafsızlığının korunması amacıyla, demokratik bir toplumda zorunlu olan ve hukukun öngördüğü formalitelere, şartlara, yasaklara ve yaptırımlara tabi tutulabilir."

39. Bay Zana ayrıca Sözleşmenin 9. maddesiyle garanti altına alınan düşünce özgürlüğüne (hakkına) müdahale edildiğinden şikâyetçi olmuştur. Komisyon gibi Divan da bu şikâyetin 10. maddeye göre yapılan şikâyetle bağlantılı olduğunu kabul eder.

A. Hükümetin İlk İtirazları

40. Hükümet iki ilk itiraz ileri sürmüştür; bunların birincisi zaman bakımından yetkisizliğe, ikincisi de iç hukuk yollarının tüketilmemiş olduğuna dayanmaktadır.

1. *Zaman Bakımından Yetkisizlik İtirazı*

41. Hükümet, ilk dilekçelerinde ifade edildiği gibi, Divan'ın başvurucunun Sözleşmenin 10. maddesine göre yaptığı şikâyeti incelemeye zaman bakımından yetkisiz olduğunu çünkü esas olarak olayı başvurucunun Ağustos 1987'de gazetecilere yaptığı açıklamanın (bkz. yukarıda paragraf 12) oluşturduğunu, bunun da olayın Türkiye'nin Divan'ın zorunlu yargı yetkisini tanımasından önce meydana geldiğini gösterdiğini ileri sürmüştür. Hükümete göre Türkiye, 22 Ocak 1990'da Divan'ın zorunlu yargı yetkisini bu tarihten "sonra ortaya çıkan olaylara ve böyle olaylara ilişkin mahkeme kararlarına şamil" olarak tanırken, Sözleşmenin 46. maddesinde öngörülen bildirimi yaptığı tarihten önce meydana gelen olayların ve bu tarihten sonra verilse bile bu olaylarla ilgili mahkeme kararlarının Divan'ın denetimi dışında tutulmasını amaçlamıştır.

42. Divan, Türkiye'nin yalnızca bildirimde bulunduğu (bkz. yukarıda paragraf 33) 22 Ocak 1990'dan sonraki olaylar bakımından Divan'ın yargı yetkisini kabul ettiğine işaret eder. Bununla birlikte bu davada Divan, Komisyon Temsilcisi gibi, esas olayı oluşturanın Bay Zana'nın gazetecilere yaptığı açıklama değil, başvurucuyu Türk yasalarına göre (bkz. yukarıda paragraf 26) "yasanın cürüm saydığı fiili övdüğü" gerekçesiyle on iki ay hapis cezasına mahkum eden ve Yargıtay tarafından 26 Haziran 1991'de onanan (bkz. yukarıda paragraf 28), Diyarbakır Devlet Güvenlik

Mahkemesinin 26 Mart 1991 tarihli kararı olduğunu kabul eder. Sözleşmenin 10. maddesi anlamında "müdahale"yi oluşturan ve Divan'ın bu maddeye göre haklı olup olmadığına karar vermesi gereken, Türkiye'nin Divan'ın zorunlu yargı yetkisini tanımasından sonra ortaya çıkan bu mahkumiyet ve hapis cezasıdır. Dolayısıyla bu ilk itiraz reddedilmelidir.

Hükümetin, davayı Divan önüne getiriş biçimi ışığında (bkz. yukarıda paragraf 1), bu şikâyeti zaman bakımından uygun olmaması nedeniyle (Divan'ın yargı yetkisi) dışında bırakmak için 22 Ocak 1990 tarihli bildirimine dayanmaktan vaz geçmiş sayılıp sayılmayacağı sorunu Divan önünde dile getirilmemiştir ve Divan, bu koşullarda, bu sorunu karara bağlamayı gerekli görmemektedir.

2. İç Hukuk Yollarının Tüketilmediği İddiası

43. Alternatif olarak Hükümet, iç hukuk yollarının tüketilmediğini ileri sürmüştür. Hükümetin ifadesine göre Bay Zana, Sözleşmenin 10. maddesine ilişkin şikâyetini, esas olarak Türk mahkemeleri önünde ileri sürmemiştir.

44. Divan, Komisyon Temsilcisi gibi, bu itirazın başvurunun kabul edilebilir olup olmadığı değerlendirilirken ileri sürülmediğini ve bu nedenle Hükümetin bu itiraza dayanmaktan vazgeçmiş sayıldığını belirtir.

B. Şikâyetin Esası

45. Divan'ın daha önce belirtmiş olduğu gibi (bkz. yukarıda paragraf 42), başvurucunun gazetecilere yaptığı açıklamalar nedeniyle Türk mahkemeleri tarafından yargılanması ve hapis cezası almasının ifade özgürlüğüne bir "müdahale" oluşturduğu tartışmasızdır. Gerçekten, bu hususa itiraz edilmemiştir.

46. Bu müdahale; "hukuk tarafından öngörülmemişse", 10. maddenin 2. fıkrasında anılan meşru amaçların birine ya da birkaçına yönelik değilse ve bu amaç ya da amaçları gerçekleştirmek için "demokratik bir toplumda zorunlu" değilse 10. maddeye aykırı olacaktır.

1. *"Hukuk Tarafından Öngörülme" Koşulu*

47.Divan, başvurucunun mahkumiyetinin ve cezasının Türk Ceza Yasasının 168 ve 312. maddelerine (bkz. yukarıda paragraf 31) dayandığını belirterek itiraz edilen müdahalenin "hukuk tarafından öngörüldüğünü" kabul eder. Bu husus da aynı biçimde tartışmasızdır.

2. *İzlenen Amacın Meşruluğu*

48. Hükümet müdahalenin, ulusal güvenliğin ve kamu güvenliğinin sağlanmasını, ülke bütünlüğünün korunmasını ve suçun önlenmesini gerçekleştirmeye yönelik olması nedeniyle meşru amaçlara dayandığını ileri sürmüştür. PKK yasadışı bir terör örgütü olduğu için bu davada ulusal mahkemeler tarafından Türk Ceza Yasasının 312. maddesinin uygulanması, bu tür örgütleri desteklemek olarak değerlendirilen davranışların cezalandırılması amacına yöneliktir.

49. Komisyona göre, siyasal kişiliği olan birinin -başvurucu eski Diyarbakır BELEDİYE başkanıdır- böyle bir ifadesinin, ulusal makamları ülke içindeki terörist faaliyetlerin artmasından korkmaya yöneltmesi akla yatkındır. Bu nedenle (ulusal) makamlar, ulusal güvenliğe ve kamu güvenliğine yönelik bir tehdit olduğunu ve ülkenin toprak bütünlüğünü korumak ve suçu önlemek için önlemler alınması gerektiğini düşünmekte haklıdırlar.

50. Divan, gazetecilerle yaptığı röportajda başvurucunun "PKK ulusal kurtuluş hareketini" desteklediğini açıkça gösterdiğini (bkz. yukarıda paragraf 12) ve Komisyonun da belirttiği gibi, başvurucunun ifadesinin PKK militanları tarafından sivillerin öldürülmesiyle aynı zamana denk düştüğünü belirtir.

Bu durumda Divan, Türkiye'nin Güneydoğu bölgesinde ciddi çatışmaların sürdüğü bir dönemde -bölgede iyi tanınan siyasal bir kişilikten gelen- böyle bir ifadenin ulusal makamların ulusal güvenliğin ve kamu güvenliğinin sürdürülmesine yönelik olarak önlem almasını haklı kılan bir etkiye sahip olduğunu kabul eder. Bu nedenlerle şikâyet konusu edilen müdahale 10. maddenin 2. fıkrasında yer alan meşru amaçları sağlamaya yöneliktir.

1. *Müdahalenin Zorunluluğu*

(a). Genel İlkeler

51. Divan, 10. maddeye ilişkin kararlarında ortaya koyduğu temel ilkeleri tekrar eder:

(i) İfade özgürlüğü, demokratik bir toplumun vazgeçilmez esasını ve toplumun gelişimi ve her bireyin kendini gerçekleştirmesinin temel koşulunu oluşturmaktadır. Bu, 2. fıkraya uygun olarak, yalnızca onaylanan, zararsız olduğu kabul edilen ya da nasıl olursa olsun farketmeyen "bilgi" ya da "düşünceler" için değil; hoşa gitmeyen, sarsıcı ya da rahatsız edici olanlar

için de geçerlidir. Bunlar, "demokratik toplum"un onlarsız olamayacağı çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliliğin gereğidir. 10. maddede açıklandığı gibi bu özgürlük, her halde dar yorumlanması ve herhangi bir sınırlama gereksiniminin ikna edici bir biçimde ortaya koyulması gereken istisnalara tabidir (şu kararlara bakınız: *Handyside / Birleşik Krallık*, 7 Aralık 1976, Seri A no. 24, s. 23, § 49; *Lingens / Avusturya*, 8 Temmuz 1986, Seri A no. 103, s. 26, §41; ve *Jersild / Danimarka*, 23 Eylül 1994, Seri A no. 298, s. 26, § 37).

(ii) 10 maddenin 2. fıkrası anlamında "zorunlu" sıfatı, "zorlayıcı bir toplumsal gereksinim"in varlığını ifade etmektedir. Sözleşmeci Devletler böyle bir gereksinimin var olup olmadığını değerlendirmede belli bir takdir yetkisine sahiptirler. Ancak bu, mevzuatı ve bağımsız bir mahkeme tarafından verilse bile mevzuatı uygulayan mahkeme kararlarını da kapsayacak biçimde Avrupa denetim mekanizmasıyla uyumlu bir biçimde olabilir. Bu nedenle Divan, bir "sınırlamanın" 10. maddeyle korunan ifade özgürlüğüyle bağdaşıp bağdaşmadığı konusunda nihai kararı verme yetkisine sahiptir (bkz. yukarıda anılan *Lingens* kararı, s. 25, § 30).

(iii) Divan, denetleyici yargı yetkisini kullanırken itiraz edilen müdahaleye, başvurucunun sorumlu tutulduğu sözlerinin özü ve bunları hangi bağlamda söylediğini de kapsayacak biçimde, davanın bütünün ışığında bakmalıdır. Divan özellikle dava konusu müdahalenin "izlenen meşru amaçlarla orantılı" olup olmadığını ve ulusal makamların bu müdahaleyi haklılaştırmak için ileri sürdükleri nedenlerin "uygun ve yeterli" olup olmadığını saptamalıdır (bkz. yukarıda anılan *Lingens* kararı, s. 25-26, § 40; ve 22 Şubat 1989 tarihli *Barfod / Danimarka* kararı, Seri A no. 149, s. 12, § 28). Bunu yaparken Divan, ulusal makamların 10. maddede somutlaştırılan ilkelere uygun standartları uyguladıklarına ve bundan başka, ilgili olayların kabul edilebilir bir nitelendirmesine dayandıklarına ikna olmalıdır (bkz. yukarıda anılan *Jersild* kararı, s. 26, § 31).

(b) Yukarıdaki İlkelerin Eldeki Davaya Uygulanması

52. Bay Zana mahkumiyetinin ve cezasının tamamen haksız olduğunu ileri sürmüştür. 1960'lardan beri Kürt davasının aktif bir savunucusu olarak her zaman için şiddete karşı olduğunu söylemiştir. Bay Zana Hükümetin, PKK'nın silahlı mücadelesini desteklediğini ileri sürmekle sözlerini yanlış yorumlamış olduğunu savunmuştur. Aslında gazetecilere ulusal kurtuluş hareketini desteklediğini ancak şiddete karşı olduğunu söylemiş ve kadın ve çocukların katledilmesini kınamıştır. Her halde, PKK üyesi değildir ve şiddete başvurmayan eylemi savunan "Özgürlük Yolu" örgütüne üye olmaktan hapis cezası almıştır.

53. Öte yandan Hükümet, başvurucunun mahkumiyetinin ve cezasının 10. maddenin 2. fıkrasına göre tamamen haklı olduğunu ileri sürmüştür. Hükümet, PKK'nın Güneydoğuda kanlı saldırılarını sürdürdüğü bir sırada başvurucunun söylediklerinin ciddiyetini vurgulamıştır. Sunuşlarında, toprak bütünlüğünü tehdit eden bir terör ortamıyla karşı karşıya kalan bir Devletin, böyle bir durumun yalnızca bireylere yönelik olmasına göre daha geniş bir takdir yetkisine sahip olması gerektiğini belirtmişlerdir.

54. Komisyon, Hükümetin görüşlerinin büyük çoğunluğunu benimsemiş ve 10. maddenin ihlâl edilmediği düşüncesini beyan etmiştir.

55. Divan, yukarıda 51. paragrafta ortaya koyulan ilkelerin terörizme karşı mücadelede ulusal güvenlik ve kamu güvenliğinin sürdürülmesi için alınan önlemler açısından da geçerli olduğunu düşünmektedir. Bu bağlamda Divan, her olayın özel koşullarını ve Devletin takdir yetkisini özenle göz önünde tutarak, bireylerin ifade özgürlüğüne ilişkin temel haklarıyla demokratik bir toplumun meşru hakkı olan kendini terörist örgütlerin eylemlerine karşı korumak arasında adil bir dengenin kurulup kurulmadığını araştırmalıdır.

56. Sonuç olarak Divan eldeki davada, Bay Zana'nın mahkumiyetinin ve cezasının "zorlayıcı bir toplumsal gereksinim"e yanıt verip vermediğini ve bunların "izlenen meşru amaçlarla orantılı" olup olmadığını değerlendirmelidir. Bu amaçla Divan, başvurucunun sözlerinin içeriğini o dönemde Türkiye'nin Güneydoğu bölgesinde hüküm süren durumun ışığında çözümlemenin önemli olduğu görüşündedir.

57. Divan başvurucunun açıklamasını, kendisinin de esas olarak reddetmediği, 30 Ağustos 1987'de günlük ulusal gazete Cumhuriyet'te yayınlandığı biçimiyle (bkz. yukarıda paragraf 12) temel alacaktır. Açıklama iki cümleden oluşmaktadır. Birinci cümlede başvurucu, "katliamlardan yana" olmadığını söylerken "PKK ulusal kurtuluş hareketi"ni desteklediğini belirtmektedir. İkinci cümlede şunu söylemektedir: "herkes hata yapar, PKK, kadın ve çocukları yanlışlıkla öldürüyor."

58. Bu sözcükler çeşitli biçimlerde yorumlanabilir ancak, her halde, bunlar çelişkili ve anlamı belirsizdir. Bunlar çelişkilidir çünkü aynı zamanda hem amaçlarına ulaşmak için şiddet kullanan bir terörist örgüt olan PKK'yı desteklemek hem de kendisinin katliamlara karşı olduğunu açıklamak zor görünmektedir. Bunların anlamı belirsizdir çünkü Bay Zana kadın ve çocukların katledilmesini uygun bulmazken aynı zamanda bunu herkesin yapabileceği bir "hata" olarak tanımlamaktadır.

59. Bununla birlikte, bu açıklamaya tek başına bakılmamalıdır. (Bu açıklamanın) başvurucunun da farkında olması gereken, olayın somut koşulları içinde özel bir anlamı vardır. Divanın daha önce belirttiği gibi (bkz. yukarıda paragraf 50) bu röportaj, o tarihte gerginliğin dorukta olduğu Türkiye'nin Güneydoğu bölgesinde PKK'nın sivillere yönelik kanlı saldırılarıyla aynı zamana denk düşmüştür.

60. Bu koşullar altında büyük bir ulusal günlük gazetede yayınlanan röportajda, Güneydoğunun en önemli kenti olan Diyarbakır'ın eski BELEDİYE başkanının -"ulusal kurtuluş hareketi" olarak tanımladığı- PKK'ya verdiği desteğin, bu bölgedeki patlamaya hazır havayı daha da ağırlaştıracağı düşünülebilir.

61. Bu nedenle Divan, başvurucuya verilen cezanın "zorlayıcı bir toplumsal gereksinime" yanıt verdiğinin kabul edilmesinin uygun olduğunu ve ulusal makamların ileri sürdüğü nedenlerin "uygun ve yeterli" olduğunu düşünmektedir; her halde, başvurucu cezasının yalnızca beşte birini hapiste geçirmiştir (bkz. yukarıda paragraf 26).

62. Bütün bu etkenleri ve böyle bir davada ulusal makamların sahip olduğu takdir yetkisinin sınırlarını göz önünde tutarak Divan, incelenen müdahalenin izlenen meşru amaçlarla orantılı olduğunu düşünmektedir.

Sonuç olarak, Sözleşmenin 10. maddesi ihlâl edilmemiştir.

Denilmektedir. Bu itibarla söz konusu karardaki kıstaslar ve ülkemizin maruz kaldığı yoğun terör olayları sırasında gerçekleşen davalı partiye mensup kişilerin beyanlarının Sözleşmenin 10. maddesinde yer alan "ifade özgürlüğü" içinde değerlendirilemeyeceği açıkça ortaya çıkmaktadır.

VI- KAPATMA YAPTIRIMININ ZORUNLULUĞU VE ORANTISALLIĞI:

Davalı siyasi partinin izlediği politikanın ortaya çıkardığı tehlike ülke genelinde ortaya çıkan yoğun şiddet olayları ve partinin eylemleri nazara alındığında çok ciddi tehlikeler içermektedir. Anayasa, İHAS hükümleri ile demokrasinin standartlarıyla çelişen politika yürütmektedir.. Bu nedenle ülke güvenliğine, toplumsal barışa ve ülkenin demokratik rejimine zarar verebilecek bu adımların engellenmesi gereği ortaya çıkmaktadır. İçerdiği ve ısrarla devam ettirdiği terör örgütü paralelinde davranma biçimi davalı siyasi parti yönünden, çoğulcu demokrasiyle bağdaşmayan eylemlerinin ancak kapatma yaptırımıyla engellenecek olması karşısında, kapatma

davasına başvurulması gerekli ve ülkenin içinde bulunduğu şiddet ortamı gözetildiğinde zorunludur.

Olayda kapatma yaptırımı uygulanması, çoğulcu demokratik sistemde, yapılması gereken ve hukuksal yoldan uygulanabilecek amaca uygun ve orantılı tek seçenektir

Bu çerçevede kapatma yaptırımı, İHAS'ın 11 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında *"kamu düzeninin sağlanması, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması"* ilkeleri kapsamında, demokratik toplum ilkelerine uygun ve yasa ile öngörülmüş bir yaptırımdır.

Terör örgütünü açıkça savunması, bu durumun da gerek yurt içinde gerek yurt dışında tartışmasız kabul edilmesi, davalı partinin bu yöndeki söylem ve eylemlerinin yoğunluğu da gözetildiğinde, amacından alıkoyacak ara yaptırımlar ve ara çözümler, somut duruma göre olanaklı değildir. Bu nedenle kapatma yaptırımı, dava yönünden radikal olmayıp, olaya uygun ve orantılı bir yaptırımdır.

Davalı partinin terörü ve terör örgütünün ülke bütünlüğüne yönelik amaçlarını açıkça desteklemek suretiyle etnik kökenli iç çatışma yaratmaya çalışması dikkate alındığında davalı siyasi partiyi amacından uzaklaştıracak ve sosyal yönden de gereksinim duyulan tek ve zorunlu yöntem, sadece ve sadece kapatma yaptırımıdır. Toplumu apaçık karşılaştığı bu tehlikeden başka türlü korumanın olanağı kalmamış, zorunluluk hali gerçekleşmiştir.

VII- DAVA SÜRESİNCE DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ HAKKINDA UYGULANMASI TALEP EDİLEN YAPTIRIMLAR:

Dava süresince uygulanması yasal zorunluluk arzeden önlemler, SPY'nin 108 nci ve 110'ncu maddelerinde gösterilmiştir. Buna göre, hakkında kapatma davası açılan bir siyasi parti hakkında, kapatma kararı ile birlikte mallarının hazineye geçmesi gözetildiğinde(SPY md 110), siyasi partinin mallarını kaçırmaması yönünden, soruşturma ve dava süresince parti mallarının devir işlemi yapılamaktadır (SPY md 110/3). Konuya yakın olması yönünden SPY'nin 108 nci maddesindeki düzenleme uyarınca da, dava sırasında siyasi partinin kapanma kararı almasının; Anayasa'nın 69'ncu maddesinin sekizinci ve dokuzuncu, 83'ncü maddesinin beşinci, SPY'nın 95 nci, 96 ncı ve 110'ncu maddelerinde belirtilen önlemlerden/yaptırımlardan kurtulmasına yol açmamakta, alınan kapanma kararı açılan davanın yürütülmesini engellememektedir.

Anayasa'da ve yasalarda Yüksek Mahkemenin dava süresince takdiren uygulayabileceği önlemlerin gösterilmemesi, anayasakoyucunun ve yasakoyucunun bunu olanaksız görmesi anlamında değildir. Anayasa Mahkemesi, iptal davalarında "yürürlüğü durdurma" önlemini, bu konuda yazılı hukuk kurallarıyla yetkilendirilmemesine rağmen verebilmektedir. İşin özünden hareket edildiği zaman da bu önleme karar verebilmesi hukuksal yönden de gereklidir.

Bu bağlamda siyasi parti kapatma davaları yönünden konuya bakıldığında, yasalarla ve Anayasa'yla öngörülen modelle açıkça çatışan ve eylemlerinin ağırlığı itibarıyla da kapatma yaptırımına muhatap olan bir siyasi parti için, bu yolda resmi itham da yapıldıktan sonra, giderilmesi güç veya olanaksız durumların ortaya çıkmaması için, dava süresince Anayasa Mahkemesi'nin her türlü önleme karar verebilmesi gerekmektedir. Karar verebileceği önlemler içerisinde seçimlere katılmamak önlemi dahi vardır. Seçimlere katılabilecek siyasi partileri Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) belirlemesi, yasal çerçevedeki koşullar ölçeğinde değerlendirilebilen bir durumdur. YSK'nın kapatma davasına muhatap olan veya başkaca pozisyonlardaki siyasi partiler için önlem niteliğinde karar alabilmesi söz konusu değildir. Kapatma davasına muhatap olan bir siyasi parti için, faaliyet yasağı anlamında seçimlere katılmaktan alıkonulması, kapatma davası içerisinde bir önlem olarak Anayasa Mahkemesi'nin yetkisindedir. Ancak elbette Anayasa Mahkemesi bu yetkisini kullanırken, itham, eylemler ve eylemlerin ağırlığı ile dava süresince partinin faaliyetlerini gözeterek kararını verecektir. Üstelik SPY'nin 121 nci maddesi gözetildiğinde, yerel mahkemelerin dernekler hakkında genel hukuk kurallarından hareketle dava süresince verebilecekleri her türlü önlem kararını, Anayasa Mahkemesi'nin de siyasi partiler hakkında verilebilmesi söz konusudur. Nitekim Anayasa Mahkemesi, 13.3.2003 tarih ve 1/1 sayılı kararında, eldeki kanıtların yeterli olması durumunda böyle bir önleme hükmedilebileceğine de işaret etmiş bulunmaktadır. Yine 2002/3 sayılı siyasi parti kapatma davası sırasında 22.01.2003 tarihli ara kararında, dava sırasında önlem kararı verilmesine yönelik istemi esastan incelemiştir.

Bu çerçevede dava süresince Anayasa Mahkemesi, davalı partinin faaliyetlerinin durdurulması, SPY ve parti tüzüğünde gösterilen belirli veya bütün organlarının faaliyetlerinin durdurulması, dava süresince seçimlere katılamaması ayrıca dava tarihinde parti üyesi olanların bir başka siyasi parti listesinden veya bağımsız olarak ta dava süresince seçimlere katılmasının önlenmesi, ödenecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesi, üye kayıtlarının durdurulması gibi önlemlere hükmedebilecektir. Bu durum İHAS'ın ortaya koyduğu "yasalarda" bulunması gereken ölçütler

yönünden de aykırılık oluşturmamaktadır. Çünkü takdir hakkı sağlayan bir düzenleme, uygulamada keyfilik yaratmıyorsa, ulusal makamların yorumu belirleyicilik arzetmektedir (RP/Türkiye Kararı).

Yukarıda ayrıntılarıyla açıklanan eylemler ve ağırlıkları gözetilerek, Demokratik Toplum Partisi'nin dava süresince olası faaliyetleri de dikkate alınarak, giderilmesi güç ve olanaksız durumların ortaya çıkmaması yönünden:

-Dava tarihinden itibaren yapılacak seçimlere katılmaktan alıkonulması, ayrıca dava tarihinde parti üye veya yöneticisi olanların bir başka siyasi parti listesinden veya bağımsız olarak dava süresince seçimlere katılmasının önlenmesi,

- Ödenecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesi,

- Üye kayıtlarının durdurulması

önlemlerinin uygulanması hukuksal gereklilik olduğundan, dava süresince devam etmek koşuluyla, ivedilikle bu önlemlere hükmedilmesinin istenmesi zorunluluğu da doğmuştur.

Anayasa'nın 69'ncu maddesinin 9'ncu ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 95 nci maddeleri uyarınca söz ve eylemleriyle Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılmasına neden olan Aydın Budak, Abdulkadir Fırat, Abdullah İsnaç, Abdurrahim Bilen, Ahmet Aka, Ahmet Ay, Ahmet Aydın, Ahmet Cengiz, Ahmet Narım, Ahmet Özbay, Ahmet Türk, Ahmet Yalçıntaş, Akif Hamitoğlu, Alaattin Ege, Alaattin Enül, Ali Aslan, Ali Bozan, Ali Gün, Ali Sever, Arif Yayla, Aslan Kızıl, Ayfer Ekin, Ayhan Karabulut, Aynur Coşkun, Aysel Tuğluk, Ayşe Arslan, Azize Yağız, Bahar Yeşilyurt, Bayram Bozan, Bedirhan Aklan, Bedri Arslan, Bedir Fırat, Behçet Tunç, Beşir Bekle, Burak Avcı, Burhan Yürek, Büro Görmez, Cafer Selçuk, Cemal Coşgun, Cemal Kuhak, Cemalettin Padir, Çiçek Arıç, Çimen Işık, Deniz Yeşilyurt, Dicle Manap, Doğan Erbaş, Emin Uslu, Emral Dağdelen, Erdoğan Karaca, Ethem Şahin, Eyüphan Aksu, Ezgi Dursun, Fatma Kurtulan, Faysal Yaçan, Fehime Ete, Ferdi Sönmez, Ferhan Türk, Ferit Datlı, Fettah Dadaş, Fevzi Kara, Fuat Arslan, Funda Apak, Gülhanım Doğan, Gürü Toprak, Hacer Taşarsu, Hacı Özbay, Hacı Üzen, Halil Adıgüzel, Halil İmrek, Halis Yurtsever, Halit Kahraman, Halit Taşçı, Hatice Adıbelli, Hazal Aras, Hediye Tekin, Hilmi Aydoğdu, Hilmi Karaoğlan, Hüseyin Bektaşoğlu, Hüseyin Çalışçı, Hüseyin Kalkan, Hüseyin Şahin, Hüseyin Yılmaz, Hüsnü Koyuncu, İbrahim Binici, İbrahim Erkul, İbrahim Halil Parıldar, İbrahim Sunkur, İhsan Güler, İlhan Öymen, İsmet Aras, İzzet Belge, Kemal Aktaş, Kemal Çağlan, Kenan Demir, Kudret Ecer, Leyla Zana, Lezgin Bingöl, Lezgin Örnek, Lütfi Dağ, Mahmut Alınak, Mahmut Aydıncı, Mahmut Güngör, Mahmut Kayar, Medeni

Kırıcı, Mehmet Ali Öcalan, Mehmet Ali Yaman, Mehmet Ayas, Mehmet Bayraktar, Mehmet Cevat İnce, Mehmet Emin Acar, Mehmet Emin Yanardağ, Mehmet Emin Yıldız, Mehmet Faik Taşkın, Mehmet Hatip Dicle, Mehmet İnsan, Mehmet Kodaman, Mehmet Latif Alp, Mehmet Muhti Aslan, Mehmet Sait Şaşmaz, Mehmet Salih Duran, Mehmet Salih Koca, Mehmet Salim Sağlam, Mehmet Sefa Güngör, Mehmet Şakar, Mehmet Şirin Karademir, Mehmet Şirin Tetik, Mehmet Tilki, Mehmet Topçu, Mehmet Tusun, Mehmet Veysi Dilekçi, Mehmet Yaşik, Mehmet Zeki Doğru, Meliha Varışlı, Menderes Öner, Merak Kurum, Metin Tekçe, Mikail Varhan, Muhlis Altun, Murat Avcı, Murat Daş, Murat Öztürk, Musa Farisoğulları, Mustafa Atmaca, Mustafa Eraslan, Mustafa Tuç, Müslüm Kılıç, Nayif Coşkun, Nazahat Kaya, Nazime Ceren Salmanoğlu, Necdet Atalay, Nedim Taş, Nimet Özalp, Nizamettin Öztürk, Nuray Kılıç, Nurettin Demirtaş, Nusrat Akın, Onur Geldi, Orhan Miroğlu, Orhan Tunç, Osman Akkoyun, Osman Baydemir, Osman İbek, Osman Özçelik, Osman Taşdemir, Ömer Aşgakara, Ömer Yılmaz, Özgür Söylemez, Pakize Ukşul, Pelgüzar Kaygısız, Pınar Uzun, Ramazan Özmen, Resul Atay, Sabahat Tuncel, Sabri Çelebi, Sabriye Burumtekin, Salih Karaaslan, Saniye Turhan, Sara Aktaş, Sebahattin Işık, Sebahattin Suvağcı, Sedat Yurttaş, Selahattin Demirtaş, Selim Engin, Selim Sadak, Selma Irmak, Selma Söker, Serhat Ölmez, Sevahir Bayındır, Seydi Ahmet Öcalan, Seyithan Kırar, Sırrı Keleş, Sıtkı Adsız, Sibel Öz, Sihem Akyüz, Sima Dorak, Sinan Uğur, Sultan Uğraş, Suna Akkuş, Süleyman Kılıç, Şaban Yılmaz, Şakir Acar, Şükrü Binici, Tamer Temel, Taylan Gürel, Tuncer Bakırhan, Türkan Yüksel, Uğur Saraç, Vakkas Dalkılıç, Veli Aramaz, Yakup Aslan, Yıldız Aktaş, Yıldız Bahçeci, Yusuf Kaya, Yusuf Tokdemir, Yüksel İğdeli, Zahide Besin, Zeki Aslan, Zeynep Doğan, Zeynep Karaman, Ziver Gümüş, Ziya Akdemir haklarında yasaklılık kararı verilmesi de gerekmektedir.

VIII- SONUÇ VE İSTEM:

Yukarıda açıklanan nedenlerle;

Davanın ivedilikle görüşülerek;

1- Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerin odağı haline gelen ve bu şekilde;

- Anayasa'nın 68 nci maddesinin 4'ncü fıkrasına,

- 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 78, 80, 81, 82 ve 90 ncı maddelerine

aykırı eylemlerde bulunduğu açıkça anlaşılan Demokratik Toplum Partisi (DTP)'nin

Anayasa'nın 69'ncu maddesinin 6 ncı fıkrası ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 101/1-b ve 103'ncü maddeleri gereğince temelli kapatılmasına,

2- Partinin kapatılmasına beyan ve faaliyetleri ile neden olan Aydın Budak, Abdulkadir Fırat, Abdullah İsnaç, Abdurrahim Bilen, Ahmet Aka, Ahmet Ay, Ahmet Aydın, Ahmet Cengiz, Ahmet Narım, Ahmet Özbay, Ahmet Türk, Ahmet Yalçıntaş, Akif Hamitoğlu, Alaattin Ege, Alaattin Enül, Ali Aslan, Ali Bozan, Ali Gün, Ali Sever, Arif Yayla, Aslan Kızıl, Ayfer Ekin, Ayhan Karabulut, Aynur Coşkun, Aysel Tuğluk, Ayşe Arslan, Azize Yağız, Bahar Yeşilyurt, Bayram Bozan, Bedirhan Aklan, Bedri Arslan, Bedir Fırat, Behçet Tunç, Beşir Bekle, Burak Avcı, Burhan Yürek, Büro Görmez, Cafer Selçuk, Cemal Coşgun, Cemal Kuhak, Cemalettin Padir, Çiçek Arıç, Çimen Işık, Deniz Yeşilyurt, Dicle Manap, Doğan Erbaş, Emin Uslu, Emral Dağdelen, Erdoğan Karaca, Ethem Şahin, Eyüphan Aksu, Ezgi Dursun, Fatma Kurtulan, Faysal Yaçan, Fehime Ete, Ferdi Sönmez, Ferhan Türk, Ferit Datlı, Fettah Dadaş, Fevzi Kara, Fuat Arslan, Funda Apak, Gülhanım Doğan, Gürü Toprak, Hacer Taşarsu, Hacı Özbay, Hacı Üzen, Halil Adıgüzel, Halil İmrek, Halis Yurtsever, Halit Kahraman, Halit Taşçı, Hatice Adıbelli, Hazal Aras, Hediye Tekin, Hilmi Aydoğdu, Hilmi Karaoğlan, Hüseyin Bektaşoğlu, Hüseyin Çalışçı, Hüseyin Kalkan, Hüseyin Şahin, Hüseyin Yılmaz, Hüsnü Koyuncu, İbrahim Binici, İbrahim Erkul, İbrahim Halil Parıldar, İbrahim Sunkur, İhsan Güler, İlhan Öymen, İsmet Aras, İzzet Belge, Kemal Aktaş, Kemal Çağlan, Kenan Demir, Kudret Ecer, Leyla Zana, Lezgin Bingöl, Lezgin Örnek, Lütfi Dağ, Mahmut Alınak, Mahmut Aydıncı, Mahmut Güngör, Mahmut Kayar, Medeni Kırıcı, Mehmet Ali Öcalan, Mehmet Ali Yaman, Mehmet Ayas, Mehmet Bayraktar, Mehmet Cevat İnce, Mehmet Emin Acar, Mehmet Emin Yanardağ, Mehmet Emin Yıldız, Mehmet Faik Taşkın, Mehmet Hatip Dicle, Mehmet İnsan, Mehmet Kodaman, Mehmet Latif Alp, Mehmet Muhti Aslan, Mehmet Sait Şaşmaz, Mehmet Salih Duran, Mehmet Salih Koca, Mehmet Salim Sağlam, Mehmet Sefa Güngör, Mehmet Şakar, Mehmet Şirin Karademir, Mehmet Şirin Tetik, Mehmet Tilki, Mehmet Topçu, Mehmet Tusun, Mehmet Veysi Dilekçi, Mehmet Yaşik, Mehmet Zeki Doğru, Meliha Varışlı, Menderes Öner, Merak Kurum, Metin Tekçe, Mikail Varhan, Muhlis Altun, Murat Avcı, Murat Daş, Murat Öztürk, Musa Farisoğulları, Mustafa Atmaca, Mustafa Eraslan, Mustafa Tuç, Müslüm Kılıç, Nayif Coşkun, Nazahat Kaya, Nazime Ceren Salmanoğlu, Necdet Atalay, Nedim Taş, Nimet Özalp, Nizamettin Öztürk, Nuray Kılıç, Nurettin Demirtaş, Nusrat Akın, Onur Geldi, Orhan Miroğlu, Orhan Tunç, Osman Akkoyun, Osman Baydemir, Osman İbek, Osman Özçelik, Osman Taşdemir, Ömer Aşgakara, Ömer Yılmaz, Özgür Söylemez, Pakize Ukşul, Pelgüzar

Kaygısız, Pınar Uzun, Ramazan Özmen, Resul Atay, Sabahat Tuncel, Sabri Çelebi, Sabriye Burumtekin, Salih Karaaslan, Saniye Turhan, Sara Aktaş, Sebahattin Işık, Sebahattin Suvağcı, Sedat Yurttaş, Selahattin Demirtaş, Selim Engin, Selim Sadak, Selma Irmak, Selma Söker, Serhat Ölmez, Sevehir Bayındır, Seydi Ahmet Öcalan, Seyithan Kırar, Sırrı Keleş, Sıtkı Adsız, Sibel Öz, Sihem Akyüz, Sima Dorak, Sinan Uğur, Sultan Uğraş, Suna Akkuş, Süleyman Kılıç, Şaban Yılmaz, Şakir Acar, Şükrü Binici, Tamer Temel, Taylan Gürel, Tuncer Bakırhan, Türkan Yüksel, Uğur Saraç, Vakkas Dalkılıç, Veli Aramaz, Yakup Aslan, Yıldız Aktaş, Yıldız Bahçeci, Yusuf Kaya, Yusuf Tokdemir, Yüksel İğdeli, Zahide Besin, Zeki Aslan, Zeynep Doğan, Zeynep Karaman, Ziver Gümüş ve Ziya Akdemir'in Anayasa'nın 69'ncu maddesinin 9'ncu fıkrası ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 95 nci maddesi uyarınca temelli kapatılmaya ilişkin kararın Resmi Gazete'de yayınlanmasından itibaren beş yıl süreyle bir başka siyasi partinin kurucusu, yöneticisi, deneticisi ve üyesi olamayacaklarına,

3- Demokratik Toplum Partisi'nin dava süresince yapılacak seçimlere katılamayacağına,

4- Dava tarihinde parti bünyesinde üye, yönetici, BELEDİYE başkanı ve milletvekili olarak görev alanların bir başka siyasi parti listesinden veya bağımsız olarak dava süresince seçimlere katılamayacağına,

5- Davalı partiye ödenebilecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesine,

6- Davalı partinin üye kayıtlarının durdurulmasına,

karar verilmesi kamu adına arz ve talep olunur."

II- DAVALI PARTİ'NİN ÖNSAVUNMASI

Davalı Parti'nin 12.2.2008 günlü ön savunması şöyledir:

"İDDİANAMEYE KARŞI ÖN SAVUNMAMIZ

A – DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİNİN TÜZÜĞÜNDEKİ TANIMI VE AMACI

DTP'nin kuruluş süreci incelendiğinde mevcut siyasi partilerden farklı olarak, "tabandan kurulan" tek parti olduğu görülecektir. İlçelerde ve illerde binlerce üyenin "önseçimle" seçtiği beş yüz kurucu delege ile Ankara/Kocattepe'de bir salonda medya önünde aleni ve şeffaf bir şekilde programını, tüzüğünü, adını ve amblemini tartışarak ve oylayarak kabul etmiştir.

Sayın savcı kuruluş kongresinde ki görsel ve yazılı kayıtları incelemeden ve araştırmadan dava açmıştır..Demokrasinin vazgeçilmez unsurları olan siyasi partilerin içinde en demokratik ve katılımcı kuruluş süreci yaşayan partinin DTP olduğu,elliyi aşkın BELEDİYE başkanı ve mecliste grubu bulunan bir parti olarak "Kürt sorunun" çözümünde bir şanstır.Açılan kapatma davası sonucu,destek veren milyonlarca seçmenin özgür iradesi, adil temsil yok sayılmıştır.

Elli yılı aşkın süredir Avrupa'da sadece dört siyasi parti "soğuk savaş" döneminde kapatıldı. Bunlarda Nazi, Faşist ve Komünist partilerdi.12 eylül askeri darbesi sonucu Atatürk'ün kurduğu CHP dahil tüm siyasi partiler kapatılıp, yöneticileri içeri alınıp mallarına el konulduktan sonra 12 eylül askeri darbesi sonrası MGK tarafından hazırlanan Anayasa ve siyasi partiler yasası bugün topluma dar gelmekte ve değiştirilmesi için yüzde yüze yakın bir mutabakat bulunmaktadır.

AB müzakere sürecinde olan ülkemizde başta anayasa olmak üzere birçok reformlar yapılmış ve iddianamenin dayanağı siyasi partiler yasasının birçok hükmü uygulanamaz hale gelmiştir. Ne yazık ki İktidar ve ana muhalefet partisi bugüne kadar uyum yasaları konusunda uzlaşmamış sadece % 10 seçim barajını muhafaza etmek ve bağımsız adayların seçilmesini engellemek için oy pusulasında uzlaşmışlardır. Adil temsilin önünde ki bu ayıbı gidermek, Türkiye'yi siyasi partiler mezarlığı olmaktan kurtarmak gerekiyor. Anayasaya aykırı ve uygulanamaz durumda olan siyasi partiler yasasının değiştirilmesi, toplumun demokratik kanallarının açılması zorunludur.

1- Demokratik Toplum Partisi'nin Tanımı:

Demokratik Toplum Partisi, demokratik uygarlık çağı değerleri olan özgürlükçü, eşitlikçi, adaletçi, barışçı, çoğulcu, katılımcı, çok kültürlü toplumu zenginlik olarak gören ve yenileşmeyi savunan; insan ve toplum odaklı diyalog ve uzlaşıya dayalı, otoriter-merkezi-hiyerarşik siyaset yapma tarzı yerine; demokratik-yerel-yatay işleyişi benimseyen, demokratik iç işleyişi kararlılıkla savunan, barışçıl demokratik siyaseti esas alan, evrensel değerlere sahip çıkan, her türlü ayrımcılığı ve ırkçılığı ret eden, insanlığın özgürleşmesini cinsler arası eşitlikte gören, bu temelde özgür, demokratik-ekolojik toplumu hedefleyen demokratik özgürlükçü eşitlikçi sol bir kitle partisidir.

2- Demokratik Toplum Partisi'nin Amacı

a) Demokratik Toplum Partisi; Türkiye'nin hukuki, siyasi, idari, sosyal, ekonomik, kültürel ve diğer bütün alanlarda kapsamlı demokratik reformlarla yeniden yapılandırılmasını ve bu sürecin etkin ve kalıcı kılınabilmesi için toplumsal barışın sağlanmasını acil bir ihtiyaç olarak tespit eder. Bunun için, halkın demokratik iradesine dayalı, etnisite, sınıf, cins ayrımı yapmadan, başta emeğiyle geçinen tüm toplumsal kesimler olmak üzere, kadın, gençlik ve farklı inanç gruplarının ortak mücadele örgütü olarak, kuruluşu ve işleyişiyle özgürlükçü demokratik siyasal mücadelesini kurumlaştırarak yürütür.

b) AB sürecini salt bir devletler topluluğu değil, aynı zamanda bir halklar topluluğu olarak da gören DTP, bu süreci kararlılıkla savunur. Türkiye'nin AB sürecinin gerektirdiği reform ve düzenlemelerin hayata geçirilmesinin takipçisi olmak ve bu sürecin toplumun en geniş çıkarlarına hizmet etmesi için başlamış bulunan müzakere sürecine aktif katılımı öngörecek girişimlerde bulunur.

c) Türkiye Cumhuriyeti'nin Türkler, Kürtler ve diğer etnik gruplar tarafından kurulduğunu ve kardeşliğin temelinin tarihin derinliklerinde yattığını beyan eder; halkların geleceğini ve Kürt sorunun çözümünü ortak vatanda özgür birliktelikte ve Demokratik Cumhuriyette görür.

d) Demokratik bir mücadeleyle evrensel hukuk kurallarına uygun yeni bir anayasa çerçevesinde, barışçıl, özgürlükçü, adaletçi, eşitlikçi, değişimci, çoğulcu ve katılımcı bir demokrasiyi, ihtiyaçlara dayalı yaygın örgütlü sivil toplumu, demokratik siyasi, herkesin kendi kimlik özelliklerini geliştirebileceği toplumsal bir yapıyı savunur.

e) Devleti, kutsal ve halkın üzerinde gören anlayış yerine, devleti halkın hizmetine sokacak düzenlemeler yaparak otoriter-bürokratik devletin giderek küçülmesini öngörür. Yasak ve tabuları temel alan anlayışların terk edilmesi; bireysel, kolektif, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel temel hak ve özgürlüklerin etkin biçimde kullanılmasını sağlayacak siyasal ve toplumsal bir yapılanmanın oluşturulması; herkese ayrımsız, anadilinde eğitim ve öğretim hakkının sağlanması, basın, düşün, kültür-sanat ve diğer alanlarda özgürlükçü ve demokratik anlayışın yerleşmesi için mücadele eder.

f) Cins ayrımcılığı ve kadına yönelik her türlü şiddeti ret eder, toplumun özgürleşmesinin kadının özgürleşmesine bağlı olduğundan hareketle,

yaşamın tüm alanlarında cinsler arası eşitliğin yaratılabilmesi için; hukuki, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel tedbirlerin alınmasını sağlar.

g) Cinsiyet özgürlüğünü sağlamanın demokratik toplum hedefine ulaşmada belirleyici bir etken olduğundan hareketle, cinsiyet özgürlüğü önündeki bütün engellerin ortadan kaldırılması için başta kadınların öz iradesine dayalı olarak gelişecek kadın örgütlülüğünü yaratarak, kararlılıkla mücadele eder.

h) Gençliği, özgür ve demokratik geleceği yaratmanın temel dinamiği olarak görür. Gençliğin sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik yaşamda kendini ve toplumu geliştirmesinin önündeki her türlü engelin kaldırılması ve gençliğin öz örgütlülüğünü yaratarak siyasetin gençleştirilmesi için mücadele eder.

i) Ulusal ve küresel ekonominin dengeli uyumu temelinde kamu ve özel mülkiyetin birlikte ele alındığı, rantçılığa karşı üretken sermayeye yer veren, sosyal adaleti her alanda gerçekleştiren, yoksulluğa ve açlığa karşı adil paylaşımı ve üreticiliği ön gören bir felsefeyle hareket eder.

j) İnsanlığın geleceğinin doğa ve çevre ile uyumlu demokratik bir toplumdan geçtiğini savunur; doğa üzerinde sistemli bir şekilde sürdürülen tahribatı sona erdirecek ekolojik-demokratik bir toplumun yaratılması için mücadele eder.

k) Her türlü inancın kendisini özgürce ifade edebileceği, devletin tüm inançlara eşit mesafede duracağı, bilimsel düşünceyi esas alan, özgürlükçü, demokratik laiklik anlayışın esas alınması için mücadele eder.

l) Türkiye'nin katı merkeziyetçi ve tekçi yapılanmasına karşı yerinden yönetimi ve yerel demokrasinin geliştirilmesini savunur. Yerel demokrasinin bir an önce hayata geçirilebilmesi için, Türkiye'nin mevcut idari işleyişinde gerekli acil reformları gerçekleştirmeye yönelik kapsamlı çalışmalar yürütür, bu amaç doğrultusunda bilimsel araştırma ve tartışmalar geliştirir.

m) Demokratik Toplum Partisi, yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasını savunur. Kadın-erkek eşitliğinin siyasal alanda uygulanabilmesi için her türlü önlemi alır. Kadın-erkek eşitliğini en üst düzeyde sağlamak üzere "eşbaşkanlık" sistemini savunur ve bunun kurumsallaşması için mücadele yürütür.

B - DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ, AB'YE TAM ÜYE OLMUŞ BİR TÜRKİYE'Yİ HEDEFLEMEKTEDİR

Dünyadaki değişim ve dönüşümler, insanlığın paylaştığı ortak değerler noktasında bireyleri ve sistemleri demokratikleşmeye zorluyor.

Demokratikleşmenin önemli bir boyutu da, siyasetin demokratikleşmesidir. Bu da ancak farklı toplumsal taleplerin belirli bir zeminde karşılanması, tartışılması, uzlaşması ve karar süreçlerine ulaşmasıdır.

Türkiye'nin dış politikada söz sahibi olabilmesi, ancak iç ve dış kamuoyunun desteği ile yapacağı cesur reformları, ayrıca ekonomik istikrar ve demokratikleşmeyi başarmasına bağlıdır. Radikal bir hukuk reformuyla bunlar mümkündür.

Türkiye Avrupa Birliği ilişkileri, Kopenhag Kriterlerinde ifadesini bulan, sürece ve pratik içinde daha somutlaşacak olan ilke ve kuralların benimsenmesini gerektirir.

DTP, Türkiye'nin çağcıl bir dünya ülkesi olması için, iç ve dış diplomasi girişimleriyle her platformda büyük gayretler göstermiştir.

Türkiye'nin AB'ye tam üye olması için ülkede kamuoyu oluşmasında, ülke dışında tüm diplomasi olanaklarıyla en büyük çabayı gösteren partidir.

Türkiye Cumhuriyeti, kurulduğundan beri, her alandaki büyüme ve çağdaşlaşma stratejisini AB'ye katılmada görmüştür. DTP'nin program ve siyasetinin önemli bir ayağı da bu stratejinin gerçekleştirmesini hızlandırmaktır.

DTP, Türkiye'nin birliği ve bütünlüğü içinde, barışı, toplumsal uzlaşmayı ve demokratikleşmeyi savunur. Bunu partinin tüm resmi başvurulu eylem ve etkinlikleriyle, her kademedeki tüm yöneticilerinin söylem ve mesajlarıyla kanıtlanmıştır.

Demokrasilerde elbette, muhalif görüşler ve bu görüşlerin siyasi partileri olacaktır. Var olan sisteme, statükoya alternatif politikalar oluşturmak; sistemin iktidarını, söylem ve eylemleriyle eleştirmek, demokrasinin vazgeçilmezliğidir.

Bu duruş ve bakış açısı ile meşru eylemleri hukuken ve siyaseten parti kapatma gerekçeleri olamaz.

C- DAVA İDDİANAMESİNİN HUKUKSAL MANTIĞI

I - Uluslararası Hukuk Açısından

a) Yargıtay Sayın Cumhuriyet Başsavcısı'nın iddianamede yer verdiği "AİHS'in 11'nci maddesindeki düzenleme gözetildiğinde, ülkedeki demokratik rejimi tehlikeye sokacak siyasi projesi bulunan ve/veya siyasi amaçlar için gerektiğinde şiddete başvurmayı amaçlayan siyasi parti için kapatma yaptırımı öngörülmesi AİHS'e aykırı değildir" (Emek Partisi/Türkiye kararı) kararı, doğru olmakla birlikte, Sayın Başsavcının gözden kaçırdığı bir nokta vardır. O da, kararda da belirtildiği gibi, siyasi amaçlar için gerektiğinde şiddete başvurmayı amaçlayan siyasi parti kapatılır diyor. Ancak Demokratik Toplum Partisi, ne şiddeti bir amaç, ne de bir araç olarak görür. Kaldı ki, hiçbir eylem ve söyleminde bırakın şiddetti ya da şiddete çağrı yapmayı, şiddete karşı olduğunu her fırsatta belirtmektedir.

AİHS'in 11'nci maddesi uyarınca bir siyasi partinin kapatılması "ırkçılığı, terörü, yabancı düşmanlığını, şiddeti, şiddet çağrıyı teşvik ediyor veya hoşgörüsüzlüğe dayanıyorsa", bu durumlarda AİHS'in 11'nci maddesinin bir ve ikinci fıkrasındaki düzenlemelerden hareketle, siyasi partinin kapatılması gündeme gelebilecektir. İddianamede şiddet kavramı, çok geniş bir şekilde ele alınarak, siyasi bir bakış açısıyla DTP'nin şiddeti savunduğu öne sürülmüştür. Ancak hukuk düzeninde açık söylem ve eylemler geçerlidir.

b) Yine AİHM'in bazı kararlarında "Kapatma yaptırımı boyutundaki müdahale, takip edilen meşru amaçla orantılı, uygun ve yeterli olmalı, sosyal bir ihtiyaca cevap vermelidir, yani demokratik bir toplumda gerekli olmalıdır" denilmiştir. TBKP/Türkiye, Sosyalist Parti/Türkiye, ÖZDEP/Türkiye, HEP/Türkiye, RP/Türkiye kararları gerçeği karşısında, Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması hangi ihtiyaçtan doğmuştur? Demokratik bir ortamda Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması gerekli midir? Sayın savcının, geçmişte ülkede yaşanan ve halen de devam eden şiddet olaylarının Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılmasında değerlendirilmesi gerektiğini savunuyor. Bunu da zorlayıcı sosyal gereksinim olarak ifade ediyor. Hukuk gerçeğinden uzak, sadece siyasi saiklerle ifade edilen bu iddialar, Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması için kanıt olarak gösteriliyor. Oysa, Türkiye'de yaklaşık 30 yıldır süregelen şiddet olaylarının kaynağı Demokratik Toplum Partisi olamayacağı gibi, bunun önlenmesi için Demokratik Toplum Partisi, her fırsatta barışçıl ve demokratik söylemlerini ifade etmiştir.

c) İddianamede de yer alan AİHM'in Sosyalist Parti ve TBKP kararında; "Kapatma yönünden tüzük ve programdaki aykırılık tek başına yeterli olmayıp, eylem de olmalıdır. Siyasi partinin, Türkiye toplumu ve devleti için gerçek bir tehlike oluşturduğuna ilişkin somut kanıtlar ortaya konulmalıdır. Eylemler aşırı uç ve terörist grupları teşvik etmeye yönelik olmalıdır" denilmektedir. Burada da görüldüğü gibi, tüzük ve programın aykırılık teşkil etmesi tek başına yeterli görülmemiş, ayrıca DTP'nin Program ve Tüzüğü yasal süreçler ve onaydan da geçmiştir. Demokratik Toplum Partisi'nin tüzük ve programında hiçbir aykırılık söz konusu değildir. Ancak bu eylemlerin de Türkiye devleti için gerçek bir tehlike oluşturduğuna ilişkin somut kanıtların olması gerektiğine atıf yapılmıştır. Demokratik Toplum Partisi'nin Türkiye devletini tehlikeye atacak hiçbir somut eylemi olmamıştır.

AİHM'in ÖZDEP kararı, program ve tüzük konusunda en önemli içtihattır.Strasbourg yargısal denetimi değerlendirmelerinde:

38. Mevcut davada, ilk olarak Anayasa Mahkemesinin 14 Temmuz 1993 tarihli *ÖZDEP*'i kapama kararında belirtilen gerekçeler, Anayasa ve siyasi partilerin kuruluşuna ilişkin kanunun 78(a) ve (81) (a) ve (b) bölümlerinin ihlal edilmesi suretiyle, Devletin bölünmez bütünlüğüne ve ulusun birliğine zarar verme olarak gösterilmiştir. Anayasa Mahkemesinin kanaatına göre program, Türkiye'de kendine özgü bir kültürü ve dili olan ayrı bir Kürt halkının mevcut olduğu varsayımına dayanmıştır. Programda Kürtler, demokratik hakları tamamen gözardı edilen ezilen insanlar olarak sunulmuştur. *ÖZDEP*, Kürtler için kendi kaderini tayin etme hakkını istemiş "bağımsızlık savaşı" haklarını desteklemiştir. Görüşü terör örgütü ile aynıdır ve kendi içinde bir isyana teşvik etmektedir. Bu da kapatılmayı haklı kılmıştır (bkz. yukarıdaki 14. paragraf).

Ayrıca, Anayasa Mahkemesi, programında Hükümet'in Diyanet İşleri Başkanlığı'nın (dini işlerin dini kurumların kendi kontrolü altında olması gerektiği gerekçesi ile) kaldırılmasını savunarak, *ÖZDEP*'in laiklik ilkesini yıkmaya çalıştığını düşünmüştür. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi, siyasi partilerin kurulmasına ilişkin Kanunun 89. bölümünün ihlal edildiğini kabul etmiştir.

39. Bu etkenlerin ışığı altında Mahkeme söz konusu alıntıların içeriğini dikkate almalı ve *ÖZDEP*'in kapatılması için haklı sebep teşkil edip etmediğini tespit etmelidir.

Birinci hususa ilişkin olarak, Mahkeme araştırmasını yaparken birinci görevinin kendi görüşlerini ilgili ulusal yetkililerin görüşlerinin yerine

koymak değil, anılan yetkililerin insiyatifleri doğrultusunda verdikleri kararların 11. Madde kapsamında incelenmesi olduğunu yinelemektedir. Bunu yaparken de, Mahkeme özellikle ulusal yetkililerin kararlarını ilgili olayların kabul edilebilir şekilde değerlendirmelere dayandırdığından emin olmalıdır (bkz., yukarıda anılan Sosyalist Parti ve Diğerleri kararı, s. 1256, Madde 44).

40. *ÖZDEP*'in programının incelenmesi üzerine, Mahkeme şiddet kullanımı, bir isyan veya diğer şekillerde demokratik ilkelerin reddedilmesine yönelik herhangi bir çağrı tespit edememiştir. Bu, Mahkeme'nin kanaatına göre dikkat edilmesi gereken önemli bir husustur (bkz., 8 Temmuz 1999 tarihli Okçuoğlu – Türkiye Kararı, Raporlar 1999, s. …, madde 48). Bunun aksine, program içinde önerilen siyasi projenin uygulanmasında demokratik kurallara uyulması gerektiği vurgulanmıştır. Diğer hususların yanı sıra, *ÖZDEP*'in "genel seçim hakkına sahip şahıslar tarafından seçilen temsilcilerden oluşan bir demokratik meclisin oluşturulmasını teklif etmekte" ve "Kürt sorununa Nihai Helsinki Senedi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi gibi uluslararası sözleşmelere harfiyen riayet eden barışçı ve demokratik bir çözümü savunduğunu" belirtmektedir (bkz. yukarıdaki 8. paragraf).

Ancak Hükümet, "*ÖZDEP*'in "*ÖZDEP* halkların bağımsızlık ve özgürlük için verdiği haklı ve meşru mücadelede halkları desteklemektedir. Bu mücadelede halkların yanındadır." ifadesi ile silahlı mücadeleyi açıkça desteklediği" kanaatındadır"

Mahkemenin anılan ifadenin *ÖZDEP*'in belli siyasi taleplerde bulunduğunu düşünmesine rağmen, anılan ifadede halkı şiddet kullanmaya, demokrasi kurallarını çiğnemeye teşvik edecek herhangi bir husus tespit edememiştir. Bu açıdan ilgili bölüm, Avrupa Konseyi'nin üye devletlerinde siyasi açıdan etkin olan diğer kurumların programlarında bulunan bölümlerden ayırt eden herhangi bir husus içermemektedir.

41. Anayasa Mahkemesi ayrıca *ÖZDEP*'i programında "Kürtler ve Türkler" olmak üzere iki ulusun belirtilmesi ve Türk ulusunun birliği ve Türk Devletinin toprak bütünlüğüne zarar verecek şekilde azınlıkların mevcudiyetine ve bunların kendi kaderini tayin etme haklarına gönderme yapma konusunda da eleştirmiştir.

Mahkeme, söz konusu metinler birlikte ele alındıklarında, temelde – demokratik kurallar çerçevesinde – "Türk ve Kürt halklarını kapsayan bir sosyal düzen" kurmak olan bir siyasi projeyi amaçladığını belirtmektedir. Programın başka yerlerinde "Özgürlük ve Demokrasi Partisi ülkenin

kuruluşuna katılmış olan Kürt ve Türk halklarının gönüllü birliği için kampanya başlatmaktadır" ibaresi kullanılmıştır. *ÖZDEP*'in programında ayrıca "ulusal ve dini azınlıkların" kendi kaderini tayin etme hakkına gönderme yaptığı doğrudur; ancak bağlam içinde ele alındığında, bu kelimeler insanları Türkiye'den ayrılmaya teşvik amacına değil, teklif edilen siyasi projenin Kürtlerin özgür irade ile, demokratik şekilde ifade edilen izni ile desteklenmesinin gerektiğinin vurgulanmasına yöneliktir.

Mahkeme, anılan siyasi projenin Türkiye Devleti'nin mevcut ilkeleri ve yapıları ile uyumlu olmamasının demokratik kuralları ihlal etmediği görüşündedir. Demokrasi açısından herhangi bir zarara sebebiyet vermemesi kaydıyla, bir Devletin mevcut düzenleme şeklini sorgulayanlar da dahil olmak üzere, çeşitli projelerin önerilmesi ve görüşülmesi demokrasinin temel unsurlarındandır (bkz. yukarıda anılan Sosyalist Parti ve Diğerleri kararı, s. 1257, Madde 47). Aynı husus, *ÖZDEP*'in Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kaldırılmasına ilişkin teklifleri için de geçerlidir.

42. Söz konusu bölümlerin halkça benimsenenden daha farklı bir siyasi tasarım içermediğini söylemek imkansızdır. Ancak, aksine işaret eden başka bir somut eylem olmadığında, "*ÖZDEP*'in programının gerçekliğine ilişkin şüphe duyulması için herhangi bir neden mevcut değildir. Bu nedenle, *ÖZDEP* sadece ifade özgürlüğünü kullanması nedeniyle cezalandırılmıştır.

43. Mahkeme yukarıda anılan hususların ışığı altında, *ÖZDEP*'in kapatılmasının demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığının bir başka deyişle, bir "zorunlu sosyal gereksinimi" karşılayıp karşılamadığı veya "amaçlanan meşru hedef ile orantılı" olup olmadığını tespit etmek durumundadır (bkz. yukarıda anılan Sosyalist Parti ve Diğerleri kararı, s. 1258, Madde 49).

44. Demokrasinin düzgün şekilde işlemesine ilişkin siyasi partilerin önemli rolü açısından (bkz. yukarıda anılan Türkiye Birleşik Komünist Partisi ve Diğerleri kararı, s. 17, madde 25), siyasi partiler söz konusu olduğunda, 11. Madde kapsamında belirtilen istisnalara harfiyen uyulması gerekmektedir; anılan partilerin dernek kurma özgürlüğüne ilişkin sınırlamaları sadece inandırıcı ve zorunlu nedenler haklı kılacaktır. 11. Maddenin 2. fıkrası anlamında bir gerekliliğin mevcut olup olmadığının tespitinde Akit Devletler, sadece sınırlı bir takdir marjına sahip olup, bu da bağımsız mahkemeler tarafından verilenler de dahil olmak üzere, tabi olduğu kanun ve kararları kapsayan Avrupa denetimi ile paralel gitmektedir (a.g.e. s. 22, Madde 46).

Ayrıca, Mahkeme daha önceden demokrasinin başlıca özelliklerinden birinin, yıldırıcı olanlar da dahil olmak üzere, bir ülkenin sorunlarının şiddete başvurulmaksızın diyalog içinde çözümlenmesi için fırsat sağladığına karar vermiştir. Demokrasi ifade özgürlüğü ile gelişmektedir. Bu açıdan, Devlet nüfusunun bir kısmının durumunun alenen görüşülmesini istemesi ve demokratik kurallara uygun olarak ilgili herkesi hoşnut edecek çözümleri bulmak üzere ulusun siyasi hayatına katılmak istemesi nedeniyle bir siyasi grubun engellenmesi için herhangi bir meşru sebep bulunmamaktadır (bkz. yukarıda anılan Sosyalist Parti ve Diğerleri kararı, s. 1256, 45. madde).

45. Mahkeme, mevcut davada söz konusu müdahalenin radikal olduğuna işaret etmektedir: *ÖZDEP* derhal yürürlüğe girmek üzere temelli kapatılmış, aktifleri tasfiye edilerek kanunen Hazineye devredilmiş ve yöneticileri benzeri siyasi faaliyetlerden men edilmiştir. Anılan sıkı önlemler ancak en ciddi davalarda uygulanabilecek türdendir.

46. Mahkeme *ÖZDEP*'in programındaki ilgili bölümlerin, eleştiri ve talepleri dile getirmek suretiyle, bu açıdan demokrasi ilkeleri ve kurallarına uygunluğun sorgulanmasını gerektirmediğine ilişkin görüşünü daha önce bildirmiştir.

Mahkeme, başta terörizm ile ilgili mücadele olmak üzere, huzurunda bulunan davaların tarihçesini dikkate almaktadır (bkz. yukarıda belirtilen Türkiye Birleşik Komünist Partisi ve Diğerleri Kararı, s. 27, Madde 59). Bu bağlamda Hükümet, *ÖZDEP*'in Türkiye'de terörizmden kaynaklanan sorumlulukta pay sahibi olduğunu belirtmiştir (bkz. yukarıdaki 35. paragraf). Ancak Hükümet, *ÖZDEP*'in herhangi bir önemli faaliyet yapmak için çok kısıtlı bir zaman içinde anılan durumun nasıl oluştuğunu açıklamakta başarısız olmuştur. Parti 19 Ekim 1992 tarihinde kurulmuş ve kapatılması için birinci başvuru 29 Ocak 1993 tarihinde yapılmış ve ilk olarak 30 Nisan 1993 tarihinde kurucu üyelerinin kararı ile kapatılmış ve sonrasında 14 Temmuz 1993 tarihinde Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmıştır. Olası herhangi bir tehlike olsa olsa *ÖZDEP*'in programından kaynaklanacak olup, burada da Hükümet, demokrasi ve barışçıl çözümlere olan bağlılıklarına rağmen *ÖZDEP*'in programındaki söz konusu bölümlerin Türkiye'deki terörizmi körüklediğini ikna edici şekilde açıklayamamıştır.

ÖZDEP ile ilgili AİHM kararı uyarınca Anayasa mahkemesine "Yeniden Yargılama" başvurusu kabul edilmiş,inceleme sonucun da tekrar red kararı verilmiş olduğundan,AİHS nin 46 ncı maddesi uyarınca,yeniden başvuru konusu olup ayrıca Bakanlar komitesinin denetimi istenecektir.

d- HEP hakkında açılan dava da anayasa Mahkemesi parti kongre ve toplantılarında atılan sloganların, yapılan konuşmaların,üye ve bir kısım yöneticinin söylemini "odak" suçlamasında yeterli görmemiş,sadece SPK 101 nci madde uyarınca yetkili kurulların yaptığı açıklamalar sonucu kapatılmıştı.AİHM bu davada da ihlal kararı buldu.Ayrıca siyaseten yasaklananlar AİHM e açtıkları davaları kazandılar Türkiye AİHS nin 10'ncu maddesi uyarınca mahkum oldu.Bu dava da ÖZDEP gibi tekrar Strasbourg denetim sürecini yaşayacaktır.

D- KÜRT SORUNU TÜRKİYE'NİN ÇÖZÜM BEKLEYEN EN ÖNEMLİ SORUNUDUR. SİYASET VE HUKUK BUNU ÇÖZMEK ZORUNDADIR.

Tüm siyasi partiler bu konuda çözüm projesi geliştirmek zorundadır. Demokratik Toplum Partisi DTP, Kürt sorunun demokratik-barışçıl temelde çözümünü programında açıklamıştır. Parti, Kürt sorunun çözümünde, Türk ve Kürtler'in tarihsel olarak birlik ve kardeşlik ilişkilerini temel alan güncel bir yaklaşımın çözüm yolunu açacağına inanmaktadır.

Türkiye'nin demokratikleşmesi Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde belirleyici rol oynayacaktır.20.yy'da Ortadoğu'da oluşturulan siyasi sistemin bir çok sorunu beraberinde getirdiği, bölgenin en eski topluluklarından olan Kürtlerin bu sistemde ifadesini bulamaması, Türkiye başta olmak üzere Iran, Irak; Suriye'de gelişen oligarşik, otoriter, totaliter ve monarşik yönetimler sonucu, Kürtlerin varlığı inkar edilmiştir.

DTP inkarcı ve ayrılıkçı yaklaşımların sorunları çözemeyeceğini, aksine çözümü daha da zorlaştıracağına inanmaktadır. Devletin soruna bakış açısı ve yaklaşımı, kökten değiştirilmedikçe, çözüme uygun politika ve uygulamalar geliştirilmedikçe, sorunu daha da ağırlaştıran askeri çözüm yaklaşımı terk edilmedikçe, barışın güvenin, istikrarın ve huzurun tesisi mümkün değildir Son yirmi yılda yaşanan acılardan herkesin ders çıkarması gerekmektedir. Gelişen etnik milliyetçilik ve çatışma ortamı alarm vermektedir. Orta Doğu'da taşlar yerinden oynamakta, dengeler değişmekte, gelişmeler ülkemizi yakından ilgilendirmektedir.

Türkiye'de Kürtler, Türklerden sonra ikinci büyük halktır. Sayıları yirmi milyonu aşkın yurttaşımız bulunmaktadır. Kürt halkı, Türk halkından tarih, dil, kültür, gelenek, coğrafi bölge gibi etkenler itibariyle farklı bir topluluk, yani bağımsız bir halk olduğu konusunda bir tereddüt bulunmamaktadır. Kürt halkı bugün nüfus yoğunluğu olarak Doğu ve Güneydoğu bölgesinde, yarısından fazlası da metropol kentler başta olmak üzere Batı ve diğer bölgelerde yaşamaktadır. Ulusal kurtuluş savaşı ve Cumhuriyetin kuruluş

felsefesinde, Lozan görüşmelerinde Atatürk'ün bir çok söyleminde ve Meclisin tutanaklarında, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu asli öğesi olarak Türk ve Kürt halkı gösterilmektedir. Bu nedenle Kürtlerin Türk kardeşleri ile eşit yaşamayı isteme hakları vardır.

Dil, bölge, kültür, din, gelenek ve tarihsel köken gibi objektif kriterler devreye girince, kültürel ve tarihi özelliklere sahip insan topluluklarının kendilerini bir halk olarak algıladıkları takdirde, tereddütsüz, bağımsız bir halk olarak tanınmaktadırlar.Kürt halkının varlığı,tarihsel,sosyolojik gerçeklik bugüne kadar devlet tarafından yok sayılmıştır.Son zamanlarda "Kürt realitesini tanıyoruz" gibi Başbakanlar düzeyinde yapılan resmi açıklamaların içeriği doldurulmamıştır.

Lozan anlaşmasında "gayrı Müslim azınlıklar" dışında kalan, başta Kürt halkı olmak üzere diğer Müslüman gruplarında 39'ncu madde uyarınca dil ve kültür haklarının kullanılması önünde hiçbir engel bulunmamaktadır. Kaldı ki Türkiye'nin tarafı olduğu uluslar arası sözleşmeler ve AB aday üyelik süreci kriterleri de bu hakların kullanılmasını ön görmektedir. Ancak, kuruluş felsefesinin inkarı giderek, inkar, asimilasyon, baskı politikaları sonucu, sorun bugüne kadar çözümsüz kalmıştır. Yanlış politikalar sonucu gelinen noktada devlet ile Kürt yurttaşı arasında barışa, sarsılan güven bunalımını aşmaya, ekonomik, sosyal ve siyasal adımlar atılmaya ihtiyaç vardır.

Kurtuluş savaşı Kürtlerin, Türklerin ve diğer etnik kökenlerinden toplulukların ortak direnişiyle başarıya ulaşmıştır. Amasya protokolun da "Vatan Kürt ve Türklerin oluşturduğu topraklardır" denilmektedir.*1921 Anayasası da yerel kültürlere özerklik tanıyan karakteriyle, Türk ulus yerine "Türkiye ulusu" şeklinde ki kapsayıcı anlayışı,1924 Anayasasında terk edilmiş,"Türkiye ahalisi" tabiri kullanılmıştır.

Çok kültürlü toplumlarda farklılıkların bir arada özgür ve eşit yaşaması yönünde anlayış ve davranışlar geliştirilmediği takdirde, ülkemizde son yıllarda olduğu gibi acı olaylar yaşanmaktadır. Bugün dahi çözülmesi acil sorunların başında Kürt sorunu gelmektedir.

1999 yılında AB aday üyelik süreci ile başlayan reformlar sonucu bazı adımlar atılmasına rağmen yeterli olmadığı, müzakere sürecinde kalıcı bir barış ve güven ortamının sağlanması yönünde ki niyetler Ortadoğu ve Irak'ta yaşanan gelişmeler sonucu, çözümü daha da ivedi kılmıştır.

Türkiye'de çok kültürlü bir toplum yaşamaktadır. Nüfusun büyük çoğunluğunu Türk ve Kürt halkını oluştururken, Çerkez, Gürcü, Laz, Arap,

Gürcü, Arnavut vs. birçok değişik etnik grubu da barındırmaktadır. Müslüman olmayan azınlıklarda Lozan'da statü tanınan Ermeni, Yahudi, Rum azınlığın dışında, Süryaniler, Keldaniler ve Yezidiler gibi azınlıklarda bulunmaktadır. Büyük çoğunluğu Sünni Müslüman olmasına rağmen, milyonlarca Alevi yurttaşımızın yaşadığı ülkemizde tarihten gelen zengin kültürel farklılıkları barındırmaktadır.

Kürt sorunu askere havale edilerek, asayiş ve kriminal bir sorun olarak, baskı yöntemleriyle çözülemediği görülmüştür. Bugüne kadar uygulanan politikaların devamı sorunu derinleştirir ve bir iç savaşa doğru sürekler. Terörü önleme bahanesiyle Kürt halkının istek ve özlemlerinin bölücülük gerekçesiyle bastırılması, bir halkın bütün olarak potansiyel düşman olarak görülmesi, ırkçı saldırgan milliyetçiliğin linç girişimlerine onay verilmesi, kışkırtılmış kitlelerin kontrol edilmemesi, hukukun uygulanmaması, bizi adım adım seçilmiş bir travmaya doğru götürmektedir.

Kürt sorunu bir demokrasi ve İnsan hakları sorunudur. Tarihsel ve sosyolojik anlamda köken olarak etnik anlamda bir kimlik arayışı, anlatımı, kültür sorunu, yönetim sorunu, hak arama sorunu olarak ortaya çıkması nedeniyle demokrasi ve insan hakları sorunu olarak, hukuksal anlamda eşit ve özgür yurttaş olma isteği hak arayışı, barış, bütünlük ve gelişme, kalkınma boyutları olan devasa çözümü de kısa ve orta vadelere yayılabilecek bir sorundur.

a- Sözleşmeler açısından haklar

İnsanlık tarihi yaşanan acıların külleri üzerinde ikinci dünya savaşı sonrası insan hakları konusunda önemli gelişmeler sağlamıştır.1990 lı yıllardan sonra uluslar arası insan hakları hukukunun bir parçası olarak "azınlık hakları" gelişmiştir.

Birleşmiş Milletler İnsan hakları komisyonu "etnik,dinsel ve dilsel azınlıklara mensup kişilerin haklarına ilişkin "azınlık" tanımının "objektif " ölçütleri içinde yer alan "..çoğunluktan farklı,etnik,dilsel,dinsel özelliklere sahip olma unsuru" azınlık haklarına ilişkin uluslar arası belgelerin hak öznesinin tanımlanmasında kullanılan diğer bir unsur "subjektif" ölçüt olarak "ortak kimlik" ve korunması üzerinde yoğunlaşmıştır.

Azınlıkların korunması, devletlerin yetki alanını aşan, insan haklarının uluslar arası korumasının ayrılmaz bir parçası olarak kabul görmektedir.Azınlıkların kimlik haklarının temel hak ve özgürlüklerin koruma alanı içine yerleştirilmesi,kültürel ve siyasal çoğunluğun taşıyıcısı

insan hakları ve demokrasi anlayışı içinde ifade edilmesi ve korunmasını sağlayacak çözüm yöntemleri geliştirmeyi zorunlu kılıyor.

Türkiye BM in 1966 tarihli ikiz sözleşmelerini imzaladı ve onayladı. Bunların ortak birinci maddesi,"halkların self determinasyon hakkından "bahsediyor. Bunun ölçütleri olarak, sayı, yoğunluk, tarihsel süreklilik, motivasyon ölçütlerine bakılıyor. Önceki bölümlerde Kürt halkının bu ölçütleri taşımasının bir bölünme sendorumuna yol açacağı kaygısıyla bazı çekinceler konuldu. Dış etkenler, uluslar arası konjöktör, iç etkenler birlikte değerlendirildiğinde acil önlemler alınması gerektiği açıktır.

"İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" 2 nci maddesi *"ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da düşünce, ulusal ya da toplumsal köken ...nedeniyle insanlar arasında fark gözetilmeyeceğini.."* amirdir.

"Uluslar Arası Ekonomik,Sosyal haklar Sözleşmesi" *"öğrenim-eğitim hakkını, kültürel hayata katılma, bilimsel gelişmelerden yararlanma, haklarının güvenceye alınması gerektiğini.."* belirtmektedir.

"Uluslar arası Medeni ve Siyasi haklar sözleşmesi" *"..her türlü düşünceyi ifade etme hakkı, halkların kendi kaderini tayin hakkı,etnik,dilsel ve dinsel azınlıkların bulunduğu ülkelerde kendini geliştirme hakkının yadsınamayacağını.."* belirtmektedir.

Çerçeve Sözleşmesi yanı sıra BM in ve Avrupa Konseyi ile AGİT in birçok karar ve bildirgesinde azınlık hakları korunması ve yaşatılması önemli bir yer tutmaktadır."*Ulusal yada etnik,dinsel ve dilsel azınlıklara mensup kişilerin hakları konusunda BM Teşkilatının bildirgesinde;...kendi kültürünü yaşama hakkı, kendi dinini öğretme ve uygulama hakkı,kendi dilini kullanma hakkı, kültürel, dinsel, sosyal, ekonomik ve kamu yaşantısına etkin biçimde katılma hakkı..."* birçok hakka değinmektedir.

Azınlık hakları kimlik ve kültürel Haklar artık ulusların iç sorunu olmaktan çıkmış, uluslararası denetim mekanizmasına tabi temel hakların başında gelmektedir. Avrupa İnsan hakları sözleşmesinin 14'ncü maddesi her türlü ayırımcılığı yasaklarken AB müzakere sürecinde özellikle azınlık ve kültürel haklar konusu önemli bir yer tutmaktadır.

"Kültür ve Kalkınma Dünya Komisyonu Raporu" son yılların önemli çalışmalarından olup, Dünya Kültür Komisyonu İLC'nin ilk raporunu 1998 yılında BM sunması yanında; *Kültür Hakları konusunda bir Ombdusman Bürosu kurulması önerilmekte, bu büroya baskı altında ki kişiler yada grupların başvurabilecekleri belirtilmektedir.*

Avrupa Konseyi Parlementerler Meclisi kabul ettiği raporda "..Kürtlerin dünyanın devletsiz en büyük ulusu olduğu" yazılıdır. Kürtlerin kültürel haklarına kavuşması,Kürt ailelerin mevcut dil öğrenim olanakların hakkında bilgilendirilmesi ve Kürt kültür derneklerinin resmen tanınması ve desteklenmesi .." isteniyor.başta Türkiye olmak üzere "devletlerin Kürt kültürünün korunması konusunda atması gereken adımlar" sıralanıyor. Buna göre Türkiye Avrupa Azınlık ve Bölgesel Diller Şartını imzalayıp yürürlüğe koyması, Kürtçe öğrenim görebilme olanağı yaratılması, Üniversitelerde Kürtçe dil edebiyat dersleri verilmesi, Kürt ailelerin mevcut dil öğrenim olanakları hakkında bilgilendirilmesi, Türkiye'de Kürt kültürünün tanıtımını sağlayacak merkezlerin kurulması, Kürt Kültür derneklerinin resmen tanınması ve desteklenmesi..dile getiriliyor.

Uluslar arası hukuk belgelerinde azınlıkların iki tanımının olduğu görülüyor. Biri sosyolojik diğeri hukuki tanımıdır. Türkiye'nin de tarafı olduğu uluslar arası belgelerde etnisite, dil, din veya bu grupların farklılıklarını koruma ve geliştirme hakkı tanınmaktadır. Sözleşmelerin bir kısmı tanıdığı hak ve özgürlüklerin öznesi olarak "halkları" göstermiştir. Azınlık ise doğal ve tarihsel bir bulgu olarak kabul edildiğinden, sözleşmede tanımlanmasına ve ilgili devlet tarafından tanınmasına gerek olmadığı kabul edilmiştir.

Çağdaş uluslar arası belgelerin bir kısmı, bir devletin dil, din, kültür ya da etnik öğe açısından farklılaşan gruplara tanıyacağı hakları "topluluk" düzeyinde tanımıştır. Sosyolojik azınlığa asgari düzeyde bazı hakların tanınması demokratik bir ülke için kabul edilebilir en düşük standarttır.

Etnik, dilsel, dinsel veya kültürel farklılıkların inkar edilmesi, bu farklılıkların korunması ve geliştirilmesine yönelik hakların (asgari düzeyde de olsa)tanınmaması, uluslar arası hukukun ölçütleri bakımından "asimilasyonist" bir politikanın izlenmesi anlamına gelir.

UNESCO'NUN Kültürel haklar konusunda ki sözleşme, karar ve tasarıları, *eğitimde_ayrımcılığa karşı UNESCO sözleşmesi, kültürel haklar konusunda uluslar arası standartları oluşturma çalışmaları sonucu:*

**Kültürel hayata katılma hakkı*Bilimsel gelişmeye katılma hakkı*Bilgi edinme hakkı*

**Herhangi bir sanat ya da edebiyat yapıtının maddi yada manevi ürünün korunması hakkı*Kimlik hakkı, kültürel kimlik hakkı*Silahlı çatışmalarda dünya ve kültür ve doğa mirasının kullanılması hakkı,* önemli bir yer tutmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ışığında Kültürel haklar: "*Kimlik hakkı, İsim hakkı, Kişinin istediği dili kullanma hakkı, Kişinin istediği dili öğrenme hakkı, Kurum tesis etme hakkı, Kültürel etkinlik hakkı, Bir kültürel topluluk üyesi olarak tanınma hakkı, kamu makamları ile ilişkilerde kendi dilini kullanma hakkı, Fikri mülkiyet hakkı, Bilgiye ulaşma hakkı, Kültürel mirastan yararlanma hakkı, Yetişkinlerin eğitim hakkı, Yüksek nitelikli öğrenim görme hakkı* düzenlenmiştir. Ayrıca Avrupa Bölgesel ve Azınlık Dilleri sözleşmesi, Ulusal Azınlıkların Korunması Hakkında Çerçeve Sözleşmesi, gibi önemli sözleşmelerin AB üyelik sürecinde Kopenhag kriterleri de esas alınarak yaşama geçirilmesi gerekmektedir.

b- Dünya örneklerinde sorunun çözümü

Farklı kültür ve halkların olduğu ülke örneklerinden yola çıkarak Türkiye'de sorunun kendisine özgü çözümü konusunda sağlıklı bir sonuca ulaşmak mümkündür.

1- UNESCO nun MOST (Sosyal Değişimlerin Yönetimi) programı çerçevesinde yapılan araştırmalar sonucu şu kategoriler ortaya çıkmıştır. a-Tek dil konuşulan ülkeler, eğitim dahil tek dil politikası uygulanmaktadır. b-Bazı ülkeler tek ulusal dil ve o dilde eğitim politikası izlemekle birlikte bölgesel dilleri ve göçmenlerin dillerini hesaba katarak farklı dillere sınırlı öğrenim ve uygulama olanakları tanımaktadırlar (Fransa, İtalya, Bulgaristan gibi) c- Çoğunluğun dilinin egemen olduğu, bazı yerlerde geçici olarak başkaca resmi dillerin kabul edildiği ülkeler.(ABD) d- Çok dilli ülkelerde farklılık teşvik edilmemekte, ülkenin çok dilli niteliği kabul edilmektedir. (Belçika, İsviçre gibi) e- Kanada örneği ülkeler, iki resmi dil kabul edilmiş. f- Farklı kültürleri tatmin eden çok kültürlülüğü kabul ederken, aynı zamanda merkezi idarenin egemenliğine vurgu yapan, kamu yönetiminde devletin tek iletişim dili kullandığı ülkeler (Sovyetler, Yugoslavya)

2- Çok kültürlü ülkelerde farklı kültürleri tanıyan, tanımayan ülkeler olduğu gerçeği ışığında şu kategoriler ortaya çıkmaktadır. a- Dil yönünden bağdaşık ülkeler, Asimilasyon ve entegrasyan uygulayan Brezilya, Çin, Endonezya, b- Azınlık diline ulusal üstü belgeler ışığında kullanılma hakkı tanıyan ülkeler, Avusturya, İtalya, Türkiye (Lozan anlaşması ile sadece Ermeni, Rum ve Yahudilere tanınan haklar, 39'ncu madee haklarında Kürtler yararlandırılmamıştır), Yunanistan, c- ülkesinde resmi ve başka dillere hukuki statü tanıyan İngiltere, Fransa, d- bölgesel özerklik tanıyan Fransa, İtalya, İspanya, e- Bölge dil ayrımı uygulayan Belçika, İsviçre, f- Birden fazla resmi dil uygulayan Yeni Zellanda, İsrail, Kanada, g- Toplumsal yaşamda çok dillik uygulayan ABD, h- Sömürge dili yerine

kendi dilini uygulayan Sudan, Cezayir, dillerin kullanımına karışmayan Avustralya gibi değişik uygulamalar bulunmaktadır.

1- Üniter devlet yapısı içinde dil ve kültür özerkliği uygulayan ülkeler: Fransa'da Oksitanca, Bretonca, Baskça, Flamanca, Korsikaca, İtalya'da Sardca, Almanca, Fransızca, Solvanca, Avusturya'da; Slovanca, Hırvatça, Çekçe, Macarca, Sorabca, ABD de; İspanyolca, Finlandiya'da; İsveççe Yunanistan da Türkçe uygulamada kullanılmaktadır.

2- Çok kültürlülük içinde Toprağa bağlı Özerklik, Eyalet Sistemi uygulayan ülkeler: İspanya (Katalan, Galiçya, Bask, Arogan, Belçika (Flamanca, Fransızca, Volanca, Almanca) İsrail (Arapça, İbranice) Kanada (Fransızca, İngilizce) Birden fazla resmi dili olan ülke sayısı 30 kadardır. Çin, Rusya, Hindistan, Filipinler, Pakistan bu ülkelerden bazılarıdır.

3- Çok kültürlülük sorununu bağımsızlıkla çözen ülkeler; Çekoslavakya (Çek ve Slovakya)

4- Çok Kültürlülük sorunu çözmek için asimilasyonu uygulayan ülkeler, Türkiye, Cezayir, Tunus, Suriye.

Çok kültürlülük sorununu aşması, Türkiye'nin iç barışı sağlaması, barış, güven huzur ortamını tesis etmesi ile AB müzakere sürecinin sağlıklı işleyeceği bir gerçektir. 21.Yüzyılda etnik yapılar tehdit olarak değil, zenginlik aracı olarak görülmekte, demokrasilerde birliğin harcı olarak değerlendirilmektedir.

c- Bölgesel özerklik tanıyan ülkeler

Çok kültürlü toplumlarda sosyal barışı ve bölge kültürlerinin gelişmesini sağlamanın bir başka yöntemi bölgesel özerklik tanımaktır. Fransa, İspanya, İtalya gibi tek resmi dil kullanan ülkeler ile birden fazla resmi dil kullanan İsviçre, Belçika, Hindistan, Finlandiye gibi ülkeler bölgesel özerklik politikası uygulayarak soruna çözüm bulmuşlardır. Bölgesel özerklik politikalarının temel amacı ülkenin bir bölgesinde azınlık dillerini korumaktır.

Üniter devlet yapısı içinde Fransa Korsika örneği,"yarı özerklik" modeli olarak gösterilmektedir. Coğrafi yapı, Korsika dili, Korsika bölgesinin örgütlenmesinde özellikle coğrafyası ve tarihinden kaynaklanan özellikleri dikkate alınarak 1982 yılında statüsü bir yasa ile açıklığa kavuşmuştur.

Yasa ile tanınan özerklik statüsüne İspanya örneği gösterilmektedir. Ülkenin resmi dili İspanyolca ya da Kastilyandır. Katalan, Bask, Galiçya, Aragon dilleri ayrıca eyaletlerde resmi dil olarak kullanılmaktadır. Belçika

örneği toprak ayrımı yapılması ve farklı dilleri konuşan toplumlara tam özerklik tanımıştır. İsrail iki resmi dili Arapça ve İbranice'yi konuşmaktadır. Finlandiya azınlık dilinin kullanılması için belirli bir nüfus oranını yeterli görmektedir. Ülkenin resmi dili Fince ve İsveççe olmasına rağmen, Laponca çoğunluk olduğu yerlerde kullanılmaktadır. Kanada iki dilli statüsünün uygulanması için yeterli sayının bulunmasına gerek duyan bir sistem uygulamakta ve çoğunluk oluşturan kültürün bağımsızlığa yönelmesi söz konusudur. ABD de resmi dil İngilizce olmasına rağmen Havai adalarında iki resmi dil kullanılmaktadır.

Bugün dünyada konuşulan dil sayısı 6000 devlet sayısı 197 dir. Buda birçok ülkenin çok kültürlü olduğunu gösteriyor. Azınlık ve insan hakları sorunları bu nedenle ülkelerin iç sorunu olmaktan çıkmıştır.

Her türden otonomi uygulamaları kendi içinde belirli ölçüde ademi merkeziyetçiliği barındırmakta ve bu nedenle de sıkı bir merkeziyetçilik şeklinde örgütlenmiş olan Fransa (Korsika örneği) veya Türkiye gibi devletler ve hükümetlerce reddedilmekte ya da en azından aşırı derecede kuşkulu karşılanmaktadır. Otonominin her biçimin sonuçta devletin dağılması ve ayrılmaya yol açacağı şeklinde bir korku mevcuttur. Uluslar arası anlaşmalar ya da devlet içi sözleşmelerle sonuca bağlanmış, başarı kazanmış otonomi örnekleri içinde Aland adaları, Güney Tirol, Grönland, Feröer adaları gösterilmektedir. Otonomi sıkça demokrasi ile ilişkilendirilmekte ve tanınması demokrasinin bir faktörü olarak ortaya çıkmaktadır. Fonksiyonel ya da işlevsel otonomi için Almanya'nın kuzeyinde ki Schleswig-Holstein eyaleti gösterilmektedir. Danimarka kökenli azınlığın "iç egemenlik hakkı" olduğundan söz edilmektedir.

Teritoryal(bölgesel/yerel) otonomi, devlet sınırları içinde belirli bölgelerin özel statüye sahip olması demektir. Yerel yönetimler güçlendirilerek seçilmiş halk meclisleri kurulması önerilir. Yerel otonomi sadece belirli bölgede yerleşmiş ve tarihsel olarak gelişmiş bir aidiyet bilincine sahip halklar için bir örgütlenme modelidir. Bu tip otonomiler ağırlıklı olarak Avrupa'da görülmektedir. Özerk yürütme idaresi ve seçilmiş halk temsilciliklerinin dışında başka ortak özellikleri bulunmamaktadır.

Kültürel otonomi, bir halkın kültürel sorunlarının, yani yaşamının bir kısmını özerk olarak yönetmesi anlaşılıyor. Bu sınırlı özerklik modeli, bir azınlık için her şeyden önce kendi birliği ve kimliğini korumak için eğitim ve kültür alanlarında devletten bağımsız kurumlara sahip olmak önemli olduğu haller içindir. Ancak kültürlerin ayırt edici öğelerine çok kültürlülük ile azınlığın kültürü arasında sınır çekme ve azınlığın izalasyonu ve

yabancılaşması tehlikesi, ayrılıkçı eğilimlere de yol açabilir. Diğer taraftansa kültürel kimliğin bir boyutu olarak, sınırın öbür tarafında bulunup bu halka mensup olan insanlarla engellenmeden ilişkiler kurma olanağı da söz konusu olmalıdır. Kültürel kimlik sınırın varlığı nedeniyle engellenmemeli, tam tersine halklar ve devletlerarasında sınırları aşan bir köprü rolü de oynayabilir.

"İndigen Halkların Haklarına İlişkin Deklerasyon", self determinasyon hakkının kullanılmasının spesifik bir biçimi olarak kültür, din, eğitim, iletişim, medya, sağlık, barınma, istihdam, sosyal refah, ekonomik faaliyetler toprak ve kaynakların idaresi, çevre ve mensup olmayanların girmesi gibi iç ve yerel işleriyle ilgili olan sorunlarda özerklik veya öz yönetim hakkı ve buna bağlı olarak bu otonom işleri finanse etmek için yollar ve araçlara baş vurma hakkına sahiptir.

Çok kültürlülük gereği adımlar atmak, sorunu çözmek üniter devlet yapısıyla çelişmemektedir. Siyasi/İdari mekanizmalarla/modellerle, kültürel haklar konusu iki apayrı alandır. TRT de Kürtçe yayının başlaması, Kürtçe Kurslar, radyo/Tv konusunda atılan adımlar AB reform çabaları göstermiş ki ülkeyi bölünmeye götürecek bir korku yaşamanın gereği yoktur.

II - Ulusal Hukuk Açısından

a) Sayın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, ilginç iddia ve söylemlerde bulunmuştur. Adeta kanun koyucu yerine geçip hukuk yaratmaya çalışmıştır. Sayın Başsavcının iddianamede yer alan şu söylemlerini dikkatle inceleyecek olursak:

"Siyasi parti kapatma davalarının, ceza muhakemesi hukuku anlamında ceza davası olmaması, kapatmaya konu eylemlerin de ceza hukuku kapsamında suç olma zorunluluğunu gerektirmemektedir… "

"Bir siyasi partinin kapatılmasını gerektiren eylemlerin, ceza hukuku kapsamında mutlaka suç olarak düzenlenmesi ve bu konudaki davalarda mahkûmiyetle sonuçlanması gerekmemektedir. Ancak eylem aynı zamanda ceza hukuku kapsamında suç olarak düzenlenmiş ise, bu konuda ceza mahkemesindeki davaların sonuçlanmasını beklemeye gerek bulunmamaktadır. Kapatma davasına konu edilen eylemlerin işlendiği tarihlerin bir önemi yoktur. Eylemlerin üzerinden ne kadar süre geçse de, zamana yayılan bu eylemlere odaklaşma boyutunda bir bütünü oluşturmaları yönünden iddianamede dayanılması olasıdır."

Yukarıda da belirtildiği gibi, bu söylemleriyle Sayın Başsavcı siyasi saiklerle hukuk yaratmaya çalışmıştır. Ceza hukuku açısından suç sayılamayan bir fiili ya da filleri, parti kapatma açısından delil olarak göstermeye çalışmıştır. Bu mantık, tüm çağcıl hukuk kriterlerini altüst etmektedir. Bu olsa olsa, antidemokratik siyasi bir norm yaratmadır.

Ayrıca düşünce ve ifade özgürlüğüne yapılacak en büyük engel olur. Kaldı ki, siyasi partiler düşünce ve somut politikalarını kitlelere rahat bir şekilde ulaştırmak zorundadır. Yasal çerçeveler içinde yapılan söylem ve eylemler de bir nevi engellenmek istenmektedir. Bunu kabul etmemiz mümkün değildir. Hukuksal mantığın tahlilini ve değerlendirmesini de Yüce Mahkeme'nin demokratik hukuk kriterleri açısından ele alacağına olan inancımızı ifade etmek istiyoruz.

b) Bununla da yetinmiyor Sayın Başsavcı, bir suçun işlenmesini partinin kapatılması için yeterli görmektedir. Suçun ya da eylemin yargı sürecini beklemeye gerek olmadığını savunmaktadır. Bu saptamanın hukuka aykırı olduğunu, bırakın hukukçuları, konuya duyarlı tüm vatandaşlar da bilmektedir. Sayın Başsavcının bunu hangi mantıkla talep ettiğini gerçekten anlamakta zorluk çekiyoruz.

İddianamenin bütününde de anlaşıldığı gibi, Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması için, alelacele hazırlanmış "delil ikame" kolaylığı seçilerek ve içinde her türlü hukuk dışı söylem ve taleplerin yer aldığı bir iddianameyle karşı karşıyayız.

D - PARTİ KAPATMAYI ÖNGÖREN YASAL MEVZUAT

1- Anayasada yapılan son değişiklikler ve bu doğrultuda Siyasi Partiler Yasası'ndaki uyum düzenlemeleri aynı yasa maddelerine dayanarak kapatma isteyen Sayın Savcının görüşlerini doğrulamıyor. Bu bağlamda;

a) Anayasa'nın 68/4 maddesi, bir siyasi partinin 68/4 fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak, onun bu nitelikteki fiillerin yoğun işlendiği bir odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar verilir.

Halkın Emek partisi (HEP) in kapatılması istemi ile açılan davada "odak olma" iddiası yerinde görülmemiş ve red edilmiştir. HAK-PAR hakkında açılan davada,"federasyon istemi "dahi kapatılma için yeterli görülmemiş ve dava red edilmiştir.

b) Anayasa'nın 69/6. maddesi;

Bir siyasi parti, bu nitelikteki fiiller işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya TBMM'deki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş olur.

c) Ayrıca Anayasa 69/7. maddeye göre de; Anayasa Mahkemesi'nin temelli kapatma yerine, koşulların oluşması halinde dava konusu fiillerin ağırlığına göre, ilgili siyasi partinin devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verilebileceğini öngörmektedir. Siyasi Partiler Yasası'nın 101 ve 103. maddeleri de aynı düzenlemeleri içermektedir.

2- Madde metinlerinde açıkça ifade edildiği gibi "…… fiiller….. zımnen veya açıkça kararlılık içinde işlendiği taktirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır". (69/6)

Anayasa Mahkemesi'nin 68/4 böyle bir mahkeme kararıyla kesinleşen kanıtlarla tespitini yapıp kararını verir.

Bunun dışında, varsayımlarla, muhtemel oluşacak, ama oluşmamış kanıtlarla hiçbir mahkeme, şahısları ve tüzel kişileri cezalandıramaz. Buna rağmen verilecek her karar siyasidir.

E - DAVA SİYASİDİR

1) Yargıtay Sayın Cumhuriyet Başsavcısının, iddianamenin birçok yerinde Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması gerektiğini hukuk dışı talepleriyle ifade ederek, davanın siyasi bir anlayışla açıldığını ispatlamıştır.

2) Kapatma isteminin dayandırıldığı kanıtların başında, Demokratik Toplum Partisi kurulmadan önce Abdullah Öcalan'ın avukatlarıyla yaptığı haftalık olağan görüşmeleri yer alıyor. Bilindiği üzere Abdullah Öcalan'ın da her siyasi tutuklu ve hükümlü gibi avukatlarıyla görüşme hakkı vardır. Bu hak, yasal bir çerçevede gerçekleştiği gibi, devletin yetkili organları tarafından da bilinmekte ve takip edilmektedir. Bu görüşmelerde, avukatları ile kendisi arasında geçen diyalog ve görüşmeler sonrasında avukatların yapmış oldukları açıklamalar ya da söylemler Demokratik Toplum Partisi'nin bilgisi dışındadır. Hukuken herhangi bir nedensellik bağı da oluşturmamaktadır.

İddianamede tüm bu görüşme notlarının kaynağı da belirtilmemektedir. Sayın Başsavcının kaynak olarak gösterdiği internet siteleri, maddi hukuk anlamında ne kadar güvenilir kaynaklar ya da kanıtlar olabilir? İnternet sitesi açmak ve bu sitelerde istenilen her konuda yazı ya da haber yapılabileceği herkes tarafından bilindiği bir gerçektir. Bu internet sitelerinin dışında başka bir kaynak gösterilmemiştir.

Bilindiği gibi "İmralı Kapalı Cezaevi" kişiye özel bir cezaevi olup, iç yönetmeliği de "kişiye özel" tek kişilik bir yönetmeliktir. Çok sıkı korunan,avukat ve aile görüşmelerinde içeri kaleme dahi sokulmayan koşullarda yapılan görüşmeler; çıkarılan bir yasa ile hakim gözetiminde yapılmaktadır. Yapılan tüm görüşmeler kayıt altında olup, sayın savcı bu resmi kayıtları istememiş ve bunların hiçbirine iddialarını dayandırmamıştır.

Kaldı ki, bu görüşmeler iddianamede yer aldığı gibi olsa dahi, yasa dışı herhangi bir söylem yoktur. İddianamede yer alan görüşmelerde şiddet ve şiddete çağrı yoktur. Aksine ülkenin birliği içinde Demokratik Cumhuriyet yapılanmalarına ve silahtan arındırılmış barışçıl söylemlere ısrarla vurgular yapıldığı görülmektedir.

3) Ayrıca görüşme notlarında; ABD, AB, Ortadoğu, Türkiye ve Kürtlerle ilgili ve değişik konularda tahlil, görüş ve öneriler var. Başsavcı sadece DTP'ye ilişkin kısımları cımbızlamış. Hukuken bağ kurmak zorlamasını seçmiştir.

4) Görüşmeler cezaevi idaresinin bilgisi ve denetimi altında yapılmakta ve görüşme notlarının bir fotokopisi de cezaevi idaresince alınmaktadır. Görüşme yasaldır. Alınan notlar suç oluşturmamaktadır. Suç oluşturması durumunda cezaevi idaresinin müdahalesi söz konusu olacaktı. Dolayısıyla bu notların yayınlanması da suç oluşturmaz diye düşünüyoruz.

5) İddianamede, ulusal çapta yayın yapan bazı gazetelerin iddia üzerinde yaptığı bazı haberlerin de kaynak olarak gösterildiği görülmektedir. Oysaki bu haberlerde yer alan iddialar hukuki anlamda kanıt teşkil etmemekle birlikte, bunun tespiti de yetkili organlar tarafından yapılmamıştır.

Bu haberlerden bir tanesi de HADEP Eski Genel Başkan Yardımcılarından Hikmet Fidan'ın öldürülmesi olayı ile ilgilidir. İddianamede Fidan'ın öldürülmesinin gerekçesi şöyle açıklanıyor:

"… Hikmet Fidan'da bu aşamada Demokratik Toplum Hareketi adı altında (Öcalan'ın talimatları gereği!) faaliyete başlayan partililerin

çalışmalara katılması yolundaki davetine olumsuz yanıt vermiştir. DTP'ye ret yanıtı veren ve bu arada PKK'nın muhalifi PWD ile ilişkisi ortaya çıkan Hikmet Fidan 06.07.2005 tarihinde Diyarbakır'da tuzağa düşürülerek bilinmeyen bir PKK mensubu terörist tarafından ensesine ateş edilmek suretiyle öldürülmüş, tuzağa düşürenler yargılanarak mahkûm edilmişlerdir. Bundan sonra olaya DTP'nin yaklaşımı başlı başına ele alınması gereken mahiyettedir. Zira hiçbir DTP (DEHAP)'lı olayı kınayamamış, hatta cenazenin kaldırılması için Diyarbakır Büyükşehir BELEDİYEsinden ambulans talebi dahi 'deposu delik' gerekçesi ile karşılanmamıştır" şeklinde uzun bir açıklamaya yer vermektedir.

Bu alıntıdan da anlaşılacağı üzere, Sayın Başsavcı bazı gazeteciler tarafından ortaya atılan bu senaryoları fazlasıyla ciddiye almıştır. Bu iddiaların herhangi somut bir kanıtı olmadığı gibi, Demokratik Toplum Partisi ile bağdaştırılmasını da anlamış değiliz. Bilindiği gibi, cinayetin kimler tarafından organize edildiği henüz yargı mercilerince de tespit edilmemiştir. Demokratik Toplum Partisi, şiddete karşı olduğunu her fırsatta dile getirmiş, bütün sorunların barış ve diyalogla çözüleceğine işaret etmiştir.

Sayın Başsavcı bu konuda sağlıklı bir araştırma yapmış olsaydı, DTP nin kurucu başkanı ile birlikte birçok kurucusunun taziye ziyaretinde bulunduğunu, cenaze törenine katıldığını ve böylesi şiddet eylemlerine karşı tavır aldığını öğrenmiş olacaktı.

6) Sayın Başsavcının Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması için gösterdiği ilginç kanıtlarından bir tanesi de Yazar Adalet Ağaoğlu'nun İnsan Hakları Derneği'nden istifa etmesidir. Sayın Ağaoğlu, bir aydın olarak kendi kararıyla ve çeşitli gerekçeleriyle İHD'den istifa etmiştir. Sayın Başsavcının karıştırdığını düşündüğümüz metin, Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması için hazırlanmış iddianamedir.

İHD ise, insan hakları alanında faaliyet yürüten bir sivil toplum örgütüdür. Demokratik Toplum Partisi ile resmi hiçbir bağı yoktur. Ancak Sayın Başsavcının aynı paragrafta yer alan "Bulunması gereken konumla ilgisiz bir konuma sürüklendiği anlaşılan İHD'nin davalı DTP (ve terör örgütü PKK) ile hemen her platformda ortak görüş bildirmesinin …" şeklindeki ifadesi, olayın siyasi bir bakış açısı ile değerlendirildiğinin tipik kanıtıdır.

İnsan hakları kuruluşlarını ve demokratik kitle örgütlerini DTP yandaşı dolayısıyla yasa dışı gösterme gayreti bir zorlamadır. Ayrıca haksız ve hukuk dışıdır.

Sayın Adalet Ağaoğlu yaptığı açıklama ile bu iddiayı da boşa çıkarmıştır. Kapatılma gerekçesi olarak beyanlarının alınmasına karşı tepkisi basında yer aldı.Kaldı ki Ağaoğlu'nun bir dernek ile ilgili beyanlarının bir siyasi partinin kapatılması gerekçesi yapılması, hukuki illiyetin bulunmaması nedeniylede zorlama bir gerekçedir.

7) Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması için kanıt olarak gösterilen ve iddianamede "Demokratik Toplum Partisi'nin Kuruluşundan Sonraki Eylemler" başlığı altında yer alan 141 eylemin büyük bir çoğunluğunun yargılaması devam ederken, birçoğu da hala hazırlık soruşturması evresindedir. Kanıt olarak gösterilen bu eylemlerden sadece 3 tanesi Yargıtay tarafından da onanarak kesinleşmiştir. Gerçek veya tüzel kişiler doğmadan suç işleyemezler, bu hukukende biyolojik olarak da mümkün değildir. Bu üç davadan biri de DTP kurulmadan önceki bir zaman diliminin hadisesidir. Kanıt olarak gösterilen diğer eylemlerden 30'u hala soruşturma aşamasında iken, 91 tanesinin yargılaması devam etmektedir. 14 tanesi birinci derece mahkeme tarafından karar verilmiş ancak henüz kesinleşmemiştir. Bu eylemlerden bir tanesi beraatla sonuçlanmış, bir tanesi de soruşturma dışı tutulmuştur.

8) İddianamede kanıt olarak gösterilen eylemlerden bazıları da oldukça ilginçtir. Şöyle ki; Eylemlerden, iddianamenin 89. sayfasında yer alan, PKK tarafından kaçırılan 8 askerin kaçırılması olayında Demokratik Toplum Partisi üyesi Milletvekillerinin bu askerlerin geri getirilmesinde üstlendikleri insancıl rol gereğince, haklarında açılan soruşturma da yer almıştır.

Oysaki bütün kamuoyunun da bildiği gibi, Demokratik Toplum Partisi sadece insan hayatına verdiği değer itibariyle, üstüne düşen görevi yerine getirmiştir. Bu konuda sadece insani reflekslerle hareket etmişlerdir. Tek amaçları bu sekiz askerin yaşamlarına bir zarar gelmeden evlerine dönebilmelerinin yolunu açmaktı. Nihayetinde Kuzey Irak Yerel yönetimi ile ABD yetkililerinin girişimleri sonucu, aralarında DTP milletvekillerinin de hazır bulunduğu bir heyete askerler teslim edilmiş. ABD yetkilileri askerleri Türkiye'ye getirmiştir. Ne yazık ki soruşturmaya uğrayan, tutuklanan ve haksız saldırılara muhatap olan 8 askerin ilk duruşmada serbest bırakılması ile kamu vicdanı bir nebze olsun rahatlamışsa da, bu olayda imali ve kusuru bulunanlar hakkında herhangi bir soruşturma açılmazken, yaşam hakkını savunan DTP' nin bu nedenle kapatılmasını istemek acı bir tezat olarak ortaya çıkmaktadır.

9) Yine iddianamenin 82. sayfasında yer alan ve Diyarbakır Kayapınar BELEDİYEsi tarafından yaptırılan havuzun Kürdistan haritasına benzediği

gerekçesiyle Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan dava da kanıt olarak gösterilmiştir. Ancak dava geçtiğimiz günlerde BERAATLA sonuçlanmıştır. Diyarbakır 6.Ağır Ceza mahkemesinin 27.11.2007 tarih 2007/277Esas kararı ektedir.

10) İddianamede yer alan ve kanıt olarak gösterilen ilginç eylemleri özetle aktarmaya devam ediyoruz. 76. sayfada yer alan Kars İl Başkanı Mahmut Alınak tarafından Başbakan'a Kürtçe Mektup gönderilmesi Siyasi Partiler Yasası'na aykırı bulunduğu gerekçesiyle hakkında açılan ve halen devam eden dava da kanıt olarak gösterilmiştir. Oysaki demokratik bir hukuk devletinde kişiler, içeriğinde şiddet veya şiddete çağrı ve hukuka aykırı olmadıkça, istedikleri dilden taleplerini ilgili yerlere gönderebilmelidir. Çağımızda herkesin kendi anadiliyle konuşma, okuma ve yazma hakkı olmalıdır.

11) İddianamenin 72. sayfasında yer alan ve 86. sıradaki eylem olarak gösterilen dava konusu eylem, DTP'nin kuruluşundan önce işlenmiştir.Tüzel veya gerçek kişilerin daha doğmadan sorumlu tutulması mümkün değildir. Bu eylem bile kapatılmaya kanıt olarak gösterilmiştir.

12) İddianamenin 88. sayfasında ve 130. sırada gösterilen dava da hukuk adına kabul edilemez. Şu an DTP Milletvekilleri olan Aysel Tuğluk ve Ayla Akat Ata, Abdullah Öcalan'ın avukatlığını yaptıkları sırada, "Öcalan'ın talimatlarını gerekli gördükleri yerlere iletmeleri" nedeniyle haklarında açılan dava da kanıt olarak gösterilmiştir. Ancak her ikisi de avukat olup, kendi görevlerini icra etmişlerdir. Görevlerini de yasal çerçeve içerisinde yapmışlardır. Bu ilişkiyi talimat olarak değerlendirmek, Avukatlık Yasasına aykırıdır. Avukatlar, kendi özgür iradeleriyle DTP'ye katılmışlardır. Anayasada ya da diğer yasal mevzuatta avukatların siyaset yapması önünde hiçbir engel yoktur. Dolayısıyla onlar da istediği partiye girip siyasi faaliyetlerde bulunabilirler.

13) İddianamenin 77. sayfasında yer alan ve Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması için öne sürülen kanıtlardan bir tanesi de Hakkâri'de düzenlenen bir sempozyumdur. Hakkari BELEDİYEsi ve DTP Hakkari İl yönetimi tarafından "Kürt Dili Eğitim Hareketi" adı altında organize edilen bu sempozyum sırf konusu ve taşıdığı başlığı gereği, ilgililer hakkında ceza davası açılmıştır. Ceza davası halen devam ederken, Sayın Başsavcı bunu da vahim görmüştür.

Oysaki bütün BELEDİYEler ve siyasi parti teşkilatları bu tür sosyal ve eğitici panel, seminer ve sempozyumlar düzenlemektedir. Bu etkinlik,

Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması için kanıt olarak gösterilmesi, demokratik bir hukuk devleti ile bağdaşmamaktadır.

14) İddianamede yer alan "PKK'lı teröristlerin yol kesip, 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan milletvekilliği seçimleri için DTP destekli seçime giren seçimden sonra DTP'ye katılan bağımsız adaylara oy verilmesi için propaganda yapması durumun ne derece vahim olduğunun kanıtıdır" şeklindeki ifade, gerçek dışı olmakla beraber, bunu kanıtlayan herhangi bir veri de sunulmamıştır. Sayın Başsavcı kanıt göstermek adına her tür hukuk dışı, sadece söylentilere dayalı eylem ve fiilleri sıralamıştır. Kaldı ki böylesi bir propaganda gerçek olsa bile,DTP'yi suçlama nedeni olamaz.

15) İddianamede adı geçen Aydın Doğan ve Hasan Çakkalkurt hakkında 23.05.2007 tarihinde İstanbul 11.ağır Ceza mahkemesi 2006/384 esas sayılı beraet kararı ekte sunulmuştur. Davanın açıldığı 16.11.2007 öncesi beraet kararı bulunmasına rağmen kapatılma gerekçesi yapılmıştır.

16) İddianamede adı geçen Medeni Kırıcı ile Büro Görmez hakkında 12.12.2007 tarihinde Kocaeli 3.asliye Ceza mahkemesinin verdiği beraet kararı ektedir.

17) Ali Sever hakkında Van 4.Ağır ceza Mahkemesinde açılan dava 03.10.2007 tarih 2007/19 esas sayılı kararla beraetle sonuçlanmış olup karar ektedir.

18) Sayın Başsavcının "Parti mensuplarının eylemleri propaganda boyutlarını aşarak şiddet eylemlerinde görev almaya, terör örgütü bildirilerini halka dağıtmaya, talimatlara uymayanları tehdide, adliye binalarına bomba koymaya, terör örgütüne eleman kazandırıp, kırsala göndermeye, teröristlerin talimatlarını alıp, gereğini yapmaya, partililerin örgüt kamplarına gidip, toplantılara katılmasına, buralarda eğitim aldıktan sonra ülkeye dönüp faaliyette bulunmaya, hatta gösterdikleri liyakat gözetilerek milletvekili olmaya, terör örgütünün ihtiyaçlarını karşılamak için halktan para toplamaya dönüşmüştür. Davalı partinin eylemlerinin demokratik hukuk düzeninde olması gereken hiçbir unsuru taşımadığı gibi, olmaması gereken tüm unsurları taşıdığı tartışmaya yer vermeyecek bir gerçeklik olarak önümüzdedir" şeklindeki siyasi değerlendirmesi, hukuken ispatlanmamış şahsi ve kasti düşünce ürünü olup, gerçek dışıdır. Yukarıda anlatılan söylemlerin hiçbiri iddianamede yer alan ve kanıt olarak gösterilen eylemlerin içeriğinde yoktur. Kaldı ki bu eylemler ve söylemler neticesinde açılan davaların hiçbiri daha kesinleşmiş değildir. Kaldı ki DTP milletvekillerinin seçilme kriterleri tamamen sayın savcının "sübjektif

yaklaşımı ve düşüncesi" olup, halkın özgür iradesine, adil temsile ve TBMM nin de manevi şahsiyetine daha saygılı olması beklenirdi.

19) İddianame de yer alan 141 eylem, (konuşma, açıklama ve slogan olarak) açılan soruşturmalara dayanılarak kapatılma gerekçesi yapılmıştır.

Parti Meclisi,Merkez Yürütme Kurulu,Parti Meclis Grubu olarak SPK da 101 ve 103'ncü madde anlamında tek bir açıklamaya dayanılmamıştır. Parti tüzel kişiliğini bağlamayan, bireysel açıklamalar nedeni ile "odak" olma iddiasının unsurları gerçekleşmemiştir.

Irkçılık, savaş kışkırtıcılığı, insanlığa karşı suçlar ve ayırımcılık, toplumu şiddet kullanmaya çağrı ve tahrik 21.yüzyılda en önemli suçlar olup,DTP ve Kürt halkına yönelene saldırıları teşvik eden diğer partiler hakkında sayın savcının hiçbir işlem yapmaması çifte standardı uygulaması kabul edilemez. Ekte sunduğumuz sadece 22 temmuz seçimleri sonrası DTP ye yönelen saldırılar, örgütlü ve planlı olmasına rağmen sayın savcılar harekete geçmemiştir. DTP binalarını kurşunlayanlar kahraman muamelesi görmüş ve hemen salıverilmiştir. Hukukun işlemediği yerde adalet olmaz,adaletin olmadığı yerde herkes suçlu duruma düşebilir. Yargıtay Başsavcılığı son on yılda yapılan reformları ve anayasa değişikliklerini dikkate almamıştır. Anayasalar ve yasalar da eğişim geçirir, hukuk yargı demokrasinin gelişmesi önünde tutucu-muhafazakar bir engel olmamalıdır. Aksine demokrasi ve özgürlükleri genişleten çağa uyduran, toplumu dönüştüren gerçek fonksiyonunu, rolünü oynamalıdır.

Toplumu dönüştüren iki güç vardır. Biri siyaset diğeri hukuktur. Ancak hukuk Şemdinli davasında, savcısına sahip çıkmayarak, Danıştay saldırısında çetelerin üzerine gidemeyerek iyi sınav vermiyor. Yargının askerileştirilmesi ve suç çetelerinin aleni cinayetlerine rağmen "görevsizlik "kararları ile Askeri yargı da tahliye edilmeleri kamu vicdanını sızlatmaktadır

SPK 78 nci maddesinde yazılı anayasanın 2 ve 3'ncü maddesini ihlal eden herhangi bir eylem söz konusu değildir. 81 inci madde anayasanın 68 ve 69 uncu maddelerine aykırı olup, RTÜK tarafından Kürtçe yayın yapıldığı ve eğitim önünde ki bazı engellerin kaldırılması istemi tamamen demokratik bir taleptir.

SPK 101 nci madde uyarınca Yargıtay başsavcılığı denetiminden geçen ve onay alan tüzük ve programda yasalara aykırılık bulunmamaktadır.

SPK 103/2 nci maddeye göre parti yetkili organlarının suç teşkil eden bir eylemi söz konusu olmadığı gibi, bu konuda da çifte standart

uygulanmaktadır. Ergenekon gibi çetelerin kurduğu silahlı olan ve yasadışı eylemleri bulunan cinayet işleyen siyasi partiler hakkında soruşturma açılmazken, TCK nun 215 nci maddesinde üst müeyyidesi altı ay hapis olan suçların "sayın" dediği için açılan soruşturmaların kapatılma gerekçesi olarak gösterilmesi demokratik siyasete "orantısız" bir müdahale olup, demokratik siyasal yaşama yasakçı bir müdahaledir.

20) Parti programında yer alan ana dilde eğitim, Kürt sorunun barışçıl çözümün istenmesinin, Kürt varlığı ve kimliğinin tanınmasının istenmesinin, demokratik yönetim için sivil toplum örgütlerinin güçlendirilmesi, demokratik toplum için yeni bir anaysa istenmesinin kapatılma gerekçesi olarak gösterilmesi dehşet vericidir.

Yargı demokratikleşmenin önünde engel değil, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması için vardır. AİHM, ÖZDEP kararı bu nedenle tekrar tekrar okunmalıdır. Parti programında Kürt sorunun çözümü projesinin kapatılma gerekçesi teşkil etmediği, siyasi partilerin bunun için var olduğu yazılıdır. Yasal ve demokratik yollardan siyasi partilerin projelerini halka anlatması ve oy alması ile seçilerek var olurlar. Bugün mecliste bir grubu bulunan ve milyonlarca seçmenin sevgisini kazanmış bir partinin bu şekilde suçlanması kapatılmasının istenmesi evrensel hukuk ile bağdaşmadığı gibi, anayasa ve ulusal yasalarımızı da aykırıdır.

F - DAVA KONUSU EYLEMLERİN İÇERİĞİ

Devam eden veya sonuçlarını kesin bilmediğimiz, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının iddianamede altını çizdiği ve suç olarak nitelendirdiği, olay tutanaklarındaki alıntılar bile, suç kastı olmadığı gibi, bir bütün olarak da söylem ve eylemlerin suç oluşturmayacağı açıktır.

1) Dosya kapsamından görüleceği gibi, suç işlediği iddia edilen eylemcilerin tümünde ortak olarak savunulan istemler barışçıl ve insanidir.

2) Düşünce özgürlüğü, ülkenin demokratikleşmesi toplumsal uzlaşma, bölgede ve ülkede barış teması işlenmektedir.

3) Eylemler, siyasal bir hakkın kullanılması çerçevesinde olup, görüş ve düşünceler ifade edilmekte, hiç birinde ŞİDDETE çağrı bulunmamaktadır. Kaldı ki iddianameye konu tek bir şiddet eylemi de bulunmamaktadır.

4) Eylemcilerin bir kısmında bu doğrultudaki bildiri, senelik takvim, afiş ve benzeri dokümanlar ele geçirilmiş ve bunlar suç unsuru sayılmıştır.

5) Yine eylemlerin tümünde ülkenin birliğinden ve halkların kardeşliğinden söz edilmiştir.

6) Şiddeti ve çatışmayı çağrıştıracak provokasyonlara dikkat çekilerek, herkesi karşı duruşa davet vardır.

7) Çifte hukuka karşı, hukuki eşitlik savunulmakta, cezaevlerindeki anti-demokratik, insan haklarına aykırı yaşam biçimine, tecride, izolasyona karşı, çağcıl adalet talep edilmektedir.

8) Tüm tutuklu ve hükümlülerin aileleri ve avukatlarıyla yasaların öngördüğü şekilde görüştürülmeleri ve sağlıklı bir yaşam hakkının sağlanması talep edilmektedir. Hukukun eşitlik ilkesi gereğince, Abdullah Öcalan'ın da bu haklardan yararlanması gerektiğini yasal bir istem olarak belirtmektedirler.

9) Sayın başsavcının en çarpıcı değerlendirmelerinden bir tanesi de, -yukarıda da bahsettiğimiz gibi- siyasi yasaklar için şöyledir: "Anayasa'nın 68/4 maddesinde sayılan hususlara aykırı eylemlerin mevcudiyeti yeterlidir. Bu eylemlerin suç teşkil etmesi ve bu eylemlere ilişkin ceza davasının mahkûmiyetle sonuçlanmaması gerekmez" diyor. Türkiye cumhuriyeti bir hukuk devletidir, "aşiret devleti" olmadığı gibi, "kolektif suçlama" mantığı da çağın gerisinde kaldı.

Bu hukuk mantığını kabul etmek mümkün değildir. Bir eylem suç teşkil etmiyorsa, ceza davasında mahkûmiyet değil de beraatla veya sonuçları itibariyle benzer bir karar veya uygulamayla sonuçlanıyorsa, bunun anayasaya aykırılığı da söz konusu olamaz.

Bu nedenle böylesi basit bir mantık, suç oluşturamaz ve bir siyasi partinin kapatılmasına neden olamaz.

10) Devletin her kademesinde bulunan yetkililere seslenerek, düşünceler ifade edilmiştir, çözüm önerileriyle birlikte meşru taleplerde bulunulmaktadır.

11) Ayrıca sıralanan eylemlerin bir kısmı, Parti Tüzel Kişiliği'nin bilgisi ve iradesi dışında oluşmuş şahsi eylemlerdir. Partinin düzenlediği etkinliklerde; Parti yöneticilerinin irade ve bilgisi dışında, uyarılara rağmen on binlerce insanın katıldığı bir miting veya eylemde birkaç kişinin, yasa dışı slogan atması ve provakatif çıkışlar o partinin kapatılmasına hiçbir şekilde neden olarak gösterilemez. Bu tür toplantılarda, toplantıyı düzenleyicileri gerekli uyarıları yapmıştır.

12) Sayın Başsavcı, tüm bu eylemlerin ve kendi görüşlerinin hangi yasanın hangi maddelerine dayandırdığı ve hangi olayın kesin mahkeme kararıyla kanıtlandığını göstermeden, Anayasa ve Siyasi Partiler Yasası'nın birkaç maddesini iddianameye aktararak, Demokratik Toplum Partisi'nin temelli kapatma talebinde bulunmaktadır.

13) Daha önce kapatılan bazı siyasi partiler Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması için de örnek gösterilmektedir.

Bunlar örnek olamayacakları gibi, bir iki istisna dışında, yapılan başvurular sonucunda AİHM, adil yargılama yapılmadığı gerekçesiyle, İHLAL ve YARGILANMANIN YENİLENMESİ kararları vererek, Türkiye'yi büyük miktarda tazminat ödemeye mahkûm etmiştir.

G - İDDİANAMEDE YER ALAN BAZI DEĞERLENDİRMELER

1) Yargıtay Cumhuriyet Sayın Başsavcısı, DTP Tüzüğünün 3. maddesinin (c) bendinde yer alan "Türkiye Cumhuriyetinin Türkler, Kürtler ve diğer etnik aidiyetler tarafından kurulduğunu ve kardeşliğin temelinin tarihin derinliklerinde yattığını beyan eder; halkların geleceğini ve Kürt sorununun çözümünü ortak vatanda özgür birliktelikte ve Demokratik Cumhuriyette görür" ifadesi ile (e) bendinde yer alan "Herkese ayrımsız, anadilinde eğitim ve öğretim hakkının sağlanması" şeklindeki ifadeyi anayasaya aykırılık teşkil ettiğini iddia ederek, Demokratik Toplum Partisi'nin "devletin tekliği" ilkesini ihlal ettiğini öne sürmüştür. Oysaki Türkiye Cumhuriyeti'nin Türkler, Kürtler ve diğer etnik aidiyetler tarafından kurulduğunu Türkiye'deki tüm toplumlar kabul etmektedir. Bunun böyle olduğu herkes tarafından bilinmektedir. Ayrıca Türkiye'de yaşayan bütün halklar için bir gurur kaynağıdır. Bu söylemin anayasa aykırılık teşkil edeceği düşünülemez.

Anadilde eğitim ve öğretim hakkını talep etmek, demokratik bir devlette suç olmasa gerek. Anadilde eğitim ve öğretim hakkını istemek, insanın en doğal hakkıdır. Unutulmaması gereken bir nokta da, Demokratik Toplum Partisi, bir siyasi partidir. Her siyasi parti gibi, DTP'nin bir tüzük ve programı vardır. Bu tüzük ve programını kamuoyuna açıklar ve buna göre de politikalar izler. Demokrasinin işleyebilmesi için, tıpkı gerçek kişiler gibi, siyasi partiler de ifade özgürlüğüne sahip olması gerekir.

2) Demokratik Toplum Partisi'nin programından kesitler alarak iddianamede kanıt olarak gösteren Sayın Başsavcının, yaptığı alıntıların hiçbirinde hukuka aykırı bir söylem yoktur. Aksine bunların zaten Anayasa'da yer alması gereken toplumsal içerikli taleplerdir. Zaten

hazırlanan Anayasa Taslağı'nda da bu taleplerin büyük bir çoğunluğunun yer alacağı bilinen bir gerçekliktir. Kaldı ki siyasi partilerin program ve tüzüklerini inceleyen başsavcılık yasalara aykırılık durumunda, ilgili partiyi ihtar etmesi, buna uyulmadığı takdirde Anayasa mahkemesinde ilgi partiye ihtar edilmesi davası açması gerekirdi. Sayın savcı DTP ile ilgili incelemelerinde program ile ilgili bir aykırılık görmemiştir. Sadece tüzük ile, ilgili olarak "eş başkanlık" sistemine ve bazı üyelerin üye olma yasağına dikkat çekmiştir. DTP bu yasal düzenlemeleri zamanında yapmıştır. Buna rağmen kapatılma gerekçesi yapılması, zorlama hukuka aykırı gerekçe arayışının sonucudur.

3) İddianamede yer alan şu değerlendirme, Sayın Başsavcının siyasi saiklerle hareket ettiğini ispatlamaktadır. "Çok daha açık söylemek gerekirse terör örgütünü kınama veya eylemlerinin yanlışlığını, çocuk yaşlı kadın ayrımı gözetmeden insanları terörist yöntemlerle katletmenin bir insanlık suçu olduğunu söyleyememe demokratik hukuk devletinin hiçbir ilkesi ile açıklanamaz. Bu durum ancak kişilerin aslında demokrasi ile ilgilerinin olmayıp, örgüt tarafından verilen görevi yerine getirmek için demokrasiyi zorlamak ve toplumda kin ve düşmanlık duyguları oluşturmak üzere siyasi parti bünyesinde toplanması biçiminde izah edilebilir. Teröre terör diyemeyen bir mantık ya teröristtir ya da kendisini görevlendiren örgütten ölesiye korkandır! Bu davranışlara ilişkin güncel değerlendirmeler nasıl olursa olsun, sonraki on yıllar hatta yüzyıllarda dahi bu davranışları sergileyenler ve çeşitli çıkarları uğruna görünüşte kınadıkları terörü el altından destekleyen odaklar toplumsal yargılara konu olacaktır. Zira terör insanın insan olma niteliklerine aykırı bir davranış biçimidir."

"Davalı partinin hedeflerine ulaşmada bölücü terör örgütü yolu ile şiddet unsurunu kullanma ve savunmada kararlı olduğu görülmekte, bu durumda toplumun huzur ve güvenliği için temelli kapatılma istemi ile dava açılması sosyal, SİYASAL ve hukuksal yönlerden bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır" şeklindeki tespit ve söyleminden de anlaşılacağı üzere, Sayın Başsavcının davayı siyasi gerekçelerle açtığının somut itirafıdır.

Hiç kimsenin her hangi bir konuda kanaat ve düşüncelerini açıklamaya zorlanamayacağı temel insan haklarından olup ulusal yasalarımızda da yer almaktadır. Düşüncelerinden dolayı insanların suçlanması demokrasiye aykırı iken, sayın savcı "açıklanmayan düşünce" nedeni ile bir siyasi partiyi kapatma talebinde bulunması hukuki temeli olmayan "sübjektif" bir yaklaşımdır.

4) Ulusal üstü hukuk açısından bakıldığında, terör, terörist eylem denilen şey aslında bir şiddet türüdür. Terörist olmayan şiddet türleri de vardır. Devletler hukuku alanına girmeyen, bir ülkenin sınırları içinde vuku bulan şiddet türleri de vardır. Bunun iki istisnası vardır. Evrensel beyannamenin 3. maddesinde belirtilen isyan hakkı son çare olarak sadece istibdat rejimlerinde ve Tiranilerde kullanılır.

11 Eylül saldırılarının ardından küreselleşen terör nedeniyle, terörün yeni bir tanımına ihtiyaç duyulurken diğer yandan soykırım, insanlığa karşı suçlar ve savaş suçlarıyla ilgili (ABD ve Türkiye taraf değil) UCM nin yargı yetkisi başladı.

Ortak tehdit haline gelen, küreselleşen teröre karşı ne yapılabilir? Terör, terörist, terör eylemi nedir? Her ülkenin kendi siyasi çıkarları doğrultusunda tanımladığı ve benimsediği tanımlar BM ve bölgesel belgelerde de net bir tanıma sahip değil. Bunun sonucu olarak devletlerin mücadele, yöntem ve müeyyidesi de farklılaşmaktadır. Örneğin silahlı mücadele yürüten bir grubu kimi "terörist" kimi de "özgürlük savaşçısı" ilan ediyor. Bu iki farklı tanım iki farklı uygulamayı getiriyor, birincisinde terörist tanımlaması olduğu için, yasaklama, engelleme, cezalandırma olacak, ikincisi özgürlük savaşçısı olduğu için destek, teşvik görecek.

Milletlerarası alanda terörizmin evrensel ve bağlayıcı bir tarifinin bulunmaması, uygulama tedbirlerinin yetersizliği, terörizme karışan devletleri milletlerarası kamu oyu önünde denetleyecek ve mahkum edecek bir sistem değişikliğini dayatmaktadır.

BM Genel Kurulu Devletler Hukuku Deklarasyonunda (2625 sayılı) hangi şartlarda self determination hakkına, kendi kaderini tayin hakkına başvurabileceği hakkındadır. Tanımlarsak:

"..bir ülkenin hükümeti toplumun tümünü temsil etmiyorsa, ülkenin yönetimi demokratik değilse, sömürgeciliğe karşı savaşlarda terörizme başvururlarsa buna göz yumulacağı sonucu çıkarılmakta tek istisnası masum insanların öldürülmemesidir…"

Terörist eylem, uygulama ve yöntem kınanmakla birlikte, terörizmin tanımı daha çok masumların öldürülmesi olarak Kabul edilmektedir. Böylesi bir tanımda hem örgütler hem de devletler terörist tanımlamasına muhatap olmaktadır.

BM belgelerinde terörist eylemin ne olduğu yönünde somut bir belge yoktur.

1948 tarihli BM Evrensel İnsan hakları Bildirgesinin (m.30) "Kişisel ve siyasi haklar sözleşmesinin (m.5/1)"….özgürlükleri yok etme özgürlüğü tanınamayacağı kurala bağlanmış, bu kuralın kapsamına devletler, kişi toplulukları ve bireylerde alınmıştır.

"…bir ülkede silahlı çatışma,"terör" olarak algılanacağı yerde "uluslararası" veya "iç nitelikli silahlı çatışma olarak da" tanımlanabilmektedir. İnsancıl hukuk konusunda Cenevre Protokolları böylesi durumlarda asgari insancıl kuralları öngörmektedir."

Devlet terörü üzerinde de durmakta yarar bulunmaktadır. Bazı devletlerin teröre destek vermesi söz konusu olduğu gibi, bazı muhalif grupların bastırılmasında anti demokratik yapılı devletlerin yasa dışı şiddete başvurduğu görülmektedir. Çok partili demokratik bir yönetime dayanan, basın özgürlüğüne yer veren, hukuk devleti koşullarına uyan bir devlette "devlet terörü" bulunması olanaksızdır.

BM Genel Kurulu 35 üyeden oluşan bir "..Uluslararası Terörizm Komitesi.."kurarak 1979 yılında 34/145 sayılı kararı ile: "..masum insanların öldürülmesinin veya hayatlarını tehlikeye atılmasının veya temel hakların çiğnenmesinin Kabul edilemeyeceği bu uygulamanın sömürgeci ve ırkçı yabancı yönetimleri tarafından halkların bağımsızlığını engellemek için yapılabileceği saptanmıştır.

1985/-No.40/61-1987/-no.159 sayılı kararda:*"….ırkçı, antidemokratik ve totaliter devletlerin hukuka aykırı olarak bulundukları (işgal ettikleri ve sömürge olarak kullandıkları) yerlerdeki halkları umutsuzluğa iterek onları teröre başvurma zorunda bıraktıkları biçiminde özetlenebilir. Dolayısıyla genel kurul bu türden olayların önüne geçilmesi için devletleri demokratik olmaya çağırmaktadır.*

BM Genel Kurulu 18 kasım1994 tarihli kararı ile: "..birçok sözleşmeye göndermede bulunduktan sonra; BM taraf devletler,terörün her biçimiyle reddedilmesi gerektiğini kabul etmiş,nerede olursa ve kim tarafından yapılırsa yapılsın,suç olduğu ve haklı görülmeyeceği belirtilmiştir.

Terör nedir? Sözlüklerde, insanı yoğun ve ani olarak saran korku, yoğun korku hissi, korku anı yada korku nedeni, ürkütücü şiddet olarak geçmektedir.

Terörizm nedir? terör yönteminin kullanılması, bu yolla elde edilen korku ve teslimiyet, terörist yöntemle yönetmek veya yönetime karşı çıkmak.

Terörist nedir? Terörist yöntemleri kullanan veya benimseyen kimse.

Bu kullanılan tanımların sadece yasa dışı örgütleri değil, aslında devletlerin ve bireylerin terörist yönteme başvurabileceğini gösteriyor. Teröristin objektif ve uluslar arası hukuk alanında kabul görmüş genel bir tanımında mutabakat sağlamanın kolay olmayacağı ortadadır.

Terörizmin doğru ve objektif bir tanımı için ulus devletleri arasında geçerli olan, genel kabul gören uluslar arası hukuk kuralları ve ilkelere bakmak gerekiyor. Cenevre ve Hague anlaşmalarında belirtildiği gibi, bu kurallar savaş sırasında nelerin yapılabileceğini, nelerin yapılamayacağını belirtmektedir. Örneğin sivil halkın hedeflenmesi kabul edilmemekte ve kesinlikle yasaktır. Bu anlaşmalar savaş sırasında askeri hedeflere yapılan saldırılar ile sivil hedeflere yapılan saldırılar arasında bir ayrım yapar.

Kasıtlı olarak sivil hedeflere saldıran askerleri "savaş suçlusu" kabul eder. Benzer eylemler barış döneminde yapılırsa "insanlığa karşı suç" işlemiş sayılırlar.(Örnek Miloschovitç'in yargılanması)

BM Ekim 2001 de "Uluslar arası terörizmi Ortadan Kaldırmak için Önlemler" konusunda genel kurul sonrası yaptığı açıklamada:

"…Uluslar arası toplumun karşı karşıya olduğu öncelikli görev, uluslar arası terörizmi engelleyecek ve ortadan kaldıracak etkili bir hukuki çerçeveyi temin etmektir.."

Terörizm konusunda bugüne kadar 12 tane uluslararası sözleşme bulunuyor. Ancak BM in zayıf yönleri bulunmakta 21 kasım 2001 tarihinde Hukuk Komisyonu, kim tarafından işlenirse işlensin terörizmin metot ve yöntemlerini kınayan bir karar aldı. Kararın sonunda ise üye ülkelerin terörizmin tanımı konusunda bir karara varamayacakları eklenmişti.

1996 da canlandırılan uluslar arası terörizm komitesinin amaçları arasında uluslar arası terörizme karşı hukuki bir çerçeve oluşturacak bir sözleşme hazırlamak, BM himayesinde terörizmin her türüne karşı aktiviteler koymaktı.

"Terörizmin Önlenmesi ve Cezalandırılması Hakkında Avrupa Sözleşmesine" bölgesel düzeyde Türkiye'nin taraf olduğu bir sözleşmedir. Uçak, gemi kaçırma, milletlerarası alanda korunan kişilere saldırı, rehin alma vs. konular da suçların önlenmesi ve cezalandırılması yanı sıra 5. Maddeye göre:

"..kendisinden iade istenen devlet,iadeyi isteyen devletin bir kimseyi ırkı,dini,dili veya siyasi inancı sebebiyle yargılanması amacıyla yaptığına inanırsa.."iade etmek mecburiyetinde değildir, denilmektedir."

AB ülkelerinin BM belgeleri ve bölgesel sözleşme dışında özgün bir terör tanımı bulunmamaktadır. 11 Eylül sonrası büyük ölçüde BM Güvenlik Konseyinin aldığı 1373 sayılı terörle mücadele kararı doğrultusunda, bazen de ABD ye yakın hareket etse de üyeleri arasında bu konuda fikir birliği bulunmamaktadır.

15 Kasım 2003 tarihinde Kuledibi ve Şişli'de iki Sinegoğa düzenlenen ve El Kaide yanlılarının üstlendiği terör eyleminde 23 yurttaşımız yaşamını yitirir ve üç yüzü aşkın kişinin yaralandığı dehşet anları dünya gündemine düşerken Adalet Bakanı Cemil Çiçek terörün tanımı yapılmalı açıklamasında bulunuyordu.

BM' in *"Savaş suçları ve insanlığa karşı suçlar bakımından kanuni sınırlamaların uygulanmayacağına dair sözleşme "* ile BM Genel Kurulunun 26 Kasım 1968 *tarihli ve 2391 sayılı kararları uyarınca ;"Nurnberg Mahkemesinin tanınmış uluslar arası hukuk prensiplerini teyit eden* 11 Aralık 1946 tarihli ve 95 sayılı kararı ve 2184 ve 2202 sayılı kararları ışığında; BM Ekonomik ve Sosyal Konseyin, savaş suçlularının ve insanlığa karşı suç işleyenlerin cezalandırılmasına dair 28 Temmuz 1965 tarihli ve 1074 D sayılı ve 5 Ağustos 1966 tarihli ve 1158 sayılı kararları ışığında;

"..insanlığa karşı suçların kovuşturulması ve cezalandırılması ile ilgili daha önceki bildiri,belge veya sözleşmelerden hiç birinin zamanaşımı konusunda bir hüküm getirmediğini kaydederek...insanlığa karşı suçların uluslararası hukukta en ağır suçlar arasında yer aldıkları dikkate alındığında;sözleşmede belirtilen suçların işlenmesine ister başında bulunarak isterse refakat ederek katılan veya başkalarının bu suçları işlemeğe doğrudan teşvik edenler hakkında her türlü tedbirin alınacağını belirtmektedir..."

İnsanlığa karşı suçlar nerede işlenmiş olursa olsun, soruşturmaya tabidir. Bu nedenle bu tür suçları işlemiş olanların işlediklerine dair hakkında delil bulunanların izlenmesi, gözaltına alınması,yargılanması ve suçlu bulundukları takdirde cezalandırılması için bir soruşturmanın açılması,sözleşme tarafı devletlerle işbirliğine gidilmesi ulusal ve uluslar arası tedbirlerin alınması sözleşmeye taraf her devletin görevidir.

BM Genel Kurulunun 3 Aralık 1973 tarihli ve 3704 sayılı kararı uyarınca, insanlığa karşı suç işleyenlerin bulunmalarına, gözaltına alınmalarına,

iadelerine ve cezalandırılmalarına dair prensiplerin uygulanması gerekmektedir. Şüphesiz bu konuda siyasi tavır ve kararlar bulunsa da hukuk devletlerinde bu hususun hukukun temel konusu olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir.

20 Aralık 1945 tarihli ve 10 sayılı karar ışığında Denetim Konseyi Yasası uyarınca: İnsanlığa karşı suçlar: "...Gaddarlıklar ve suçlar, sivil halka karşı işlenen katliamı, imhayı, köleleştirmeği, sınır dışı etmeyi, hapsetmeyi, işkence yapmayı, tecavüz etmeyi veya diğer insanlık dışı muameleyi veya işlendikleri ülkenin iç hukukunu ihlal etsin etmesin siyasal, ırksal veya dinsel sebeplerle zulmetmeği içerir...ancak bunlarla sınırlı değildir.."şeklinde tanımlamıştır.

Ulusal üstü belgelerde terör tanımında henüz bir uzlaşma sağlanmazken, tanım ve kavram tartışması devam ederken, sayın savcının bu hukuksal gerçekliği yok sayarak DTP' yi böylesi konularda beyanda bulunmadığı için suçlaması, kapatma gerekçesi olarak göstermesi siyasi bir yaklaşımda bulunulması yasalara aykırıdır.

5) Türkiye Cumhuriyetinin 85.yılında insan hakları hukuk ve demokrasi de nereye geldik, neler yapıldı, nelerin yapılması tasarlanıyor neler yapılmalı?

Yaşadıklarımıza kısaca bir göz atarsak, Cumhuriyetin en uzun süresinin Örfi İdareler, sıkıyönetimler ve on yılda bir yapılan askeri darbeler sonrası "olağanüstü mahkemelerde" adil olmayan yargılamalar ve kötü cezaevi koşulları ile geçtiğini görürüz. İstiklal mahkemelerinden, Sıkıyönetim Askeri mahkemelerine ve günümüzde DGM'lere kadar adil olmayan yargılamalarda verilen idam hükümlerinin yüzlerce infazı geride kaldı. İdam cezası kaldırıldı ve Türkiye 6 Nolu protokolu da imzaladı.

Çok partili rejime 1940 lardan sonra ulaşabildik ve hala demokratik bir toplum olma yönünde birçok engeli aşabilmiş değiliz.

12 eylülden sonra fişlenenlerin sayısı iki milyona yaklaşıyor ve hala bu fişler nedeniyle potansiyel suçlu olarak görülüyorlar. 1980 den bu yana da beş yüz bini aşkın kişinin fişlendiği dikkate alınacak olursa 70 milyon nüfusumuzun 40 milyonun yasaklı, sakıncalı durumunun sürdüğü ve devlet tarafından dışlandığı görülecektir. Bir pasaport, ehliyet, ruhsat almak istediğinizde karşınıza hep bu fişler çıkar. Yasaların değişmesi, kaldırılması da etkili olamıyor ve işe alınmalarda özellikle devletin hassas görevlerinde fişlilerin çocukları ve torunları da sakıncalı muamelesi görüyor.

Binlerce yıllık tarih ve kültür birikimi nedeniyle zengin mozaiğin unsurları da hala ayırımcı mevzuat ve uygulamalara muhatap oluyor. Sayıları milyonlarla olan ve Cumhuriyeti birlikte kuran Kürt yurttaşlarının ana dilde yayın ve eğitimi, özgürce isimlerin alınması sorunları hala aşılmış değil. İşkence ve kötü muamele tüm iyileştirici çabalara rağmen hala önlenemiyor.

Türkiye'nin 85 yıllık Cumhuriyet tarihinde, 75 yılda yapılamayanların son on yılda AB aday üyelik süreci ile birlikte yapılması atılan adımlar, yapılan reformlar çok önemlidir. Sayın savcı yapılan reformları yok sayan bir anlayışla dava açmıştır.

6) AİHM'in yirmi yıllık bilançosu irdelendiğinde parti kapatma başvuruları önemli bir yer tutmaktadır.

Türkiye'nin "bireysel başvuru" hakkını kabul ettiği 1987 yılından bu yana tam yirmi yıl geçti. Türkiye'nin fotoğrafı artık siyah-beyaz değil,renkli ve net çekilmiş durumda.AİHM nin verdiği ihlal kararları ile Sözleşme karşısında Hükümetin yapması gerekenleri belirliyor. Avrupa Konseyi bugün 47 üyeye ulaşmış durumda, Cudi dağlarından, Sibirya bozkırlarına, kutuplardan Cebeli Tarık'a kadar yüz milyonlarca bireyin devletlere karşı bir taraftan haklarını korurken, diğer yandan devletlerin insan hakları, demokrasi ve hukuk devleti olma yolunda etkili "yargısal denetim", kararlardan sonra etkili "siyasal denetim" mekanizmasına dönüşüyor. Bugün Türkiye'nin AB aday üyelik sürecinde önüne çıkan "ev ödevi" böylesi bir sürecin sonucunda ortaya çıkmıştır.

Türkiye 12 Eylül askeri darbesi sonrası uzun yıllar "askıya alınan" Türkiye AB aday üyelik sürecini canlandırmak için, 1987 yılında Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna bireysel başvuru hakkını kabul etmişti. Avrupa Konseyi üyesi olan devletlerin devletlere karşı başvurularında böylesi bir kabul aranmazken, bireylerin başvurusunda bu konuda "devlet bildirimi" aranıyordu. 11 Nolu Protokolün yürürlüğe girdiği 1998 yılından sonra, Avrupa Konseyine üye olan her devlet "otomatik "olarak yargı tarafı olmaktadır.

Türkiye'nin 20 yıl sonra AİHM bilançosunu bir çok noktadan irdelemekte yarar vardır. Bunun için kaç başvurunun yapıldığı, kaçının sonuçlandığı, kaçının devam ettiği, ne kadar tazminat verildiği gibi geçmişte yapılan klasik istatistiki bilgiler önemli olmakla beraber tek başına yeterli değildir. Türkiye 20 yıldır ilk üç sıra içinde yer alan en çok davanın açıldığı ve aleyhe bittiği ülkedir.

Parti kapatma davalarında en fazla aleyhine başvuru yapılan Türkiye'dir. Başvuruları gruplandırdığımızda; 1- Yaşam hakkı ihlalleri 2- İşkence, kötü muamele 3- Kişi güvenliği ve özgürlüğü 4- Adil yargılanma hakkı (DGM'ler) 5- Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü(parti kapatmalar) 6-Mülkiyet hakkı ihlalleri (kamulaştırma ve köy yakma)

7) Demokrasinin gelişmesi için bazı adımların atılması gerekiyor. Demokrasilerin vazgeçilmez unsurları olan siyasi partiler ile sivil toplum örgütlerinin (meslek odaları, sendikalar, barolar, dernekler vs.) bugünkü yasal düzenlemelerle demokratik bir mücadele yürütmesi olanaksızdır. Başta Anayasa olmak üzere, Siyasi partiler yasası, Seçim yasaları, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü düzenleyen yasalarda hızlı ve köklü değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Bir bakıma 12 Eylül depolitizasyon yasalarının artık miadı dolmuştur.

8) Demokratik ve özgür seçimler Avrupa Birliğinin temel değeridir.

Avrupa Konseyi üyesi ülkeler, Avrupa İnsan hakları ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesine Ek:1 Nolu Protokolun 3'ncü maddesi: *"…Yüksek Sözleşmeci taraflar, yasama organın seçilmesinde halkın görüşünün özgürce dile getirilmesini güvenceye bağlayacak koşullar altında makul aralıklarla ve gizli oyla özgür seçimler yapmayı üstlenir"*

AGİT İnsani boyut denetim mekanizmaları içinde demokratik seçimlerin yapılıp yapılmadığının gözlemciler tarafından denetlenmesini öngörmektedir. AB aday üyelik sürecinde" Kopenhag" siyasi kriterlerine göre demokratik seçimler için mevzuat değişikliğine gidilmesi gerekiyor.

9) Seçim ve siyasi partiler yasası değişmek zorunda. Kişilerin düşünceleri nedeniyle siyasetten yasaklanması, tüzel kişi olan partilerin ise kapatılarak siyaset sahnesinden silinmesi demokrasinin gelişmesinin önünde ki en büyük engeldir. Elbette ki özgürlükler sınırsız değildir, yaptırımları olmalıdır. Şiddete başvurmadıkça, kışkırtıcı olmadıkça, ülkenin güvenliğine yönelik ciddi bir tehlike arz etmedikçe, kapatılmamalıdır.

Türkiye bir siyasi partiler mezarlığına dönüşmekle kalmamış, Avrupa Konseyi içinde rekoru elinde tuttuğu gibi Guinnes Rekorlar kitabına girecek kadar parti kapatan bir ülkedir.

Kapatılan partiler ile ilgili AİHM' nin verdiği ihlal kararlarının gerekleri yerine getirilmiyor. Kapatılan partilerin büyük çoğunluğu "bölücülük" çok azıda "laiklik" karşıtı ve irticacı olmakla suçlanmış ve yapılan bazı konuşmalar nedeniyle partiler Anayasa mahkemesi tarafından kapatılmıştır.

HEP-DEP-ÖZDEP'in kapatılması sonucu AİHM üçü hakkında örgütlenme özgürlüğünün yani sözleşmenin 11 nci maddesinin ihlaline karar vermiştir.

ÖZDEP parti programı nedeniyle faaliyete başlamadan kapatılmıştı. AİHM parti programının bir proje olduğu ve hassas sorunların çözüm modelini ortaya koyduğunu, şiddeti teşvik etmediği gibi bölücülükte yapılmadığını bu nedenle örgütlenme özgürlüğünün ihlaline karar vermiştir.

HEP davasında başvurucular genel sekreter ve genel başkan yardımcısıydı. Kurultay ve toplantı konuşmaları ile basın açıklamaları nedeniyle parti kapatılmıştı. AİHM bu pratik faaliyetleri partilerin asli görevi olarak Kabul edip düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün demokrasinin temeli olduğuna karar vermiştir.

Türkiye'de 12 Eylülde yedi yüz bin kişi soruşturmalardan geçirildi,1 923 000 kişi fişlendi.1984 yılından bu yana yaşanan çatışmalar sonucu yüz bini aşkın kişi soruşturmaya uğradı. Yakın zamanda bir milyonun üstünde yurttaşı fişlenen ülkemizde, her birinin ailesi de hesaba katılırsa yaklaşık nüfusunun yarısı devleti tarafından hasım, potansiyel suçlu ve izlenecek konumda olan bir ülkede demokrasinin gelişmesi mümkün değildir. Devlet önce yurttaşı ile barışmanın yolunu birtakım mevzuat değişiklikleri ile gidermek ve hepsini eşit yurttaş yapmak zorundadır.

Seçmen iradesinin Meclise yansıması önündeki engeller kaldırılmalıdır. Örneğin % 10 seçim barajı, demokrasinin önündeki en büyük engellerden birisidir. Nisbi temsil sistemi ile seçmen iradesinin Meclise yansıması sağlanmalıdır. 3403 ve 3757 sayılı yasalarla birlikte yeni bir milletvekili yasasının çıkarılması zorunludur.

2-2820 sayılı siyasi partiler yasası artık Anayasa hükümlerine de aykırı olmakla hemen değiştirilmelidir.

Siyasi partilere siyaset yapma yasağı koyan 78, 81, 82, 84, 86, 87, 88, 89'ncu maddeler düşünce özgürlüğü çerçevesinde AİHS'nin 10 maddesi ve AİHM kararları doğrultusunda yeniden düzenlenmeli, tüzük ve programa ilişkin kısıtlamalar ve parti kapatma hükümleri tamamen kaldırılmalıdır.

Seçim barajının % 10'dan aşağı çekilmesi, seçim ittifakları, önseçim gibi konularda sivil toplum örgütlerinin de görüşü alınarak çözümlenmelidir.

Özgür seçimler demokratik toplumların ayakta durması, seçmen iradesinin özgürce parlamentoya yansıması ve siyasi krizlerin çözümü için zorunludur.

H - TALEP EDİLEN YAPTIRIMLAR HAKKINDA

1) Anayasa Mahkemesi 1993 tarihinde verdiği bir kararında ve devamında "Yürürlüğü durdurma" talebini uygun bulduğunda kabul etmiştir. Anayasada ve diğer yasalarda Anayasa Mahkemesi'ne böyle bir yetki verilmemiş olmasına karşın, Anayasa Mahkemesi bazı durumlarda telafisi zor ya da mümkün olmayan sonuçların çıkmaması için yürürlüğü durdurma kararını vermiştir. Ancak unutulmamalıdır ki, yürürlüğü durdurma talebi ancak iptal davalarında mümkündür. İptal edilmesi istenen kanunun, davanın sonuçlanıncaya kadar, askıda tutulması anlamına gelir ki, bazı durumlarda gerçekten gerekebilir. Ancak bu talep siyasi parti kapatma davalarından mümkün değildir. Böyle bir gereksinim de ortaya çıkmamaktadır.

2) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının talep ettiği önlemler çevresinde yer alan "Bu çerçevede dava süresince Anayasa Mahkemesi, davalı partinin faaliyetlerinin durdurulması, SPY ve parti tüzüğünde gösterilen belirli veya bütün organlarının faaliyetlerinin durdurulması, dava süresince seçimlere katılamaması ayrıca dava tarihinde parti üyesi olanların bir başka siyasi parti listesinden veya bağımsız olarak da dava süresince seçimlere katılmasının önlenmesi, ödenecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesi, üye kayıtlarının durdurulması gibi önlemlere hükmedebilecektir" şeklindeki ifadeleri hukuk sınırlarını aşan, anti-demokratik taleplerdir.

Bu taleplerin yasal hiçbir gerekçesi olmadığı gibi, Anayasa Mahkemesi hiçbir parti kapatma davasında böyle bir karar vermemiştir. Sayın Başsavcı, taleplerini sıralarken, yasalar ve hukuk perspektifinden uzaklaşmıştır.

Kaldı ki, böyle bir talebin "telafisi zor ya da mümkün olmayan sonuçların ortaya çıkmasının engellenmesi"ne dayandırılması da gerçek dışıdır. Siyasi Partiler bir "kanun" gibi ya da "yasal bir mevzuat" gibi düşünülemez. Siyasi partiler, örgütlenme özgürlüğü çerçevesinde demokrasi ve yasal sınırlar dâhilinde faaliyetlerini sürdürmek zorundadır. Bir siyasi partinin en büyük faaliyeti de seçimlere katılmaktır.

Son seçimlerde ülke genelinde iki milyona yakın oy olan Demokratik Toplum Partisi'nin seçimlere katılmasının engellenmesi, üyelerinin bağımsız dahi seçimlerde aday olamaması, bu partiye oy veren milyonlarca seçmenin iradesine kilit vurmaktır.

Aksine seçimlere katılmasının yasaklanması, telafisi zor ve mümkün olmayan sonuçlar doğuracaktır hukuk açısından. Davanın sonucunda, davanın ret edildiğini varsayarsak, bu süre içerisinde yapılan seçimlere

DTP'nin katılamamasının telafisi nasıl yapılacaktır? Zaten sayın Yüce Mahkemenizin de Başsavcının bu taleplerini oybirliği ile RED etmesi, görüşlerimizi kanıtlamaya yeterli düşüncesindeyiz.

3) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının dava iddianamesini alelacele ve siyasi reflekslerle hazırladığının başka bir kanıtı ise, haklarında siyaset yasağı getirilmesini talep ettiği Fevzi Kara, Ekim 2007 tarihinde vefat etmiştir. Yine Halil İmrek, DTP üyesi olmayıp, kendisi Emek Partisi (EMEP) üyesi olup, aynı zamanda Adana İl Sekreteri görevini yapmaktadır. İmrek hakkında da siyaset yasağı getirilmesi talebi iddianamede yer almaktadır.

4) Ayrıca hiçbir hukuki sorumluluk derecesine, olayda sorumluğunun olup olmayacağı durumuna bakılmaksızın rast gele, oldukça keyfi, hiçbir hukuki dayanak göstermeden 221 kişinin 5 yıllık siyaset yasağı kapsamına alınması talebi de, davanın haksız hukuk mantığını, çıplak bir şekilde sergilemektedir.

Dava parti tüzel kişiliğine karşı açılmışsada, Anayasa Mahkemesi yargılama usulünde CMK hükümleri uygulandığı için,haklarında yasaklama talebi bulunan 221 kişinin "müdahil" olarak savunma sürecine katılmaları,savunma haklarını kullanmalarına olanak tanınması adil yargılama hakkı ve AİHS nin 6 ncı maddesinin gereğidir.

5) İddianame hukuk dışı zorlama sentezidir. Hukukun üstünlüğü, bağımsızlığı, eşitliği ve evrenselliği adına Türkiye'ye en büyük haksızlıktır.

DTP'ye hazine yardımının kesilmesini isteyen sayın savcı, mecliste grubu bulunmasına rağmen anti demokratik bir şekilde ve eşitliğe aykırı olarak hazine yardımı yapılmadığını ve bağımsız olara meclise girme ihtimali ile bunun kesildiğini bilmesi gerekirdi.

Vermeden almak, ancak allaha mahsus olabilir. Devletler ve onların kamu düzenini sağlamakla yükümlü savcılar ancak devletin verdiğini geri isteyebilir. Bu nedenle konusu olmayan bir talep söz konusudur.

İ- SİYASAL HAKLAR VE PARTİ KAPATMALARI

I- Siyasal Haklar

a) Serbestçe siyasal faaliyette bulunma hakkı, demokratik siyasal sistemlerin temelini oluşturur. Bu, kişilerin farklı görüşler çerçevesinde siyasal kararları etkileme konusunda özgür olmalarını gerektirir. Demokratik devlet düzeni siyasal katılma kanallarını kişilere açık tutmak zorundadır. Başka bir deyişle demokratik bir sistemde halkın rolü, yalnızca

belli aralarla yapılan seçimlerde yöneticileri seçmekten ibaret değildir. Çoğulcu demokrasi anlayışı, halkın siyasete etkin bir biçimde katılmasını gerektirir.

b) Siyasal haklar, insan haklarının en önemlisi ve ondan ayrılmaz parçasıdır. "Birinci Kuşak Hakları" arasında yer alan "Katılma hakları" yani siyasi haklar, insan haklarının en önemli ayaklarından birini oluşturmaktadır. Siyasal haklar; siyasal iktidarın kullanılmasına ve yönetsel işlevlerin yerine getirilmesine katılmayı sağlayan haklar olarak algılamak gerekir. Bu demokratik rejimlerin vazgeçilmezliğidir.

Çünkü siyasal hakları da içeren temel hak ve özgürlükler, ulusal hakların sınırlarını aşmış, bir insanlık sorunu haline gelmiş, toplumların olmazsa olmaz koşulu haline gelmiştir. Siyasal hakların tüm vatandaşlara tanınması gerçeği karşısında; yurttaşlık hakkı siyasal hakların başlangıcı ve özü sayılmaktadır.

c) Düşünmek, düşünceyi ifade etmek, onu örgütlemek ve iktidara taşımak insanın doğasıdır. Bunun önemi ve önceliği ise; bu özgürlüğün başka birçok özgürlüğün kaynağını veya temelini oluşturmasından ileri gelmektedir. Demokratik olmayan rejimlerde siyasal haklar, yalnız ayrıcalıklı olan kişiler ve toplumsal gruplar tarafından kullanılır. Bu da yurttaşlık bilinci ve haklarıyla çelişen bir durumdur.

Oysaki siyasi temsil herkes için gereklidir. Çünkü oy hakkına sahip tüm yurttaşların iradesi; seçtikleri temsilciler aracılığıyla yasaların ve hükümet politikalarının oluşturulmasına katılım sağlar. Bu süreç ve yöntemler, siyasi hakların temelidir. Seçme ve seçilme, halk oylamasına katılma, siyasi parti kurma, ve siyasi partiye üye olma, kamu hizmetinde çalışma, yönetime katılma, dilekçe hakkı gibi başlıca önemli siyasal haklardır.

Bu hakları gereği gibi kullanmak ise, kamuoyunu oluşturmaya yönelik diğer hakların eksiksiz kullanmasına bağlıdır. Düşünce açıklama ve yayma, haberleşme, seyahat, basın ve yayın, dernek kurma, gösteri ve toplantı düzenleme haklarının; demokratik ölçülerde kullanıldığı oranda siyasal hak kullanımı da yaşam bulur.

d) Düşünceyi açıklama özgürlüğü, gerçek kişiler için olduğu kadar, tüzel kişiler yönünden de temel bir haktır.

Dernekler, sendikalar, demokratik kitle örgütleri, insan hakları kuruluşları ve siyasal partiler, organları aracılığıyla düşüncelerini ifade ederler.

Gerçek bir demokrasi için; siyasi partilerin var olması, vatandaşların seçme ve seçilme hakkına sahip olmaları tek başına yeterli değildir. Aynı zamanda bilgi edinme, düşüncelerini açıklama ve yayma, her tür araçlarla demokratik meşru siyasal etkinlik yapma ve herkesin kendisini her alanda anadili ile ifade edebilme hakkı da özgür olmalıdır.

e) Ama bilindiği gibi; toplumun çoğulcu, etnik, dilsel, dinsel, mezhepsel ve kültürel dokusu 1982 Anayasası'nın ruhu ve özü ile uyuşmamaktadır. Bu nedenle başta 1982 Anayasası olmak üzere, Anayasa kadar önemli Siyasi Partiler ve Seçim Kanunu'ndan başlayarak köklü bir hukuk reformuna gereksinim vardır. Ne yazık ki, baskılar ve kapatmalarla birlikte 2820 Sayıl Siyasi Partiler Yasası, demokrasinin katılımcı boyutundan yoksun, oligarşik bir yapı karakterini taşır. Halk yönetimden koparılmış, lider hâkimiyetine sokulmuştur. Gerçek demokrasiye olanak tanınmadığı için, halk hiçbir kararda söz sahibi değildir.

f)1982 Anayasası'nın 67. maddesinde vatandaşların kanunda gösterilen şartlara uygun olma koşuluyla bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma hakkına sahip olduğunu belirtmektedir.

Ne var ki, 1982 Anayasası, 1961 Anayasasına oranla daha az "katılımcı" bir demokrasi modelini benimsemiştir. Bu model, örgütlü devlet organları eliyle yürütülmesi yoluyla ülke düzeyinde belli ölçüde bir depolitizasyonu amaçlamakta ve bu amaç anayasanın pek çok hükmüne "siyaset yasakları" biçiminde yansımıştır.

1995 Anayasa değişiklikleri ile bu yasakların Anayasa'dan büyük ölçüde çıkarılmasına koşut olarak, Siyasi Partiler Yasası'nda yer alan pek çok anti-demokratik düzenleme ayıklanmış olmasına rağmen, bu çabalar yetersiz kalmıştır. Bütün bu değişikliklere karşın, 12 Eylül döneminde yapılmış olan bu yasanın "ruhunun" dönüştürülebildiğini ve "tek tip parti" yaratma eğiliminin aşılabildiğini söylemeye de olanak yoktur.

II- Parti Kapatmaları

a) Gerek seçimlerde, gerekse bunun dışında halkın siyasete katılması ve devlet yönetimini etkilemesinin tek olmasa bile başlıca aracının siyasi partiler olduğunda kuşku yoktur. Çağdaş demokrasilerde seçmenlerin serbest tercihine sunulan farklı program ve politikalar siyasal partiler tarafından oluşturulur. Seçmenler de günümüzde oylarını adayların kişiliklerinden çok temsil ettikleri siyasal partilere bakarak kullanmaktadırlar. O halde çağımızda siyasal partilere dayanmayan bir

demokratik sistem düşünülemeyeceğine göre, bu örgütlerle ilgili anayasal/yasal düzenlemeler de büyük önem kazanmaktadır.

b) Siyasal partiler, toplumdaki değişik düşüncelere açıklık kazandırıp bu görüşleri belli bir potaya dökerek siyasal yaşamda bir istikrar unsuru oluştururlar. Benzer görüşleri bir araya getirip toplumdaki çeşitli grupların çıkarlarını uzlaştırma, siyasal iktidarı kullanacak kadroları oluşturma ve eğitme, bireyleri siyasal katılmaya yöneltme ve var olan siyasal değerlerin pekiştirilmesi ve yenilenmesi işlevlerini de yerine getiren partiler siyasal yaşamın en önemli öğesini oluştururlar.

c) Genel anlamda siyaset; bireylerin yönetim sistemleri hakkında kanı ve düşünceleridir. Siyasi partiler de; siyasetin yapıldığı toplumsal örgütlenmelerin en gelişkinidir.

Bu düşüncelerin özgürce ifade edilmesi, örgütlenmesi ve siyasal anlamda ülke iktidarını hedeflemesi, çoğulculuğun gereğidir. Bu hakkı, bireysel ve kolektif kullanma, insan doğasının vazgeçilmezliğidir.

İnsan hakları ile birlikte tüzel kişilik olan siyasi partilerin de hakları vardır. Yasalar bunları da korumalıdır.

d) Anayasa, "siyasi partiler demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır" (m.68/2) diyerek, ister iktidarda ister muhalefette olsunlar, siyasi partileri ve çok partili siyasal yaşamı güvence altına almaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesinden çıkan özet anlayışa göre de "Siyasi partiler; demokrasinin tam olarak işlemesi için temel örgütlenme biçimlerinde en önemlisidir."

Bu anlamda, örgütlenme özgürlüğünün yalnız bir siyasi partiyi kurma hakkıyla sınırlandırmamalı. Aynı zamanda kuruluşundan sonra da siyasal etkinliklerini her tür maddi ve manevi baskılardan uzak, özgürce yürütülmesini güvence altına almak gerekir.

Ve sözleşmeci devletler, bu hak ve özgürlükleri herkes için güvence altına almakla yükümlüdürler.

Zira ifade özgürlüğü, özellikle siyasi partiler ve onların aktif üyeleri için önem kazanmaktadır. Eğer bir muhalefet üyesi veya sözcüsünün ifade özgürlüğüne müdahale ve baskı varsa, olay daha da vahimdir.

e) Bu nedenle, şiddet içermedikçe, sadece muhalif düşüncelerden ve var olan sistemi sorgulamaktan ötürü siyasi partiler kapatılmamalıdır.

Parti kapatma demokrasinin, insanlık onurunun ayıbı ve bunu kapatan rejimlerin en büyük handikabıdır.

Bu ülkede yaşayan 70 milyon insanımızın bunu hak etmediğini düşünüyoruz.

Türkiye'de yaşanan demokrasi sancısından kaynaklı; siyasi-kültürel ve ekonomik krizin en önemli nedenlerinden biri de parti kapatmalarıdır.

1971-73 ara rejiminde sağda Milli Nizam Partisi, solda Türkiye İşçi Partisi'nin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılması, bu sürecin hız almasıdır. Daha sonra 12 Eylül rejimi ile tüm partiler feshedilmiştir.

Bu rejimin acımasızlığından ders çıkarılmadığı için; gelinen noktada, Türkiye parti kapatma mezarlığına dönüşmüştür.

f)Olayın vahameti üzerine, uluslar arası sözleşmeler ve hukuk normları hiçe sayıldığından, AİHM olaya el atmış ve bu alanda da şimdiye kadar çokça davada Türkiye'yi mahkûm etmiş ve mahkumiyetler devam etmektedir.

Türkiye'den; siyasi partilerin kapatılması konusundan, AİHM'e gönderilen ilk dava, TBKP davasıdır.

AİHM, Türkiye'nin bu kapatma davasının demokratik bir toplumun gerekleriyle bağdaşmadığına ve sözleşmenin 11. maddesinin ihlal edildiğine oy birliği ile karar vermiştir.

AİHM, TBKP davası kararından sonra da Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan 4 siyasi parti ile ilgili kararlarında, sözleşmenin 11. maddesinin ihlal edildiği görüşüne vararak, davaları sonuçlandırmıştır, bunlardan biri de ÖZDEP'tir.

Ayrıca HEP ve DEP davaları da Türkiye aleyhine İHLAL kararlarıyla sonuçlanmıştır. Aynı davalarda birden fazla kararlara da tazminata hükmedilmiştir. Yine DEP davasıyla ilgili yargılanmanın yenilenmesi kararı verilmiştir.

g) AİHS'deki hakların sınırlanması sorunu AİHM ile taraf devletlerarasındaki ilişkilerin odak noktasıdır. AİHM ile devletlerarasında çelişkili bir ilişkiler yumağı vardır. Sözleşmenin yapısı devletler ile AİHM arasındaki iş bölümüne dayanır.

Sözleşmedeki hak ve özgürlüklerin korunmasını sağlamak, öncelikle devletlerin sorumluluğudur. Bu sorumluluğun yerine getirilmesinde aksaklık varsa AİHM devreye girer.

AİHM ile sözleşmeci devletlerarasındaki ilişkilerin belirgin bir başka özelliği ise gerginliktir. AİHM'de yargılanan her zaman devlettir. Devlet hem insan haklarının koruyucusu ve uygulayıcısı, hem de davalıdır.

h) Ülkemizin hiçbir konuda davalı veya mahkûm olmasını değil, demokratikleşmesini istiyoruz. Bu ayıplardan kurtulmasını istiyoruz. Kurtuluşun tek yolu, demokratikleşme, toplumsal barış ve başta Anayasa olmak üzere köklü bir hukuk reformudur.

Demokles'in kılıcı gibi tepede sallanan parti kapatma davaları, siyasi hakları kullanmada ve siyasi etkinliklerde, özellikle seçimlerde büyük bir engel, eşitsizlik ve psikolojik tahribattır.

Buna Siyasi Partiler Yasası'ndaki diğer olumsuzluklar, Seçim Yasası'ndaki yüzde 10'luk anti-demokratik seçim barajı, adil, haklı ve hukuki kıstası olmayan ve sadece bazı partilere yapılan milyonlarca YTL'lik hazine yardımı da eklenince, hukuksuzluğun tablosu ülkeyi bu olumsuz ortama taşımıştır.

i) 2820 sayılı siyasi partiler yasasının 78, 80, 81, 101 ve 103'ncü maddelere ekte sunduğumuz belgelerden de anlaşılacağı üzere, anayasa değişiklikleri karşısında, uyum yasaları çıkarılmadığı için anayasanın 68 ve 69'ncu maddelerine aykırıdır. SPK nun 81 nci maddesinde yer alan yasaklar bu maddelerde yer almamaktadır. Parti program ve tüzüğünde de böylesi bir düzenleme yer almamaktadır. Anayasanın 2 ve 5 nci maddelerine aykırı olan bu maddeler aynı zamanda 10 ncı maddesinde eşitlik ve 13'ncü madde de yazılı temel hak ve hürriyetlere de aykırıdır.66 ncı madde de yazılı anayasal vatandaşlık hükümlerine de aykırı olan bu düzenlemeler;

Anayasanın 10'ncu maddesi eşitliği düzenlemiş olup, son olarak TBMM de 411 oyla yapılan değişiklik ile bu kapsam genişletilmiştir. Aynı şekilde 42 nci madde değişikliği ile de yasaklar kalkmış olup, mevcut SPK hükümleri bu yönü ile de anayasaya aykırıdır.

AİHS nin 90 ncı madde uyarınca uygulanması nedeniyle 6/1, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleri ile AİHM in parti kapatma davalarında ki içtihatları ile de ters düşmekte hakları sınırlamakta ve yasaklamaktadır.

III- DOKUNULMAZLIKLAR

DTP Genel başkanı Ahmet Türk ve diğer milletvekillerinin konuşmaları nedeniyle siyasetten yasaklanmaları ve dokunulmazlıklarının kaldırılması istendiğinden, geçmişte yaşanan ve ülkemizi ciddi sıkıntılara sokan DEP milletvekillerinin yargılanma sürecine tekrar bakmakta yarar

bulunmaktadır. Türkiye dokunulanların dokunulmayanların ülkesi olmaktan çıkarılmalıdır. Susurluk çetesi ve dokunulmayan sanıkları karşısında suskun kalanları elbette tarih yargılayacaktır. Ancak ne zaman mecliste Kürt yurttaşların temsiliyeti söz konusu olursa hemen düğmeye basılmaktadır. Geçmişte yaşananlardan ne yazık ki ders çıkarılmamaktadır.

Ankara DGM Başsavcılığı, DEP milletvekillerinin, TBMM'de yemin töreninden başlayarak, Meclis konuşmaları, basın açıklamaları, muhtelif röportajları, AGİK ile Birleşmiş Milletlere yapılan başvuruları soruşturma konusu yaparak, dokunulmazlıklarının kaldırılması istemi ile fezlekelerini TBMM Başkanlığı'na göndermişti.

Meclis'te DEP milletvekilleri dışında tam 153 dokunulmazlık dosyası vardı, karşılıksız çek, ihaleye fesat karıştırma, dolandırıcılık gibi adi ve yüz kızartıcı suçları kapsıyordu. Sırada DYP, ANAP, RP, MHP, SHP ve diğer parti milletvekillerine ait dosyalar bulunurken; komisyonlar jet hızıyla çalıştı.

01.03.1994 tarihinde ANAP ve DYP Grup Başkanları, Meclise aynı mahiyette iki ayrı önerge vererek, DEP milletvekillerinin dokunulmazlık dosyalarının görüşülmesinin öne alınmasını istemişlerdi. 01.03.1994 günlü oturumda DYP'nin önergesi kabul edilerek, DEP milletvekilleri ile RP'den Hasan Mezarcı'nın dokunulmazlıklarının 02.03.1994 tarihinde görüşülmesi kararlaştırılıyordu.

TBMM'de henüz dokunulmazlıklar görüşülmeden Ankara DGM Başsavcısı Nusret Demiral Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü'ne yazılı bir emir göndererek, dokunulmazlığı kalkacak olan milletvekillerinin gözaltına alınmasını istemişti. Meclis binası içerden ve dışardan sivil ve resmi güvenlik kuvvetlerince adeta ablukaya alınmış, kuş uçurtulmuyordu.

02.03.1994 günü Hatip Dicle ile Orhan Doğan'ın dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar verilmişti. Henüz Meclis kararı, Resmi Gazete'de yayımlanmamış, Anayasa'nın 85'inci maddesine göre, milletvekillerinin Anayasa Mahkemesi'ne iptal istemleri yapılmamıştı. Ortada kesinleşmiş bir Meclis kararı bulunmamasına rağmen, Meclis kapısında her iki milletvekili sivil polisler tarafından yaka paça çirkin bir şekilde cebir kullanılarak, hemen gözaltına alınmışlardı. Bu çirkin görüntüler televizyonlarda yayınlandığında Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel "gözaltı şık olmamıştır" diyerek, tepkisini dile getirirken, hukukçular, sivil toplum örgütleri, bazı milletvekilleri buna tepki gösteriyorlardı. Bu tepkilerin en ateşli tartışmaları Meclis'te yapıldı. Öyle ki, hakkında henüz dokunulmazlık

görüşmesi yapılmayan Hasan Mezarcı, İstanbul'da apar topar gözaltına alınıyordu.

03.03.1995 günü Ahmet Türk, Mahmut Alınak, Leyla Zana ile Selim Sadak'ın yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar verildiğinde aynı şekilde çirkin bir davranışa maruz kalmamak için Meclis'te gecelemeyi göze almışlardı. Meclis Başkan vekili Vefa Tanır'ın arabulucu girişimleri ile dört milletvekili Ankara DGM Başsavcılığı'na giderken, yine verilen sözler tutulmayıp, hakim karşısına çıkarılmak yerine Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne gözaltına gönderiliyorlardı. Arkasından Nusret Demiral onbeş günlük gözaltı emri veriyordu.

Meclis'te çirkin ve hukuk dışı gözaltının en başta gelen sorumlusu Nusret Demiral'dı. Meclis tutanakları ve önceden verdiği yazılı emir ile bu belgelenmişti. Bu nedenle hakkında soruşturma açılması için Adalet Bakanlığı'na yapılan şikayet üzerine soruşturma izni verilmesine rağmen, müfettişler "işlem yapılmasına gerek görülmemiştir..." yazılarıyla, dosyayı kapatıyorlardı. Her zamanki gibi, Nusret Demiral'dan hesap sorulamıyordu.

Anayasa'nın 84'üncü maddesi uyarınca, dokunulmazlıklar konusunda parti gruplarında tartışma açılmaması, karar alınmaması gerekirken, başta Çiller olmak üzere, tüm sağ partiler bu konuda görüşme öncesi karar alarak, reylerini belli etmişlerdi. Tamamen siyasi saiklerle, "PKK'yı Meclisten atacağız" nutuk ve demeçleriyle 27 Mart 1994 tarihinde yapılacak yerel genel seçimler öncesi oylarını artırma hesapları içine girdiler. Meclis görüşmeleri esnasında sadece SHP'nin bir kısım milletvekili ret oyu kullanırken, sert tartışmalar içinde hızlı bir şekilde DEP milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırılıyordu. Aynı şekilde suçlanan ve SHP de kalan eski HEP kökenli bazı milletvekilleri ise arkadaşlarından ayrılarak, dokunulmazlık dosyaları dönem sonuna bırakılıyor, bunlardan bir kısmı bakanlık oluyordu.

DEP milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması, arkasından gözaltına alınmaları ve tutuklanmalar içerde ve dışarda geniş yankılar uyandırdı. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi sert tepki gösterirken, bugüne kadar insan hakları ihlallerinde baş sırada gösterilen bir haksızlık olarak tezahür etti.

Savunma avukatları, Anayasanın 85'nci maddesi uyarınca bir haftalık süre içinde, tam 19 iptal davasını klasörler eşliğinde anayasa Mahkemesi'ne vererek dava açıyordu.

Anayasa Mahkemesi 15 günlük süre içinde 21.03.1994 tarihinde, incelemelerini tamamlayarak kararını açıklıyordu. 19 davadan yalnızca Selim Sadak'a ait başvuru kabul edilmiş, dokunulmazlığı iade edilmiş, diğer milletvekillerininki ise reddedilmişti. Anayasa Mahkemesi DEP'in kapatılması kararını 13 gün gibi rekor sayılacak kısa bir sürede yazıp, Resmi Gazete'de yayımlayarak, milletvekillerinin üyeliklerinin düşmesi sağlanırken, dokunulmazlıklara ilişkin kararlar 10 ay gibi uzun bir süre geçtikten sonra yazılabilmiştir.

TBMM görüşmeleri, meclis tutanakları, açılan davalar ve verilen kararlarla dokunulmazlık kararları daha uzun süre hukuk ve demokrasi tarihimizin tartışılır konuları olmaya devam edeceklerdir.

Anayasa Mahkemesi'nin kararları nihai ve kesin kararlardan olduğu için, iç hukuk yolları kapanmıştı. Bu kararlara karşı Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na gitmek gerekiyordu.

DEP milletvekilleri adına yapılan başvurular AİHK'da 25 Mayıs 1995 tarihinde kabul edildi. DEP ile ilgili Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na yapılan başvuru da 2 Eylül 1996 tarihinde kabul edildi.

Dokunulmazlıkların kaldırılması tartışmalarına, DEP'in 13.6.1996 tarihinde kapatılması sonucu 13 milletvekilinin dava açıldığı tarihte DEP üyesi olması nedeniyle üyeliklerinin düşürülmesi tartışmaları eklendi. DEP Genel Başkanı Yaşar Kaya'nın Bonn ve Erbil konuşmaları nedeniyle kapatılmış, milletvekilleri bir başkasının eyleminden sorumlu tutulmuş ve cezaların şahsiliği prensibine aykırı olarak, başkalarının fiillerinden dolayı cezalandırılmışlardı. Bu tartışmalar sonucu, 23.7.1995 tarihinde 4121 sayılı yasa ile Anayasanın 84. maddesi değiştirildi, yeni getirilen hükme göre parti kapatma davalarında, kendi eylemi ile partinin kapanmasına neden olan milletvekillerinin üyelikleri düşecekti.

Anayasa'daki bu değişiklik üzerine, DEP milletvekillerinin üyeliklerini iade gerektiği yönündeki başvurular ise Anayasa Mahkemesi'nin 12.9.1995 tarih 1995/4 (değişik işler) sayılı kararı ile Anayasa değişikliklerinin geriye yürümeyeceği gerekçesi ile reddedilmişti.

TBMM'nin 1961 yılından bu yana olan geçmiş sürecine bakıldığında, yasama dokunulmazlıklarının hep siyasi düşüncelerle gündeme geldiği, hırsızlık, zimmet, sahtekarlık, kaçakçılık ve yüz kızartıcı suçlar için dokunulmazlıkların kaldırılmadığı görülmektedir. Milletvekillerinin yasama dokunulmazlıkları ile ilgili Anayasa ve yasaların değiştirilmesi zarureti ortadadır.

DEP milletvekilleri AİHM de açtıkları davalar sonucu "uzun gözaltı AİHS 5/3", "adil yargılanma AİHS 6/1-3" dokunulmazlıkların kaldırılması ve milletvekilliklerinin düşmesi nedeniyle AİHS Ek 1.Protokol 3'ncü madde" DEP kapatılma davası AİHS 11 nci madde" nedeniyle Türkiye hakkında ihlal kararları verildi. Aradan on dört yıl geçtikten sonra, AB süreci ve yapılan reformlara rağmen bugün DTP milletvekillerinin aynı şekilde yasaklanmasının istenmesi geçmişte olduğu gibi bugünde hiçbir sorunu çözmeyecektir. Sadece demokrasimiz zarar görür.

SONUÇ: 1- İddianamede yer alan 141 eylemle ile ilgili soruşturma sonuçlarının akıbetinin sorulmasını,

2- İmralı cezaevi Müdürlüğünden görsel ve yazılı görüşme kayıtlarının istenmesini,

3- Dışişleri bakanlığından bugüne kadar AİHM tarafından verilen parti kapatma kararlarının orijinal çevirilerinin istenmesini

4- Maliye hazinesinden parti kapatmalar ve dokunulmazlıklar nedeniyle verilen AİHM kararları sonucu ne kadar tazminat ve gider ödendiği (Hükümet tarafından tutulan yabancı avukatlara yapılan ödemeler dahil) bu ödemeler nedeniyle sorumlular hakkında rücu yoluna gidilip gidilmediğinin sorulmasını,

5- SPK nun 78, 80, 81, 101 ve 103'ncü maddeleri yapılan anayasa değişiklikleri sonuca, anayasanın 2, 3, 10, 42, 66, 68, 69'ncu maddelerine aykırı olduğundan; Anayasa aykırılık iddiamızın ciddi kabul edilerek iptalini,

6- Siyaseten yasaklanması istenen tüm üyelerin davaya "müdahil" olarak kabullerini ve savunmalarını yapmaları için kendilerine süre verilmesini,

7- Hazine yardımı yapılmadığından bu talebin reddine,

8- Yukarıda özce sunduğumuz, inceleme aşamasında Sayın Mahkemenizin resen dikkat buyuracağı durumlar karşısında; yasa ve yönteme, eşitlik ilkesine, düşünce özgürlüğüne, Anayasa, Siyasi Partiler ve Seçim Yasalarına, YSK kararlarına, AİHM kararlarına, AİHS'in ilgili maddelerine aykırı talebin REDDİNE karar verilmesi saygıyla dileriz."

III- ESAS HAKKINDA GÖRÜŞ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının 10.3.2008 günlü, SP 135.Hz.2007/2 sayılı esas hakkındaki görüşü şöyledir:

"I- GİRİŞ

Davalı Demokratik Toplum Partisi hakkında 16.11.2007 günlü, SP 135.Hz.2007/2 sayılı İddianame ile açtığımız temelli kapatma davası ile ilgili olarak;

Yüksek Mahkemenizin 12.02.2008 günlü C.01.0.YİM-106/84-252 sayılı yazısı ekinde Demokratik Toplum Partisinin 11.02.2008 günlü ön savunmasının onaylı bir örneği gönderilerek, Mahkemenizin 23.11.2007 günlü, E.2007/1 (Siyasi Parti-Kapatma) sayılı kararının 9. maddesi uyarınca davaya ilişkin esas hakkındaki düşüncemizin bildirilmesi istenmiştir.

Davalı parti ön savunmasında:

- Tüzük ve programın yasalara uygun olduğunu,

- Partilerinin şiddeti öngörmediğini, kapatılmanın demokratik ortamda gerekli olmadığını, bir Kürt sorunu olup, siyaset ve hukukun uluslararası sözleşmelerde yer alan "azınlık hakları" çerçevesinde diğer ülke örneklerinden biri kapsamında bu sorunun çözülmesi gerektiğini,

- İddianamede belirtilen soruşturma, dava ve kararların bir siyasi partiyi kapatmaya yeterli olmaması nedeniyle hukuka aykırı olarak iddianameye eklendiğini, bunların bireysel eylemler olup, partiyi odak haline getiremeyeceğini, söz konusu eylemlerin "barışçıl ve uzlaşmacı" olup, şiddet çağrısı içermediğini, düşünce özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini bu eylemlerin mahkumiyet kararı ile sonuçlanmaları beklenmeden dava konusu yapıldıklarını,

- Terör olgusunun değerlendirilmesi yapılıp, varılan sonuca göre "ulusal üstü belgelerde terör tanımında henüz bir uzlaşma sağlanamazken, tanım ve kavram tartışması devam ederken" davalı Partinin böylesi konularda beyanda bulunmadığı için suçlanmasının yasalara aykırı olduğunu,

- Davanın siyasi gerekçelerle açıldığını, Siyasi Partiler Yasası hükümlerinin Anayasa'nın değiştirilen 10 ve 42. maddelerine aykırı olduğunu, değiştirilmesi gerektiğini,

- Davanın yasa ve yönteme, eşitlik ilkesine, düşünce özgürlüğüne, Anayasa, Siyasi Partiler ve Seçim Yasalarına, YSK kararlarına, AİHM kararlarına, AİHS'in ilgili maddelerine aykırı olduğunu,

Ana başlıklar halinde belirterek davanın reddini talep etmiştir.

II- KONUYLA İLGİLİ DÜZENLEMELER

A- Anayasa Hükümleri

Hukuk Devleti ile Anayasanın Başlangıcında belirtilen temel ilkeler Cumhuriyetin nitelikleri arasındadır (m.2).

Anayasanın Başlangıcı ülkenin bölünmez bütünlüğünden söz ederken, Anayasanın 3'ncü maddesi de Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğunu;

4'ncü maddesi ise bu ilkelerin demokratik yoldan dahi değiştirilemez temel değerler olduğunu belirtmektedir.

Düşünce ve kanaat özgürlüğünü tanıyan Anayasa (m.25/1); ifade özgürlüğünü "Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir" (m.26/1) biçiminde dile getirirken, bu özgürlüğün kullanılmasına getirilebilecek önlemi, "millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir" şeklinde düzenlemiştir. (m.26/2).

Hakkın kötüye kullanımı yasağını da öngören Anayasa, "Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz" (m.14/1); "Anayasa hükümlerinden hiçbiri, (…) kişilere(tüzel kişi olan siyasi partiler), Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini (…) amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz" biçiminde düzenlemeye sahiptir (m.14/2).

Anayasanın, 68 nci maddesinin 4'ncü fıkrası; yalnız partilerin tüzük ve programlarının değil, eylemlerinin de "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, eşitlik ve hukuk devleti ilkeleri ile demokrasiye" uygun olmasını öngörmüştür.

Anılan madde; "Siyasî partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine,

demokratik ve lâik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez"(m.68/4). İlkelerini belirlemiş, bu ilkelere aykırı davranan partiler hakkında uygulanacak yaptırımları da; "Bir siyasî partinin 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak, onun bu nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar verilir. Bir siyasî parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır" (m.69/6) şeklinde düzenlemiştir.

Siyasi partinin Anayasanın 68 nci maddesinin 4'ncü fıkrasında belirtilen ilkelere aykırı fiillerin "odağı" haline gelmesi durumunda, o partinin temelli kapatılacağını öngören Anayasa, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatma yerine, koşulların oluşması halinde dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verebileceğini öngörmüştür (m.69/7).

Anayasa, bir siyasi partinin temelli kapatılmasına beyan veya faaliyetleriyle sebep olan kurucuları dahil üyelerinin, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmî Gazetede gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamayacaklarını da belirtmiştir. (m.69/9)

B-Yasa Hükümleri

Anayasadaki siyasi partilerin temelli kapatılmalarına ilişkin düzenlemeler Siyasi Partiler Yasasının çeşitli maddelerinde paralel biçimde düzenlenmiştir.

Yasanın "Demokratik Devlet düzeninin korunması ile ilgili yasaklar" başlıklı 78 inci maddesi,

"Siyasi partiler,"Türkiye Devletinin Cumhuriyet olan şeklini; Anayasanın başlangıç kısmında ve 2 nci maddesinde belirtilen esaslarını; Anayasanın 3 üncü maddesinde açıklanan Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne(…)

Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, dil, ırk, renk, din ve mezhep ayrımı yaratmak veya sair herhangi bir yoldan bu kavram ve görüşlere dayanan bir devlet düzeni kurmak;

Amacını güdemezler veya bu amaca yönelik faaliyette bulunamazlar, başkalarını bu yolda tahrik ve teşvik edemezler.

Anayasanın hiçbir hükmünü, Anayasada yer alan hak ve hürriyetleri yok etmeye yönelik bir faaliyette bulunma hakkını verir şekilde yorumlayamazlar".

Devletin tekliği ilkesinin korunması başlıklı 80 inci maddesi,

"Siyasi partiler, Türkiye Cumhuriyetinin dayandığı Devletin tekliği ilkesini değiştirmek amacını güdemezler ve bu amaca yönelik faaliyette bulunamazlar"

Bir siyasî partinin yasak eylemlere odak olması halini düzenleyen 103 üncü maddesi,

"Bir siyasî parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır"

Yasanın Anayasadaki yasaklara aykırılık halinde partilerin kapatılması başlıklı 101 nci maddesinin 1 inci fıkrası,

"Bir siyasî parti hakkında kapatma kararı (…), Anayasanın 68 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin işlendiği odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespiti halinde verilir.(…) temelli kapatma yerine koşulların varlığı halinde dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verilir"

Hükümlerini içermektedir.

III- DAVALI PARTİNİN EYLEMLERİ VE ÖN SAVUNMASININ İRDELENMESİ

Bir siyasi partinin Anayasa, Siyasi Partiler Yasası, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) hükümleri ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarını kendince yorumlayıp beyan ve eylemlerinin söz konusu düzenlemelere uygun ve demokratik olduğunu iddia edemeyeceği tartışmasızdır. Aksinin kabulü bireysel veya tüzel kişi olarak hukuk normunu belirleyip, uygulaması sistemini getirir ki bu durumun

Anayasa'da düzenlenen eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine aykırı olacağı, demokratik toplumda kaosa yol açacağı açıktır.

1- Davalı parti öncelikle tüzük ve programının "onaylandığını", bu itibarla yasalara uygun olduğunu ileri sürmekte ise de;

İddianamemizde açıklandığı gibi Siyasi partilerin kendi ilkeleri doğrultusunda Devletin hukuksal, anayasal ve yasal yapısını değiştirmek için taciz edici, saldırgan, sarsıcı, şok ve rahatsız edici nitelik taşıyan ifadelerle dahi mücadele edebilmeleri çoğulcu demokrasi ilkeleri gereğidir. Ancak bu mücadelede hukuka uygun olan demokratik araçlara dayanılması zorunlu olup, siyasi partilerin hedeflerine şiddeti teşvik ederek değil mevcut yasal sistem içerisinde ulaşmayı amaç edinmeleri gerekmektedir.

Ancak, Genel Başkanı dahil çok sayıda yöneticisi, üyesi ve hatta milletvekili "terör örgütü üyeliği, terör örgütünün propagandasını yapmak" gibi suçlardan yargılanıp, mahkum olmuş veya halen yargılanmakta olan, söylemlerinin çoğunu "terör örgütünü koruma, kollama ve destekleme" üzerinden gerçekleştiren bir siyasi partinin tüzük ve programında yer alan ve bölücü terör örgütü PKK'nın söylemleri ile birebir uyuşan düşüncelerin "onaylandığının" söylenemeyeceği gibi, tüzük ve programın "onaylanması" gibi bir yasal müessese de yoktur. Dolayısıyla tüzük ve programında yer alan beyanların, terör örgütünün amaç ve söylemleri ile bire bir örtüşmesi ve davalı partinin terör örgütünü (dolayısıyla terörü) hemen her platformda savunup meşruiyet kazandırmaya çalışması, bu yönüyle tüzük ve programında belirlediği ilkelere terör yolu ile ulaşmaya çalıştığının belirlenmesi karşısında davaya konu edilmesinde hukuka aykırı bir yön bulunmamaktadır. Ulusal basında yer alan ve herkes tarafından bilinen parti ile ilgili haberlerin parti tarafından açıkça yalanlanmaması zımnen kabul edildiğini gösterir. Bu itibarla her haberin "yetkili organlar tarafından" tesbitinin yapılması istenilemez.

2- Davalı parti şiddeti öngörmediklerini, kapatılmanın demokratik ortamda gerekli olmadığını, bir Kürt sorunu olup, siyaset ve hukukun uluslararası sözleşmelerde yer alan "azınlık hakları" çerçevesinde diğer ülke örneklerinden biri kapsamında bu sorunun çözülmesi gerektiğini beyan etmiş ise de;

Anayasa ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası çerçevesinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının siyasi partilerle ilgili görevleri bellidir. Hukuk devletinde kaynağını yasalardan almayan yetki ve görevin kullanılmasından söz edilemez. Bu itibarla davalı partinin ön savunmasında hukuki nitelik

taşımayan öngörü ve taleplerin davanın konusu dışında kaldığı tartışmasızdır.

Bunun yanında Anayasa Mahkemesi'nin 13.03.2003 gün ve 1999/1-2003/1 sayılı Halkın Demokrasi Partisi (HADEP) hakkında verdiği kararda;

"Birleşmiş Milletler'e üye devletlerin katılmalarıyla 14-25 Haziran 1993 günlerinde Viyana'da gerçekleştirilen "Dünya İnsan Hakları Konferansı" sonunda yayımlanan Deklerasyon'da da, "Eşit Haklar" ilkesine uygun olarak ırk, din ve renk ayrımı gözetmeksizin ülkesine ait bütün insanları temsil eden bir hükümete sahip egemen ve bağımsız bir devletin ülke bütünlüğünü ve siyasî birliğini kısmî veya bütüncül biçimde parçalayacak herhangi bir eyleme izin verilemeyeceği gibi desteklenemeyeceği de vurgulanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ve bu ilkenin vazgeçilmez bir unsuru olan ortak dil, kültür, eğitim ve Atatürk Milliyetçiliği kavramları hukuksal ve siyasal olduğu kadar, tarihsel ve sosyal gerçeklere de dayanmaktadır.

Türk Devletinin vatandaşları arasında özel ve kamusal alanda etnik ya da diğer herhangi bir nedenle siyasal veya hukuksal ayrılık sözkonusu değildir. Nitekim, Türk Milleti içinde yer alan farklı kökenden vatandaşlar arasında Türkiye'nin her yerinde yaşama, eğitim ve medeni haklar yanında seçme ve seçilme hakkından tam olarak yararlanma, istek ve başarılarına göre her türlü işte çalışma, Türk dil ve kültüründen faydalanma ve katkıda bulunma gibi konularda tam eşitlik anlayışı içinde hiçbir ayırım gözetilmemektedir. "Ülke ve milletin bölünmez bütünlüğü"yle ilgili bu tarihsel oluşum tüm anayasalarımızda vazgeçilmez ve ödün verilmez temel kural olarak yer almıştır. Tarihin çok uzun bir gelişme süreci içinde gerçekleşip kaynaşma ve bütünleşmeye dayanan Türk Ulusu gerçeği ve olgusuna karşı ayrımcılığa, bölücülüğe, terör ve sonuçta yok olmaya yol açacak eylemler kabul göremez.

Anayasa'ya ve Siyasi Partiler Yasası'na göre ülke ve ulus bütünlüğü, devletin bölünmezliğinin temel ögeleridir. Bu nedenle her iki yasal düzenleme ile de belirtilen değerlerin birlikte ve ödünsüz olarak korunması amaçlamıştır.

Anayasamız, Türk Devleti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesi Türk sayan birleştirici ve bütünleştirici bir milliyetçilik anlayışına sahiptir. Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü, bu çağdaş milliyetçilik anlayışının belirgin niteliklerinden birini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda Anayasa'ya göre, Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin hangi etnik gruptan olursa olsun Türk sayılması onun etnik kimliğini inkar anlamında değil, devletine "Türk Devleti", ulusuna "Türk Ulusu" ve ülkesine "Türk Vatanı" denen ve toplum yapısında çeşitli etnik gruplar bulunan ülkede bütün vatandaşlar arasında eşitliğin sağlanması ve çoğunluk içinde bulunan etnik grupların azınlığa düşmesini önleme amacına yöneliktir. Bu nedenle, Anayasamıza göre siyasal açıdan önemli olan soy değil, ulusal topluluktan olmaktır.

Ulusal birlik, devleti kuran, ulusu oluşturan toplulukların ya da bireylerin etnik kökeni ne olursa olsun, yurttaşlık kurumu içinde ayrımsız birlikteliklerivle gerçekleşir.

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği ilkesi azınlık yaratılmamasını, bölgecilik ve ırkçılık yapılmamasını ve eşitlik ilkesinin korunmasını da içerir.

Siyasi partilerin, çalışmalarında devletin ülkesi ve ulusu ile bölünmezliği temel kuralına uymaları, ülkenin ya da ulusun bir bölümünün bugünkü bütünlüğünü bozarak ayrılması sonucunu doğrudan doğruya veya dolayısıyla doğurabilecek her türlü eylemden kaçınıp çalışmalarını bu bütünlüğü daha da pekiştirecek biçimde yürütmeleri anayasal ve yasal zorunluluktur. Bunun sonucu da ülke ve ulus bütünlüğünü zedeleyebilecek olan her türlü davranışın siyasi partiler için yasak olmasıdır.

Demokratik siyasal yaşamın vazgeçilmez ögesi olan siyasal partiler, vatandaşların bir kısmını çoğunluktan çıkarıp azınlık durumuna getirerek ulusu ve ülkeyi bölmeye, etnik köken ayrımını kışkırtarak silâhlı ayaklanmaya çağırmaya, ulusun bireylerini, bölge halklarını birbirine düşman edip aralarında husumet yaratmaya yönelik eylemde bulunamazlar.

Demokratik hak ve özgürlüklerden yararlanılarak, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne karşı gerçekleştirilen eylemler kabul edilemez. Bu durumda hak ve özgürlüklerin kötüye kullanılmasına engel olmak, devletin görevi ve varlık nedenidir. Teröre destek verip ondan destek alan bir siyasî partinin Anayasa ve yasaya göre varlığını sürdürmesi düşünülemez." Şeklinde belirlediği ilkeler karşısında davalı partinin ön savunmasında yer alan iddiaların yerinde olmadığı sabittir.

3- Gerek Anayasa'nın 68 ve 69. maddelerinde gerekse Siyasi Partiler Yasasının 101 ve 103. maddelerinde bir siyasi partinin kapatılmasına konu olan bireysel eylemlerin yargılamalarının tamamlanması ve buna bağlı

olarak belli bir suç veya suçlardan mahkumiyet şartı öngörülmemiş, eylemin gerçekleştirilmesini esas almıştır. Söz konusu düzenlemelere göre odaklığı tesbit ederken Anayasa mahkemesi "eylemleri" değerlendirecektir. Bu itibarla davalı partinin ön savunmasında ileri sürdüğü suç ya da eylemlerin yargı sürecinin beklemesi gereğine dair itirazın hukuki gerekçesi bulunmamaktadır. Nitekim, Anayasa Mahkemesi 16.01.1998 günlü "Refah Partisi" kararında

"Davalı Parti, Türk Ceza Kanunu'nun 163. maddesi yürürlükten kaldırıldığı için parti üyesi milletvekillerinin bu madde kapsamına giren eylemleri nedeniyle kapatılmaya bağlı olarak milletvekilliklerinin düşmesine karar verilemeyeceğini ileri sürmektedir.

TCK'nun 163. maddesi 12.4.1991 günlü, 3713 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır. Buna karşılık, madde kapsamına giren suçlara ilişkin eylemler, Anayasa ve Siyasi Partiler Yasası'nda yasaklanan eylemler arasında yerlerini korumuşlardır. Bunlara aykırılık, ancak partiye bağlanabildiğinde, onun yönünden yaptırım uygulanmasına neden olmaktadır. Yaptırımın partili milletvekillerine yansıyan sonuçlar doğurması ise, Anayasa'nın 84. maddesindeki özel düzenlemeden kaynaklanmaktadır. Başka bir anlatımla, milletvekillerine uygulanan yaptırım, salt partiyle olan bağlantı sonucu oluştuğundan partinin söz ve eylemine dönüşüp onun kapatılmasına neden olmadıkça uygulanma olasılığı yoktur." Biçiminde yaptığı değerlendirmeler bu iddiamız doğrulamaktadır.

4- Davalı Parti, Siyasi Partiler Yasasının 78, 80, 81, 101 ve 103. maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu iddia etmiş ise de; 78, 80 ve 81. maddelere ilişkin Anayasa Mahkemesinin 13.03.2003 günlü 1/1 sayılı Halkın Demokrasi Partisi (HADEP) hakkında verdiği kararda yaptığı değerlendirme sonunda;

"Kapatılma davası Parti'nin, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerin odağı haline geldiği ileri sürülerek açılmıştır.

Bu durumda olayda Siyasi Partiler Kanunu'nun eyleme uyan 101. maddesinin (b) fıkrasının uygulanması gerekir.

Oysa Yasa'nın 78., 79., 80., 81. ve 82. maddelerinin uygulanabilmesi davanın Yasa'nın 104. maddesine göre açılmasına bağlıdır.

Bu nedenle, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen 78., 79., 80., 81. ve 82. maddeleri bakılmakta olan davada uygulanacak kurallar niteliğinde bulunmadıklarından Anayasa'ya aykırılık iddiasının reddine" karar vermiştir. SPY'nın 101 ve 103. maddeleri ise

tamamen Anayasa hükümleri paralelinde düzenlemeler içermekte olup, Anayasaya aykırılıklarından söz edilmesi mümkün değildir. Bu nedenle davalı partinin SPY hükümlerinin Anayasa'ya aykırılık iddialarının reddi gerekmektedir.

5- İddianamemizde halen İmralı Cezaevinde hükümlü olarak bulunan PKK terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan'ın avukatları aracılığıyla verdiği talimatlar çerçevesinde DTP'nin kurulup örgütlendiği belirtilmiş, dayanak olarak 2004 yılından itibaren internet ortamında "Avukat Görüşmeleri" adı altında yayımlanan (bu nedenle avukatları hakkında açılan davalar devam etmektedir) bilgilere yer verilmiştir. Nitekim sonraki tarihlerde günlük gazetelerde de (bakınız, 23 Ekim 2004 tarihli Vatan ve 26 Ekim 2004 tarihli Star Gazetesi) bu durum tüm açıklığı ile haber haline getirilmiştir. Henüz ortada Demokratik Toplum Partisi adında bir parti veya düşünce dahi yok iken teröristbaşının talimatları ile bu çalışmanın başlatıldığı, hatta yönetici kadroların ve eşbaşkanlık gibi uygulamaların talimatlar doğrultusunda yaşama geçirildiği, tarihsel olarak bir bütünlük gösterdiği hususları İddianamede açıklanmıştır. Davalı partinin ön savunmasında "İmralı Cezaevinde görüşmelerin çıkarılan bir yasa ile hakim gözetiminde yapıldığı", tamamının "kayıt" altına alındığı, Başsavcılığımızın bu "resmi" kayıtları istemeden iddialarını dayandırdığı ileri sürülmüş, sonuç bölümünde de İmralı Cezaevi Müdürlüğünden görsel ve yazılı görüşme kayıtlarının istenmesi talep edilmiştir. Bilindiği gibi hükümlülerin görüşmelerinin de dahil olduğu infaz hukukuna ait düzenlemeler 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmekte olup, anılan yasaya göre iddia edildiği gibi görsel ve yazılı kayıt altına alınması hukuken mümkün olmadığı gibi "çıkarılan bir yasa ile hakim gözetiminde yapıldığı" iddiası da gerçeği yansıtmamaktadır. Bu itibarla davalı partinin ön savunmasının sonuç bölümünde 2 numaralı sırada görüşme kayıtlarının istenmesi yolundaki (mümkün olmayan) talebin reddine karar verilmesi gerekmektedir.

6- Ön savunmanın sonuç bölümünün 3 ve 4. numaralarında yer alan, davanın konusu ile ilgileri olmayan ve hükme etkisi bulunmayan taleplerin reddi gerekmektedir.

7- Davalı parti Ön savunmanın "E-DAVA SİYASİDİR" başlığının 14 numarasında; "İddianamede yer alan "PKK'lı teröristlerin yol kesip, 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan milletvekili seçimleri için DTP destekli seçime giren seçimden sonra DTP'ye katılan bağımsız adaylara oy verilmesi için propaganda yapıldığını kanıtlayan herhangi bir delil sunulmadığını,

kaldı ki böylesi bir propaganda gerçek olsa bile, DTP'yi suçlama nedeni olamayacağını belirtmiştir. Olay tarihinde basında yoğunlukla yer alan haberlere karşı davalı parti tarafından hiçbir tepki veya yalanlama getirilmemesi olayın gerçekleştiğini, isnad edilebilir olduğunu göstermektedir. Terör örgütünün açık desteğinin demokratik hukuk devleti ilkeleriyle izah edilmesi mümkün görülemeyeceği gerçeği karşısında savunmaya iştirak edilememiştir.

8- Davalı partinin eylem ve söylemlerinde "şiddet" unsurunun bulunmadığı yolundaki savunmasına gelince;

Davalı parti temsilcilerinin Öcalan zehirlendi iddiası ile yoğun olarak başlattıkları kampanyalar ve söz konusu süreçte gerçekleştirilen şiddet olayları tesbit edilmiştir. Avrupa Konseyi bünyesinde faaliyet gösteren İşkence ve Kötü Muameleyi Önleme Komitesi'nin (CPT); Abdullah Öcalan'ın Türk makamlarınca zehirlendiğine yönelik iddiaları yayımladığı bir raporla yalanlaması karşısında davalı partinin yaratmak istediği gerilim, şiddet içerikli gösteriler ve buna bağlı kaos ortamının demokratik hukuk devleti ilkeleri ile uyuşmadığını, ancak terör örgütünün amaç ve yöntemleri ile örtüştüğünü ortaya koymaktadır.

İddianamede olaylar ve değerlendirmeler bazında ayrıntılı olarak belirtildiği gibi Demokratik Toplum Partisi ile terör örgütü PKK arasındaki bağlantı belirgindir. Üyeleri, görevlileri, yöneticileri, genel başkan yardımcıları, milletvekilleri ve hatta genel başkanlarının terör örgütü üyeliği suçundan yargılanıp mahkum edilmesi (veya halen yargılanması), tüm toplantı ve mitinglerinde terör örgütü lehine gösteriler yapılması, güvenlik kuvvetlerine, kamu ve özel kişilere ait malvarlıklarına taşlı saldırılarda bulunulması, Türk Bayraklarının tahrip edilmesi davalı partinin ülkedeki demokratik rejimi tehlikeye sokacak siyasi projesinin bulunduğunu, siyasi amaçlar için gerektiğinde şiddete başvurmayı amaçladığını, ırkçılığı, terörü, şiddeti, şiddet çağrısını teşvik ettiğini, hoşgörüsüzlüğe dayandığını göstermektedir. Bu nedenle kapatma yaptırımı İHAS'a aykırı olamayacaktır.. Bu kapsamda İddianamemizde konu edilen eylemlerle ilgili yargı süreci hakkında gerekli bilgiler Anayasa Mahkemesinin 23.11.2007 günlü kararı gereğince Yüksek Mahkemeye bildirilecektir.

Davalı parti tarafından savunuculuğu yapılan terör örgütünün talimatı ile araçların kundaklandığı, insanların yoğun bir biçimde yaşadığı kent merkezlerinde patlatılan tahrip gücü yüksek bombalarla onlarca insanın katledildiği bir ortamda örgütün arkasında durup, meşrulaştırılmaya çalışılması ifade ve örgütlenme özgürlüğü kapsamında değerlendirilemez.

Yine DTP'li Batman BELEDİYE Başkanı Hüseyin Kalkan'ın PKK'lı teröristleri kastederek "Dağdakiler bu ülkenin en onurlu insanlarıdır" demesi, Tunceli BELEDİYE Başkanı Songül Erol Abdil'in canlı bomba olarak 7 askerin şehit olmasına sebep olan "Zilan" kod adlı terörist Zeynep Kınacı'yı "özgürlük öncüsü" olarak ilan etmesi gibi eylemlerin hiçbir demokratik hukuk devletinde barışçıl olduğu, şiddeti öngörmediği iddia edilemez.

9- Davalı Partinin ön savunmasının 33 ve devamı sayfalarında yer alan "terör" ve "terörist" kavramı ile ilgili değerlendirmeler ise "otuzbini aşkın vatandaşımızın hayatını kaybetmesine sebep olan ve halen kent merkezlerinde bomba yüklü araçları patlatıp, onlarca insanı katleden, mayın döşeme, vatandaşların araçlarının kundaklanması gibi terörizmin en çirkin yüzünü gösteren eylemlerini artırarak devam ettiren PKK söz konusu olduğunda" uygun ve kabul edilebilir değildir. Esasında tüm Dünya devletlerince terörist örgüt olarak kabul edildiği resmi belgelerle kayıtlanmış PKK lehine sarfedilecek beyan veya eylemlerin örgütü desteklemekten başka bir amacı olamayacağı açıktır. İddianamenin birçok bölümünde de bu husus vurgulanmıştır.

10- Demokratik Toplum Partisi iddianamede dava konusu yapılan ve yukarıda bahsedilen eylemlerin parti tüzel kişiliğinin bilgi ve iradesi dışında olduğunu savunmuş ise de hiçbir eylemin kınanmaması, failleri hakkında parti içinde işlem yapılmaması karşısında partinin söz konusu savunmasını inandırıcı kabul etmek mümkün değildir.

11- CMK'nun 237. maddesi gereğince mağdur, suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler ilk derece mahkemesinin kovuşturma evresinin her aşamasında hüküm verilinceye kadar şikayetçi olduklarını bildirerek kamu davasına katılabilirler. Siyasi parti kapatma davalarında ise siyasetten yasaklanması istenilen kişilerin konumları itibarıyla mağdur ve suçtan zarar gören sıfatları bulunmayıp, eylemleri davalı partinin tüzel kişiliği bünyesinde değerlendirilen kişilerdir. Bu konuda Anayasa Mahkemesinin 14.07.1993 tarihli Halkın Emek Partisi (HEP) kararında "Anayasa'nın 149. maddesinin dördüncü fıkrasında Anayasa Mahkemesi'nin Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinden inceleyeceği, ancak gerekli görüldüğü durumlarda sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabileceği öngörülmektedir. Anayasa Mahkemesi, gereksinim duyarak sorular yöneltip bilgi almak ve ayrıntılarla teknik konularda daha çok açıklık kazanmak için 9.2.1993 günlü kararıyla, kendiliğinden 2949 sayılı Yasa'nın 33. maddesini gözeterek

HEP'in Genel Başkanı ile iki yetkiliden oluşacak üç kişiyi çağırmıştır. Sözlü açıklamada bulunacak temsilcilerin hazır bulundurulmalarını sağlamak üzere HEP Genel Başkanlığı'na yine aynı kararın 3. bendi gereğince bildirimde bulunulmuştur. Sözlü açıklama bu karara göre yapılacağından HEPle hukuksal bağı olmayan bir kimsenin HEP yetkilisi ve temsilcisi sayılıp dinlenmesi olanaksızdır. Çağırma kararı "yetkili temsilci" sıfatlarını açıkça içerdiğinden bu nitelikte olmayan kimsenin dinlenmesi hem Anayasa'nın 149. maddesinin Dördüncü fıkrasıyla, 2949 sayılı Yasa'nın 30. maddelerine, hem de bu maddelere dayanılarak alınmış karara aykırı düşer. Mahkeme, önceden "ilgili" ya da "bilgisi" olan, aransa ve istense idi dosyada kapatma nedeni sayılan sözlerin sahiplerinden birini çağırabilirdi. Genelde "ilgisi" ve "bilgisi" olan, ceza yargılaması yönteminin ağırlıklı biçimde uygulandığı bu davada esas alınamaz. Tanık ya da bilir kişi dinleme niteliğinde uygulama da olamaz. Kaldı ki sözlü açıklama tutanağının 3. sayfasında açıkça yazılı olduğu üzere Mahkeme Başkanı'nca Fehmi IŞIKLAR'ın yüzüne karşı ". . . Ancak, Sayın Türk ile Sayın Yazar, konuşmalarında Fehmi IŞIKLAR'ın söyleyecekleri varsa, elinde belgeleri, bilgileri varsa kendi sunuşları içinde onları mahkememiz dosyasına sunabilirler. Buyurun Fehmi Bey, Sizi dışarıya alalım konuk olarak" denilmiştir. Tutanağın 25. sayfasında da "bir kere daha hatırlatıyorum, Sizi burada dinledik; ama IŞIKLAR'ın konuşma metnini, IŞIKLAR'ın konuşması olarak değil, siz bize kitap ta verebilirsiniz, bant ta verebilirsiniz, dergi de verebilirsiniz. O anlamda veriyorsanız alabiliriz, dosyaya koyarız, vermiyorsanız bir diyeceğimiz yoktur. Hatırlatılmadı, bir başka konuşma, bir başka savunma, olanağının kapısı kapatıldı gibi bir anlayış olmasın." uyarısı da yapılmıştır. Siyasi Parti Kapatma davalarında Sözlü açıklama (savunma toplantısı olmayıp davalı parti tarafından savunma yazılı olarak verilmekte), sorular yanıtlanarak yapılmaktadır." Şeklinde belirlediği kurallar nazara alındığında davalı partinin ön savunmasının sonuç bölümünün 6. sırasında yer alan talebin reddi gerekmektedir.

IV-DEĞERLENDİRMELER

Anayasa ve yasa hükümleri Resmi Gazetede yayımlanmış, herkesçe anlaşılabilir açıklıkta ve kolaylıkla ulaşılabilir düzenlemelerdir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 90/1 inci maddesine göre "siyasi partilerin tüzük, program ve eylemleri Anayasa ve bu kanun hükümlerine aykırı olamaz" hükmünü içermektedir. Partinin; tüzük, program ve yönetmeliklerini hazırlarken Anayasa ve 2820 sayılı Yasa'ya ulaştığı, eriştiği

ve bu metinlerin içeriğinden haberdar olarak, kendi düzenlemelerini yaptığı anlaşılmaktadır.

Davalı partinin eylemlerine kapatma yaptırımının öngörülmesi ise, ulusal güvenlik, kamu düzeni ve suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçlarına dayanmaktadır.

Davaya konu edilen eylemlerin bir kısmı, eylemin işlendiği an itibarıyla parti genel başkanı ve genel sekreteri olan kişiler tarafından gerçekleştirilmiştir. Bunların eylemlerinin kendi kişisel görüş ve iradelerini içerdiğini açıklanmadıkları sürece, parti adına yapıldığı ve partiyi bağlayacağı, yerleşik ulusal ve uluslararası yargısal uygulamaların gereğidir. Ayrıca parti organlarında yer alan ya da parti üyesi olan diğer kişilerin, eylemlerini gerçekleştirmelerinden sonra DTP tarafından o kişiler hakkında hiçbir disiplin işlemi yapılmamış, hatta bu nedenle eleştirilmeleri yoluna dahi gidilmemiştir. Bu şekildeki eylemlerin sürekli olarak tekrarlanmasına, Parti olarak engel olmamak suretiyle sahiplenmişlerdir. Bu nedenle iddianameye konu edilen eylemlerin partiye isnat edilebilirliği konusunda bir tartışmada söz konusu değildir.

Eylemler irdelendiğinde;

Odak Olma Yönünden:

Anayasa ve yasa, söz konusu fiillerin odağı olmayı, Anayasanın 68 nci maddesinin 4'ncü fıkrasındaki fiillerin, davalı parti tarafından,

- Parti üyelerince yoğun bir şekilde işlenmesi,

- Bu durumun o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsenmesi,

- Yahut bu fiillerin doğrudan parti organlarınca kararlılık içinde işlenmesi

şeklinde tanımlamaktadır.

Davalı partinin, ülkenin bölünmez bütünlüğüne yönelik eylemlerde bulunan yasa dışı bölücü silahlı terör örgütü PKK ve yöneticisi hükümlü Abdullah Öcalan lehine bildiri dağıtan, basın açıklaması yapan, bu örgüte çeşitli biçimlerde yardım ve yataklık edenleri yapısında barındırması, bu eylemlerin partinin hiyerarşik yapısı içerisinde, Genel Başkanından tüm teşkilat birimlerince gerçekleştirilmesi, bu eylemlerin çeşitli tarihlerde ve yoğun biçimde tekrarlanması; haklarında dava açılanların dosyalarındaki

eylemlerinin demokratik bir sistem içerisinde savunulmasının mümkün olmaması ve terör örgütü ile yakın bağlantı içerisinde olması Anayasa ve yasadaki hükümlere aykırı fiillerin odağı haline geldiğini göstermektedir.

Demokratik Toplum Düzeni Yönünden:

Demokratik bir toplumun, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü tanıması, bu özgürlüklerden yararlanacak olanların demokratik sistem dışına çıkmalarına, ülkenin bölünmesine yönelik eylemlerde bulunan örgüte yardım ve yataklık etmelerine imkan verdiği şeklinde yorumlanmasına elverişli değildir.

Demokratik toplum, şiddete başvuran oluşumlara karşı da kendisini koruyan toplumdur. O nedenle, evrenselleşmiş olan hakkın kötüye kullanımı yasağını düzenleyen Anayasanın 14/2. maddesi "Anayasada yer alan hükümlerden hiçbirinin "kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve özgürlüklerin yok edilmesini(…) amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz" hükmünü içermektedir. Ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olan Türkiye Cumhuriyetinin bölünmesi amacıyla faaliyette bulunan silahlı bölücü terör örgütü lehine propaganda, yardım ve yataklıkların demokratik bir sistemde legal siyasi parti faaliyeti şeklinde değerlendirilmesi mümkün değildir. Çünkü demokratik toplum, hoşgörülü, çoğulcu ve düşünceye açıklık esası üzerinde yükselebilir. Siyasi partiler de bu çoğulcu yapıda yaşayabilir. Dolayısıyla demokrasi ilkeleri çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmesi ve şiddete karşı olması gereken partinin, demokrasi içerisinde, ancak demokratik düzenle bağdaşmayan silahlı ve bölücü faaliyetleri desteklemesi kabul edilemez. Bu durumda devletin bölünmezliği ilkesine karşı fiilen eylemlerini sürdüren bölücü terör örgütüne çeşitli biçimlerde destek veren davalı partinin kapatılması zorunluluk halini almıştır.

Demokratik bir toplumda ifade ve örgütlenme özgürlüğüne "suçların önlenmesi, ulusal güvenlik ile toprak bütünlüğünün, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması" için sınırlamalar getirilebilir. Düşünce açıklamalarının "kırıcı (taciz edici), sarsıcı (şok edici), saldırgan ve rahatsız edici" olmaları demokratik bir düzende hoşgörü ile karşılanabilir. Ancak davalı partinin genel başkanından başlayıp il, ilçe başkanları ve çeşitli kademelerde görevli yetkililerince işlenen fiiller ve bu fiiller nedeniyle bir kısım parti yetkililerinin mahkum olmaları, bu fiillerin bölücü silahlı terör örgütü ile bağlantıları gözetildiğinde, parti yetkililerinin ifade ve örgütlenme özgürlüğü sınırları içinde kalan faaliyetlerde bulunmadıkları gibi, davalı partiye üye olanlar arasında terör örgütü ile ilişkileri nedeniyle

sabıkalı olanların da yer alması ve parti yetkililerince bu durumun bilinmesine karşın önlem alınmaması, davalı partinin şiddet kullanan yasa dışı örgütle yakın bağlantısını ortaya koyduğundan beyan ve eylemlerin ifade özgürlüğü kapsamında kaldığından söz edilemez.

Devletin uzun süredir terörle mücadele etmesi, binlerce insanın yaşamını kaybetmesi ve davalı partinin bu durumu bildiği halde terör örgütüne yardım etme ve örgüt liderlerini övme biçiminde desteklemesi nedeniyle, mevzuatımızdaki kapatma önlemi, terörün vahameti karşısında radikal bir önlem sayılmaz.

Anayasa'nın 15 inci maddesi temel hak ve özgürlüklerle ilgili olağanüstü önlemleri düzenlemektedir. Benzeri düzenlemeler uluslararası metinlerde de yer almaktadır. Bölücü terörün insan hayatına ve demokratik sistemin devamına karşı devletimizde oluşturduğu tehditin önemi dikkate alındığında, terör örgütü ile yakın bağlantı içerisinde olan bir siyasi partinin temelli kapatılması ülkemiz açısından zaruridir. Bölücü silahlı terör örgütünün eylemlerine destek veren bir partinin kapatılmaması, hem ülkenin bölünmez bütünlüğüne, hem de demokrasiye zarar verecektir.

Kapatma önlemi, ülkenin bölünmez bütünlüğünün korunması amacı ile alındığından, terörizmin önlenmesi, teröre pirim verilmemesi nedenleriyle, hedeflenen amaç ile orantısız da sayılamaz. Zira böyle bir önlemin alınması demokratik bir toplum için uygun ve zorunlu sosyal bir ihtiyaçtır.

V- SONUÇ VE İSTEM

A- 1) Yukarıda "III- DAVALI PARTİNİN EYLEMLERİ VE ÖN SAVUNMASININ İRDELENMESİ" bölümün (5). maddesinde belirtilen gerekçe nedeniyle Davalı Partinin ön savunmasının sonuç bölümünde yer alan (2) numaralı,

2) Yargılamaya ve sonuca etkili görülmediğinden ön savunmasının sonuç bölümünde yer alan (3) ve (4) numaralı,

3) "III- DAVALI PARTİNİN EYLEMLERİ VE ÖN SAVUNMASININ İRDELENMESİ" bölümün (4). maddesinde belirtilen gerekçe nedeniyle Davalı Partinin ön savunmasının sonuç bölümünde yer alan (5) numaralı,

4) "III- DAVALI PARTİNİN EYLEMLERİ VE ÖN SAVUNMASININ İRDELENMESİ" bölümün (11). maddesinde belirtilen gerekçe nedeniyle Davalı Partinin ön savunmasının sonuç bölümünde yer alan (6) numaralı,

istemlerinin reddine,

B- Başsavcılığımızca düzenlenen 16.11.2007 gün ve SP 135 Hz 2007/2 sayılı İddianamede belirtilen eylemleri gerçekleştirmiş olan davalı DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ'NİN, Anayasanın 69'ncu maddesinin 6, 7 ve 9'ncu fıkraları ile 2820 sayılı yasanın 101 nci maddesinin 1 nci fıkrasının (b) bendi ve 103'ncü maddesinin 2 nci fıkrası gereğince;

1) Temelli kapatılmasına,

2) İddianamemize göre beyan ve faaliyetleri ile partinin temelli kapatılmasına neden olan; isimleri belirtilen kişilerin (İsim benzerliği nedeniyle yanlışlıkla yer alan Halil İmrek ve vefat ettiği anlaşılan Fevzi Kara hariç olmak üzere) temelli kapatmaya ilişkin kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından itibaren beş yıl süreyle bir başka siyasi partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamayacaklarına,

karar verilmesi talep olunur".

IV- ESAS HAKKINDA SAVUNMA

Davalı Parti'nin 12.6.2008 günlü esas hakkındaki savunması şöyledir:

"I- YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ İDDİA VE İSTEMİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı SP-135. Hz.2007/2 sayılı ve 16.11.2007 günlü iddianamesinde ve 10.03.2008 günlü 'Esas hakkındaki görüşün' de;

- Davaya konu edilen eylemlerin bir kısmının, eylemin işlendiği an itibariyle Parti genel başkanı ve genel sekreteri olan kişiler tarafından gerçekleştirildiği, bunların eylemlerinin kendi görüş ve iradelerini içerdiğini açıklamadıkları sürece parti adına yapılmış olacağı ve partiye bağlayacağının yerleşik ulusal ve uluslar arası yargısal uygulamaların gereği olduğu, ayrıca parti organlarında yer alan ya da parti üyesi olan diğer kişilerin eylemlerini gerçekleştirmelerinden sonra Parti tarafından o kişiler hakkında hiçbir disiplin işlemi yapılmamış, hatta bu nedenle eleştirmeleri yoluna dahi gidilmemiş olduğu, BU ŞEKİLDE EYLEMLERİN SÜREKLİ OLARAK TEKRARLANMASINA, PARTİ ADINA ENGEL OLMAMAK SURETİYLE SAHİPLENİLDİĞİ, BU NEDENLE İDDİANAMEYE KONU EDİLEN EYLEMLERİN PARTİYE İSNAT EDİLEBİLİRLİĞİ KONUSUNDA BİR TARTIŞMANIN DA SÖZ KONUSU OLAMAYACAĞI, [1]

[1] Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı SP-135. Hz.2007/2 sayılı ve 10.03.2008 günlü 'Esas hakkındaki görüşün'de; s: 15, p.2

- Anayasa ve yasanın, söz konusu fiillerin odağı olmayı, A.Y. nın 68 nci maddesinin 4'ncü fıkrasındaki fiillerin, Parti tarafından,

* Parti üyelerince yoğun bir şekilde işlenmesi,

* Bu durumun o partinin büyük kongre,

* veya genel başkan,

* veya merkez karar,

* veya yönetim organları,

* veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkca benimsenmesi

* yahut bu fiillerin doğrudan parti organlarınca kararlılık içinde işlenmesi, olduğu açıklandıktan sonra,[2]

- Davalı Parti' nin,

* 'ülkenin bölünmez bütünlüğüne' yönelik eylemlerde bulunan yasa dışı bölücü silahlı terör örgütü PKK ve yöneticisi hükümlü Abdullah Öcalan lehine bildiri dağıtan, basın açıklaması yapan, bu örgüte çeşitli biçimlerde yardım ve yataklık E D E N L E R İ yapısında barındırmasının,

* bu eylemlerin partinin hiyerarşik yapısı içerisinde Genel Başkanın'dan tüm teşkilat birimlerince gerçekleştirilmesinin,

* bu eylemlerin çeşitli tarihlerde ve yoğun biçimde tekrarlanmasının,

* haklarında dava açılanların dosyadaki eylemlerinin 'demokratik bir sistem' içerisinde savunulmasının mümkün olmadığının,

* 'terör örgütü ile yakın bağlantı içerisinde olmasının' ifade edilmesinden sonra,[3]

- Müvekkilimiz Parti'nin ilk savunmasının sonuç bölümünün 2, 3, 4, 5, 6 numaralı bentlerinde yer alan istemlerin reddine[4],

- 'Davalı Demokratik Toplum Partisi'nin Anayasa'nın 69'ncu 6, 7 ve 9'ncu fıkraları ile Siyasi Partiler Yasası'nın 101/1-b ve 103/2 nci fıkaraları gereği TEMELLİ KAPATILMASINA[5],

---

[2] Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı SP-135. Hz.2007/2 sayılı ve 10.03.2008 günlü **'Esas hakkındaki görüşün'**de; s: 15, p. 'Odak Olma Yönünden'.

[3] Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı SP-135. Hz.2007/2 sayılı ve 10.03.2008 günlü **'Esas hakkındaki görüşün'** de; s: 15 son paragraf- s: 16 ilk paragraf 'Odak Olma Yönünden'.

[4] Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 10.03.2008 günlü **'Esas hakkındaki görüşün'**de; s: 17-18, p. **'V- SONUÇ ve İSTEM' A- Bölümü.**

[5] Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 10.03.2008 günlü **'Esas hakkındaki görüşün'**de; s:17-18, p. **'V- SONUÇ ve İSTEM' B- Bölümü-1.**

- İddianameye göre beyan ve faaliyetleri ile partinin kapatılmasına neden olan isimleri belirtilen kişilerin (maddi hata ve öldüğü anlaşılan kişi hariç) temelli kapatılmaya ilişkin kararın Resmi Gazetede yayınlanmasından itibaren beş yıl süre ile bir başka siyasi partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamayacaklarına karar verilmesi[6],

istenmektedir.

I/I-ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ/SİYASİ PARTİLER AÇISINDAN DAVANIN ULUSAL/ULUSAL ÜSTÜ YASAL ve HUKUKSAL DAYANAKLARI

Bilindiği üzere, Türkiye Cumhuriyeti Devleti Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine (AİHS) taraftır. Bu yasal durum ise Türk mevzuatının ve bu mevzuatın uygulamasının AİHS standartlarına uygun olmasını gerektirmektedir. Diğer yandan Avrupa Birliği'ne adaylık sürecindeki Türkiye'nin, karşılaşması gereken koşullardan bir diğeri Kopenhag Kriterleri olarak bilinen insan hakları standartlarıdır. Kopenhag Kriterleri ise, Avrupa Birliği ile AİHS'in yapıcısı Avrupa Konseyinin kesişme noktasını oluşturmaktadır. Bu sebeple Avrupa Birliği adaylık sürecinde, Türkiye'nin insan hakları alanındaki konumunu ve durumunu da etkileyecek 'BU DAVADA' zorunlulukla AİHS standartlarının gözetileceğine inanmaktayız.

Üstelik Anayasa'da yapılan 2001 ve 2004 değişiklikleri sonrası, başta AİHS olmak üzere insan haklarına dair uluslararası sözleşme hükümleri ile ileride ayrıntı ile tartışacağımız Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM; öncesi Komisyon ve Divan kararları da bu çerçevede değerlendirilecektir.) içtihatlarının ulusal mevzuattan öncelikle hususu Yüksek Mahkeme'ye izahtan vareste bir keyfiyettir. Yani ulusal mevzuatın bir hükmü ile insan haklarına dair uluslararası sözleşme hükümleri veya bu hükümleri yorumlayan mahkeme kararları çatıştığında, sözleşme hükümleri ve ulusal üstü mahkeme kararları esas alınacaktır. Bu da, ulusal mevzuatın AİHS ışığında incelenmesini zorunlu kılmaktadır.

I/I-A)Öncelikle belirtelim ki; "Örgütlenme özgürlüğü, AİHS (md.11)'de düzenlenmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de çeşitli defalar açıkladığı üzere örgütlenme özgürlüğü ifade özgürlüğünün özel bir görünüş biçimidir (*lex specialis*). Bu sebeple ifade özgürlüğünün ayrılmaz bir parçasıdır. Sözleşme sistemi içinde erken dönemden itibaren ortaya konulan içtihatlarla Sözleşme (md.11)'de düzenlenen örgütlenme özgürlüğü

---

[6] Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 10.03.2008 günlü **'Esas hakkındaki görüşün'**de; s: 17-18, p. **'V- SONUÇ ve İSTEM' B-ÖLÜMÜ -2**

hakkının kapsamı belirlenmiştir. Örneğin, "Dernek X. v. İsveç" vakasında Komisyonun 06/07/1977 tarihli kabul edilmezlik kararında şöyle denilmektedir."[7]

"Bu madde, belli bir ölçüde sendikalara ilişkin olarak yapılan belirleme dışında, örgütlenme özgürlüğünün içeriğine ilişkin herhangi bir spesifik belirleme içermemektedir. Bu vakada başvurucu örgüt (öğrenci derneğidir), geleneksel anlamında sendika olmamakla birlikte, bu durum başvurucunun (md.11)'deki spesifik korumadan yararlanamayacağı anlamına gelmez. *Örgütlenme özgürlüğü, vatandaşlar bakımından, Devletin müdahalesi olmaksızın, çeşitli amaçlarla örgütlerde bir araya gelmelerine dair bir genel ehliyettir/yeterliliktir*. Bununla birlikte, bu tür amaçlara bağlamında başarılı sonuç elde etme şeklinde bir hak madde 11 ile güvence altına alınmamıştır", (parag.52).

Bu vakada, başvurucu dernek, Üniversiteler Yasası uyarınca; üniversitedeki bütün öğrencilerin "öğrenci derneğine" üye olması zorunluluğu öngören hükmün de (md.11)'i ihlal ettiğini ileri sürmüştür. Bu bağlamda Komisyon, (md.11/1) hükmünün, kamu kurumlarına değil, sadece özel derneklere/örgütlere ve sendikalara ilişkin olarak koruma getirdiğini belirtmiştir. Komisyona göre, anılan "*öğrenci derneği, mesleki etik kuralları ya da disiplini belirleyen yahut üyelerinin menfaatlerini dışarıdaki uyuşmazlıklarda koruyan bir meslek örgütü olarak mütalaa edilemez. Keza, bu öğrenci derneği, işverene karşı iş uyuşmazlığı durumunda öğrencileri temsil etme anlamında bir sendika olarak da mütalaa edilemez. Yukarıda (parag.52)'de belirtildiği üzere, Komisyon, bu öğrenci derneğinin, üniversitenin bir parçasını teşkil eden ve, özellikle de, resmi yoldan, öğrencilerin üniversite yönetimine katılımlarını sağlayan bir kuruluş olduğu görüşündedir. Bu derneğin demokratik bir şekilde teşkil edildiği ve öğrencilerin, derneğin benimseyebileceği siyasi tavra karşı çıkma özgürlükleri bulunduğu gözükmektedir*", (parag.63).

"Young, James ve Webster v. Birleşik Krallık" vakasında Komisyon 14/12/1979 tarihli Raporunda (Rapor, parag.167), Madde 11'de geçen "örgüt" teriminin, "*bir ortak amaç etrafındaki bir gönüllü birleşmeyi/(grouping) varsaydığını*" belirtmektedir. Mahkeme, bu vakada verdiği 13/08/1981 tarihli kararında, (md.11)'in, sendika kurma ve sendikaya katılma hakkı dahil, örgütlenme özgürlüğünü sadece pozitif anlamda değil ve fakat bunun yanı sıra, belli bir sendikaya girmeye zorlanmama şeklinde negatif yükümlülük anlamında da ele alınması gerektiğine işaret etmiştir. Mahkemeye göre, (md.11)'in, sendika alanında herhangi bir türde zorlamaya cevaz verir

---

[7] 'Ulusalüstü İnsan Hakları Standartları Işığında Türkiye'de Bilgi Edinme Düşünce-İfade ve iletişim Mevzuatı- Prof.Dr.Semih GEMALMAZ-Araş.Gör.Haydar Burak GEMALMAZ- s: 297,

şekilde yorumlanması, bu madde ile güvence altına alınan özgürlüğün özünü zedeler, (parag.52). Mahkemeye göre,

"*düşünce, vicdan ve din özgürlüğü ile ifade özgürlüğü şeklinde Madde 9 ve 10 ile koruma altına alınan bireysel görüş, Madde 11 ile güvence altına alınan örgütlenme özgürlüğünün amaçlarından biridir*", (parag.57).

Kamu hukuku çerçevesinde kurulan ve buna tabi meslek kuruluşları, bireyler tarafından kurulmadığı, kamusal makamlar tarafından kurulduğu, kurucu yasaları çerçevesinde faaliyette bulundukları, bir kamusal yetki kullandıkları için, (md.11)'de geçen anlamında "örgüt" teriminin kapsamına girmez. Örnek olarak Mahkeme, "Le Compte, Van Leuven ve De Meyere v. Belçika" vakasında verdiği 23/06/1981 tarihli kararında[8], olayda söz konusu Tabip Odasını (md.11) anlamında örgüt terimi içinde mütalaa etmemiştir, (parag.62-66). Benzeri şekilde, Komisyon 12/03/1981 tarihli "Barthold v. Federal Almanya" vakası kararında Veteriner Hekimleri Konseyinin, özel bir örgüt olmayıp, yasayla kurulan kamu hukukuna tabi bir kuruluş olduğu ve bu nedenle (md.11)'deki "örgüt" terimi kapsamına girmeyeceği belirlenmiştir.

Mahkeme "Vogt v. Almanya" vakasında (No.7/1994/ 454/535) verdiği 26/09/1995 tarihli kararında[9], Komünist Partisi üyesi olduğu için görevden uzaklaştırılan öğretmen olan başvurucu hakkındaki tasarrufu, Sözleşme (md.10 ve 11) hükümlerinin ihlali olarak belirlemiştir. Mahkemeye göre, bir kişinin memuriyete atanma talebinin reddi, Sözleşme çerçevesinde şikayete konu olamasa da, görevde bulunan bir memurun Sözleşme haklarını ihlal eden tarzda görevden çıkarılması işlemi, Sözleşme çerçevesinde şikayete konu olabilir. Bu anlamda, memurlar, Sözleşme kapsamı içindedir, (Karar, parag.43). Keza Mahkeme, kamu hizmetleri kavramının, Anayasanın ve demokrasinin garantörü olduğu düşüncesine dayandığını da tespit etmektedir. Buradan hareketle, özgürlüğe müdahale eden tasarrufla (md.10/2) anlamında bir meşru amaç güdülmüş olduğu sonucuna varmaktadır, (parag.51). Bunun ardından Mahkeme, anılan işlemi, "demokratik bir toplumda gereklilik" ölçütü süzgeci ile ele almaktadır. (md.10) eksenli içtihadi standartlarını hatırlatan Mahkeme, bu ilkelerin, kamu görevlileri bağlamında da uygulanabilir olduğunu tespit etmiştir. Mahkeme, bireyin ifade özgürlüğü ile, kamu hizmetlileri bağlamında Devletin (md.10/2)'deki sınırlamalara uygun kayıtlamaları arasında, bu

---

[8] 'Ulusalüstü İnsan Hakları Standartları Işığında Türkiye'de Bilgi Edinme Düşünce-İfade ve iletişim Mevzuatı- Prof.Dr. Semih GEMALMAZ-Araş.Gör. Haydar Burak GEMALMAZ-s: 297 "*Le Compte, Van Leuven ve De Meyere v. Belçika*", Mahkeme kararı: 23/06/1981.

[9] A.g.e: "*Vogt v. Almanya*", (No.7/1994/454/535), Mahkeme karar tarihi: 26/09/1995.

somut vakada "adil bir denge" bulunup bulunmadığını sorgulamıştır, (parag.52-53). Mahkeme, bu aşamada, başvurucunun görevden uzaklaştırılmasının "zorlayıcı sosyal ihtiyaca" dayalı olup olmadığı ile tasarrufun "izlenen meşru amaçla orantılı" olup olmadığı meselesi üzerinde durmaktadır, (parag.57). Mahkeme, görevden uzaklaştırma disiplin önleminin ağır bir yaptırım olduğunu saptamaktadır. Bunu, hem kişisel şöhret hem de yeni bir iş bulmadaki güçlük faktörlerini dikkate alarak değerlendirmiştir. Ayrıca, kişinin görevinin, herhangi bir güvenlik riski taşımadığı da dikkate alınmıştır. Başvurucunun üyesi olduğu parti ise, Anayasa Mahkemesi tarafından yasaklanmış olmadığı gibi, başvurucunun parti eksenli çalışmaları da bütünüyle hukuka uygundur, (parag.60). Sonuç olarak, görevden uzaklaştırma, izlenen meşru amaçla orantılı olmayan bir önlem olmakla (md.10) ihlali söz konusudur, (parag.61).

"Vogt v. Almanya" vakası kararında Sözleşme (md.11) bağlamındaki değerlendirme şöyledir: Bu maddenin özerk niteliğine halel gelmeksizin, bu davada, Mahkemeye göre, (md.11) hükmü, (md.10) ışığında yorumlanmalıdır. Mahkemeye göre, "Madde 10 ile güvence altına alınan kişisel görüşlerin korunması, Madde 11'de düzenlenen toplanma ve örgütlenme özgürlüklerinin amaçlarından biridir", (Karar, parag.64). Daimi statüde çalışan bir kamu görevlisi olarak başvurucu, Madde 11'in korumasına da hak sahibidir. Başvurucu, Alman Komünist Partisi üyeliğinden ayrılması yönündeki taleplere, bu üyeliğin kendisinin görevinden kaynaklanan sadakat borcu ile bağdaşmayan bir yönü bulunmadığı görüşünde olduğu için uymamış ve bunun sonucunda görevden uzaklaştırılmıştır. Dolayısıyla, başvurucunun (md.11/1)'de korunan hakkına bir "müdahale" söz konusudur, (parag.65). Mahkeme bu tür bir müdahalenin ancak (md.11/2)'deki gereklere uygun olması halinde haklı görülebileceğini belirtmektedir, (parag.66). mahkemeye göre, "Devlet idaresi" kavramı, özellikle başvurucunun işgal ettiği makam göz önünde tutulduğunda, dar yorumlanmalıdır, (parag.67). Her ne kadar, öğretmenler, (md.11/2) amaçları bakımından "Devlet idaresi"nin bir parçası olarak mütalaa edilebilecek olduğunda bile, yukarıda (md.10) ile bağlantılı hükümlerde gösterilen gerekçelerle, başvurucunun görevden uzaklaştırılmasında "izlenen meşru amaçla orantılılık" bulunmamaktadır. Bu nedenle, (md.11) hükmü de ihlal edilmiştir, (parag.68).

Siyasal partilerin (md.11)'deki "örgüt" terimi içinde mütalaa edileceği, Komisyonun, "Komünist Partisi v. Federal Almanya" vakasındaki 20/07/1957 tarihli kararından bu yana netlik kazanmıştır.

Siyasal partiye üye olma (md.11)'de tanımlanan "örgüt" teriminin kapsamına girmektedir. Örneğin Komisyon "Hendrikus Van Der Heijden v.

Hollanda" vakasında verdiği 08/03/1985 tarihli kabul edilmezlik kararında[10], başvurucunun bir siyasi partiye üye olması nedeniyle çalıştığı bir Vakıftaki görevinden uzaklaştırılmasının (md.10 ve 11) ihlali olduğu iddiasını incelemiştir. Bu kararında Komisyon, şikayetçinin ileri sürdüğü işlemin, "başvurucunun ifade ve örgütlenme özgürlüklerine bir müdahale oluşturduğu şeklinde mütalaa edilmesi gerektiğini" belirlemiştir. Her ne kadar sonuçta Komisyon, yapılan bu müdahalenin/(işten uzaklaştırma işleminin), Sözleşme (md.10 ve 11)'in ikinci fıkralarında öngörülen "başkalarının haklarının korunması" ölçütü ışığında "demokratik bir toplumda gerekli" görerek kabul edilmezlik kararı vermişse de, kararın bu bağlamda bizi ilgilendiren yönü, siyasal partilerin (md.11) anlamında "örgüt" terimi kapsamına girdiği içtihadıdır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Türkiye'deki siyasi parti kapatma tasarrufları sonrasında yapılan çok sayıda başvuruda karar üretmiştir. Şu kararları hatırlatmak mümkündür.

"Türkiye Birleşik Komünist Partisi v. Türkiye", (Başvuru. No.19392/92) (133/1996/752/951), Karar tarihi: 30/01/1998, (AİHS, md.11-ihlal; maddi-manevi tazminat yok, ihlal kararı yeterli); "Sosyalist Parti v. Türkiye", (No.21237/93), Karar tarihi: 25/05/1998, (AİHS, md.11-ihlal; maddi tazminat yok; manevi tazminat: 100.000 Fransız frangı); "Özgürlük ve Demokrasi Partisi v. Türkiye", (Başvuru No.23885/95), Karar tarihi: 08/12/1999, (AİHS, md.11-ihlal, maddi tazminat yok; manevi tazminat: 30.000 Fransız frangı); "Refah Partisi vd. v. Türkiye" (Başvuru No.41340/98, 41342/98), Daire kararı: 31/07/2001 (AİHS, md.11-ihlal yok), Büyük Daire kararı: 13/02/2003, (AİHS, md.11-ihlal yok); "Yazar, Karataş, Aksoy ve Halkın Emek Partisi v. Türkiye", (Başvuru No.22723-25/93), Karar tarihi: 09/04/2002, (AİHS, md.11-ihlal; maddi tazminat yok; manevi tazminat: 30.000 Euro).[11]

---

[10] A.g.e. s: 300-301 "*Hendrikus Van Der Heijden v. Hollanda*", (Başvuru No.11002/84), Komisyon kararı: 08/03/1985, DR 41, April 1985, sf: 264, 268-271.

[11] Avrupa Mahkemesinin anılan bu kararlarına ilişkin olarak ulusal hukuk doktrininde bir çok çalışma yapılmıştır. Örnek olarak bkz., Durmuş Tezcan-Mustafa Ruhan Erdem-Oğuz Sancakdar, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Işığında Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2002, sf: 353-391. Ayrıca bkz., Durmuş Tezcan, "*Örgütlenme Hakkının Sınırları Açısından Siyasi Partileri Kapatma Kararlarına İlişkin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Ortaya Koyduğu Eğilim*", **Anayasa Yargısı 16**, Anayasa Mahkemesi Yay., Ankara 1999, sf: 130-141. Oktay Uygun, "*Siyasi Partilerin Kapatılması Rejiminin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Değerlendirmesi*", **Anayasa Yargısı 17**, Anayasa Mahkemesi Yay., Ankara 2000, sf: 256-272. Mustafa Koçak, **Siyasi Partiler ve Türkiye'de Parti Yasakları**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2002, özellikle sf: 132-211.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göre, siyasal partiler, çoğulculuğun tesisi ve düzgün biçimde işleyen bir demokrasi bağlamında zorunlu/gerekli bir rol üstlenirler. Mahkemenin çok sayıdaki kararları arasında, örnek olsun, "*Loizidou v. Türkiye*" vakasındaki vurgusuyla, "demokrasi, Avrupa kamu düzeninin temel özelliğidir", (Karar, parag.75).[12]

Mahkemeye göre; "İHAS, insan hakları mekanında, Avrupa kamu düzeninin Anayasal cihazı".

Komisyon ve Mahkeme, "Anayasa"nın kurumsal yapı düzenlemeleri karşısında bugün sadece görünüşte eksik kalan Sözleşme denemelerini, "Demokratik toplum düzeni" yeni yorumu ve özellikle 6. maddeyi kullanarak, Kuvvetler Ayrılığı Prensibi çerçevesinde yeniden üretiyor. "İncal Türkiye'ye karşı" davası bu konuda verilebilecek örneklerden sadece biri.[13]

"*Lentia v. Avusturya*" vakası kararında AİHM, Sözleşme Tarafı Devletleri, çoğulculuk ilkesinin nihai garantörü olarak tanımlamıştır. Devletin bu siyasi sorumluluğu, Protokol No.1 (md.3) anlamında, yasama meclisi seçimlerinde halkın düşüncesini özgürce ifade edebileceği koşullar altında, makul aralıklarla ve gizli oyla serbest seçimlerin yapılmasını temin etmektir, (Karar, parag.38). Lentia vakası standardına gönderme ile "*TBKP v. Türkiye*" vakasında, AİHM ayrıca, sadece siyasi kurumların içinde bulunarak değil ama bunun yanı sıra kitle iletişim organlarının da yardımıyla, toplum yaşamının her düzeyindeki düşünce yelpazesine dayanmak suretiyle siyasi partiler, demokratik bir toplum kavramının tam özünde yer alan siyasal tartışmalar bakımından yeri doldurulması mümkün olmayan katkıda bulunurlar, (Karar, parag.44). Siyasi partiler söz konusu olduğunda, Sözleşme (md.11/2)'deki sınırlamalar, ancak dar anlamda yorumlanabilir. Taraf Devletler, siyasi partilerin örgütlenme özgürlüğünü sınırlama tasarrufları, (md.11/2) çerçevesinde ancak, "zorlayıcı nedenler"i göstermek suretiyle haklı kılabilirler ve bu bağlamdaki takdir yetkileri sınırlı olduğu gibi, Sözleşme organının denetimine de tabidir. Mahkeme bu denetimi yaparken, bir yandan, Taraf Devletin sınırlamaya ilişkin takdir yetkisini kullandığı tasarrufu "makul, dikkatli ve iyi niyetli" olarak yapıp yapmadığına; öte yandan da, özgürlüğe müdahale teşkil eden tasarrufa bir bütün olarak bakarak, bu müdahalenin "izlenen meşru amaçla orantılı" olup

---

[12] "*Vogt v. Almanya*", (No.7/1994/454/535), Mahkeme karar tarihi: 26/09/1995.

[13] Anayasa Yargısı-1999-Prof.Dr. Bakır Çağlar-Prof.Dr. Naz Çavuşoğlu-s:150-151

olmadığını ve bu eksende sunulan gerekçelerin konuyla "bağlantılı ve yeterli" sayılıp sayılamayacağını değerlendirir, (Karar, parag.46-47).[14]

I/I-B) ÖZGÜRLÜKLER AÇISINDAN ANAYASAMIZ.

Anayasada "1982 Anayasası'nda gösterilen 'Demokrasi' ibaresi ile "Türk Tipi Demokrasi" modeli yaratılmaya çalışılmıştır.[15]

İfade özgürlüğü ancak çoğulcu özgürlükçü bir rejimde yeşerebilir ve bu rejimi zenginleştirir. Oysa Türkiye Cumhuriyeti Anayasası çoğulcu-özgürlükçü bir demokratik rejimi tam olarak yansıtmamaktadır. Örneğin AY Başlangıç bölümünün 3. paragrafında, "*millet iradesini kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun 1982 Anayasasında gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı*" hükme bağlanmıştır.

"*1982 Anayasasında gösterilen demokrasi*" ibaresi, "Türk tipi demokrasi" anlayışının Anayasal formülüdür ve "demokrasiyi" evrensel standartlarıyla bütünleştirmek yerine, "yerelleştirerek", başka deyişle "bize özgü demokrasi" haline getirerek, eksiklik ve yetersizlikleri meşrulaştırmaya hizmet etmektedir.

1982 Anayasasının çoğulcu-özgürlükçü bir demokratik anlayışı benimsemediği diğer düzenlemelerinden de anlaşılabilmektedir. Bir kere, yapılan son derece önemli ve olumlu değişikliklere rağmen, *Anayasanın* birey özgürlükleri karşısındaki tutumu son derece katıdır. AY'daki hak ve özgürlükleri düzenleyen normlarda yer verilen bazı sınırlama ölçütleri ise, öngörüldükleri hakkı sınırlamak bakımından elverişli içerikte değildir. Diğer bazı sınırlama ölçütleri ise, bu sınırlamaların uygulanmasını sağlayacak ilgili kanunda yer almayarak daha baştan uygulanamaz hale gelmiştir. Ve nihayet, bir hakkın sınırlanması bakımından ilgili kanunda öngörülen bazı sınırlama ölçütlerinin ise anayasada karşılıkları yoktur. Bu son durum, büyük ölçüde, 03/10/2001 tarihinde *4709* sayılı Kanunla değiştirilen Anayasa (md.13) yüzünden meydana gelmiştir. Burada yer alan ve bütün temel hak ve özgürlükler için uygulanan genel sınırlama ölçütleri

---

[14] Mehmet Semih Gemalmaz-Haydar Burak Gemalmaz, **Ulusalüstü İnsan Hakları Standartları Işığında Türkiye'de Bilgi Edinme, Düşünce-İfade ve İletişim Mevzuatı**, Düşünce Suçuna Karşı Girişim, İstanbul, 2004, sf: 299-300.- "*Vogt v. Almanya*", (No.7/1994/454/535), Mahkeme karar tarihi: 26/09/1995.

[15] Mehmet Semih Gemalmaz-Haydar Burak Gemalmaz, **Ulusalüstü İnsan Hakları Standartları Işığında Türkiye'de Bilgi Edinme, Düşünce-İfade ve İletişim Mevzuatı**, Düşünce Suçuna Karşı Girişim, İstanbul, 2004, sf: 229-233.

4709 sayılı Kanunla değiştirilmiştir. AY (md.13)'den çıkartılan bu genel sınırlama ölçütleri, tek tek her bir hakkın altına yerleştirilmiştir. İşte bu arada kimi sınırlama ölçütlerinin ilgili maddeye taşınması işinin tam yerine getirilmediği saptanabilmektedir. Sonuç olarak, bir çok kanunda anayasal temeli olmayan sınırlama ölçütlerine yer verilmiş durumdadır. Bu durum herhalde, kanun koyucunun özensizliğini ve sistemsiz şekilde çalıştığını gösteren bir veri olmanın da ötesinde bir şeydir.

1982 Anayasasında, hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmayan ve yargısal denetimden korunaklı alanlar yaratılmıştır. Örneğin, AY (md.125)'deki "Cumhurbaşkanın tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askeri Şuranın kararları yargı denetimi dışındadır" hükmü hatırlatılabilir. Keza, AY (md.129/son) daki memurlar hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılmasını, istisnaları dışında, kanunun gösterdiği idari merciin iznine bağlayan düzenleme de, demokratik bir rejimde haklılaştırılması pek mümkün olmayan memurlar lehine kayırma ve kollamanın Anayasal dayanağıdır. Kamusal yetkileri kullananlara ilişkin olarak yargısal denetimden bağışıklıklar, kollama ve kayırmalar yapılması demek, memurlar ile memur olmayanlar hakkında makul olmayan ölçüde farklı/eşitliksizci rejimin kurumsallaşması anlamına gelmekte ve bu durum, son tahlilde, birey hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınması bakımından sorunlar ortaya çıkarmaktadır.

1982 Anayasası, özgürlükler rejimine ilişkin düzenlemeleriyle sistemli bir sivil toplum karşıtlığını da kurumsallaştırmayı amaçlayan bir belgedir. Sadece bireyleri değil, örgütleri de siyasetten uzaklaştırmaya çalışan bir belgedir. Nitekim, AY (md.135/III) hükmüne göre, kamu kurumu niteliğindeki "meslek kuruluşları, kuruluş amaçları dışında faaliyet gösteremezler." Kısacası siyasi açıklamalarda bulunamazlar; eleştiri yapamazlar. Yaparlarsa, bunların sorumlu organlarının görevine son verilir. Ayrıca bulundukları yerin en yüksek mülki amirince gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, bir yargı kararına kadar geçici olarak kapatılabilirler, (md.135/VI-VII).

1982 Anayasasında bir çok ikicilik kurumsallaştırılmıştır. Anılan ikiciliklerin ilki, "olağan rejim-olağanüstü rejim" şeklinde iki farklı yönetim usulünün öngörülmüş olmasıdır, (md.119-122). Bu konudaki sorun hem derin hem de karmaşıktır. Bu ikicilik açısından bakıldığında, 1982 Anayasası adeta iç içe geçmiş iki ayrı anayasal rejim içermektedir. Öngörülen kurallar açısından bu iki rejim arasında esaslı farklılıklar bulunmaktadır. "Olağan-olağanüstü rejim" ikiciliğinin ve istisnai rejim uygulamasının ciddiyetini

göstermek üzere, sadece Cumhuriyet tarihinin yaklaşık yarısının olağanüstü rejim altında geçtiğini vurgulamak yeterlidir.[16]

Anayasada görülen bir başka sorunlu ikicilik alanı "sivil yargı – askeri yargı" şeklinde iki ayrı yargı manzumesinin düzenlenmiş olmasıdır. Bu şekilde, bir başka insan hakları ihlali sorunu alanı da yaratan, olağanüstü yargı yerlerinin kurulmasının önü açılmakta ve kanuni yargıç ilkesi ve güvenceleri zedelenmekte ve tarafsız bir yargılama sürecine zarar verilmektedir. Nitekim Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, askeri ceza yargısına dahil olan Askeri Mahkemeler ile Askeri Yargıtay ve Disiplin Mahkemelerinin *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine* (AİHS) bir çok yönden uygun olmadığı rahatlıkla ileri sürülebilir.[17]

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Türkiye'ye ilişkin çok sayıda kararında sıkıyönetim askeri mahkemelerinin *AİHS* (md.6/1) anlamında "bağımsız ve tarafsız mahkemeler olmadığı" gerekçesiyle Sözleşme ihlali hükmüne ulaşmıştır.[18] AİHM'nin, askeri hakim içeren kompozisyonu nedeniyle Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) özelinde de Sözleşmeye aykırılık sonucuna vardığı ve bunun da yerleşik bir içtihat haline geldiği bilinmektedir.[19]

Burada, ulusal kamuoyunda yeterince tartışılmayan bir hususa işaret etmek yararlı olacaktır. DGM'ler özelinde, AİHM kararları sonrasında gerek Anayasada gerekse ilgili DGM Kanununda gerekli değişiklikler, Öcalan'nın DGM'de yargılanması ve bu yargılama ve hüküm nedeniyle ortaya çıkabilecek olası uluslararası baskı ve eleştirilerin karşılanabilmesi arayışı ile gerçekleştirilmiştir. Ne var ki, yine AİHM kararları sonrasında, sıkıyönetim askeri mahkemeleri özelinde, konuyla ilgili kanun ve Anayasada bu bağlamda yapılması gereken değişiklikler ise gerçekleştirilmemiştir. Ulusal yetkili makamların, özellikle yasama organının, bu süreçte onca reform kanunu çıkartmasına rağmen sıkıyönetim askeri mahkemeleri özelinde yapısal reformlar için hiç bir girişimde bulunma ihtiyacını hissetmemiş olması, büyük ölçüde, halihazırda sıkıyönetimin uygulanmaması ve

---

[16] Mehmet Semih Gemalmaz, **Ulusalüstü İnsan Hakları Hukukunda ve Türk Hukukunda Olağanüstü Rejim Standartları**, Beta Yayınları, Kasım 1994 (2. Baskı), İstanbul.

[17] Askeri yargı organlarının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine uygunluğu konusunda bkz. Kemal Gözler, "*Askeri Yargı Organlarının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Uygunluğu Sorunu*", İnsan Hakları Yıllığı, Cilt: 21-22, 1999-2000, sf: 77-93.

[18] Örnek olarak bkz., "Case of Arı v. Turkey", (App. No.29281/95), Karar Tarihi: 25/09/2001, para. 36-52.

[19] Bu konudaki pilot vaka olarak bkz., "Case of Incal v. Turkey", (Case No.41/1997/825/1031), (App. No.22678/93), Karar Tarihi. 09/06/1998, para. 62-73.

konunun ulusal ve uluslararası kamuoyunun gündeminden düşmüş gözükmesi ile alakalı olmalıdır. Bu tablo aynı zamanda, büyük reform paketleri olarak sunulan ve övgü de alan yasa ve Anayasa değişikliği girişimlerinin, ulusal hukuk düzeninin iki kolonundan biri olan "olağanüstü rejim mevzuatı" boyutundaki reform ihtiyacını bütünüyle devre dışında tuttuğunu ya da inkar ettiğini ortaya koymaktadır.

1982 Anayasasında görülen ikiciliklerden bir diğeri "sivil otorite- askeri otorite" ilişkisi bağlamında açığa çıkmaktadır. Gerçekten de 1982 Anayasasının kurduğu politiko-juridik düzen içinde askeri otorite lehine ve sivil otorite aleyhine aşırı bir güçlendirme eğilimi ortaya çıkmaktadır. Anayasa (md.118)'de düzenlenen Milli Güvenlik Kurulunun görev ve yetkileri buna örnektir. Her ne kadar yakın tarihli yasal değişikliklerle Milli Güvenlik Kurulunun görev ve yetki alanında bir daraltma gözlemlenmekteyse de, bu organın ideolojik misyon ve işlevi, kamuoyuna reform olarak sunulan yasal değişikliklere rağmen halen yürürlüktedir. Milli Güvenlik Kurulu varlığı ve işlevi ile, "Devlet politikası" üretim aygıtlarının başında gelmektedir. "Devlet politikası" alanı, önsel olarak bir dokunulmazlık, eleştirilmezlik zırhıyla korunan bir alan anlamına gelir. Bu alana giren konularda farklı görüşlerin üretilmesi hem bilgi edinme imkanının olmamasından ötürü olanaksızdır, hem de farklı görüş üretilse bile bunun ifadesi cezai yaptırımlara bağlanmıştır. Bu bağlamda özellikle "milli güvenlik siyaseti" kavramının açılan bu dava açısından da etkileyici olduğunu ifade etmek zorundayız.

Sivil otoriteyi askeri otorite karşısında daha geri plana iten anlayış ve yaklaşımla biçimlendirilen anayasal normlar ve bunlara paralel alt derece mevzuatın doğurduğu ikinci sonuç, askeri bürokrasiye ya da genel olarak ülkenin güvenlik bürokrasisine ilişkin konularda, değil eleştiri üretilmesi, bir görüş sahibi olmanın ön koşulu olan bilgi edinilmesinin bile güçleştirilmesi yahut tamamen olanaksız hale getirilmesidir. Bir konu, bilgi edinmenin sınırları dışına çıkartıldığında, dokunulamaz ve sorgulanamaz alan yaratılmış demektir. Bunun yasal teknikleri "devlet sırrı, gizlilik ve milli güvenlik" gibi ölçütlere başvurularak yapılmaktadır. Bundan ötürü de, bu çerçevede yer alan konuları düşünmek, ifade etmek, eleştirmek evleviyetle ceza yaptırımlarına bağlanan alanlar haline getirilmiştir.

Aynı mantığı özerk kurum ve kuruluşlar bağlamında da sürdüren Anayasa, bağımsız idari otoritelere çok sınırlı yetkiler tanımış veya 1961 Anayasasına göre özerk kuruluşların bu niteliği törpülenmiştir. Özellikle

TRT ve üniversiteler bu bağlamda hatırlatılmalıdır. 1982 Anayasanın yüksek öğretim kurumlarını düzenleyen (md.130/IV) hükmü şöyledir:

"Üniversiteler ve öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilirler. Ancak, bu yetki, Devletin varlığı ve bağımsızlığı ve milletin ve ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği aleyhinde faaliyette bulunma serbestliği vermez."

Böyle bir norm, insan hakları standartlarına aykırı olduğu gibi, bilimsel faaliyetin doğasıyla da çelişmektedir. Öte yanda, devlet aygıtı içindeki özerk organların kompozisyonunda, askeri güvenlik bürokrasisi doğrudan temsilcisi eliyle yer almaktadır. 1982 Anayasası, özgürlükler kadar, özerklikler de karşıtı bir belgedir. Yapılan AY değişiklikleri, 1982 belgesinin bu temel vasfını değiştiren çap ve boyutta olmamıştır.

1982 Anayasası, hukuk devletinin olmazsa olmaz koşulu konumundaki yargı bağımsızlığını da zedeleyen düzenlemeler içermektedir. Dayanağını Anayasa (md.159)'da bulan Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, özellikle kompozisyonu ve kararlarının yargı denetiminden bağışık olması itibariyle, yargıç bağımsızlığını zedeleyecek öğeler taşımaktadır. Kurulda Adalet Bakanının başkan, Adalet Bakanlığı müsteşarının doğal üye olması sebebiyle savcı ve hakim atamalarında siyasi unsurların etkili olmasına yol açabilmektedir. Yargı mensuplarının kendilerini atayan, nakleden, yükselten ve birinci sınıfa ayıran, meslekten atabilme ve disiplin cezası verebilme gibi yetkilere sahip olan Kurul karşısından ne kadar bağımsız olabilecekleri oldukça tartışmalıdır.

Bu çerçevede; ülkemizdeki 'Ceza Yargısı'da hem düşünce, hem de örgütlenme özgürlüğünü 'özel bir yargılama sistemi' ile zapturapt altında tutmayı sürdürmekte ve 5271 sayılı Ceza Yargılaması Kanunun 250 vd. mad.ile 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 'Millete ve Devlete Karşı Suçlar' kısmının, önemli bölümlerine ilişkin soruşturma ve kovuşturmalar bu 'özel bir yargılama sistemi içinde' sürdürülmektedir.

Bu dava dosyasının kanıtı olarak sunulan bir çok ceza soruşturması ve kovuşturması dosyaları, böyle bir yargılama sürecinden geçmektedir. Oysa aşağıda tek tek değineceğimiz soruşturma/kovuşturma dosyalarının büyük çoğunluğu bireysel 'ifade özgürlüğünün' kullanımına karşı açılmış soruşturmalardır.

I/I-C) ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN DE ANASI 'İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ' AÇISINDAN.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Avrupa Konseyi bünyesinde ve özellikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi sistemi içerisinde "ifade özgürlüğü", sadece kendi başına önemli bir hak olmakla kalmaz, ama aynı zamanda, Sözleşme çerçevesindeki diğer hakların korunması bakımından da belirleyici rol oynar.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi, Bakanlar Komitesi, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu (AİHK) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından üretilen çok sayıda ve yerleşik hale gelen karar ve hükümler, ifade özgürlüğünün, demokratik bir toplumun ilerlemesi ve her bir bireyin gelişmesi için temel koşullardan biri olduğunu ortaya koymuştur.

Burada adı geçen "demokratik toplum"un anahtar iki kavramı ise, üretilen kararlarda teyit edildiği üzere, "çoğulculuk" ve "hoşgörü/tolerans"tır. Kısacası ifade özgürlüğü demokratik bir toplumun zorunlu temelidir.

AİHS, "Handyside v. Birleşik Krallık" vakasında 07/12/1976 tarihinde verdiği kararında[20] şunu açıkça hüküm altına almıştır:

"İfade özgürlüğü, toplumun ilerlemesi ve her insanın gelişmesi için esaslı koşullardan biri olan demokratik toplumun ana temellerinden birini oluşturur. İfade özgürlüğü, 10. Maddenin sınırları içinde, sadece lehte olduğu kabul edilen ya da zararsız ya da ilgilenmeye değmez görülen bilgi ve düşünceler için değil, ama ayrıca Devletin ya da nüfusun bir bölümünün aleyhinde olan, çarpıcı gelen/şok eden, rahatsız eden bilgi ve düşünceler için de uygulanır. Bunlar çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliliğin gerekleridir; bunlar olmaksızın demokratik toplum olmaz. Bu demektir ki, başka şeylerle birlikte, bu alanda getirilen her formalite, koşul, yasak ve ceza, izlenen meşru amaçla orantılı olmalıdır", (parag.49).

"İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin taraf Devletler "Kurucu Otoriteleri tarafından tartışma konusu yapılamaması, *"ANAYASAL DEVLET* MODELİ'ni değiştiriyor([54]).

[54] L. Favoreu, La nobon de Cour constitubonnelle, in De la Constitution. Etudes en I'Honneur de J-F. Aubert, Helbing et Lichtenbahn, Bale et Francfort-Sur-leMain, 1996, s. 26 vd; F. Sudre, L'intercfictlon de

---

[20] "*Handyside v. Birleşik Krallık*" kararının Türkçe metni için bkz., Osman Doğru (editör), İnsan Hakları Kararlar Derlemesi, Cilt: 1, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 1998, sf: 221-244. Kararın orijinali için bkz., (Series A, No.24).

ravorttement: le conflft entre le juge constitutionnel iriandais et la Cour europeenne des droits de rhomme, RFDC, 1993, s. 222 vd.

Bu gelişmeler, taraf Devletlerin Sözleşme'yi onaylamalarıyla, *"ANAYASAL EGEMENLİK" AYRIKLIĞINDAN,* ferdi başvurularla çalıştırılan *"SÜREKLİ DEMOKRASİ adıyla* vazgeçmeleri anlamına geliyor([57]).

57 D. Rousseau, De la democratic continue, In La democratic continue, Bruylant, Bruxelles, LGDJ. Paris, 1995.([21])

1. Plüral izmle Tanımlanan "Demokratik Toplum Düzeni

Strasbourg yargı yerleri, "Demokratik Toplum Düzeni Hukuku"nu, "PLÜRALiZM'le tanımlıyor.

Strasbourg organları İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin tanıdığı hakları yeni bir Hukuk tanımında kullanmakta. Bu yeni tanımda Hukuk, Devlet'in tanımı değil ama Toplum'un tanımı; Hukuk'la gerçekleştirilen "Demokratik Toplum Düzeni"([62]). Özellikle de grupsal kullanımlı hakların yorumunda "Plüralizm" ya da farklılaşma hakkı, "Sivil Toplum" - "Devlet" münasebetlerinde "Hukuk Devletinin yeni tanımı. Kısaca, bugünün Hukuk Devleti, dünün Hukuk Devleti değil... Sivil Toplumla tanımlanan Hukuk, Devlet'le tanımlanan Hukuk'un yerine geçiyor. Hukuk üreticileri ya da Politika'nın aktörleri de farklı.

Avrupa Komisyon ve Mahkemesi jurisprüdansında "Demokratik Toplum"; AYRIMCILIK YASAĞl([63]), HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ([64]), PLÜRALiZM PRENSİBİ (Düşünsel, Siyasal, Sendikal) de tanımlanıyor. Bu durumda, Delmas Marty'in not ettiği gibi, "ulusal gelenekler karşısında plüralizmin korunması ciddi bir sorun"([65]).

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'ne göre "Demokratik Toplum"; plüralizmin, hoşgörünün düşünceye açıklığın, farklı olma hakkına saygının gerçekleştiği bir toplum. Kısaca çoğul yaşama hali, "plüralizm", "Demokratik Toplum"un kurucu unsuru.

İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi hukuku, Velu ve Ergeç'in not ettiği gibi bütünü ile Demokratik Toplum düşüncesi üzerine kurulu ([66]) ([22]).

[64] Bk. P. Wachsmann. "La Prominence du droit dans la jurisprudence de la CEDH". in Le droit des organisations intemationates, Bruylant, 1997, s, 211 vd.; Klas v. Germany, Sen A No: 28 (6Eylul197B), par. 25-26.

---

[21] Anayasa Yargısı-1999-Prof.Dr. Bakır Çağlar-Prof.Dr. Naz Çavuşoğlu-s: 158-159

[22] Anayasa Yargısı-1999-Prof.Dr. Bakır Çağlar-Prof.Dr. Naz Çavuşoğlu-s: 161

[65] *M.* Delmas Marty, "Plurahzme et traditions nationales", Colleque de Rouen, Bruylant. 1996, s. 81 vd.

[66] Cf,, J. Velu, R. Ergeg, La Cour EuropSenne des Drolls de I'Homme. Bruylant. Bruxelles, 1990, s. 151 vd. Aynca bk. D.S. Ham's et al, Law of the European Convention on Human([23]).

AİHS, "Sunday Times v. Birleşik Krallık (No.I)" vakasında 26/04/1979 tarihinde verdiği kararında[24] şunları vurgulamıştır:

"Mahkemenin Handyside kararında belirttiği üzere, ifade özgürlüğü, demokratik bir toplumun esaslı temellerinden birini oluşturur; düşünce özgürlüğü, 10. Maddenin 2. paragrafı sınırları içinde, sadece lehte olduğu kabul edilen, zararsız, ya da ilgilenmeye değmez görülen haber ve düşünceler için değil, ama ayrıca, Devlete ya da nüfusun bir bölümünün aleyhinde olan, çarpıcı gelen/şok eden ya da rahatsız eden haber ve düşünceler için de uygulanır... Bu tür haber ve düşünceleri vermek basın yayın kuruluşları için sadece bir görev değildir, halkın da bu haber ve düşünceleri edinme hakkı vardır", (parag.65).

Mahkemenin "Sunday Times Vak'ası (No.I)"nda ortaya koyduğu içtihada göre, bir yanda, görüşleri ifade etme hakkı söz konusudur; öte yanda ise, bundan bağımsız olarak, bu ifadeyi dinlemek hakkı bulunmaktadır. O halde ifade özgürlüğü, niteliği gereği,

-Hem ifade edenin/sahibinin özgürlüğüdür,

-Hem de, o ifadenin yöneldiği adresin, kişinin/kişilerin özgürlüğüdür.

Mahkeme, 26/11/1991 tarihli "Observer and Guardian v. Birleşik Krallık"[25] ve yine 26/11/1991 tarihli "Sunday Times v. Birleşik Krallık (No.II)"[26] ve 25/06/1992 tarihli "Thorgeir Thorgeirson v. İzlanda"[27] vakaları kararlarında, ifade özgürlüğüne ilişkin norm ve içtihatlarla ortaya konan genel ilkeleri bir kez daha sıralamıştır. Buna göre, ifade özgürlüğü,

---

[23] Anayasa Yargısı-1999-Prof.Dr. Bakır Çağlar-Prof.Dr. Naz Çavuşoğlu-s: 161

[24] "*Sunday Times v. Birleşik Krallık*" kararının Türkçe metni için bkz., Osman Doğru (editör), İnsan Hakları Kararlar Derlemesi, Cilt:1, sf:341-377. Kararın orijinali için bkz., (Series A, No.30).

[25] "*Observer and Guardian v. Birleşik Krallık*", bkz., HRLJ, Vol. 13, No.1-2, 28 February 1992, sf: 7-30, özellikle 16, (Karar, parag.59),

[26] "*Sunday Times v. Birleşik Krallık (No.II)*", bkz., HRLJ, Vol. 13, No.1-2, 28 February 1992, sf: 30-34, özellikle 32, (parag.50).

[27] "*Thorgeir Thorgeirson v. İzlanda*", bkz., HRLJ, Vol. 13, No.11-12, 30 December 1992, sf:440-445, özellikle 443, (parag.63).

- Demokratik bir toplumun zorunlu temellerinden biridir; Sadece lehe olanları değil, farklı, rahatsız edici türdeki bilgi ve düşünceler bakımından da geçerlidir;

- Bu özgürlüğün kullanımı bir dizi istisnaya tabidir, ancak istisnalar mutlaka *dar yorumlanmalıdır* ve *açıkça yasayla öngörülmüş olmalıdır*;

- *İfade özgürlüğü*, basın bakımından özel önem taşır; basın, kamunun yararına olan meseleler hakkındaki bilgi ve görüşleri yayma hakkına sahiptir ve bununla da ödevlidir;

- Bilgi ve görüşü yayma basının görevi olduğu kadar, bunları edinme kamunun da hakkıdır;

- Madde 10, paragraf 2'de geçen "gerekli" terimi, bir *"sosyal ihtiyaç baskısının"* varlığına işaret eder;

- Sözleşmeci Devletlerin bu tür bir ihtiyacın varolup olmadığını tartmada bir takdir payı vardır, ancak bu Avrupa'nın gözetimi ile yan yana gider;

- AİH Mahkemesinin, ifade özgürlüğüne getirilen bir kayıtlamanın, Madde 10 ile korunan bu özgürlüğe uygun düşüp düşmediği hususunda nihai olarak karar verme yetkisi vardır;

- Mahkeme bu denetimi ve gözetimi yaparken, ulusal makamların ifade özgürlüğüne yaptığı müdahalenin, *"makul"*, *"dikkatli"*, *"iyi niyetli"*, *"izlenen meşru amaçla orantılı"* olup olmadığını ve bu özgürlüğe müdahaleyi haklı göstermek için ulusal makamların ortaya koydukları *gerekçelerin "uygun ve yeterli"* görülüp görülemeyeceğini de değerlendirerek karara bağlar.

Düşünce ve ifade özgürlüğü'nün 'toplu kullanım biçimlerinden' biri olan 'siyasi parti partilerin;

* Hem tüzel kişilik,

* Hem Parti Genel Başkanı,

* Hem Tüm Parti Organları,

* Hem Meclis Grubu,

* Hem de tüm diğer il ve ilçe örgürleri ile

* Parti üyelerinin,

- düşünce, ifade,

- açıklama, eylem

- ve çalışmalarına,

bu genişlik ve ölçekte bakmak bile ülkemizdeki ve 'BU DAVADAKİ' BİRÇOK SORUNU ÇOK KOLAY VE YALIN OLARAK ÇÖZMEYE YETEBİLECEKTİR.

I/IV- İDDİANIN DAYANAĞI MADDİ VAKILAR

I/IV-A) DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİNİN KURULUŞU AŞAMASINA AİT EYLEMLERE İLİŞKİN İDDİALAR

1.İDDİA: *"AVUKAT GÖRÜŞMELERİ" veya "GÖRÜŞME NOTLARI" adı altında teröristbasının talimatları örgüte yakın çeşitli gazete ve dergilerin yanı sıra çok sayıda değişik internet sitesinde de (ROJACİVAN, RIZGARI, VELATPEREZ, NASNAME gibi) yayınlanarak talimatların ilgililere ulaşması sağlanmıştır.*

SAVCILIK DEGERLENDİRMESİ:

Terör örgütü PKK'nın lideri Abdullah Öcalan'ın emirleri ile adı, kurucuları ve genel başkanı hatta eşbaşkanlık sistemi de dahil olmak üzere DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ (DTP) nin kurulmasından çok önceden şekillendirildiği, kuruluş çalışmalarının tamamen Öcalan'ın direktifleri doğrultusunda gelişip sonuçlandırıldığı açıkça ortaya çıkmaktadır.

KANIT:

23 Ekim 2004 tarihli Vatan Gazetesi ve 26 Ekim 2004 tarihli Star Gazetesi'nde bu durum tüm açıklığı ile haber haline getirilmiştir.

ÖNSAVUNMA:

Abdullah Öcalan'ın avukatlarıyla yaptığı görüşmelerde, avukatları ile kendisi arasında geçen diyalog ve görüşmeler, sonrasında avukatların yapmış oldukları iddia edilen açıklamalar ya da söylemler Demokratik Toplum Partisi'nin bilgisi dışında olup, bu açıklamaların müvekkil partiyi bağlamayacağı açıktır.

Kaldı ki, iddianamede tüm bu görüşme notlarının kaynağı da belirtilmemektedir. Sayın Başsavcının kaynak olarak gösterdiği internet sitelerinin ulusal ve ulusalüstü hukuk açısından kanıt olamayacağı ise izahtan varestedir. İnternet sitelerinin dışında başka bir kaynak da gösterilmemiştir.

"İmralı Kapalı Cezaevi" kişiye özel bir cezaevi olup, iç yönetmeliği de "kişiye özel" tek kişilik bir yönetmeliktir. (…)Yapılan tüm görüşmeler kayıt altında olup,Başsavcılık kanıtları arasında bu resmi kayıtlar yer almamaktadır.

BAŞSAVCILIK ESAS HAKKINDA GÖRÜŞÜ:

(…)Bilindiği gibi hükümlülerin görüşmelerinin de dahil olduğu infaz hukukuna ait düzenlemeler 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun Hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmekte olup, anılan yasaya göre iddia edildiği gibi görsel ve yazılı kayıt altına alınması hukuken mümkün olmadığı gibi, "çıkarılan bir yasa ile hakim gözetiminde yapıldığı" iddiası da gerçeği yansıtmamaktadır. Bu itibarla…..görüşme kayıtlarının istenmesi yolundaki (mümkün olmayan) talebin reddine karar verilmesi gerekmektedir.

SAVUNMA:

İmralı Cezaevi, Bakanlar Kurulunun 1996/ 8716 sayı ve 30.09.1996 tarihli kararıyla düzenlenen 09.01.1997 tarihinde Resmi Gazete de yayınlanarak yürürlüğe giren Başbakanlık Kriz Merkezi Yönetmeliği uyarınca yönetilmekte olup, anılan yönetmeliğin hem anayasaya, hem A.H.İ.S.' ne aykırı olması nedeniyle, yönetmelik hakkında idari yargıda İstanbul Barosunca iptal davası açılmıştır. (Daire no: 10 esas no: 1997/ 1030)

Diğer yandan, İmralı Cezaevinde ki Avukat Görüşmelerinin, Başsavcılığın öne sürdüğü gibi Ceza İnfaz Yasasına göre değil, önsavunmamızda açıklanan koşullarda yapıldığına ilişkin YARGITAY DOKUZUNCU CEZA DAİRESİ BAŞKANLIĞININ: 1999/1296 Esas, 1999/3623 Karar Numaralı dosyasına sunulan dilekçenin ilgili bölümünün örneği aşağıda sunulmuştur**.**

-YARGITAY'DA AVUKATLARIN SAVUNMASI-

21 Ekim 1999 YARGITAY DOKUZUNCU CEZA DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

DOSYA NO: ANKARA 2. DGM 1999/21 ESAS, 1999/73 KARAR.

SANIK: Abdullah ÖCALAN

VEKİLLLERİ: Av. Ercan KANAR- Av. Niyazi BULGAN- Av. İrfan DÜNDAR- Av. Hamza YILMAZ- Av Kemal BİLGİÇ- Av. Doğan ERBAŞ

KONU: Yerel Mahkemenin 1999/21 Esas sayılı mahkumiyet kararına ilişkin temyiz layihamızdır.

Soruşturmanın tüm aşama ve kuralları Genel Kurmay Başkanlığı'nın etkin olduğu Başbakanlık Kriz merkezince belirlenmiştir.

Yargılamanın üzerindeki Başbakanlık Kriz Merkezi vesayetidir. Yani askeri ve idari otoritenin belirlediği kuralların ceza yargılaması

hükümlerinin yerini almasıdır Açık gerçeklik odur ki hukuk sistemimizde yeri olmayan soruşturma yöntemi ve koşulları, müvekkil daha Türkiye'ye getirilmeden önce düşünülmüş ve hazırlıkları yapılmıştır. Bu yargılamayı yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı açısından da tartışma konusu yapan ve kuşkulu hale getiren sadece DGM'nin niteliği ve varlığı değildir. Ondan da önemlisi. Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi bu yargılamayı nasıl etkilemektedir? Bu nokta idrak edilmeden hakkaniyete uygun yargılama konusu çözüme kavuşturulamaz. Bakanlar Kurulunun 1996/ 8716 sayı ve 30.09.1996 tarihli kararıyla düzenlenen 09.01.1997 tarihinde Resmi Gazete de yayınlanarak yürürlüğe giren Başbakanlık Kriz Merkezi Yönetmeliği'nin hukuki yasal bir dayanağı yoktur. Bu yönetmelikle, daha üst normlar ile bazı makam yada mercilere verilen yetkiler yasalara ve anayasaya aykırı bir şekilde başka makam ve mercilere devredilmiştir.

Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği'nin kaynaklandığı bir tüzük, bir kararname, bir yasa olmadığı gibi, mevcut anayasada da bu yönde bir hüküm bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bu yönetmelik hukuksal dayanaktan yoksundur. Bu yönetmelik anayasada belirtilen dört tür olağanüstü rejimden önce ve adeta bir ara olağanüstü rejim olarak kriz halini düzenlemiştir. Bu yönetmelik hem anayasaya, hem A.H.İ.S.' ne aykırıdır. Nitekim, yönetmelik hakkında idari yargıda İstanbul Barosunca iptal davası açılmıştır. (Daire no: 10 esas no: 1997/ 1030)

Türkiye infaz hukuku tarihinde ilk kez, sadece bir kişi için cezaevi ihdas edilmiştir. A.İ.H.M'nin soruşturması neticesi, alelacele İmralı Ceza ve Tutukevi İç Yönetmeliği hazırlanmıştır. Bu yönetmeliğin hükümleri Ceza İnfaz Tüzüğünün 155, CMUK'un 144. Maddesine aykırıdır. Uygulamalar, yönetmeliği dahi aratacak nitelikte olmuş, yazılı mevzuatın yerini kriz birimlerinin askeri yetkililerinin emirleri almıştır.

Müvekkil ile ilgili tutukluluk statüsüne ters, hükümlülük statüsünden de daha ağır tecrit koşulları fiziksel ve beyinsel tahribatı üreterek kriz merkezleri birimlerince devam ettirilmiştir. Kriz Merkezi uygulamalarıyla, CMUK 144. Maddesinin, tutukluya tanıdığı tüm haklar kısıtlanmıştır. 144. Madde bu sanık için rafa kaldırılmıştır. Yasanın şart koşmamasına rağmen vekaleti de olduğu halde tüm müvekkil avukat görüşmeleri kriz merkezinin iznine tabi tutulmuş, görüşme süreleri azami sınırlanmış, görüşmeler görevlilerin yakın ve bitişik denetim ve gözetimi altında yapılmıştır.

Avukatlar, her görüşte meslek onurları çiğnenerek Avukatlık Kanunu, CMUK, Anayasal hakları ihlal edilerek 4-5 kez aramaya tabi tutulmuş, aramalarda mesleki malzemeler dahil her şeye el konmuştur. Her görüş

sonrası görüşme notları, askeri yetkililerce ayrıntılı bir denetime tabi tutulmuştur. Askeri yetkililerce avukatların parmak izlerinin alınması, ayakkabılarının aranması, yasalara aykırı tebligatlar imzalatılması gibi uygulamalar dayatılmıştır.

Bu yargılama, tarihe hiç kuşkusuz savunma makamının idari ve askeri organlarca en çok saldırıya uğradığı hem sanığın, hem savunma makamının haklarının en çok gasp edildiği bir soruşturma olarak geçecektir. Soruşturmanın tüm safhalarında kriz merkezinin uygulamalarıyla savunma bağışıklığı tamamen ihlal edilmiştir. Savunmanın sanık ve müdafii ile birlikte baş başa hazırlanma olanağı sürekli engellenmiş, savunma kuşatma ve yönlendirme altına sokulmuştur. AHİM'in 4-3-99 tarihli tedbir kararı uyarınca yapılan tüm yazışmalara rağmen kriz yönetiminin, savunmaya yönelik engellenme ve saldırıları sürmüştür. - Kriz merkezinin uygulamalarıyla tüm tutuklu hakları sanıktan esirgenmiş, yasal yayınları izleme, radyo ve TV izleme hakları tanınmadığı gibi, aylarca günlük gazeteler dahi verilmemiş, 31 Mayıs duruşmasından sonra bazı gazeteler sansürlü olarak verilmeye başlanmıştır.

Sanık 31 Mayıs duruşmasına (ilk duruşma sorgusu) iddianame dışındaki dava dosyası belgelerinin, delillerini inceleme olanağı tanınmadan çıkmıştır. Kriz yönetimince savunma bütünselliği engellenmiş, dava dosyası ile ilgili hangi belgelerin verilip verilmeyeceğine askeri yetkililer karar vermiştir. Ceza muhakemesi hükümleri uyarınca, sanığın da dava dosyası fotokopilerini alması ve bunları inceleyerek, müdafileri ile görüşerek sorgu ve savunmasını hazırlaması en doğal hakkı olduğu halde, bu hak sanığa tanınmamıştır. Uzun süren cezaevine dava dosyası örneği sokulamamıştır. Tarafımıza, buna izin verecek merci mahkeme değil Kriz Merkezi birimleri olduğu sözlü olarak iletilmiştir. Bu hal, yürütmenin Anayasa'nın 138. Maddesine aykırı olarak yargı bağımsızlığına direk müdahalesi anlamına gelmektedir. Müdafilerin cezaevlerine dosya sokmadan savunma hazırlığını görüşmesi "de facto" olarak mümkün değildir. Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir hukuk devletinde böylesi bir uygulama söz konusu değildir. AHİM'in 4622 / 70 E. Sayılı kararında "sanığın gerek kendisi gerekse avukatları tarafından etkili bir savunma hazırlanabilmesi için, en geç iddianamenin çıktığı anda kendisine isnad edilen suç ile ilgili olarak, dosyadaki bütün bilgi ve belgelere ulaşma koşulları sağlanmalıdır" denmektedir. CMUK 144'e aykırı Kriz Yönetimi uygulamakla aynı zamanda AİHS'in 6/3 maddesine aykırı da oluşmuştur.

Başsavcılığın, varlığını inkar ettiği "Başbakanlık Kriz Yönetmeliği ve uygulamalarını" bilmediği düşünülemeyeceğine göre, "görüşme

kayıtlarının istenmesi" ne ilişkin istemimizin reddini talep etmiş olması, Başsavcılığın iddianamesine güvenmediğinin, bir başka deyişle iddianamenin en azından bu maddede yer alan kanıtlar yönünden gerçek dışı ve hayali olaylara dayandığının göstergesidir.

Kaldı ki, bu görüşmeler iddianamede yer aldığı gibi olsa dahi görüşmelerde şiddet ve şiddete çağrı yoktur. Aksine ülkenin birliği içinde Demokratik Cumhuriyet yapılanmalarına ve silahtan arındırılmış barışçıl söylemlere ısrarla vurgular yapıldığı görülmektedir. Çünkü şöyle deniliyor:

"Alttan yönetim oluşturulur. Birçok sivil toplum örgütü temsilcisi de katılır. Yeşiller örneği var. Üç binin üzerinde sivil toplum kurulusunun temsilcisi var içinde. Tartışmalarınızı sürdürün, en uygun biçimde partileşin. Eski tip partileşme olmayacak, alternatif bir oluşumdur. Azınlık temsilcileri de olmalı. Ermeniler ve Araplar da girebilir. Partileşmenizi Türkiye'de Avrupa müktesebatına uygun biçimde geliştirin. Selamlarımı söyleyin. Demokratik örgütlenme temelinde kurumlaşmalısınız. Bu önemli…" İllegalite olmayacak, sonuna kadar açıklık olmalı. Siz de anlamalısınız. Belirttiğim model devlet düşmanlığı yapmaz, devleti de hedeflemez; ancak devletin borazanı da değildir. Bu yeni model partileşme Türkiye'yi ileriye taşıyabilir. Sağ ve sol sekterler bunu gerçekleştiremezler. Pratikleri ile bu netleşmiştir. Su ana kadar ki partileşmeler yozlaşmış partilerdir, oligarşiye hizmet eden partilerdir. Gençleri, cezaevinden çıkanları, halkımızı, aydınları DTH'ne katılmaya çağırıyorum. Binlerce kişi var, herkesi katın…"Yerel konferanslardan kongreye doğru gidersiniz. Demokratik katılımı esas almak gerekir. Demokratik tarzda ve topluma dayalı olarak gelişmelidir… Demokratik Toplum Partisi, tüm Türkiye'nin partisi olur. Bu önemli bir çalışmadır. Kürtler, Türkler, azınlıklar girebilir. Ama seksiyon tarzı örgütlenme de olabilir. Bu Boockhin'de de var. Ege'de, Karadeniz'de ayrı seksiyonlar olabilir. Demokratik toplum hareketi toplum odaklı, demokrasi hedefli geliştirilir." Türkiye'nin buna ihtiyacı var. Toplumsal barış projesi olarak öngörmesini önemli buluyorum. Bu projenin önü açıktır. Barış için bu gereklidir denebilir. Bunu önemsiyorum. Güçlerin birleştirilmesi demokrasiye kazandırır.

2. İDDİA:

Öcalan 19 Mayıs 2004 tarihli görüşmede örgütün yönetici kadrolarına talimatlar vermiş, istediklerinin yapılmaması olasılığına karsı da ilgilileri tehdit etmekten geri durmamıştır. Tüm bu bahsi geçen görüşmelerde geçen talimatların ne kadar etkili olduğu zaman içinde gözlenebilmiştir.

Teröristbaşının hem terör örgütünü, hem de Demokratik Toplum Partisini (öncesinde DEHAP'ı) talimatları ile yönetip, yönlendirdiği kuşkuya yer vermeyecek biçimde ortaya çıkmıştır.

KANIT:

16.07.2004 tarihli "HÜRRİYET" Gazetesi'nin 1. sahifesi'nde manşetten "Örgütte hortum zabıtları" başlığı ile terör örgütü PKK/KADEK/KONGRA-GEL' in eski Avrupa sorumlusu Rıza ALTUN'un savunması adı altında yayımlanan habere bir tepki verilmemesi olgusu dahi "DEHAP'ın ve sonrasında DTP.nin terör örgütünün kontrol ve güdümünde faaliyet gösterdiğini kanıtlamaya yeterlidir.

SAVUNMA:

Sayın Başsavcının bu denli ciddi iddialara karşı dayanak ve kaynak olarak gösterdiği GAZETE HABERİ'nin ulusal ve ulusalüstü hukuk açısından kanıt değeri yoktur.Başka bir kaynak da gösterilmemiştir.

4. İDDİA:

Nitekim sonraki tarihlerde DTP bünyesine katılan ve halen görevde olan BELEDİYE başkanlarının eylemleri, PKK tarafından atanmaları konusunda kuşkuya yer vermeyecek boyutlarda ortaya çıkmıştır."

KANIT:

16.07.2004 tarihli "HÜRRİYET" Gazetesi'nin 1. sahifesinde manşetten "Örgütte hortum zabıtları" baslığı ile terör örgütü PKK/KADEK/KONGRA-GEL' in eski Avrupa sorumlusu Rıza ALTUN'un savunması adı altında yayımlanan "habere bir tepki verilmemesi olgusu."

SAVUNMA:

İddianamede, ulusal çapta yayın yapan bazı gazetelerin anılan iddialara yönelik yaptığı bazı haberlerin de kaynak olarak gösterildiği görülmektedir. Haberlerde yer alan iddiaların hukuksal olarak kanıt oluşturmayacağı bir yana, yapılan haberlerin gerçekliğinin saptaması da soruşturulması da, geniş olanaklara karşın yetkili organlar tarafından yapılmamıştır.

Bir haberin yalanlanmamış veya tekzip edilmemiş olması yasalarımıza göre suç değildir. Kaldı ki, böyle bir konuda 'basın hukukunu' ilgilendiren ihmali davranışın bu denli bir ağır bir suçlamanın kanıtı gösterilmesi anlaşılabilir değildir.

5- İDDİA:

DTP'nin terör örgütü PKK ile bağlantısını kanıtlayan bir olay da Demokratik Toplum Partisi'nin kurulusu aşamasında gerçeklesen Hikmet Fidan cinayetidir. Zira hiçbir DTP (DEHAP)'li olayı kınayamamış, hatta cenazenin kaldırılması için Diyarbakır Büyükşehir BELEDİYEsinden ambulans talebi dahi "deposu delik" gerekçesi ile karşılanmamıştır.

KANIT:

Milliyet Gazetesi'nin 25.10.2005 tarihli nüshasında yer alan HABER

ÖN SAVUNMA:

Bu iddiaların herhangi somut bir kanıtı olmadığı gibi, Demokratik Toplum Partisi ile bağdaştırılmasını da anlamış değiliz. (…) Sayın Başsavcı bu konuda sağlıklı bir araştırma yapmış olsaydı, DTP nin kurucu başkanı ile birlikte birçok kurucusunun taziye ziyaretinde bulunduğunu, cenaze törenine katıldığını ve böylesi şiddet eylemlerine karşı tavır aldığını öğrenmiş olacaktı.

ESAS HAKKINDA GÖRÜŞ:

Bu konuda herhangi bir görüş bildirilmemiştir.

SAVUNMA:

Başsavcılığın, DTP'nin kapatılması hakkında düzenlediği iddianame bu maddede yer alan suçlama ile vehim ve hayal boyutunu aşmış, "iftira" noktasına ulaşmıştır. E-Yargı, Uyap, E-Adliye aşamasında Başsavcının İnternetten yararlanmadan iddianame düzenlemesi inandırıcı değildir. Ancak Başsavcı aynı internete bizim de ulaşabildiğimizi göz önünde bulundurmamış olmalı ki, bu fütursuz ve ciddiyetsiz suçlamaları kaleme alabilmiştir. Nitekim, aşağıda görüntülenen google sayfasında müvekkil parti yetkililerinin Hikmet Fidan olayında gösterdikleri tepkilere ilişkin haberlerin yalnızca bir kısmı yer almaktadır.

<u>*Hikmet Fidan Haberleri*</u>

Hikmet Fidan`ın ailesini telefonla arayarak taziye dileklerini ileten yazar ... Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca Demokratik Toplum Partisi`nin… (DTP) www.tumgazeteler.com/haberleri/hikmet-fidan/?start=80 - 4k –

Kapatılan HADEP Haberleri

Kapatılan HADEP Genel Başkan Yardımcısı Hikmet Fidan`ın öldürülmesi olayı duruşması sanık Fırat ... Siyam Fidan, taziye ziyaretine gelen Leyla Zana ...www.tumgazeteler.com/haberleri/kapatilan-hadep/?start=90 - 4k -

Rizgari - Ümit Fırat: Öcalan'sız DTP gerek

Özellikle Hikmet Fidan'ın öldürülmesi hadisesinden sonra... İzmir'de taziye evinde tartışmışlar, Ahmet Türk cinayete çok sert tepki göstermiş, ...www.rizgari.com/modules.php?name=News&file=print&sid=9971 - 19k -

Ceylanpınar

Ceylanpınar İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından fidan dikimi yapıldı. ... DTP'lilerin taziye ziyareti kalabalık bir basın mensubu grubu tarafından takip ...www.ceylanpinari.com/yorehaber.htm - 207k -

Diğer yandan, yine internette yaptığımız araştırmada, Hikmet Fidan davasında kesin karar verilmemiş olmakla birlikte, iddianamenin tamamlandığı, iddianamede, cinayete karışan F.K. hakkında ömür boyu, M.K.O. ve V.A. hakkında ise 10'ar yıla kadar hapis cezası isteniyor. Ayrıca Fidan'ı öldüren tetikçinin hala aranan terör örgütü PKK üyesi Serkan Ş. Olduğu, ve anılan iddianamede çok doğal olarak müvekkil partinin adının hiçbir şekilde geçmediği anlaşılmaktadır.

Hikmet Fidan'ın davasında 3 kişiye hapis istemi!

Diyarbakır'da kapatılan HADEP'in eski Genel Başkan Yardımcısı Hikmet Fidan'ın öldürülmesi olayıyla ilgili iddianame tamamlandı.

Cumhuriyet Başsavcılığı'nca hazırlanan iddianamede, cinayete karışan F.K. hakkında ömür boyu, M.K.O. ve V.A. hakkında ise 10'ar yıla kadar hapis cezası isteniyor. Ayrıca Fidan'ı öldüren tetikçinin hala aranan terör örgütü PKK üyesi Serkan Ş. olduğu belirtiliyor.

Başsavcılık makamının, müvekkil parti hakkında böylesi ağır suçlamalarda bulunmadan önce, iddiasına konu ettiği olayları, en azından adli olayları soruşturup araştırması beklenirken, bu özeni dahi göstermemiş olması iddianame ve davanın zafiyetinin bir başka göstergesidir

6- İDDİA:

Demokratik Toplum Partisi'nin daha kurulusunda kan ve terör örgütü PKK'nın emirleri üzerine oturtulduğu, hiçbir şekilde ve hiçbir kaynaktan

muhalefete imkan tanımadığı, ortaya çıkmıştır. PKK ile DTP (DEHAP) organik bağlantısı artık kamuoyunun gözünde tartışmaya yer vermeyecek biçimde kanıtlanmıştır.

KANIT:

Milliyet Gazetesi yazarı Hasan Cemal'in 16.07.2005 tarihli "Kürt aydınları tedirgin", 19.07.2005 tarihli "Sus, yoksa hain derler",Taha Akyol'un 12.07.2005 tarihli "PKK ve Kürt hareketi" baslıklı yazıları.

SAVUNMA:

Sn. Başsavcıyı, iddianamesine kanıt oluşturacak kadar etkileyen iki yazar Hasan Cemal'in "Şiddete karşı akılla, sabırla mücadele!" ve Taha Akyol'un *"Parti kapatmak yanlıştır!"başlıklı makalelerinin de parti kapatmanın yanlışlığını* kamuoyunun gözünde tartışmaya yer vermeyecek biçimde kanıtlamış olmasını umuyor, anılan makaleleri aşağıda sunuyoruz.

Hasan CEMAL-haber sitesi en son haber-

Şiddete karşı akılla, sabırla mücadele!20 Kasım 2007 Salı

Evet, bu ülkede siyasal parti kapatmanın barış ve istikrara herhangi bir yararı dokunmuyor. Bu filmi çok seyrettik. Kaç tane parti kapatıldı. Ama Türkiye her seferinde rahatlamadı, tersine sıkıştı. İçte ve dışta siyasi manevra alanı daraldı. Lütfen anımsayın.

1990'ların ilk yarısında DEP kapatılmıştı. DEP'li milletvekilleri dokunulmazlıkları kaldırılıp hapse atılmışlardı. TBMM, hem demokrasi adına kötü bir sınav vermiş, hem de bir yandan yurtiçinde PKK'nın elini güçlendirirken, yurtdışında da Türkiye'nin yıpratılmasına, imajının kötüleşmesine kapıyı aralamıştı. Terörle mücadele derken demokrasinin kolu kanadı kırılmıştı. Böylece, terör ve şiddet odaklarının ekmeğine yağ sürülmüştü.

Onun için dikkat! Bugün de farklı olmaz.

DTP'nin kapatılması için Anayasa Mahkemesi'ne başvuru yapılmış durumda.

Bilmiyorum, oynanmak istenen oyunun ya da oyun içinde oyunun ne kadar bilincindeyiz.

PKK ve İmralı, anlaşılan o ki, DTP'nin kapatılmasını düğün bayram ederek karşılamaya hazırlanıyor. Kitleler daha şimdiden meydanlara

dökülüyor. Toplulukların güvenlik güçleriyle çatıştırılması için kışkırtıcı, provokatif taktikler uygulanıyor. Bir başka deyişle:

Kan dökülmesi isteniyor. İşaretler öyle. Gelen sinyaller öyle. Aslında oyun açık oynanıyor.

PKK demek istiyor ki:"Oy verdiniz, Ankara'ya gönderdiniz. Ama bakın oy verdiğiniz parti kapatılıyor. Seçtiğiniz milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması gündemde. Sizin iradenizi hiçe sayıyorlar, sizi adam yerine koymuyorlar. Bunun için de tek yol dağdır, düşün bizim arkamıza!"Oyun kabaca budur. Güneydoğu'da, AKP karşısında zemin ve seçim kaybeden PKK yeniden güçlenebilmenin yolunu böyle arıyor.

Şimdi soru: Parti kapatarak PKK'nın işi kolaylaştırılacak mı? Siyasetin penceresinden bakarak bu soruyu sorumluluk sahibi herkesin, yakın geçmişin deneyimlerini de göz önünde tutarak etraflıca düşünmesi gerekiyor.

Bu açıdan 1980'lerden, 1990'lardan çıkarılacak çok ders var.

Öte yandan, yine bu yıllarla ilgili olarak Türkiye'de yaşanan olumlu bir değişime de dikkat çekilmeli.

DTP'nin kapatılması konusunda Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın girişimi gerek siyaset kurumunda, gerekse medyada genel olarak olumsuz karşılandı, eleştirildi.

Bu da olumlu bir değişim.

TBMM Başkanı Toptan da, Başbakan Erdoğan da, Adalet Bakanı Şahin de, İçişleri Bakanı Atalay da DTP'nin kapatılması ve dokunulmazlıkların kaldırılması konusuna demokrasi açısından olumlu bakmadıklarını herhangi bir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde belirttiler.

Bunun gibi, medyanın genel havasıyla köşe yazarlarının tepkisinde de demokrasi adına sevindirici çizgiler ağır basıyor.

Kısacası:

Şiddet ve teröre karşı mücadelenin akılla, sabırla, demokrasinin kolunu kanadını kırmadan, İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın deyişiyle, "Demokrasiyi teröre feda etmeden" verilmesi gerekiyor.

Acılarla yüklü yakın geçmişten çıkarılacak önemli derslerden biri budur.

Milliyet-Taha AKYOL Objektif

Parti kapatmak yanlıştır!

DTP hakkında kapatma davası açıldı. Günlerdir DTP'yi şiddetle eleştiren bir yazar olarak belirteyim ki, parti kapatmak yanlıştır!

7- İDDİA:

23.07.2005 tarihli Milliyet Gazetesi'nde yer alan;"AB, Dönem Başkanı İngiltere'nin Ankara Büyükelçiliği aracılığıyla dün yaptığı açıklamada, "Türkiye'deki tüm siyasi grupları her türlü şiddeti kınamaya çağırdı."BAŞLIKLI haber içeriğine göre de DEHAP ve DTP'nin PKK organı seklindeki faaliyetlerinin uluslararası platformda da aynı şekilde değerlendirilip, kınandığını göstermektedir.

KANIT:

06.06.2005 tarihli Milliyet Gazetesi'nde yer alan; "DEHAP'A KRİTİK UYARILAR" baslıklı haber"

SAVUNMA:

Başsavcılığın cımbızlama kanıtları arasında yer alan bu maddedeki yazı da, AB 'nin müvekkil partiye bakışını çarpıtmaktadır. AB ve yetkili organlarının müvekkil partiye ve huzurdaki davaya yaklaşımlarına iliş- kin bazı açıklamaları aşağıdadır. Yine, internette yapılacak basit bir arama ile de aşağıda yer alan bulgulara ulaşılmaktadır.

"Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı Joost Lagendijk AB'nin DTP aşkı tutkunlarından. "Kapatmak çözüm olmaz. Demokratik mücadele kanalı kapatılmamalı" diyor.O da bizdeki benzer yorumlara katılıyor ve "DTP'yi kapatmak PKK'ya yarar" diyor.

BRÜKSEL(20.11.2007)- Avrupa Birliği'nin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Olli Rehn DTP'ye yönelik kapatma davasını yakından izlediklerini söyledi. Belçika'nın Başkenti Brüksel'de yapılan Türk Dışişleri Bakanı Ali Babacan, AB'nin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Olli Rehn ve AB Dönem Başkanı Portekiz Dışişleri Bakanı Luis Amada ve AB Dönem Başkanlığı'nı devralacak Slovanya'nın Dışişleri Bakanı Dimitrij Rupel'ın katıldığı Türkiye-Avrupa Birliği Troyka toplantısı sona erdi. Toplantı sonrası Türk Dışişleri Bakanı Babacan'la basın toplantısı düzenleyen AB Genişlemeden sorumlu komiseri Olli Rehn DTP'ye yönelik kapatma davasını yakından izlediklerini

söyleyerek, ''DTP'nin Meclis'te olmasını dağda olmasına tercih ederiz'' dedi. (www.cayport.info internet sitesinden alıntıdır)

AB'DEN DTP KAPATMA DAVASINA: ÇOĞULCULUK ÇAĞDAŞ DEMOKRASİNİN EN ÖNEMLİ UNSURLARINDAN

29.01.2008, 12:53

Avrupa Parlamentosu'nda DTP hakkındaki kapatma davasıyla ilgili bir yazılı soru önergesini yanıtlayan AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olli Rehn, '11 Temmuz seçimleriyle Türk parlamentosu ülkenin siyasi çeşitliliğini şu anda daha geniş biçimde temsil etmektedir. Çoğulculuk artmıştır ve Türk demokrasisinin kalitesi yükselmiştir' dedi.

BRÜKSEL (ANKA) ? AB Komisyonu Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından DTP hakkında açılan kapatma davası konusundaki görüşlerini '11 Temmuz seçimleriyle Türk parlamentosu ülkenin siyasi çeşitliliğini şu anda daha geniş biçimde temsil etmektedir. Çoğulculuk artmıştır ve Türk demokrasisinin kalitesi yükselmiştir' ifadeleriyle açıkladı.

AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olli Rehn, Avrupa Parlamentosu Üyesi Hollandalı Parlamenter Frank Vanhecke'nin DTP hakkında başlatılan kapatılma girişimine ilişkin yazılı soru önergesini yanıtladı. AP'nin aşırı sağ kanadına mensup Frank Vahnecke soru önergesinde, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 'Kürt yanlısı' DTP'nin kapatılmasına ilişkin kapatma davası açtığını hatırlattı. Vahnecke, iddianamede 'Parti liderleri tarafından ortaya konulan eylemler ve yapılan konuşmaların partinin devletin bağımsızlığı, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne yönelik eylemlerin odağı haline geldiğini ortaya koyduğu' iddiasının yer aldığını kaydetti. Konunun AB Komisyonu temsilcisinin de hazır bulunduğu, Dışişleri Bakanı Ali Babacan ve AB Troykası tarafından yapılan toplantıda ele alındığını kaydeden Vanhecke, önergesinde, 'Komisyon yukarıda belirtilen yasal süreci, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin içtihatları ışığında, ifade ve örgütlenme özgürlüğü bağlamında nasıl mütalaa etmektedir' dedi. Frank Vanhecke, Komisyon'un olaya karşı yaklaşımını da sordu.

- REHN: TÜRK DEMOKRASİSİNİN KALİTESİ YÜKSELDİ

AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olli Rehn ise, yanıtında Başsavcının DTP'nin Türkiye'nin birlik ve bütünlüğüne karşı hareketler için odak noktası haline geldiğini iddia ettiğini, kapatılmasını ve 221 parti yöneticisinin beş yıl siyasi yasaklı ilan edilmesini istediğini belirtti.

Rehn, Anayasa Mahkemesi'nin de 23 Kasım'da başvuruyu kabul ettiğini bildirdi. Partinin savunmasını hazırlamak durumunda olduğunu belirten Rehn şöyle devam etti:

'Başbakan Erdoğan dahil, Hükümetin önde gelen üyeleri, kapatma davasını uygun bulmadıklarını açıkça ifade etmişlerdir. Keza diğer siyasi partilerin üyeleri ve basın da bu davayı eleştirmiştir.

Siyasal çoğulculuk çağdaş demokrasinin en önemli özelliklerinden biridir. 11 Temmuz 2007 Parlamento seçimleriyle Türk parlamentosu ülkenin siyasi çeşitliliğini şu anda daha geniş biçimde temsil etmektedir. Çoğulculuk artmıştır ve Türk demokrasisinin kalitesi yükselmiştir. Komisyon bunu 6 Kasım 2007 İlerleme Raporu'nda da değindiği gibi memnuniyetle karşılamaktadır.

Komisyon DTP'nin kapatılması davasıyla ilgili tüm gelişmeleri yakın bir şekilde bu perspektiften izleyecektir.' (ANKA) (ORH/ZG)Haber-x internet sitesinden alınmıştır.

HaberX-AB'DEN DTP KAPATMA DAVASINA: ÇOĞULCULUK ÇAĞDAŞ…

Avrupa Parlamentosu'nda DTP hakkındaki kapatma davasıyla ilgili bir yazılı soru önergesini yanıtlayan AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olli Rehn, ...www.haberx.com/n/1080776/abden-dtp-kapatma-davasina-cogulculuk.htm - 20k -

HABER: AB'den DTP Kapatma Davasına: Çoğulculuk Çağdaş Demokrasinin ...

AB'DEN DTP KAPATMA DAVASINA: ÇOĞULCULUK ÇAĞDAŞ DEMOKRASİNİN EN ÖNEMLİ UNSURLARINDAN - Avrupa Parlamentosu'nda DTP Hakkındaki Kapatma Davasıyla İlgili Bir ...

www.haberler.com/haberbul.asp?yon=onceki&haber=1197097 - 81k -

AB'den DTP kapatma davasına tepki | Güncel Haberler | Haber ...

Olli Rehn, "11 Temmuz seçimleriyle Türk parlamentosu ülkenin siyasi çeşitliliğini şu anda daha geniş biçimde temsil etmektedir. Çoğulculuk. www.kimnededi.net/abden-dtp-kapatma-davasina-tepki-haberi/29-01-2008/haber-no:35194.html - 46k -

Rehn: DTP kapatma davasını yakından izliyoruz - Cayport

BRÜKSEL(20.11.2007)- Avrupa Birliği'nin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Olli Rehn DTP'ye yönelik kapatma davasını yakından izlediklerini söyledi. ... www.cayport.info/community/showthread.php?t=14719 - 21k -

Kusca Websitesi - DTP: Kapatma davası bir hukuk skandalı

Ama DTP'nin kapatılması dışlanması gibi bugüne kadar AB'nin bir yaklaşımı olmadı, tersine DTP'nin Türkiye için önemli olduğu birçok açıklamalarında ortaya ... www.kusca.biz/modules.php?name=News&op=NEArticle&sid=3316 - 89k -

9- İDDİA:

Ulusal platformda değerlendirilmesi gereken bir olay da İnsan Hakları Derneği (İHD) kurucu üyelerinden olan yazar Adalet Ağaoğlu'nun, derneğin Emin Galip Sandalcı'nın İstanbul Başkanlığından düşürülmesinden sonra PKK yanlısı politika izlediği, tek yanlı ırkçı-milliyetçi bir tutum takındığını gibi gerekçelerle İHD'den istifa etmesidir. Bulunması gereken konumla ilgisiz bir konuma sürüklendiği anlaşılan İHD'nin davalı DTP (ve terör örgütü PKK) ile hemen her platformda ortak görüş bildirmesinin altında yatan sebebin Sayın Ağaoğlu'nun tesbitleri olduğu, dolayısıyla İnsan Hakları Derneği'nin tamamen terör örgütü PKK'nın kontrolünde faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır.

KANIT:

Adalet Ağaoğlu'nun açıklamasının bir kısmı

SAVUNMA:

Müvekkil parti ile organik ve /veya inorganik hiçbir bağlantısı olmayan Adalet Ağaoğlu ve İHD nin bu iddianame düzeneğindeki yeri anlaşılamamış olmakla birlikte, Adalet Ağaoğlu'nun gerek iddianame gerekse kapatma davasına ilişkin açıklaması Başsavcının diğer kanıtları gibi bu kanıtının da asılsızlığının göstergesidir.

Ağaoğlu'ndan devlete DTP tepkisi

DTP'nin kapatılması iddianamesinde adının geçmesine ve tesbitlerinin deliller arasında sayılmasına yazar Adalet Ağaoğlu tepki gösterdi: DTP bu Meclis'te olmalı. Yazar Adalet Ağaoğlu, DTP'nin kapatılması iddianamesinde adının geçmesi ve tesbitlerinin deliller arasında sayılmasına tepki gösterdi. Rahatsızlığı nedeniyle bu konudaki haberleri izleyemediğini belirten ve haberi NTVMSNBC'den öğrenen Ağaoğlu, "Sadece şunu söyleyebilirim; Nereden çıkarıyorlar!" dedi.

Ağaoğlu şöyle devam etti:

Sadece şunu söyleyebilirim, nereden çıkarıyorlar, DTP'nin kapatılmasıyla benim istifa metnim arasındaki bağlantıyı? İşte bahane! Daha doğrusu ben DTP'nin Meclis'te kalmasına taraftarım, asla kapatılmasını da istemem. Seçimle gelmişlerdir, Meclis'telerdir ve bunu çok yararlı buluyorum. Orada üstlerine düşen görevleri de yapmalarını bekliyorum.

BENİM İSTİFAMIN OLUMLU SONUCU Benim istifamın gerekçelerine bakarsanız "şimdiki zamanda" diyorum; O zaman DTP Meclis'te filan değildi. Bunu, benim istifamın çok olumlu bir sonucu olarak görüyorum. Ve orada kalmasını da savunuyorum. DTP ile İHD'nin birleştirilmesi meselesini kapatalım şimdi. Bu uzun bir konu ve hukuki bir sorun. DTP'nin değil, hiçbir partinin, hiçbir güç tarafından kapatılmasına taraftar değilim.

ADALET AĞAOĞLU-forumex.com 17.11.2007

I/I-A)DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİNİN KURULUŞU SONRASI EYLEMLERE İLİŞKİN İDDİALAR

Başsavcı, kendi suçlamasına neden olan iddiaları dışında DTP'nin herhangi bir eylemi, faaliyeti olmadığını ileri sürmüştür. Meclis tutanakları getirtilirse DTP'nin 20 kişilik grubuyla her konuda çalışmalara katıldığı, önergeler verdiği, raporlar sunduğu görülecektir. Tutanaklar celbedildiğinde, DTP milletvekillerinin çalışmalarının, diğer partilerde kişi başına düşen konuşma ve faaliyetin çok daha üstünde olduğu rahatlıkla görülebilir.

1-İDDİA:

DTP'Lİ CİZRE BELEDİYE BAŞKANI AYDIN BUDAK'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ BEYANI:

14.01 2006 tarihinde Cizre BELEDİYE Başkanı olan Aydın BUDAK'ın Memu-Zin Kültür Merkezinde yaptığı konuşma

KANIT:

Kesinleşmemiş Mahkeme Kararı -Cizre Asliye Ceza Mahkemesinin 09.06.2006 gün ve 2006/100-440 sayılı kararı ile TCY'nın 220/8-1. maddesi gereğince 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

SAVUNMA:

Karar henüz kesinleşmemiştir, İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır.

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

2- İDDİA.

DTP'Lİ CİZRE BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI ABDÜLKADİR İNEDİ'NİN EYLEMİ:

İDDİA:

02.03.2006 tarihinde Cizre ilçe merkezinde bir askeri aracın pusuya düşürülerek silahla taranması ve bomba ile yakılması olayında BELEDİYE başkan yardımcısı Abdülkadir İnedi'nin teröristlere yardım ve yataklık ettiği anlaşılarak cezalandırılması istemiyle açılan dava Diyarbakır 6. Ağır ceza Mahkemesinin 2006/186 esas sırasında kayıtlı olup halen yargılaması devam etmektedir.

KANIT:

Dava dosyası DERDESTTİR.

SAVUNMA:

Dava sonuçlanmamıştır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır.

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

3- İDDİA:

DTP DİYARBAKIR iL YÖNETİMİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI AMAÇLI EYLEMİ:

14.02.2005 tarihinde "Abdullah Öcalan'ın Kenya'dan ülkemize getirilisini protesto etmek amacıyla DTP Diyarbakır il yönetimi tarafından organize edilen gösteri, pankart açılMASI, sloganlar atılması.

KANIT:

Olayla ilgili terör örgütünün propagandasını yapma suçundan açılan Diyarbakır 4. ağır ceza mahkemesinin 2006/245 esasında kayıtlı kamu davası derdesttir.

SAVUNMA:

Maddede yer alan eylem ve devamında kanıt olarak verilen dava dosyasında sanığın bile kim olduğu belli değildir. Dava derdesttir, örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

4- İDDİA:

DTP MERSİN iL BAŞKANI ALİ BOZAN'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ BEYANI:

15.02.2006 tarihinde "DTP Mersin il yönetimi tarafından organize edilen gösteri.

KANIT:

İl başkanı olan Ali Bozan tarafından Terör örgütü PKK ve Abdullah Öcalan'ı övücü sözler sarfedilmesi nedeniyle hakkında suçu ve suçluyu övme eylemi nedeniyle TCY'nın 215/1 maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan dava Mersin 3. Sulh Ceza Mahkemesinin 2006/460 esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Dava derdesttir, örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

5- İDDİA:

DTP ERZURUM iL BAŞKANI BEDRİ FIRAT'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ EYLEMLERİ:

17.02.2006 ile 20.03.2006 tarihleri arasında DTP Erzurum il başkanı olan Bedri Fırat'ın AÇIKLAMALARI, PKK örgüt üyesinin anısına saygı durusunda bulunması, çalışma masası üzerinde Abdullah Öcalan'ın resmini bulundurması,

KANIT:

Erzurum 2. Ağır ceza Mahkemesinin 2006/59 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden yapılan yargılaması sonucu terör örgütünün propagandasını yapma suçundan 2 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

SAVUNMA:

Sanığın DTP de yalnızca 1 ay il başkanlığı yaptığı, kararın kesinleşmediği görülmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

6- İDDİA:

DTP MALATYA iL TEŞKİLATININ TERÖRİST BASINI ÖVEN BASIN BİLDİRİSİ:

09.02.2006 tarihinde DTP Malatya il ve merkez ilçe yönetiminde görevli BAZI KİŞİLERİN Öcalan'ı öven bildiri dağıtmak, sözde baskıların kaldırılması için açlık grevi başlatmak seklindeki eylemleri.

KANIT: Açılan soruşturma Malatya C.Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

2 yıldır sürmekte olan soruşturmada Zanlı isimleri dahi belirlenmemiştir. İsmi dahi belli olmayan kişilerin parti yöneticisi olduğu iddiası hukuk ciddiyeti ile bağdaşmamaktadır.

7- İDDİA:

DTP İSTANBUL iL ÖRGÜTÜNÜN TERÖR ÖRGÜTÜNE YARDIM AMAÇLI EYLEMİ:

"Ülkede Özgür Gündem" gazetesinin geçici süre ile kapatılması üzerine Toplumsal Demokrasi Gazetesi'nin 19.11.2006 tarihli nüshasının 6. sahifesinde DTP İstanbul il yönetiminde görevli Mehmet Sakar, Ömer Askara, Lezgin Bingöl, Ayşe Arslan, Çiçek Arıç, Osman Taşdemir, Lezgin Örnek, Yüksel iğdeli, Hüseyin Çalısçı, Mustafa Eraslan, Meliha Varışlı, Doğan Erbaş, Cafer Selçuk ve Nizamettin Öztürk tarafından yayımlanan Ateşkes sürecinin kalıcı barışa dönüşmesi ve kürt sorununun çözümsüzlüğünden kaynaklı yaşanan savasın son bulması için tüm Kürt ve Türk gençlerini askere gitmemeye çağırıyoruz…" İÇERİKLİ Bildiri.

KANIT:

Bağcılar 2. Asliye Ceza Mahkemesinde GÖRÜLEN dava

SAVUNMA:

Davanın ESAS NUMARASI dahi yazılı değildir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır.

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

8- İDDİA:

DTP KURUCU ÜYESİ HATİP DİCLE'NİN TERÖRİST BASI ABDULLAH ÖCALAN'IN DİREKTİFİ iLE HAREKET ETTİKLERİNE DAİR BEYANI:

DTP kurucu üyesi Hatip Dicle'nin "Öcalan'ın partisiyiz" seklinde beyanı

KANIT:

Kamu davası Bağcılar Asliye Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

DAVA B E R A A T ile sonuçlanmıştır.

9- İDDİA:

DTP'Lİ DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI OSMAN BAYDEMİR'İN ÖRGÜT MENSUPLARINI DESTEKLEYEN BEYANI:

29.03.2006 tarihinde Diyarbakır ilinde meydana gelen olaylarda BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE başkanı olan Osman Baydemir'in yaptığı basın açıklaması ve sokakta eylemcilerle yaptığı görüşme sırasında sarfettiği sözler.

KANIT: Açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/199 esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Davanın ESAS NUMARASI dahi yazılı değildir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

10- İDDİA:

DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI SEDAT YURTDAS'IN TERÖRİSTBAŞI ABDULLAH ÖCALAN'I ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

DTP Genel Başkan yardımcılarından Sedat Yurtdas, 11.01.2006 tarihinde Öcalan için sayın sıfatını kullanmıştır.

KANIT:

Diyarbakır 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 01.03.2007 gün ve 2007/46 sayılı kararı ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

SAVUNMA:

Kararın kesinleşmediği görülmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

11- İDDİA:

DTP GENEL BAŞKANI AHMET TÜRK'ÜN TERÖRİSTBAŞI ABDULLAH ÖCALAN'I ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

18.01.2006 tarihinde davalı Demokratik Toplum Partisi Genel başkanı Ahmet Türk yaptığı basın açıklamasında terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan için sayın sıfatını kullanması.

KANIT:

Diyarbakır 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 28.02.2007 gün ve 2006/548-2007/49 sayılı kararı ile TCY'nın 215/1. maddesi gereğince 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.Parti Genel başkanı olması itibarıyla beyan ve eylemleri önemli ve parti için bağlayıcıdır.

SAVUNMA:

Kararın kesinleşmediği görülmektedir. Kaldı ki Ahmet Türk milletvekili dokunulmazlığına sahiptir. İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi

gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

12- İDDİA:

DTP'Lİ SİİRT BELEDİYE BAŞKANI MURAT AVCI'NIN TERÖR ÖRGÜTÜNE YARDIM NİTELİĞİNDEKİ AÇIKLAMALARI:

DTP Siirt il başkanı olan Murat Avcı'nın 28.03.2006 ve 29.03.2006 tarihlerinde yaptığı basın Açıklamaları

KANIT:

Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/150 esas sayılı dosyası üzerinden yargılanması devam etmektedir.

SAVUNMA:

Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

13- İDDİA:

DTP'Lİ BATMAN BELEDİYE BAŞKANI AYHAN KARABULUT'UN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAPILAN ŞİDDET İÇERİKLİ GÖSTERİLERE KATILMASI:

30-31.03.2006 tarihlerinde Batman belediye başkanı olan Ayhan Karabulut'un molotof kokteyllerinin atılıp, kamu binalarının yağmalandığı, PKK'yı simgeleyen bayrakların taşınıp, yasa dışı örgüt lehine sloganların atıldığı EYLEME KATILDIĞININ anlaşılması

KANIT:

Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/187 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. A.Karabulut, bir toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmıştır, şiddet içeren herhangi bir eylemde bulunmamıştır. Başsavcılık cümleyi öyle kurmaktadır ki, okuyan toplantıya katılmak değil de şiddet uygulamaktan yargılama sürüyor sanmaktadır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır.

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

14- İDDİA:

DTP ADANA İL BİNASININ YASADISI ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

06.02.2006 tarihinde DTP Adana il binasında yapılan izinli arama sonucu bina içerisinde terör örgütü elemanlarına ait resimlerin duvarlarda sergilendiği, terör örgütüne ait çok sayıda döküman bulunmuştur.

KANIT:

DTP il yöneticileri haklarında açılan kamu davası Adana 7. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/88 esasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

15- İDDİA:

CİZRE BELEDİYESİ DTP'Lİ ENCÜMEN ÜYESİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNE MERMİ VE DİGER İHTİYAÇ MALZEMELERİNİ GÖTÜRMESİ:

DTP Cizre encümen üyesi Muhsin Gasır ve arkadaşı Mehmet Canımana isimli şahıslar terör örgütüne basta mermi, gıda ve sair ihtiyaç malzemelerini götürmek üzere iken yakalanmış, haklarında terör örgütü elemanı olma suçundan açılan kamu davasının Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılaması sonucu mahkumiyetlerine karar verilmiştir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

16- İDDİA:

NUSAYBİN DTP İLÇE BİNASININ YASADISI ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

14.04.2006 tarihinde Nusaybin DTP ilçe binasında yapılan aramada PKK terör örgütü lideri Abdullah Öcalan ve çeşitli örgüt militanlarına ait fotoğrafların duvarlarda asılı olduğu, yasa dışı sloganlar içeren çeşitli pankart ve dökümanın bulunduğu tesbit edilmiştir.

KANIT:

Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/170 esassına kayıtlı olarak devam etmektedir.

SAVUNMA:

Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

17- İDDİA:

DTP MERSİN İL YÖNETİCİLERİNİN MİTİNGDEKİ KONUŞMALARI iLE HALKI KİN VE DÜSMANLIGA TAHRİK ETMELERİ:

19.03.2006 tarihinde DTP Mersin il yönetimi organizasyonunda "Nevruz Senliği" adı ile gerçekleştirilen miting sırasında il yöneticileri yaptıkları konuşmalar.

KANIT:

Dava Mersin Asliye Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Sanık ismi ve davanın ESAS NUMARASI dahi yazılı değildir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

18- İDDİA:

DTP MERSİN İL BAŞKANI ALİ BOZAN'IN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YASADISI GÖSTERİ ORGANİZE ETMESİ:

21.04.2006 tarihinde DTP Mersin il başkanı olan Ali Bozan terör örgütü üyesi Mehmet Alkan'ın cenazesinde sloganlar atılmasına bayraklar açılmasına kamu kurum ve özel is yerlerine saldırılarda bulunulmasına imkan tanıdığı

KANIT:

Soruşturma, halen Adana Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

2 yıldır sürmekte olan soruşturmada Zanlı isimleri dahi belirlenmemiştir. İsmi belli olmayan kişilerin parti yöneticisi olduğu iddiası hukuk ciddiyeti ile bağdaşmamaktadır.

19- İDDİA:

DTP KARS İL BİNASINDA TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YASADISI GÖSTERİ ORGANİZE EDİLMESİ:

11.02.2006 Günü Kars DTP il binası önünde yapılan basın açıklamasından sonra parti binasındaki grup tarafından 'pankartları yapıştırıldığı, sloganlar atılması,

KANIT:

söz konusu eylemler nedeniyle Aydın Göktaş, Orhan Aras, Faruk Özyavuz, Sihan Keles, İsmail İmre ve Abdullah Kutmaral haklarında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası Kars Sulh Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

SANIKLAR PARTİ ÜYESİ OLMADIKLARI gibi Sanıkların parti üyesi olduğu iddiası da yoktur. Davanın ESAS NUMARASI dahi yazılı değildir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

20- İDDİA:

CİZRE İLÇESİNDE DTP'NİN ORGANİZE ETTİĞİ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ NİTELİKTE GÖSTERİ:

21.03.2006 tarihinde Cizre ilçesinde Nevruz kutlamaları adı altında yapılan gösteride Fecriye Benek, İbrahim Erkul, Ali Gün, Aydın Budak, Mesut Demir, Pınar Akman ve Zeydin Gökalp'in Öcalan posterleri ve örgüt bayrağını açıp, taşıdıkları sloganlar atmaları

KANIT:

Diyarbakır 6. Ceza Mahkemesinin 2006/180 esas numarasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Sanıkların parti üyesi olduğu iddiası yoktur. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

21- İDDİA:

DTP YÖNETİCİSİ ZEKİ KILIÇ'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN EYLEM TALİMATLARINI BİLDİRİ HALİNDE HALKA DAGITMASI:

İstanbul DTP il yönetiminde görevli Zeki Kılıç'ın 27.03.2006 tarihinde bildiri dağıttığı anlaşılmış, eylemine uyan yasadışı örgüt üyeliği suçundan Türk Ceza Yasasının 220/7 Maddesi uyarınca Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 17.05.2007 gün ve 2007/201 sayılı kararı ile 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmıştır.

SAVUNMA:

Sanığın ÖRGÜT ÜYESİ OLMADIĞI MAHKEMECE SAPTANMIŞTIR.

TCK MD 220(7) Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte, örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişi, örgüt üyesi olarak cezalandırılır

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

22- İDDİA:

DTP ERZİNCAN İL BAŞKANI HÜSEYİN BEKTAŞOGLU'NUN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ BEYANI:

DTP Erzincan il başkanı olan Hüseyin Bektaşoğlu 09/04/2006 tarihinde Roj TV'ye yaptığı canlı telefon bağlantısındaki KONUŞMA

KANIT: Erzincan Asliye Ceza Mahkemesinde yapılan yargılaması sonucu TCY'nın 220/8 ve 301/2. maddeleri gereğince cezalandırılmasına karar verilmiştir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

23- İDDİA:

DTP VAN İL YÖNETİCİSİ İBRAHİM SUNKUR'UN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ BEYANI:

DTP Van il Yönetim Kurulu üyesi olan İbrahim Sunkur öldürülen terör örgütü Mensubunun(?) cenazesinde yaptığı konuşma da 'disiplin içinde şehidin evine gidelim, bas sağlığı dileyelim-Türkiye Cumhuriyeti de bilsin ki yüzlerce binlerce şehit versek de bu yoldan dönmeyeceğiz' seklinde sarf ettiği terör örgütünü övücü sözleri

KANIT:

Van 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 15.05.2007 tarih 2006/87 esas 2007/143 karar sayılı ilamı ile TCY'nın 220/8. maddesi gereğince 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar kesinleşmiştir.

SAVUNMA:

Tüm iddiaların içinde kesinleşmiş 3 dosyadan biridir. Partinin odak olduğu eylemlerin yoğunluğuna ve parti tarafından benimsenmesine bağlıdır.141 eylemde 3 karar yoğunluğun olmadığına kanıttır.

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

24- DTP KOCAELİ İL TEŞKİLATI YÖNETİCİLERİNİN TERÖRİSTBAŞI ABDULLAH ÖCALAN'I ÖVÜCÜ AÇIKLAMALARI:

İDDİA:

21.05.2006 tarihinde Kocaeli il teşkilatı 1. Olağan Genel Kurul toplantısında parti yöneticisi olan Medeni Kırıcı, Büro Görmez, Akif Hamitoğlu ve Alaattin Enün'ün yaptıkları konuşmalar

KANIT: dava Kocaeli 3. Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/137 esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

DAVA BERAATLA SONUÇLANMIŞTIR.

25- İDDİA:

DTP NUSAYBİN İLÇE DELEGESİ HASAN BOZKURT'UN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

DTP Nusaybin ilçe delegesi olan Hasan Bozkurt 03.04.2006 tarihinde ROJ TV isimli televizyon kanalının ana haber bültenindeki konuşma

KANIT: Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/143 Esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılaması sonucu 1yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırılmıştır.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın

iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

26- İDDİA:

DTP ÜYESİ OLDUĞUNU BEYAN EDEN DENİZ YEŞİLYURT'UN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAPILAN YASA DIŞI GÖSTERİYE KATILIP ŞİDDET İÇERİKLİ EYLEMLERDE BULUNMASI:

KANIT:

DTP üyesi olduğunu beyan eden Deniz Yeşilyurt'un 23.03.2006 ve önceki tarihli eylemlerinde molotof kokteyli atarken, yasa dışı slogan atarken, PKK bayrağı taşırken görüntülenmesi davası halen İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2004/35 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

DTP üyesi olduğu kanıtlanmamıştır. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

27- İDDİA:

DTP ERZURUM İL BAŞKANI BEDRİ FIRAT'IN TERÖR ÖRGÜTÜ VE ELEBAŞINI ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

DTP Erzurum il başkanı Bedri Fırat ve arkadaşları 20.03.2006 tarihinde Hınıs ilçesinde gerçekleştirilen miting sırasında terör örgütünün propagandasını yapmak

KANIT: Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Dosya No belli değildir. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır.

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

28- İDDİA:

DTP KURUCU ÜYESİ SELİM SADAK'IN TERÖRİSTBAŞI ÖCALAN SAHSINDA SUÇ VE SUÇLUYU ÖVMESİ:

23.04.2006 tarihinde Nusaybin DTP ilçe teşkilatının açılış töreninde Selim Sadak'ın yaptığı konuşma

KANIT:

Diyarbakır 6. Ceza Mahkemesinin 2007/255 esas sırasına kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

29- İDDİA:

DTP'Lİ HAKKARİ BELEDİYE BAŞKANI METİN TEKÇE'NİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVEN AÇIKLAMASI:

16.03.2006 tarihli basın açıklamasında DTP'li Hakkari BELEDİYE BAŞKANI Metin Tekçe yaptığı basın açıklaması

KANIT:

Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/129 esas sayılı dosyası üzerinden yargılanmasına devam edilmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

30- İDDİA:

DTP BATMAN İL TEŞKİLAT GÖREVLİSİ KENAN DEMİR'İN BATMAN ADLİYESİNE BOMBA KOYMASI:

Geçmişte de PKK örgütü elemanı olmak eylemi nedeniyle yargılanıp mahkum olan ve halen DTP Batman il Teşkilatında görevli olan Kenan Demir ile DTP çalışmalarına katılan(?) Bahar Yeşilyurt'un 20.10.2005 tarihinde Batman Adliye Binasının bayanlar tuvaletine patlayıcı madde yerleştirdikleri, patlama sonucu maddi hasar meydana geldiği,, DTP il binasında sanık Kenan Demir'in Sedat Ongun adına düzenlenmiş sahte nüfus cüzdanı ile birlikte yakalandığı

KANIT:

Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/156 esas sırasında yargılamasının devam ettiği anlaşılmıştır.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

31- İDDİA:

DTP ÜYESİ PAKİZE UKSUL'UN ÖLDÜRÜLEN TERÖR ÖRGÜTÜ ÜYESİNİN MEZARINA ÖCALAN'IN RESMİNİ ASMASI:

29.03.2006 tarihinde DTP üyesi Pakize Uksul'un öldürülen terör örgütü mensubunun mezar tasına Abdullah Öcalan'ın, Mahsun Korkmaz'ın fotoğraflarını asması

KANIT:

Diyarbakır 5.Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/221 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

32- İDDİA:

DTP MARDİN İL VE KIZILTEPE İLÇE BAŞKANLARININ ROJ TV İSİMLİ TELEVİZYON KANALINA VERDİKLERİ DEMEÇLER:

06.04.2006 tarihinde terör örgütünün yayın organı Roj Tv'ye telefonla bağlanan DTP Mardin il başkanı Ferhan Türk ile Kızıltepe ilçe başkanı Ali Aslan'ın konuşmaları

KANIT:

Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/114 esas numarasına kayıtlı olarak yargılamaya devam edilmektedir.

SAVUNMA:

DAVA BERAATLA SONUÇLANMIŞTIR.

33- TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAPILAN VE ŞİDDET iÇEREN YASA DIŞI GÖSTERİYE DTP BATMAN iL YÖNETİMİNDE GÖREVLİ SEYİTHAN KIRAR'IN TAS ATMAK SURETİYLE FİİLEN KATILMASI:

31.03.2006 tarihinde DTP Batman il Yönetiminde görevli Seyithan Kırar'ın tas attığının ve eyleme fiilen katıldığının anlaşılması kamu davası devam etmektedir.

SAVUNMA:

MAHKEME, ESAS NO yazılı değildir. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

34- DTP'Lİ BATMAN BELEDİYE BAŞKANI HÜSEYİN KALKAN'IN YABANCI BASINA ÖCALAN'I ÖVÜCÜ DEMEÇ VERMESİ:

DTP'li Batman BELEDİYE BAŞKANI Hüseyin Kalkan'ın Los Angeles Times Gazetesi'ne verdiği demeçte PKK ve Öcalan'ı övücü beyanlarda bulunması nedeniyle hakkında TCY'nın 220/8. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/181 esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

35- DTP'Lİ SİİRT İL BAŞKANI MURAT AVCI'NIN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ DEMEÇ VERMESİ:

19.03.2006 tarihinde SİİRT DTP il başkanı olan Murat Avcı'nın yaptığı konuşmada PKK ve Öcalan'ı övücü sözler söylediği,' Sayın Öcalan benim irademdir'kampanyasını selamlıyor ve saygıyla karşılıyorum seklinde sarf ettiği sözler nedeniyle TCY'nın 314/2. maddesi gereğince silahlı örgüte üye olmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 6.Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/112 esas sırasına devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

36- DTP'Lİ CİZRE BELEDİYE BAŞKANI AYDIN BUDAK'IN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ DEMEÇ VERMESİ:

16.06.2006 tarihinde DTP'li Cizre BELEDİYE BAŞKANI Aydın Budak'ın BELEDİYE tarafından organize edilen etkinlikte sarf ettiği 'imralıyı muhatap almak zorundasınız, geçmişte Türkiye biraz düzeldiyse bu tek taraflı ateşkes sayesindedir ve benzeri sözlerle terör örgütü PKK'nın propagandasını yapması nedeniyle hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan dava Diyarbakır 6. Ceza Mahkemesinin 2007/37 esas sırasına kayıtlı olup, yargılaması halen devam etmektedir

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

37- DTP DİYARBAKIR İL YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

14.02.2006 tarihinde DTP Diyarbakır il Yönetim Kurulu üyesi olan Hilmi Aydoğdu, Necdet Atalay ve Musa Farisoğulları tarafından hazırlanan basın açıklamasında terör örgütü lideri Öcalan'ı komplo sonucu Türkiye'ye getirildiği,muhatap alınması gerektiği gibi ifadelerle örgüt liderini övme eylemini gerçekleştirdikleri, bu nedenle TCY'nın 220/8. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davasının Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/245 esas sayılı dosyası üzerinden devam ettiği anlaşılmıştır.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

38- DTP CEYLANPINAR TEŞKİLATI ÜYELERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN TALİMATI DOGRULTUSUNDA KEPENK KAPATMAYAN ESNAFI TEHDİT ETMELERİ:

03.04.2006 tarihinde DTP Ceylanpınar ilçe başkanı olan Halit Kahraman ve ilçe yönetim kurulu üyeleri Mehmet Salih Sağlam ve Abdülkadir Fırat'ın PKK terör örgütünün internet yoluyla ilettiği eylemlerin devam etmesi seklindeki talimatı doğrultusunda ilçe merkezinde kepenk kapatma eylemine katılmayan esnafları tespit ederek bu kişilere örgütün kepenk kapatılması hususundaki talimatlarını ileterek kepenklerini kapatmaları konusunda uyardıkları, is yerleri açık olan kişileri 'neden kepenklerini kapatmadın?, utanmıyor musun?, bunun hesabını verirsin' seklinde tehdit

ettikleri nedeniyle TCY'nın 314/2. maddesi gereğince silahlı örgüte üye olmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davasının Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi 2006/58 esas sırasında devam etmektedir

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

39- SİİRT DTP İL BİNASININ YASADISI ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

30.08.2006 tarihinde DTP SİİRT il Binasında izinli olarak yapılan arama sonucu terör örgütünü ve elebaşısı Öcalan'ı övücü pankartların,özel olarak kesilmiş yüz maskelerinin, terör örgütü bayraklarının, Öcalan posterlerinin, örgütü tanıtan ve öven yayınların, örgüt militanlarının resimlerinin bol miktarda bulunduğu anlaşılmıştır.Görüntü itibariyle siyasi parti genel merkezinden ziyade terör örgütünün kampı kanısını uyandırmaktadır.il yöneticisi olan sanıklar Burak Avcı, Saniye Turhan, Hanım Adıgüzel, Mahfuz Talu, Gürü Toprak, Halit Tasçı, Halil Adıgüzel, Ahmet Aydın, Eyyüphan Aksu, Fehime Ete ve Osman ibek haklarında örgüt propagandası yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin2006/137 esas sırasına kayıtlı olarak yargılamasına devam edilmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

40- DTP GEBZE İLÇESİ DARICA BELDE BİNASININ YASADISI ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

30.08.2006 tarihinde Gebze ilçesi Darıca Beldesi DTP Belde Binasında izinli olarak yapılan aramada Abdullah Öcalan ve örgütün diğer üyeleri resimlerinin asılı olduğu, yasaklanmış yayınlardan bol miktarda bulunduğu tespit edilmiş, parti yöneticileri Veli Aramaz, Raif Gündogdu ve ismail isçimen haklarında 3713 sayılı yasanın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/234 esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

41- DTP OLAĞAN KONGRESİNİN YASADIŞI ÖRGÜT GÖSTERİSİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

25.06.2006 tarihinde Ankara'da gerçekleşen DTP Birinci Olağan Büyük Kongresinde terör örgütü PKK'yı simgeleyen bayraklar, elebaşısı Öcalan'ın resimlerinin salonda dolaştırılması ve Kürtçe slogan atılması suretiyle terör örgütünün gösterisine dönüştürülmüş, bu duruma seyirci kalmaları, engellememeleri nedeniyle divan başkanı Osman Özçelik ve üyeleri Kudret Ecer ile Çimen Işık haklarında 2820 sayılı yasanın 117. maddesi gereğince Siyasi Partiler Yasasına muhalefet suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Ankara 5. Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/391 sayılı esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın

iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

42- DTP KARAÇOBAN İLÇE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜ ELEMANLARINA MADDİ DESTEK SAGLAMASI:

13.07.2006 ve önceki tarihlerde DTP Karaçoban ilçe başkanı Fehtah Dadas ve yeğeni Ersin Dadas'ın terör örgütü elemanları ile irtibat kurarak gıda, ilaç ihtiyaçlarının yanında telefon kontörü temin ettikleri hatta bu konuda maddi kaynak yaratmak için Fehtah Dadas'ın parti bünyesinde bir fon oluşturduğunun anlaşılması nedeniyle haklarında silahlı örgüte üye olmak suçundan açılan davanın yapılan yargılanması sonucu Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 12.12.2006 tarihli ve 2006/128-175 sayılı kararı ile Fehtah'ın TCY'nın 314/2 3712 sayılı yasanın 5. maddesi gereğince 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiş, söz konusu karar Yargıtay tarafından onanarak kesinleşmiştir.

SAVUNMA:

Dava münferit bir olay olup yoğunluk yaratacak boyutta değildir. Esasen kararı veren Mahkeme'nin gizli bir 'Devlet Güvenlik Mahkemesi' olduğunu düşünüyoruz. Ve bu mahkemelerden verilen kararların genel olarak AHİM de Türkiye aleyhine sonuçlandığını görüyoruz.

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza sorumluluğu şahsîdir.

43- DTP GENÇLİK MECLİSİ OLAGAN KONGRESİNİN YASADISI ÖRGÜT GÖSTERİSİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

12.12.2006 tarihinde DTP Gençlik Meclisi Birinci Olağan Kongresi sırasında salonda terör örgütünü simgeleyen bez parçalarının açılıp dolaştırıldığı, Abdullah Öcalan posterlerinin sergilendiği 'Biji serok Apo, dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan, Öcalansız dünyayı basınıza yıkarız' gibi terör örgütünü ve liderini övücü mahiyette sloganlar atıldığının anlaşılması üzerine görüntü kayıtlarından yapılan inceleme sonucu Burhan Sönmez ve arkadaşları hakkında 3713 sayılı yasanın 7. maddesi gereğince terör

örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/404 esasına kayıtlı olarak devam etmektedir.Olayla ilgili görüntü kayıtları incelendiğinde parti kongresi adı altında gerçekleştirilen faaliyetin terör örgütünün gösterisine dönüştürüldüğü anlaşılmıştır.

SAVUNMA:

SANIK BURHAN SÖNMEZ PARTİ ÜYESİ DEĞİLDİR.

44- DTP TORBALI İLÇE TEŞKİLATI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN GÖSTERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVME MİTİNGİNE ÇEVRİLMESİ:

20.03.2006 tarihinde Torbalı ilçesinde DTP tarafından gerçekleştirilen ve PKK örgütünün gösterisine dönüşen eylem nedeniyle yapılan incelemede terör örgütünü simgeleyen bez parçalarının ve örgüt elebaşısı Öcalan'ın resimlerinin bolca yer aldığı, yasadışı sloganlar atıldığı, soruşturmanın devamı sırasında DTP üyesi Suphi Kahraman'ın evinde yapılan aramada ruhsatsız tabanca ele geçirildiği, sanıklar Mahmut Denli, Vedat Elis, iskender Mençuk, Faruk Günes, Suphi Kahraman, Sedat Elis, Mehmet Topçu, Nurullah Topçu, Mahmut Kimsesiz, Abdulvasih Büyükdeniz, Mehmet Kayaalp, Halit Samancan, ihsan Seker, Hacı Özbay, Resül Yasar, Salih Elis, Kudret Ece, Hüsnü Koyuncu, Ugur Saraç, Mustafa Atmaca, Mehmet Kodaman, Ahmet Karaca haklarında 3713 sayılı yasa gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/15 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

45- DTP DİYARBAKIR YÖNETİCİLERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVME AMAÇLI YASADISI GÖSTERİYE KATILMALARI:

31.03.2006 tarihinde DTP Diyarbakır Merkezi ilçe Yönetim Kurulu Üyesi Nusrat Akın, Muhlis Altun, Musa Farisoğulları ve arkadaşlarının teröristlerin öldürülmesini protesto etmek amacıyla düzenlenen yasadışı gösteride Öcalan bayraklarıyla katıldıkları eylemlerin içinde yer aldıkları görüntü kayıtlarıyla tespit edilmiş, bu nedenle TCY'nın 314/2. maddesi gereğince silahlı örgüte üye olmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/134 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

İlçe yöneticileri, Nusret Akın ve Muhsin Altun BERAAT etmiştir.

Musa Farisoğulları hk açılan dava 10 ay hapisle sonuçlanmış olup. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

46- DTP ALTINDAG İLÇE BİNASINDA ÖLDÜRÜLEN TERÖR ÖRGÜTÜ ELEMANLARI İÇİN ANMA TÖRENİ DÜZENLENMESİ, ÖRGÜTÜN VE ELEBAŞININ PROPAGANDALARININ YAPILMASI:

21.08.2006 tarihinde DTP Altındağ ilçe örgütüne ait bina içerisinde öldürülen terör örgütü mensuplarını anma töreni düzenlendiği, dua okunduğu, PKK'yı ve Abdullah Öcalan'ı övücü konuşmalar yapıldığı olaya ilişkin görüntü kayıtları ile anlaşılmıştır. Olayı tertipleyen parti yöneticisi olan sanıklar Memet Tusun, Fevzi Kara, Salih Karaaslan, Mehmet Sirin Karademir, Yıldız Bahçeci, Mehmet Hanefi Selem, Meryem Altun, ismet Aras, Abdurrahim Bilen, ihsan Güler, Nurhayat Altun, Sinan Ugur, Kibar Kara, Sırrı Keles, Nedim Tas, Battal Arıcan ve Menderes Öner haklarında 3713 SY'nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/50 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

47- DTP ADANA İL YÖNETİMİ TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN ETKİNLİĞİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

19.03.2006 tarihinde DTP Adana il yönetiminde görevli Mehmet Yasık, Halil irmek, Eylem Güden, Yılmaz Gül, Mehmet Aslan, Fadıl Bozan, Ezgi Dursun ve Sima Dorak tarafından organize edilen Nevruz etkinliği tamamen terör örgütü gösterisine dönüşmüş, PKK ve Öcalan lehine sloganlar atılması, örgütü simgeleyen bayrak ve teröristbaşının resimlerinin dolaştırılması suretiyle olayın tamamen örgüt propagandasına dönüştürüldüğünün tesbit edilmesi nedeniyle ilgilileri hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Adana 6. ağır ceza Mahkemesinin 2006/218 esas sırasına kayıtlı olarak devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

48- DTP SELÇUK İLÇE YÖNETİMİ TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN ETKİNLİĞİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

21.03 2006 tarihinde Selçuk ilçesinde izinli olarak DTP İzmir yöneticileri Zeki Aslan, Sıtkı Adsız, Osman Dursun, Reşit Adsız, Mehmet Salih Duran, Abdurrahim Süer, Mehmet Ayas, Mehmet Bayar, Suna Akkuş, ilhan Görür, Halit Katlav, Tahir Arslan, Abbas Delidolu, Yasar Yağmur, İbrahim Tül ve Kudret Acar tarafından organize edilen Nevruz etkinliği sırasında terör örgütünü ve elebaşısı Öcalan'ı övücü konuşmalar yapılmış, sloganlar atılmış ve örgütü simgeleyen bez parçaları alanda dolaştırılmıştır. Söz konusu yaşananlar olayı tamamen terör örgütünü destekleme haline dönüştürmüştür. İlgilileri hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/435 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

21.03.2006 tarihinde İzmir Selçuk ilçesinde yapılan Newroz Mitingi sonrası açılan davada yer alan isimlerden DTP İzmir yöneticileri Zeki Aslan, Sıtkı Adsız, Osman Dursun, Reşit Adsız, Mehmet Salih Duran, Abdurrahim Süer, Mehmet Ayas, Mehmet Bayar, Suna Akkuş, Tahir Arslan, Abbas Delidolu, Yasar Yağmur, İbrahim Tül ve Kudret Acar BERAAT İLE SONUÇLANMIŞTIR.

İlhan Görür, Halit Katlav 10 ay hapis cezası almış. Karar kesinleşmemiştir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

49- DTP İZMİR İL YÖNETİCİLERİNİN ÖCALAN'I ÖVME AMAÇLI BASIN AÇIKLAMALASI:

04.04.2006 tarihinde DTP İzmir il başkanı Kudret Ecer ve yardımcısı Mehmet Bayraktar'ın yine terör örgütü ve Öcalan'ı övücü mahiyette yaptıkları basın açıklaması nedeniyle haklarında terör örgütünün

propagandasını yapmak suçundan kamu davası açılmıştır. Yargılama İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/543 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

50- DTP MERSİN İL YÖNETİMİ TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN ETKİNLİĞİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

21.01.2007 tarihinde Mersin DTP il Teşkilatı tarafından düzenlenen izinli miting sırasında terör örgütünün sözde bayraklarının dolaştırıldığı, elebaşısının resimlerinin taşındığı, 'biji serok Apo, barış elçisi İmralı'dadır, dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan' ve bunun gibi yasadışı sloganlar atılmış, hükümet komiserinin uyarısı üzerine dahi söz konusu olaylar engellenmemiştir. Olayla ilgili Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde soruşturmalar devam etmektedir.

SAVUNMA:

21.01.2007 tarihinde Mersin İl Örgütü tarafından düzenlenen miting için boşaltılan soruşturma TAKİPSİZLİKLE sonuçlamıştır.

51- DTP VAN İL BİNASININ ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

Van il Teşkilat binasında yapılan izinli aramada bölücü terör örgütüne ait çok sayıda dökümanın ele geçirilmesi, örgüt üyelerinin resimlerinin duvarlarda asılı olması nedeniyle haklarında açılan soruşturma Van Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturmalar devam etmektedir Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

52- DTP KAHTA İLÇE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

24.11.2006 tarihinde DTP Kahta ilçe başkanı olan Emin Uslu'nun öldürülen örgüt mensubunun defin işlemleri sırasında' şehit Vedat'a Allah'tan rahmet diliyoruz demek suretiyle terör örgütünü övmesi nedeniyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan yapılan yargılama sonunda Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinin17.05.2007 gün ve 2007/20-50 sayılı kararı ile 10 ay hapis cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmıştır

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

53- DTP GEBZE İLÇE BİNASININ ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

11.03.2007 tarihinde DTP Gebze ilçe binasında çıkan Bülent Uskur'un üzerinde üç adet kullanılmaya hazır molotof kokteyli ile yakalanması ve içinde bulunduğu durumun kaçarken iki molotof kokteylini yere atmaları üzerine parti binasında yapılan izinli aramada yasadışı PKK terör örgütünü ve elebaşısı Abdullah Öcalan'ı öven yazılar, yayınlar, örgüt mensuplarının da dahil olduğu fotoğraflar, sözde şehit fotoğrafı olarak nitelendirilmiş örgüt mensuplarının yer aldığı bir panonun olduğu görülmesi üzerine

Cemil Akın, Gültay Uzun, inan Gönül, Pakize Uksul, Meral Kurum, Mehmet Sefa Güngör, Tanel Temel, Bülent Buluç, Erdinç Bolcal, Ufuk Sünger ve Taner Gökçe haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/181 esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

54- DTP KARS İL BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

DTP Kars il başkanı Mahmut Alınak'ın 05.09.2006 tarihinde yaptığı konumsa içeriğinde terör örgütüne paralelinde amaçlarını savunur biçimde beyanda bulunduğu iddiasıyla TCY'nın 215 ve 217. maddeleri gereğince suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası Kars Sulh Ceza Mahkemesinin 2006/477 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

55- DTP EDİRNE İL YÖNETİCİLERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

02.12.2006 tarihinde DTP Edirne il Yöneticileri olan Besir Belke, Yakup Aslan ve Hilmi Karaoglan haklarında yaptıkları basın açıklaması ile terör örgütünü ve liderini övdüklerinin anlaşılması nedeniyle TCY'nın 215. maddesi gereğince suç ve suçluyu övme suçundan açılan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Edirne 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/143 esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

56- DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE GÖSTERİ VE KONAK İLÇE BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPINA ÇEVRİLDİĞİNİN ANLASILMASI:

15 02.2007 tarihinde İzmir ili Konak ilçe binasında yapılan Öcalan'ın ülkeye getirilmesini protesto amaçlı terör örgütünü övücü nitelikteki basın açıklamasının PKK gösterisine dönüştürüldüğü, aynı gün ilçe binasında yapılan izinli aramada terör örgütünü simgeleyen çok sayıda bayrak, Öcalan posterleri, terörist resimlerinin bulunduğu anlaşılmıştır. Yöneticilerin ikametgahlarında yapılan izinli aramalar sonucunda da benzer nitelikte örgütsel dökümanlar ortaya çıkarılmıştır. Söz konusu eylemler nedeniyle Ferhat Önder, Sinan Avu, Mehmet Muhdi Aslan, Burhan Yürek, Aslan Kızıl, Hüsnü Koyuncu, Abdurrahim Marol, Mehmet Kodaman, Ayse Oyman, Gülçiçek Günel, Funda Apak, Mehmet Emin Yıldız, Yusuf Kaya, Ali Sarı, İsmail Karasu, Ayse Arga, Faysal Yacan, Mesut Atıcı ve Mehmet Sadık Sürer haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/77 esas sırasında kayıtlı olup, yargılama devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

57- DTP SURUÇ YÖNETİCİLERİNİN ÖLDÜRÜLEN TERÖR ÖRGÜTÜ ELEMANININ PKK GÖSTERİSİNE DÖNÜŞTÜRÜLEN CENAZESİNE KATILMALARI:

22.04.2007 tarihinde öldürülen terör örgütü üyesi Cihat Binici'nin Suruç ilçesindeki cenazesinde atılan sloganlar, taşınan ve cenaze arabasının üzerine asılan PKK bayrakları, yakalarda taşınan ölen teröristin sözde PKK bayrağı önünde çekilmiş resimleri ile yine PKK gösterisine dönüştürülmüş, olaya katılan DTP Suruç ilçe başkanı İbrahim Binici ve DTP'li BELEDİYE BAŞKANI Etem Sahin'in de aralarında bulunduğu kişiler hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

58- MERSİN İLİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAPILAN YASA DIŞI GÖSTERİYE DTP İL YÖNETİCİSİNİN KATILMASI:

11.03.2007 tarihinde Mersin ilinde gerçekleştirilen PKK bayraklarının taşınıp, "biji serok apo", hpg Mersin'e", "Öcalan Öcalan" sloganlarının atıldığı korsan gösteriyi, incelenen görüntü kayıtlarından organize edip,

katıldığı anlaşılan DTP mersin il yöneticisi Ahmet Ay hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

soruşturma devam etmektedir Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

59- DTP HATAY iL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

17.03.2007 tarihinde DTP Hatay il başkanı olan Halis Yurtsever yaptığı basın açıklamasında "sayın Öcalan'ın zehirlenmesi halkta büyük tedirginlik yaratmıştır." Seklindeki sözleri ile terör örgütü elebaşısını övmesi nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası nedeniyle Hatay 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/310 esas sayılı dosyası üzerinden yargılanmaktadır.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

60- DTP MERSİN İL YÖNETİMİ TARAFINDA ORGANİZE EDİLEN ETKİNLİĞİN PKK LEHİNE GÖSTERİYE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

Mersin DTP il yönetimi tarafından organize edilen 21.03.2007 tarihli miting yine Öcalan resimleri, terör örgütü bayrakları, atılan sloganlar ve

taşınan pankartlarla PKK gösterisine dönüştürülmüştür. Olayla ilgili terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

61- DTP BALIKESİR İL BİNASININ ÖRGÜT KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

06.03.2007 tarihinde Balıkesir DTP il binasında yapılan izinli aramada Öcalan ve terör örgütü elemanlarına ait resimlerin sergilendiği, terör örgütünü öven yayınların ve yazıların bol miktarda bulunduğu belirlenmiştir. ilgililer hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlayan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

62- DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN VE PKK LEHİNE MİTİNGE DÖNÜSEN ETKİNLİKTE DTP MİLLETVEKİLİ AYSEL TUGLUK'UN ÖCALAN'I ÖVMESİ:

11.12.2006 tarihinde Doğubayazıt ilçesinde düzenlenen ve slogan, terör örgütünü simgeleyen bayraklar ve Öcalan posterleri ile PKK mitingine dönüştürülen açık hava toplantısında konuşan Genel Başkan yardımcısı Aysel TUGLUK'un sarfettiği "halen operasyonlar devam ediyor, halen

dağlarda kardeşlerimiz yaşamlarını kaybediyor, halen tecrit devam ediyor…" seklideki sözlerin suçu ve suçluyu övme niteliğinde olduğunun belirlenmesi karsısında açılan kamun davası Doğubayazıt Asliye Ceza Mahkemesinde devam etmektedir**.**

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

63- DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN VE PKK LEHİNE MİTİNGE DÖNÜSEN ETKİNLİKTE DTP VAN iL YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVMESİ:

01.09.2006 tarihinde Van ilinde yapılan ve sloganlar, PKK elemanlarının resimlerinin taşınması suretiyle PKK' ya destek sekline dönüşen mitingde konuşan DTP Van il yöneticisi Mehmet Veysi Dilekçi'nin konuşmasının terör örgütünün propagandası mahiyetindeki içeriği itibarıyla hakkında yapılan soruşturma sonucu açılan kamu davası Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/204 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

64- DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN VE PKK LEHİNE MİTİNGE DÖNÜSEN ETKİNLİKTE DTP iL YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVMESİ:

17.03.2007 tarihinde DTP tarafından Erzurum ilinde gerçekleştirilen etkinlikte DTP il disiplin kurulu üyesi olan Ahmet Yalçıntas'ın terör örgütü elebaşı Öcalan'ı övücü nitelikte Kürtçe şarkı söylediği, şarkının "sirin apo kahramansın sen, halkımızın önderi" sözleri ile bittiği anlaşılmıştır. Bu fiilinden dolayı Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 22.05.2007 gün ve 2007/108-94 sayılı kararı ile terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.

Ceza sorumluluğu şahsîdir

65- DTP'Lİ CİZRE BELEDİYE BAŞKANI AYDIN BUDAK'IN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP'li Cizre BELEDİYE BAŞKANI Aydın Budak açık havada kalabalığa yaptığı konuşmada PKK ve elebaşısı Öcalan'ı övücü sözleri nedeniyle 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası sonucu Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/233 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden yargılanmaktadır.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

66- DTP ERZİNCAN iL BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

Erzincan DTP il başkanı Hüseyin Bektaşoğlu hakkında 2005 yılı ve devam eden süre itibarıyla PKK propagandası içerikli eylemlerde bulunması nedeniyle 3713 sayılı yasanın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası sonucu Erzurum 3. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanmasına devam edilmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

67- DTP VAN iL BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

26.01.2007 tarihinde DTP Van il başkanı olan İbrahim Sunkur mahalli Bölge Gazetesi'ne verdiği ve yayınlanan röportajda; PKK'nın terör örgütü olmadığı tam tersine devletin terörist olduğu yolundaki iddiaları ile benzer biçimde söylemleri ile terör örgütünün propagandasını yaptığı anlaşılmıştır. Hakkında 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/165 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın

iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

68- DTP BİNGÖL iL BAŞKANININ SUÇ VE SUÇLUYU ÖVME EYLEMİ:

Bingöl DTP il başkanı olan Mehmet Emin Acar, 25.02.2007 tarihinde "Kerkük'e yapılmış saldırıyı Diyarbakır'a yapılmış sayarız" seklinde açıklama yapan Diyarbakır DTP il başkanının tutuklanması ile ilgili "Diyarbakır il başkanının tutuklanmasını kınıyor, aynı suçu islediğimizi deklare ve ilan ediyoruz" seklinde basın açıklaması yapmıştır. Suçu ve suçluyu övme niteliğindeki bu eylemi nedeniyle açılan kamu davası Bingöl Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/218 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

69- DTP OSMANİYE iL BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

27.11.2006 tarihinde DTP Osmaniye il teşkilatında yapılan izinli aramada çok sayıda yasak yayın, örgütsel dökümanın yanında duvarlarda terör örgütü PKK üyelerinin silahlı resimlerinin çerçevelenmiş halde asılı oldukları görülmüştür. DTP il yöneticisi olan Metin Sakır ve Bedri Arslan haklarında 3713 sy.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Adana 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/279 esas sırasında kayıtlı olarak devam etmektedir.

SAVUNMA:

SANIKLAR İL YÖNETİCİSİ OLMADIKLARI GİBİ PARTİ ÜYESİ DAHİ DEĞİLDİRLER. Kaldı ki, Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

70- DTP MARDİN iL ÖRGÜTÜNCE YAPILAN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

10.03.2007 tarihinde DTP Mardin il örgütü tarafından düzenlenen basın açıklamasında Öcalan'ı övücü sözler söylenmiş, "Öcalan'sız dünyayı basınıza yıkarız" ve benzeri yasa dışı sloganlar atılmıştır. Olaya karısan Mardin DTP üyeleri ilhan Ögmen, Sait Abukan, Osman Akkoyun, Ramazan Özmen, Ferhan Türk ve Mehmet Latif Alp haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

71- DTP BATMAN iL BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

01.03.2007 tarihinde Batman DTP il binasında yapılan izinli arama sonucu çok sayıda yasak dökümanın yanı sıra terör örgütünü simgeleyen bayrak, pankart ve duvarlarda asılı Öcalan resimleri bulunduğu, PKK propagandası içeren görüntü kayıtları elde edildiği anlaşılmıştır. DTP

Batman il yöneticisi olan sanıklar Dicle Manap, Cemalettin Padir, Mehmet Sirin Tetik ve Ayhan Karabulut haklarında 3713 Sy'nın 7. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/292 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

72- DTP ŞIRNAK iL BAŞKANI TARAFINDAN YAPILAN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

02.12.2006 tarihinde DTP Şırnak il başkanı olan izzet Belge yaptığı basın açıklamasında kullandığı ifadelerle PKK terör örgütünün elebaşı Abdullah Öcalan'ın saygıdeğer biri olduğunu söylemek ve bu kişiyi barış elçisi gibi göstermek suretiyle bu kişinin sahsında PKK terör örgütünün propagandasını yaptığı anlaşıldığından 3713 SY'nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası halen devam etmektedir.

SAVUNMA:

Mahkeme, esas no yazılı değildir. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

73- DTP SURUÇ İLÇE YÖNETİCİLERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜ VE ÖCALAN'IN PROPAGANDASI AMACIYLA TAKVİM DAGITMALARI:

26.12.2006 tarihinde DTP Suruç ilçe yöneticileri Mehmet Fayık Taskın, Şükrü Binici ve İbrahim Halil Parıldar tarafından üzerinde terör örgütü PKK 'yı simgeleyen sözde bayrak ile örgüt elebaşı Abdullah Öcalan'ın resimleri bulunan takvimin DTP adına bastırılarak dağıtılması suretiyle terör örgütünün propagandası yapıldığı anlaşıldığından 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası devam etmektedir.

SAVUNMA:

Mahkeme, esas no yazılı değildir. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

74- DTP GAZİANTEP iL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

11.03.2007 tarihinde DTP Gaziantep il başkanı olan Vakkas Dalkılıç'ın terör örgütünün elebaşısı Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak seklinde yaptığı basın açıklaması nedeniyle hakkında açılan soruşturma halen devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

75- YİNE DTP GAZİANTEP iL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

02.12.2006 tarihinde yine DTP Gaziantep il başkanı olan Vakkas Dalkılıç terör örgütünün elebaşısı Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak seklinde yaptığı basın açıklaması nedeniyle hakkında açılan soruşturma halen devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

76- DTP HATAY İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

07.04.2007 tarihinde DTP Hatay il başkanı olan Halis Yurtsever tarafından DTP il binasında Terör örgütü lideri Abdullah Öcalan için "doğum günü kutlaması" düzenlenmiş, ayrıca "böylesine coşkulu bir gün, gerçekten önemli bir gün yani Ortadoğu halklarının ve kürt halkının önderi olan sayın Öcalan'ın 4 nisan doğum günü" seklindeki sözleri ile suç ve suçluyu övdüğü anlaşıldığından TCY'nın 215. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası halen Adana 8. Ağır Ceza Mahkemesi nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Mahkeme esas no yazılı değildir. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

77- DTP HATAY İL YÖNETİCİSİNİN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP Hatay il yöneticisi olan Mehmet insan düzenlenen toplantıda Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak seklinde yaptığı konuşma nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası Erzin Sulh Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Mahkeme, esas no yazılı değildir. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

78- DTP ADIYAMAN İL YÖNETİCİSİNİN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

21.03 2007 tarihinde Adıyaman DTP yöneticisi Kemal Çalgan parti tarafından düzenlenen etkinlikte yaptıkları Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak şeklinde konuşmalar nedeniyle haklarında TCY'nın 215. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası Adıyaman Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/332 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

79- DTP VAN İL YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNE ELEMAN GÖNDERİRKEN YAKALANMASI:

15.12.2006 tarihinde DTP Van il yöneticisi olan Hadice Adıbelli'nin ihbar üzerine yakalanması sonrası yapılan incelemede cep telefonunda çok sayıda terör örgütünü övücü mesaj yer aldığı ayrıca terör örgütüne katılmak üzere Gebze'den Van'a gelen Adem Tunç'u parti binasında karşılayıp, ilgilendiği, kalacağı eve götürdüğü, kısaca kırsala sevk etmek üzere iken yakalandığı anlaşılmıştır. Hakkında TCY'nın 314/2. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle terör örgütüne üye olmak suçundan açılan kamu davası halen devam etmektedir.

SAVUNMA:

Mahkeme, esas no yazılı değildir. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

80- DTP YÜKSEKOVA İLÇE YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

16.02.2007 tarihinde DTP Yüksekova ilçe yöneticisi Bedirhan Aklan yasa dışı sloganların atıldığı bir basın toplantısı düzenleyerek, Öcalan'ın ülkeye getirilisini uluslararası bir komplo olarak tanımlamıştır. Konuşması ile terör örgütü lehine propaganda yaptığının anlaşılması nedeniyle hakkında 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/251 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

81- TERÖR ÖRGÜTÜNÜN YAN KURULUSU ÜYESİ OLAN DTP İL YÖNETİCİSİNİN EVİNDE ÖRGÜTSEL DOKÜMAN BULUNMASI:

14.03.2007 tarihinde bir ihbar üzerine yapılan soruşturma sonucu PKK.nın yan örgütlerinden Özgür Yurttas Hareketi üyesi olduğunu beyan eden, DTP Tunceli il yönetim kurulu üyesi Cemal Kuhak'ın evinde yapılan aramada örgütsel doküman bulunması nedeniyle TCY'nın 314/2. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle terör örgütüne üye olmak suçundan açılan kamu davası Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/66 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

82- DTP IGDIR İL TEŞKİLATI ÜYESİNİN PKK ELEMANINDAN TALİMAT ALIP, TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE YAZILAMA YAPMASI:

20.03.2007 tarihinde DTP Iğdır il teşkilatı üyesi olan Ayhan Ayaz'ın telefonla çok defa Azat (K) isimli PKK terör örgütü mensubu ile konuştuğu, ondan talimat ve para aldığı, molotof kokteyli yapmayı öğrenip, PKK lehine yazılamalara katıldığı anlaşıldığından 3713 SY'nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Erzurum 2. Ağır ceza Mahkemesinin 2007/150 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

83- DTP HALFETİ İLÇESİ YUKARIGÖKLÜ BELDE BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPINA ÇEVRİLMESİ:

17.05.2007 tarihinde Halfeti ilçesi Yukarıgöklü Beldesi DTP teşkilatında Operasyonlar durdurulsun, tecrit kaldırılsın afisleri altında açlık grevine gidildiği, parti binasında izinli olarak yapılan arama sonucu bol miktarda örgütü övücü yasak yayın ele geçirildiği, eylemin. DTP ilçe yöneticileri Salih Yalçınkaya, Seyit Ahmet Öcalan, Müslüm Kılıç, Saban Yılmaz ve Mehmet Ali Öcalan'ın idaresinde gerçekleştiğinin anlaşılması karsısında, ilgililer hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

84- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇILAMASI:

25.03.2007 tarihinde DTP organizasyonunda Ankara'da gerçeklesen gösteride konuşan DTP genel başkan yardımcısı Orhan Miroglu, terör örgütü ve amacı ile elebaşı Abdullah Öcalan'ı övücü beyanları nedeniyle 3713 SY'nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/160 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

85- DTP KURUCU ÜYESİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

05.07.2007 tarihinde öldürülen PKK elemanının idil ilçesi Yarbası köyünde açılan taziye çadırına giden DTP kurucu üyesi Selim Sadak'ın " gençlerin aç ve cahil olduklarından dağa çıktıklarını söylerlerdi ancak bu böyle değildir. Rojda (Öldürülen PKK'lı) Avrupa'da eğitimini almış ve açlık sorunu olmadığı halde Avrupa'dan katılmıştır. Rojda'nın sadece özgürlük sorunu vardı, bir nefes özgürlük için dağlara çıktı" seklindeki terör örgütünü ve amacını övücü sözleri nedeniyle başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

86- GEÇMİŞTE TERÖR ÖRGÜTÜ MENSUPLARINA YURT DIŞINA ÇIKABİLMELERİ İÇİN SAHTE KİMLİK BELGESİ DÜZENLEYEN ARİF YAYLA'NIN DTP SEHİTKAMİL İLÇE YÖNETİM KURULU ÜYESİ OLMASI:

07.02.2004 tarihinde terör örgütü mensuplarına yurt dışına çıkabilmeleri için sahte kimlik belgesi düzenlemek eylemi nedeniyle yargılanıp, 765 sayılı

TCY'nın 169. maddesi gereğince mahkum olduğu 3 yıl 9 ay hapis cezası Yargıtay'ca onanması suretiyle kesinlesen Arif Yayla'nın DTP Gaziantep ili Şehitkamil ilçesi ilçe yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptığı anlaşılmıştır. DTP.nin kurulusundan önce söz konusu eylemi ile kişilik yapısı ortaya çıkan Arif Yayla'nın DTP kadroları içerisinde yönetici sıfatını alabilmesi DTP.nin PKK terör örgütü ile olan organik bağıyla ilgili olduğunu göstermektedir.

SAVUNMA:

SUÇ tarihi PARTİ kuruluşundan öncedir. İktidar Partisi dahil Halen birçok partide hüküm giymiş birçok kişi yeralmaktadır. Bu anlayışla Başsavcılığın tüm partiler için kapatma davası açması gerekirdi.

87- DTP MİLLETVEKİLİ SABAHAT TUNCEL'İN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN KONGRESİNE DELEGE OLARAK KATILMASI:

İstanbul ilinde karıştığı bir cinayet olayı nedeniyle sorgulanan İbrahim Çakmaz isimli sahsın beyanlarında bir ara PKK örgüt kamplarına katıldığını ancak daha sonra İstanbul'a döndüğünü, bu arada DTP faaliyetleri içinde gördüğü kişilerden bazılarının da örgüt kamplarına katıldığını bunlardan teşhis ettiği kişi olarak DTP merkez yürütme kurulu üyesi Sabahat Tuncel'i göstermiş ve kendisinin üzerinde örgüt elemanlarının giydiği kıyafet olduğu halde 2004 yılında yasa dışı örgütün kongresine delege olarak katıldığını beyan etmiştir. Bu şekilde örgüt kamplarında terörist kıyafetleri içinde dolasan Sabahat Tuncel hakkında TCY'nın 314/2. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası tutuklu olarak devam ederken, ilgili 22.07.2007 tarihinde yapılan milletvekili seçimlerine DTP destekli bağımsız aday olarak katılmış ve seçim sonucu milletvekili olmuş, daha sonra da Demokratik Toplum Partisi'ne katılmıştır. Halen yargılanmasına İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/358 esas sayılı dosyası üzerinden devam edilen Sabahat Tuncel'in yasa dışı terör örgütü delegeliğinin yanı sıra DTP Milletvekili ünvanını da taşıması davalı partinin terör örgütü ile ne kadar içlidışlı olduğunu kanıtlamaktadır.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

88- TERÖR ÖRGÜTÜ LEHİNE GÖSTERİYE DÖNÜSEN MİTİNG SIRASINDA DTP MİLLETVEKİLİ VE GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AYSEL TUGLUK'UN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

21.03.2007 tarihinde Van ilinde DTP tarafından düzenlenen miting sırasında teröristbası Öcalan'ın posterleri sergilenmiş, PKK üyelerinin resimlerinin bulunduğu pankartlar açılmış, PKK'yı simgeleyen bayraklar ortada dolaştırılmıştır. Bu ortamda konuşma yapan DTP genel Başkan yardımcısı Aysel Tugluk, "sayın Öcalan sıradan biri değildir. Kürt sorunu konusunda savunduğu fikirler geniş kesimler tarafından kabul görmektedir" ve benzeri sözlerle terör örgütünün ve elebaşının propagandasını yapması nedeniyle hakkında 3713 SY'nın 7. maddesi gereğince terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/273 esas sırasında devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

89- DTP HATAY İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP Hatay il başkanı olan Halis Yurtsever düzenlenen toplantıda Öcalan'a saygıyla yaklaşıp, söz ve eylemlerini onaylamak seklinde yaptığı konuşma nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası Dörtyol Sulh Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın

iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

90- DTP GAZİANTEP İL BAŞKANININ ÖLDÜRÜLEN TERÖRİSTİN CENAZESİNDE TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

04.09.2007 tarihinde öldürülen terör örgütü elemanının Nizip ilçesinde yapılan cenazesine katılan DTP Gaziantep il başkanı Mustafa Tuç'un burada yaptığı konuşmada öldürülen teröristleri Kürdistan şehidi diye tanımladığı, bu ve diğer ifadeleri ile terör örgütünün propagandasını yaptığı anlaşılması nedeniyle hakkında başlatılan soruşturmaya Adana Cumhuriyet Başsavcılığının (CMK 250. md. ile yetkili) 2007/522 sayılı evrakı üzerinden devam edilmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma sürmektedir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

91- DTP DİYARBAKIR İL BAŞKANININ ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

24.01 2006 tarihinde Diyarbakır DTP il başkanı olan Ahmet Cengiz terör örgütü ve Öcalan'ı övücü mahiyette yaptıkları basın açıklaması nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övme suçundan cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmış, yapılan yargılaması sonucu Diyarbakır 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 12.12.2006 gün ve 2006/431-296 sayılı kararı ile TCY'nın 215 maddesi gereğince mahkumiyetine karar verilmiştir.

SAVUNMA:

DTP Diyarbakır il başkanı Ahmet Cengiz hakkında suç ve suçluyu övmekten açılan dava sonucu 1 ay ceza verilmiş ceza 1000 ytl para cezasına çevrilmiştir. Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

92- DTP MİLLETVEKİLİ SELAHATTİN DEMİRTAŞ'IN ROJ TV'DE TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

05.07.2005 tarihinde daha sonra DTP milletvekili olan Selahattin Demirtaş, ROJ TV isimli televizyon kanalına canlı telefon bağlantısı yolu ile katılarak, Öcalan'ın saygıdeğer bir insan ve Kürtlerin önderi olduğunu belirterek övdüğü, ".. hükümet ve ordu buna karsı duyarlı davranırsa, bu taleplere duyarlı davranılırsa artık bayraklara sarılı yada kesk-zor-zerlere (yeşil, sarı ve kırmızılara) sarılı cenazeler gencecik evlere gitmeyecek diye düşünüyorum" diyerek PKK terör örgütünü mensuplarının cenazelerine sahip çıktığı ve destek vermek suretiyle örgütün propagandasını yaptığı anlaşıldığından yargılandığı Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 14.11.2006 gün ve 2005/258-2006/175 sayılı kararı ile TCY'nın 220/8. maddesi gereğince 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

93- DTP SİLOPİ İLÇE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜ VE ELEBAŞINI ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

21.03.2006 tarihinde Silopi ilçesinde yapılan gösteride konuşan DTP ilçe başkanı Hacı Üzen ve parti üyesi Kemal Aktas haklarında terör örgütü ve amacını ile elebaşı Abdullah Öcalan'ı övücü beyanları nedeniyle terör örgütünün propagandasını yaptıkları gerekçesiyle 3713 SY.nın 7. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davası Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/204 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

94- DTP ARDAHAN İL BAŞKANI ÖMER YILMAZ'IN BASIN AÇIKLAMASI:

01.09.2006 tarihinde DTP Ardahan il başkanı olan Ömer Yılmaz yaptığı basın açıklamasında terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan için sayın sıfatını kullanması ve konuşma içeriğinde kendisinden bahisle yaptığı islerin önemli olduğunu ve barışın sağlanmasında önemli bir rol oynadığını beyan etmesi, bu şekilde ilgili sahsı övüp, yücelttiğinin sabit olması karsısında suç ve suçluyu övme suçu nedeniyle başlatılan soruşturma Ardahan Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

DTP Ardahan il başkanı Ömer Yılmaz hk suç ve suçluyu övmekten açılan dava sonucunda 25 gün hapis cezası verilmiş olup, ceza 500 ytl para cezasına çevrilmiştir.Dava Yargıtay aşamasındadır.

Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

95- DTP GAZİOSMANPAŞA ARNAVUTKÖY BELDE TEŞKİLATINDA YAPILAN İZİNLİ ARAMA:

11.09.2006 tarihinde DTP Arnavutköy Belde teşkilat binasında izinli olarak yapılan arama sırasında teröristbası Öcalan'ın resimlerinin duvardaki panolarda bulunduğu, yine öldürülen teröristlerin resimlerinin yanında "şehitlerimize sahip çıkalım" ibarelerinin yer aldığı, Türkiye'nin bir bölümünün sınırları içerisinde Kürdistan olarak gösterilen haritanın asılı olduğu ve çok sayıda terör örgütü ile ilgili yasak yayın bulunduğu tesbit edilmiştir. Dolayısıyla parti binasından ziyade terör örgütü PKK kampı izlenimi uyandıran bulgular elde edilmesi üzerine teşkilat görevlileri olan Mehmet Cevat ince, Memet Akkus, Ahmet Coskun, Enver Özbil, Bedrettin Metin ve Sedat Çaycı haklarında yasadışı silahlı örgüte üye olma suçundan dolayı açılan kamu davası İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/226 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

96- DTP KARS İL BAŞKANININ BASBAKAN'A KÜRTÇE MEKTUP GÖNDERMESİ:

06.01.2007 tarihinde DTP Kars il başkanı Mahmut Alınak yaptığı basın açıklamasında Başbakan Recep Tayip Erdogan'a hitaben taleplerini anlatan tamamı Kürtçe bir mektup (dilekçe) gönderdiğini beyanla metni okumuştur. 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasasının 81. maddesinde " Siyasi parti veya temsilcilerinin Türkiye Cumhuriyeti üzerinde milli veya dini kültür veya

mezhep veya ırk veya dil farklılığına dayanan azınlıklar bulunduğunu ileri süremeyecekleri hüküm altına alınmıştır. İlgilinin söz konusu eyleminin tahrik edici, bölücü nitelikte olduğu, toplumu germe ve vatandaşları birbirlerine karsı kışkırtma amaçlı yapıldığı, bunun da terör örgütünün amaçları ile örtüştüğü kuşkuya yer vermeyecek şekilde ortadadır. Siyasi partiler yasasına aykırı davranma suçu nedeniyle Mahmut Alınak hakkında açılan kamu davası Kars 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/163 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

97- DTP YÖNETİCİLERİNİN TERÖRİST CENAZESİNE PROPAGANDA AMAÇLI KATILMALARI:

19.07.2006 tarihinde öldürülen terör örgütü mensubunun PKK gösterisine dönüştürülen cenazesine katılan DTP Hakkari il başkanı Sebahattin Suvagcı, il yöneticileri Alaattin Ege, Mikail Atan, Selim Engin ve DTP'li Hakkari BELEDİYE BAŞKANI Metin Tekçe'nin terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde, suç ve suçluyu övme, örgüte desteğini açıklama amacıyla cenaze töreninde bulundukları anlaşılmakla haklarında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası halen Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/231 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

DAVA BERAAT İLE SONUÇLANMIŞTIR.

98- DTP VARTO İLÇE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNE DESTEK AÇIKLAMASI:

18.07.2006 tarihinde DTP Varto ilçe başkanı olan Ali Sever'in terör örgütünün sözcülüğünü yapmakta olan ROJ TV isimli televizyon kanalına

telefonla canlı bağlantı yaparak, ilçe merkezinde güvenliği sağlama amaçlı bulunan kolluk kuvvetlerini istemediklerini beyan ederek terör örgütünün propagandasını yapma suçu nedeniyle hakkında açılan kamu davası halen Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/19 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

DAVA BERAAT İLE SONUÇLANMIŞTIR.

99- DTP HAKKARİ İL BAŞKANI VE DTP'Lİ BELEDİYE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜ TALİMATI iLE SEMPOZYUM DÜZENLEMELERİ:

Terör örgütünün internet siteleri vasıtasıyla ana dilde eğitim, Kürtçe eğitim taleplerinin artırılması yolundaki talimatı üzerine DTP Hakkari il başkanı Alaattin Ege ve DTP'li BELEDİYE BAŞKANI Metin Tekçe tarafından 14.08.2006 tarihinde Hakkari ilinde "Kürt Dili Eğitim Hareketi" isimli sempozyumun gerçekleştirildiği, bu şekilde ilgililerin terör örgütüne yardım suçunu isledikleri anlaşıldığından haklarında açılan kamu davası halen Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/29 esasına kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

DAVA BERAAT İLE SONUÇLANMIŞTIR.

100- DTP ANKARA İL BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ DESTEKLEYİCİ BASIN AÇIKLAMASI:

02.12.2006 tarihinde DTP Ankara il örgütü tarafından gerçekleştirilen ve atılan sloganlarla terör örgütünü destekler nitelikte gerçekleştirilen basın açıklaması nedeniyle DTP Ankara il başkanı Salih Karaaslan ve arkadaşları hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası halen Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/49 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

101- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AYSEL TUGLUK VE DİYARBAKIR İL BAŞKANI HİLMİ AYDOGDU'NUN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMALARI:

03.09.2006 tarihinde DTP genel başkan yardımcısı Aysel Tugluk ve Diyarbakır il başkanı Hilmi Aydoğdu parti tarafından düzenlenen mitingte terör örgütü ve Öcalan'ı övücü mahiyette yaptıkları konuşmalar nedeniyle haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/368 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

102- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI AYSEL TUGLUK VE DTP'Lİ SİİRT İL BAŞKANI MURAT AVCI'NIN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMALARI:

16.05.2006 tarihinde DTP Batman il kongresine katılan Aysel Tugluk ve Murat Avcı burada yaptıkları konuşmalarda Öcalan'ın siyasi irade olarak muhatap kabul edilmesi gerektiğini, PKK'yı terörist ilan etmelerinin sorunun çözümüne katkıda bulunmayacağını, terörist olarak nitelendirilen insanların kimilerine göre kahraman olduğunu, Öcalan'ı terörist ilan etmeleri halinde halkın karsısına çıkamayacaklarını ifade etmeleri nedeniyle oluşan terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası halen Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/369 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

103- DTP MALATYA İL YÖNETİCİ VE ÜYELERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASI NİTELİĞİNDEKİ EYLEMLERİ:

15.02.2006 ile 31.03.2006 tarihleri arasında DTP Malatya il yöneticisi ve parti üyesi olan Onur Geldi, Sebahattin Isıklı, Mahmut Kayar, Pınar Uzun, Emral Dagdelen, Nimet Özalp, Zeynep Dogan, Mahmut Güngör, Behçet Tunç, Hüseyin Yılmaz, Resul Atay, Kemal Çağlan, Nuray Kılınç, Mehmet Ali Yaman, Gülhanım Doğan, Yusuf Tokdemir ve Erdogan Karaca tarafından gerçekleştirilen yasa dışı gösterilerde slogan attıkları, öldürülen terörist cenazelerinde olay çıkardıkları, Öcalan için parti, binasında açlık grevi organize ettikleri anlaşıldığından haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası halen Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/14 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

104- DTP ŞIRNAK İL ÖRGÜTÜNÜN ORGANİZE ETTİĞİ İZİNSİZ GÖSTERİDE TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASININ YAPILMASI:

02.12.2006 tarihinde Şırnak ilinde düzenlenen yasa dışı gösteriye katılan DTP İl başkanı İzzet Belge ve yönetici Abdullah İsnaç'ın terör örgütünü övücü nitelikte konuşmaları ve yasa dışı slogan atmaları nedeniyle oluşan terör örgütünün propagandasını yapmak suçu nedeniyle açılan kamu davası halen Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/81 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

105- DTP BAĞCILAR İLÇE BİNASINDA YAPILAN izinli ARAMA:

05.11.2006 tarihinde bir ihbar üzerine DTP Bağcılar ilçe binasında gerçekleştirilen aramada teröristbası Öcalan ve terör örgütü elemanlarının resimlerinin asılı olduğu, çok sayıda yasak yayın bulunduğu, terör suçlarından aranılan şahısların yakalandığı, dolayısıyla parti binasının terör örgütü PKK kampı görevini yerine getirdiği görülmüş, DTP yöneticileri Lütfi Dağ, Mikail Varhan, Hüseyin Şahin, Cihan Gündüz ve Mehmet Sait Şaşmaz haklarında terör örgütü üyesi olmak suçundan açılan kamu davası halen İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/391 esas sırasında kayıtlı dosya üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

106- DTP KADIN MECLİSİ TEMSİLCİLERİNİN YAPTIKLARI BASIN AÇIKLAMASINDA TERÖR ÖRGÜTÜ VE ELEBAŞINI ÖVME EYLEMLERİ:

24.11.2006 tarihinde DTP üyeleri Sara Aktas, Sebahat Tuncel (DTP Milletvekili), Yıldız Aktas, Selma Söker, Zahide Besi, Selma Irmak, Aynur Coskun, Sibel Öz, Zeynep Karaman, Pelgüzar Kaygısız, Çimen Isık, Türkan Yüksel ve Ayfer Ekin tarafından Ankara'da yapılan basın açıklamasında yer alan ibareler itibariyle oluşan terör örgütü ve elebaşının propagandasını yapmak suçu nedeniyle açılan kamu davası halen Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/85 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

107- BUCA DTP GENÇLİK MECLİSİ ADINA TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

27.05.2007 tarihinde DTP Buca ilçe teşkilatı önünde Yusuf Koçaklı tarafından okunan " DTP Buca Gençlik Meclisi" imzalı basın bildirisinde terör örgütü PKK ve onun elebaşı Öcalan'ı övücü nitelikteki ifadeler nedeniyle örgüt propagandası yapmak, suç ve suçluyu övmek suçlarından açılan kamu davası halen İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/309 esas sırasında kayıtlı kamu davası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

108- DTP AĞRI İL ÖRGÜTÜNÜN ORGANİZE ETTİĞİ İZİNSİZ GÖSTERİDE TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASININ YAPILMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP Ağrı il teşkilatı tarafından organize edilen izinli gösteri sırasında yapılan konuşmaların içeriği, atılan yasa dışı sloganlarla gösteri yine terör örgütünü övme niteliğini kazanmıştır. Olay nedeniyle DTP yöneticileri Murat Öztürk, Hazal Aras ve Murat Das haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası halen Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/156 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

109- DTP MYK ÜYESİ MEDENİ KIRCI'NIN ÖRGÜT PROPAGANDASI YAPMASI:

21.03.2007 tarihinde DTP MYK üyesi Medeni Kırıcı Bingöl ilinde yaptığı konuşmada terör örgütü ve elebaşını övücü beyanlarda bulunması nedeniyle hakkında açılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

İddianamede adı geçen Medeni Kırıcı ile Büro Görmez hakkında 12.12.2007 tarihinde Kocaeli 3.asliye Ceza mahkemesinin verdiği beraat kararı önsavunma ekinde sunulmuştur.

110- DTP İSKENDERUN İLÇE BAŞKANININ VE YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ KONUŞMALARI:

21.03.2007 tarihinde İskenderun ilçesinde düzenlenen gösteride konuşan DTP ilçe başkanı Mehmet Salih Koca ve ilçe yöneticisi Mahmut Aydıncı'nın bölücü örgütü övücü beyanlarda bulunduklarının anlaşılması nedeniyle haklarında suç ve suçluyu övmek suçlarından açılan kamu davası halen İskenderun 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/438 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

111- DTP SULTANBEYLİ İLÇE TEŞKİLATININ ORGANİZE ETTİĞİ İZİNSİZ GÖSTERİ VE İLÇE BİNASINDA YAPILAN ARAMA:

11.03.2007 tarihinde izinsiz olarak organize edilen terör örgütü ve elebaşı lehine yapılan gösteri sırasında molotof kokteyli atma gibi şiddet eylemleri gerçekleştirilmiştir. Görüntü kayıtlarının incelenmesinde topluluğu DTP yöneticilerinin yönlendirdiğinin belirlenmesi karsısında DTP Sultanbeyli ilçe teşkilatında yapılan izinli aramada "9 Ekim senaryosunu nefretle kınıyoruz-Kürt sorununda çözüm gücü Öcalan'dır, derhal diyalog kurulsun" seklinde ifade içeren pankart, yasa dışı yayınlar ele geçirilmiştir. Olayla ilgili olarak DTP Sultanbeyli ilçe başkanı Ahmet Narım'ın da aralarında bulunduğu kişiler hakkında başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

112- DTP KARAYAZI TEŞKİLATINCA GERÇEKLEŞTİRİLEN AÇIK HAVA TOPLANTISININ ÖRGÜTÜ ÖVME MİTİNGİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

22.03.2007 tarihinde Karayazı ilçesinde gerçekleştirilen izinli gösteri terör örgütü mitingine dönüştürülmüş, konuşmacı olan DTP Karayazı ilçe başkanı Fuat Arslan, Karaçoban ilçe başkanı Mehmet Tilki, Erzurum il başkanı Bedri Fırat ve Parti Meclisi üyesi Cemal Cosgun yaptıkları konuşmalarda "Önderliğimiz gün be gün sistematik bir biçimde zehirlenmektedir" gibi ve benzeri ibarelerle terör örgütünü ve elebaşını övücü beyanlarda bulunmaları nedeniyle olayla ilgili başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

113- DTP PARTİ MECLİSİ ÜYESİ LEYLA ZANA'NIN BÖLÜCÜ NİTELİKTEKİ KONUŞMASI:

DTP PM üyesi eski DEP milletvekili Leyla Zana 19.07.2007 günü Bingöl ilinde DTP destekli bağımsız milletvekili adayı Mehmet Nuri Özmen'in seçim mitinginde yaptığı "Bana Diyarbakır'lı diyorlar, ben Diyarbakır'lı değil, Kürdistanlıyım. Buralara Doğu, Güneydoğu diyorlar. Buralar Doğu, Güneydoğu değil Kürdistandır. Bizlere bölücü diyorlar, aslında bu topraklar bizim" ifadeleriyle yaptığı konuşmanın bölücü terör örgütünün amaçları doğrultusunda yapıldığına kuşku bulunmamaktadır. İlgilinin daha önce de benzer eylemleri nedeniyle mahkumiyetleri bulunduğu, terör örgütüne yakınlığı hatırlandığında toplumu birbirine karsı kışkırtma görevini üstlendiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Olayla ilgili soruşturma halen devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

114- DTP PARTİ MECLİSİ ÜYESİ LEYLA ZANA'NIN DİYARBAKIR'DA YAPTIĞI BÖLÜCÜ VE TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ NİTELİKTEKİ KONUŞMASI:

18.07.2007 tarihinde Diyarbakır ilinde düzenlenen DTP destekli bağımsız milletvekili adayların seçim mitinginde konuşan DTP PM üyesi eski DEP milletvekili Leyla Zana çok açık biçimde terör örgütü PKK ve elebaşı Öcalan'ı övmüş, lehlerine slogan atılmasını sağlamıştır. Önderimiz İmralı'da sözlerini sarfeden Leyla Zana hakkında açılan soruşturma halen devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

115- DTP MİLLETVEKİLİ AYSEL TUĞLUK'UN TERÖRİSTBAŞINI ÖVMESİ:

DTP genel başkan yardımcısı ve Milletvekili olan Aysel Tuğluk'un 17.07.2007 tarihinde yaptığı basın açıklamasında "Öcalan için sayın ifadesini kullanmaya devam edeceğiz", "PKK ve Öcalan Kürt sorunundan bağımsız düşünülemez" seklindeki sözleri nedeniyle suç ve suçluyu övme ve terör örgütünün propagandasını yapmak suçlarından açılan soruşturma halen Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmekte olup, ilgilinin

milletvekili olması nedeniyle yasama dokunulmazlığının kaldırılması talebinin sonucu beklenmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

116- DTP ÜYELERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ VE ELEBAŞINI ÖVME EYLEMLERİ:

DTP üyesi olduklarını beyan eden Hediye Tekin ve Nazime Ceren Salmanoglu 08.03.2007 tarihinde yaptıkları konuşmalarda açıkça terör örgütü ve elebaşı Öcalan'ı övücü beyanlarda bulunmaları sebebiyle haklarında suç ve suçluyu övme ve terör örgütünün propagandasını yapmak suçlarından açılan kamu davası halen İzmir 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/311 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

117- DTP'Lİ BELEDİYE BAŞKANININ SÖZDE KÜRDİSTAN SEKLİNDE HAVUZ YAPTIRMASI:

23.02.2007 ve öncesi tarihlerde yapımı devam eden Diyarbakır Kayapınar Belediyesine ait havuzun sekli projesinde elips seklinde tasarlandığı halde daha sonra DTP'li BELEDİYE BAŞKANI Zülküf

Karatekin ve elemanları tarafından sekil değiştirilip, bir kağıda kursun kalemle çizilmek suretiyle müteahhitten yapımı istenildiği, çizilen seklin terör örgütü PKK tarafından sözde büyük kürdistan olarak tanımlanan sınırlarla birebir uyumlu olduğunun anlaşılması karsısında ilgililer hakkında terör örgütünün propagandasını yapma suçundan açılan kamu davası halen Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/277 esas sırasında kayıtlı kamu davası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Dava BERAATLA sonuçlanmıştır.

118- DTP MİLLETVEKİLİ SEBAHAT TUNCEL'İN TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

08.09.2007 tarihinde Batman ilinde BELEDİYE tarafından düzenlenen festivalde konuşan DTP Milletvekili Sebahat Tuncel " Bize denildi ki; çocuklarınızı terörist ilan edin, sizi farklılıklarınızla kabul edeceğiz, hiçbir Kürt halkı, hiçbir Kürt ferdi bunu kabul etmez" seklinde sözlerle terör örgütü PKK'yı açıkça övmüştür. İlgilinin PKK terör örgütü üyesi olma suçundan yargılamasının devam ettiği dikkate alındığında sarfettiği bu sözlerin aslında kendisi açısından yadırganacak sözler olmadığı anlaşılacaktır. Ancak yadırganması gereken; şiddeti öngörmeden, hukuk platformunda demokratik mücadele yapması öngörülen siyasi parti bünyesinde terör örgütü üyeliğinden yargılanan ve halen de terör örgütünü savunan ve hatta bunu kendisine görev edindiği anlaşılan kişilerin bulunmasıdır. Ulusal ve uluslararası düzenlemelerde siyasi partilerin çalışma ilkelerini belirleyen kurallar ve evrensel demokrasi ilkeleri açısından üzüntü verici bu durum, Demokratik Toplum Partisi'nin siyasi parti olarak çalışmalarının temelinde terör örgütünün dolayısıyla şiddetin yer aldığının açıkça kanıtıdır. Sebahat Tuncel hakkındaki soruşturma halen devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

119- DTP MİLLETVEKİLİ VE ESKİ GENEL BAŞKANI AHMET TÜRK'ÜN TERÖR ÖRGÜTÜ İLE İLGİLİ AÇIKLAMASI:

22 Temmuz 2007 seçimlerine DTP destekli bağımsız aday olarak giren ve milletvekili seçilen partinin eski Genel Başkanı ve DTP milletvekili Ahmet Türk, 04.08.2007 tarihinde TBMM'de yeminler yapılırken Meclis bahçesinde NTV isimli televizyon kanalına verdiği röportaj sırasında "Bize PKK'yı kınayın diyorlar. Kınarsak etkimiz kalmaz" seklinde beyanda bulunmuştur. Yukarıda belirtilen olaylarda da görülebileceği gibi DTP yönetici ve üyelerinin hemen hemen tamamında görülen terör örgütüne yaklaşım aynıdır. Tüm dünyanın terör örgütü olarak kabul ettiği, ülkemizde otuzbini askın insanımızın hayatına mal olan PKK'yı sadece ve sadece kınayamamak kınarsa etkilerinin kalmayacağını beyan etmek dahi DTP'nin söz konusu örgütten izinsiz hiçbir eylemde bulunamayacağının, kendilerinin varlık sebebi olarak örgütü gördüklerinin kanıtıdır. Söz konusu televizyon programında sarfedilen sözlerle ilgili Ahmet Türk hakkında başlatılan soruşturma halen devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

120- DTP VAN İL YÖNETİCİSİNİN TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASI YAPMASI:

16.04.2007 tarihinde DTP Van il yöneticisi Mehmet Veysi Dilekçi yaptığı basın açıklamasında "PKK bu ülkenin gerçeğidir. Bunu kabul etmek zorundayız. Bizim PKK ile organik değil duygusal bağımız var……PKK'nın militanları da bu ülkenin evlatlarıdır. Devlette bunun için çözüm geliştirmek zorundadır…….Öte yandan hükümetin PKK'nın yaptığı ateşkese ve barış çağrısına cevap vermesini istiyoruz" seklindeki sözleri nedeniyle terör

örgütünü övme suçundan açılan kamu davası halen Van Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

121- DTP ŞIRNAK İL ÖRGÜTÜ TARAFINDAN DÜZENLENEN AÇIK HAVA TOPLANTISININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVEN MİTİNG HALİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ:

21.03.2007 tarihinde DTP Şırnak il örgütü tarafından gerçekleştirilen toplantıda yapılan konuşmalarda DTP il başkanı izzet Belge "doktorlardan bir açıklama gelmeden, bizim liderimizi sapasağlam görmeden bu gerginlikler devam edecek. Ama Türkiye bunu yapmıyor, Apo zehirlenmedi öyle bir şey yok, sapasağlamdır ama biz buna inanmıyoruz. Biz Türkiye'ye sesleniyoruz sağlam bir doktor heyetini İmralı'ya gönderin onlardan açıklama duyalım biz de rahatlıyalım. İşte biz o zaman sakin olabiliriz.", DTP kurucu üyelerinden Selma Söker'de konuşmasında Öcalan'a övgüler düzdükten sonra "sayın Öcalan son görüşmesinde botan halkına selamlarını iletmiştir. Biz de buradan kendisine özgürlük çığlığımızı ulaştıralım" seklinde beyanlarda bulunmuş, gösteri sırasında terör örgütü PKK ve elebaşı Öcalan lehine yoğun biçimde sloganlar atılmış, sözde bayraklar alanda dolaştırılmıştır. Söz konusu olayla ilgili soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

122- DTP TUNCELİ İL BAŞKANININ TERÖRİST BASI ÖCALAN'I ÖVMESİ:

18.03.2006 tarihinde DTP Tunceli il örgütünün düzenlediği, atılan sloganlarla örgüt mitingine çevrilen açık hava toplantısında partinin il başkanı olan Özgür Söylemez yaptığı konuşmada "sayın Öcalan'a uygulanan ağır tecrit politikalarını doğru bulmuyoruz" seklinde sözlerle suç ve suçluyu övme suçunu islediği anlaşıldığından hakkında açılan kamu davasının Tunceli Sulh Ceza Mahkemesinin 2006/103 esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılaması sonucu TCY'nın 215. maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar verilmiştir.

SAVUNMA:

DTP Tunceli il başkanı Özgür Söylemez hakkında suç ve suçluyu övmekten açılan dava 25 gün hapis cezasıyla sonuçlanmış olup, ceza 500-YTL para cezasına çevrilmiştir Karar kesinleşmemiştir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

123- DTP MYK ÜYESİ MEHMET ZEKİ DOGRUL'UN ÖCALAN'I ÖVÜCÜ BEYANI:

05.05.2007 tarihine DTP Bingöl il teşkilatının olağan kongresinde konuşan partinin MYK üyesi Mehmet Zeki Doğrul'un "sayın Öcalan" diye başlayan ve örgüt liderini övücü sözlerin yer aldığı konuşmasında suç ve suçluyu övme suçunu islediği anlaşıldığından TCY'nın 215. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davasın halen Bingöl Sulh Ceza Mahkemesi nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın

iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

124- DTP SİLOPİ İLÇE TEŞKİLATININ DÜZENLEDİĞİ YASA DIŞI GÖSTERİ:

24.04.2007 tarihinde DTP Silopi ilçe başkanı ve yöneticileri olan Haci Üzen, Sabriye Burumtekin ve Fatma Gündüz tarafından düzenlenen izinsiz gösteri sırasında "Dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan", "Öcalan'sız dünyayı basınıza yıkarız", "biji serk Apo" gibi yasa dışı sloganların atıldığı, Fatma Gündüz tarafından okunan Öcalan'ı övücü nitelikteki basın açıklaması ve gösterinin terör örgütü gösterisine dönüştürüldüğünün anlaşılması karsısında ilgilileri hakkında 2911 sayılı yasanın 28/1. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası halen Silopi 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/666 esas sırasında kayıtlı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

125- DTP'NİN YASADIŞI EYLEMLERDE YAŞI KÜÇÜK KİŞİLERİ KULLANMASI:

19.03.2006 tarihinde Antalya ili Konyaaltı Açıkhava Tiyatrosu'nda DTP tarafından izinli olarak düzenlenen açık hava gösterisi sırasında elde edilen görüntüler üzerinde ve alanda kolluk kuvvetlerinin yaptıkları tesbitler sonucu terör örgütü PKK'yı simgeleyen sözde bayrakları taşıyan, üzerlerinde beyaz penye üzerine yazı ile " Öcalan irademizdir" yazdırılmış

ve özel olarak yaptırılmış tişörtleri giyen1990 doğumlu Ayten Dursun, 1989 doğumlu Hüsna Adam ve 1989 doğumlu Hülya Kılıç yakalanmışlardır. Haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davasında İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/348 esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılamaları sonucu adı geçenlerin TCY'nın 314/2. maddesi delaletiyle 220/8. maddesi gereğince cezalandırılmalarına karar verilmiştir. Sanıklar söz konusu yargılamaları sırasında verdikleri ifadelerinde üzerlerine giydikleri tişörtleri ve salladıkları örgüt bayraklarını olaydan 3-4 gün önce evlerine gelen ve DTP'den geldiklerini söyleyen kişilerin kendilerine verdiğini ve giymelerini istediklerini beyan etmişlerdir. Aynı olayda yargılanıp, işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamadığı yönünde uzman hekim kurulu raporu bulunması nedeniyle atılı suçtan ceza tertibine yer olmadığına karar verilen 1992 doğumlu Dilan Tas'ta aynı şekilde beyanda bulunmuştur. Söz konusu yargılama dosyasındaki bilgilerden açıkça anlaşılabileceği gibi Demokratik Toplum Partisi terör örgütünü övme, yüceltme eylemlerinde çocukları dahi kullanmıştır. Yasa dışı gösteride küçük çocukların kullanılmasının siyasi partinin amaçlarına ulaşmada kullanması gereken demokratik araçlardan birisi olamadığı tartışmasızdır.

SAVUNMA:

Başsavcılıkça "çocuk" olarak nitelenen kişiler,19 ve 18 yaşında, reşit kişilerdir. Kaldı ki, müvekkil partiyi "çocukları kullanmakla "suçlayan Başsavcı, aynı "çocukların" yargılanıp ceza almasını olağan karşılamış gözükmektedir. Diğer yandan, anılan kişilerin parti tarafından yönlendirildikleri kanıtlanmış olmadığı gibi karar da kesinleşmemiştir.

126- DTP ÜYELERİNİN YASADIŞI SLOGAN ATTIKLARI Şiddet İÇERİKLİ GÖSTERİ:

24.11.2006 tarihinde Malatya DTP üyeleri Mehmet Emin Yanardağ ve Bayram Bozan'ın da içlerinde bulunduğu bir grup tarafından gerçekleştirilen yasa dışı gösteride terör örgütü ve elebaşının sloganlarla propagandasının yapıldığının belirlenmesi karsısında haklarında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davası halen Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/116 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

DAVA BERAAT İLE SONUÇLANMIŞTIR. Bu davayla ilgili iddia dahi Başsavcı'nın DTP ile ilgili kanaatinin tarafsız değil hasmane olduğunun iyi bir göstergesidir. Gerçekten de propaganda ile ilgili bir davanın üstelik Yargıtay Başsavcılığına gelmiş bir hukuk insanı tarafından ŞİDDET İÇERİKLİ olarak nitelenebilmesinin hukuka, vicdana ve akla yakın bir açıklaması yoktur

127- EYLEM YAPMAK için İSTANBUL'A GELEN TERÖR ÖRGÜTÜ ÜYESİNİN DTP İL BİNASINDA KARSILANIP, LOJİSTİK DESTEK SAGLANMASI:

16.09.2006 tarihinde İstanbul ilinde yakalanan PKK terör örgütü üyesi Müslüm Karadağ ifadesinde PKK terör örgütüne katılısını, örgütün kırsal alanında eğitim gördüğünü detaylı olarak anlatmış, ifadesinde devamla 2006 yılında eylem için İstanbul'a geldiğini, burada İstanbul DTP il binasında tanıştığı Lezgin isimli sahsın barınma konusunda kendisine yardımcı olduğunu, DTP il teşkilatında bulunan "yurtsever" tabir edilen ailelere kendisini teslim ederek barınma konusunda yardımcı olduğunu, bu kapsamda İstanbul'un muhtelif yerlerinde çeşitli şahıslara ait evlerde kaldığını, gündüzleri ise DTP il binasına götürüldüğünü beyan etmiştir. Söz konusu olayla ilgili olarak Müslüm Karadağ hakkında terör örgütü üyesi olmak suçundan açılan kamu davası halen İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006&250 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

SANIK PARTİ ÜYESİ DEĞİLDİR. DTP ile ilgili açıklamalarının doğruluğu kanıtlanamamıştır. Kaldı ki, Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

128- KIZILTEPE İLÇESİNDE DTP TARAFINDAN ORGANİZE EDİLEN ŞİDDET EYLEMLERİ VE PARTİ İL BİNASINDA YAPILAN ARAMA SONUCU ELE GEÇEN SUÇ UNSURLARI:

02.04.2006 tarihinde 14 teröristin öldürülmesini protesto amaçlı olarak DTP tarafından düzenlenen basın açıklamasının şiddet eylemlerine dönüştüğü, parti binasından tas atılması ve bir polis memurunun tabancasının gasp edilip, güvenlik kuvvetlerinin üzerine ateş açılması üzerine merciinden izin alınarak girilen DTP Kızıltepe ilçe binasında yapılan aramada; "BİZLER TÜRKİYELİYİZ AMA KÜRDÜZ ÖNDERİMİZ ABDULLAH ÖCALANDIR", "KÜRT HALKINA UZANAN ELLER KIRILSIN", "KÜRT HALKI ÖZGÜRLEŞİNCEYE KADAR DİRENECEK" gibi terör örgütü ve elebaşını övüp, sahiplenen hazır pankartların, bol miktarda asılı Öcalan ve terör örgütü elemanlarının resimlerinin bulunduğu tesbit edilmiştir. Olaylara fiilen katılan ve yaptıkları açıklama ve hareketlerle olayları başlatan DTP Mardin il yöneticileri Ferhan Türk, Cebrail Sayar, Osman Akkoyun, Ahmet Temel, Süleyman Ökmen ve Gülser Yıldırım'ın da aralarında bulunduğu kişiler hakkında terör örgütüne üye olma suçundan açılan kamu davası halen Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/159 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

129- DTP MİLLETVEKİLİ AHMET TÜRK'ÜN TERÖR ÖRGÜTÜ PKK'YA TESEKKÜR ETMESİ:

DTP Genel Başkanı Ahmet Türk'ün 06.11.2006 tarihinde Manisa'da yaptığı konuşma sırasında PKK'ya gerçekleştirdiği sözde ateşkesle ilgili teşekkür ettiği iddiası ile ilgili olarak kendisine soru yönelten Batman Çağdaş Gazetesi muhabirlerine olayı doğrulayan beyanda bulunduğu iddiası ile hakkında açılan soruşturma Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Teşekkür nedeni ateşkesle ilgili olup, Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

130- DTP MİLLETVEKİLLERİ AYSEL TUGLUK VE AYLA AKAT ATA'NIN TERÖR ÖRGÜTÜ ÜYELİĞİ SUÇUNDAN YARGILANMALARI:

Terör örgütü PKK'nın kurucusu ve elebaşı Abdullah Öcalan'ın Kenya'da yakalanıp, ülkemize getirilmesinden sonra gerçeklesen yargılama süreci sonrasında mahkum olduğu cezası İmralı Cezaevinde infaz edilmektedir. Yasalar gereğince avukatlarıyla görüşme olanağı tanınan teröristbaşının avukatları yasal haklarını kötüye kullanarak teröristbaşının terör örgütünü ve kurdurduğu siyasi partileri (geçmişte DEHAP, simdi ise DTP) yönetmesine olanak sağlayan talimatlarını her görüşme sonrası "GÖRÜŞME NOTLARI" adı altında terör örgütüne yakınlığı ile bilinen internet sitelerinde yayınlanmasını sağlamışlardır. *Bu açıdan bakıldığında elebaşına yakınlıklarından ve sadakatlerinden kuşku duyulmayacak avukatlarından bazılarının DTP destekli bağımsız aday olarak milletvekili seçimlerine katılmaları* ve hatta milletvekili seçilmeleri beklenen sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Nitekim teröristbaşının bu süreçte avukatlığını yapan Aysel Tuğluk ve Ayla Akat Ata 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan seçimler sonucu milletvekili seçilmişler ve derhal Öcalan'ın talimatı ile kurulun Demokratik Toplum Partisi'ne katılmışlardır. İlgililer hakkında teröristbaşının talimatlarını gerekli gördükleri yerlere iletmeleri nedeniyle açılan soruşturma sonucu eylemlerinin çok sayıda olması nedeniyle örgüt propagandası niteliğini asıp, örgüt üyeliği vasfına ulaştığı anlaşıldığından terör örgütüne üye olmak suçundan haklarında açılan kamu davaları birleştirilerek halen İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/358 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Türkiye de milletvekillerini seçen halk olup, Başsavcının halkın seçimlerinden bile rahatsız olduğu ortadadır.Kaldı ki, Karar

kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

131- DTP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI SELMA IRMAK'IN TERÖRİSTBAŞINI ÖVÜCÜ BASIN AÇIKLAMASI:

DTP Genel Başkan yardımcısı Selma Irmak 05.10.2007 tarihinde Ankara'da yaptığı basın açıklamasında terör örgütü PKK'nın elebaşı Öcalan'ı övücü beyanlarda bulunması nedeniyle hakkında suç ve suçluyu övmek suçundan başlatılan soruşturma Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

132- DEMOKRATİK TOPLUM PARTİLİ BELEDİYE BAŞKANLARININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN YAYIN ORGANI ROJ İSİMLİ TELEVİZYON KANALININ KAPATILMASINI ÖNLEMEK İÇİN DANİMARKA BASBAKANINA MEKTUP YAZMALARI:

Daha önce Avrupa çıkışlı yayın yapan ve bu yayını ilgili ülkeler nezdinde Devletimizin "terör örgütünün sözcüsü gibi yayın yaptığı gerekçesi ile" yaptığı girişimler sonucu bu durumun sabit olduğunun ilgili ülkelerce de anlaşılmasıyla kapatılmasına karar verilen MED TV, daha sonra kurulup aynı akıbete uğrayan MEDYA TV adlı televizyon kanallarının devamı niteliğinde, aynı kadrolar tarafından kurulan ROJ TV, halen Avrupa çıkışlı olarak yayınına devam etmektedir. Bu yayının kaldırılmasına ilişkin girişimlerde bulunulması karsısında etkili propaganda vasıtasını

kaybetmekten korkan terör örgütüne paralel olarak DTP yöneticileri de yayının "durdurulmaması" için girişimlerde bulunmuş, bu anlamda çeşitli etkinliklerin yanı sıra DTP'li 56 BELEDİYE BAŞKANI imzası ile yayının yapıldığı Danimarka Başbakanına bir mektup gönderilmiş, parti mitinglerinde konuşan tüm yöneticiler söz konusu yayını savunan beyanlarda bulunmuşlardır. Halen söz konusu televizyon kanalının basında bulunan Abdullah Hicab adlı kişinin PKK üst yönetiminde de yer alması ve örgüt tarafından bu isle görevlendirilmesi, terörist bası Öcalan'ın avukat görüşmelerinde (örneğin 12.Mayıs 2004 tarihli avukat görüşmesindeki beyanları) söz konusu kanalın yapısını ortaya koymaktadır. Terör örgütünün sözcülüğünü yaptığından kuşku bulunmayan, bu nedenle Dışişleri Bakanlığı tarafından yayınlarının engellenmesi amacıyla yayının yapıldığı Danimarka ülkesi nezdinde başlatılan girişimler karsısında DTP'li BELEDİYE başkanları tarafından Danimarka Basbakanına yazılan ve ROJ TV'nin kapatılmaması talebini içeren mektup nedeniyle mektuba imza koyan Osman Baydemir, Fırat Anlı, Abdullah Demirbaş, Yurdusev Özsökmenler, Zülküf Karatekin, Mehmet Salih Yıldız, Hüseyin Kalkan, Metin Tekçe, Gülcihan Simsek, Muzaffer Yöndemli, Songül Erol Abdil, Cihan Sincar, Mehmet Nasır Aras, Demir Çelik, Ali Yıldız, Memet Tahir Kahramaner, Seyfettin Aydın, Mulla Simsek, Abdülkerim Adam, Nusret Aras, Fahrettin Astan, Mehmet Selim Demir, Mehmet Tanhan, Mukaddes Kubilay, Fikret Kaya, Kutbettin Taskıran, Aydın Budak, Hursit Tekin, Seyhmus Bayhan, Faik Dursun, Sükran Aydın, Ramazan Kapar, Nadir Bingöl, Hüseyin Ögretmen, Murat Ceylan, Abdullah Akengin, Esat Üner, Osman Keser, Leyla Güven, Etem Sahin, Süleyman Anık, Resul Sadak, Hasan Karakaya, Nuran Atlı, Zeyniye Öner, Emrullah Cin, Muhsun Kunur, Burhan Kurhan, Seyfettin Alkum, Hursit Alptekin, Mehmet Kaya, Orhan Özer, Ahmet Ertak, Abdulkadir Agaoglu, Ayhan Erkmen ve ismail Arslan haklarında silahlı örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek suçundan açılan kamu davası halen Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/205 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

DTP BELEDİYE başkanlarının ROJ TV nin kapatılmaması için Danimarka başkanına yazdığı mektup nedeniyle açılan dava sonucu her birine 2 ay 15 gün hapis cezası verilmiş olup, cezalar 1875 ytl para cezasına çevrilmiştir.

Karar kesinleşmemiştir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

133- DTP MİLLETVEKİLLERİNİN TERÖR ÖRGÜTÜ TARAFINDAN KAÇIRILAN SEKİZ ASKERİN GERİ ALINMASINI ÖRGÜT PROPAGANDASINA DÖNÜŞTÜRMESİ:

21 Ekim 2007 tarihinde terör örgütü tarafından kaçırılan sekiz askerin geri alınması olayı DTP milletvekilleri Aysel Tugluk, Fatma Kurtulan ve Osman Özçelik tarafından tam bir örgüt propagandasına dönüştürülmüştür. Roj TV gibi örgütün yayın organlarında olaydan sonra askerlerin teslim edilmeleri için özellikle ailelerinin DTP'ye yönlendirilmeleri ve nihayetinde üç milletvekilinin Kuzey Irak'a giderek terör örgütü elebaşının resimleri ve sözde bayrakları önünde askerleri almalarına ait görüntülerle istenilen propaganda amacına ulaşılmak istenilmiştir. Terör örgütünün aileleri DTP'ye yönlendirmesinden de anlaşılacağı gibi söz konusu eylemin propaganda amaçlı planlandığı çok açık olarak ortaya çıkmıştır. Olayla ilgili olarak Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Aysel Tugluk, Fatma Kurtulan ve Osman Özçelik haklarında başlatılan soruşturma devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir. Ancak bu iddiayı anlamak gerçekten güçtür. Bir an için teslim töreninde PKK bayraklarının olmasının propaganda amaçlı olduğu kabul edilse dahi propagandaya dönüştüren milletvekilleri değildir ki? Bayrakları onlar asmamıştır ki? PKK'nın astığı bayraktan neden milletvekilleri sorumlu olsun? Onların oraya neden gittiği bellidir, amaçlarına da ulaşmış ve 8 eri alıp dönmüşlerdir. Bu ülkede bazı şeyleri anlamak gerçekten zordur. İnsan hayatı o kadar ucuzdur ki, televizyonlarda bir saniye PKK bayrağı görüneceğine 8 erin cenazesi görünseydi sanki daha iyi olacaktı. Adalet Bakanı'nın dönmelerine sevinemediği 8 erin ailelerine kavuşmalarının, hayatta olmalarının hiç mi önemi yoktur? Bunu değerlendirmek için hukuk bilgisine bile ihtiyaç yok ki...

Yasama dokunulmazlığı kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

134- DTP MİLLETVEKİLİ İBRAHİM BİNİCİ'NİN TERÖR ÖRGÜTÜ MENSUBUNUN CENAZESİNDE YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASI:

İran-Irak sınırında öldürülen terör örgütü PKK mensubu Ayfer Serçe ile ilgili olarak 29.07.2007 tarihinde Viranşehir ilçesinde yasa dışı sloganların atıldığı örgütün elebaşının posterlerinin açıldığı, sözde bayraklarının sergilendiği gösteri sırasında basın açılaması yapan DTP Milletvekili İbrahim Binici'nin "Kürt halkına karsı tüm bu vahşi ve kanlı yönelimler Türk ve İran Devletlerinin es zamanlı olarak gerçekleştirdikleri operasyonlarla direk bağlantılı olduğu bilinmelidir" gibi sözleri nedeniyle islemiş olduğu halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek suçu nedeniyle hakkında açılan kamu davası halen Viranşehir Asliye Ceza Mahkemesinin 2007/39 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

135- DEHAP'IN DTP'YE KATILIS BİLDİRGESİ:

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne yönelik eylemleri odağı olduğu gerekçesiyle hakkında Anayasa Mahkemesi'ne kapatma davası açılmış olan Demokratik Halk Partisi (DEHAP) parti meclisi ve il başkanlarının katılımıyla 16 Ağustos 2005 tarihinde " Demokratik Toplum Hareketi'ne katılım" adı altında gerçekleştirdikleri toplantının sonuç

bildirgesinde DEHAP'ın "…ciddi bir tecritle iç içe yaşatılan sayın Abdullah Öcalan'ın sorunun çözümünde muhatap olma bakış açısının kabulünde rolünü oynamaya çalıştığı…." beyanla, bundan sonra yola Demokratik Toplum Hareketi (daha sonra DTP olarak partileşen oluşum) bünyesinde devam edeceklerini deklare etmeleri nedeniyle Tuncer Bakırhan, ve diğer ilgililer hakkında suç ve suçluyu övme suçundan açılan kamu davası halen Ankara 3. Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/265 esas sayılı dosyası üzerinden devam etmektedir. Hakkında açılan kapatma davası dikkate alındığında DEHAP'ın üstlendiği görevi belirterek, aynı yönde çalışmak için DTP'ye katılması, davalı partinin asıl amacının terör örgütü ve liderinin savunulması olduğunu açıkça kanıtlamaktadır.

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

136- DTP ANKARA İL YÖNETİCİSİNİN YASADIŞI GÖSTERİLERİ ORGANİZE ETMESİ:

11 Eylül 2007 tarihinde Ankara TED Koleji çok katlı otoparkında ele geçen düzenekli patlayıcı yüklü Mercedes Vito marka araçla ilgili yapılan soruşturma sırasında ulaşılan zanlı Alpaslan Özkan ifadelerinde Ankara'da üniversitelerde okuyan öğrencilere PKK propagandası yapılarak örgüte eleman kazandırılması amacıyla kurulan Gençlik Kültür Merkezi (GKM)'nin DTP Ankara il yönetiminde görevli Fevzi Kara isimli sahsa ait olduğunu, yine DTP Ankara il yönetiminde görevli Taylan Gürel isimli sahsın sürekli GKM'ne gelip gittiğini, terör örgütünün yayın organlarında verilen örgüt ve elebaşısı Abdullah Öcalan lehine yasa dışı eylem talimatlarının gereğini yapmak üzere Ankara DTP il yönetimince alınan kararların bu şahıslar tarafından duyurulup, eylemlerin organize edildiğini beyan etmiştir. Olayla ilgili soruşturma halen Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

GKM (gençlik kültür merkezi) gençliğin sosyal, kültürel maçlı bir araya gelerek çalışma yürüttükleri bir gençlik örgütüdür. DTP ile organik veya inorganik hiçbir bağlantısı yoktur, parti organı değildir.

Kaldı ki, soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

137- DTP MİLLETVEKİLLERİ FATMA KURTULAN VE SEVAHİR BAYINDIR'IN TERÖR ÖRGÜTÜ KAMPLARINDA EĞİTİM ALMASI:

Terör örgütü içerisinde faaliyette bulunduktan sonra ayrılan Dicle kod S.S. isimli şahıs daha sonra verdiği ifadelerinde; örgüt içerisinde faaliyet gösterdiği sırada HADEP-DEHAP parti teşkilatından birçok insanın örgütün kamplarına gelerek siyasi eğitim aldıktan sonra tekrar Türkiye'ye dönerek bu partiler içerisinde faaliyet gösterdiğini, 2003 yılında (halen DTP milletvekili olan) Fatma Kurtulan ve Sevahir Bayındır'ın örgüte ait Şehit Harun kampına geldiklerini, kendilerine üç ay süreyle PJA içerisinde üst düzey sorumlusu Pelsin kod Gülizar Tural tarafından siyasi eğitim verildiğini, bu süre zarfında her ikisinin de örgüt kıyafetlerini giydikleri, eğitimin sonunda siyasi çalışmalarda bulunmak üzere Türkiye'ye döndüklerini beyan ettiği görülmüştür. Resmi nikahlı esi Salman Kurtulan'ın halen örgüt içerinde faaliyet gösterdiği anlaşılan Fatma Kurtulan ve Sevahir Bayındır haklarında olayla ilgili soruşturmaya devam edilmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir**.** Fatma Kurtulan, bu haberleri yayınlarken kendisine ait olduğu iddiasıyla bir başka sına ait fotoğrafları basan Akşam ve Tercüman Gazeteleri aleyhine dava açmıştır. Açtığı davalar da devam etmektedir.

Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır

Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

138- DTP'Lİ ŞIRNAK BELEDİYE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ AÇIKLAMASI:

07 Eylül 2007 tarihinde DTP'li Şırnak BELEDİYE BAŞKANI Ahmet Ertak'ın Şırnak'ta Fransız haber ajansı "France 24" kanalına verdiği görüntülü röportaj sırasında " …PKK Kürt halkını destekliyor. Bizde PKK'yı destekliyoruz. PKK'yı desteklemek lazım…" seklinde beyanlarda bulunduğunun anlaşılması karsısında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan başlatılan soruşturma Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

139- DTP ÜYESİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI, DOGUBAYAZIT İLÇE BİNASININ TERÖR ÖRGÜTÜ MERKEZİNE ÇEVRİLMESİ:

21.02.2006 tarihinde kuruluş aşamasındaki DTP Doğubayazıt ilçe binasında yapılan izinli arama sırasında duvarlarda terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan'ın posterlerinin asılı olduğu, bina içerisinde " Ben bir Kürdistanlı olarak, Kürdistan'da sayın Abdullah Öcalan'ı siyasal irade olarak görüyor ve kabul ediyorum" içerikli Türkçe ve Kürtçe matbu dilekçelerin bulunduğu belirlenmiştir. Partinin kuruluş çalışmalarını yapan ve terör örgütü üyeliği suçundan mahkum olduğu önceki cezasını çektikten sonra cezaevinden 01.11.2004 tarihinde tahliye edilen Ahmet Özbay

hakkında terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan açılan kamu davasının yapılan yargılaması sonucu Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 30.05.2006 gün ve 2006/55-76 sayılı kararı ile 3713 sayılı yasanın 7/2. maddesi gereğince 10 ay hapis ve 416.00 YTL adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmıştır

SAVUNMA:

Karar kesinleşmemiştir. Dava halen derdesttir. Örgütlenme ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

140- DTP ÜYESİNİN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINI YAPMASI:

DTP üyesi olduğunu beyan eden Orhan Tunç'un 02.10.2006 ve öncesi tarihlerde Diyadin ilçesinde terör örgütü PKK'nın propagandasını yapıp, eleman kazandırmaya çalıştığının anlaşılması karsısında hakkında başlatılan soruşturma Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde devam etmektedir.

SAVUNMA:

Zanlı DTP ÜYESİ DEĞİLDİR. Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir.

141- DTP'Lİ BELEDİYE BAŞKANININ TERÖR ÖRGÜTÜNÜ ÖVÜCÜ KONUŞMASI:

02.10.2007 tarihinde öldürülen terör örgütü mensubu Mehmet Bayram'ın ailesi tarafından Adana ilinde kurulan taziye çadırına gelen Yakapınar

beldesinin DTP'li BELEDİYE BAŞKANI Osman Keser'in burada yaptığı konuşma sırasında "…bugün acı günü yasıyoruz. Kürdistan halkı bir evladını daha toprağa verdi ve Hamit arkadaşımızı toprağa verdik. Bu bizim ne ilk şehidimizdir, ne de son şehidimiz olacaktır…..otuz yıldır silahlarla, operasyonlarla köylerimizi, coğrafyamızı yok ettiler.Hiçbir sonuç alamadılar ve alamayacaklardır…." gibi sözlerle açıkça terör örgütünün propagandasını yapması nedeniyle hakkında başlatılan soruşturma halen Adana Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde 2007/566 sayılı soruşturma evrakı üzerinden devam etmektedir.

SAVUNMA:

Soruşturma halen devam etmektedir. Örgütlenme ve İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir olaydır. Başsavcılığın iddiası öncelikle Anayasa hükümlerine, devamında ulusalüstü belgelere aykırıdır

TC ANAYASASI MADDE 38.– (…)

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz. Ceza sorumluluğu şahsîdir

Nitekim, Anayasa Mahkemesi'nin 16.6.1964 günlü, E: 1963/101, K: 1964/49; 3.11.1983 günlü, E: 1983/4, K: 1983/4 (Muhafazakar Parti); ve yukarda konu edilen DYP kararlarında, parti kapatma dâvâlarında Ceza Hukuku'nun bütün kurallarının, bu arada Ceza Hukuku temel prensiplerinin uygulanacağı, "Kanunsuz suç ve ceza olmaz", "Kıyasa yer verilemez", "Şüphe sanık lehine yorumlanır", "Kanun boşluğu, ancak yine kanunla doldurulabilir, yorum ve içtihatla suç ve ceza ihdas olunamaz", "Ceza sorumluluğu şahsidir. Bir kimse başkasının fiilinden sorumlu tutulamaz" ilkelerine de atıfta bulunularak, CEZA HUKUKUNUN TEMEL, GENEL VE EVRENSEL DEĞERLERİNE ATIFTA BULUNMUŞTUR. Ve özellikle suç ve cezalara ilişkin Anayasa'nın 38. maddesi daima göz önünde tutulmuştur

3- İDDİANAMADE YER ALAN 141 EYLEM PARTİNIN KAPATILMASINI GEREKTİRCEK NİTELİKTE OLMAYIP, 129'U YANİ %93'Ü İFADE VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKEN OLAYLARDIR:

İddianamede, müvekkil partinin kuruluşundan sonraki, KAPATMAYA NEDEN OLACAK eylemleri olarak 141 maddelik bir liste oluşturulmuştur.

Asgari 200 BİN ÜYESİ bulunan, Müvekkilimiz Partinin

kapatılması nedenini oluşturduğu iddia edilen 141 maddelik eylem (!) listesi incelendiğinde;

- 129 adet iddianın SÖZLÜ BEYAN VEYA BASIN AÇIKLAMASI OLDUĞU;

- 4 olayda isimleri geçen kişilerin parti üyesi olmadığı

- 8 dava beraatle sonuçlandığı,

- 33 davanın halen derdest olduğu

- 33 hazırlık soruşturmasının devam ettiği;

- 38 davanın Yargıtay aşamasında olduğu,

- 9 davada verilen kısa süreli verilen cezalar nedeniyle cezaların para cezasına çevrildiği;

- Bir davada da kısa süreli ceza nedeniyle erteleme mevcut olduğu anlaşılmaktadır.

- Esasen birçok mahkumiyet kararında Ceza Muhakemeleri K.'nun 231. maddesindeki 'HÜKMÜN AÇIKLANMASININ ERTELENMESİ' uygulamasının yapılmadığı, yapılması halinde 'hiçbir hukuksal sonuç doğurmayacağı'

İddianameye konu olan 141 eylemin 129'u yani %93'ü düşünce

açıklama özgürlüğüyle ilgili olduğu ve bunların 'kesinleşmeleri' halinde bile, birçoğunun AİHM den geri döneceği davalar niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

4- İDDİANAMEDE SUNULAN KANITLARIN BİR KISMI GERÇEĞE AYKIRI, ÇARPITILMIŞ VE HUKUKSAL DEĞERİ OLMAYAN, ZORLAMA KANITLARDIR:

İddianamede yer alan 141 maddelik eylem listesinin;

- 8 davada verilen BERAAT KARARLARININ Yüksek Mahkemeden gizlendiği;

- 4 ayrı eylemde partili olduğu iddia edilen kişilerin müvekkil parti ile hiçbir ilişkisi bulunmadığı,

- 21. sırasında yer alan " DTP YÖNETİCİSİ ZEKİ KILIÇ'IN TERÖR ÖRGÜTÜNÜN EYLEM TALİMATLARINI BİLDİRİ HALİNDE HALKA

DAĞITMASI: İstanbul DTP İl yönetiminde görevli Zeki Kılıç'ın 27.03.2006 tarihinde bildiri dağıttığı anlaşılmış, eylemine uyan yasadışı örgüt üyeliği suçundan Türk Ceza Yasasının 220/7 Maddesi uyarınca Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 17.05.2007 gün ve 2007/201 sayılı kararı ile 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmıştır." ifadesi Sayın Başsavcının amacına ulaşmak için yüksek Yargıyı yanıltmayı dahi göze aldığının açık kanıtıdır. Çünkü Başsavcı tarafından müvekkil partinin kapatılmasına kanıt olarak gösterilen burada sözü edilen kişinin yargılandığı Türk Ceza Yasasının 220/7. maddesi" Örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte, örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişi, örgüt üyesi olarak cezalandırılır" hükmünü amirdir. Buna bağlı olarak, anılan kişinin örgüt üyesi olmadığı Mahkemece saptanmış iken Başsavcılığın, bu kişiden (sanıktan) "örgüt üyesi" gibi söz etmesi, iddianamedeki önyargılı ve taraflı yaklaşımın en açık kanıtıdır.

5- İDDİANAME "KURGU VE ÖNYARGI" ÜRÜNÜDÜR:

Yukarıda ki açıklamalarımız incelendiğinde, müvekkil partinin kapatılması için ulusal ve ulusalüstü yasalarca geçerli tek bir yasal neden ve tek bir yasal kanıtın bulunmadığı ortadadır. Oysaki Başsavcı, aynı iddianamede, yukarıda KANIT NİTELİĞİ TAŞIMADIĞI açıklanan tümüyle, iddiayı isbata elverişli olmayan argümanlara dayanarak;

"09.11.2005 tarihinde davalı Demokratik Toplum Partisi kurulmuştur. DEHAP hakkında dava süreci halen devam etmekte olup, bu arada DEHAP 19.11.2005 tarihinde fesih kararı almıştır. 1990 yılından bu yana devam eden ve yukarıda özetlenen süreçten anlaşılacağı gibi hemen hemen aynı kadrolar tarafından kurulup, devam ettirilen HEP; ÖZDEP, DEP, HADEP, DEHAP ve simdi de DTP'nin aynı akıbete uğramaları rastlantı değildir. Söz konusu partilerin tamamının terör örgütü PKK ile bağlantılı faaliyet gösterdikleri toplumda inkar edilemeyen bir gerçekliktir. Nitekim davalı parti DTP'de süreçte görevini yerine getirirken yukarıda bahsedilen olaylarda açıkça görüleceği gibi tüm eylemlerini terör örgütü güdümünde gerçekleştirmiş, örgütün ve elebaşısı Abdullah Öcalan'ın savunulmasından başka demokratik anlamda bir siyasi partiden beklenilebilecek hiçbir girişim veya söylem geliştirmemiş, deyim yerinde ise kendisini terör örgütü savunmanlığına özgülemiştir. Terör örgütüne terör örgütü diyememenin yanında "kardeşlerimiz", "tabanımız",muhatap alınması gereken kurum" gibi ifadeler kullanılmış, parti binaları örgüt kampları gibi terörist resimleri, sözde örgüt bayrakları ile donatılmış, örgüt lehine eğitim faaliyetleri yapılan, terör örgütü ve elebaşı lehine yasa dışı gösterilerin organize

edildiği, teröristlerin buluşma noktası haline getirilmiştir. Öldürülen terör örgütü elemanları "şehit" olarak tanımlanmış, ROJ TV gibi örgütün yayın organları birinci derece muhatap alınarak programlarına partinin her kademesinden kişiler vasıtası ile katılınmış, telefonla canlı bağlantılar yapılmış, hepsinde de örgüt propagandası içeren, halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden beyanlarda bulunulmuştur. Terör örgütünün yayın organı olduğu kuskusuz olan, daha önceki versiyonları MEDTV, MEDYA TV gibi televizyon kanallarının yetkili mercilerin girişimleri üzerine yayın yaptıkları ülkelerce kapatılması sonrasında kurulan ROJ TV hakkında yine yayın yaptığı ülke nezdinde yayının engellenmesi girişimlerinde bulunulması üzerine partinin tüm kademelerinde yer alan görevliler tarafından yoğun bir şekilde sözkonusu kanalın kapatılmaması için kampanya başlatılmıştır. Davalı partinin tüm gösteri ve toplantıları, hatta olağan kongreleri dahi terör örgütü ve elebaşısı lehine atılan sloganlar, taşınan pankartlar, resimler, sözde örgüt bayrakları, sergilenen şiddet görüntüleri ile gerçekleşmiştir. Parti mensuplarının eylemleri propaganda boyutlarını asarak şiddet eylemlerinde görev almaya, terör örgütü bildirilerini halka dağıtmaya, talimatlara uymayanları tehdide, adliye binalarına bomba koymaya, terör örgütüne eleman kazandırıp, kırsala göndermeye, teröristlerin talimatlarını alıp, gereğini yapmaya, partililerin örgüt kamplarına gidip, toplantılara katılmasına, buralarda eğitim aldıktan sonra ülkeye dönüp faaliyette bulunmaya, hatta gösterdikleri liyakat gözetilerek milletvekili olmaya, terör örgütünün ihtiyaçlarını karşılamak için halktan para toplamaya dönüşmüştür. Davalı partinin eylemlerinin demokratik hukuk düzeninde olması gereken hiçbir unsuru taşımadığı gibi, olmaması gereken tüm unsurları taşıdığı tartışmaya yer vermeyecek bir gerçeklik olarak önümüzdedir.

PKK'lı teröristlerin yol kesip, 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan milletvekilliği seçimleri için DTP destekli seçime giren (seçimden sonra DTP'ye katılan bağımsız adaylara oy verilmesi için propaganda yapması durumun ne derece vahim olduğunun kanıtıdır."

İddiasında bulunmakta hiçbir sakınca görmemiş.

II- DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ'NİN TÜZÜK VE PROGRAMI

Demokratik Toplum Partisi'nin Tanımı:

Demokratik Toplum Partisi, demokratik uygarlık çağı değerleri olan özgürlükçü, eşitlikçi, adaletçi, barışçı, çoğulcu, katılımcı, çok kültürlü

toplumu zenginlik olarak gören ve yenileşmeyi savunan; insan ve toplum odaklı diyalog ve uzlaşıya dayalı, otoriter-merkezi-hiyerarşik siyaset yapma tarzı yerine; demokratik-yerel-yatay işleyişi benimseyen, demokratik iç işleyişi kararlılıkla savunan, barışçıl demokratik siyaseti esas alan, evrensel değerlere sahip çıkan, her türlü ayrımcılığı ve ırkçılığı ret eden, insanlığın özgürleşmesini cinsler arası eşitlikte gören, bu temelde özgür, demokratik-ekolojik toplumu hedefleyen demokratik özgürlükçü eşitlikçi sol bir kitle partisidir.

Demokratik Toplum Partisi'nin Amacı

Demokratik Toplum Partisi; Türkiye'nin hukuki, siyasi, idari, sosyal, ekonomik, kültürel ve diğer bütün alanlarda kapsamlı demokratik reformlarla yeniden yapılandırılmasını ve bu sürecin etkin ve kalıcı kılınabilmesi için toplumsal barışın sağlanmasını acil bir ihtiyaç olarak tespit eder. Bunun için, halkın demokratik iradesine dayalı, etnisite, sınıf, cins ayrımı yapmadan, başta emeğiyle geçinen tüm toplumsal kesimler olmak üzere, kadın, gençlik ve farklı inanç gruplarının ortak mücadele örgütü olarak, kuruluşu ve işleyişiyle özgürlükçü demokratik siyasal mücadelesini kurumlaştırarak yürütür.

AB sürecini salt bir devletler topluluğu değil, aynı zamanda bir halklar topluluğu olarak da gören DTP, bu süreci kararlılıkla savunur. Türkiye'nin AB sürecinin gerektirdiği reform ve düzenlemelerin hayata geçirilmesinin takipçisi olmak ve bu sürecin toplumun en geniş çıkarlarına hizmet etmesi için başlamış bulunan müzakere sürecine aktif katılımı öngörecek girişimlerde bulunur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Türkler, Kürtler ve diğer etnik gruplar tarafından kurulduğunu ve kardeşliğin temelinin tarihin derinliklerinde yattığını beyan eder; halkların geleceğini ve Kürt sorunun çözümünü ortak vatanda özgür birliktelikte ve Demokratik Cumhuriyette görür.

Demokratik bir mücadeleyle evrensel hukuk kurallarına uygun yeni bir anayasa çerçevesinde, barışçıl, özgürlükçü, adaletçi, eşitlikçi, değişimci, çoğulcu ve katılımcı bir demokrasiyi, ihtiyaçlara dayalı yaygın örgütlü sivil toplumu, demokratik siyasi, herkesin kendi kimlik özelliklerini geliştirebileceği toplumsal bir yapıyı savunur.

Devleti, kutsal ve halkın üzerinde gören anlayış yerine, devleti halkın hizmetine sokacak düzenlemeler yaparak otoriter-bürokratik devletin giderek küçülmesini öngörür. Yasak ve tabuları temel alan anlayışların terk edilmesi; bireysel, kolektif, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel temel hak

ve özgürlüklerin etkin biçimde kullanılmasını sağlayacak siyasal ve toplumsal bir yapılanmanın oluşturulması; herkese ayrımsız, anadilinde eğitim ve öğretim hakkının sağlanması, basın, düşün, kültür-sanat ve diğer alanlarda özgürlükçü ve demokratik anlayışın yerleşmesi için mücadele eder.

Cins ayrımcılığı ve kadına yönelik her türlü şiddeti ret eder, toplumun özgürleşmesinin kadının özgürleşmesine bağlı olduğundan hareketle, yaşamın tüm alanlarında cinsler arası eşitliğin yaratılabilmesi için; hukuki, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel tedbirlerin alınmasını sağlar.

Cinsiyet özgürlüğünü sağlamanın demokratik toplum hedefine ulaşmada belirleyici bir etken olduğundan hareketle, cinsiyet özgürlüğü önündeki bütün engellerin ortadan kaldırılması için başta kadınların öz iradesine dayalı olarak gelişecek kadın örgütlülüğünü yaratarak, kararlılıkla mücadele eder.

Gençliği, özgür ve demokratik geleceği yaratmanın temel dinamiği olarak görür. Gençliğin sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik yaşamda kendini ve toplumu geliştirmesinin önündeki her türlü engelin kaldırılması ve gençliğin özgür örgütlülüğünü yaratarak siyasetin gençleştirilmesi için mücadele eder.

Ulusal ve küresel ekonominin dengeli uyumu temelinde kamu ve özel mülkiyetin birlikte ele alındığı, rantçılığa karşı üretken sermayeye yer veren, sosyal adaleti her alanda gerçekleştiren, yoksulluğa ve açlığa karşı adil paylaşımı ve üreticiliği ön gören bir felsefeyle hareket eder.

İnsanlığın geleceğinin doğa ve çevre ile uyumlu demokratik bir toplumdan geçtiğini savunur; doğa üzerinde sistemli bir şekilde sürdürülen tahribatı sona erdirecek ekolojik-demokratik bir toplumun yaratılması için mücadele eder.

Her türlü inancın kendisini özgürce ifade edebileceği, devletin tüm inançlara eşit mesafede duracağı, bilimsel düşünceyi esas alan, özgürlükçü, demokratik laiklik anlayışın esas alınması için mücadele eder.

Türkiye'nin katı merkeziyetçi ve tekçi yapılanmasına karşı yerinden yönetimi ve yerel demokrasinin geliştirilmesini savunur. Yerel demokrasinin bir an önce hayata geçirilebilmesi için, Türkiye'nin mevcut idari işleyişinde gerekli acil reformları gerçekleştirmeye yönelik kapsamlı çalışmalar yürütür, bu amaç doğrultusunda bilimsel araştırma ve tartışmalar geliştirir.

Demokratik Toplum Partisi, yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasını savunur. Kadın-erkek eşitliğinin siyasal alanda uygulanabilmesi için her türlü önlemi alır. Kadın-erkek eşitliğini en üst düzeyde sağlamak üzere "eşbaşkanlık" sistemini savunur ve bunun kurumsallaşması için mücadele yürütür.

DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ, AB'YE TAM ÜYE OLMUŞ BİR TÜRKİYE'Yİ HEDEFLEMEKTEDİR

Dünyadaki değişim ve dönüşümler, insanlığın paylaştığı ortak değerler noktasında bireyleri ve sistemleri demokratikleşmeye zorluyor.

Demokratikleşmenin önemli bir boyutu da, siyasetin demokratikleşmesidir. Bu da ancak farklı toplumsal taleplerin belirli bir zeminde karşılanması, tartışılması, uzlaşması ve karar süreçlerine ulaşmasıdır.

Türkiye'nin dış politikada söz sahibi olabilmesi, ancak iç ve dış kamuoyunun desteği ile yapacağı cesur reformları, ayrıca ekonomik istikrar ve demokratikleşmeyi başarmasına bağlıdır. Radikal bir hukuk reformuyla bunlar mümkündür.

Türkiye Avrupa Birliği ilişkileri, Kopenhag Kriterlerinde ifadesini bulan, sürece ve pratik içinde daha somutlaşacak olan ilke ve kuralların benimsenmesini gerektirir.

DTP, Türkiye'nin çağcıl bir dünya ülkesi olması için, iç ve dış diplomasi girişimleriyle her platformda büyük gayretler göstermiştir.

Türkiye'nin AB'ye tam üye olması için ülkede kamuoyu oluşmasında, ülke dışında tüm diplomasi olanaklarıyla en büyük çabayı gösteren partidir.

Türkiye Cumhuriyeti, kurulduğundan beri, her alandaki büyüme ve çağdaşlaşma stratejisini AB'ye katılmada görmüştür. DTP'nin program ve siyasetinin önemli bir ayağı da bu stratejinin gerçekleştirmesini hızlandırmaktır.

DTP, Türkiye'nin birliği ve bütünlüğü içinde, barışı, toplumsal uzlaşmayı ve demokratikleşmeyi savunur. Bunu partinin tüm resmi başvurulu eylem ve etkinlikleriyle, her kademedeki tüm yöneticilerinin söylem ve mesajlarıyla kanıtlanmıştır.

Demokrasilerde elbette, muhalif görüşler ve bu görüşlerin siyasi partileri olacaktır. Var olan sisteme, statükoya alternatif politikalar oluşturmak;

sistemin iktidarını, söylem ve eylemleriyle eleştirmek, demokrasinin vazgeçilmezliğidir.

Bu duruş ve bakış açısı ile meşru eylemleri hukuken ve siyaseten parti kapatma gerekçeleri olamaz.

Görüldüğü gibi Demokratik Toplum Partisi'nin tüzük ve programı Anayasa ve hukuk düzeni çerçevesi içindedir. Esasen Savcı da iddianamesinde program ve tüzükten bahsetmemektedir.

III- SONUÇ DEĞERLENDİRMELERİ:

III/I- DAVADAKİ HUKUKSAL DURUM.

(2001 ÖNCESİ /2001/4709 SAYILI DEĞİŞİKLİK SONRASI DURUM ANAYASAL ve YASAL NORMLAR)

Öncelikle belirtelim ki Anayasamızdaki 2001 değişiklikleri öncesinde; Türkiye'ye karşı 11. maddenin ihlali iddiasıyla yapılan başvuruların önemli bir kısmı, kapatılan siyasi partilerle ilgilidir. Bu başvurular içinde AİHM, kapatılan 6 siyasal parti bakımından 11. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir: TBKP, SP, ÖZDEP, HEP, DEP ve STP. Buna karşılık Refah Partisinin başvurusunda herhangi bir Sözleşmeye aykırılık saptanmamıştır.

Siyasal partilerin kapatılması konusundaki AİHM içtihadı, bu konudaki ilk başvuru olan *Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) ve diğerleri*[28] davasında ortaya konulmuştur. Bu başvuruda 4 Haziran 1990'da kurulan TBKP'nin Anayasa Mahkemesi'nce 16 Temmuz 1991'de kapatılmasının[29] ve parti liderlerinin bir başka siyasal partinin kurucusu ve yöneticisi olmalarına getirilen yasağın 412[30] örgütlenme özgürlüğünü ihlal ettiği ileri sürülmüştür.

Kararında öncelikle 11. maddenin bu davada uygulanabilirliği

Sorununu ele alan AİHM, 11. maddenin siyasal partilere uygulanamayacağı yönündeki Hükümet tezini kabul etmemiş ve siyasal partilerin de 11. maddenin korunmasından yararlanacağı görüşüne ulaşarak, 11. maddeyi uygulanabilir bulmuştur. TBKP'nin kapatılmasının

---

[28] Türkiye Birleşik kominist Partisi ve diğerleri v. Türkiye, başvuru no. 19392/92, Mahkemenin 30 Ocak 1998 tarihli kararı. Başvurucular, TBKP ile TBKP'nin Başkanı Nihat Sargın ve Genel Sekreteri Nabi Yağcı'dır.

'Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye-AİHS Sistemi, AİHM Kararlarında Türkiye-Yasemin Özdek-Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü-İnsan Hakları Araştırma ve Derleme Merkezi-2004

[29] E. 1990/1 (siyasal parti kapatma), K. 1991/1, 16.7.1991 Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi, Sayı 27, Cilt 2, s. 885 vd

[30] Bkz. 1982 Anayasası, -eski- m.69

11. maddeye uygunluğunu incelerken de, başvurucuların örgütlenme özgürlüğüne bir müdahalenin varlığını saptamış ve bu müdahalenin – Anayasanın ve 2820 sayılı Siyasal Partiler Yasasının ilgili hükümleri çerçevesinde – "hukuken öngörüldüğünü" ve -m. 11/2'de sayılan –enaz bir "meşru amaca" (ulusal güvenlik) dayandığını kabul etmiştir. TBKP'nin kapatılmasını "demokratik toplumda gereklilik" koşulu bakımından incelenmesi sonucunda ise, bu müdahalenin "gerekli olmadığı" görüşüne varmıştır:

Mahkeme bu bağlamda, TBKP'nin henüz faaliyetlerine başlamadan kapatılmasını ve kapatma kararının yalnız partinin tüzüğüne ve programına dayandığını kaydetmiştir (par. 51). Anayasa Mahkemesi'nin TBKP'yi kapatma kararının iki gerekçeyle verildiğini dikkate alan AİHM, daha sonra bu gerekçeleri değerlendirmiştir. Bu gerekçelerden biri, -2820 sayılı Yasa m. 96/3'e aykırı biçimde- partinin adında "komünist" sözcüğünün bulunmasıdır. AİHM'ye göre, bir siyasal partinin seçtiği isim, ilke olarak, tek başına kapatma kadar köklü bir önlemi meşrulaştıramaz. TBKP'nin "komünist" olarak adlandırılmayı seçerken " Türk toplumuna ya da Türk devletine gerçek bir tehdidi temsil eden bir politikayı seçtiğini gösteren herhangi bir somut kanıtın olmadığı" kanısına varan AİHM, yalnız partinin ismine dayanan bir kapatma önleminin kabul edilemeyeceğini belirtmiştir (par. 54).

TBKP'nin kapatılma kararının gerekçelerinden ikincisi ise, Anayasa Mahkemesi'nin partinin tüzüğü ve programında "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne" aykırılık saptamış olmasıdır. AİHM, TBKP'nin programında Kürt halkına, ulusuna ve yurttaşlarına atıfta bulunulmuş olmasına rağmen, Kürtlerin Türk nüfusundan ayrılmasının talep edilmediğini dile getirmiş (par. 56) ve bu bağlamda ifade özgürlüğünün önemini vurgulayarak, bir siyasal grubun yalnız nüfusun bir kısmının durumunu kamusal alanda tartışmaya ve demokratik kurallara uygun çözümler bulmaya çalıştığı için engellenmesinin meşru olmadığını belirtmiştir (par. 57).

TBKP ve diğerleri kararının önemli yönlerinden biri, bu davada Sözleşmenin 17. maddesinin uygulanmasına gerek duyulmamış olmasıdır. Kararın bu yönü, Alman komünist Partisinin kapatılmasının şikayet edildiği eski bir başvuruyla ilgili Komisyon kararı göz önünde tutulduğundan önem taşımaktadır: 1956'da Alman Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan Alman Komünist Partisinin başvurusunu Komisyon, -Sözleşmedeki hak ve özgürlükleri yok etmek için Sözleşmedeki ilkelerin kötüye kullanılamayacağını öngören- 17. maddeye dayanarak kabul edilemez

bulmuştur.[31] TBKP başvurusu hakkında ise Sözleşme organları, TBKP'nin Alman Komünist Partisinden farklı olduğunu vurgulayarak, 17. maddenin uygulanmasına gerek olmadığı görüşüne varmışlardır: Bu bağlamda Komisyon, TBKP'nin siyasal hedeflerine yalnız yasal yollarla ulaşmak istediğini belirtmiş ve bu bakımdan TBKP'nin "devrimci yolla proletarya diktatörlüğü kurma amacını izlediğini açıkça bildiren" Alman Komünist Partisinden ayrıldığını dile getirmiştir.[32] AİHM de, TBKP hakkındaki kapatma kararında Anayasa Mahkemesi'nin "TBKP'nin, ismine rağmen, bir sosyal sınıfın diğer sınıflar üzerinde egemenliğini kurmaya çalışmadığını, tersine, siyasal çoğulculuk, genel seçimler ve siyasete katılma özgürlüğünü içeren demokrasinin gerekliliklerine uyduğuna" dair tespitlerine büyük ağırlık verdiğini dile getirmiş ve bu bakımdan TBKP'nin Alman Komünist Partisinden açıkça farklı olduğunu vurgulamıştır (par 54). TBKP'nin tüzüğü ve programında Sözleşmeye dayanarak Sözleşmedeki hak ve özgürlüklerin yok edilmesinin amaçlandığına dair bir şey görmediğini belirten AİHM, sonuç olarak bu davada 17. maddenin uygulanmasına gerek olmadığı kanaatine varmıştır (par 60).

AİHM, TBKP ve diğerleri kararından sonra, ikinci olarak *Sosyalist Parti (SP) ve diğerleri*[33] davasında 11. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir. 1 Şubat 1988'de kurulan sosyalist Parti, Anayasa Mahkemesi'nin 10 Temmuz 1992 tarihli kararıyla[34] kapatılmıştır.

Kapatılma gerekçesi, partinin Genel Başkanı Doğu Perinçek'in konuşmalarında "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne" aykırılık saptanmış olmasıdır. AİHM, kapatılma önleminin "demokratik toplumda gerekliliğini" incelerken, TBKP kararında olduğu gibi, öncelikle demokrasilerde ifade özgürlüğünün siyasal partiler açısından taşıdığı önemi vurgulamıştır (par. 41). Daha sonra ise partinin kapatılmasının Perinçek'in konuşmalarına dayandığını dikkate alarak, bu konuşmaların içeriğini incelemiştir: AİHM, "Sosyalist Partinin siyasal faaliyetlerinin amacı ile terör örgütlerinin amacını aynı" (par. 43) bulan Anayasa mahkemesi'nin

---

[31] Komünist Parti (KPD) v. Federal Almanya Cumhuriyeti, başvuru no. 250/57, Komisyonun 20 Temmuz 1957 tarihli kararı. 'Avrupa İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye-AİHS Sistemi, AİHM Kararlarında Türkiye-Yasemin Özdek-Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü-İnsan Hakları Araştırma ve Derleme Merkezi-2004

[32] A.g.eTBKP ve diğerlerinin başvurusu hakkında Komisyonun 3 Eylül 1996 tarihli raporu, par. 81.

[33] A.g.e. Sosyalist Parti ve diğerleri v. Türkiye, başvuru no.21237/93, Mahkemenin 25 Mayıs 1998 tarihli kararı.

[34] A.g.e. E.1991/2 (siyasal parti kapatma), K. 1992/1, 10.07.1992. Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi, Sayı 28, Cilt 2, s. 696 vd.

görüşüne katılmamış ve Perinçek'in konuşmalarında şiddet kullanmaya, ayaklanmaya çağıran ya da herhangi bir şekilde demokratik ilkeleri reddeden bir şey görmediğini belirtmiştir: "Tersine, Perinçek birçok defa seçim sandığı ve referandum yoluyla demokratik ilkelere uygun olarak, önerdiği politik reforma ulaşma ihtiyacını vurgulamıştır" (par. 46). AİHM, Perinçek'in konuşmalarında "Türklerin ve Kürtlerin eşit biçimde temsil edileceği ve gönüllülük temelinde demokratik ilkelere göre bir federal sistemin kurulması" amacının yer aldığını, bu konuşmalar da "Kürt ulusunun self-determinasyon hakkı" ile "ayrılma hakkı"na referansta bulunulduğunu da belirtmiş, ancak bu ifadeleri Anayasa Mahkemesi'nden farklı yorumlamıştır: AİHM'ye göre, bu ifadeler kendi bağlamlarında okunduğunda, Türkiye'den ayrılmayı teşvik eden ifadeler değildir, daha çok Kürtlerin özgür rızaları olmadan önerilen federal sistemin mümkün olamayacağını vurgulamak tadır. "Mahkemenin görüşüne göre, böyle bir politik programın Türk devletinin mevcut ilkelerine ve yapısına uygun sayılmaması, demokrasinin kurallarına aykırı olduğu anlamına gelmez. Demokrasinin özü, demokrasinin kendisine zarar vermemek koşuluyla, bir devletin mevcut örgütlenme şeklini tartışmaya çağırsa bile, çeşitli politik programların önerilmesine ve tartışılmasına izin vermektir" (par. 47). Siyasal partilerin demokrasilerin işlemesindeki önemli rolünü dikkate alarak, siyasi partiler söz konusu olduğunda 11. maddedeki istisnaların dar yorumlanması gereğini vurgulayan (par. 50) AİHM, bu olaydaki müdahaleyi "radikal" bir müdahale olarak yorumlamıştır. Sosyalist Parti temelli olarak kapatılmış, malvarlığı Hazineye geçmiş ve liderleri benzer siyasi faaliyetlerden yasaklanmıştır. Mahkemeye göre, bu önlemler yalnız çok ciddi olaylarda uygulanabilecek kadar ağırdır (par. 51). Sonuç olarak Mahkeme, bu önlemleri izlenen amaçla "orantısız" bularak, Sözleşmenin 11. maddesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

AİHM'nin Sosyalist Parti ile ilgili bu kararı, Türkiye'nin bu kararın gereklerini yerine getirmemesi nedeniyle, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Türkiye'nin Sözleşmeden doğan yükümlülüklerini hatırlatmasına da yol açmıştır: AİHM'nin 25 Mayıs 1998 tarihinde verdiği bu karardan sonra Perinçek'in aynı ifadeleri nedeniyle süren yargılama süreci tamamlanmış ve Yargıtay 8 Temmuz 1998'de Perinçek hakkındaki 14 aylık hapis cezasını onamıştır. Perinçek'in 29 Eylül 1998'de cezasını çekmeye başladığını ve hakkındaki siyasal faaliyet yasağının sürdüğünü belirten Bakanlar Komitesi, Türk makamlarından Perinçek hakkındaki mahkumiyet kararını bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırma yükümlülüğünü

gecikmeksizin yerine getirmelerini istemiştir.[35] Türkiye'nin bu konuda bir adım atmaması üzerine, Bakanlar Komitesi ikinci bir karar alarak istemini yinelemiştir.[36]

Gerek Sosyalist Parti, gerek TBKP hakkındaki AİHM kararlarından sonra, kapatılan bu partilerin liderleri hakkındaki siyaset yasağının sürmesi, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin gündemine girmiş ve bazı parlamenterler, sözkonusu kararların uygulanması hakkında Bakanlar Komitesi'nden bilgi istemiştir.[37]

AİHM, üçüncü olarak Özgürlük ve Demokrasi Partisi (ÖZDEP)[38] başvurusunu incelemiştir. 19 Ekim 1992'de kurulan ÖZDEP hakkında Anayasa Mahkemesi 23 Kasım 1993'te kapatma kararı vermiştir.[39] Partinin kapatılma gerekçesi, programında "devletin bölünmez bütünlüğüne" aykırılık saptanmış olması ve partinin programında Diyanet İşleri Başkanlığının kaldırılmasının savunulmasının laiklik ilkesine aykırı bulunmasıdır. AİHM, bu gerekçeleri dikkate alarak kapatılmaya neden olan programdaki ifadeleri incelemiş ve bu ifadelerde şiddet kullanmaya, ayaklanmaya çağıran ya da demokratik ilkeleri reddeden bir yön görmemiştir. Bu saptamayı önemli bir faktör olarak kararında dikkate alacağını vurgulayan Mahkeme, ÖZDEP' in "genel seçimler yoluyla belirlenen halkın temsilcilerinden oluşan demokratik bir meclisin yaratılmasını önerdiğini" ve "Kürt sorununa barışçı ve demokratik bir çözümü desteklediğini" kaydetmiştir (Par. 40). AİHM, ÖZDEP' in programında "ulusal ve dinsel azınlıkların selfdeterminasyon hakkı"ndan söz ettiğini belirtmiş, ancak bu ifadeleri Türkiye'den ayrılmayı teşvik edici nitelikte bulmamıştır (par. 41). AİHM'nin kararındaki önemli vurgulardan biri de, ÖZDEP' in programındaki ifadeler nedeniyle kapatılmasını, "yalnız ifade özgürlüğünü kullandığı için cezalandırıldığı" biçiminde yorumlamasıdır (par. 42). Sonuç olarak, ÖZDEP'in kapatılmasını izlenen amaçla "orantısız" bularak "demokratik toplumda gerekli olmadığı" görüşüne varan AİHM, 11. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir.

Bu bakımdan Yüksek Mahkememizin, yukarıda müvekkilimiz

---

[35] Bakanlar komitesi'nin 4 Mart 1999 tarihli kararı (Interim Resolution DH (99) 245).

[36] Bakanlar komitesi'nin 28 Temmuz 1999 tarihli kararı (Interim Resolution DH (99) 529).

[37] Bkz. *HRLJ*, Vol.20, No. 1-3, 1999, s. 140-147

[38] ÖZDEP v. Türkiye, başvuru no. 23885/94, Mahkemenin 8 Aralık 1999 tarihli kararı.

[39] E. 1993/1 (siyasi parti kapatma), K. 1993/2, 23.11.1993. Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi, Sayı 30, Cilt 2,, s. 841 vd.

Partinin 'Tüzük ve Programı'na ilişkin bölümde belirttiğimiz niteliklerine değer vereceğine de inanıyoruz.

AİHM, *Halkın Emek Partisi (HEP)*[40] ve *Demokrasi Partisi (DEP)*[41] başvurularında da bu partilerin kapatılmasının 11. maddeyi ihlal ettiği sonucuna ulaşmıştır. Anayasa Mahkemesi her iki parti hakkındaki kapatma kararını da, "devletin bölünmez bütünlüğüne" aykırılık gerekçesiyle vermiştir.[42]

2001 Anayasa değişikliğinden sonraki durumu kısaca değerlendirdiğimizde, hem Anayasal düzlemde, hem de yasal düzlemde; gerek siyasal partilerin kapatılması, gerek temel hak ve özgürlüklerin anası olan 'ifa özgürlüğü' ve bu özgürlüğün ayrılmaz parçası olan 'örgütlenme özgürlüğüne', özellikle AY.90/son düzenlemesi ile genişlemeler geldiğini ifade etmek gerekir.

Bu bakımdan, iş bu davamızda kullanılması gereken ölçütler ve kanıtlanması gereken unsurlar, Avrupa ölçeğinde İHAS, İHAM düzenlemeleri kararları ile belirlenen kurallar ve Anayasa'da yapılan son düzenlemeler gereğince ortaya konmalı, tartışılmalı ve karara bağlanmalıdır. Bu bakımdan, 2001 değişikliğinin getirdiği yeni hukuki statü, dikkate alınmalıdır:

1- Şiddetin söz konusu olup olmadığı: parti program, tüzük,

Parti karar Organlarının, karar ve eylemleri bakımından şiddet öğesinin mevcut olup olmadığı test edilmelidir. Bu, genel ilkedir.

2- Ölçülülük ilkesi: 2001 Anayasa değişikliği ile, bu ilke siyasal partilere yaptırım uygulanması konusunda açıkça öngörülmüştür. Anayasaya aykırılık varsa, yaptırım gerekir, ancak yaptırım ölçülü olmak zorundadır. Dolayısıyla, Anayasa mahkememizin elinde artık 'aşamalı yaptırım' için olanak da mevcuttur.

3- 'Odak' kavramının doğrudan Anayasada tanımlanmış olması,

Siyasi Partiler lehine bir düzenleme (güvence) dir.

---

[40] Yazar, Karataş, Aksoy ve Halkın Emek Partisi (HEP) v. Türkiye, başvuru no. 22723/93, 22724/93, 22725/93, Mahkemenin 9 Nisan 2002 tarihli kararı.

[41] Demokrasi Partisi (DEP) adına Dicle v. Türkiye, başvuru no. 25141/94, Mahkemenin 10 Aralık 2002 tarihli kararı.

[42] HEP'in kapatılma kararı için bkz. E. 1992/1 (siyasi parti kapatma), K. 1993/1, 14.7.1993, Anayasa Mahkemesi Kararlar Dergisi, sayı 29, Cilt 2, s. 924 vd. DEP'in kapatılma kararı için bkz. E. 1993/3 (siyasi parti kapatma), K. 1994/2, 16.6.1994, Resmi Gazete, 30 Haziran 1994, Sayı 21976 (mükerrer)

4- Zira, a) en üst normda belirleniyor b) AYM ön sorun yoluyla artık iptal edemeyecek

5- Odak kavramının tanımı Anayasa Mahkemesi'ne de bırakılmıyor. Bu durum karşısında, Başsavcılığın kapatma talep edebilmesi için, 69/6'da yapılan odak tanımındaki öğeleri teker teker kanıtlaması gerekir. Kapatmaya gerekçe oluşturabilecek eylemler, yasada tanımlanan çerçeveyle çakışmadığı takdirde, kapatma kararı verilemeyecektir.

6- Bu çerçevede kapatma, ya üyelerce yoğun biçimde ortaya konan eylemlerin parti tarafından benimsendiği, ya da doğrudan parti merkezi tarafından kararlılık ve süreklilik içinde (bir anlamda, istikrarla, alışkanlık haline getirerek ve inatla) işlenmiş olmasının ispatlanması koşullarından birine bağlıdır.

7- Son yıllarda konuya AB uyum sürecinde ve İHAS'a Uygulamaları sürecinde bakacak olursak, siyasal partileri kapatma yaptırımını tamamen istisnai kılan şu gelişmeleri kaydedebiliriz: bilindiği gibi, Türkiye'nin siyasal partileri kapatma yönündeki yoğun uygulaması, Avrupa anayasa hukuku ve anayasa yargısına mal olmuş bir olgu. Aslında bunu 3 faktörle açıklıyorduk:

a. Birincisi, mevzuatın katı özelliği idi. 12 Eylül dönemi anayasası ve SPK, siyasal partiler için çok dar bir faaliyet alanı bırakıyordu.

b. İkincisi ise, siyasal partilerin zaman zaman sorumluluk duygusundan uzaklaşmaları idi. Bunda, siyasal partilerin örgütsel süreklilik temelinde faaliyetlerini sürdürememelerinin payı bulunmaktadır.

c. Anayasa Mahkemesi de, bu bağlamda siyasal partilere anayasal ve yasal mevzuatı zaman zaman katı bir şekilde uygulamıştır.

İşte bu üç faktörün bir araya gelmesi, kapatılan parti sayısını artırdığı gibi, Türkiye'de demokratikleşme sürecini de sekteye uğratmıştır.

8- Son yıllara ilişkin anayasal ve siyasal gelişmeler, yakın geçmişte tanık olunan bu olgular ışığında nasıl anlamlandırılabilir?

a. Öncelikle, 1982 Anayasası'nda 1995 değişiklikleri ile yetinilmemiş; 2001'de yapılan değişikliklerle, partilerin kapatılması kademeli yaptırım sistemi ile ileri derecede zorlaştırılarak, istisnai bir hale getirilmiştir.

b. Siyasal aktörler olarak partiler de, geçen yıllara oranla, işlem ve eylemlerini daha bir sorumluluk içerisinde yürütmüşlerdir.

c. Anayasa Mahkemesi de, bütün bu değişmeler ve gelişmeler ışığında, partilere daha esnek bir yaklaşımda bulunmak durumundadır.

AYM'nin içtihadlarını özgürlükler ve demokrasi yönünde dönüştürmesinde, iç gelişmeler kadar İHAM ölçütleri ve bu konuda ülkemizdeki 'Siyasi Parti Kapatma Kararları' ile ilgili verdiği kararlarda rol oynamıştır.

Buna paralel olarak, İHAM'ın da zaman zaman AYM içtihadlarından etkilendiği dikkate alınırsa, aslında siyasal partiler, AYM ve İHAM içtihadı arasında etkileşim süreci de pekiştirmiştir.

Ancak buna karşın; İHAM, İHAS'ı siyasal çerçevesi bulunan bir 'anayasal belge' olarak nitelemiş ve işte kendisini de, bu belgenin çerçevelediği demokratik rejimin bekçisi olarak ilan etmiştir, diyebiliriz.

Anayasa yargılamasında bugün iki "Çevre" ya da "Düzeyin varlığı sorusu: İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi "ANAYASA MAHKEMESİ" midir?[43]

İnsan Haklan Avrupa Mahkemesi, "DEMOKRATİK TOPLUM DÜZENİ HUKUKU"NDA, özellikle "Ezelin Fransa'ya karşı" ve "Türkiye Birleşik Komünist Partisi" davalarında, toplantı ve Örgütlenme hürriyetleri ile ifade hürriyeti arasında bir bütünlük kurdu ama, inanç hürriyeti İle bu hürriyetler arasında "TERS SİMETRİ YASASI"nı da uyguladı.

Bu durumda bu hürriyetler RESMİ ANAYASA İDEOLOJİSİ ile kayıtlanabilir mi?

Düşünce açıklama ve parti kapatma davalarında, MERMER -Resmi Anayasa İdeolojisi / MOZAİK - Demokratik Toplum Düzeni'nin plüralist ortak hukuku - ikileminin anlamı bu soruya getirilecek cevapta (BÖLÜM İKİ).[44]

Özellikle A.Y.90/son madde de yapılan değişiklikle de durum değerlendirildiğinde, Anayasa'nın normlarını düzenleme tekeli olan Yüksek Mahkeme (AYM) gibi, İHAS'ın normlarını yorumlama tekelinin de İHAM da olduğu görünmektedir. Ve Yeni Siyasi Partiler Yasası ile Anayasa'nın gerek 'siyasi partilere' yönelik, gerekse 'temel hak ve özgürlüklere' yönelik değerlendirmelerini A.Y.90. madde ile İHAM içtihatları ile birlikte değerlendirme gereği doğmaktadır. Çünkü, A.Y.90. maddede 'doğrudan

---

[43] Anayasa Yargısı-1999-Prof.Dr. Bakır Çağlar-Prof.Dr. Naz Çavuşoğlu-s: 143.

[44] Anayasa Yargısı-1999-Prof.Dr. Bakır Çağlar-Prof.Dr.Naz Çavuşoğlu-s: 144.

uluslar arası mahkemeler' veya 'İHAM içtihatlarını' ifade etmemiş olması sonucu değiştiremez. Çünkü sonuçta nasıl ki Anayasamız'daki 'normları', özellikle özgürlükleri 'nasıl anlayacağımız ve hatta nasıl yaşama geçirileceği' sorusunun yanıtı, Anayasa Mahkemesi içtihadının gösterdiği yolda olacaktır. Ve de İHAS' nin gerek normlarını ve gerekse özgürlükler ile ilgili düzenlemelerini nasıl anlayacağımız sorusunun yanıtını da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin içtihadı doğrultusunda diye anlamak ve uygulamak gerekecektir.

İnsan Haklan Mekanı'nda "Plüralist ortak bir Hukuk'un varlığı düşünülebilir mi? Düşünülebilirse bu Hukukun YARGICI kim?

İnsan Haklan Avrupa Mahkemesi (İHAM) 29 Nisan 1938 tarihli "Belilos Kararı'nda bu sorulara bir ilk cevap getirmişti.

'Belilos Kararı"nda Mahkeme, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ne (İHAS) getirilen genel nitelikte "Çekinceleri geçersiz saymış, İsviçre'nin rezervsiz bağlı olduğu sonucuna varmıştı (4).

"Belilos Kararı'nda "Milli-Üstü Bir Mahkeme", ilk defa, uluslararası denetime tek taraflı getirilen kayıtlamaları, Milletlerarası Adalet Divanı Statüsü 36. madde düzenlemesini dikkate almadan, geçersiz saydı (5).

Avrupa Mahkemesi bu yaklaşımını, 23 Mart 1995 tarihli ünlü "Loizidou Türkiye'ye karşı Davası"nda da kullandı(6)[45].

Yine bu temel ve genel çevreler ışığında, davamızda "ODAK OLMA" kavramı ve uygulamasına bakarsak;

---

[45] 4 Belilos İsviçre'ye karşı, Seri A No: 132 (29.4.1988) Ayrıca bk. N. Çavuşoğlu, Türkiye'nin İnsan Hakları Avrupa Komisyonu'na Kişisel Başvuru Hakkını Tanıma Bildirimi'ne Koyduğu "Hususlar" Üzerine Bir Not", AÜ SBF İnsan Hakları Merkezi Dergisi, Cilt: I, Sayı: 2 {1991}.

5 "Belilos Jürisprüdansı" Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi doktrininin gelişmesini derinden etkiledi. Cf. G, Cohen-Jonathan, in RGDlP, 1989, s. 311 vd.; "Les reserves dans les traites relatifs aux drolls de I'homme", RGDlP, 1996, s. 916 vd.

6 Loizidou Türkiye'ye karşı, Seri A No: 310 (23.3.1995): "in the Court's view, the existence of such a restrictive clause governing reservations suggests thai States could not qualify their acceptance of the optional clauses thereby effectively excluding areas of their law and practice within their "jurisdiction" from supervision by the Convention institutions. The inequality between Contracting States which the permissibility of such qualified acceptances might create would, moreover, run counter to the aim, as expressed in the Preamble to the Convention, to achieve greater unity in the maintenance and further realisation of human rights" (par. 77). Ayrıca bk. par. 82-84. Cf. G. Cohen-Jonathan, VAffaire Loizidou". RGDIP, 1998, s. 123 vd; J.P. Cot, "La responsabilite de la Turquie et le respect de la Convention europeenne dans la partie nord de Qiypre.RTDH, 1998, s. 108 vd.

Öncelikle, "odak olma" kriterinin geçirdiği serüvene, AYM içtihadına ve İHAM'ın odak olma hakkındaki değerlendirmesine kısaca göz atalım: 2001 Anayasa revizyonu sonucu Anayasa 69/6'ya eklenen cümle 2 ile, odak haline gelme kriterinin Anayasal çerçevesi de çizilmiştir. *"Anayasal çerçeve"* diyoruz, çünkü, *"yasal çerçeve"*si anayasal organlar arasında uzun ve yoğun bir mücadele ortamına zemin hazırlamıştır. Daha önce SPK md. 103/2'de düzenlenen kriter, AYM'nin sonuçlandırdığı iki siyasal parti kapatma dâvası (RP ve FP dâvaları) öncesinde, ön-sorun mekanizmasının işletilmesi yoluyla, Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiştir. Her iki durumda da TBMM bu konuyu *"ihmal"* etmemiş ve yasal norm boşluğunu doldurmuştur. 2820 sayılı SPK, 4.11.1983 tarihli olup; daha önce, 2001 Anayasa değişikliği ile yürürlükten kaldırılan Anayasa Geçici md. 15/3 korumasındaydı. Dolayısıyla, diğer çok önemli alanlara (dernekler, sendikalar, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, kimlik bildirme, ... vb.) ilişkin yasal düzenlemeler gibi SPK da, *"somut norm denetimi yolu"*yla Anayasa'ya aykırılığı iddia edilemeyecek normlar kategorisi içerisinde yer almaktaydı. Gerçi, Geçici md. 15/3 söz konusu yasaların yasama organı tarafından değiştirilmesine engel değildi ancak, bu yol her nedense denenmedi. AYM, SPK md. 103/2'yi iptal etmekle, siyasal partilerin kapatılmasında odak olma kriterinin çerçevesini çizme konusundaki tüm takdir hakkını kendine tanımış oluyordu. Anlaşılacağı üzere, odak olma kavramı, Anayasa yargısını üstlenen organ (AYM) ile, Anayasa'yı yasa yaratma aracılığıyla uygulayan normatif iktidar (TBMM) arasında karşılıklı bir düello sahnesi yarattı. Ancak, bu mücadelede daha avantajlı olan taraf, hiç kuşkusuz, gerektiğinde Anayasa'yı değiştirme (türev kurucu iktidar) yetkisine (ve hatta bu mücadelede rakibi olan Anayasa Mahkemesi'nin yetkilerini daraltma olanağına) de sahip olan TBMM idi. Beklendiği gibi oldu ve *"türev kurucu iktidar"* sıfatıyla TBMM, odak olma kriterini, AYM'nin (ve aynı zamanda, *"kurulu iktidar"* sıfatıyla TBMM'nin basit çoğunluğunun) asla ve asla ulaşıp dokunamayacağı en üst norm olan Anayasa'ya taşıdı.

2001 Anayasa Revizyonu ile, siyasal partiler hakkında kapatma dışında daha hafif nitelikteki *"ara yaptırım"*ların öngörülmesinde, Ulusalüstü belgelerin de önemli rolü olduğu yadsınamaz. Nitekim, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'nin isteği üzerine, Avrupa Konseyi Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu'nca, *"Siyasal Partilerin Yasaklanması, Kapatılması ve Benzer Önlemler Hakkında Genel İlkeler"* adıyla hazırlanan ve *"Venedik Komisyonu Raporu"* olarak da anılan 10-11 Aralık 1999 tarihli belgenin 3. maddesi, İHAM jürisprüdansıyla oluşturulan ilkelerin altını bir kez daha çizer: *"Partilerin yasaklanması ya da kapatılması önlemine çok istisnai durumlarda*

başvurulabilir. Hükümetler ya da devletin diğer organları, yetkili yargı organından bir partinin yasaklanmasını ya da kapatılmasını istemeden önce, ülkenin durumunu dikkate alarak, söz konusu partinin özgür ve demokratik siyasal düzen için gerçek bir tehlike oluşturup oluşturmadığını, bu tehlikenin daha hafif önlemlerle engellenip engellenemeyeceğini değerlendirmelidirler".[46] . Ayrıca*"Guidelines on Prohibition and Dissoluiton of Political Parties and Analogous Measures"* CDL-INF (2000)-1.Raporun orijinal metnine internet üzerinden erişim için bkz. http://www.coe.fr/venice

Odak olma kavramını AYM ne ölçüde kullandı?

Yukarıda da belirttiğimiz üzere, AYM odak olma kriterini çoğunlukla kullanmadı, dolayısıyla değerlendirmedi, değerlendiremedi. Zira, bu kriteri barındıran yasa hükümlerini ön sorun yoluyla iptal ederek, kapatma davalarını daha geniş bir hareket alanı içinde sonuçlandırdı.

Ancak, odak olma kriteri Anayasa normu haline getirildikten sonra, AYM artık bu norma dokunamayacağı için, hareket alanı daraldı. Özetle, artık odak olmanın koşullarını belirleyen bir norm var ve bu norm ön sorun yoluyla bertaraf edebileceği bir düzeyde de değil. Yani, partinin, birtakım eylemlerin "odağı" haline geldiğini saptarken, artık anayasal normdaki koşullarla sınırlı.

Peki, ne ölçüde kullandı? Nasıl yorumladı ve çerçevesini nasıl çizdi? Geriye doğru giderek; son 10 yıla bakalım:

Gerekçeli kararları AYM sitesinde yer alan son 7 parti kapatma talebi, hep aynı nedene dayanır: (kurulduğu tarihten itibaren aralıksız iki dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerine katılmama) Anayol Partisi, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi, Türkiye Özürlüsü İle Mutludur Partisi, Büyük Adalet Partisi, Türkiye Adalet Partisi, Adalet Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi. AYM bunlarda hep red kararı verdi.

(Kapatma + 46 kişiye 5 yıl siyaset yasağı) 2003/1 Halkın Demokrasi Partisi (Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerin odağı haline gelme).

Başsavcı, iddianamesinde odak hükmünü aktarıyor, ama ne yazık ki hiç değinmiyor, yorumlamıyor ve partini odak haline geldiğini kanıtlamıyor.

---

[46] UYGUN, Oktay, "Siyasi Partilerin Kapatılması Rejiminin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Değerlendirilmesi", *Anayasa Yargısı*, No. 17., AYM'nin 38. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyuma Sunulan Bildiriler (25-26 Nisan 2000, Ankara), AYM. Yay., Ankara, 2000, ss. 258-259).

HADEP'in ön savunmasında da, bu durum eleştiriliyor. AYM ise, bu konuda HADEP savunmasını tekrar özetlemekten ileri gitmemiş.

(kapatma) 2001/2 Fazilet Partisi (Anayasa'nın 2., 24., 68., 69. ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 78., 86. ve 87. maddeleri uyarınca kapatılmasına karar verilmesi istemi).

FP'nin savunmasında, odak olma kavramının anlamı geniş biçimde değerlendirilmiş. Şöyle ki:

"…İDDİA VE KANITLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. "Odak'" Kavramının Anlamı ve Unsurları

1. Anayasal ve Yasal Durum

Anayasa'nın 69. maddesinin altıncı fıkrası "bir siyasi partinin 68. maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak onun bu nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar" verileceğini belirtmiş olmakla beraber, bu hükümde bir partinin hangi hallerde yasak eylemlerin odağı haline gelmiş sayılacağı açıklanmış değildir. Mamafih, Siyasi Partiler Kanunu'nun değişik 103. maddesinde odak kavramının tanımına yer verilmiştir. Bu maddenin ilgili ikinci fıkrası aynen şöyledir: "Bir siyasi parti; birinci fıkrada yazılı fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre, merkez karar ve yönetim kurulu veya Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır."

Görüldüğü gibi, Siyasi Partiler Kanunu'nun yeni 103. maddesi odak olmanın unsurlarını parti üyelerine ve parti organlarına göre ayrı ayrı düzenlemiştir.

a) Yasak eylemlerin parti üyelerince işlenmesi durumu

Bu halde bir siyasi partinin yasak eylemlerin odağı haline gelmiş sayılması için iki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekir:

(1) Söz konusu eylemlerin parti üyelerince "yoğun bir şekilde işlenmiş" olması,

(2) Bu durumun partinin 103. maddenin ikinci fıkrasında belirtilen organlarınca zımnen veya açıkça benimsenmiş olması.

b) Yasak eylemlerin parti organlarınca işlenmesi durumu

Bu halde bir siyasi partinin yasak eylemlerin odağı haline gelmiş sayılması için, bu eylemlerin belli parti organlarınca "kararlılık içinde" işlenmiş olması yeterlidir.

2. Odaklaşma Halinin Alt Kavramları

Yasak fiillerin partide odaklaştığının tespiti sorunu, odaklaşma kavramının analitik bir incelemesi yapılmadan belirlenemez. Başka bir ifadeyle, gerek hukuki belirlilik ilkesinin gözetilmesi çerçevesinde siyasi hak ve özgürlükleri güvence altına alan, belirsizlikten uzak bir hukuki kavrama ulaşılması gerekse de kelimenin anlamının netleştirilmesi açısından odaklaşma kavramının unsurları ortaya konulmalıdır.

a. "Yoğunluk"

Parti üyelerinin yasak fiilleri yoğun bir şekilde işlemiş olduklarına hükmedebilmek için bu fiillerin hem nicelik hem nitelik hem de sıklık açısından değerlendirilmesi gerekmektedir. Daha açık bir deyişle, "yoğunlaşma"dan söz edilebilmesi için, her şeyden önce partinin farklı üyeleri tarafından değişik zamanlarda çok sayıda aykırı fiilin işlenmiş olması gereklidir. İkinci olarak, bu fiillerin aynı zamanda anayasal bakımdan ağır ihlaller niteliğinde olması ve sıkça vuku bulması da gerekir. Bu duruma göre, kimi parti üyelerinin tek tük eylemine bakarak bir partinin anayasal ve yasal anlamda yasak eylemlerin odağı haline gelmiş olduğu söylenemez. Yoğunlaşma kavramı ayrıca, yasak fiillerin muhtelif parti üyeleri tarafından düzenli ve sürekli olarak işlenmiş olmasını da gerektirir. Hatta, bu ihlaller parti teşkilatının çoğunluğunca yurt sathında yaygın olarak işlenmelidir. Buna göre, parti üyelerinin ara sıra, meydana gelen ve düzenlilik göstermeyen, münferit ve arızi eylemlerine dayanılarak o partinin bu nitelikteki fiillerin odağı haline geldiğine karar verilemez.

Nitekim. Refah Partisi'nin kapatılmasına ilişkin 12.1.1998 tarihli kararında (Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi, Sayı 34, Cilt 2. s. 1019) Anayasa Mahkemesi "... 'odak olma' durumunun oluşması için gerekli olan yasak eylemlerdeki nitelik ve nicelik ile bunların tekrarındaki kararlılık gibi öğelerin varlığı konusunda, milletvekillerinin (...) söz ve eylemlerinin tümü değerlendirilmedikçe sağlıklı bir sonuca ulaşılama"yacağına dikkat çekmiştir.

b. "Zımnen veya Açıkça Benimseme"

Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili 103. maddesi, parti üyelerinin yasak eylemleri yoğun bir şekilde işlemiş olmalarını tek başına odaklaşma için yeterli görmemiş; ayrıca bu durumun partinin büyük kongre, merkez karar ve yönetim kurulu veya Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca "zımnen veya açıkça" benimsenmiş olmasını da şart koşmuştur. Bu

demektir ki, birden çok sayıda partilinin yasak eylemleri yoğun bir şekilde işlemiş olmaları onlar hakkında (SPK 102. maddeye göre partiden ihraçlarının istenmesi dahil) birtakım müeyyidelerin uygulanmasını gerektirebilirse de, bu eylemler parti organlarınca benimsenmedikleri sürece partinin o eylemlerin odağı haline geldiğinden söz edilemez. Ayrıca, dikkat edilmesi gereken bir nokta da sadece ismen belirtilen parti organlarının bu eylemleri "benimsemesi" veya onaylamasının partiyi ilzam edecek olmasıdır. Yani, partinin bu organlar dışındaki merci, makam ve kurulları ile varsa yan örgütlerinin tutumu odak olma hali açısından nazara alınmayacaktır.

Anılan parti organları, üyelerinin söz konusu yasak fiillerini onayladığını, tasvip ettiğini, beğendiğini, takdir ettiğini vs. alenen ve sözlü olarak ifade etmek suretiyle onları doğrudan doğruya benimseyebilirler. Ayrıca, Kanun bu gibi eylemlerin "zımnen" de benimsenebileceğini belirtmiştir. Bu durumda, parti üyelerinin eylemlerine ilaveten partinin anılan organlarının bir tutum veya davranışı da söz konusu olmak gerekir. Daha açık bir ifadeyle, parti organları parti üyelerinin yasak eylemlerini onayladığını açıkça belirtmese bile, söz konusu kişilere işledikleri yasak fiillerde önceden veya sonradan destek vererek, onları savunarak da onların tutumunu benimseyebilirler. Fakat bunun için de, her şeyden önce, partinin anılan organlarının parti üyelerinin yasak eylemlerinden haberdar olmaları şarttır. Tabiidir ki, bir merciin veya kurulun bilgisi dışında vuku bulan eylemleri ne benimsemesi ne de onaylaması söz konusu olabilir.

c. "Kararlılık"

Yukarıda belirtildiği gibi, odak kavramı bakımından "kararlılık" şartı özel olarak parti organlarının yasak eylemleri için öngörülmüş yasal bir şarttır. Yani, Kanun'da belirtilen parti organlarının yasak fiilleri kararlılık içinde işlemeleri halinde parti bu eylemlerin odağı haline gelmiş sayılacaktır. Burada da iki husus önemlidir. Birincisi, eylemleri parti tüzel kişiliğini bu hususta bağlayacak olan parti organlarının, Kanun'da ismen zikredilmiş olanlardan ibaret olduğudur, ikinci olarak, bu fiillerin söz konusu parti organlarınca kararlılık içinde işlenmiş olması halinde odak olma halinden söz edilebilecektir. Öyleyse, yoğunlaşma durumundakine benzer şekilde, parti organlarının, ara sıra meydana gelen, tek tük ve arızi eylemlerine bakarak o partinin yasak eylemlerin odağı haline geldiğine karar verilemez. Keza, bu fiillerin kararlılık içinde işlenmiş sayılabilmesi için, bu ihlallerin nisbeten kısa bir zaman dilimi içinde değil, kamu oyunda da bu yönde kanaat hasıl edecek şekilde uzun süre devam etmiş olması da gerekir.

Kararlılık kelimesi, ayrıca, eylem iradesindeki sarsılmazlığı, tutumundan hiçbir şekilde caymamayı ve yılmaz bir ruh halini de ifade eder. Dolayısıyla, şu veya bu şekilde parti organlarından sadır olan bir aykırı eylemin yarattığı tepki ve eleştirilere

rağmen, tutumunda ısrar etmek ve aynı yolda yürümekten caymamak odaklaşma yönünde bir kanıt sayılabilir. Buna karşılık, eleştiri ve tepkiler karşısında geri çekilen, tevil yoluna sapan, kendini mazur göstermeye çalışan bir iradenin "kararlı" olduğundan söz edilemez."

Daha sonra, Yüksek Mahkemeniz sonra, "Fazilet Partisi'ne ve Üyelerine Yöneltilen İsnadın "Odak" Kavramı Açısından Değerlendirilmesi" başlığıyla, iddia edilen eylemleri sayfalarca değerlendirmiştir.

Ancak AYM, odak olmanın koşullarını belirleyen ve böylelikle AYM'nin elini kolunu bağlayan yasa normunu (SPK, md. 103/2), ön sorun yoluyla iptal ederek kendine bir yol açmış ve Fazilet Partisini kapatmıştır.

Dolayısıyla, bu davada da odak olma tartışılmamıştır.

Ama karşı oylarda, odak olmanın anlamı tartışılmıştır.

(Kapatma) 1999/1 Demokratik Kitle Partisi

İddianamede, "siyasi partilerin Cumhuriyetin ilkelerini tahrip edici bir güç odağı haline gelmesine seyirci kalınamayacağı" ibaresi geçmektedir. Parti bunu eleştirir ve istenen hususun bu olmadığını vurgular. AYM ise bunu tartışmamıştır.

(Kapatma) 1998/1 Refah Partisi (lâiklik ilkesine aykırı eylemlerin odağı haline geldiği savı)

Odak olma kavramını Parti savunmasında tartışmıştır.

Ama AYM ön sorun yoluyla yasal engeli kaldırarak kapatma kararı vermiştir.

İHAM ise, Refah Partisi v. Turkey davasında, odak olmayı değerlendirmiş ve şu ilkeleri saptamıştır (paragraf 104):

"Bir siyasi partinin demokratik ilkeleri yok etmeye yönelik bir tehdit oluşturduğu gerekçesiyle kapatılmasının "zorlayıcı bir sosyal gereksinimi" karşılayıp karşılamadığı sorununa ilişkin olarak Mahkemenin toplu incelemesi aşağıdaki noktalara odaklanacaktır:

(i) demokrasiye yönelik bir tehdidin mevcudiyetinin kanıtlandığı varsayılarak bu tehdidin yeterince yakın olduğuna ilişkin inandırıcı kanıtların bulunup bulunmadığı;

(ii)siyasi parti liderlerinin ve üyelerinin eylem ve konuşmalarının bütünüyle ilgili siyasi partiye isnat edilip edilemeyeceği;

(iii) siyasi partiye isnat edilen eylem ve konuşmaların, "demokratik toplum" kavramıyla çelişen parti tarafından algılanan ve savunulan toplum modelinin sarih bir resmini çizen bir bütün oluşturup oluşturmadığı"

İHAM bu ilkeler ekseninde, "siyasi parti üyelerinin eylem ve

Konuşmalarının o siyasi partiye isnat edilebilirliği" başlığıyla, bu konuları değerlendirmiş, hatta tehdit oluşturmayı *"kapatılmanın uygun zamanı"* başlığında tartışmıştır.

Burada belirtmek gerekir ki;

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, "DEMOKRATİK TOPLUM DÜZENİ HUKUKU"NDA, özellikle "Ezelin Fransa'ya karşı" ve "Türkiye Birleşik Komünist Partisi" davalarında, toplantı ve Örgütlenme hürriyetleri ile ifade hürriyeti arasında bir bütünlük kurdu ama, inanç hürriyeti ile bu hürriyetler arasında "TERS SİMETRİ YASASI"nı da uyguladı.[47]

III/II-TÜRKİYE ÖZELİNDE SİYASAL/ TOPLUMSAL DEĞERLENDİRME

SONUÇ YERİNE:

21.Yüzyılda, DTP'ye açılan kapatılma davası nedeniyle Yüce Mahkemenize, Müvekkilimiz adına bu savunmayı sunuyor olmamız, bize biraz anakronik görünüyor. Burası Türkiye denilebilirse de, bu davanın anlamını ulusal ölçekte açıklayabilmek yine de zor. Çünkü, küreselleşen dünyamızda Amerika'da yaprak kıpırdasa Çin'de esintisi duyuluyor. Gerçekten de, gerek AKP'nin, gerekse DTP'nin kapatılma davası, başta tam üyelik hedefiyle aday olduğumuz AB ve dünya kamuoyu tarafından yakından izleniyor. Bu ilginin içişlerimize karışmak anlamına geldiğini söylemek artık pek mümkün değil. Çünkü, 20.Yüzyılın son çeyreğinden, tam tarihiyle söylersek, imzacısı olduğumuz 1975 Helsinki Nihai Senedi'nden bu yana, insan haklarını ilgilendiren konuları izlemek ulusalar topluluğunun hem hakkı hem de görevi. Etnik, kültürel, dinsel, dilsel, cinsiyetle ilgili vb. her türlü ayrımcılığı dışlayan evrensel hak ve özgürlükler, bir bakıma *insanlığın anayasası* katına yükselmiş bulunuyor.

Siyasal haklar, seçme ve seçilme hakkı da dokunulmaz, devredilmez haklardan ve Kürtlerin partileri ne zaman TBMM'ye girecek olsa, neredeyse vakit geçirilmeden çeşitli bahaneler bulunarak kapatılmak isteniyor, kapatılıyor. Bu durumun sorunun barışçıl çözüm yollarını da tıkadığını

---

[47] Anayasa Yargısı-1999-Prof.Dr.Bakır Çağlar-Prof.Dr.Naz Çavuşoğlu-s:161

görmek gerekir. Silahları susturmanın en akılcı yolu Kürtlerin siyasal temsiliyken, Kürt partilerinin kaderi; tanrılar tarafından, bir kayayı her gün dağın tepesine çıkarıp akşam geri yuvarlamaya sonsuza kadar mahkum edilen efsanedeki Sisiphos'un kaderine benziyor. Barışçıl çözümden, birlikte yaşamaktan yana partiler yeniden yeniden kurulmaya çalışılırken, çözümsüzlük, çaresizlik psikolojisi içindeki gençler de dağa çıkmaya devam ediyorlar.

Oysa, bu sorunun neden hala var olduğunu ve neden çözemediğimizi anlamak için değişen dünyaya ve bir türlü bu değişemeyen devlet zihniyetimize bakmak gerekiyor.

Küreselleşme olgusunun dünyayı nasıl değiştirmekte olduğunu görmemek mümkün mü? Bütüncül sistem tarzındaki toplumlar, yani kendi içine kapalı toplumsal ve kültürel bütünler kırılmaya uğradı; ulusal aidiyet duyguları zayıfladı. İletişimin yaygınlaşması, bilginin demokratikleşmesi vatandaşların kendini ifade etme, katılım, özgürlük taleplerini artırdı. Ulusal aidiyetin tanıdığı vatandaşlık hakkı, *diğerleri gibi olma* hakkıyken, kültürel haklar *başka olma hakkı* olarak öne çıktı. Bu durum. bir yandan çeşitli krizlerin, kopuşların, şiddet türlerinin açığa çıkmasına; diğer yandan etnik, kültürel, dinsel kimliklerin özgürlük taleplerinin, *kimliklerin* 'tanınma' taleplerinin yükselmesi sonucunu getirdi.

"Çalışanlar, işgal altındakiler, kadınlar, çeşitli türden azınlıklar kendilerine bir *öznellik* yarattılar. Böylelikle, egemenlik altındaki onca kategorinin, kurban olmaktan başka seçenekleri yokmuşçasına, sömürülmesine üzülmekle yetinmek olanaksız hale geldi.....Kurbanlar bir anda yalnızca kurban olmayı bırakıyorlar, durumlarının bilincine varıyorlar, itiraz ediyorlar, konuşuyorlar."[48] *Öznelliklerin* yükselişi kendini, Avrupa modernleşmesi krize girerken ve Sosyalist sistem yıkılışa sürüklenirken duyurdu ve dünyayı etkisi altına aldı..

Günümüzde hemen hemen tüm dünyada artık, toplumsal bir dilden kültürel bir dile; toplumsal öznelerden kişisel öznelere ve kültürel hareketlere geçiş çağı yaşanmaktadır. Yeni özneleri ve yeni hareketleri tanımlamak gerekirse; tıpkı ulus gibi, sınıf gibi, kendi kendinin bilincinde, kendine göndermeli bir biçimde hareket etme becerisine sahip öznelerdir, diyebiliriz. "Bu özne, her şeyden önce, onu kendinden soğutan ve kendi kendini kurma yönünde hareket etmesini engelleyen şeye karşı savaşım

---

[48] Alain Touraine, "bugünün dünyasını anlamak için Yeni Bir Paradigma", Yapı Kredi Yayınları.

vererek ortaya koyar kendini."[49] Onları görmezden gelmemize yol açan şey ise; *ideolojilerin* bakışımızı belirlemiş olması ve bu bakışın nesnesine belli mesafeden bakamaz oluşumuzdur.

Devletin monolitik ve otoriteryan yapısı ve ideolojisi altında, gelmiş geçmiş siyasal iktidarların, siyasal çözüm konusundaki cesaretsizliği ve becerisizliği sonucu, Kürtlerin silahlı başkaldırısının 80'li yılların ortalarında başlamış olması tesadüfle değil, sözünü ettiğimiz konjonktürle açıklanabilir. Her şeyi emperyalist güçlerin kışkırtmasına bağlamak iç dinamikleri görmemek, yok saymak anlamına gelir.

20.Yüzyıl tarihi, Avrupa'yı kana boyayan, II. Dünya Savaşına yol açan faşist, ırkçı, yayılmacı yönetimlerin de, diğer totaliter rejimlerin de yıkılışının tarihi olarak ibretle doludur. Oysa siyasal demokrasiyi yaşatabilenler ulusal birliklerini korumayı başardılar. İspanya ETA, İngiltere IRA ayrılıkçı şiddetini geç de olsa siyasal çözümle durdurabildi. Yugoslavya ise, 2000'li yıllara sarkan bir şiddet ve parçalanma trajedisiyle yıkılıp gitti.

Yakın tarih bize, ulusal devletlerin bekasını sağlayacak en önemli güvencenin siyasal demokrasi içinde, evrensel insan hakları temelinde, kültürel ve siyasal hakların tanınması olduğunu yeterince açıklıkla göstermektedir. Ulus devletin birleştirici, aynılaştırıcı ideolojisinin gereği olan yurttaşlık kavramının siyasal hakların tanınması ilkesine dayandığını bile görmezden gelerek, Kürtlerin siyasal temsilcilerini Parlamentodan çıkartarak, kapatarak, ulus devlet olmanın asgari gereğini bile yerine getirmiyorsak, Kürtleri bir özne olarak tanımak istemiyoruz demektir ki, o zaman silahları nasıl susturacağız? Evrensel bir insan gerçeği olarak, her zaman ve her yerde, iletişim kurmanın, bütünleşmeyi sağlamanın, birlikte barış içinde yaşamanın yolu, her zaman 'ötekinin' olduğu gibi 'tanınması'ndan geçer.

1- TÜRK DEVLETİNE VATANDAŞLIK BAĞIYLA BAĞLI HERKESİN TÜRK SAYILMASI, BİRLEŞTİRİCİ VE BÜTÜNLEŞTİRİCİ BİR ANLAYIŞ DEĞİLDİR:

Sayın Başsavcı, Anayasanın, Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı herkesi Türk saymasının, birleştirici ve bütünleştirici olduğunu iddia ediyor. Sayın Başsavcıya göre Anayasa'daki vatandaşlık tanımının değişmesini istemek, bölücülük. Oysa asıl bölücülük yaratan şey, Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı herkesi Türk saymaktır. Bu, bütünleştirici değil

---

[49] Alain Touraine, "bugünün dünyasını anlamak için Yeni Bir Paradigma", Yapı Kredi Yayınları

ayrımcı bir bakış açısıdır. Kürt sorunu her zaman güvenlik politikaları içinde ele alınmış, her türden gelişme ve değişim çabaları bu kapsamda değerlendirilmiştir. Bir etnik grubun (egemen ulusun) hâkimiyeti fikrine dayanan, asimilasyonu amaçlayan, kimlikleri inkâr eden bu politikalar, insan hakları ve demokrasi kavramlarıyla bağdaşmamaktadır. Esasen DTP'ye yöneltilen bölücülük iddiası, Cumhuriyet tarihi boyunca Kürtlere karşı tekrarlanmış bir iddianın yansımasıdır. Kürtlerin tüm demokratik hak talepleri, hemen her zaman bölücülük suçlamasıyla karşılaşmıştır. Kürtler ne zaman siyaset yapmak istese partileri kapatılmıştır. Kürtlerin haklarının, Kürt kimliğinin tanınması gerektiğini söyleyen, bu sorunun çözümü için çalışacağını programına koyan bütün partiler bölücülük suçlamasıyla kapatılmıştır.

Kürt sorunu devletin tabu sorunlarından biridir. Hepimiz bu tabunun içine doğduk, etkilendik, Kürtleri tanımadan, anlamadan Kürtler hakkında fikir edindik. Kürtlerin ve kurdukları tüm partilerin bölücü olduğu, ulusun bütünlüğünü tehdit ettikleri yargısının kendisi, bölücülük için uygun bir zemin yaratmaktadır. Kapatılan diğer partiler gibi DTP'de Türkiye'nin bölünmesini istediği için değil; Kürt kimliğinin, dilinin ve kültürel hakların tanınmasını istediği, türdeş ulus yaratma politikasına karşı çıktığı için bölücü olmakla suçlanmaktadır. Devletin bildiğini herhalde Sayın Başsavcı da biliyordur: DTP üniter devletle sorunu olmadığını defalarca açıklamıştır. Bunu anlamak için tüzüğüne, programına, parti yetkililerinin açıklamalarına bakmak bile yeterlidir. DTP programında, Kürt sorunun çözümünün ortak vatanda görüldüğü açıkça yazılıdır.

DTP Meclise girdiği tarihten başlayarak da üniter devlet içinde çözüm aradığını her vesileyle açıklamayı sürdürmüştür. İnternette google girip "DTP üniter devlet" yazdığınızda, DTP, DTP'nin genel başkanlığını, eş başkanlığını yapmış Ahmet Türk, Aysel Tuğluk, Emine Ayna, Nurettin Demirtaş ve DTP'li çeşitli yetkililerin, özeti 'Kürt sorununun çözümünü üniter devlet içinde istiyoruz' olan tam 129.000 haber gelmektedir. Sayın Başsavcı DTP'nin parti belgelerine, yetkililerinin açıklamalarına rağmen, onların üniter devletten yana değil bölünmeden yana oldukları konusunda emin görünüyor. DTP'nin programını, DTP'lilerin söylediklerini, yazdıklarını değil, düşündüklerini sandığı şeyi gerçek kabul ediyor. Aslında Kürtleri potansiyel bölücüler haline getiren, kendilerinin Kürt olduklarının kabul edilmesini istemeleri. Sorun bu kadar net ve yalın.

Hepimiz için hayatın bir amacı, bir anlamı vardır. Hepimiz, hayatımızda bir kez olsun 'Ben kimim? Niçin yaşıyorum? Hayatın, benim hayatımın

anlamı ne?' sorularını sormuşuzdur. Kuşkusuz bu sorulara yanıtımız farklı olmuştur. Farklı olması doğaldır. İçine doğduğumuz dil, yetiştiğimiz aile, bölge, yetişme koşulları, algımızı, kimliğimizi etkiler, belirler. Bu farkın doğal olması yüzündendir ki, hiç kimse bir başkasına 'Sen kendini öyle değil de böyle tanımlamalısın, senin hayatının amacı, anlamı o değil de bu olmalı.' diyemez, dememelidir. Herkes, bu yanıtı kendi başına bulmak, bulduğu yanıtın öngördüğü sorumluluğu taşımak zorundadır. Kişi, ancak bunu başardığında onurlu bir hayat sürebilir. Bir insanı, bir halkı onun kendini tanımladığı gibi değil de farklı tanımlamak, onun kendisini dayatıldığı biçimiyle tanımlamasını istemek, şiddetin ta kendisidir. Tanımlamak yerine tanımak, anlamlandırmak yerine anlamaktır doğru olan. Kürtlerle Türklerin yaşam deneyleri, hissettikleri, değer verdikleri, anlam dünyaları farklı olabilir. Bütün bunlar, birinin daha iyi, daha üstün olduğunu değil, farkı gösteriyor. Biz söylesek de söylemesek de benzerlikler kadar farklar da var. Ayrımcılığı doğuran ya da birlikte yaşamayı güçleştiren, farkın kendisi değil, farklara atfedilen değer yargıları. İnsanlar arasında olduğu gibi kültürler arasında da, çok farklı oldukları için değil, bu farka hiyerarşik ve dışlayıcı yaklaştıkları, kendisi gibi olmayana yeterli değeri vermedikleri ve ilgiyi göstermedikleri için sorun çıkıyor.

Dünya da, Türkiye de biz istesek de istemesek de değişiyor. Önemli olan bu değişimin iyiye doğru olmasıdır. Her şey değişiyor ama devlet hep aynı devlet. Farklılığı kabul etmeyen, tek tip vatandaş isteyen, hoşgörüsüz... Devlet ve onun gibi düşünenler, herkesin kendisi gibi düşünmesini, ülkeyi onun gibi sevmesini, herkesin bu değerlere göre hizaya girmesini ister. Oysa insan için tek tutarlı yol, kimsenin efendisi de kölesi de olmamaktır. Ve herkesin ülkesini sevme biçimi farklıdır. İnsan, ülkesini devletin istediği gibi bütün kirlilikleriyle, gizli ilişkileriyle, kayıtsız şartsız da sevebilir, Camus'un dediği gibi de: 'Yurtseverlik, yurdunun haksız olmamasını istemek ve bunu yurduna söyleyebilmektir.'

Neyse ki yurtseverliği Camus gibi anlayan Türkler de var. Aşağıdaki metin, devletin haksızlık yaptığını gören, bunun son bulmasını isteyen, aralarında ünlü yazar, sanatçı, oyuncu, akademisyen ve meslek odası yöneticilerinden Prof. Dr. İonna Kuçuradi, Prof. Prof. Dr. Şerif Mardin, Prof. Dr. Murat Belge, Prof. Dr. Mete Tunçay, Prof. Dr. Ayşe Buğra, Prof. Dr. Fuat Keyman, Prof. Dr. Gençay Gürsoy, Prof. Dr. Baskın Oran, Prof. Dr. Jale Parla, Prof. Dr. Turgut Tarhanlı, Osman Kavala, Can Paker, Cengiz Aktar, İbrahim Betil, Oya Baydar, Şevket Pamuk ve Zeynep Tanbay'ın da bulunduğu 100'ü aşkın aydın tarafından Cumhurbaşkanına sunulmuştur. Kürt sorununun barışçıl yollardan çözümü konusunda Cumhurbaşkanı

Abdullah Gül'ü aktif olarak göreve çağıran, "Kardeşçe yaşamayı özlediğimizi ilan ediyoruz" diyen aydınların mektubundan, anlatmak istediklerimizi çok iyi özetlediği için uzunca bir alıntı yapmak istiyoruz:

"Sayın Cumhurbaşkanı,

22 Temmuz genel seçim sürecinde; yavaşlayan demokratik açılımların hızlanacağı, siyasi ve ekonomik reform çabalarının canlanacağı, Kürt sorununun diyalog yoluyla barışçı yöntemlerle çözülmesi için adımlar atılacağı yönünde sözler verilmiş ve umutlar yaratılmıştı. Ne yazık ki süreç tam ters yönde gelişti; şiddet, ölümler ve tırmandırılan milliyetçilik, sorunun akılcı çözümünün önüne geçti. Kaygı, belirsizlik, güvensizlik duygularının derinleşerek yaygınlaştığı; Türklerin ve Kürtlerin, bu topraklar üzerinde birarada yaşama isteğinin sarsılmaya ve hızla aşınmaya başladığı bir döneme girdik. Bir süre önce başlatılan sınırötesi harekâtın da, bölge halkının içinde bulunduğu koşulları ağırlaştırarak, sorunun çözümüne katkı sağlamak yerine, bunalımı daha da derinleştireceğinden kaygılıyız. Yine de bütün olumsuzluklara rağmen, bu dönemi sonlandırmanın, yüzlerce yıldır birlikte yaşayan halkların kardeşliğini tekrar hatırlamanın ve onarmanın mümkün olduğu inancındayız.

Ülkemizin geleceğinin; ayrımcılık yapmayan, çocuklarını ölüme göndermeyen, adaleti ve barışı esas alan bir anlayışla şekillenmesine duyduğumuz ihtiyaçla, görüşlerimizi sizinle paylaşmak; çözüm yönünde atılacak her adımı ödünsüz savunacağımızı, yanınızda olacağımızı ifade etmek istiyoruz.

DTP Kapatılmamalıdır: Yargıtay Başsavcılığı, DTP'nin ülkenin bölünmez bütünlüğü için tehlike oluşturduğu görüşünde. Biz, iki milyonu aşkın oy almış DTP'nin kapatılmasının, bütünlüğümüz için daha büyük bir tehlike olduğunu düşünüyoruz. Siyasi, iktisadi, insani çözümlerin derhal gündeme getirilmesinin gerektiği bu kritik dönemde, DTP'nin kapatılması davası, gerginliği ve çözümsüzlüğü derinleştirecek, ayakta tutmaya çalıştığımız demokrasiyi ağır şekilde zedeleyecektir. Bu ülkede kendi kimlikleriyle siyaset yapmak isteyen Kürtler yaşıyorsa, partileri de olacaktır. Bu gerçeği bir an önce kabullenmek gerekir.

Sorunun temelinde, farklılıkları kabul etmeyen, tek tip ve itaatkar vatandaş isteyen, kendisi gibi düşünmeyeni affetmeyen devlet zihniyetinin bulunduğu kanısındayız.

Her alanda olduğu gibi, siyasi partiler mevzuatı da, tayin edilen doğrulara itiraz edilmesine tahammülsüz bir anlayışın ürünüdür. Oysa

farklılıklarımızı koruyarak bütünsel zenginliğimizi ortaya çıkarabilmenin tek yolu, evrensel değerleri tanımaktan, uygulamaktan geçmektedir. Etnik köken, inanç, kültür, siyasal anlayış farkından doğan çok çeşitli taleplerin olabileceğini, bu taleplerin konuşulmasından, tartışılmasından korkmamak gerektiğini artık öğrenmeliyiz.

+Tek Etkili Çözüm Yöntemi Diyalogdur: Kürt sorunu, sadece şiddet sorunu değildir; kültürel, sosyal, siyasi, psikolojik, insani, ekonomik boyutları olan; kimlik, adalet, yoksulluk ve yoksunlukla ilgili bir sorundur. Ortada bir sorun varsa, bu sorun nasıl doğdu, neden yaşanıyor, neden hala sürüyor sorularının yanıtını aramak gerekmektedir. Sorunun taraflarının birbirlerinin düşündüklerini, hissettiklerini anlaması önemlidir. Ancak diyalog sayesinde birbirimizi anlayabilir, önyargılardan arınabilir ve gerçekte nasıl ise öyle görmeyi/görünmeyi başarabiliriz. Tanımak yerine tanımlamayı, anlamak yerine anlamlandırmayı, diyalog yerine dayatmayı seçmek; doğruyu yalnız ben bilirim demek, gerçekliği sarsıyor, öfke, kırılganlık ve çatışma yaratıyor. Aklımızı, kalbimizi, bütün anlama pencerelerimizi açık tutacağımız bir diyalog süreci, bizi birbirimize bağlayan bütün ortak duyguları tekrar hatırlamamızı sağlayacak, bizi yakınlaştıracak, birlikte yaşama ve karşılıklı affetme isteğimizi güçlendirecektir.

Ne yazık ki Kürt sorunu hakkında DTP milletvekilleri ve seçilmiş BELEDİYE başkanları dışında herkese, ülkemiz dışındakilere, Amerikalılara, Avrupalılara bile görüşleri soruluyor. Anayasa tartışılıyor; kültürel haklar, vatandaşlık, kimlik, eğitim, yerel yönetim, yargı... her konuda çalışma yapılıyor ama bu çalışmaların hiçbirine Kürtler çağrılmıyor. Bu yok sayma halini haksız, incitici, kaygı verici buluyoruz. Kürt sorunu, ancak tüm tarafların görüşleri dinlenerek, dikkate alınarak çözülebilir. İki milyonu aşkın Kürt vatandaşımızın siyasal temsilcileri olan DTP'li milletvekillerinin muhatap alınmaları; önerilerinin 'bölücülük' ve 'terör örgütüne yardım' sayma alışkanlığı dışında özgürce tartışılabilmesi, çözüme giden yolun ilk adımı olacaktır.

Eve Dönüş Yasası Gerçekten Kardeşlik Yasası Olarak Tasarlanmalıdır: TCK'nun 221. maddesinin dağdaki gençleri dönmeye ikna edememesinin temel nedeni, onlara onurlu bir dönüş olanağı vermemesidir. Hiç kimse, kendinden bir hiç yaratmak, onurlu bir insan olma hakkından vazgeçmek anlamını taşıyacak, ahlaki iması muhbirlik olan bir dönüşü kabul etmez. İnsan hakları öncelikle insan onurunun korunması anlamını taşır. Yapılacak düzenleme, meydan okuma değil, çağrıya uyma isteği yaratmalıdır. Hiçbir eyleme katılmayanların affı, dönecek olanların topluma onurlu ve sorunsuz

şekilde katılabilmelerinin sağlanması, yapılacak çağrının karşılık bulmasını kolaylaştıracaktır. Geçmişte 3713 sayılı Yasa'nın geçici 1. maddesinde denendiği üzere, infaz indirimi getirilmesi, sosyal barışın tesisini kolaylaştıracaktır.

Bizler, bu topraklar üzerinde yaşayan yurttaşlar; aynı acıları, aynı kaygıları paylaşanlar ve umudu barış olanlar, utanmadan birbirimizin gözlerine bakabilmeyi, korkmadan birbirimize sarılmayı, kardeşçe yaşamayı özlediğimizi ilan ediyoruz. Özlemimize sahip çıkacağız, özlemimizi gerçekleştirenlerin arkasında olacağız."

Görüldüğü gibi aydınlar, Sayın Başsavcı'nın aksine, DTP'nin açık kalmasının değil, kapatılmasının bölünmez bütünlük için tehlike olduğuna işaret ediyor. Kamu vicdanını temsil eden aydınlar, Kürtlere uygulanan ayrımcılığa, baskıya karşı çıkıyor, Kürt kimliğinin tanınmasını istiyor. Sayın Başsavcının benimsediği resmi görüş ise, Kürt kimliğini tanımayı reddediyor; Kürtçenin içine doğan, ninnilerini, masallarını Kürtçe dinleyen, rüyalarında Kürtçe konuşan, kendini Kürt bilen/hisseden Kürtlere siz Türksünüz diyor. Doğruyu yalnız ben bilirim tavrı, çoğulculuğu reddediyor, tekçi, kalıpçı düşünmeyi zorunlu kılıyor. Mutlak doğrunun sahibi olma iddiasından vaz geçmemek, kaçınılmaz olarak totaliter, otoriter anlayışları getiriyor.

Dünyadaki ve toplumlardaki değişiklikler de, ideolojik çoğulculuğa uygun zemin oluşturuyor. Her alanda çeşitliliğin arttığı, çelişkili süreçlerin iç içe geçtiği bir dünyada yaşıyoruz. Sanayileşme çağının getirdiği standartlaşmayı temsil eden, toptan tüketim, toplu üretim, toplu eğitim ve kitlesel iletişimin politik ifade biçimi olan devletçi ve milliyetçi ideolojiler aşılıyor. Dünyadaki güç merkezlerinin çoğalmasına koşut olarak, toplumdaki güç merkezleri de çeşitleniyor. Aynı türden düşünen bütünsel yapılar dağılıyor, sınıfsal, dinsel, etnik, kültürel büyük gruplar parçalanıyor, kendi içlerinde çatışmaları olan, çelişkili çıkarlara sahip daha küçük gruplara bölünüyor.

Kısaca küreselleşme, evrenselleşme, entegrasyon süreçleri ile yerelleşme, çeşitlenme, parçalanma ve farklılaşma süreçleri iç içe yaşanıyor. Bu durum, hegemonyacı ideolojileri geçersiz kılıyor, ideolojik çoğulculuk için zemin oluşturuyor.

Bugün yaşadığımız temel sorunların kökeninde, devlete hakim bu monist zihniyetin yattığını söylemek yanlış olmaz.

Küreselleşmenin yaşandığı günümüzde, insanlar kendi etnik kimliklerine daha sıkı sarılıyor, ona sahip çıkıyorlar. Bu sahip çıkışın karşısında durulamayacağını dünyada yaşananlar gösteriyor. Diğerinin, azınlıkta olanın kimliğine saygı gösteren ülkeler bütünlüğünü koruyor, kendi kimliğini dayatan, farklı olana yaşama hakkı vermeyenler ise bölünüyor. Bunu anlamak için çevremize bakmak yeterli.

TÜRK KİMLİĞİNİ DAYATMAK, DIŞLAYICI BİR ETKİ YARATIYOR:

Başlangıç bölümünden anayasanın çeşitli maddelerine kadar her yerde geçen "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu" saptaması, milletin ve ülkenin sahibinin devlet olduğunu gösteriyor. Devlet, millet için değil, millet devlet için var ve o millet de farklılık taşımayan homojen bir millet.

Milleti, devletle özdeşleştiren bu tanım, milleti ırk temelinde açıklayarak, toplumda var olan farklı kimliklere kendini kapatmıştır. Anayasa ve yasalarda sık sık geçen "bölünmez bütünlük" kavramı ve bu bütünlüğün olmadığını ifade etme yasaklarıyla, homojen bir millet yaratılabileceğine inanılmıştır. Oysa gündelik yaşam bu asimilasyon politikası ile gerçeklik arasındaki çelişkiyi her gün sergilemekte. Türk kimliği, tarihsel, dinsel, geleneksel ve kültürel tüm farklı kimlikleri dışlıyor. Millet, ırk birliğine bağlandığından, sonradan edinilmesi olanaksız bir aidiyet söz konusu. Ötekiler, ya kendi kimliklerinden vaz geçerek asimile olacak, ya da kendilerini bu milletten saymayacaklar. Heterojen bir toplumun yasalar ve yasaklarla homojenleştirilmek istenilmesi, kaynaşmayı değil, ayrışmayı güçlendiriyor. Kimliği tehdit edilen, tanınmayan her kültür, doğal ve haklı olarak kendi farklılığını öne çıkarma eğilimi gösteriyor. Milletin, aidiyetlerin çoğulluğunu kucaklayan bir üst kimlik olarak tanımlanmaması, ülkede yaşayan azınlıkların haklı olarak etnik kimlik iddialarında daha yoğunlaşmalarını getiriyor.

Türkiye bir yandan demokratikleşmeye çalışıyor, AB standartlarına uymak için çaba gösteriyor, kurullar kuruyor, sonra kurduğu kurulların raporları resmi görüşe ters düşerse bunları geçerli saymıyor. İnsan haklarına ilişkin olarak ilgili devlet kuruluşlarıyla sivil toplum kuruluşları arasında iletişim sağlamak ve insan haklarını kapsayan ulusal ve uluslararası konularda danışma organı olarak görev yapmak üzere, Başbakanın görevlendireceği bir Devlet Bakanına bağlı olarak oluşturulan İnsan Hakları Danışma Kurulu'nun 'Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Çalışma Grubu Raporundan bir özet vermek istiyoruz:

"TÜRKİYE'DE AZINLIK KAVRAMI, TANIMI, KÜLTÜREL HAKLAR

Milletler Cemiyeti döneminden bu yana azınlık kavramının ölçütü üçlüdür: etnik, dilsel, dinsel azınlıklar. Bununla birlikte, Türkiye 1923 Lozan'da bunların üçünü de kabul etmemiş ve yalnızca gayrimüslim yurttaşların azınlık olduğunu ve dolayısıyla uluslararası azınlık korumasından yararlanabileceğini kabul ettirmiştir. (Yukarıda da açıkladığımız gibi, Lozan Anlaşması gayr-i müslüm azınlıklar için pozitif hak ve özgürlükler öngörürken Müslüman azınlıklardan söz etmemiştir. Bunun nedeni, Lozan heyetinin Müslüman azınlıklar kavramı içinde yer alan Kürtlerin, Çerkeslerin, Lazların vs Türklerle kaderini birleştirdiğini, Türkiye Hükümetinin onları da temsil ettiğini, yönetimde, mecliste, her alanda eşit haklara sahip olduklarını, bu nedenle azınlık olarak gösterilmelerine gerek olmadığını savunmuştur. Kürt milletvekilleri de her alanda eşit ve beraber olduklarına vurgu yaparak azınlık statüsüne karşı çıkmışlardır. Parantez içi not bize aittir.)

Bununla birlikte, aradan yaklaşık seksen yıl geçmiş olduğu ve bu arada dünyadaki azınlık kavramı, tanımı ve hakları büyük gelişme gösterdiği için Türkiye ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalmaktadır. Üstelik, 1990'dan sonra azınlık hakları hem mekân hem de nitelik olarak daha da genişlemiş ve güçlenmiştir. Bu sıkıntılar yalnızca Lozan'ın sınırlı tanımından kaynaklanmamaktadır.

Türkiye, imzaladığı uluslararası sözleşmelere getirdiği bir tür rezervle (çekince, ihtirazi kayıt) daha da dar bir kalıp ileri sürmektedir. Bu "Yorum Beyanı"na göre, Türkiye, Lozan'ın yanı sıra 1982 Anayasasının kısıtlamalarını da uluslararası ortamda ileri sürmekte, katıldığı sözleşmelerde getirilen hakların Lozan'da kabul edilenler dışındakilere de getirilmesi ve 1982 Anayasası tarafından yasaklanan haklardan olması halinde uygulanmayacağını bildirmektedir. Türkiye'nin bu konudaki sıkıntılarını iki noktada özetleyebiliriz:

1) Türkiye'nin bu sınırlayıcı tutumu, dünyadaki eğilimlere gitgide ters düşmektedir. BM İnsan Hakları Komitesinin 1990'lardaki yorumundan sonra eğilim, bir ülkede azınlık olup olmadığını o ülkeye sormamak ve eğer "etnik, dilsel, dinsel bakımdan farklılık gösteren ve bu farklılığı kimliğinin ayrılmaz parçası sayan" gruplar varsa, o devlette azınlık bulunduğunu kabul etmek yönündedir. Fakat, bunlara azınlık statüsü tanıyıp tanımamak tamamen ulus-devletin yetki alanına girer.

Burada hemen belirtelim ki Avrupa Birliği'nin, Türkiye'den, farklı kültürel gruplara azınlık statüsü ve hakları tanınması yolunda bir talebi

kesinlikle yoktur. Yalnızca, kültürel bakımdan farklı bütün yurttaşlara eşit muamele yapılmasını istemektedir. Bu nokta çok iyi anlaşılmak zorundadır.

2) Türkiye Lozan'ı da gerektiği gibi uygulamamaktadır ve dolayısıyla Türkiye'nin bu kurucu antlaşmasının kimi hükümlerini dahi ihlal etmektedir.

Lozan'ın 39/4 maddesi, "bütün TC yurttaşları"na, "dilediği dili ticarette, açık ve kapalı toplantılarda, her türlü basın ve yayın araçlarında kullanma" hakkı getirmektedir. Yani bu kullanımın tek istisnası, resmî dairelerdir. Bu konuda, örneğin radyo ve TV'lerde kimse istediği dilde yayın yapamadığı için 03 Ağustos 2002'de Üçüncü Uyum Paketi çıkartılmış, ama o da uygulanamadığı için bir de 30 Temmuz 2003'te Yedinci Paket çıkartılması gerekmiştir. Kasım 2003 sonunda RTÜK bu konuda bir yönetmelik hazırlamıştır. Burada da zaman ve mekan kısıtlamaları getirilmiştir.

Oysa, örneğin Lozan 39/4 uygulansa, örneğin Kürtçe yayın konusunun getirdiği ve Türkiye'yi boşu boşuna meşgul eden sıkıntılı tartışmalar kendiliğinden sona erecektir. Türkiye'de uluslararası koruma altında azınlık yaratmamak açısından, bütün yurttaşlara mümkün olduğu kadar geniş özgürlükler verilmesi gerektiği açıktır ve bu madde "tüm TC yurttaşları"ndan söz etmektedir.

Türkiye'de devletin kendi insanına daha insanca muamele yapmasının, ülkede "birlik ve beraberlik" açısından çok yararlı olacağına kuşku yoktur. Çünkü "zorunlu yurttaş"lardan oluşan bir ülke zayıf bir ülkedir. İnsanları mutlu ederek onları "gönüllü yurttaş"lar haline getirmek bizzat devleti kuvvetlendirecektir. Devletin en az çekineceği vatandaş, hakkını verdiği vatandaştır.

TÜRKİYE'DE İLGİLİ MEVZUAT VE UYGULAMA

Türkiye'de azınlıkları ve dolayısıyla kültürel hakları ilgilendiren mevzuat, ülkedeki azınlık kavramı ve haklarından daha kısıtlayıcı durumdadır.

Bunun temel kaynağı, Anayasa'nın 3/1 maddesidir: "Türkiye devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir". Devletin ülkesiyle bölünmez bütünlüğü son derece doğal ve tüm dünyada tartışmasız kabul edilen bir husustur. Fakat "milletin bölünmez bütünlüğü" kavramı, bizlere doğal gibi gelivermekle birlikte, bir Batılıya son derece terstir. Çünkü bu terimi kullanmak milletin tek parça (monolitik) olduğunu söylemektir ki, milleti oluşturan çeşitli alt-kimliklerin inkârı anlamına gelir ve dolayısıyla

demokrasinin özüne karşıdır. Bu "yabancı" oluş durumu uluslararası insan hakları alanında şöyle somutlaş-maktadır: Hakların sınırlandırılmasında kullanılan ölçütlerde "milli güvenlik" ve "toprak bütünlüğü" vardır ama, "milletin bütünlüğü" yoktur. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi (İHAM) kendi önüne getirilen davalarda, "ülkede azınlıklar bulunduğunu ileri sürme"nin milli güvenlik nedeniyle engellenemeyeceğini belirterek ihlal kararı vermektedir. Diğer yandan, "[Türkiye Devletinin] Dili Türkçedir" ibaresini anlamak hepten imkansızdır, çünkü devletin dili olmaz. Resmî dili olur ve o ülkedeki yurttaşlar devletle ilişkilerinde bu resmî dili kullanmanın yanı sıra, ülkede çeşitli diller konuşurlar ve bu dillerde yayın yaparlar. Nitekim, 1961 Anayasasındaki ifade: "Resmî dil Türkçedir" biçimindedir (md.3).

Anayasa'nın ve yasaların sayısız maddesinde tekrarlanan "devletin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bütünlüğü" ilkesi, "azınlık yaratmak" adı altında kültürel alt-kimlikleri reddeder biçimde yorumlanınca, Türkiye'deki mevzuat, "alt-kimliklerin tanınması" halinde bu bütünlüğün bozulmak istendiğini varsaymaya ve dolayısıyla bunu yapanları "bölücülük/yıkıcılık"la suçlamaya yönelik bir mevzuat olmaktadır. Terörle Mücadele Kanunu, Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu, Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu, Dernekler Kanunu, Siyasi Partiler Kanunu gibi önemli yasalarda "etnik ve dilsel farklılıklara dayanan azınlıkların var olduğunu ileri sürmek yoluyla azınlık yaratmak" şiddetle cezalandırılmaktadır.

TÜRKİYE'DE İLGİLİ MAHKEME İÇTİHATLARI

Anayasa Mahkemesi ve Siyasal Parti Kapatma Kararları:

Böyle bir mevzuat karşısında, Anayasa Mahkemesi'nin sık sık parti kapatma kararları aldığına rastlanmaktadır.

Bununla birlikte, Anayasa Mahkemesi'nin, yorum yaparken, hukukun kimi temel kavramlarını gözardı ettiği ve dolayısıyla Türkiye'deki demokrasinin daha da zedelenmesine yol açtığı da doğrudur. Örneğin Mahkeme, Haziran 1994 DEP kapatma kararında "Sınırsız hakları sınırlı haklara, ulusun kendisi olmayı azınlık olmaya dönüştürmenin anlamsız" olduğunu söylerken, "negatif/bireysel hak" (bütün yurttaşlara verilen eşitlik hakları) ile "pozitif/grupsal hak" (yalnızca dezavantajlı yurttaşlara verilen artı haklar) ayrımını bilmezden gelmiştir. Ayrıca, Mahkeme'nin bu ifadesi, çoğunluğa mensup yurttaşları birinci sınıf, azınlığa mensup yurttaşları ise ikinci sınıf addeder niteliktedir.

Anayasa Mahkemesi örneğin TEP kapatma kararında, önce farklı kimliklerin varlığından söz etmenin mümkün olduğunu söylemiş, ama hemen arkasından farklı kimlikler bulunduğunu söylemenin "zamanla bütünden kopma eğilimine" gireceğini ekleyerek eski tutumunu sürdürmüştür (TEP kapatma kararı, E:1979 /1, K:1980/1).

Bu tutum, Türkiye'de farklı etnik, dinsel, kültürel vs. kökenden kişilerin varlığının tanınmasının, devletin parçalanmasına yol açacağı korkusundan kaynaklanmaktadır.

TÜRKİYE'DEKİ DURUMUN TEMELLERİ

İncelediğimiz bu azınlıklar konusunun Türkiye'de çok dar ve çok yanlış bir açıdan ele alındığı açıktır. Bu açının temel direkleri şöyle özetlenebilir:

1) Türkiye, azınlık kavramının ve hukukunun dünyadaki gelişmelerini izlemek yerine, 1923 yılına takılıp kalmakta, üstelik 1923 Lozan'ı da yanlış/ eksik yorumlamaktadır.

2) Azınlığın farklı kimliğinin kabulü ile azınlık statüsü/hakları vermek aynı şey sayılmakta/sanılmaktadır. Oysa birincisi objektif bir durumdur, ikincisi ise devletin bileceği iştir.

3) Demokrasi anlamına gelen "iç self-determinasyon" ile parçalanma anlamına gelen "dış self-determinasyon" aynı şey sanılmakta ve sonuçta farklı kimliklerin tanınması ile devlet toprağının parçalanması aynı şey sayılmaktadır.

4) Millet konusunda teklik ile birlik aynı şey sayılmakta/sanılmakta ve birincinin ikinciyi gitgide tahrip etmekte olduğunun farkına varılmamaktadır.

5) Bir millet olarak Türklerden söz ederken, "Türk" teriminin aynı zamanda bir etnik (hatta, dinsel) grup anlamına geldiği görülmemektedir. Bu durumların ortaya çıkmasının, biri kuramsal diğeri de tarihsel/siyasal olmak üzere iki temeli vardır.

Kuramsal Neden: Türkiye Cumhuriyeti'nde Alt-Üst Kimlik İlişkisi Türkiye, Osmanlı İmparatorluğu yıkıldıktan sonra onun yerine geçerken, onda bulunan alt-kimlikleri (çeşitli etnik, dinsel, vs.grupları) olduğu gibi miras almıştır. Fakat İmparatorluk'daki üstkimlik (devletin yurttaşına verdiği kimlik) "Osmanlı" iken, Türkiye Cumhuriyeti'nde "Türk" olarak belirlenmiştir. Bu üst-kimlik, vatandaşı ırk ve hatta dinle tanımlama eğilimindedir. Ör. "Yurt dışındaki soydaşlarımız" dendiği zaman Türk etnik

kökenden olanlar kastedilmektedir. Diğer yandan "Türk" sayılabilmek için ayrıca "Müslüman" olmak gerektiği, gayrimüslim yurttaşlarımıza "Türk" değil "Vatandaş" denmesinden de bellidir. Türkiye'de hiç kimse örneğin bir Rum veya Musevi yurttaştan söz ettiği zaman "Türk" dememektedir, çünkü Müslüman olmayan bir yurttaştan söz etmektedir. Bunun devlet uygulamasına ilişkin üzücü örnekleri yukarıda yeterince verilmiştir.

Bu durum, kendini Türk ırkından saymayan diğer alt-kimlikleri yabancılaştırmış ve sorun yaratmıştır. Eğer bu üst-kimlik "Türkiyeli" olsaydı, bu durum ortaya çıkmazdı. Çünkü tamamen "toprak" esasına dayandığı ve "kan" esasını tamamen dışladığı için bütün altkimlikleri eşit biçimde kucaklayacak ve işin içine etnik, dinsel vs. özellikleri karıştırmamış olacaktı.

Bu konuda, 82 Anayasasının vatandaşlık tanımı, Atatürk'ün 1924 Anayasasının tanımından çok daha dardır. 24 Anayasası, "Türkiye Ahalisi" terimini kullanmıştır. Bu terim, yalnızca üzerinde yaşanan toprağa gönderme yaptığına değindiğimiz "Türkiyeli" biçimindeki üstkimliği çağrıştırmaktadır. Bu üstkimlik, eskiden özdeş sayılan "milliyet" (belli bir etnik kökene mensubiyet) ile "vatandaşlık" (bireyin devletle hukuksal ilişkisi) kavramlarını ayrı ve bağımsız kavramlar olarak ele almayı sağlayacak ve bu toprakta yaşayan bütün alt-kimlikleri istisnasız kucaklayacaktır. Böylece "Gönüllü" vatandaşlardan oluşacak ulusun, devletini çok daha büyük bir istekle benimseyeceğine hiçbir kuşku yoktur.

Tarihsel ve Siyasal Neden: Sevr Sendromu 1990'ların başında Türkiye'nin parçalanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu hususunda bir "Sevr Sendro-mu"nun yaşandığı bilinmektedir. Fakat böyle bir havanın bugün de ileri sürülmesi ve bir "paranoya" haline gelmiş olması rahatsız edici ve milleti zayıflatıcı bir durumdur. Bugün Doğu Karadeniz'de bir Pontus Devleti'nin kurulacağından, Dönmelerin Türkiye'yi idare ettiğinden, Fener Patrikhanesinin İstanbul'da bir tür Vatikan devleti kuracağından söz edenler böyle bir havayı yaratmaya özen göstermektedirler. Bu türden bir atmosfer, Türkiye'deki en masum kimlik taleplerini bile Türkiye'nin parçalanmak istendiği biçimde yorumlamakta ve anında bastırmak istemektedir. Bu durum, aynı zamanda, büyük Batılı ülkelerin müdahalesini de davet etmektedir, çünkü Türkiye'nin AB'ye girebilmek için kendi imzasıyla rıza gösterdiği demokrasiye aykırılık oluşturmaktadır. Kendi yurdunda böyle bir paranoyayla demokrasiyi geciktirmek, Türkiye'ye hizmet değildir. Özellikle Kürtçe'nin kullanılması konusunda getirilmek istenen reformlar söz konusu olduğunda, hemen Türkiye'nin

parçalanacağından söz edilmekte, bunun terörü canlandıracağı söylenmekte, her türlü reform böyle bir paranoya havası içinde engellenmek istenmektedir. Oysa, bunu yapanlar, reformlar engellendiği takdirde kimi çevrelerin terörü tekrar tek alternatif olarak algılamaya sürüklenebileceğini görmemektedirler.

Bununla birlikte, AB'ye hazırlık süreci, Türkiye'deki azınlık hakları ve kültürel haklar konusunu çok olumlu bir sürece sokmuştur. Bu süreç, 1920 ve 30'larda Kemalizm'in ülkeyi çağdaşlaştırmak için "yukarıdan devrim"le yaptığı hukuk reformlarının doğrudan devamı niteliğindedir. Nasıl bu yıllarda Kemalist yukarıdan devrime aşağıdan yukarıya şiddetli tepkiler ("irtica") gelmişse, bugün de bu Uyum Paketlerine tepki gelmektedir. Bu "Sevr Paranoyası"nın beslediği zihniyet, reformlara şiddetle direnmektedir.

SONUÇ

Yıllarca çok farklı kültürlerin barındığı Anadolu coğrafyası, kültürel ve tarihsel zenginliklerin de beşiğidir. Osmanlı döneminde ümmet anlayışıyla birçok kimliği bünyesinde barındıran dönemin ardından Türkiye'de tek kültürlü homojen bir ulus oluşturma yolunda ciddi adımlar atılmıştır. Ama farklı kimlik ve kültürler bir mozaik olarak Anadolu topraklarında varlığını sürdürmeye devam etmiştir.

Kemalist devrimin yapıldığı 1920 ve 30'larda çok doğal olan bu tutum, bizzat Atatürk'ün "Muasır Medeniyet" tezi icabı artık geride kalmıştır. Bugün Muasır Medeniyet 1920 ve 30'ların Avrupası değil, 2000'lerin Avrupasıdır. Artık, vatandaşlık anlayışının yeniden gözden geçirilerek, çağdaş Avrupa'daki çok kimlikli, çok kültürlü, demokratik, özgürlükçü ve çoğulcu bir toplumsal modelin örnek alınması zorunludur.

Buna göre özgür, bağımsız, yaratıcı yetenekleri ile kültürel haklarını rahatça kullanabilen, hak ve görevlerinin bilincinde olan bireylerin sahip bulundukları siyasal ve hukuksal statünün tanımlanması gerekir. AB Uyum Yasalarıyla parça parça yapılmak istenen bu tanımlama,

a- Bireysel özgürlüklere sahip olma hakkı,

b- Ekonomik ve toplumsal olanaklardan özgürce yararlanma hakkı,

c- Devlete katılma hakkı,

d- Kültürel çoğulculuk hakkı

ilkelerinin, yasalarımızın tümünün taranması sonucu hayata geçirilmesiyle mümkündür. Bu ilkelerin uygulanması anlamında:

1) Türkiye Cumhuriyeti anayasası ve ilgili yasalar; özgürlükçü, çoğulcu ve demokratik bir içerikte ve toplumun örgütlü kesimlerinin katılımıyla yeni baştan yazılmalıdır.

2) Eşit haklı vatandaşlık temelinde, farklı kimlik ve kültüre sahip kişilerin kendi kimliklerini koruma ve geliştirme hakları (yayın, kendini ifade, öğrenim gibi) güvence altına alınmalıdır.

3) Merkezî yönetim ve yerel yönetimler, yurttaşların katılımını ve denetimini esas alacak bir biçimde şeffaflaştırılmalı ve demokratikleştirilmelidir.

4) İnsan hak ve özgürlüklerine yönelik evrensel normları içeren uluslararası sözleşmeler ve temel belgeler, özellikle de Avrupa Konseyi Çerçeve Sözleşmesi çekincesiz imzalanarak onaylanmalı ve hayata geçirilmelidir. Bundan sonra, artık uluslararası sözleşmelere Türkiye'deki alt kimliklerin inkarı anlamına gelecek çekinceler ve yorum beyanları getirilmemelidir. " (Yayıma Hazırlayanlar, Prof. İbrahim Ö. Kaboğlu – Kemal Akkurt, s.287 vd)

Evet, görüldüğü gibi Sayın Başsavcı'nın suç addettiği, bölücülük saydığı hususların demokratik ülkeler için olması gereken olduğunu, devletin oluşturduğu bir kurulun raporundan aktardık. Gerçi böyle bir rapor düzenledikleri için kurul üyelerinin başına gelmeyen kalmadı tabii ama sonuçta devletin böyle bir rapor hazırlama ihtiyacı duymuş olması ve bu raporu hazırlayanları bu alanda yetkin görerek onları görevlendirmiş olduğunu gözardı edemeyiz.

ANAYASALARDA VATANDAŞLIK TÜRK ETNİK TEMELİNE BAĞLANMIŞTIR:

Bütün hayatını Kürt sorununun çözümüne vakfeden bir Kürt aydını olan Tarık Ziya Ekinci'nin değindiği anayasa sorunları, meselenin özünü vermektedir: "1924'den beri devam ede gelen Anayasalarımızın temel felsefesini oluşturan bir diğer öğe de 'vatandaşlığa' ilişkin tanımlamadır. T.C. Anayasalarının özünü oluşturan vatandaşlık tanımı son derece önemlidir. Çünkü Türkiye gibi çoğulcu bir toplumda ırk esasına göre bir vatandaşlık tanımı benimsenmiştir. Oysa, çağdaş çoğulcu toplumlarda bir ırkı ya da bir etnik grubu çağrıştıracak biçimde vatandaşlık tanımı yapılmaz. Diğer bir deyimle, çoğulcu bir toplumda herkesin tek bir ırktan ve tek bir kültürden olmasını zorunlu kılan bir vatandaşlık anlayışı hukuk dışıdır. 1924 Anayasası'nın 88/1. maddesi vatandaşlığı şöyle tanımlar:" Türkiye ahalisine din ve ırk farkı olmaksızın vatandaşlık itibariyle (Türk) ıtlak

olunur." Bu tanıma göre Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkes Türk olmak zorundadır. Diğer bir deyimle bir kimsenin TC vatandaşı olabilmesi için mensup olduğu etnik grubu reddederek Türk olmayı kabul etmesi gerekir.

Türk etnik grubuna mensup olmayı çağrıştıran bu vatandaşlık anlayışı 1961 ve 1982 anayasalarında daha da belirginleştirilerek tekrarlanmıştır. Örneğin 1982 Anayasası'nın 66/1. maddesinde "Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür" tanımı kullanılırken etnisiteye daha radikal bir vurgu yapılmıştır. Görüldüğü gibi tüm anayasalarda vatandaşlık Türk etnik temeline dayandırılmıştır. Ancak 1924 anayasasında daha esnek bir ifade kullanıldığı için buradaki tanım görece daha ılımlıdır.

Sonuç olarak Cumhuriyetin kuruluşundan başlayarak günümüze kadar gelen anayasaların tümünde Türk olmak vatandaş olmanın önkoşulu sayılmıştır. Bunun, tarihen oluşmuş bir isim olduğu, farklı etnik özelliklere saygı gösterildiği, iddiası gerçekçi değildir. Uygulamada, asimilasyonu reddederek, mensup oldukları etnik grubun tanınmasını isteyenlerin eşit vatandaş muamelesi görmedikleri herkesin bildiği bir gerçektir. Türkiye'de vatandaşlık haklarını kullanabilmek için tek koşul Türk olmayı benimsemektir. Diğer bir deyimle Türk olmak ya da Türk olmayı kabul etmektir. Türkiye Devleti, ülkede yaşayan herkesin Türk kimliğini ve kültürünü kabul etmesini vatandaş olabilmenin zorunlu koşulu saymaktadır. Kimlik, dil ve kültür haklarını koruyarak vatandaş olmayı isteyenler ise eşit haklı, asli vatandaş olarak tanınmamaktadır. Bunlar sadece görevleri olan, fakat hakları olmayan ikinci sınıf vatandaş muamelesi görmektedir.

Cumhuriyetin kuruluşundan beri Türk kimliğini benimseme zorunluluğu, türdeş bir ulus oluşturma politikasının özü sayılmaktadır. Bu nedenle, Kürtlerin kimlik, dil ve kültür haklarını koruyarak vatandaş olma istekleri reddedilmektedir. Kürtlerin talepleriyle, Türkiye Devletinin türdeş ulus oluşturma politikası arasındaki çelişkinin çözümü için geliştirilen önlemler, devletin Kürt politikasının esasını teşkil etmektedir. Bu çelişkinin demokratik yöntemler yerine, baskıya dayanan asimilasyoncu yöntemlerle aşılmak istenmesi "Kürt sorunu" olarak karşımıza çıkmıştır. Çıkış nedeni incelendiğinde Kürt sorununun özü itibariyle insan ve vatandaşlık haklarına saygılı bir demokrasi sorunu olduğu kolayca anlaşılır. Ne var ki Türkiye'de demokrasi yeterince gelişmediği için Türkleşmeyi dayatan resmi politika dışında başka bir çözüm biçiminin üretilmesi mümkün olmamıştır. Oysa dünyada türdeş ulus oluşturma çabaları terkedilmiş, eşit haklı vatandaşlık

anlayışına dayanan çok kültürlü toplum modelleri benimsenmiştir. Vatandaşlık tanımı da Anayasanın temel felsefesiyle ilgilidir." (T.Z.Ekinci, Vatandaşlık Açısından Kürt Sorunu ve Bir Çözüm Önerisi)

MEVCUT ANAYASAL KİMLİĞİ SORGULAMALIYIZ:

Anayasa, farklı kimlikleri yok sayarak, farklı düşünceleri engelleyerek özgürleşmenin, demokratikleşmenin önünü tıkamakta. Türk kimliği anlayışı sorgulanmadan Kürt sorunu çözülemez. Devlet, öncelikle farklılıkları reddeden resmi tarih ve ideolojisini, militer yapısını terk etmeli. Kim hangi kimliğini, hangi değerini korumak istiyorsa koruyup, geliştirebilmeli. Devlet, toplumu yansıtmalı. Kışkırtılmadıkça, farklı kimliklerin bu topraklarda beraber yaşayabildiğini biliyoruz. Sorunların ve tarafların varlığı, Anayasadaki vatandaşlık tanımını benimsemeyenlerin olduğunun açık kanıtı.

Bütünleşmek istediğimiz Avrupa, kendi bütünleşmesinin ve bunu sürdürebilmenin tek yolunu, farklılıklarını koruyabilecekleri ortak bir çatıda görüyor. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve ortak belgelerle oluşan ulusal üstü, devletsiz hukuk anlayışı ile birlikte uluslararası bir anayasanın da çerçevesi beliriyor. Oluşan devletsiz hukukun en temel yaklaşımlarından biri de, çoğulculuğun, toplumu sarssa bile farklı olma hakkının korunması. Türkiye de bireysel başvuru hakkını tanıyarak, uluslararası mahkemenin denetimini tanıdı. Devleti tek kural koyucu olmaktan çıkıyor, devletin hukuk alanındaki iktidarı parçalanıyor.

Türkiye'de, etnik, din ve yaşama kültürü açısından farklı gruplar var. Bu farklı unsurları kendi istekleriyle bir arada tutmanın yolu, onları olmayan bir bütünün içinde erimiş saymaktan değil, kendi kimlik ve kültürlerini geliştirebilmelerinin önünü açmaktan geçiyor. Devlet, Kürt siyasal örgütlerinin öne sürdükleri tezlerin tümünü reddetmektedir. Onların ne kurucu asli unsur, ne ayrı bir halk, ne de azınlık olarak tanınmalarını kabul etmek istemiyor. Devlet açısından Kürtler asimile olmaya mahkum ve mecbur Türkiye vatandaşlarıdır. Bugüne kadar uygulanan politika bu anlayış çerçevesinde yürütülmüştür. 1991'de Kürt realitesinin tanınmış olması sonucu değiştirmemiştir. Oysa Türkiye'nin bütünlüğünün güvencesi ortak bir hayat tahayyülüdür ve bu da yeni bir toplumsal proje ile, oluşmasına hepimizin katılacağı yeni bir anayasa ile sağlanabilir.

Vatandaşlık, tüm etnik grupları temsil edecek şekilde yeniden düşünülmeli. Farklılıkların bir arada yaşamasını sağlayacak bir kimlik anlayışı arayışında, yalnızca farklı kimliklerin tanınması değil, ötekine karşı

sorumluluk taşıyan bir anlayışın da gözetilmesi önemli. Susturulmuş, imtiyazsız, kaygılı kimliklere diğeriyle eşit muamelesi yapmak, çoğu zaman sorunun yalnızca kağıt üzerinde çözülmüş görünmesini sağlıyor. Nitekim birçok batı ülkesinden önce kadına seçme-seçilme hakkı tanımış olmamızla övünür dururuz ama meclisteki ve genel olarak yöneten konumundaki kadın sayısı acınacak kadar az.. Ötekinin varlığının kabulü ve ona adeta katlanılması yetmiyor. Kişinin, grupların her türlü baskıdan arınarak tüm potansiyellerini harekete geçirebileceği özgürleşme sürecinin önü, ancak ötekine sırtını değil yüzünü çeviren, haklarını kullanmasını yalnızca onun sorunu olarak görmeyen sorumluluk anlayışının kabulü ile olanaklı. Bu da ırksal, etnik öğelerden soyutlanmış, ortak bir hukuka özgür iradeyle katılmayı içeren, milliyetin vatandaşlıkta eridiği bir üst kimlik kavramına yakınlaştırıyor bizi.

DEMOKRATİK BİR SÜRECİN ÜRÜNÜ OLAN BİR ANAYASA ÇÖZÜME YARDIMCI OLACAKTIR:

Bir anayasanın içeriği kadar nasıl yapıldığı da önemlidir, nitekim bu amaçla yola çıkan Sivil Anayasa Girişimi tarafından başlatılan "Anayasamı İstiyorum!" Kampanyası, toplumda büyük ilgi uyandırmıştır. Bu kampanya yürütücüleri çağdaş demokrasilerin yüzlerce yıllık deneyiminden süzülen birikimi şöyle aktarıyorlardı: "Anayasa, devletin yapısını, siyasal rejimi belirleyen teknik bir metin olmaktan ibaret değil, hayatımızın hemen her alanını etkiliyor. Akla gelebilecek tüm hak ve özgürlükler, hepsi Anayasa'da ifadesini bulur. Bu yüzden Anayasa tartışması, yalnızca uzmanlara ve siyasetçilere bırakılamayacak kadar önemli.

Bu ülkede nasıl yaşamak istediğimizi bize soran hiç olmadı. Toplum nasıl yaşamak, nasıl yönetilmek istiyor, tercihleri ne? Bu soruların yanıtlarının bilindiği iddia edilemez. Etnik köken, din ve yaşama kültürü açısından farklı olanların, yan yana, birbirini ezmeden, ezdirmeden yaşamanın yolunu birlikte arayıp da bulamadığı için, gönüllü olarak itişip kakıştığını kim söyleyebilir?

1982 Anayasası da toplumun ne istediğini hiç merak etmeyen, onu tebaa olarak gören aynı zihniyetin ürünü. Toplum da Anayasa'ya, devletin yaptığı, değiştirdiği, istediğinde ihlal ettiği kurallar çerçevesi olarak bakıyor. Kendi taleplerini, çözümlerini, mutabakatlarını yansıtmadığı için sahip de çıkmıyor. Bu defa farklı olmalı. Gündelik hayatımızı doğrudan etkileyecek, toplumda çatışma yaratan konuların hepsinin yer alacağı bu metnin oluşumunda yurttaşlar olarak sözümüzü söylemeli, nasıl yaşamak istediğimize kendimiz karar vermeliyiz.

Demokratik bir anayasa, demokratik bir toplum anlamına gelmiyor. Toplum, kendine yukarıdan dayatılan kuralları içselleştirmiyor, sahip çıkmıyor. Anayasanın toplum sözleşmesi niteliğini kazanması için, bu ülkede yaşayan farklı kimliklerin/kesimlerin/görüşlerin ortak noktalarda buluşmaları gerekir. Her kesimin görüşlerini açıkladığı, etkilemeye ve etkilenmeye açık olduğu, birbirini dinlerken dönüştüğü, toplumun bu tartışmadan haberdar olduğu, bilgilendiği bir süreci yaşamak zorundayız. Yurttaşlık bilincinin geliştiği, haklarımızı öğrendiğimiz, uygulamaya başladığımız, siyasal kültürün değiştiği böyle bir sürecin sonunda hazırlanacak anayasaya 'İşte benim Anayasam' diyebiliriz. Ancak kendi anayasasını yapmayı başarmış bir toplumun üyeleri, o anayasaya sahip çıkar, kurallarına uygun davranır, değiştirilmesine, ihlal edilme-sine kayıtsız kalmaz.

Toplumun bilgilendirilmesine ve katılımına açık yaşanacak demokratik bir tartışma sürecinde biz de yurttaşlar olarak nasıl bir Türkiye'de yaşamak istiyoruz, tercihlerimiz ne, birbirimizi ezmeden, ezdirmeden yan yana nasıl yaşarız gibi soruların yanıtlarını arayarak bulabiliriz. Farklı toplumsal kesimlerin, birarada yaşamanın ortak kurallarını birlikte belirledikleri bir toplumsal sözleşme, giderek derinleşen, kamplaşan toplumun sorunlarının çözümünü de getirir.

Bütün dünyada Anayasaların oluşturulmasında iki yol vardır. Bir anayasa ya devlete egemen güçlerle toplum arasında dayatmacı ve zorlayıcı bir uzlaşma ile yapılır. Ki, bu anayasalar otoriter ve baskıcıdır. Ya da toplumu oluşturan çeşitli sınıf ve katmanlarla farklı etnik ve dinsel topluluklar arasında sağlanacak bir ortak mutabakatla hazırlanır. Bunlar da demokratik anayasalardır.

Birinci tür anayasalar devleti temsil eden güçler tarafından hazırlanarak toplumun onayına sunulur. Çoğu kez, hiçbir değişiklik yapılmasına olanak tanınmadan onaylanması istenir. Bu anayasalar doğası gereği dayatmacı ve otoriter anayasalardır. Dayatmacı anayasalarla toplumun tümünü kucaklayan, çağdaş anlamda demokratik bir hukuk devletinin kurulması mümkün değildir. Devlet nasıl bir yönetim biçimi öngörmüşse, toplum onunla yetinmek zorundadır. Bu tür anayasalarla oluşacak düzen barışçı olamaz. Aksine otoriter ve çatışmacıdır. Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar yapılan anayasaların tümü devlete egemen güçler tarafından hazırlanmış ve topluma dayatılmış anayasalardır. Bu anayasalarla Türkiye'de ne demokrasi kurulabilmiş, ne toplumsal barış ne

de ekonomik kalkınma sağlanabilmiştir. Ancak, toplum otoriter yöntemlerle hizaya sokularak baskı altında yönetilmiştir…"

Kuşkusuz, anayasanın içeriği kadar yapılma yönteminin ne getirip ne götürdüğünü en iyi bilebilecek durumda olanlar, Anayasa Mahkemesi üyeleridir. Anayasa açısından toplumun, toplumsal düzenin en sağlıklı fotoğrafını sizler çekebilirsiniz. Yine, uygar dünyada anayasalar nasıl yapılmış, nasıl içselleştirilmiş, nasıl uygulanıyor, parti kapatmaya ilişkin maddelerin yorumu nasıl gelişime ayak uyduracak şekilde yapılıyor, aynı toplum içindeki farklılıkların birlikte yaşaması için nasıl bir yorum tarzı benimseniyor kuşkusuz bunu da en iyi bilebilecek durumda olanlar Anayasa Mahkemesi üyeleri olmalıdır. Anayasanın 90. maddesi, mevzuatın çağdaş, demokratik yorumu için elverişli bir zemin yaratmıştır. Biz, siyasi parti kapatma kararıyla ilgili olarak bütün bunların dikkate alınacağına inanmak istiyoruz.

İNSAN HAKLARINI İÇİMİZE SİNDİRMELİYİZ:

İnsan yalnızca aklıyla, bilgisiyle ve gerçekleriyle yaşayamaz, yaşamına anlam katacak ilişkilere, düşlere, duygulara, değerlere ihtiyacı var. Çabalarımıza, umut ve umutsuzluğumuza anlam katan ilişkilerimizse, bunun siyasete de yansıması gerekmez mi? Bu ilişkiler yaşamazsa daha vahşi bir toplumun oluşmayacağının güvencesi ne?

Basitleştirilmiş, farklılaştırılmamış bir eşitlik ve özgürlük anlayışı türdeşleştirmeyi ve dolayısıyla baskıyı getiriyor. Çoğulcu bir eşitlik ve özgürlük anlayışını savunmak gerekiyor, bu aynı zamanda bir devlet politikası olmadan, Anayasaya yansımadan hayata geçemez. Farklılaştırılmış eşitlik ve özgürlük anlayışının gerçekleşebilmesi, daha ayrıcalıksız durumda olan bireylerin, grupların haklarının diğerlerine karşı korunmasını ve genişletilmesini gerektirir, onların yok sayılmasını değil.

Şimdi, insan hakları yalnızca bireyin sivil, siyasi, ekonomik ve sosyal klasik haklarını değil; çevre, kültür ve kişinin farklı olma ve ötekine karşı sorumluluğunu da kapsayan çoğulcu, demokrat ve sürekli gelişen, değişen bir içeriğe sahip. O halde devletin ideolojisi de, tüm görüşlerin denkliğini kabul eden, çoğul gerçekleri ve kimliği barındıran, ekonomiye yalnızca ekonomik değerlerle yaklaşmayan insan hakları ideolojisi olmalıdır. İnsan haklarının kaynağı hukuk değil; insanlık, insan doğası, ahlak. İnsan haklarına yaşamak için değil, onurlu, özgürce ve insan gibi yaşamak için gereksinim duyuyoruz.

2- KÜRT SORUNUNU YAŞAYANLAR NEDEN SİLAH DEDİ?

Sayın Başsavcı, DTP'nin ülkenin bölünmez bütünlüğü için tehlike oluşturduğu görüşünde. Aslında bu görüş, yukarıda da belirttiğimiz gibi, Türkiye için şaşılacak, yadırganacak bir görüş değil. Kürtler ya yok sayılıyor ya tehlike sayılıyor.

Hükümet Kürt sorunuyla ilgili olarak ABD ile konuşuyor, AB konuyu gündemine alıyor, bölge valileri ile toplantı yapılıp görüş alışverişinde bulunuluyor ama Kürtlere sormaya gerek duyulmuyor. Hatta hükümet temsilcisi tüm partileri bilgilendirirken bile DTP'yi yok sayıyor. Genelkurmay Başkanı DTP'nin adını ağzına almak bile istemediğini söylemekten kaçınmıyor. Anayasa Mahkemesi, yani herkese adil davranmasını, eşit mesafede olmasını haklı olarak beklediğimiz, ülkenin en yüksek hukuk kurumu kuruluş kokteyline tüm parti temsilcilerini davet ederken DTP temsilcilerini davet etmiyor. Meclisteki partiler, AKP, CHP ve MHP, Kürtlerin yasal temsilcisi olan DTP'ye ateş püskürüyor. Hemen hemen tüm iktidar sahipleri, DTP kapatılmalı diyen Başsavcı gibi düşünüyor. Asıl sorun da bu zaten: Kürtlerin varlığının kabul edilmek istenmemesi.

Ortada bir sorun varsa bu sorun nasıl doğdu, neden hala sürüyor, gencecik çocukları ölümü göze alarak dağa çıkmaya iten nedenler nedir sorularının yanıtını aramak zorunludur. Neden silaha sarıldılar, şiddet neden sürüyor sorusunun bir yanıtı olmalı. Bu yanıtı aramadan, bulmadan, savaşmak, imha etmek çözüm getirmiyor. Çözüm getirmediğini generaller bile ifade ediyor.

Hukuk, hukuk dışında bir çözüm bulunamadığında devreye girer. Bir sorun oluştuğunda doğal olan, sorunun taraflarının konuşması anlaşmasıdır, bir anlaşma sağlanamıyorsa hukuk devreye girer. Kamuyu ilgilendiren bir suçun işlenmesi halinde yine hukuk devreye girer. Suç işleyen DTP'liler varsa yargı yoluna başvurulması olağandır. Ama 15 yılda, Kürtlerin kurduğu 6 partinin 6'sı için de kapatma davası açılmışsa ciddi bir sorun var demektir. Bundan çıkan tek sonuç vardır, o da Kürtlere söz hakkı tanınmak istenmediği, Kürtlerin parlamentoda temsiline izin verilmediğidir. Yüzde on barajı zaten Kürtlerin temsilini kısıtlamaktadır. Peki Kürtlere siyaset yolu kapanacaksa Kürtler ne yapsın?

Türkler uzun yıllardır kendilerini egemen olan olarak görmekle kalmamış, ekonomik olarak da, ırksal, kültürel olarak da üstün sanmışlar, öyle davranmışlar. Bu eşitsizlik inancı, değişik görünümlere bürünerek bugüne kadar gelmiş. Siyasi, ekonomik, kültürel dayatmalar, kibir, bugün

de sürüyor. Kırılmayı yaratan da bu dayatmacı, farklı kimlikleri tanımayan zihniyetin kendisidir.

Toplumlar, tüm yaşanmış ve yaşanacak olanlardan oluşur; geçmişi ve geleceği de kapsar. Bu yüzden, geçmişteki yanlışlar için özür dilenmesi gerekir. Bu yüzden, bulduğumuzdan daha iyi bir dünya bırakma sorumluluğumuz vardır.

Bugün, geçmişte ırkçı, ayrımcı, dışlayıcı, işkenceci oldukları için kimseyi mahkum edemeyebiliriz. Ama bütün bunları hatırlayabilir, konuşabilir, oluşan tahribatı gidermeye çalışabiliriz. Sayın Başsavcı sadece Diyarbakır Cezaevinde yaşananlarla ilgili kaç cilt kitap yazıldığını biliyor mu? Cezaevindeki çocuklarını görmeye giden annelerin Türkçe bilmediği ama Kürtçe konuşması da yasak olduğu için bütün bir görüş süresi boyunca durup durup çocuğunun adını tekrarladığını? Yargısız infazları, faili meçhulleri? Ya da Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerdeki işsizlik ve okuma oranını, 1000 lise birincisinin üniversite kazanamadığını, binlerce köyün yakıldığını, o köylerde yaşayan milyonlarca insanın yakınlarının yanlarında sığıntı gibi yaşadıklarını, göçü, yoksulluğu/yoksunluğu, bunun yarattığı öfkeyi görmezden gelebilir miyiz? Kürtlerin yakın zamana kadar kendi dillerini konuşmalarının dahi yasak olmasının, kendi adlarını seçemeyişlerinin, köylerinin, derelerinin, mezralarının, sokaklarının adlarının değiştirilmesinin hiç mi önemi yok? Cumhuriyet tarihinin büyük çoğunluğunu sıkı yönetimle, O HAL ile geçirdiklerini, olur olmaz nedenlerle evlerinin basıldığını, ezilmek, horlanmak istenildiklerini unutabilir miyiz?

Elbette bugün bakmamız gereken şey, bugünkü tutumdur ama değişen ne oldu? Neye bakabilir Kürtler?

Kürtler geçmişte yaşanan her şeyi affetmeye hazır olduklarını defalarca açıklamıştır ama affetmek için artık bugün farklı bir tutum bekliyorlar. Oysa bugüne bakıldığında da bir anlamda eskisinden farklı bir durum yok. Kürtlerin partileri yine kapatılıyor, devleti temsil edenler, Kürtlerden 'sözde vatandaşlar' diye söz ediyor ve son iki yıldır Kürtlere karşı görülmemiş bir dışlama uygulanıyor. Neler olup bittiğini kavramak için televizyonlarda gördüklerimizi hatırlamak yeterli. DTP binaları basılıyor, taşlanıyor, camları kırılıyor, bazılarında üstelik polis camları kıranları seyrediyor; Batı'daki Kürt ailelerin evleri işaretleniyor, düğün yaptıkları salonlara bile saldırılıyor, dışarı çıkmalarına izin verilmiyor. Ve Kürtlere yönelik linç girişimleri 'milli hassasiyetlerin sonucu' denilerek aklanıyor, linç girişimcileri değil, lince sebep olduğu iddiasıyla Kürtler gözaltına alınıyor, yargılanıyor. Uygulanan linç öyle boyuta vardı ki, üniversiteler, Kürtlere yönelik linç girişimleri

üzerine araştırmalar yapıyor, tezler hazırlıyor; aydınlar, köşe yazarlarını tüm Kürtleri hedef haline getiren yayınlar için Basın Konseyine şikayette bulunuyorlar. Kürtlere yapılanlar, artık Kürt olmayanlar için de katlanılamaz boyutlara vardı.

Bir halk bütün bunlara ne kadar dayanabilir? Kaç gün, kaç ay, kaç yıl? Daha ne kadar?

Kürtlerin ayrımcılığa uğradığını bir gerçek olarak kabul ediyorsak, ki etmeliyiz, şimdi dönüp "Hâlâ ne istiyorsun, gel karış aramıza, kimliğini sürme öne" diyemeyiz. Elbette Kürt sorunun ekonomik, toplumsal, sosyal yanları var ama asıl olarak kimliğe, kültürel haklara ilişkin bir sorun olduğunu bu yüzden de ekonomik paketlerle, yatırımlarla, sadaka gibi dağıtılan paketlerle çözülemeyeceğini görmek gerekiyor. Kürt sorunu, tek başına yoksulluk, gelişmemişlik ya da güvenlik, asayiş sorunu değildir. Yoksul oldukları için dışkı yedirilmedi Yeşilyurt köylülerine. Binlerce köy, kalkındırılamadığı için yakılmadı. Ne için ayrımcılığa uğradılarsa onunla birlikte kabul edilmek istiyorlar. Kısacası 'insan hakları' gibi genel bir 'hak' söylemi değil artık söz konusu olan. "Bir insan" olmak değil dertleri. Bir Kürt olarak kabul görmek, bir Kürt olarak kamusal alana girmek istiyorlar. Kürt olarak haksızlığa uğrayanların kendini bir Kürt olarak savunması doğaldır. Sayın Başsavcı 'Ben Türk kimliğimi öne sürüyor muyum' diye düşünebilir, oysa cevap basit, çünkü Türklüğü baskı altına alınmadı, kendini, kimliğini inkar etmesi istenmedi. Bir Türk'ün kimlik sorunu yok. Kürtler, insan oldukları için baskı görmediler, Kürt oldukları için baskı gördüler. Şimdi de ne için baskı gördülerse onu geri istiyorlar.

Çoğumuz, dünyayı kendi bildiğimiz kalıplarla görür, öyle değerlendiririz. Bu kalıplara göre iyiyi, kötüyü, doğruyu, yanlışı buluruz. Farklı düşünmemiz doğaldır, yanlış olan, kendi düşüncemizi, kendi doğrularımızı başkalarına zorla kabul ettirmeye çalışmak, başka doğrular olabileceğini kabul etmemektir. Kendi doğrularımızı tek doğru, tek iyi olarak kavradığımızda farklı düşüneni anlamaya çalışmaz, mahkum ederiz. Doğruyu yalnız ben bilirim tavrı, kaçınılmaz olarak objektiflikten, ötekine/bizim gibi olmayana saygıdan uzaklaştırır bizi. Onaylamadıklarımıza karşı baskıcı olmayı, şiddete varan hoşgörüsüzlüğü getirir. Gencecik çocukları, ölümü göze alarak dağa çıkartan nedir? Bu sorunun cevabını Türkler tek başlarına veremez, Kürtlerle konuşarak bulmak zorundayız.

Kürt sorununun çözümü için diyalog gereklidir. Dünyada ilk kez bizde yaşanmıyor bu sorun. Uygar dünya çözümü diyalogda bulmuştur. Kürt

sorununun temelinde Kürtleri anlamama, anlamak istememe var. Ancak anlama isteğiyle girilen diyalog, farklı bakabilmeyi öğretir bize. Dünyanın yalnızca bizim bildiğimiz gibi olmadığını, farklı görüşler, farklı yaşamlar, farklı kimlikler olduğunu kavratır bize. Bizim için iyi, doğru, güzel olanın herkes için böyle olmayabileceğini, bunun pekala mümkün olduğunu, bütün farklılıklarımızla birlikte yaşayabileceğimizi gösterir, öğretir bize. Başkalarının arasına karışır, hayatlarına girer, onlara dokunurken, nasıl yaşadıklarını görür, daha iyi anlarız onları. Sorunları hakkında daha doğru bir kavrayışımız olur. Kitaplarda okuyamayacağımız, filmlerde göremeyeceğimiz, uzmanlardan dinleyemeyeceğimiz, diyaloga girmeden ulaşamayacağımız bir bilgilenmedir bu. DTP'nin de Meclise girdiği ilk günden başlayarak istediği, dillendirdiği tek husus diyalog olmuştur, şiddet değil.

ANLAMA İSTEĞİ İLK ADIM:

Kürtlerin kurduğu tüm partilerin kapatılmasının ardında, Kürtleri potansiyel bölücü olarak görme eğiliminin getirdiği önyargı ve anlama isteğinin olmayışı da var. Anlamak isteği, önemli bir adımdır.

Şemdinli'de patlayan bombaların ardından Yurttaş Heyeti ile bölgeye gittik. "Sesimizi duyun, duyurun" diyordu insanlar. Döndüğümüzde çözümü çatışmada ve çözümsüzlükte görenlerin çabaları arasında sesimizi yeterince duyuramadık, onların güzel deyişiyle, "kuyruğundan yakaladıkları canavarın gövdesini çekip çıkaramadık...". Yapacaklarımızı tam yapamadık, sözümüzü tam tutamadık, seslerini tam duyuramadık, hiç değilse burada, hepimizin son sığınağı olan adaletin tecellisini isterken, gördüklerimizi, duyduklarımızı paylaşalım istiyoruz. Kürtler ne yaşar, ne ister biraz kulak verelim; hayata bakalım, DTP, neden PKK terör örgütüdür demez, belki bir nebze anlaşılmasına yardımcı olacaktır anlatacaklarımız. Evet şimdi biraz hukukun dışına çıkılıyor gibi gelebilir size ama hukuk, adaletin tecellisi değil midir? Ve adalet, hayattan, hakikatten bağımsız olabilir mi? Ve zaten PKK terör örgütü dememenin parti kapatma nedeni sayılması da, hukukun dışında, sadece siyasi bir tutum alış değil midir?

Yurttaş Heyeti olarak Van, Yüksek Ova, Şemdinli ve Hakkari'de toplantılar yaptık. Sıradan insanlarla, sokaktaki insanlarla, gençlerle, kadınlarla, yaşlılarla, çocuklarla konuştuk. Bakın neler gördük, dinledik:

Çocuktan Al Haberi:

Çocuklarla ilgili iki gözlem, cilt cilt kitaptan fazlasını anlatıyor: Hakkari'de kaldığımız otelden çıktığımızda hava kararmıştı. Akşam

yemeğine kadar biraz dolaşmak istiyorduk. Otelin önünde selpak satan 10-11 yaşlarındaki çocuktan mendil alırken sorduk: "Sence hangi tarafa gidelim, neresi daha güzel?", "Bence hiçbir tarafa gitmeyin. Karanlık oldu." dedi.

Şemdinli Kaymakamlığı'na giderken, beş-altı yaşlarında bir grup çocuk gördük. Asker gibi rap rap yürüyorlardı. Bir arkadaşımız "Askercilik mi oynuyorsunuz?" diye seslendi. Çocukların önde yürüyeni "Hayır" dedi, "Biz iki taraftan da değiliz."

Kürtler ayrılmak istemiyor, Eşit haklı vatandaşlık istiyor:

Şemdinli'de, Yüksekova'da, Hakkari'de düzenlenen toplantılarda, 200'ü aşkın insanla konuştuk Bir kısmı partili, örgütlü, çoğu örgütsüzdü. Gittiğimiz yerlerde esnafı, sokaktaki insanları dinledik. Herkes tedirgindi. Yüzlerine bakınca attıkları sessiz çığlığı duymamak imkansızdı. Hemen hepsi aynı şeyleri söylüyordu:

"Biz ayrılıkçı olarak görülmekten, potansiyel terörist muamelesi görmekten bıktık. Biz, bölünmek de ayrı devlet de istemiyoruz. Biz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyız, ama Kürt'üz, Kürt olarak doğduk. Doğuştan gelen bu kimliğimizle kabul edilmek, saygı görmek istiyoruz. Türkiye, kendi Kürtleriyle barışmalıdır. Kendi adlarımızı, köylerimizin, yaylalarımızın, sokaklarımızın değiştirilen adlarını geri istiyoruz. En doğal, en sıradan haklarımızı istediğimiz için bölücü olarak görülmek istemiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde, eşit haklı vatandaş olarak, Kürt kimliğimizle, korkmadan, kaygılanmadan yaşamak istiyoruz. Ayrılıkçı değiliz ama kimliğimize sahip çıkıyoruz. Başbakan'ın üst kimlik/alt kimlik önerisini doğru/uygun buluyoruz".

Bölge halkı ısrarla beraber yaşama isteğini dile getiriyor, 'Kendi ülkemize pasaportla mı gireceğiz? Kim ister bunu?' diyorlardı. Bölge halkının siyasi temsilcilerinden DTP de hem yazılı belgelerinde hem sözlü açıklamalarında ayrılıkçı olmadığını, ayrı devlet anlayışı taşımadığını ısrarla söylemiştir. Nitekim iddianamede Sayın Savcı bunun aksine tek kanıt gösterememiştir ve zaten kimse de gösteremez.

Devlet de düşünmeli:

Bir baba şunları söylüyordu: "Biri askerde, biri dağda oğullarımın. Uyku haram oldu bana. Analarının gözünde yaş kalmadı. Her ailenin dağda bir çocuğu var. Devlet de düşünmeli, bu çocuklar dağa neden çıktı diye. Devlet düşünmeli, ben ne yaptım ki bana karşı geliyorlar, bırakıp gidiyorlar diye. Hangi genç durup dururken dağa çıkar? Okul yok, iş yok, gelecek yok, onu

adam yerine koyan, dinleyen yok. Toplumsal barış deyip duruyorsunuz. Bu çocuklar evlerine dönmeden barış olmaz. Her ailenin bir çocuğu var dağda. Ama bunların çoğu eyleme karışmadı, devlet de biliyor, ateşkes vardı. Onurlarını almadan onların, silahlarını almalı devlet."

Yanımdaki yaşlı kadın, onu onaylar şekilde başını sallayıp dururken birden kadın olduğumu farketmişçesine bana dönüp "Çocuğun var mı?" diye sordu. "22 yaşında bir kızım var" dedim. Ellerini çaresizce iki yana açıp "Bilirsin o zaman" dedi "Anlatmak gerekmez ki. Sen onun dağa çıkmasını ister misin? Hangi anne çocuğunun dağa çıkmasını ister? Her ay çıkarıp havalandırıyorum elbisesini, gelince sandık sandık kokmasın diye. Biz istemez miyiz çocuklarımız okusun, iş aş sahibi olsun, ev bark geçindirsin, çoluk çocuğa karışsın? İstemez miyiz?"

Anlatmak gerekmezdi sahiden, ama anlatmadan düşünemiyorduk, dinlemeden anlayamıyorduk. Öyle ki 1000 okul birincisinin üniversite kazanamadığını okuyor, ama bu hangi sonuca yol açar akıl edemiyorduk. Tıpkı şimdi de dinlemeden, anlamaya çalışmadan DTP, neden PKK terör örgütüdür demiyor o halde terörü savunuyor denildiği gibi. Neden kulak verip dinlemiyoruz? Neden bize aktarılanla yetiniyoruz?

Kürt kadınlar iki misli eziliyor: Gencecik kadınlar konuşuyordu Şemdinli'de, Hakkari'de. "İki misli baskı altındayız. Hem Kürt olduğumuz için, hem kadın olduğumuz için eziliyoruz. Ne devlet ne aile önemsiyor bizi. Bir erkeğin kızı, annesi, karısı, kardeşi olduğumuz için işkence gördük, taciz edildik, karakola kapatıldık. Erkekleri bulabilmek, onları incitebilmek için korucusu, polisi baskı yaptı bize. Devletin baskısı yetmezmiş gibi, bir de babamızın, ağabeyimizin, kocamızın şiddetine maruz kalıyoruz. Erkekleri okutamayan aileler kızlarını hiç okutmuyor. Okusa ne olacak? İş mi var? Eskiden kadınlar sesini çıkarmaz, başa gelen çekilir, dermiş. Ama şimdi devir değişti. Kızımız da erkeğimiz de insan yerine konmak istiyor. Kadın olarak, insan yerine konduğumuz, sesimizi çıkarabileceğimiz tek yer kalıyor: Dağlar. Bakın dağlara, ne kadar yakınlar, görün. Dağları cazip olmaktan çıkarmak lazım. Devlet, kadınıyla erkeğiyle Kürtlerin kendi vatandaşı olduğunu hatırlamalı. Bir İstanbullu ne kadar yurttaşsa bizi de o kadar yurttaş saymalı, bir İzmirlinin hakları neyse bize de o hakları tanımalı".

Mecburi öğretmen, mecburi doktor istemiyorlar: Okullar okula, hastaneler hastaneye benzemiyordu. Konuştuğumuz herkes hizmet alamamaktan şikayetçiydi: "Burada hiçbirimiz insan gibi yaşamıyoruz. Türkiye'nin batısındakiler kadar hak, özgürlük, iş, okul, hastane istiyoruz. Büyük ve çok yönlü sıkıntımız var. Okul birincisi olan çocuklarımız bile

üniversite kazanamıyor. En basit hastalığı olanlar tedavi edilemiyor. Fakülte bitirenler iş bulamıyor. Mecburen gelen doktor, mecburi öğretmen, mecburi hizmetli polis istemiyoruz. Mecburen gelenler bize ikinci sınıf vatandaş muamelesi yapıyor, buraya istemeden geldiği için işini iyi yapmıyor, ilk işi rapor almak oluyor. Burası, deneyimsizlerin deney kazandığı ya da yaptığı kötü şeyler yüzünden sürülenlerin yeri olmasın. Bizi insan yerine koyan, kendisiyle eşit gören memurlar istiyoruz. Bölgeler arasındaki eşitsizlik de, Türklerle Kürtler arasındaki eşitsizlik de giderilsin. Biz de vergi veriyoruz, askere gidiyoruz, Milli Takım'ın elenmesine en az Fatih Terim kadar üzülüyoruz. Kurtuluş Savaşı'nda, Kıbrıs'ta birlikte savaştık, bir Türk erkeği devletine ne veriyorsa, ben de veriyorum".

Konuşanların hepsi çok dertli, hepsi çok haklıydı. Yine de en yaşlılardan biri şöyle kapattı toplantıyı: "Ne diyeyim ki? Görüyorsunuz, dinliyorsunuz. Yine de en önemlisi şu: Bütün bu acılarımızın, bütün bu yaralarımızın üstüne geldiniz ya, bu bile yeter bize".

"Adalet istiyoruz"

Şemdinli ayaktaydı. "Faili meçhullerde, yargısız infazlarda yüzlerce Kürt öldürüldü. Hiçbir Kürt'ün katili yakalanmadı, hiçbir Kürt'ün katiline ceza verilmedi. Biz yine de devlete güvendik. Şemdinli'de failleri suçüstü yakaladık. Türkiye'nin başka yerlerinde yapıldığı gibi linç etmeye, cezasını kendimiz vermeye, kendi adaletimizi kendimiz sağlamaya kalkmadık. Devlete, hukuka güvendik, failleri devlete teslim ettik. Şimdi, adalet istiyoruz ama kaygılıyız. Başbakan'ın 'Şemdinliler tanık olamaz' ifadesinin gerçekleşmesinden, olayın üstünün örtülmesinden endişe ediyoruz. Bombalama olayının görgü tanıkları, tanıklık yapmayacaksa kim yapacak?"

Suçüstü yapmışlardı. Hukukun Şemdinli'de de uygulanacağını görmek istiyorlardı. Ne oldu? Şemdinli iddianamesini yazan savcı, Kara Kuvvetleri Komutanı Büyükanıt için suç duyurusunda bulununca yer yerinden oynadı. Ordu, üyelerine yönelik iddialar karşısındaki alışılmış refleksini gösterdi: İddiaları, yıpratmaya yönelik maksatlı bir davranış saydı. Sonuçta savcı hakkında soruşturma açıldı. Ve dağ fare doğurdu.

Dünyaya açılan pencere:

Herkesin ortak taleplerinden biri de Kürtçe televizyondu. "Bölge halkının diline, kültürüne, gündelik yaşamına uygun bir televizyon acilen yayına başlamalıdır. Haberleri, şarkıları, yorumları kendi dilimizden dinlemek hakkımızdır. Hiçbir yasal engel kalmadığı halde yönetmelik hükümleri ve fiili yasaklarla ana dilimizde bir televizyonumuzun olmasının

yasaklanması, sadece bir hak sorunu da değildir. Okula gidememiş, Türkçe öğrenememiş milyonlarca insanımız var. Bizim dilimiz Kürtçe, onun içine doğarız. Ninnilerimizi, masallarımızı, şarkılarımızı Kürtçe dinleriz, rüyalarımızı Kürtçe görürüz. Türkçe'yi ya okulda ya askerde öğreniyoruz. Erkekler okula gidemese askere gidiyor ama kadınlar öyle mi ya. Ancak Kürtçe yayın yapan bir televizyon bizim dünyaya açılan penceremiz, gözümüz, kulağımız, dilimiz olabilir. Kürtçe yayın yapan bir televizyon açılmadan ROJ TV'nin kapatılması, ağzımıza, gözümüze, kulağımıza kilit vurulmasıdır" diyorlardı.

Şiddetsiz bir yaşam özlemi: Hemen her konuşanın altını çizdiği konulardan biri de şiddetsiz yaşam özlemiydi. "Ölümlerin son bulduğu, silahların sustuğu, şiddetin sona erdiği bir hayatı özlüyoruz. Huzura ve güven içinde yaşamaya ihtiyacımız var."

Gezdiğimiz evlerin çoğunun koridorlarında yatak denkleri vardı. Karışık günlerde, dışarıdan gelecek bir tehlikeye karşı evin ortasındaki koridorlarda yatıyorlardı. Bazı evlerde, boy hizasında olması gereken pencereler, güvenlik nedeniyle tavana yakındı. "Çocuklarıma ilk öğrettiğim şeylerden biri, silah sesi duyunca yatak altına girmektir. İki yaşını geçmiş her çocuğuma ilk bunu öğrettim" demişti bir kadın.

"Baraj kalksın"

Seçim barajları en çok dile getirilen konulardan biriydi. Kürt sorununu konuşmak için muhatap bulamamaktan şikayet edenler bu ortak sese kulak vermeli: "Seçimlerde yüzde 10 barajı kalksın. Bizim temsilcilerimiz Meclis'e girebilsin. Eskiden Kürt sorunundan söz açılamazken şimdi Başbakan bile 'Kürt sorunu vardır' diyor. Bu da bir ilerleme elbet. Ama Kürt sorunu konuşulurken bizim temsilcilerimiz olmasın mı? Türkler kendi aralarında konuşarak mı çözecekler Kürt sorununu? İnsanı asarken bile ifadesini alırlar, bizim ne istediğimizi soran da söyleyen de olmayacak mı? Biz düşman da değiliz, sömürge halkı da".

"Köylerimize geri dönelim"

Görmezden geldiğimiz en önemli sorunlardan birinin de göç sorunu olduğu açıktı. 3000'den fazla yer boşaltılırken, bir milyonu aşkın Kürt yer değiştirmişti. Yaşlı bir erkek yakılan köyünü anlatırken şöyle diyordu: "Arılar bile yandı kovanlarında, köy bomboş kaldı. Hoş artık çocuklar da dönmek istemiyor. Nereye dönsünler? Ev yok, bark yok. Okul yok, iş yok. Olsun, hiçbir şey olmasa da ben oraya dönmek istiyorum. Bak bak bu taş binalara, geçmez günler. Olanla ölene çare yok. Atmasaydı köyümüzden,

etmeseydi yurdumuzdan demenin manası yok. Olan oldu artık, bari evimize dönelim. En çok ne özlersin dersen bana, tarlamdaki cevizin gölgesine oturup, püfür püfür esen rüzgarı özlerim. Doğduğum yerlere gömüleyim isterim".

Yanındaki aldı lafı: "Boşaltılan köylerimize geri dönmeyi hepimiz istiyoruz. Hakkari'de yapılan 21.000 başvurudan yalnızca 700'üne cevap verildi. Bir an önce işlemlerin tamamlanmasını istiyoruz. Göç alan şehirlerde birkaç aile aynı evi paylaşıyoruz. Bir aileye bir oda düşerse, iyidir, diyoruz. Hepimiz işsiz, aşsız kaldık, okula gidemeyen çocuklarımızın eline bakar olduk, mendil satıyor, ayakkabı boyuyor, kaldığımız eve üç kuruş getirmeye bakıyorlar. Kendi evlerimize, tarlalarımıza, kendi hayatlarımıza dönmek istiyoruz. Biz şehir insanı değiliz. Köyde bildiklerimiz şehirde nafile. İşe yaramaz olup çıktık buralarda. Şehirde ne yapılır, ne edilir bilmeyiz. Biz toprağın dilinden anlarız, toprak bizden anlar. Köyde bir çayla şeker derdimiz olur, şehirden bir onları alırdık, gerisi bize kalmıştı, her şeyimizi kendimiz yapar kendi yağımızla kavrulurduk. Buralarda işsizlik zaten varken, bir de biz eklendik".

Aylar sonra, Bilgi Üniversitesi'ndeki Kürt Konferansı'nda göçle ilgili bir belgesel izledim. Zorunlu göçle metropole gelen bir genç konuşuyordu perdede: "Çöp kutularından işe yarar ne varsa toplayıp satıyorum hurdacılara. Bu işe ilk çıktığım gecelerde, yanımdan biri geçerken kafamı kutunun içine, çöplerin ta ortasına sokardım, yüzümü görmesinler, kim olduğumu bilmesinler diye. Öyle utanırdım. Sonra fark ettim ki kimse bana bakmıyor, kimse beni görmüyor. Meğer ben görünmez adam olmuşum, ne çöp karıştırırken ne kaldırımda yürürken görünmüyorum kimseye. Şimdi utanmıyorum. Niye utanayım ki? Yolsuzluk yapmıyorum, hırsızlık yapmıyorum. Beni bu hale koyanlar utansın".

"Bütün bunları bir yanlışlık olarak kabul etmeye hazırız"

Oğlu çatışmada öldürülen bir babanın Şemdinli toplantısında vurguladığı husus, genel kabul görüyordu: "Bütün bu olup biteni bir yanlışlık olarak kabul etmeye hazırız, yeter ki adım atılsın."

Bekledikleri adım, partilerinin kapatılması değil kuşkusuz. Sonra Diyarbakır sokaklarında taş atan çocukları görünce kızıyoruz, PKK üyesi bunlar diyoruz. Zaten BELEDİYE Başkanı da onlara hak veriyor diyoruz ve bütün bunları, Kürtlerin önemli bir bölümünü temsil eden partilerinin kapatılması için gerekçe yapıyoruz. Unutmayalım ki, iki yaşında yatak altına saklanmayı öğrenen, devlet diye sokaklardaki kar maskeli adamları görerek büyüyen, köyündeki evi yakılıp yıkılan, rızası alınmadan şehre

sürülen, başkalarının evinde yaşamak zorunda bırakılan, adı bilinmeyen, yüzü seçilmeyen, kimliği yok sayılan çocuklar, Diyarbakır sokaklarında taş atarken gördüklerimiz. Ellerine taş alıp sokağa çıkmaları da, silah alıp dağa çıkmaları da kolay. Tıpkı seslerine kulak verilirse, o taşları, o silahları ellerinden bıraktırmanın da kolay olduğu gibi.

Kürt sorununa terör sorunu ya da yalnızca kalkınma sorunu teşhisi koymak, kimlik, kültürel haklar konusunda ısrarlı partilerini kapatmak çözüm getirmez. İmha siyaseti çözüm getiremeyeceği gibi, siyasi temsilcilerini siyaset sahnesinden silmek, yok etmek de sorunu ancak derinleştirir. Elbette iş aş bulunması, yoksulluk ve yoksunluğun giderilmesi, ekonomik paketler hazırlanması, uygulanması önemlidir ama yetersizdir. Soruna yalnızca terör ya da kalkınma sorunu gibi çözüm aramak, her iki tarafta da birer avuç olan, ama sesi güçlü çıkan şiddet yanlılarının ekmeğine yağ sürer. Bu, 'Biz bölücü değiliz, ama eşit haklı vatandaşlar olarak birlikte yaşamak istiyoruz. Bu, 'bunu duyun, duyurun' diyen bölge halkını da duymamak olur.

SAVAŞIN DEĞİL BARIŞIN DİLİNE İHTİYACIMIZ VAR:

Kürtlerin ve Türklerin birbirlerinin düşündüklerini, hissettiklerini anlamaları önemli. Tanımak, anlamak, önyargılardan arınmayı, onu, onun kendini gördüğü gibi görebilmeyi gerektirir. Kendi algılama tarzını, onu nasıl gördüğünü diğerine anlatabilme; diğerinin seni nasıl gördüğünü anlayabilme, ancak diyalog sürecinde gelişebilir. Kürtler kendilerini dışlanmış, hırpalanmış hissediyor. Devlet ve onu temsil edenler ise tanımak yerine tanımlamayı, anlamak yerine anlamlandırmayı seçiyor. 'Ben, seni senden daha iyi tanırım, tanımlarım' demek, kimliklerini yok saymak, potansiyel bölücü olarak görmek, Kürtlerde öfke ve içerleme yaratıyor. Bugün yalnızca yoksullar, işsizler değil, üniversite mezunları, hemen iş bulabilecek kapasitede olanlar da PKK içinde yer alıyorsa durup düşünmek gerekir, ne oluyor, neyi yanlış yapıyor devlet ve devlete endeksli düşünenler diye.

3- ANA DİLDE EĞİTİM İSTEMEK SUÇ MUDUR?

DTP, resmi dilin Türkçe olmasına karşı çıkmamıştır. Kaldı ki karşı olduğunu açıklasaydı da, bu bir düşünce açıklama sayılır ve bir suç oluşturmazdı. Ana dilde eğitim istemek, devletin resmi dilinin Türkçe olmasına karşı çıkmak anlamına gelmez. DTP'nin programı nettir. Bugün ne düşündükleri de bugün yazıp, söyledikleri de programından farklı değildir. Emine Ayna'nın Taraf Gazetesine verdiği söyleşide de belirttiği gibi,

"devletin resmi dili Türkçe olmalı ama bir de bölge dili olmalı. Devletle yazışmalarında Türkçe kullanırken kendi iç yazışmalarında bu dili kullanabilmeli." demektedir. Uygar dünyada da sorun böyle çözülmektedir. Sorunun çözümü için önce ne dendiğini anlamayı gerçekten istemek gerekir. Resmi dilinin yanı sıra başka dilleri de kabul eden ülkeler var. Üstelik bölünme tehlikesinin en olmadığı ülkeler onlar. Bizdeki sorun daha çok zihniyetle ilgili.

Ne zaman ana dilde eğitim sorunundan söz edilse hemen üniter devlet tartışması başlatılır. Ne ilgisi var? Çok dilli ülkeler bölünmüş mü? Kuşkusuz kimliğini yadsıyan, bir başka kültüre geçebilen insanlar vardır. Ancak bu, az görülen bir durumdur. Kendi dilini, kültürünü yaşama isteği makul, meşru ve haklı bir beklentidir. Kendimizi, sevdiklerimizi, sevinç ve acılarımızı anlattığımız; konuşurken, düşünürken, rüya görürken kullandığımız dilin yasaklanmasını hiçbir gerekçe haklı kılamaz. İçine doğduğumuz çevreye ilişkin, kolay açıklanamaz ortak bilgimiz, görgümüz, tek tek sıralanması imkansız çağrışımlarımız vardır. Tahayyül dünyamızın belirlenmesinde, ortak değerlerin, iletişim biçimlerinin, tutum benzerliklerinin, ninnilerin, şarkıların, masalların payı, sandığımızdan daha çok çoktur. Bizi biz yapan, diğerinden farklı kılan her şeye; ne denli yaralı da olsa tüm geçmişimize, bugünümüze ve yarınımıza bir çizgi çekmemizi isteyen kim olursa olsun buna direniriz. Yabancılaşma lüksü olmayanlar, kendi kültürlerini tehdit altında hissedenler için, bu bağların daha güçlü olması doğaldır.

Ana dil, kimlik, kültürel farklılık, yasayla ya da anayasayla oluşturulamadığı gibi bastırılamaz da. Türkler için tartışmalı olan Kürt kimliğinin Kürtler için tartışmalı olmadığını biliyoruz. "Ben Kürt'üm diyen birine "Hayır sen Türk'sün" diyerek homojen bir toplum yaratılamadığını görüyoruz. Yasalar ne derse desin herkes her zaman kendi kimliğine sahip çıkıyor, Kürtler de kendi kimliklerine sahip çıkıyor, bedeli ne olursa olsun ödeyecek ve sahip çıkmaya devam edecekler. Bu da görülüyor.

Bir yandan emekli generaller geçmişte Kürtçe konuşmanın yasaklanmasının yanlış olduğunu itiraf ediyor, sosyal taleplerini yıkıcılık saydık diyor, bir yandan hukuken Kürtçe serbest bırakılıyor bir yandan da güvenlik güçleri 'tek dil ' diye bağıra bağıra Diyarbakır'da yürüyor. Türklerin tek tük bulunduğu, herkesin Kürtçe konuştuğu bir ilin sokaklarında 'tek dil' diye bağıra bağıra yürüyenler yalnızca sokakların değil, gerçeğin ve adaletin de üstünde yürümektedir. Ve Sayın Başsavcı, tek dilli olduğumuzu, bunun aksini söylemenin suç olduğunu söylüyor. Türkiye, tek dillidir demek, gerçeğin ve adaletin inkarıdır. Türkiye'nin resmi

dili Türkçe'dir demek başka bir şey, Türkiye tek dillidir demek başka şeydir. Türkiye'de resmi dilin Türkçe olduğunu DTP zaten kabul ediyor, bunu programında da görebilirsiniz.

Kürtlerin Kürt olabilme hakkını, onların yasal temsilcisi DTP savunamayacaksa kim savunacak? Kürt sorununu Türkler tek başlarına mı çözecek? Türk olmayanların, Kürtlerin, ne istediklerini, ne yapacaklarını, nasıl yaşayacaklarını söyleme hakkı yok mu? Kendisi dışındakilerin özgürlüğünü, söz söyleme hakkını reddeden bir demokrasi anlayışı ne kadar inandırıcı olabilir?

Ana dilde eğitim hakkı istemeyi bölücülük sayan mantık, çağdaş, demokratik bir mantık olmaktan uzaktır. Diyarbakır Baro Başkanı Sezgin Tanrıkulu'nun Başbakan'a mektubundan bir alıntı ile sürdürmek istiyoruz açıklamamızı:

"AB üyeliği için imzalanması zorunlu olan ancak Türkiye'nin henüz imzalamamış olduğu 7 sözleşmeden 6 tanesi doğrudan Kürt sorunu ve Kürt dilini kullanma hakkı ile ilgilidir. AB nin 2004, 2005, 2006 ve 2007 yılı ilerleme raporlarında da sorunla ilgili yeterince örnek vardır.

Kürtler'in kendi ülkelerinde en doğal hakları olan kendi ana dilleri ile konuşabilme, eğitim görme ve hizmet alma hakları sorunludur. Kürtler, mülteci veya işçi olarak gittikleri yabancı olarak yaşadıkları Almanya, İsveç gibi ülkelerde sahip oldukları haklara kendi ülkelerinde sahip değildirler. Bakalım Kürtler, Türkler ve başka yabancılar GÖÇMEN oldukları ülkelerde ana dil kullanımı konusunda hangi hak ve özgürlüklere sahiptirler ve Kürtler kendi topraklarında bu konuda nasıl bir uygulama ile karşı karşıyadırlar?

Önce İsveç'teki yasal düzenlemelere ve uygulamalara bakalım.

İsveç'te yabancıların ve yerleşik azınlıkların (national minorites) kendi ana dillerini okul öncesi eğitim kurumlarından başlamak üzere tüm temel eğitim ve lise eğitimi boyunca öğrenme hakları, bu grupların çocuklarının ana dillerinde okuma ve eğitim görme hakları ve ana dillerinde ders yardımı alma hakları Anayasa'dan kaynağını alan yasalar ile düzenlenmiş ve bu hakların kullanımı devlet güvencesi altında BELEDİYEler tarafından uygulanmaktadır.

İsveç, bu ülkede yaşayan ve ana dilleri İsveççe'den başka bir dil olan yabancıların ve Laponlar, Romanlar gibi yerleşik ulusal azınlıkların çocukları için ana dil eğitimi görme hakkını ilk olarak 1968 yılında

düzenlenmiştir. 1975 yılında "eşitlik, katılımcılık ve seçme özgürlüğü" sloganıyla bu hak Anayasal güvenceye kavuşturulmuştur.

Aşağıda aktardığımız yasa, kaynağını İsveç Anayasası'nın Temel Hak ve Özgürlükler ile ilgili faslının 21. Maddesinden almaktadır ve buna göre düzenlenmiştir. Bugün yürürlükte olan 1994:1194 sayılı Yasa ile düzenlenmiş olan Temel Eğitim Okulları Yönetmenliği'nin (Grundskoleförordning) 9. maddesinde bu hak şu biçimde tanımlanmıştır.

"Madde 9: Bir öğrencinin velayetine sahip ebeveynlerinden birisi veya her ikisi İsveççe'den başka bir ana dile sahip iseler ve bu dil çocuk ile günlük ilişkilerinde kullanılan dil ise, öğrenci aşağıda belirtilen şartları yerine getirmek üzere sözkonusu dilde ders olarak eğitim (ana dil eğitimi) alma hakkına sahiptir;

1. Çocuk ana dilinde (sözkonusu dilde) temel bilgilere sahip olmalıdır.

2. Çocuk bu dilde eğitim almayı istemelidir.

Laponca, Fince, Romanca, İbranice ve Meankelice dillerinde ana dil eğitimi bu diller çocuk ile gündelik ilişkilerde kullanılan bir dil omazsa bile çocuğa verilmelidir. Bu durum evlatlık edinilmiş ve ana dili İsveççe'den başka bir dil olan çocuklar için de geçerlidir.

Bu Yasa'nın 5. faslının 2. ve 3. maddelerinde öğrencinin ana dilinde ders yardımı alabilmesi için düzenleme yer almaktadır, 2008: 97 sayılı yönetmelik."

İsveç'in İstatistik Merkez Bürosu'nun (Centrala Statistiskabyrån) verilerine göre 2006 yılında İsveç'te Kürtçe ana dil dersi eğitimi alan toplam çocuk/öğrenci sayısı 6267 dir. (kaynak: www.scb.se).

İsveç'te 157 farklı dil istatistiklerde kayıtlıdır ve toplam 90000'in üzerinde öğrenci ana dil eğitimi almaktadır. Yukarıda belirtilen kaynaktan aynı bilgiler edinilebilir.

İsveç Parlamentosu'nun (Sveriges Riksdag) internet sitesi aralarında Kürtçe'nin ve Türkçe'nin de olduğu 24 dilde yayın yapmaktadır. Bkz. http://www.riksdagen.se/templates/R_Page__10571.aspx

İsveç'te, bütün devlet ve yerel yönetim (BELEDİYE, il genel meclisi) kurumları ile ilişkilerde, İsveç vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın, İsveç'te oturma hakkına sahip herkes kendi ana dili ile iletişim kurma ve kendi ana dilinde hizmet alma hakkına sahiptir.

İsveç'te anadil dersi veren öğretmenler de öğretmenlik öğrenimlerini İsveç Yüksek Öğretmen Okullarındaki eğitim ile yapmaktadırlar. Örneğin Stockholm Yüksek Öğretmen Okulu Ana Dil Öğretmenliği bölümünde

anadil öğretmeni eğitimi 1984-1985 öğretim yılında başlamıştır. İsveç Okullar Genel Müdürlüğü 70000 kelimelik İsveççe-Kürtçe sözlüğü kendisi yayınlamıştır.

Tüm bu örneklerden de anlaşılacağı gibi, İsveç'te göçmen işçi veya siyasi mülteci olarak kendi ülkelerinden uzakta yaşamak zorunda kalmış insanlar, Kürtler, Türkler ve 77 milletten insanlar hem hendi ana dillerini öğrenme, hem kendi ana dillerinde eğitim görme hem de (devlet tarafından finanse edilen tercümanlık ve çeviri hizmetleri ile) kamusal alanda kendi anadillerini kullanma ve kendi ana dilleri ile hizmet alma hakkına sahiptirler...

Almanya ise bazı farklılıklara rağmen bu konuda daha geride değil...

Bazı farklılıklar ile birlikte genel olarak 1970 yılında Almanya'nın göçmen işçi kabul ettiği ülkeler ile yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde başlayan ana dil eğitimi uygulaması süreç içinde Federal düzeyde yasa durumuna gelmiş ve bu Federal Yasa'ya uygun olarak her eyallette ihtiyaca göre ana dil eğitimi uygulaması yürütülmüştür.

Bu konuda Türkiye ile ilk anlaşmanın 1957 yılında imzalanmış olduğunu da hatırlatmak gerekiyor.

Ancak belirtildiği üzere Almanya'da (eski Federal Almanya) adı geçen uygulama 1970'li yılların ortalarında artık ikili anlaşmalar çerçevesinden çıkmış ve bir iç hukuk durumuna gelmiştir. Bugün de devam eden uygulama hem Almanya'nın kendi benimsediği hem de uluslararası sözleşmelerin konuya ilişkin hükümlerinin uygulanmasının bir sonucudur.

Pratik uygulamalara bakıldığı zaman, şu bilgiler aktarılabilir:

1996-1997 öğrenim yılında Kuzey Ren Westfalya Eyaletinde (Orta Almanya -Köln ve civarı- 86.000 Türk öğrenci ana dil eğitimi almış ve 7000 öğrenci de Türkçe'yi 2. veya 3. dil olarak okumuştur. *(7. sınıftan sonra ana dil dersi isteğe bağlı olarak seçmeli dil dersi, örneğin İngilizce, Fransızca, Rusça vb. alınabiliyor).*

Yine aynı öğrenim yılında Baden Baden Wurtenberg eyaletinde tamamı Türk olan 28.551 öğrenci ana dil dersi eğitimi almıştır. Bu uygulamaların finansmanı hakkında zaten bir şey belirtmeye gerek yok. Ders araç gereçlerinden, öğretmen eğitimi ve tayinine kadar tüm işlemler devlet tarafından ve devlet finansmanı ile olmaktadır.

Belirtilen bu kurallar göçmen işçi/mülteci olanlar ve çocukları için geçerlidir.

Yani Kürtler gibi tarihin bilinen zamanından beri kendi topraklarında yaşayan bir halktan değil, iş bulmak için veya özgür yaşamak için Almanya'ya giden göçmenlerden bahsediyoruz. Kürtler Türkiye'de göçmen bile olamıyorlar. Göçmenlerin sahip oldukları haklara bile sahip değiller."

Türkiye'nin, AB üyeliğinin temelini oluşturan Kopenhag Kriterlerine esas teşkil eden 21 uluslararası sözleşmeden bir kısmını imzalamaması ya da imzalanan bir kısım sözleşmelere kimi çekinceler koymasının nedeni de Kürtlere ana dilde eğitim hakkının tanınmaması içindir. Hem Almanya hem İsveç ve hem de diğer AB üyesi ülkeler, bu hakları, imzaladıkları uluslararası sözleşmelerin ve AB üyeliğinin de gereği olarak Anayasal hak biçiminde içselleştirmiş bulunmaktadırlar.

Bu konuda ayrıntılı bilgiyi ilk dilekçemizde vermiştik.

4- HUKUKİ DEĞERİ OLMAYANIN KANIT DEĞERİ DE YOKTUR:

DTP'nin PKK için 'terör örgütü' dememesi de, DTP'lilerin Öcalan'a 'Sayın' dememesi de suç olmadığı gibi kapatma nedeni de olamaz:

Bir şeyleri hayat boyu aynı şekilde algıladığımızda, sadece alıştığımız şekilde görüyoruz. Oysa bir sorun varsa, o sorunun taraflarının birbirlerinin ne düşündüklerini, ne hissettiklerini anlamaları önemli. Kürtler ne yaşar, ne düşünür, ne ister, Sayın Başsavcı bildiğini iddia edebilir mi? Peki bunu bilmeden DTP'lilerin niçin 'PKK terör örgütüdür' demediğini ya da niçin 'Sayın Öcalan' dediklerini bilebilir mi? Bu dava, suçlamaların, iddiaların net ve hukuka uygun olduğu, sınırları belli, uygulanacak kuralları belli, kuşkuya yer bırakmayan, hukuken ne dendiğinin anlaşıldığı bir dava değildir. Bu tarihsel, toplumsal, politik, kültürel ve elbette psikolojik yanları olan bir iddiname ile açılmış hukuki değil siyasi bir davadır. Öyleyse karar vermek için de bütün bu faktörlerin ışığında düşünmek gerekmektedir. Bu iddiname ile DTP'nin kapatılmasına karar verilmesi, Kürtlere çözümü siyasette aramayın demek anlamına gelir.

Sayın Başsavcı, DTP'nin ne dediğini dahi izlememiş. DTP'nin programı, tüzüğü ve verdiği mesajlar nettir. Sayın Başsavcı, DTP'nin 'PKK terör örgütüdür' demeyişini PKK'ye destek olarak kabul ediyor. Evet DTP, PKK terörist bir örgüttür demiyor ama her fırsatta şiddete karşı olduğunu ifade ediyor. Sayın Başsavcı, Ahmet Türk'ün 'PKK terör örgütüdür' demem, sözünü terörü desteklemek olarak algılıyor. Düşünce açıklamanın suç olmaktan çıktığı bir çağda düşünce açıklamamayı suç saymak ne hukukla ne vicdanla bağdaşır. Hukuk, adaleti amaçlamalı, adaleti gözetmelidir. Adalet duygumuzu inciten bir hukuk anlayışı hepimize zarar verir. Sayın

Başsavcı'nın, bu konuda topladığını iddia ettiği kanıtların hiçbirinin hukuki değeri yoktur. Hukuki değeri olmayanın kanıt değeri de olamaz. Kanıtlar, hukuka uygun olmak zorundadır.

Kapatma kararı verilirse bu beyanlar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde kanıt olarak kabul görebilir mi? Türkiye uluslar arası platformlarda tartışılan bir ülke olmaktan bir türlü çıkamıyor diye hayıflanır dururuz. Kanıt değeri olmayan iddialarla parti kapatılmasının istenildiği bir ülke olmaktan çıkamazsak sürekli tartışılır olmaktan da çıkamayız elbette.

YALNIZCA ALEYHTE DELİLLERİN TOPLANMASI, LEHTE DELİLLERİN TOPLANMAMASI EKSİK İNCELEMEYE YOL AÇACAKTIR:

Sayın Başsavcı lehte delil toplamamıştır. Elbette Anayasa Mahkemesinde bir hukuk ya da ceza mahkemesindeki usul uygulanmaz, peki ama neye göre karar verilecektir? Başsavcı, kanaatini keyfi şekilde açıklayabilir diyebilir miyiz? Hukuk devleti anlayışıyla bağlı değil midir, Başsavcı da mahkeme de? Toplanan açıklamaların ya da susma beyanlarının hiçbir hukuki değeri yokken bunların kanıt olarak sunulması adil midir? Bir an için toplanan beyanların kanıt niteliğinin olduğunu kabul edelim. Bu deliller tek taraflı olursa hakikat nasıl ortaya çıkacaktır? Sayın Başsavcının, bir siyasi partinin kapatılmasını istemesi için hem lehe hem aleyhe olduğunu düşündüğü kanıtları toplaması ve buna göre karar vermesi gerekmez mi? Sadece aleyhe olduğunu düşündüğü kanıtları toplarsa kendisi de mahkeme de sağlıklı bir karar verebilir mi?

Ahmet Türk seçildiğinde, meclise girişlerini bir çözüm süreci olarak değerlendireceklerini, çözüme ve diyaloga önem vereceklerini, diyalogda muhatabın kendileri olması gerektiğini söyledi, Aysel Tuğluk benzer şekilde şöyle yazdı:" DTP bu süreçte Mecliste dışlanması gereken değil diyalog kurulması gereken bir partidir. DTP'siz bir çözüm süreci sağlıklı işlemez! Çünkü DTP sadece meclis temsiliyetinden dolayı değil, Kürt sorunu dediğimiz mesele içinde aidiyet duygusundan tutun da, ekonomik sorunlarına kadar cumhuriyetle sorun yaşayan topluluğun politik iradesi olmasından dolayı da muhatap kabul edilmesi gereken bir partidir."

Yine Aysel Tuğluk, gazetecilerin DTP, PKK şiddetine karşı mı? sorusunu şöyle yanıtlamıştır: "Şiddetin politik eylemimizi belirlemesine izin vermemeliyiz. Biz şiddetin çözüm olmadığını ve silahların susması gerektiğini ve PKK'nin de silah bırakması gerektiğini zaten söylüyoruz. Ancak bizim tek yanlı çağrılarımız yetmiyor. Bu noktada hükümetin bir çözüm planı varsa biz bu çözüm sürecine hem katılmak, hem katkı sunmak

hem de aktif bir siyasetle yapıcı rol oynamak istiyoruz. 21. yüzyılda yaşıyoruz ve bu çağda sorunların çözüm yöntemi şiddet değil, demokrasidir. Bu yüzden şiddetin mutlaka durması gerekiyor. 21. asrın ilk çeyreğini yaşadığımız şu zamanda silahlı mücadele dönemi bitmiştir! . Biz Kürt sorununun çözümünü istiyoruz. Dağdakilerin silahları bırakmasını sağlamak istiyoruz. Bunun bedeli neyse ödemeye hazırız. Birlikte yaşamak için birlikte çalışalım diyorum..."

Sayın Başsavcı'nın iddia ettiği gibi yalnızca ölen Kürt gençleri için şehitlerimiz demediler, ölen Türk gençleri için de şehitlerimiz dediler. Diyalogun diğer tarafı olabilecekler ise 'diyalog için önce PKK'nin terörist bir örgüt olduğunu itiraf edin' dediler. Milyonlarca seçmenin oyunu alarak Mecliste olan DTP milletvekillerinin, DTP'nin meşruluğunu 'evet onlar terörist' demelerine bağladılar. Kürtleri anlamak, barışın dilini kurmak yerine tersine şiddetin, ayrımcılığın dilini, tavrını benimsediler. İşte bu bakış açısının değişmesi, suçlamak, ön yargılı davranmak yerine biraz da dinlemeyi seçmek gerekiyor. 'Bu yanlış, bunu yapma, yoksa seni cezalandırırım' demek, sorunu çözmüyor.

Ahmet Türk, tabanımız PKK ile aynı deyince kıyamet koptu. Kürtler geniş aile yapısını koruyor. Bugün hemen her Kürt ailesinin dağda bir yakını olmuştur. Tabanının aynı olması olağan. Parti kapatma kararı için önemli olan, tabanının aynı olması ya da PKK terörist bir örgüttür denilip denilmemesi değil, DTP'nin şiddete, silaha yaklaşımıdır. DTP; şiddete karşı olduğunu ısrarla açıklamış bir partidir.

Emine Ayna PKK ile DTP'nin çözüm için aynı şeyleri talep ettiğini söyleyince bu da saptırılmak istendi. Oysa Kürt sorununun nedenleri de çözümü de belli, bunu hem DTP'nin hem PKK'nın dillendirmesi, söylenenin yanlış olduğuna, bunun şiddetle, bölücülükle sağlanmak istendiğine kanıt olamaz. Ne söyledikleri, söylediklerinin içeriğinin ne olduğudur önemli olan. Eğer DTP çözüm için doğru, barışçı, şiddeti dışlayan öneriler getiriyor ve fakat bunu PKK'de söylüyorsa bunda tedirgin olacak bir şey yoktur. Tersine bu durum, PKK'nin de siyasi çözüm istediği, beklediği, değişim istediği şeklinde algılanmalıdır. Çözüm için önerilen içerik, ya suç kapsamındadır ya da değildir. Söyleyene göre suç oluşturulamaz. Suç, söyleyenden bağımsız olarak ya vardır ya yoktur.

Emine Ayna Taraf Gazetesinde yapılan söyleşide DTP ile PKK'nin farklarını şöyle açıklıyor: "Onlar silahla çözmek için oraya çıkmışlar. Biz ise siyaset yapmaya çalışıyoruz. Silahı kesinlikle onaylamıyoruz." Neşe Düzel'le yapılan aynı söyleşide Ayna "Niye terör örgütü demiyorsunuz,

deniyor. Benim düşüncem şu: Dağdaki o insanlara terörist veya terör örgütü deyince, öldürülmeleri meşrulaşıyor. 'Teröristtir öldürülsün' deniliyor. Ayrıca terörist demek, yapılan yanlışları da meşrulaştırıyor. Bombalanıp parçalandığı zaman, kimyasal bomba kullanıldığı zaman, yandığı zaman, kefene konmadan gömüldüğü zaman 'terörist bu' denildiği için yapılan yanlışa da yanlış diyemiyorsunuz. Sanki yapılanları hak ediyor o. Terör ve terörist tanımlamaları bu insanlık dışı uygulamaları meşrulaştırıyor. Bu tür tanımlamalarla çözüm olmuyor. PKK, Kürt sorununun nedeni değil, sonucudur."

SUSMA HAKKI YASAL BİR HAKTIR:

Anayasa Mahkemesi'nin de tüm organlar gibi hukuk devleti kurallarıyla bağlı olduğuna kuşku yoktur. Demek ki bir siyasi partinin kapatılması için, ceza mahkemesinde olduğu gibi 'suç' işleyip işlemediğine bakılmayabilir ama hukuk devleti kuralları uyarınca Anayasa Mahkemesi de normlarla bağlıdır. Normlara ve insan haklarına aykırı, onları zedeleyen tüm iddialar geçersizdir. Temel hak ve özgürlükler, Başsavcının iddianamesini hazırlamasında da, Anayasa Mahkemesi üyelerinin kararlarında da geçerli ise 'susmak' parti kapatma nedeni olabilir mi? 'Söylediğimi tekrar et! Tekrar etmezsen terör örgütünü desteklemekten partini kapatırım' demek ve gerçekten bu yaptırımı uygulamak, hukuk devleti ilkeleri ve insan haklarına uygun bir davranış olabilir mi? Hangi konuda olursa olsun susmak kanıt sayılabilir mi?

Delillerin elde edilmesiyle ilgili kurallar içinde en önemlilerinden biri de susma hakkıdır. Bu anayasal hak, ayrıca muhakeme hukukumuza da girmiştir. Sayın Başsavcı böyle bir gelişme yokmuş, ya da bir iddianame değil de arkadaşına mektup yazıyormuş gibi 'Sükut ikrardan gelir' mantığıyla iddianame hazırlayamaz ki? Hazırlarsa bunun hukuki bir değeri olmaz ki? Susma hakkı her aşamada ve ölçüde kullanılabilen bir haktır.

Aslında neden DTP'nin PKK için terörist demesinde ısrar edildiğinin ahlaki, hukuki, vicdani bir açıklaması yoktur. DTP 'onlar terörist' dediğinde terör bitecek midir? Bitmeyecekse bu ısrarın anlamı nedir? Boyun eğdirmek midir amaç? Dağa çıkma nedenini kaldırmadıkça, biri ölür, diğeri çıkar. Kara Kuvvetleri Komutanı da bunu söyledi. Harekatla, imha ile örgütün çözülmediğini beyan etti, 'PKK'ye katılımlar, silahlı mücadelenin sürdüğü 23 yıl boyunca önlenemedi, başarılı olamadık, dedi. İç İşleri Bakanlığı döneminde1000 köy yaktığını, operasyon yaptığını gururla açıklayan Mehmet Ağar, DYP Genel Başkanı olduğu dönemde 'dağdakilere siyaset

yolunu açmak gerekir' dedi. Baykal bile söylemini artık değiştirdi. DTP'de bunu söylüyor, 'PKK bir sonuçtur, nedenlerini konuşalım' diyor.

DTP, çocukları dağda olan ailelerin oylarını almıştır kuşkusuz. Peki bu neyi gösterir? Sayın Başsavcı'nın iddia ettiği gibi PKK ile özdeşliği mi, yoksa o ailelerin çocuklarının dağdan indirilmesi için siyasi çözümü bulun diye DTP'ye umut bağladıklarını, oy verdiklerini mi gösterir? Hiç kuşkunuz olmasın ki ikinci neden doğrudur. Peki böyle bir durumda DTP, kendisine siyasi çözüm için oy veren milyonlarca insanın çocukları, yakınları dağda iken PKK terör örgütüdür nasıl der, niçin desin? Kürt sorununun çözümü için dağdakilerin inmesi şarttır, onları indirmenin yolu, onları tek tek yok etmekten, varlıklarını inkar etmekten, yok saymaktan değil, niçin orada olduklarını dinlemekten, konuşmaktan, anlatmaktan, ikna etmek ve ikna olmaktan geçer. Bu ancak onları anlayanlarla, çözebilecek yetkiye, iktidara sahip olanlar arasındaki diyalogdan geçer. DTP ancak diyalogla çözüm bulunulabileceğini, diyalog için kendisinin muhatap alınması gerektiğini defalarca açıkladı.

İddianame hukuki olmaktan uzak, siyasi bir bakış açısıyla hazırlanmıştır. Ve vurgusundan öyle bir sonuç çıkıyor ki DTP, 'PKK terör örgütüdür' deseydi ve yöneticileri, üyeleri 'Sayın Öcalan' demeselerdi, partinin kapatılması istemiyle dava açılmayacaktı. Peki bu hukuki bir durum mu? Yani susmak, istenen konuda konuşmamak, ifade açıklamamak ya da kim olursa olsun birine Sayın demek suç sayılabilir mi? Kapatma nedeni olabilir mi? Hangi yasada böyle hüküm var? Bu bakış açısı doğru olsaydı, uyuşturucudan, kumarhanelere, faili meçhullerden yargısız infaza kadar her türlü kirli ilişkiye bulaşmış insanlara hem de adliye giriş çıkışlarında, mahkemelerde yani savcıların yargıçların gözü önünde 'Türkiye seninle gurur duyuyor' diye bağıranlar hakkında da davalar açılıp, onların üyesi oldukları partiler için de kapatma davaları açılması gerekmez miydi? Neden açılmadı? Neden hiç kimse dava açılmamasını sorgulamadı? Herkes bu davranışı onayladığı için değil, bunu söylemenin suç oluşturmaması, parti kapatma nedeni sayılmaması nedeniyle kimse bunun üzerinde durmadı. Kürtlerin partilerini, hem de yeterli hiçbir hukuksal kanıt bulunmadan kapatmak, gerçeğe, adalete, hukuka, demokrasiye, hakkaniyete, vicdana aykırı olur.

Aidiyet sorunlarının, ana dil sorunlarının askeri yöntemlerle, yasaklarla, parti kapatarak bastırılmaya çalışılması, dünyanın her yerinde milliyetçi, ayrılıkçı eğilimleri güçlendiriyor. Diğer yandan yine dünyada görülüyor ki, ekonomik ve sosyal hakların tanınması, geliştirilmesi ancak kültürel haklarla

birlikte anlamlı olabiliyor. Nitekim ekonomik ve sosyal haklar tüm uluslararası belgelerde kültürel haklarla birlikte anılır. Yaşadığımız süreç, insani, vicdani, ahlaki, ekonomik tüm boyutlarıyla hepimizi derinden etkiledi. Her sağlıklı toplum, öncelikle o toplumun aydınları, hukukçuları, böylesi bir süreci tartışır, nedenlerini irdeler, sonuçlar çıkarır. Yapılması gerekenleri ortaya çıkarır, şiddetin ektiği öfke tohumlarını söküp yerine iletişim tohumları serpmeye çalışır. Bütün bu acılar bir daha yaşanmasın diye ne yapmak gerekirse onu yapar. Bu iddianamenin bir partiyi kapatmaya yetecek hiçbir hukuksal dayanağının olmadığı açık. Bu dava siyasi bir dava. Bu davada Kürtler, her zaman olduğu gibi çoğunluğun insafına mı terk edilecek, yoksa onların parlamentoda temsil edilmelerini içimize sindirecek miyiz, mesele bundan ibarettir.

Hukuk niçin vardır sorusunun bir yanıtı olmalı. Bu yanıt, vicdanımızı sızlatmamalı.

Aydınların Cumhurbaşkanı'na yazdıkları mektuptaki dileği tekrarlıyoruz: Anayasa Mahkemesi, kapatma kararı vermeyerek, bütün olumsuzluklara rağmen, bu dönemi sonlandırmanın, yüzlerce yıldır birlikte yaşayan halkların kardeşliğini tekrar hatırlamanın ve onarmanın mümkün olduğunu gösterecektir inancındayız.

IV- SONUÇ VE İSTEM

Hukuka ve adalete aykırı, artık bu ülkenin taşıyamayacağı kadar ağır yükler getirecek istemleri içiren davanın REDDİNE karar verilmesini vekil ve müdafiler olarak dileriz".

V- SÖZLÜ AÇIKLAMA

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının 24.6.2008 günlü sözlü açıklaması şöyledir:

"YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI ABDURRAHMAN YALÇINKAYA - Sayın Başkanım, Şahsınızda Yüksek Mahkemenizi saygıyla selamlıyorum.

Demokratik Toplum Partisi (DTP) hakkında Başsavcılığımız tarafından 16 Kasım 2007 tarihli iddianame ile Anayasa'nın 68/4. maddesine aykırı eylemleri nedeniyle Anayasa'nın 69/6 ve Siyasi Partiler Yasası'nın 101/1·b ve 103/2. maddeleri uyarınca temelli kapatılması istemiyle dava açılmıştır.

Anayasa'nın 68 nci maddesinin 2 nci fıkrasında belirtildiği gibi demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları olan kuruluş ve

faaliyetlerinde serbestlik tanınan siyasi partilerin; "devletin bağımsızlığına ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, hukuk devleti ilkesine ve Anayasal demokratik yapısına" duyulan güvenin sarsılmasına neden olan tavır sergilemeleri, amaçlarına ulaşmak için şiddet unsurunu kullanmaları veya mevcut şiddeti desteklemeleri halinde demokratik kamu düzenini bozacakları tartışmasız olup, bu durumda devletin kendi varlığına yönelen tehditlere karşı önlem alması demokratik hukuk devleti olmanın gereğidir.

Yaklaşık yirmi beş yıldır on binlerce vatandaşımızın ölümüne sebep olan, gerek kırsal alanda gerekse kent merkezlerinde asker-sivil, çocuk-yaşlı ayırt etmeden; mayın döşeme, bombalama, kamu binalarını, toplu taşıma araçlarını, Türk Bayrağı'nı tahrip etme, adam kaçırma, haraç alma, uyuşturucu pazarlama, her türlü sabotaj ve insan öldürme gibi şiddet eylemlerini gerçekleştiren, kuruluş amacı Türkiye Cumhuriyeti Devleti topraklarının bir kısmı üzerinde etnik milliyetçilik temeline dayalı bağımsız bir devlet kurma olan PKK'nın uluslararası kamuoyu ve kurumlarca da terör örgütü olarak kabul edildiği ve kınandığı bilinen bir gerçektir.

Eylemleriyle ülkemize maddi anlamda verdiği zararın yanında, vatandaşlarımız arasında kin ve düşmanlık yaratmaya çalışan terör örgütü, amaçlarını gerçekleştirebilmek için geçmişte kapatılan veya haklarında kapatma davası devam eden siyasi partiler (HEP-ÖZDEP-DEP-HADEPDEHAP) vasıtasıyla siyasal alana da el atmıştır.

Söz konusu partilerle ilgili kapatma davalarına ilişkin yasal süreçler içerisinde de gündeme getirilen "İFADE ÖZGÜRLÜGÜ VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜGÜ" kavramları 16 Kasım 2007 tarihli İddianamede değerlendirilmiş olmakla birlikte; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ifade özgürlüğü yönünden 10. maddesinin 2. fıkrasında, örgütlenme özgürlüğü yönünden 11. maddesinin 2. fıkrasında ve 17. maddesinde İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 30. maddesinde yer alan düzenlemeler Anayasa'nın 14. maddesinde yer alan hükümle örtüşmekte olup, bu itibarla özgürlükler açısından ulusal düzenlemenin uluslararası düzenlemeye uygunluğu hususunda bir kuşku yoktur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ifade ve örgütlenme özgürlüğü konusunda ortaya koyduğu ölçütler davalı partinin savunmasında da bahsi geçen ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİ PARTİSİ (ÖZDEP) ve TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ" (TBKP) ile ilgili verilen kararlarda yer almaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi söz konusu kararlarında temel olarak demokrasilerde çok sesliliğin esas olduğunu, bu itibarla benimsenenden daha farklı bir siyasi tasarım içeren, kırıcı, şok ve rahatsız edici bilgi ve fikirlerin de ifade

özgürlüğü içinde yer aldığını, bu itibarla söz konusu siyasi partilerin tüzük ve programlarında yer alan ifadelerin açıkça şiddeti teşvik etmemesi ve şiddeti öngördüklerine dair yeterli veri bulunmaması nedeniyle kapatma kararları ile sözleşmenin ihlal edildiğine karar vermiştir.

Burada özellikle vurgulamak istediğimiz husus söz konusu partiler hakkında açılan kapatma davalarının konusunun sadece tüzük ve programlarında yer alan hükümler olduğudur, Demokratik Toplum Partisi hakkında açılan kapatma davasında ise sadece partinin tüzük ve programı değil, mensuplarının açıkça terör örgütünü kollayıp, propagandasını yapmaları ve hatta zaman zaman örgüt elemanı gibi davranıp, şiddet eylemlerinin içerisinde yer almaları kapatma nedeni olarak kabul edilmiştir.

Ülkemizde gerçekleşen PKK terörünün ve partililerin katıldığı eylemlerin vehameti karşısında; örgüt elebaşının talimatıyla kurulup, örgüt güdümünde faaliyet gösterdiği açık olan davalı partinin faaliyetlerinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ölçütlerine göre de ifade ve örgütlenme özgürlüğü sınırlarını aştığı tartışmasız bir gerçektir.

Demokratik toplumlarda demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları olan siyasi partilerin; toplumsal yaşama ait düşünce ve öngörülerini yine demokratik vasıtalarla ortaya koymaları, bunun yanında talepleri ile de kamu düzenini ve toplumsal barışı tehdit etmemeleri gerekmektedir. Buna karşılık bir siyasi partinin öngörülerini toplumu tahrik ederek olmazsa olmaz tarzında kabul ettirmeye çalışması, aksi halde çok kan dökülecegi yolundaki tehditvari söylemleri, hiçbir demokratik ülkede hoşgörüyle karşılanamaz.

Bu bağlamda davalı partinin terör örgütü ile olan bağlantılarının yanında, kamu düzeninde yapılmasını öngördükleri değişikliklerin kamuoyunda tepki yaratacağı bilinmesine rağmen, tehdit içeren tarzda söylem ve şiddet içeren gösterilerle ifade edilmesi, vatandaşlarımız arasında farklılaşma, giderek gerginlik, nefret ve neticesinde kitlesel şiddet ortamı yaratacağı kuşkusuzdur. Buna karşılık Demokratik Toplum Partisi, geçmişteki eylemlerinde olsun savunmalarında ileri sürülen görüşlerinde olsun demokratik toplum gelenekleri dışına çıkarak, toplumsal barışı tehdit etmeye açıkça ve ısrarla devam etmektedir.

Anayasa'nın 69. maddesinin 6. fıkrası ile Siyasi Partiler Yasası'nın 101 ve 103. maddelerindeki düzenlemelere göre kapatmaya konu eylemlerin sadece işlenmiş olması yeterli olup bu eylemlerin hükmen sabit olması koşulunun aranmadığı gözetilerek açılan ceza davalarının mahkumiyetle sonuçlanmasının beklenmesi gerekmemektedir. Zira eylemlerin işlenmiş

olması, kamuya yansıması, alenileşmesi ve bu eylemlerin Anayasa'nın 68. maddesinin 4. fıkrası ile tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11 nci maddesinin 2 nci fıkrası kapsamında kalmaları, diğer bir ifade ile Türk ve Avrupa Kamu Düzeni içerisinde kabul ve koruma göremeyecek nitelikte olmaları yeterlidir.

Düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünü düzenleyen Anayasa'nın 26 ncı maddesinde; " ... milli güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması..." amaçlarıyla düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünün sınırlanabileceği belirtilmiştir.

Biraz evvel de bahsettiğimiz gibi, Anayasa'nın 68. maddesinin 4. fıkrası ile 69. maddesinin 6. fıkrasına göre ise; siyasi parti kapatılması demokratik hukuk devletinin, Anayasal düzenin ve demokrasinin kendi varlığına yönelen tehditlere karşı hukuki yollarla kendisini koruması için alması gereken koruyucu bir önlem niteliğindedir.

Bu bağlamda, bir siyasi partinin il ve ilçe binalarının terör örgütü kampına çevrilmesi, tüm kademelerdeki kongre ve toplantılarında terör örgütü elebaşı ve örgüt lehine sloganların atılması, yasa dışı örgütü övücü resim, bayrak ve pankartların taşınması, zaman zaman taş ve molotof kokteyli atmak, suretiyle çevreye zarar verilen şiddet eylemlerine dönüştürülmesi, parti mensuplarının bombalama eylemine katılması, örgüt mensuplarına mermi, gıda ve sair ihtiyaç malzemelerini temin etmesi, kentlerde lojistik destek sağlaması, terör örgütünün talimatları doğrultusunda halkı tehdit edip örgüt bildirilerini dağıtması, yazılama yapması, terör örgütünün kamplarında eğitim ve diğer çalışmalara örgüt mensupları ile birlikte katılması, hemen hemen tüm konuşma ve beyanlarının terör örgütü elebaşını ve örgüt üyelerini yüceltmek, örgütün propagandasını yapmak, bu amaçla hiçbir fırsatı kaçırmamak şeklinde gerçekleşmesi demokratik bir hukuk devletinde kabul edilebilir siyasi faaliyetler değildir.

İddianamemizde de yer alan ve muhtelif internet sitelerinde "görüşme notları" adı altında yayınlanan terör örgütü PKK'nın elebaşı Abdullah Öcalan'ın beyanları incelendiğinde, daha önce izah edildiği gibi kuruluşundan çok önce isim, yöntem, yönetici gibi hususlar belirtilmek suretiyle davalı partinin kurulması talimatı verildiği ve kuruluş süreci incelendiğinde söz konusu talimatların harfiyen yerine getirildiği sabittir. Bu kadar açık olan bir gerçek karşısında önce söz konusu açıklama ya da

söylemlerin davalı partinin bilgisi dışında olduğu, daha sonra ise İmralı Cezaevinde görüşmelerin yapılışı ile ilgili yasal mevzuatın ve Öcal'ın şiddeti öngörmediğine dair görüşme notu örneğinin savunma olarak gösterilmesi, tutarsızlığı nedeniyle itibar edilir görülmemiştir.

Diğer yandan, bazı olaylara veya beyanlara davalı partinin tepki vermemesi susma hakkının kullanımı olarak savunulmuş ise de, susma hakkının ceza yargılamasında sanıklara tanınan bir hak olduğu, bir siyasi partinin tüm kamuoyu önünde kendisine yöneltilen çok ağır ithamlara karşı cevap vermemesi veya verememesinin susma hakkıyla ilgisi olmayıp Anayasa'nın 69/6. fıkrası uyarınca zımnen benimseme sayıldığı gözetildiğinde yerinde de görülmemiştir.

İddianamemizde geniş biçimde yer alan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 25 kasım 1997 tarihli "Zana-Türkiye" kararında mevcut ifade özgürlüğüne yönelik değerlendirmeler ve örgütlenme özgürlüğünün "suç örgütü kurma veya suç örgütünü destekleme özgürlüğünü kapsamadığı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde ifade ve örgütlenme özgürlüklerinin "demokratik bir toplumda zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi" için sınırlanabileceği ve yaptırıma bağlanabileceği hususları Devletimizin yıllardır yaşadığı yoğun PKK terörü ile birlikte dikkate alındığında; davaya konu edilen eylemlerin içerikleri ve terör örgütü ile olan bağlantıları nedeniyle ifade veya örgütlenme özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi imkânsızdır.

İddianame ve esas hakkında görüşümüzde belirtildiği gibi Avrupa insan Hakları Sözleşmesi hükümleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ve bu kapsamda Venedik Komisyonu İlkeleri ayrıntılı olarak değerlendirilmiş, uluslararası hukuka da uygunluğunun tespiti sonucu işbu dava açılmıştır. Bu itibarla davamızın bir Devlet politikası olan Avrupa Birliği'ne üyelik sürecini olumsuz etkileyebileceği iddiası yerinde ve gerçekçi kabul edilemez.

Ulaşılabilir ve anlaşılabilir metinler olan Anayasa ve Siyasi Partiler Yasası hükümleri bu dava için düzenlenmiş veya değiştirilmiş değildir. Anayasa'nın 38. maddesi dikkate alındığında; uygulama tarihi itibarıyla önceden bilinen ve yürürlükte olan mevzuatın yerinde görülmeyip, Anayasa'da olsun Siyasi Partiler Yasası'nda olsun yeni düzenlemeler talep edilmesi imkânı iç hukukumuzda olduğu gibi evrensel hukuk ilkeleri arasında da yer almamaktadır. Davalı partinin savunmasında yer alan

Anayasa ve yasa hükümlerinin yeniden düzenlenmesi şeklinde ifade edilebilecek olan bölümün mercii itibarıyla yargı ile ilgisi olmadığı çok açıktır. Ancak vatandaşların bir kısmının azınlık olarak kabul edilip buna bağlı olarak Anayasa'nın değiştirilemez hükümlerinin, dolayısıyla Devletimizin üniter yapısının bertaraf edilmesini öngören söz konusu taleplerin terör örgütünün nihai amacına hizmet etmesi, davalı partinin varlık amacını ve bağlantılarını göstermesi açısından ayrıca değerlendirilmesi gereken bir husustur.

Davalı parti iddianamede delil olarak gösterilen eylemlerle ilgili olarak Anayasa'nın 38. maddesine atıfta bulunarak kararların büyük bir kısmının kesinleşmediğini savunmuş ise de; Anayasa'nın 68. maddesinin 4 ve 69. maddesinin 6. fıkraları eylemlerin varlığından bahsetmiş, ayrıca eylemler nedeniyle mahkûmiyet hükümlerinin varlığını şart koşmamıştır. Nitekim önceki siyasi parti kapatma davalarında bu husus kuşkuya yer vermeyecek biçimde açıklıkla vurgulanmıştır.

Beraat kararlarının yüksek mahkemeden gizlendiği iddiası ise delil olarak gösterilen dava ve soruşturmaların aşamalar halinde akıbetlerinin yüksek mahkemeye sunulduğu gerçeği karşısında kabul edilemez nitelikte bir iddiadır. Davalı partinin savunmasında mahkemesi veya dosya numarası yazılmadığı iddia edilen delil dosyaları hususunda ise; dosya numarası olmadığı iddia edilen kovuşturma dosyalarından iddianamemizin ek-35. sırasındaki dosyanın Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/184, ek-41. sıradaki dosyanın Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/145, ek-80. sıradaki dosyanın Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/81, ek-81. sıradaki dosyanın Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/105, ek-84. sıradaki dosyanın Adana 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 2007/74, ek-85. sıradaki dosyanın Erzin Sulh Ceza Mahkemesinin 2007/80 ve ek-87. sıradaki dosyanın Van 3. Ağır ceza Mahkemesinin 2007/111 esas sıralarında kayıtlı olarak yargılamaları devam etmekte olup, Yüksek Mahkemenizin istemi doğrultusunda aşamaları hakkında bilgi sunulmaktadır.

Yine savunmada "davalı partinin asgari iki yüz bin üyesi bulunduğu" şeklinde bir bilgi yer almış ise de 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 10. maddesi gereğince siyasi parti sicillerini tutmakla görevli olan Cumhuriyet Başsavcılığımıza davalı parti tarafından dava tarihi olan 16 Kasım 2007 tarihine kadar bildirilen üye sayısı sadece 147 dir. Davanın açılmasından sonra 11 Ocak 2008 tarihinde 21.890 yeni üye bildirilmiştir. Savunmada parti üyesi olmadığı iddia edilen kişilere ait soruşturma evrakları incelendiğinde söz konusu kişilerin kendilerini Demokratik Toplum Partisi üyesi olarak

tanıttıkları da görülecektir. Burada şunu açıkça belirtmek gerekir ki: Terör örgütü ile ilişkisi nedeniyle takip edilen olayların yoğunluğu dikkate alındığında, davalı partinin tüm üyelerini zamanında bildirmesi halinde davada delil olarak gösterilecek eylem sayısının birkaç misli fazla olacağı tartışmasızdır.

Partililerin eylemleri bölümünde 21. sırada bahsi geçen davalı parti İstanbul il yönetiminde görevli Zeki Kılıç'ın terör örgütü PKK'nın talimatı gereği halkı yasa dışı eylemlere davet eden bildiri dağıtması olayı ile ilgili olarak TCK.nun 220. maddesinin 7. fıkrası gereğince verilen mahkumiyet kararını, davalı partinin savunmasında "örgüt üyesi olmadığının" saptanması olarak sunmaya çalışması davalı partinin olaylara ve demokratik hukuk sistemine hangi açıdan baktığını gösteren bir ibret belgesi niteliğindedir.

Söz konusu eylem, ilgiliye uygulanan yaptırım ve davalı partinin bütün bunlara getirdiği savunma birlikte değerlendirildiğinde davalı partinin kapatılması talebinin ne kadar zorunlu, orantılı ve sosyal yönden gerekli olduğu, eylemlerin işlenmesindeki kararlılık ve yoğunluk nazara alındığında Anayasa'da öngörülen odaklık unsurunun gerçekleştiği kuşkuya yer vermeyecek bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Saygıdeğer Başkan ve çok değerli sayın üyeler;

Açıklamalarım ışığında;

Devletin bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerin odağı olduğu belirlenen, davalı Demokratik Toplum Partisi'nin Anayasa'nın 69'ncu maddesinin 6 ncı fıkrası ve Siyasi Partiler Yasası'nın 101 nci maddesinin 1 nci fıkrasının (b) bendi uyarınca temelli kapatılmasına;

Eylemleri ile partinin temelli kapatılmasına neden olan ve iddianamede esas hakkındaki görüşte isimleri belirtilen kişiler hakkında, Anayasa'nın 69 uncu maddesinin 9 uncu fıkrası ve 84 üncü maddesinin 5 inci fıkrası ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 95 inci maddesi uyarınca kapatma kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından itibaren beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamayacaklarına karar verilmesi,

Kamu adına talep olunur.

Saygılarımla".

VI- SÖZLÜ SAVUNMA

Davalı Parti'nin 16.9.2008 günlü sözlü savunması şöyledir:

"DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ GENEL BAŞKANI AHMET TÜRK – Sayın Başkan, Yüce Mahkemenin sayın üyeleri; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının Demokratik Toplum Partisi hakkında açmış olduğu kapatma davasında sözlü savunmamızı sunacağız. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyoruz.

Kapatılan Halkın Emek Partisi (HEP) Genel Başkanı olduğumdan bu yana aradan yirmi yıla yakın bir süre geçti, bu süre zarfında onlarca hükümet değişti, Türkiye siyasi tarihine damgasını vurmuş anlı şanlı partilerin çoğu silinip gitti, Türkiye AB müzakere sürecini yaşamaya başladı, bu çerçevede başta Anayasa olmak üzere temel yasalarda çok sayıda değişiklik yapıldı, hükümetler tarafından on tane uyum paketi açıklandı. Ancak bunca değişim iddialarına rağmen ne yazık ki 2008 Türkiye'sinde bir başka parti kapatma davası nedeniyle karşınızdayız. Her şeyden önce bu durumdan üzüntü duyduğumuzu belirtmek isterim.

Diğer yandan, yüce mahkemenin Hak-Par ve ardından AK Parti kapatma davalarında verdiği kararları ve yaptığı açıklamaları da önemsiyoruz, önemli buluyoruz Siyaset kurumu üzerine düşen görevleri yapamamakta, sorumluluğunu yerine getirememektedir. En başta 12 Eylül askeri darbesinin ürünü olan ve halen yürürlükte bulunan 1982 Anayasası değiştirilememiştir. Siyasi parti kapatma hükümlerini, Siyasi Partiler Yasası'nı, Seçim Yasası'nı değiştirme sorumluluğunu yerine getiremediği için bugün Anayasa Mahkemesi hâlâ parti kapatma davaları ile muhatap olmaktadır veya muhatap bırakılmıştır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Siyaset kurumu sorumluluğunu yerine getirecek olgunluğa, erdeme ve cesarete sahip değilse, bu noktada hukuk üzerine düşen görevi yerine getirmek durumundadır. Çağdaş demokrasilerde hukuk kurumları toplumsal ihtiyaçları ve değişimi de gözeterek siyasetin önünü açabilecek bir role kavuşmuştur. Bu davanın da böylesi bir gelişmeye hizmet edeceğine inanıyoruz. Ön savunmamızı ve esas hakkında ki savunmamızı tekrar ederken, iddialara karşı cevaplarımızı sunmaya çalışacağız.

Sayın Başkanım, eğer izin verirseniz iki bölümde savunmamızı özetlemeye çalışıyoruz. Esas dosyamızı da size sunacağız. Birinci bölümü Bengi Yıldız arkadaşım, izin verirseniz, yapacak. Partiyle ilgili iddialara da ben yanıt vereceğim.

BAŞKAN – Tabii ki.

Buyurun Sayın Bengi Yıldız.

DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ BENGİ YILDIZ – Sayın Başkan, Yüce Mahkemenin değerli üyeleri; ben de hepinizi en içten duygularımla selamlıyorum.

Demokrasinin Gelişim Tarihi:

Demokrasi kültürünün kökeni insanlık tarihi kadar eskidir ve özü dar anlamda, halkın kendi kendini yönetmesidir. Demokrasinin bir sistem haline gelmesi birey ve toplumun devlete karşı hak ve özgürlük mücadelesiyle yakından bağlantılıdır. İlk devletleşme bireyi, toplumu ve bunların iradesini yok sayarak kul ve köle haline getirmiştir. Buna karşın demokrasi; bireyin ve toplumun, kendi özgürlükleri lehine devlet iktidarının sınırlandırılması yönünde başlattıkları mücadelenin sonucunda, ilk kez İlkçağ Atina'sında bir yönetim biçimi haline gelecektir. İlk Atina demokrasisi; köleci devletlere karşı mücadele içinde büyüyecek, olgunlaşacak ve günümüzün çağdaş demokrasisi olacaktır. Tüm bu büyüme ve olgunlaşma sürecinin kökeninde şüphesiz ki insan hakları, özgürlük ve eşitlik mücadelesi vardır. Bu nedenle demokrasiyi sadece "halkın kendi kendini yönetmesi olarak" ele almak oldukça dar bir tanım olacaktır. Demokrasinin gerçek tanımı, devletin sahip olduğu iktidarını toplumun ve bireyin özgürlükleri lehine sınırlaması, özgürlük ve eşitlik ilkelerine dayanması, bu temelde devletin kutsal olmaktan çıkarılarak insan hakları ve hukukun üstünlüğünü esas alan bir hizmet aracı haline *getirilmesidir.* Tarihte ilk kez Sümerlerde ortaya çıkan devletleşme olgusu, Sümer Rahip tapınaklarında sınıflaşmanın başlamasıyla gelişmiştir. Bu tapınaklarda özetle Zigguratlarda geliştirilen devlet karşısında insan yoktur, haklarından bahsedilemez, sadece görevleri vardır. O da tanrılara sınırsız hizmet ve kulluk etme görevidir.

İnsan, artık doğal toplumun doğal bireyi olmaktan çıkmış, tanrılara ve onun yeryüzündeki gölgesi devlete kulluk edendir. Kulluk temelinde başlayan devlet-birey ilişkisi, devletin Sümer fetih hareketleri ile diğer siteleri ve toplumları egemenlik altına almasıyla birlikte *kölelik* ilişkisini de beraberinde getirecektir. Savaşlarda köle edilen insanlar kullarla birlikte devlete hizmete koşturulacaktır. İlk Asur Köleci İmparatorluğu, ardından gelen diğer köleci imparatorluklar ve son köleci imparatorluk Roma'ya kadar uzanmaktadır.

Bu özet girişi, insan hakları ve demokrasi mücadelesinin temeline işaret etmek için verdik. Çünkü insan hakları mücadelesi, insanlık tarihinin çok uzun bir dönemini kapsayan bu kulluk ve köleliğe karşı verilen mücadele ile başladı. Zerdüşt düşüncesinin merkezinde "iyi düşünen, iyi konuşan ve iyi yapan insan" vardır. İnsanın kendi bilgisizliği ile mücadele edip aydınlanmasını, giderek kişiliğini ve iradesini oluşturmasını ve bu gelişimini süreklileştirerek, üst insan, bilinçli insan, yetkin insan olmasını savunur. Bu düşünceler, yeniden gelişen devletleşme karşısında egemen olmasa da toplumsal bağlamda Hz. İbrahim ile başlayan peygamberlik hareketlerini etkileyen ana kaynak olur. İnsan hakları mücadelesi böylece Ortadoğu özgülünde peygamberlik hareketleri içinde varlığını sürdürür. Peygamberlik hareketleri katı kulluk ve kölelik sistemini yumuşatıcı bir rol oynar. Tevrat, İncil, Kuran incelendiğinde bu yumuşamanın izleri görülebilir. Köleliğin büsbütün kaldırılmasını amaçlayan hareket Spartaküs ayaklanmasıdır. Bu ayaklanma başarılı olamayıp kanlı bir şekilde bastırılsa da, bu temel üzerinden insanın köleliğe ve kulluğa karşı mücadelesi daha da güçlenerek devam eder. Devlet iktidarının sınırlanması tartışmaları artık önü alınamaz şekilde yükselir. İktidarın mutlak olmadığı, önceleri Tanrı emirleriyle bağlı olduğu şeklinde başlayan bu tartışma, giderek iktidarın toplumun hizmetinde olması gerektiği, devlet iktidarının göksel değil, yersel olduğu ve toplum sözleşmesi ürünü olarak ortaya çıktığı ve bu nedenle bu sözleşmeye bağlı kalması gerektiği, bu temelde iktidarın kendisine yetki devreden bireye ve topluma karşı keyfi davranarak zulüm yapamayacağı, sözleşme ile bağlı olması gerektiği hatta sözleşme dışına çıkarak zulüm eden iktidarlara karşı direnme hakkının olduğu tartışmalarına dek varır. Bu tartışmalar ve verilen mücadeleler birbirini besleyerek, adım adım mutlak devlet iktidarının sınırlanmasını beraberinde getiren yazılı ve kalıcı belgelere dönüşür. Devletin birey ve toplumun özgürlüğü lehine sınırlandırılması anlayışı, Ortaçağ'da yürütülen mücadeleler sonucunda Rönesans ve Reform Hareketi ile daha da bir hız kazanır. Bu temel üzerinde gelişen 1689 da ilan edilen İngiliz Haklar Bildirisi, 1776 Virjinya İnsan Hakları Bildirisi ve 1789 Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisiyle, insan hakları çağdaş hukukun temel konusu olur. Bu durum, "birey ve toplum, devlet içindir" anlayışından "devlet, birey ve toplum içindir" anlayışına geçişin ilk adımıdır. Bu temelde gelişen demokratik anayasacılık hareketlerinin özü, "otorite karşısında insan hak ve özgürlüklerini güvence altına almak" olmuştur. Bu anlayış, gelişimini üç kuşak insan hakları biçiminde sürdürerek, devleti birey ve topluma hizmet eden teknik bir aygıt durumuna indirger. Bu gelişimin yazılı ifadesi anayasalardır. Köleliğe, kulluğa ve dinsel doğmalara karşı yürütülen hak talebi mücadelesi, kişisel

ve siyasal hakları; bu haklar da kendi içinden veya bağrından ekonomik, sosyal, kültürel hakları doğurmuştur ve bu haklar da kendi içinden halkların barış ve kendi kaderini tayin hakları, kadın, çocuk hakları, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı ve gelişme haklarını doğurmuştur. Üç kuşak olarak nitelenen insan hak ve özgürlüklerinin bu birbiriyle bağlantılı, bir zincirin halkaları gibi kopmaz bütünlüğü, tarihsel süreç içinde önce ulusal temelde kimi ülke anayasalarında, İkinci Dünya Savaşından sonra ise giderek uluslar arası alanda Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği belgelerinde yerini alarak evrensel ilkelere dönüşmüştür.

4 Kasım 1950 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, üç kuşak insan hak ve özgürlüklerini düzenlemekte ve bu hakları soy, din, dil, yurttaş, yabancı ayrımı yapılmaksızın tüm insanlara tanımaktadır. Bu yönüyle evrensel olan sözleşmenin korumaya aldığı değer devlet değil, insandır. Çünkü demokrasilerde "halk devlet için değil, devlet halk içindir". İsviçre, Belçika, İsveç, Fransa, Portekiz, İspanya, İtalya ve hatta Yunanistan örnekleri bu konuda çeşitli ve zengin çözümleri ortaya koymuş, etnik nitelikli şiddete yol açan haksızlıkları bu yolla ortadan kaldırmıştır. Elbette ki bunu tamamen anayasal yoldan çözüme kavuşturarak yapmıştır.

Fransa Örneği: Ulus-devlet modelini demokratikleştiren Fransa örneğine bakıldığında önemli sonuçlar çıkarmak mümkündür. Ulus-devletle "kurulmak" istenen devletin kendi ulusunu yaratmaya çalıştığı anlatılmak isteniyor. Çünkü kurulan devlet, milliyetçilik ve bunun sonucu olarak "tek dil, tek ideal, tek kültür ve tek ideoloji" politikalarıyla "kendi ulusu"nu yaratırken, tehlikeli bir şekilde farklı dil ve kültürleri de ulusal birlik adına asimile etme politikasını uygular ve farklılıkları ulusal birlik için de bir tehdit olarak ele alır. 22 Eylül 1792 tarihli bildirge "Fransız Cumhuriyeti tek ve bölünmezdir" derken, kültürel çoğulculuğu dahi kabul etmiyordu. Örneğin Cumhuriyetin birliği, dilde birlik anlamını taşıyordu. Bu temelde bölgesel diller olarak adlandırılan Aşağı Brötanca, Baskça, Alsakça, Korsika dili ve 30'a yakın taşra ağzı, ulusal birliğin önünde bir engel olarak görülmüş ve 1794'ten itibaren bu dillerin kamusal ve özel işlemlerde yasaklanması yoluna gidilmiş ve Fransızca'nın tek ulusal dil olarak tüm Fransa'da yaygınlaştırılması amacıyla eğitim, kültür vb. her alanda asimilasyon politikaları uygulamaya konulmuştur. Ancak tüm bu yasaklama ve asimilasyon uygulamalarına rağmen bölgesel diller yok edilemediğinden Fransa, sonuçta 1951 tarihli Dexonne Yasası ile beş bölgesel dili resmen ve hukuken tanımıştır. Bunlar Baskça, Brötanca, Katalanca, Korsikaca ve Oksitan dilleridir. Fransızca, sadece resmi dil olarak öngörülmüştür. Dillerin inkârı politikası böylece terkedilmiştir. Ancak

demokrasinin üçüncü kuşak hak ve özgürlükleri de içine alarak gelişmesi karşısında Fransa, De Gaulle'nin "artık ulusal birlikten kaygı duymaya gerek yoktur" çıkışıyla bölgelerin kültürel kimliğini de resmen tanımıştır. 2 Mart 1982 Yasası öncesinde henüz yasal düzenleme yokken, fiili girişimler olmuş ve özellikle yerel yönetimlerle devlet arasında gerçekleştirilen kültürel şartlarla bu konuda önemli ilerlemeler sağlanmış, Brötanya'da kurulan Kültürel Konsey ve bu bağlamda Bröton dili öğretiminin geliştirilmesi, radyo, TV'de Bröton dilinin kullanımına geçilmiştir. 2 Mart 1982 Reform Yasası'ndan sonra bu bölgesel dillerin öğretimi olanağı da isteğe bağlı (seçmeli) olmak kaydıyla açılmıştır. Üniversitelerde lisans ve yüksek lisans düzeylerinde bu dillerin öğretimine başlanmıştır. Ayrıca 23 Eylül 1985 tarihli bir kararnameyle danışma işlevli bir Bölgesel Diller ve Kültürler Ulusal Konseyi kurulmuş ve bu kuruluşun örgütlenmesi çerçevesinde kimi bölgelerde Bölgesel Kültür Ofisi kurulması yoluna gidilmiştir. 1982 Reformu'nun 3. Maddesi uyarınca devlet ile yerel yönetimler arasında yetki paylaşımı yapılmış, kültürel yetkileri tamamlayan eğitim-öğretim ve araştırma alanındakilere bakıldığında devlet, bölge meclislerinin görüşlerini alarak öğretim kurumlarının genel pedagojik yapısını belirlerken, ilgili yerel yönetimlere danışarak yüksek öğretim kurumlarının kuruluşu ve düzenlenmesi etkinliğini yürütmüştür. BELEDİYEler ise, ilköğretim ve anaokulları alanında yetkili kılınmıştır. Bu haklarla birlikte Fransa bölünmemiştir.

İspanya-İtalya-Belçika Örneği:

Farklı dil ve kültürleri anayasal düzeyde tanıma en belirgin biçimde İspanya Anayasası'nda görülmektedir. 1978 tarihli İspanya Anayasası'nın 2. Maddesine göre; "Anayasa, İspanyol ulusu birliğinin ayrılmazlığını ve bütün İspanyolların ortak vatanın bölünmezliğini kesinlikle belirtir ve onu oluşturan bölge ve milliyetlerin özerklik hakkını ve aralarında dayanışmayı garanti eder" ibaresiyle anayasal tanımanın çerçevesi çizilmiştir. Yine farklılıkların anayasaca tanınmasına bir örnek İtalya'dır. İtalyan Anayasası'nın 6. maddesinde; "Cumhuriyet, dil açısından mevcut azınlıkları uygun önlemlerle korur" demektedir. Belçika Anayasası ise, "dil esası"na dayalı federalizmi tanımlamaktadır. 1. Maddesinde, "Belçika, topluluklar ve bölgelerden oluşan federal bir devlettir" demektedir. Bu haklarla birlikte İspanya, İtalya ve Belçika bölünmemiştir.

İsviçre ve Kanada Örneği:

İsviçre, 1848 Anayasası'nda Fransızca, İtalyanca ve Almanca'yı ulusal diller olarak ve resmi kullanım içinde eşit olarak tanımıştır. Ülkenin güneydoğu köşesinde dağlık bölgede yer alan Grisona Kantonu'nda kabaca Almanlaştırılmış İtalyancanın bir biçimi denilebilecek Romache dilini konuşan yaklaşık elli bin kişilik bir azınlık grubu yaşamaktadır. Bu grup kendi dillerini bir lehçe düzeyinde bağımsız bir dil düzeyine çıkarmak ve dördüncü ulusal dil olarak tanınmak istemişlerdir. Bunun üzerine 1938'de yapılan referandumda bu durum kabul edilmiştir. Dolayısıyla İsviçre, demokratik teknikleri kullanarak her bir toplumsal gruba kendi geleceğini belirleme hakkını vererek, demokrasinin ideallerine katkıda bulunmuştur. Açık olan şey; çokuluslu bir devlet içinde dayanışma ve ortak amaç duygusunu ilerletmenin geçerli bir yolu varsa, bu, ulusal kimliklerin boyun eğdirilmesinde değil, uzlaştırılmasından geçer. Farklı ulusal gruplardan oluşmuş halk, ancak büyük siyasi yapılanmayı kimliğine boyun eğdiren değil, kimliğinin besleneceği bir bağlam olarak görürse bu yapıya bağlılık gösterecektir. Örneğin Kanada'da uzun yıllar süren "ırklar savaşı" yerini demokrasinin ilkelerine bırakmıştır. Kanada Haklar Bildirgesi'ndeki eşitlik ilkesinin nasıl yorumlanması gerektiğini açıklayan Kanada Yüksek Mahkemesi bir kararında; "farklılıkların onay görmesi gerçek eşitliğin özüdür" içtihadında bulunmuştur. Yine Kanada'nın yerli Kızılderili halkı olan Quebecliler kendi ayrı kimliklerinin anayasal ilke düzeyinde tanınması ve onaylanmasını temel bir saygı meselesi olarak görmektedirler.

Dile Bağlı İnsan Hakları:

1945 sonrası Birleşmiş Milletlerin çalışmalarına öncülük eden kilit belgelerde dil; insan hakları meseleleri içinde en önemli konulardan biri olarak ele alınmıştır. Birleşmiş Milletler'in, Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması için Uluslar arası Konvansiyon (E 793, 1948) hazırlık çalışmasında, dilsel ve kültürel soykırım fiziksel soykırım ile birlikte ele alınmış ve insanlığa karşı işlenen suçlar arasında sayılmıştır. Birçok devletin kabul ettiği 1948 Birleşmiş Milletler Konvansiyonu'nda dilsel soykırım şöyle tanımlanmıştır; "Gündelik konuşmalarda ya da okulda grup dilinin kullanımını yasaklamak veya grup dilindeki yayınların basımını ve dolaşımını yasaklamak".

Yine Birleşmiş Milletler Şartı'nın 13. maddesinde; imzalayan devletlerin geliştirmekle yükümlü oldukları konular "ırk, cinsiyet, dil ve din" olarak belirtilmiştir. Maddede, bütün devletlerin "...ırk, cinsiyet, dil ve din ayrımı yapılmaksızın herkesin temel özgürlüklerine ve insan haklarına" uygun

davranıp davranmadığının izleneceği belirtilmiştir. Birleşmiş Milletler Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 27. maddesine göre; "Etnik, dini veya dil azınlıklarının yaşadığı devletlerde azınlıkların mensuplarının, gruplarının diğer üyeleriyle birlikte, kültürlerini yaşama, dinlerini öğretme ve uygulama veya kendi dillerini kullanma hakları inkar edilemez". 6 Nisan 1994 tarihli Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi Kararı, bu maddeyi geniş kapsamlı ve pozitif olarak yorumlamıştır: Madde'de belirtilen azınlıklara mensup olup olmadıklarına bakılmaksızın Devletler, egemenlik alanında veya egemenliğinde bulunan bireyleri korur. Bir azınlığın varlığı Devletin kararına dayandırılamaz. Nesnel ölçütlere göre değerlendirilir. "Hakkın" varlığını tanır; ve devletlere pozitif görevler yükler.

Gerek AGİK belgesi, gerekse de Azınlıkların Korunmasına Dair Çerçeve Sözleşmesi ve ardından gelen Azınlık Dilleri Şartı ile AİHS M.14'te düzenlenen birey haklarına grup hakları da eklenmiş ve devletler pozitif yükümlülük altına konulmuştur. Kopenhag Belgesi'nin 31. paragrafında eşitlik ve ayrımcılık yapmama ilkeleri yanında bu ilkelerin tam ve etkili uygulanabilmesi için devletlere gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü de getirilmiştir. 20.11.1989 tarihli Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 2'nci maddesinde, taraf devletlere, bu sözleşmede yazılı haklar arasında özellikle vurgulanan çocuğun anadilinde eğitim hakkı ve olanağını kendi yetkileri altında bulunan her çocuğa, dil ayrımı yapmadan tanıma yükümlülüğü getirmiştir. Bu sözleşmenin gereği olarak, Anne-babalar sadece çocuğuna sözlü olarak dilini vermekle yetinmemekte, ayrıca okullarda bu dilin eğitiminin de verilmesini isteyerek, çocuğunun anadilini unutmamasını, geliştirmesini ve gelecek kuşaklara aktarılmasını güvence altına alarak dilinin yok olmasının önüne geçmektedir. Ulusal Azınlıkların Eğitim Hakları ile İlgili Hague Tavsiyesi'nde bu durum, "Azınlık dilinde eğitimin azınlıklar için hayati öneme sahip olduğu da kesindir" şeklinde tespit edilmiştir. Bir diğer pozitif gelişme de AGİT Etnik Gruplararası İlişkiler Vakfı tarafından yayınlanan Ulusal azınlıklar Yüksek Komiseri Max Van Der Stoel'un Ulusal Azınlıkların Eğitim Hakları ile ilgili Hague tavsiyeleri-Açıklayıcı Not... Buna göre; "Müfredatın yalnızca devlet diliyle öğretildiği ve azınlık çocuklarının bütünüyle çoğunluk çocuklarıyla aynı sınıfta eğitim gördüğü bastırma-türü yaklaşımlar uluslararası standartlara uygun değildir" "İlk ve ortaokullarda azınlık eğitimi" bölümünde, egemen devletin, iki dilli öğretmenleri eğitmesi görevi olduğu belirtilmiştir. Ayrıca ikinci dil de dahil olmak üzere eğitimin ana-dilde yapılması her düzeyde tavsiye edilmiştir. Bu, tüm dil topluluklarının, anaokulundan üniversiteye kadar eğitimin anadilde yapılması için gerekli fonları devletten almaya

hakkı olduğu anlamına gelir. Devletlerin azınlık dilde eğitimi sağlama yükümlülüğüne işaret eden bir başka belge de 1992 Kasımında Birleşmiş Milletler Genel Kurul'u tarafından kabul edilen ulusal veya etnik, dini ve dilsel azınlıklara mensup kişilerin hakları ile ilgili Birleşmiş Milletler Deklarasyonu'dur. Deklarasyon, anadilde eğitim haklarının sağlanması için devletlere pozitif görevler yüklemiştir. Buna göre "Devletlerin mümkün olan her yerde, azınlıklara mensup kişilerin anadillerini öğrenmek ve anadillerinde eğitim görmek için yeterli fırsatlara sahip olmaları için uygun önlemleri alması gerekir."

Türkiye'de Demokrasinin Gelişim Tarihi ve sorunları:

Türkiye demokrasi tarihi, devlet ve siyaset geleneğinden ayrı ele alınamaz. Türkiye'de siyaset geleneği, askeri, elitist ve halktan kopuk bir karakter taşır. Örneğin Osmanlı devlet geleneği için "siyaset" kavramı, ceza ve özellikle "ölüm cezası" anlamında kullanılmaktadır. 'Siyaseten katl' yani idam cezası, padişahın verdiği cezalar için kullanılan bir terimdi. İdam sehpasının kurulduğu alanlara "siyaset meydanı" denildiği bilinmektedir. Ülkemiz demokrasi tarihi, Osmanlının son dönemlerinden itibaren başlar. III. Selim'den itibaren, modernleşmeye yönelik bir dizi adım atılır. Askerî, siyasi, eğitim ve ekonomik alanlarda batılılaşma çerçevesinde birçok düzenlemeler yapılır. Tanzimat Fermanı, devlet yapısının yeniden düzenlenmesi girişimidir. Bütün bu değişimler, "devleti kurtarma" operasyonu olarak gündeme gelir. Batı'nın teknolojide, siyasette, bilimde ve dünya coğrafyasını yeniden düzenlemek konusunda elde ettiği üstünlük karşısında, Osmanlının cihan devleti özelliğini kaybetmeye başlamasıyla devlet yapısında ve yönetim sisteminde değişikliklerin yapılması zorunluluğu doğmuştur. Osmanlı elitleri, çözümü devleti modernleştirmekte bulmuştur. Devleti kurtarma amacına dönük olarak gerçekleştirilmeye çalışılan reformlar, genellikle bürokratik idari yapıyı değiştirmeyi hedefler. Nitekim devletin idari, askeri, mali yapıları modernleştirilir. Osmanlı'da halk, reayadır. Kelimenin kökeni raiyye' den gelir. Raiyye; 'Otlatılan hayvan sürüsü' ve 'vergi veren halk' anlamına gelmektedir. Yani, reâyâ kendi görevi olan üretimle uğraşmalı ve yönetici sınıfa geçmeye çalışmamalıdır. Toplum düzenindeki yerini bilmeli ve ona göre davranmalıdır. Bu davranış tarzı, yöneten-yönetilen ilişkisinde çok köklü bir statüye yol açmıştır. Birinci Dünya Savaşı'nda yenilgiye uğrayan Osmanlı İmparatorluğunun dağılmasını takiben imparatorlukta görev yapan asker-sivil bürokrasisinin öncülüğünde yürütülen Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasıyla Türkiye Cumhuriyeti kurulur. Cumhuriyetin kurucuları Osmanlı monarşisini tasfiye etmekle birlikte onun devlet

geleneğini sürdürürler. Kaldı ki 600 yıllık devlet geleneğinin bir anda ortadan kalkması düşünülemez. Kurtuluş savaşına öncülük eden kişiler Osmanlı askeri bürokrasisinden gelmektedirler. Cumhuriyet, taşıdığı ilerici dinamiklere rağmen, ülkede sosyal sınıfların yeterince gelişmemiş olmaları ve modern kuruluşun devletçi seçkinler eliyle gerçekleştirilmiş olması nedeniyle sağlıklı bir demokratik gelişim çizgisi izleyememiştir. Reformlar da sosyal sınıfların katılımı ve öncülüğüyle değil, devlet eliyle gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle toplum tarafından yeteri kadar içselleştirilememiş, hatta Cumhuriyet inkılâpları arasında sayılan Kılık-Kıyafet Kanunu'nun uygulanışı sırasında bile görüldüğü üzere, direnişler ve ölümler yaşanabilmiştir. Devlet eliyle kurulan yeni "modernleşme" alanında tarih, kültür, siyaset ve toplumsal yaşam yeniden kurgulanmış, ancak toplumsal katmanlar kendilerini bu alanlar içerisinde yeteri kadar bulamamışlardır.

Atatürk'ün ölümünden sonra yerine gelen İsmet İnönü de Osmanlı askeri bürokrasisinden gelmektedir. Kendi adına para bastırır, ülkeyi tek şef olarak ve 'kuvvetler birliği' ilkesine göre yönetir. Faşizmin yenilgisiyle sonuçlanan İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra değişen dünya koşullarına uyum sağlamak ve ülkedeki sosyal gelişmelerin gereklerini karşılamak için çok partili siyasal sisteme geçilir. Ancak devletin temel felsefesinde hiçbir değişiklik yapılmaz. Temelde bir hizmet aracı olması gereken devlet, Türkiye Cumhuriyeti anayasalarında ülkenin ve milletin mutlak sahibi olan kutsal bir varlık olarak tanımlanır. Cumhuriyetin daha ilk yıllarından beri demokrasiye geçme yönünde denemeler olmuş ve buna sempati ile bakılmıştır. 1924 yılında kurulan Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası, ikinci meclisteki muhalif grupların temsilcisi haline gelmiştir. Ancak toplumsal düzeyde geniş bir muhalefet ortamı ortaya çıkınca kapatılmıştır. Bu kez 1930 yılında Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulmuş ve o da aynı nedenlerden dolayı kapatılmıştır. Bu dönemin en önemli demokratik adımlarından biri de kadına seçme ve seçilme hakkının verilmesidir. Devletin ortaya koyduğu ölçüler topluma yukarıdan aşağıya dayatılmıştır. Toplumsal örgütlenmelere de genç cumhuriyeti koruma kaygısıyla izin verilmemiş, başta sol ve sosyalist olmak üzere çeşitli muhalefet odaklarının faaliyetleri yasaklanmıştır. Cumhuriyet ilan edildiğinde, işçilerin hak ve özgürlükleri gelişmemiş, aksine örgütlenme özgürlüğü için mücadele Cumhuriyet döneminde de sürmüştür. Bugün bile karanlık cinayetlerden biri olarak tarihe geçen, 28/29 Ocak 1921'de Mustafa Suphi ve arkadaşları öldürülür. Mustafa Kemal'in çağrısı üzerine Ankara'ya görüşme yapmak üzere Bakü'den yola çıkan Mustafa Suphi ve 14 arkadaşı organize bir saldırıyla

karşılaşırlar. Ardından Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası adıyla örgütlenen komünistler de İstiklal Mahkemeleri tarafından ağır cezalara çarptırılırlar. Bilinenin aksine Türkiye'nin en eski partisi olan Türkiye Komünist Partisi, Kurtuluş Savaşı'na katılır, Millet Meclisi'nin ilk yıllarında parlamenterleriyle temsil edilir, işçi sendikalarının, köylü kooperatiflerinin, gençlik, kadın, barış örgütlerinin kurulmasında öncü rol oynar. Bu etkinlikleri nedeniyle hedef alınır, kuruluş yıllarındaki kısa yasal dönemi dışında, bütün faaliyetlerini yasadışı olarak sürdürmek zorunda bırakılırlar.

1950'lerden sonra toplumun örgütlenmeye başladığı, toplumsal dinamiklerin değişme eğilimi gösterdiği ve siyasal partilerin halkın tercümanı durumuna geldiği görülür. Vesayetçi dönemde devlet partisi olarak kurulan ve siyasi temsildeki tek adres olan CHP'nin yerini bu kez çevrenin, toplumun ve toplumsal grupların değerlerini taşıyan partiler almaya başlar. Bu süreç 1950 yılında seçimden büyük bir zaferle çıkan Demokrat Parti ile başlar. Demokrat Parti devletçi-seçkinlerin karşısına siyasi-seçkinler kimliği ile çıkar ve toplum ile devlet arasında bir köprü oluşturur. Demokrat partinin yönetime gelmesi devlet elitlerini ve CHP'yi tedirgin eder. CHP yöneticilerinden Cevdet Kerim İncedayı "Memleketin yönetimini Hassolara, Memolara bırakacağız" diyerek bu tedirginliğini ifade edecektir.

Demokrat Parti'nin iktidara gelmesi ile siyasi ve askerî devletçi seçkinlerle, seçimle gelen siyasi seçkinler arasında bir çatışma başlar. Nitekim çatışma ordunun 27 Mayıs 1960 darbesiyle, Demokrat Parti aleyhine sonuçlanır. Demokrat Partinin lideri Adnan Menderes ile iki bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan idam edilirler. Darbeden sonra hazırlanan 1961 Anayasası ile yeniden çok partili sisteme geçilir. Bu kez Demokrat Parti'nin yerini Adalet Partisi alır. Adalet Partisi ile beraber halkçı üslup siyasal söylemin ana unsurunu oluşturur. Bu dönemden sonra CHP ile AP arasındaki siyasi çekişmeler siyasal yaşamın nabzını oluşturur. Adalet Partisinin yeniden iktidara gelmesi bir kez daha devletçi ve siyasal seçkinlerin çatışmasına yol açar. Ordu yeniden 12 Mart 1971 tarihinde darbe yapar. Yani bir kez daha çevrenin temsilcisi durumunda olan bir siyasal parti iktidardan uzaklaştırılarak, çevreden gelen "tehdit" savuşturulur. 27 Mayıs darbesinden sonra kurulan MGK'ye ülke yönetiminde verilen rol yasallaştırılır. Ordu ülkenin politik, sosyal ve ekonomik hayatının koruyucusu olarak yasalar tarafından tanınan özerk bir kurum haline getirilir. 1960'ın ilk yarısından itibaren hızla gelişen sınıf mücadeleleri ve sol rüzgârın önü, 12 Mart 1971 darbesiyle kesilmeye çalışılmıştır. 12 Mart 1971 darbesi, 1960 darbesinin ardından gelişen sınıf hareketine karşı yapılmıştır.

Dönemin Genel Kurmay Başkanı Memduh Tağmaç: "Toplumsal uyanış ekonomik gelişmeyi aştı" diyerek müdahalenin amacını özetleyecektir. DGM'ler Anayasal bir kurum haline getirilir. İşkenceler ve baskı sistematik hale gelir. Grevler yasaklanır, grev ve grev dışı eylemler 1971 Mayısından 1973 yılı sonuna kadar askıya alınır. Bu süreçte ekonomik ve sosyal hakların tümü ortadan kaldırılmıştır. Darbe sonrası çok güçlü olmasa da sol tekrar toparlanır, Türk ve Kürt solunun kitlesel bağları oldukça yaygındır. Gelişen sol hareket ve Kürt hareketi faili meçhul cinayetler ve katliamlarla durdurulmaya çalışılır. Sivil faşist hareket Kürtlere, Alevilere ve İşçi sınıfına karşı kullanılır. Devlet bu yöntemlerle gelişmeleri kontrol altına almayı başaramayınca 12 Eylül Faşist darbesiyle toplumsal gelişime bir kez daha müdahale eder ve toplumsal uyanışı bastırmak ister.

12 Eylül 1980 darbesini diğer darbelerden ayıran en büyük özelliği daha sistematik ve uzun sürmesidir. 12 Eylül darbesi ülkenin politik yapısında köklü değişiklikler yapan ve en fazla baskı, işkence ve cinayetin yaşandığı müdahale olmuştur. Darbeciler Milli Güvenlik Kurulu aracılığıyla ülke yönetimini devraldıktan sonra partileri kapatır, siyasi liderler tutuklanır. Askeri diktatörlük her şeyi yeniden düzenler. BELEDİYE başkanlarından ilçe kaymakamlarına kadar herkes görevlerinden alınır ve yerlerine askeri atamalar yapılır. Meclis dağıtılır, tüm yetki Milli Güvenlik Konseyi'nin elinde toplanır. MGK bir yıl dolmadan tam 268 kararname çıkarır ve devleti baştan aşağı yeniden inşa eder. Tüm sendikal faaliyetler durdurularak grevler yasaklanır; ücretler dondurulur. Türk-İş dışında tüm sendika ve dernekler kapatılır. DİSK'in bütün malvarlığına el konulur. On binlerce insan tutuklanarak cezaevlerine tıkılır; işkencelerden geçirilir. 12 Eylül yıllarında 650 bin kişi gözaltına alınmış, 50 bin kişi siyasi mülteci olarak Avrupa ülkelerine sığınmış; 700 idam istenmiş, 480 idam cezası kesinleşmiş, 48 kişi idam edilmiştir. Yaklaşık 200 kişi işkencelerde öldürülmüştür. Darbecilerin aldığı kararlar ve yaptığı uygulamalar her türlü yargı denetiminden muaftır. MGK'nın aldığı 52 sayılı kararda şunlar yazmaktadır: "Sıkıyönetim Komutanlıklarının kararlarının tartışılması ve haklarında kamu davası açılmış tüzel ve gerçek kişilerle ilgili olarak kamuoyunu yanıltıcı ve ilgilileri etkileyici sözlü-yazılı demeç ya da makale yayımı yoluyla beyan ve yorumda bulunmak da yasaktır." Daha sonra bizzat askeri yönetim tarafından hazırlanan Anayasaya göre, cuntanın uygulamalarına ve cuntacılara karşı herhangi bir yasal işlem yapılamayacaktır. Askeri cunta siyasal alan üzerinde tam egemenliğini kurmuştur.

12 Mart darbesi "Toplumsal uyanışa" karşı yapılırken 12 Eylül müdahalesi ise toplumsal uyanışın yanı sıra gelişen Kürt uyanışını

hedeflemektedir. Yukarıda izah ettiğimiz gibi dünya çapında kabul görmüş ve birçok ülke anayasasında yerini almış Üçüncü Kuşak Haklar, bugüne kadar Kürtlere uygulanmamıştır. Kürt sorunu temelde buradan kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla çözümü de bu hakların tanınmasından geçmektedir. Kürt sorunu bu temelde demokratik hukuk çerçevesinde kolaylıkla çözülebilecek bir sorundur. Ancak bu yapılmadığı için sorun devam etmektedir. Bunun nedeni ise 1924 Anayasası ile başlayan Kürtlerin inkârı ve asimilasyonu sürecidir. Çünkü Kürtlerin tarihsel, toplumsal ve kültürel olarak inkârı bu tarihten itibarendir. Bu süreçler incelendiğinde Osmanlı-Türkiye anayasalarının tarihsel olarak Üç Kuşak insan hakları temelindeki demokrasi ve insan hakları mücadelesindeki gelişmelerin neresinde olduğu ve bu süreçlerde Kürtlerin siyasal, sosyal ve kültürel konumlarının ne olduğu net biçimde ortaya çıkmaktadır.

1876 Tarihli Kanun-i Esasi ve Kürtler:

1876 Tarihli Kanun-i Esasi'nin 1. maddesi Osmanlı İmparatorluğu'nun çok dinli, çok dilli, çok milletli toplumsal çoğulcu yapısını esas almıştır. Buna göre; "Devlet-i Osmaniye memalik ve kıtaatı hazırayı (yerleşik şehir ve memleketler) ve eyaleti mümtazeyi (ayrıcalıklı eyaletler) muhtevi ve yek vücut olmağla hiçbir zamanda hiçbir sebeple tefrik kabul etmez". Anayasanın 1. maddesinde geçen "eyalet-i mümtaz (ayrıcalıklı eyaletler)" statüsü Kürtleri yakından ilgilendirmektedir. Çünkü bu statü, Yavuz Selim ile Kürt beyleri arasında imzalanan 1514 tarihli ittifak-anlaşmayı anayasal korumaya almaktadır. Bu anlaşmaya göre; "1- Osmanlı yönetimine bağlı olarak Kürt emirliklerinin özerkliği korunacak, 2- Kürt emirliklerinde de yönetim babadan oğula geçerek sürecek, eskiden beri yürümekte olan yöntem yürürlükte kalacak ve bu konuda ferman padişahtan çıkacak, 3- Kürtler, Türklere bütün savaşlarda yardım edecekler, 4- Türkler de Kürtleri bütün dış saldırılardan koruyacaklar, 5- Kürtler devlete verilmesi gereken her türlü vergiyi ödeyecekler". Anayasa yapılırken çok uluslu, çok dinli, çok kültürlü Osmanlı Devleti'nin "öğretim dili" başlangıçta anayasanın 18. madde taslağında, İmparatorluktaki bütün "akvam (kavimler)" in kendi dillerinde eğitim ve öğretim yapabilecekleri şeklinde düzenlenmiş, sonradan 18. madde değiştirilerek "resmi dilin Türkçe" olduğu belirtilmişse de, bunun "Devlette istihdam olunmak için" öngörüldüğü aynı maddede vurgulanmıştır. Kendi yönetim sahalarında anadilleriyle eğitim ve öğretimlerini kendi okullarında veya basın-yayınlarında, pozitif bir hak olarak olmasa da devletin bu özerkliğe karışmaması veya negatif bir konumda durması -zorla asimilasyon- olmaması nedeniyle fiilen veya doğal biçimde sürdürerek her alanda kültürel kimliklerini serbestçe ifade edip

geliştirebilmişlerdir. Kürtler de aynı şekilde doğal seyri içinde Kürtçe edebi eserler kaleme alabilmiş, Kürtçe gazete vb. çıkarabilmiş, bazı şahsiyetlerin çabalarıyla Kürtçe okuma-yazma çalışmaları yapılabilmiştir. Yine siyasal alanda Heyet-i Mebusan'da her milliyet, din veya grup, kendi öz kimliğiyle siyasal temsilini de bulmuştur. Bu haliyle Osmanlı Devletinin renkli toplumsal yapısını yansıtmıştır. 1909 yılında Kanun-i Esasi'de özgürlükler lehine önemli değişiklikler getirilmiştir. Ancak İttihat ve Terakki'nin Türkçü-Turancı eğilimlere yönelmesi bu gelişmeleri tersine çevirecektir. İttihat ve Terakki 1913 yılından itibaren 'tek parti' olmaya yönelmiş ve çoğulcu Osmanlı anlayışından tekçi-Türkçü bir eğilim içine girmiştir. Çoğulcu yapıyı yadsıyan Türk milliyetçiliğine kaymanın ardından demokratik hoşgörüsünü yitiren İttihat ve Terakki yöneticileri, Türkçülük siyasetine gelmeyen siyasi muhaliflerini çeşitli antidemokratik yöntemlerle tasfiye etme yönelimine girmişlerdir. Yanı sıra basına yeniden sansür getirilmesinden, toplanma ve dernek kurma özgürlüklerine kadar siyasal muhalefet yanında toplumsal muhalefeti de bastırmıştır. Siyasal ve toplumsal muhalefeti susturan İttihat Terakki, artık "kendini Türklüğün tek koruyucusu" olarak ilan edecek ve "iktidarına ve kendisine karşı yönelen her türlü muhalefeti 'vatana ihanet' sayacaktı". İttihat Terakki'nin, Türk milliyetçiliği veya Türkçülük ideolojisini egemen ideoloji haline getirmesi ve tek parti egemenliğini kurarak muhalefete ve diğer "kavimler"e dönük baskılara yönelmesi çok millet ya da kavimden oluşan Osmanlı toplum yapısında yer alan "kavimler"i ve "milletler"i karşı milliyetçiliğe sevk etmiştir. Örneğin Ermeni milliyetçiliği bağımsızlık tezlerine yönelecek ve Taşnak Partisini kuracaktır. Bu temelde gelişen milliyetçi kamplaşmalar iç çatışmaları da beraberinde getirecektir. İlk kırılma böyle yaşanırken ikinci büyük kırılma, İttihat Terakki'nin Alman emperyalizmiyle işbirliğine girdikten sonra daha da ileri giderek Pan-Turanizme yönelmesi ve bu amaçla Almanya'nın yanında I. Dünya Savaşı'na girmesi ve yenilmesi, beraberinde imparatorluğun da sonunu getirecektir. Bu gelişmelere yakından tanık olan Mustafa Kemal, İttihat Terakki milliyetçiliği veya Pan-Turanizm'in olumsuzluklarını bizzat görmüş ve yaşamış biri olarak; bu olumsuzlukları eleyecek ve toplumsal farklılıkları yadsımadan veya çoğulcu toplumsal yapıyı gözeterek sosyoloji biliminin verilerine uygun düşen "Türkiye Halkı" ve yine siyaset biliminin verilerine uygun düşen "Türkiye Devleti" gibi argümanlarla tüm toplumu farklılıklarıyla birlikte kucaklayıcı; yine dini ve milliyetçi ideolojiye sapmadan, özünde sosyal, siyasal ve hukuki birlik ile demokratik birlik yaklaşımını ifade eden "demokrasi şekliyle yönetilen cumhuriyet" fikrini esas alarak Kürtlerle ittifak temelinde Kurtuluş Savaşı'nı yürütmüştür. Erzurum-Sivas Kongreleri, Amasya

Tamimi ve yeni Meclisin beyannamesine oradan yeni devletin yani cumhuriyetin ilk anayasasına (1921 Teşkiat-ı Esasiye) taşırılan bu anlayış olmaktadır.

1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ve Kürtler:

Cumhuriyetin temellerini atan ve anayasal nitelikteki yazılı belgeler olarak kabul edilen Erzurum ve Sivas Kongresi Belgeleri, Amasya Tamimi, Misakı Millî, 1.Büyük Millet Meclisi Beyannamesi, 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'na bakıldığında, tüm bu belgelerde Kürtlerin Cumhuriyetin kuruluşundaki kurucu rolüne açıkça ve resmen vurgu yapılmıştır. Bu durum, 1921 Anayasası ile gerek parlamento gerekse de yerel yönetimler bağlamında devletin yapısına kadar taşırılmıştır. Erzurum ve Sivas Kongreleri'nin ardından Mustafa Kemal ve beraberindekiler 18 Ekim 1919 günü Amasya'ya giderek, ayrı ayrı beş protokolden oluşan Amasya Protokollerini imzalarlar. 1921 Anayasası'nın özüne damgasını vuracak olan bu protokoller aynı zamanda kurulacak Cumhuriyetin ilk sosyal ve siyasal sözleşmesi niteliğindedir. Bunlardan 20-22 Ekim 1919 tarihli protokolde vatan; "Türk ve Kürtlerin oturdukları topraklar" (ortak vatan) olarak açıkça tanımlanmıştır. Ayrıca devamla; "Kürtlerin etnik ve sosyal haklar bakımından da destekleneceği" vurgulanmıştır. Mustafa Kemal, Amasya'dan Ankara'ya geçer. Ankara'da yaptığı bir konuşmasında, "Mondros Ateşkesinin yapıldığı gün ordularımız eylemli olarak sınırlarımızda egemen bulunuyorlardı. Bu sınır İskenderun Körfezi güneyinden Antakya'dan, Halep ile Katma İstasyonu arasında Caraplun Köprüsü güneyinde Fırat Nehri'ne kavuşur. Oradan Dirzor'a iner; daha sonra Doğu'ya uzanarak Musul, Kerkük, Süleymaniye'yi içine alır. Bu sınır ordumuzca silahla savunulduğu gibi aynı zamanda Türk ve Kürtlerin oturduğu vatan parçamızı içerir." demektedir. Mustafa Kemal'in bu konuşmasında tarif edilen ortak vatan sınırı 17 Şubat 1920 tarihinde Misak-ı Millî belgesi olarak onaylanmış ve basına açıklanmıştır. Misak-ı Millî'nin 1. maddesi bunu ifade etmektedir; "Dinen, ırken ve aslen birbirine bağlı, karşılıklı saygı ve özveri duyguları besleyen birbirlerinin ırksal ve toplumsal hakları ile bölgelerinin koşullarına tamamen saygılı, Osmanlı İslam çoğunluğunun oturduğu kısımların tamamı hakikaten ve hükmen hiçbir nedenle birbirlerinden ayrılma kabul etmez bir bütündür". Meclis açılır açılmaz, Mustafa Kemal'in yaptığı önemli konuşmasında yine Misakı Millî için "kardeş milletlerin milli sınırları" ifadesi kullanılmaktadır. Ardından; "Bu sınır içinde Türk olduğu kadar Kürt de vardır. Bu unsurlar birbirlerinin haklarına daima saygılıdırlar." demektedirler. Aynı görüşleri Meclis kürsüsünden 1 Mayıs 1920, 3 Temmuz 1920, 16 Ekim 1921 ve 1 Mart 1922

günü yaptığı konuşmalarda da tekrar etmiştir. 1'inci Büyük Millet Meclisinin çoğulcu yapısını ve niteliğini Mustafa Kemal 1 Mayıs 1920 tarihli konuşmasında şöyle ifade etmektedir; "Yüce meclisimizi oluşturan şahsiyetler yalnız Türk değildir. Yalnız Çerkez değildir, yalnız Laz değildir. Fakat hepsinin bileşkesi anasır-ı İslamdır, samimi bir mecmuadır. İşte milli sınırlarımız budur dedik; oysa Kerkük'ün kuzeyinde Türk olduğu gibi Kürt de vardır. Biz onları ayırmadık. Bu nedenle korumaya ve savunmaya çalıştığımız milletler doğal olarak bir tek unsurdan ibaret değildir. Farklı İslam unsurlarından oluşmaktadır. Bu birliği oluşturan her İslam unsuru bizim kardeşimiz ve ortak çıkarlara sahip vatandaşlarımızdır ve yine kabul ettiğimiz ilkelerin ilk satırlarında bu farklı İslam unsurları ki, vatandaştırlar, karşılıklı saygılıdırlar ve biri diğerinin her türlü hakkına; etnik, toplumsal, coğrafi haklarına daima saygılı olduğunu tekrarladık ve doğruladık ve hep birlikte bugün samimiyetle kabul ettik. Bu nedenle çıkarlarımız ortaktır. Elde etmeye çalıştığımız birlik, yalnız Türk, yalnız Çerkez değil, hepsinin karışımı İslam unsurudur." Bunun da ötesinde Mustafa Kemal o dönem Meclis çatısı altında Kürt realitesini anayasal perspektifle ele almıştır ki, günümüze kadar gelen Kürt sorununun temelinde bu esastan uzaklaşma yatmaktadır ve bugün Kürt sorunu tartışılırken çözüm için esas alınması gereken de yine bu tarihsel temel olmalıdır. Mustafa Kemal bu süreçte Büyük Millet Meclisi Başkanı sıfatıyla, 27 Haziran 1920'de El Cezire Bölge Komutanı Nihat Paşa'ya gönderdiği Kürt ve Kürdistan politikasını belirleyen talimatında, hem Kürtler'i-Kürdistan'ı tanıması hem de sorunların Büyük Millet Meclisi çatısı altında, kendi kaderini idarede tayin etmesi gerektiğini söylemesi, bugün bile yasallaşması istenen yerel yönetim olayıdır. Bir nevi demokratik öz yönetim olayıdır. Söz konusu talimat; Cumhuriyetin kuruluşunda Kürtlerin rolünü çok açık olarak ortaya koymaktadır. Buna göre;

1- Adım adım bütün memlekette ve geniş ölçüde doğrudan doğruya halk tabakalarının ilgili ve etkili olduğu mahalli idareler kurulması, iç siyasetimizin gereğidir. Kürtlerin oturduğu bölgelerde ise hem iç siyasetimiz ve hem dış siyasetimiz açısından adım adım mahalli bir idare kurulmasını gerekli bulmaktayız.

2- Milletlerin kendi kaderlerini kendilerinin idare etmeleri hakkı bütün dünyada kabul olunmuş bir prensiptir. Biz de bu prensibi kabul etmişizdir. Tahmin olunduğuna göre, Kürtlerin bu zamana kadar mahallî idareye ait teşkilatlarını tamamlamış reisleri ve ileri gelenleri bu amaç adına bizim adımıza tarafımızdan kazanılmış olması ve reylerini açıkladıkları zaman kendi kaderlerine sahip olduklarını, Büyük Millet Meclisi idaresinde

yaşamaya talip olduklarını ilan etmelidir. Kürdistan'da bütün çalışmanın bu amaca dayanan siyasete yönelmesi, El Cezire Cephesi Komutanlığı'na aittir.

3- Kürdistan'da Kürtlerin Fransızlar ve özellikle Irak sınırında İngilizlere karşı düşmanlığını silahlı çarpışmayla değiştirilemeyecek bir dereceye vardırmak ve yabancılarla Kürtlerin birleşmesine engel olmak, adım adım mahallî idareler kurulması sebeplerinin açıklanması ve böylece bize yürekten bağlanmalarını sağlamak, Kürt reislerini mülki ve askerî makamlarla görevlendirerek bize bağlanmalarını sağlamlaştırmak gibi genel çizgiler kabul olunmuştur.

Bu temelde Kürtler, Mustafa Kemal'in politikalarını çıkarlarına daha yakın bulmuşlardır. Nitekim bu birliktelik, anayasal belge niteliğindeki 18 Kasım 1920 tarihli Büyük Millet Meclisi Beyannamesi'nde geçen "Türkiye Halkı" kavramında ifadesini bulmuştur. Bu Kürtlerin sosyal, siyasal, coğrafi hukukunu ve kendi kaderini tayin etme hakkını tanıyarak sistem içine alan kapsayıcı anlayış, daha sonra 1921 Anayasası'na da egemen olacaktır. Mustafa Kemal, 1 Mart 1921 Teşkilat-ı Esasiye (Anayasa) görüşmeleri sırasında Büyük Millet Meclisinde yaptığı konuşmada "Türkiye Halkı" kavramına ilişkin olarak; "Efendiler, Türkiye halkı ırken ve dinen ve harsen birlik halinde birbirine karşı karşılıklı saygı ve fedakârlık duygularıyla dolu ve kaderleri ve çıkarları ortak olan bir sosyal topluluktur. Bu toplulukta etnik haklar ve yöresel koşullara saygı iç siyasetimizin esaslı noktalarındandır." belirlemesiyle "Türkiye halkı" kavramına açıklık getirmiştir. Bu temel üzerinde şekillenen devlet de 1921 anayasasına göre "Türkiye Devleti" olacaktır. Burada "Türk", "Kürt", "Çerkez" vb. etnisite ifade etmeyen, fakat bu etnisiteleri de reddetmeden ve hukukunu tanıyarak "sosyal topluluk" gibi sosyoloji bilimi, "Türkiye Halkı", "Türkiye Devleti" gibi siyaset bilimi kavramları altında siyasal birliğe gidilmiştir.

1921 Anayasası'nın 3. maddesi; "Türkiye devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur" hükmüyle toplumun çoğulcu yapısını bağrında taşıyan Büyük Millet Meclisine yollama yapılmaktadır. Çünkü Büyük Millet Meclisini oluşturan temsilciler kendi kimlikleriyle (Kürdistan milletvekili, Lazistan milletvekili gibi) mecliste yer almışlardır. Meclis çatısı altında bir inkâr olmadığı gibi tersine bu meclisin yalnız Türk meclisi olmadığı özenle vurgulanmıştır. "Türkiye Devleti" ibaresi ise, etnik kökeni, dili ve kültürü ne olursa olsun, belirli bir siyasal coğrafya (Misakı Millî sınırları) dahilinde yaşayan insanların siyasal birliğinin en üst noktası olarak, yeni devleti bütün kucaklayıcılığıyla ifade etmek içindir. Hatta Büyük Millet Meclisi İcra

Vekilleri Heyeti'yle Encümen-i Mahsus'un anayasa lahiyalarında "Türkiye Halk Hükümeti" adıyla çok daha çarpıcı bir isimlendirme yapılmıştır.

Anayasanın 1. maddesi, bu birliğin demokratik niteliğini ifade etmektedir. "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir", "Halkın, mukedaratını bizzat ve bilfiil idare etmesi" gibi esasları içeren 1. maddede "Türk milleti" denilmemektedir. Tek başına sadece "millet" kavramı kullanılmaktadır ki bu kavram etnisiteyi ifade etmez, tersine siyasal egemenliğin kaynağına vurgu yapmak için kullanılmıştır. Bu kaynak da "Türkiye Halkı"dır. Türkiye halkı da seçtiği temsilcilerinin oluşturduğu çoğulcu Büyük Millet Meclisi çatısı altında "Türkiye Devleti"ni idare edecektir. Bu anayasa da "Yüce Türk Devleti" "Kutsal Türk Devleti" gibi milliyetçi ibareler kullanılmamış, tersine, devlet yönetimi, kaynağını halktan alan idari bir yetki olarak düzenlenmiştir.

Yeni devlet yapılanması, idare yetkisini halktan alan Büyük Millet Meclisi yanında kendi kendini idare veya öz yönetime sahip vilayet şuralarına da geniş özerklik tanıyarak yerinden yönetimi geliştirmiş, taban inisiyatifini merkezileşmeye tercih etmiştir. Böylece Türkiye Halkı 1921 anayasa sistemi çerçevesinde genel anlamda Büyük Millet Meclisi üyelerini seçerek, özel anlamda ise yerel yönetimlere tanınan geniş özerklik ilkesi gereğince Vilayet ve Nahiye Şuraları eliyle kendi kendini yönetme olanağına kavuşmuştur. Devlet ise 1921 Anayasası sisteminde yalnızca iç ve dış siyaset, din, adliye, ordu ile ilgili genel konular ve uluslararası ekonomik ilişkiler gibi merkezi yetkilere sınırlı düzeyde sahiptir. Geriye kalan eğitim, sağlık, vakıflar, medreseler, ekonomi, tarım, bayındırlık, sosyal yardımlaşma gibi işlerin düzenlenmesi ve yürütülmesi "Vilayet Şuraları"nın yetkisine bırakılmıştır. Daha küçük yönetim birimi olan Nahiyelerde ise, "yerel işlerin merkeze danışılmadan yürütülmesi" gibi tam bir yetki ve inisiyatif söz konusudur. "yerel özerklik" anayasanın siyasal ve hukuki alanında "parlamentonun üstünlüğü" ilkesinden sonra gelen üçüncü temel anayasal ilkedir. 24 maddelik anayasanın 14 maddesini, yani yarıdan fazlasını taşranın öz yönetimine, özellikle de yerinden yönetim ve yerel yönetim ilkesine ayrılması bunu çarpıcı biçimde göstermektedir. Buna yerel katılım veya yerel demokrasi adını vermek yanlış olmaz.

Bu konuda II. Büyük Millet Meclisi seçimleri sırasında, 16-17 Ocak 1923'te İzmit Basın Konferansı'nda Mustafa Kemal, Vakit Başyazarı Ahmet Emin Yalman'ın sorduğu soru üzerine Kürtlerle ilgili şu cevabı vermiştir: "Kürt meselesi; bizim yerli Türklerin menfaatine olarak da katiyen mevzubahis olamaz. Çünkü malumu aliniz bizim milli sınırlarımız içinde

bulunan Kürtler öylesine yerleşmişler ki, pek az sınırlı yerlerde yoğundurlar. Fakat yoğunluklarını kaybede ede, Türk öğenin içine gire gire, öyle bir sınır oluşmuş ki, Kürtlük adına bir sınır çizmek istesek, Türkiye'yi mahvetmek gerekir. Sözgelişi, Erzurum'a kadar giden bir sınır aramak gerekir. Ve hatta Konya çöllerindeki Kürt aşiretlerini de gözden uzak tutmamak gerekir. Dolayısıyla başlı başına bir Kürtlük tasavvur etmektense, bizim Anayasamıza göre, yani 1921 Anayasası'na göre, gereğince zaten bir tür yerel özerklikler oluşacaktır. O halde hangi ilin halkı Kürt ise onlar kendilerini özerk olarak idare edeceklerdir. Bundan başka Türkiye'nin halkı söz konusu olurken onları da birlikte ifade etmek gerekir. İfade olunmadıkları zaman, bundan kendilerine ait mesele çıkarmaları daima beklenir. Şimdi Büyük Millet Meclisi, hem Kürtlerin ve hem de Türklerin yetkili vekillerinden oluşur ve hem Kürtler ve hem Türkler, bu iki unsur, bütün menfaatlerini ve kaderlerini birleştirmişlerdir. Ayrı bir sınır çizmeye kalkmak doğru olmaz".

Söz konusu olan demokratik içerikte ve siyasal birlik anlamında bir üniterliktir. Yani tüm toplum kesimlerinin kendi kimliği ve rengiyle temsilini bulduğu genel yönetim olan Büyük Millet Meclisi; Türkiye halkı adına Türkiye Devletinin meclisidir ve bu meclis çatısı altında inkâr, milliyetçilik, ırkçılık, ayrımcılık nüveleri olsa da egemen anlayış demokratik siyasal anayasal birliktir. Tüm elverişsiz koşullara rağmen -ki o dönemde demokrasinin nesnel ve öznel koşulları içte ve dışta yeterince olgunlaşmamıştı- egemen olan ve hayata geçirilmeye çalışılan zihniyet, demokrasi sistemiyle yönetilmesi arzulanan bir cumhuriyettir. Öyle ki üniter devlet kavramını siyasal-kültürel çoğulculuğu reddeden bir kavram olarak kullanan bugünün anlayışı o dönemde söz konusu değildir. Tersine Kürtler, Türkiye Devleti yapılanması içinde kimliğiyle kültürüyle temsilini bulmuştur. Bugünkü anlayış ise tersine Kürtler yararlanmasın diye yerel yönetim yasasını dahi demokratikleştirmekten kaçınmaktadır. Bundan dolayı 23 Temmuz 1923 tarihli Lozan Anlaşması, 1921 Anayasası'ndan kopuk ele alınamaz. Hatta bu Anayasa'nın bir devamı ve tamamlayıcısı bir parçasıdır. Çünkü bu Anayasa gereği genelde Mecliste kendi kimliğiyle siyasal temsiline, özelde de yerel özerklikle kendi öz yönetimine sahip olan Kürtlerin emperyalist devletlerce bir baskı kozu olarak kullanılmasının zemini kalmamış ve bu anayasa temeli üzerinden Kürt milletvekillerinin Lozan'a çektiği telgraflarla heyetin Kürtleri de temsil ettiği vurgulanmıştır.

1921 Anayasası'nın Kürtlere sosyal ve siyasal çoğulculuk anlamında vilayet ve nahiye şuralarında özerklik hakkı çerçevesinde öz yönetim ve Büyük Millet Meclisinde kendi siyasal kimliğiyle temsil edilme olanağını

sağlayan sistemine Lozan Anlaşması'yla negatif ve pozitif kültürel haklar da eklenmiştir. Lozan Anlaşması Kanuni Esasinin ilerisine giderek gayrimüslim azınlıklar için "Azınlıkların Korunması" başlıklı Kesim 3'üncü Bölümü'nde pozitif hak ve güvenceler öngörmüştür. "Müslüman azınlıklar" kavramı ise, tartışmalarda dile gelse de Lozan Anlaşma metninde yer almamıştır. Lozan heyeti, bu konuda "Müslüman azınlıklar" kavramı içinde yer alan Kürtlerin, Çerkezlerin, Lazların vesair Türklerle birlikte kaderlerini birleştirdiğini, Türkiye Hükümetinin bunları da temsil ettiğini, yönetimde, Mecliste, her alanda eşit haklara sahip olduklarını, bu nedenle azınlık olarak gösterilmelerine gerek olmadığı tezi savunulmuştur. Kürt milletvekilleri de kendi kimlikleri ve hatta kıyafetleri ile Mecliste yaptıkları konuşmalar ve Lozan'a gönderdikleri telgraflarla Misakı Millî'ye, Kurtuluş Savaşı'ndaki beraberliğe, 1921 Anayasası'nın öngördüğü yerel yönetimlerde özerklik ve Mecliste Kürdistan milletvekili sıfatıyla Kürtleri de temsil ettikleri sistemin devam edeceğine güvenerek, azınlık değil, her alanda beraber ve eşit olduklarına vurgu yaparak, eşit ortaklık statüsünden daha geri bir durumu ifade eden azınlık statüsünde ele alınmasına karşı çıkmışlardır. Bu nedenle, içinde Kürtlerin de yer aldığı "Müslüman azınlıklar" kavramı Lozan Metnine geçmemiştir. Bununla birlikte, Lozan Anlaşması'nın negatif hak getiren özel alanlarla ilgili düzenlemesine göre; herhangi bir Türk uyruğunun gerek özel gerekse ticari ilişkilerde, din, basın ya da her çeşit yayın konularıyla açık toplantılarında, dilediği bir dili kullanmasına hiçbir kısıtlama konulamayacaktır 39'uncu maddeye göre. Bu madde, insan haklarının büyük önem kazandığı 2000'lerde Türkiye için önemli bir maddedir, çünkü ana dil hakkı açısından hiç uygulanmamıştır. Madde de, yoruma gerek duyulmayacak kadar açık bir anlatımla; Türkiye'de herhangi bir Türk uyruğunun, herhangi bir dili, herhangi bir yerde serbestçe kullanması olanağı getirilmekte ve "buna karşı hiçbir kısıtlama konulmayacaktır" denilerek hüküm güçlendirilmektedir. Fıkra incelendiğinde, resmî daireler hariç, akla gelebilecek her yerin sayılmış olduğu görülür ve bunların arasında her çeşit yayın konuları da bulunmaktadır. Dolayısıyla Türkiye'de radyo-TV'lerde Türkçe'den başka bir dilin kullanılıp kullanılmayacağı hususunun tartışılması, bu fıkranın açık hükmü karşısında anlamsız kalmaktadır. Resmi alanda pozitif hak getiren düzenleme ise, mahkemelerde kendi ana diliyle savunma yapma hakkına ilişkin olanıdır. Buna göre; devletin resmi dili bulunmasına rağmen, Türkçe'den başka bir dil konuşan Türk uyruklarına, mahkemelerde kendi dillerini sözlü olarak kullanabilmeleri bakımından uygun düşen kolaylıklar sağlanacaktır. Bu düzenlemeler, anlaşmanın siyasi hükümler kesimiyle birlikte alındığında, Türkçe'den başka bir dil konuşan vatandaşların, dile

bağlı mevcut pozitif haklarını garanti altına alma yanında, bunların korunması ve ilerletilmesi yükümlülüğünü de hükûmete yükleyerek ileriye doğru geliştirilmesinin de yolunu açmaktadır. Kaldı ki, anlaşmanın siyasi hükümler kesiminin 37 ile 45'inci maddelerine göre "Türkiye'de, 38'inci maddeden 49'uncu maddeye kadar olan maddelerin kapsadığı hükümlerin temel yasalar olarak tanınması ve hiçbir kanunun, hiçbir yönetmeliğin, hiçbir resmî işlemin bu hükümlere aykırı ya da bunlarla çelişir olmaması ve hiçbir kanun, hiçbir yönetmelik ve hiçbir resmî işlemin söz konusu hükümlerden üstün sayılmamasını yükümlenir." denilmektedir. Ne var ki Türkiye Devleti, Lozan'dan sonra özellikle Kürtler söz konusu olduğunda yasa, anayasa, kararnamelerle ve birçok resmî işlemle söz konusu hükümleri ihlal edecektir. Örneğin 1924 Anayasası ve ardından çıkarılan yasalarla bu ülkede Kürtçe konuşmak, yazmak, yayınlamak yasaklanmıştır. Yine 1930'larda kasaba ve kentlerde konuşulan Kürtçe kelime başına para cezası alınmıştır.

1924 Anayasası ve Kürtler:

20 Nisan 1924 tarihli ve 491 Sayılı Yasa ile hem Kanun-i Esasi hem de 1921 Anayasası tamamen yürürlükten kaldırılarak yeni bir anayasa, 1924 Anayasası yapılmıştır. Bu Anayasa ile vilayet ve nahiye şûralarının özerkliği kaldırılmış, tam ve katı bir merkeziyetçiliğe geçilmiştir. Anayasa görüşmeleri sırasında bu merkeziyetçi anlayış şöyle dile getirilmiştir: "Ademimerkeziyet usulüne gidilmemiştir. Türk Devletinin bir merkezi vardır bunlar merkezden idare olunur". Böylece 1921 Anayasası'nın demokrasiyi esas alan sisteminin bir ayağı olan ve farklı dil ve halkların, Kürt, Çerkez, Laz gibi kendi dilerini, kendi kaderini tayin hakkını öz yönetim temelinde çözen vilayet ve nahiye eksenli özerk yerinden yönetim sistemi kaldırılmıştır. Yine 1924 Anayasası'nın genel gerekçesinde: "Devletimiz milli bir devlettir çok milletli bir devlet değildir. Devlet Türk'ten başka bir millet tanımaz" anlayışıyla da toplumsal çoğulculuk, kültürel çeşitlilik ve farklılıklar yadsınmıştır. Bunun doğal sonucu, Türkler dışında kalan diğer farklı kimliklerin Laz, Çerkez veya Kürtlerin artık kendi kimlikleriyle Mecliste siyasal temsilinin olamayacağıdır. Anayasa'nın öngördüğü bu devlet yapılanması, hem sosyal gerçekliğe, Türkiye toplumunun çoğulcu yapısına, Türk, Kürt, Laz ve Çerkez Türkiye halkı hem de siyasal gerçekliğe, cumhuriyeti kuran halkların siyasal birliğini ifade eden Türkiye Devleti yapılanmasına yabancılaşmış bir devlet yaratmıştır. Bu devlet, Fransa'nın 19'uncu yüzyılda uyguladığı çoğulcu yapıyı yadsıyan türdeş ulus devletinin ırkçılığa, faşizme dönüşen versiyonu olarak Mussolini ve Hitler'ce uygulamaya konan totaliter devlet modelinden esinlenmiştir.

Yine 1924 Anayasası'yla, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı yerine tek tip yurttaşlık, Türk vatandaşlığı getirilerek demokrasinin temel kuralı çiğnenmiştir. Maddeye "Türk" kavramının hukuki bağı ifade ettiği şeklinde zorlama bir açıklama eklense de, bu açıklama özünde etnisiteyi, tek tip yurttaşlığı ve Türkleştirmeyi ifade eden bir kavramlaştırmaya hukukilik kazandıramaz. Hukuki tanım tersine, etnisiteyi içermez. Devletin adı Türkiye Cumhuriyeti ise vatandaşlığı da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı olmalıdır. Tüm anayasalar hukuki tanımlamayı böyle bir diyalektikle ele almaktadır. 1924 Anayasası'nda "Devletimiz milli bir devlettir. Çok milletli bir devlet değildir. Devlet, Türk'ten başka bir millet tanımaz" denmektedir. Yine bu düzenlemelerin ana amacını dönemin Başbakanı İsmet İnönü, 29 Nisan 1925 tarihli Vakit Gazetesi'nde şöyle açıklamaktadır: "Vazifemiz Türk vatanının içinde bulunanları bemahal Türk yapmaktır. Türklere ve Türklüğe muhalefet edecek anasırı kesip atacağız, vatana hizmet edeceklerden arayacağımız esas, her şeyden evvel Türk ve Türkçü olmasıdır". Aynı paralelde Anayasa, özü gereği evrensel olan insan hak ve özgürlüklerini bile Türkleştirebilmiştir. Anayasa'nın bu konuyla ilgili bölümünün başlığı da zaten Türklerin Hukuku Ammesidir. Bu baptaki maddelerin hemen hemen hepsinde hak sahipleri her Türk ya da Türkler biçiminde belirlenmiştir. Hukuk tekniğine tamamen aykırı olan bu kavramlaştırmalara göre, Türk olmayanların bu anayasaya göre bir tek görevi vardır; Türkleşmek. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'un "Bu ülkede Türk olmayanların bir tek hakkı vardır, Türklere kölelik yapma hakkı" sözleri, 1924 Anayasası'nın Türkleştirilmiş insan hakları anlayışını özetlemektedir. Bunun sonucu ise Kürtlerin tenkil, tedip, mecburi iskân, Takriri Sükûn, İstiklal Mahkemeleri, Tunceli Kanunu vb. gibi her türden baskı ve asimilasyon sürecinin devlet eliyle başlatılması olmuştur. Eğitim kurumlarında ve sosyal yaşamda vatandaş Türkçe konuş dayatmaları, Kürtçe konuşana ceza veren yasaların öngörülmesi, nüfus kayıtlarında Kürtçe isim yazılmasının yasaklanması, Kürtçe köy, ilçe, şehir, belde isimlerinin kaldırılarak yerlerine Türkçe isimler verilmesi, hızlı bir asimilasyon, Türkleştirme uygulamasına geçilmiştir.

Tek bir dil veya tek bir ırkın üstünlüğünü sağlamak için devlet gücüne başvurma politikasını formüle eden Cumhuriyet Halk Fırkası Tüzüğü, bu politikayı 1937 yılına kadar fiilî tek parti iktidarıyla özellikle Kürtlere uygulamış, 1937 Anayasa değişikliğiyle de bu politika ve uygulamaları resmen anayasallaştırmıştır. Zaten gerek 1937 Anayasa değişikliğiyle anayasallaştırılan Cumhuriyet Halk Fırkası'nın program ve tüzüğünde yer alan altı ilke arasında gerekse de bir bütün olarak 1924 Anayasası sistem

içinde olsun demokrasiye kelime olarak bile yer verilmemiştir. Oysa yapılması gereken cumhuriyeti ve onun ortak vatan gerçekliğini tartışmasız kavramak, kabul etmek, onun için de Atatürk kişiliği de dâhil toplumsal sorunların daha demokratik çözümünü Türkiye Büyük Millet Meclisinde tartışarak ve aynı cumhuriyet, Misakı Millî esaslarına bağlı ama daha demokratlaştırılan çözümlerle bunu birçok toplumsal birime taşıran cumhuriyet devrimciliğini, demokratik evrimlerle ilerleterek demokratik cumhuriyete götürmekti.

1961 Anayasası ve Kürtler:

1961 Anayasası kuvvetler ayrılığı, yargı bağımsızlığı, özerk kurumlaşmalar, genişletilmiş hak ve özgürlükler ve bunların güvencesi olarak Anayasa Mahkemesi ve iki Meclisli sistemi öngörmüştür. Ayrıca bu gelişmelerle demokrasi, hukuk devleti, hukukun üstünlüğü gibi çağdaş kavramlar da toplum gündemine girmiştir. Yine siyasal mücadele ve siyasal partiler anayasa kapsamına alınarak hukukileştirilmiş, temel hak ve özgürlükler birinci ve ikinci kuşak herkes için öngörülmüştür. Böylece hem devlet yapılanması hem de içerik bakımından 1961 Anayasası çağdaş anayasacılığa en yakın anayasa olmuştur. Ancak, kaynağını 1924 Anayasasında alan şoven ulusçuluk ideolojisinin, anayasa tartışmaları sırasında anayasa dışı bırakılamaması veya bu anayasanın türdeş ulus yaratma amacına dönük resmi ideolojiden arındırılamaması onun zayıf noktasını oluşturmuştur. 1961 Anayasası'nın Kurucu Mecliste 4'üncü maddesi konuşulurken milliyetçilikle ilgili çok önemli tartışmalar yaşanmıştır. Kurucu Meclis üyelerinden Profesör Necip Bilge, "Egemenlik kayıtsız şartsız Türk milletinindir" düzenlemesinin "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" biçiminde değiştirilmesini teklif ettiğinde, bir başka üye: "...Yalnız burada Türk kelimesi üzerinde ısrarla duracağım. Türk kelimesinin maddede kullanılmasında son derece veciz bir mana vardır. Bu itibarla bu kelimeye dokunulmamalıdır" diyerek değişime karşı tutucu bir tavır içinde olmuştur. Yine anayasanın 2'nci maddesinde geçen "milliyetçilik" ilkesinin anayasaya girip girmemesi konusunda uzun tartışmalar olmuştur. Bazı üyeler, anayasalarda ideolojilere yer verilmemesi gerektiğini, bunun anayasa tekniğine aykırı olduğunu, ideolojilerin yerinin siyasi parti programları olacağını haklı olarak söylemelerine rağmen, 1924 Anayasasına damgasını vuran hastalığın yeni anayasaya da taşınmasına engel olunamamıştır. Dönemin Devlet Başkanı ve Başbakan Cemal Gürsel'in benzer bir müdahalesiyle tartışma sonuçlanır; "Bugün Kürtçülükle yaptığımız mücadeleyi biliyorsunuz. Biz milliyetçiliği kaldırıyoruz desek, bize mi dönecekler? Evvela milletimizi Türk milleti haline getirelim. Ben asla

bu kelimenin anayasadan kalkmasına taraftar değilim. Türkiye Türk olmalıdır. Anayasadan bu tabir kalkmamalıdır". Ardından bu görüşte olmayan Profesör Doktor Tarık Zafer Tunaya ile İsmet Giritli'nin bu nedenle Anayasa Komisyonu Üyesi görevine son verilmiştir. Bununla da yetinilmeyerek, kamuoyunda 147'ler olarak bilinen ve tanınan çeşitli üniversitelerdeki demokrat öğretim üyelerinin görevlerine son verilmiştir ki bu öğretim görevlileri eşitlik ilkesinin dil bakımından uygulanması gerektiğini savunmuşlardır. Bu durum veya yaklaşım 1961 Anayasasının handikabı olarak onun sağlıklı bir demokratik anayasa olmasını veya bu anayasanın demokrasiye evrilmesini daha başından önlemiştir. Bir kere anayasa, tek bir millete dayalı milliyetçi ideolojiyi benimsediğinde farklı dil ve kültürleri olan toplumsal gruplar da bu anayasanın kendilerini ifade etmeyeceğini düşünerek karşı milliyetçiliğe yönelebilmektedirler. Ancak 1961 Anayasası'na egemen resmî ideolojiye karşı Kürtlerin refleksi ayrılıkçı ve milliyetçi hareketlere yönelmekten çok, dolaylı olarak Anayasanın sağladığı olanakları değerlendirerek anayasanın demokratikleştirilmesi için mücadele biçiminde olmuştur. Bunu da, programına Kürt sorununu anayasal vatandaşlık temelinde çözme hedefini koyan Türkiye İşçi Partisini desteklemek şeklinde göstermişlerdir. Ancak anayasadan arındırılamayan ve bir kere Türk milliyetçiliğini anayasanın resmî ideolojisi olarak kabul eden devlet yapılanması, Kürtlerin bu kendini dolaylı olarak da olsa ifade etme mücadelesini tehlikeli görerek Türkiye İşçi Partisini kapattırmıştır.

Anayasa Mahkemesinin bunu kapatma nedeni saymasının temelinde Kürt halkının anayasal vatandaşlık hakları kullanmak istemesi ve diğer tüm demokratik özlemlerini gerçekleştirmek uğrundaki mücadelesinin giderek büyüyerek anayasaya içkin olan ırkçı-milliyetçi şoven ideolojiyi zorlaması olmuştur. Bu gelişmeyi bastırmak için parti bölücülük gerekçesiyle kapatılmıştır. Adalet Partisinin "bu anayasa bol geliyor" söylemiyle ordunun "toplumsal gelişmeler ekonomik gelişmeyi aşıyor" söylemi örtüşerek; başta 1961 Anayasası'nın özgürlükçü ve sınırlı da olsa demokrasiye açık yönü olmak üzere, gelişen demokratik muhalefet hedef gösterilerek, 1971 Askerî Darbesinin gerekçeleri oluşturulmuştur. Bu temel üzerinde gerçekleştirilen 1971 askerî Darbesi ile 1961 Anayasası'nın zaten sınırlı olan demokratik olanakları ortadan kaldırılmış, özgürlükler önemli oranda tırpanlanmıştır. Yapılan değişikliklerle anayasanın 11'inci maddesine, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ileri sürülerek her türden insan hak ve özgürlüklerinin sınırlandırılabileceği hükmü getirilmiştir. Bunun sonucu, adım adım özgürlüklerin daha fazla sınırlandırılması, işlemez hale getirilmesi, hatta ortadan kaldırılması

olmuştur ki, bu aynı zamanda, farklı olana veya ötekine özgürlük tanımamanın kendi özgürlüğünü de yitireceği anlamına gelmektedir.

1982 Anayasası ve Kürtler:

Darbe zoruyla topluma dayatılan 82 Anayasası; demokrasi ve özgürlüklere düşman gören totaliter-militarist bir anlayışla kaleme alınmış. Meclisin üstünlüğü ilkesi yerine MGK'nin üstünlüğü ilkesini geçirmiş, yargı bağımsızlığını ortadan kaldırarak, hukukun üstünlüğüne dayanması gereken yargıyı ve hukuku amaç olmaktan çıkarıp yürütmeye ve egemen ideolojiye bağlı bir araç haline getirmiştir. Özgürlüklerin güvencesi kuvvetler ayrılığı ilkesi yerine, kuvvetler birliği biçiminde kutsal devlet yapılanmasını getirerek; bu kutsala üç kuşak insan hak ve özgürlüklerini kurban etmiştir. Siyasal partileri, sivil toplum örgütleri ve toplum ve bireyleri bu anayasaya egemen kılınan resmî ideoloji çerçevesi içinde tek tip düşünme ve davranmaya zorlamış, ideolojik çoğulculuk ve dil yasağına dek varan toplumsal çoğulculuğu yadsımış, ve bir bütün olarak demokrasiyi rafa kaldırmıştır. Anayasa'nın 2 ve 4'üncü maddelerinde değişmezliği ilan edilen cumhuriyetin nitelikleri şöyle açıklanmaktadır: "Türkiye Cumhuriyeti... insan haklarına saygılı,…başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan" bir devlettir. Bir başka deyişle bu devlet insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne değil, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanacaktır. Bunun anlamı devletin, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünden önce başka amaçlar için var olduğudur. O amaçta, başlangıç ilkelerinde ifadesini bulan ideolojik, siyasal, toplumsal ve kültürel çoğulculuğu yadsıyan türdeş bir ulus devletin yaratılması amacıdır. Bu amaç 19'uncu yüzyıl Fransa'sında farklı dil ve kültürleri Fransızlaştırma için kullanılan türdeş ulus devlet projesinden esinlenmiş olup, çağdaş demokrasiye, üç kuşak temelindeki evrensel insan haklarına ve hukukun üstünlüğünün egemen olduğu çağımız değerlerine aykırılığı nedeniyle çoktan terk edilmiş, Türkiye dışında bu yapılanmada ısrar eden hemen hemen hiçbir ülke anayasası kalmamıştır.

1982 Anayasasında; "insan haklarına saygı" ibaresi bu anlayışın bir ürünüdür. Buna göre devlet, "insan haklarına dayanan" bir devlet değil, "insan haklarına saygılı" bir devlettir. Bunun anlamı, insan haklarının bu ideoloji ile uyumlu olabilecek düzeyiyle tanındığı, bu ideoloji ile çelişen evrensel ölçülerin kabul görmeyeceğidir. Nitekim Anayasa Mahkemesi bir kararında, "burada sözü edilen demokratik toplum düzeniyle hiç kuşkusuz Anayasamızda gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenen hukuk düzeninin kastedildiğinde duraksamaya yer yoktur

içtihadında bulunmuştur. Yanı sıra anayasaca Türkçe'den başka dillerde eğitim yapılması yasaklanırken 42'nci maddede bu durum daha da pekiştirilmiştir. 1982 Anayasası'nın devleti, birey ve toplumdan güvenliklerin sağlanmasının karşılığı olarak özgürlüklerini bütünüyle devlete devretmesini veya devlet otoritesine bağlanarak ancak devletin izin verdiği kadar özgürlük ve demokrasiyle yetinmesini öngörmektedir. Bu anlayışa göre özgürlük ve demokrasinin ilerletilmesi, milli güvenliği ve devletin güvenliğini tehdit edeceğinden sınırlanması gerekmektedir. 06/09/1990 tarihli Kopenhag Kriterleri Belgesi'nde "Demokrasilerde halk devlet için değil, devlet halk içindir" denmektedir. Oysa 1982 Anayasası düzenlemesinde devletin güvenliği, birey ve toplumun güvenliğinin; devletin çıkarları, birey ve toplum çıkarlarının önüne geçmiştir. Birey için devlet" değil devlet için birey anlayışı egemen kılınmıştır. Sonuçta bu anlayış, temel hak ve özgürlüklere aşırı kısıtlamalar getirerek güçlü devlet karşısında bir tehdit olarak gördüğü özgür birey ve toplumu hareketsiz kılmış ve onları otoriter bir resmî ideoloji çerçevesinde vesayet altına almıştır. Bu çarpık anlayış, uygulamada, devletin anayasal gücünün dahi yeterli görülmemesine yol açmış ve bu da karanlık güç odaklarıyla ilişkiler kurulmasına, onların korunmasına ve bireysel suçlarına göz yumulmasına neden olmuştur.

Yine Anayasa'nın "Başlangıç" kısmında yer alan "egemenliği millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi veya kuruluşun bu Anayasa'da gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeninin dışına çıkamayacağı" ifadelesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anayasa Mahkemesi'nin bile bu Anayasanın belirlediği hukuk düzeninin dışına bir değişime yönelemeyeceğini belirlemektedir.

Yine bu Anayasa Meclisin iradesinin de üzerinde değişmez ve ebedî ilkeler öngörmüştür. Örneğin "Başlangıç" bölümünde geçen "egemenlik kayıtsız şartsız Türk milletine aittir" ibaresi milliyetçilik ve etnik bağnazlıktan uzak daha demokratik olan "egemenlik kayıtsız şartsız toplumundur" şeklinde sosyolojik temelde bir değişime uğratılamaz.

Aynı şekilde Anayasa'nın 4'üncü maddesinin yollamasıyla "değiştirilemez ve değiştirilmesi dahi teklif edilemeyen" bir düzenleme de Anayasa'nın 3'üncü maddesinde geçen "Devletin dili Türkçe'dir." hükmüdür.

Açık ki bu düzenleme farklı dillerin resmiyette ikinci bir resmî dil olabilme ihtimalinin önüne geçmek için öngörülmüş bir değişmezliktir. Burada sorun, Türkçe dışında toplumda konuşulan birçok dilin ille de resmî

dil yapılıp yapılmamasından öte Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve toplumun iradesine ipotek konulması ve demokratik bir zihniyetle asla bağdaşmayacak değişmezliklere ilişkindir. Bu anayasa, demokrasinin ve toplumsal gelişmenin bir gereği olarak Meclise veya ilgili farklı dilleri konuşan toplumsal yapılara bırakılması gereken bir konuyu bile ipotek altına alarak değişmezlik zırhına büründürmüştür. Oysa toplumsal hayat dinamik olduğu gibi anayasalar da dinamik ve değişkenliğe açık olmalıdır. Dinî kitaplarda söz konusu olan tanrının kuralları bile toplumsal ve çağsal değişimlere göre dönüşümler yaşarken insanlar tarafından belirlenen kurallar nasıl değişmez ve değiştirilemez kılınabilir? Dolayısıyla anayasalara değişmez-dogmatik kurallar koymak -özellikle de bu dil gibi doğal, canlı bir olguya ilişkinse hiçbir şekilde demokrasiyle bağdaşmaz. Hukuki pozitivizmin en devletçi türünün bir örneği olan 1982 Anayasası, ideolojik devletin, toplumsal yaşamın her alanına müdahale etmesini mümkün ve meşru kılan bir metin olmuştur. Siyasal alanı Anayasa ideolojisine aykırı olan düşünce ve akımlara kapatan bu Anayasa bunu bir yandan siyasi partilerin uyacakları esaslar başlığı altında getirdiği yasaklar, diğer yandan da özgürlükler rejimine getirdiği sınırlamalar aracılığıyla gerçekleştirmiştir. Siyasi partilerin uyacakları esaslar başlığı altında; "Siyasi partiler, tüzük ve programları dışında faaliyette bulunamazlar; Anayasanın 14'üncü maddesindeki sınırlamalar dışına çıkamazlar; çıkanlar temelli kapatılır" Bu yasaklar karşısında resmî ideolojinin sağ ve sol kanadında yer alan siyasi partiler dışında kalan veya resmî ideolojinin sınırları dışına taşarak ciddi bir değişim programıyla yola çıkan partilere Türk Anayasa düzeninde yer yoktur. Siyasi partileri devletin ideolojik tercihleri doğrultusunda politika yapmaya zorlayan bu anlayış, Türkiye'de siyasal partilerin neden kurumsallaşamadığı ve buna bağlı olarak da farklı çıkarları neden temsil edemediklerini açıkça ortaya koymaktadır. Tüm bu belirlemeler orta yerde dururken, kişilerin taleplerini dile getirmeleri ve örgütlenmelerin yolları yani demokratik siyaset kanalları yasalar eliyle bu kadar tıkanmışken, Kürtleri hak ve özgürlük mücadelesinin verileceği tek meşru yolun demokratik siyaset olması gerektiğine nasıl ikna edeceğiz.

Bu Anayasanın ideolojisiyle en çok çelişen ise, Kürt gerçekliğini programa almak olduğundan en çok parti kapatmada bu konuda olmuştur. Anayasa'nın 68-69 maddelerindeki siyasi parti yasaklarına paralel bir düzenlemeye giden Siyasi Partiler Yasası'nın 89'ncu maddesine göre, siyasi partiler, Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde, ulusal ya da dinsel kültür farklılıklarına ya da dil farklılıklarına dayanan "azınlıklar" bulunduğunu ileri süremeyecekleri gibi Türk dilinden ve kültüründen başka dil ve

kültürleri korumak ya da geliştirmek ya da yaymak yoluyla "azınlıklar yaratarak" ulus bütünlüğünün bozulması amacını güdemezler. Oysa Türkiye'de toplumsal bir realite olarak farklı ulusal, dinsel, kültürlerle diller doğal olarak vardır, somut-maddi bir olgudur ve demokrasilerde siyasi partiler tam da bu her türden toplumsal çelişki (dil, din, milliyet gibi), ekonomik çelişki (sınıfsal sömürüden kaynaklanan), cins çelişkisi (kadının ezilmişliği), doğa ve çevre ile olan çelişkiler vb. gibi bir çok çelişkiyi çözme iddiasıyla program oluştururlar**.** Kürt sorunu da bu türden çelişkilerden birisidir, asgari bir demokrasi sorunudur ve bu kadar toplumsal kesimi ilgilendiren bir konudur. Bunun tabu haline getirilmesi, görmezlikten gelinmesi mümkün değildir. Demokratik siyasetin özü de tamı tamına böyle bir sorunu görüp çözmektir. Bu anlayışın bir sonucu olarak, 1961 Anayasası sürecinde Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Emek Partisi kapatılırken, 1982 Anayasası döneminde de 1991 yılında Türkiye Birleşik Komünist Partisi, 1992 yılında Sosyalist Parti, 1993'te Halkın Emek Partisi, 1994 yılında ise ÖZDEP, DEP, HADEP kapatılmış ve DEHAP hakkında kapatılma davası açılmıştır. Tüm bu kapatmaların ortak noktası, bu partilerin Kürt sorununun demokratik çözümünü programlarına alarak bu toplumsal kesimlerin demokratik taleplerinin zemini olmasındandır. Bu partilerin kapatılmasına ilişkin Anayasa Mahkemesi kararlarına baktığımızda; "Türk ulusu dışında başka ulusların varlığının hukuken kabulünün egemenliğinin bölüneceği anlamına geleceği", "Kürt dili diye bir dilin olmadığı", "Kürt dilini korumak, geliştirmek, örgütlemek" gibi bir ifadenin parti programına alınamayacağı", "Siyasi Partiler Yasası'nın 81. maddesinin (b) bendinin 'kültürel tekliği' içerdiği", "her halükarda korunacak kültürün sadece tek ulusal kültür olan Türk kültürü olduğu", "Kürt kökenli yurttaşların dillerini, gelenek ve göreneklerini özel yaşamında sürdürebileceği, ancak bu farklılıkların kamusal yaşamda yasak olduğu" vb. gibi gerekçelerle "bu anayasa"nın bunu böyle öngördüğünü, dolayısıyla esas alınması gerekenin de "bu anayasa"ya egemen türdeş ulus-devlet ideolojisi olduğunu, Anayasa Mahkemesinin de bunun dışına çıkarak, evrensel hukuku (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi) veya demokrasinin evrensel ilkelerini(özgürlük, eşitlik, hoşgörü çerçevesinde farklılıkların resmen kabul ve onayının eşitliğin özü olacağı gerçeğine aykırı düşerek) uygulamaya yetkili olmadığı sonucuna varmaktadır. Ancak "bu anayasa" Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Kopenhag kriterleri ve diğer uluslararası insan hakları belgelerinde öngörülen üç kuşak insan hak ve özgürlüklerinin geçerli olduğu çağımızda, kendini çağın da üstünde tutmuş, "hukukun üstünlüğü" ilkesi yerine "bu anayasa"nın üstünlüğünü geçirmiştir. "Bu Anayasa" kapsamında siyasi partiler, "seçim yoluyla iktidar mücadelesinde 'siyaset' yapamayacaklardır.

Tıpkı bugün de yaşıyor olduğumuz gibi maalesef oy ve meclis çoğunluğu sağlansa bile 'iktidar' olamayacaklar; hükümet olsalar bile, hüküm edemeyecekler; milli iradenin temsilcisi olduğu halde temel siyasi kararları alamayacaklardır". Çünkü asıl siyaseti "bu anayasa"ya göre aynı zamanda bir anayasal kurum olan MGK belirleyecektir. Milli Güvenlik Siyaset Belgesi denilen gizli belge neyi öngörüyorsa siyasi partiler, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasa Mahkemesi ve tüm devlet organları buna göre hareket edeceklerdir.

Son Anayasa Değişikliği ve Kürtler:

1990 yılından itibaren hız kazanan anayasa değişikliği tartışmaları ardından, 1993, 1995, 2001 ve 2004 yılında anayasada çeşitli değişikler yapılmıştır. Ancak yapılan tüm bu değişiklikler, 1982 Anayasasına egemen ruh, felsefe, ideoloji, devlet anlayışına dokunmamıştır. Türdeş ulus-devlet ideolojisi hâlâ resmî ideoloji olarak, bireyi, toplumu ve kurumları bağlayan egemenliğini sürdürdüğünden ideolojik, siyasal, toplumsal, kültürel çoğulculuk temeline dayanan demokratik yapılanmaya veya demokratik ulusçuluğa geçişten söz edilemez. Dolayısıyla son dönem değişikliklerle birlikte düşünceyi ifade özgürlüğü, anayasanın öngördüğü resmi türdeş ulus-devlet ideolojisini sorgulayamama, eleştirememe, dokunamama kaydıyla tanınmaktadır. Son değişiklikler ve uyum yasalarıyla düşünce özgürlüğü, düşünceyi ifade özgürlüğü getirilmemiştir. Aksine; Türkiye'nin kurulu düzeninin resmi ideolojinin uygun gördüğü çerçeveyi anayasal dokunulmazlık zırhına büründürerek değişmezliği ebedileştirerek, var olan resmi ideolojiyi kutsallaştırmışlardır. Anayasada siyasi partilerle ilişkin olarak, siyasal partilerin faaliyet alanının genişletilmesi veya parti kapatmaların şeklen zorlaştırılması yönünde birçok değişiklik yapılmıştır ancak demokrasi ve siyasal çoğulculuk açısından asıl ve önemle yapılması gereken değişiklik, anayasanın siyasi partiler felsefesi veya anlayışı olup bu konuya hiç dokunulmamış, bu alan ile ilgili anayasanın siyasi parti yasaklarını düzenleyen 68/4 fıkrası aynen korunmuştur. Bu maddeye göre Türkiye'de siyasal partiler "bu anayasa"nın dokunulmazlık zırhına büründürülmüş resmi ideolojisinin dışına çıkamazlar, farklı düşünceler etrafında siyasal faaliyet ve örgütlenmelere gidemezler. Siyasi partileri dar birtakım ideolojik kayıtlara bağlı tutan bu madde ile siyasi partiler örgütlenme ve faaliyetleri bakımından da kıskaç altında olmaya devam etmektedir. "Siyasi partilerin uyacakları esaslar" başlığını taşıyan 69. maddede yapılan değişiklikle, "odak" kavramı yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, odaklaşma için üyelerin siyasal partiler için öngörülmüş olan yasak fiilleri yoğun bir şekilde işlemesi ve bunun partinin üst kademe

organlarınca zımnen ya da açıkça benimsenmesi aranmıştır. "Bu Anayasa'nın 69. maddesindeki değişiklikle Anayasa Mahkemesine, bir partinin üyelerinin söz ve eylemlerinin partinin yetkili organ ve makamlarınca "Zımnen" benimsenmiş görünmesini yeterli kapatma nedeni sayma yetkisi vermektedir. "Bunun pratik anlamı, yetkili organlardan çıkmayan, hatta partinin haberdar bile olmadığı söz ve eylemlerin parti tüzel kişiliğine izafe edilmesinin kapısının açık olmasıdır. Anayasa Mahkemesi'nin yasama sorumsuzluğuna giren konuşmaları bile parti kapatma gerekçesi saydığı içtihadı hatırlanırsa, bu hükmün yaratacağı sakıncaları kestirmek zor olmayacaktır". İkinci aşamada ise, bu fiillerin doğrudan doğruya üst kademe organlarınca kararlılık içinde işlenmesi yeterli sayılmıştır. Son değişikliklerle anayasanın parti kapatma nedenlerine dokunulmaması tersine ek kapatma nedenleri öngörülmesinin anlamı; Kürt sorununun çözümünü programlarına almaları nedeniyle parti kapatmalarının daha da kolaylaştırılarak devam edeceğidir. Böylece son değişikliklere rağmen ideolojik ve siyasal çoğulculuğa kapalılığını sürdüren mevcut anayasa, toplumsal ve kültürel çoğulculuğu da aynı şekilde yadsımaktadır. Bilindiği üzere Türkiye toplumu, Osmanlı İmparatorluğundan beri süregelen etnik ve kültürel bakımdan çoğulcu bir toplumsal yapıya, bir başka deyişle homojen değil heterojen bir toplumsal yapıya sahiptir. Türkiye'de Türkçe, Kürtçe, Abhazca, Arapça, Arnavutça, Çerkezce, Ermenice, Gürcüce, Kıptice, Lazca, Pomakça, Rumca, Süryanice, Tatarca, Yahudice vb. dilleri konuşulmaktadır. Böylesi heterojen toplum yapıları olan tüm devletlerde siyasal-anayasal örgütlenmeler, bu çoğulcu yapı veya farklılıkları tanıyan, onlara özgürlük, eşitlik ve hoşgörü ilkeleri ile yaklaşan devlet yapılanmasını da beraberinde getirmiştir. Bu konuda toplumsal yapısı ile siyasal-anayasal örgütlenmesi çelişki içinde olan tek ülke Türkiye olmaktadır. Tüm demokrasiyle yönetilen ülkelerde 19. yy'dan kalma bu türdeş ulusçuluk anlayışı terk edilmiş, demokratik ulusçuluğa geçilmiştir. Son değişikliklerle yapılan sadece dil yasağı getiren anayasa maddelerinin ilgili ibarelerinin kaldırılması olmuştur. Bu değişikliğin gerekçesi; "Vatandaşların günlük yaşamlarında farklı dil, lehçe ve ağızları kullanmasına herhangi bir engel bulunmadığı kabul edilmektedir." olarak ifade edilmiştir. Anayasal bazda uyum adına yapılan değişiklik bu kadardır. Burada devlet, negatif bir konuma çekilmekte, dilin özel yaşamda kullanılmasına karışmayacağını ama resmî alanda yasakların devam edeceğini, pozitif bir hak tesis etmeyeceğini ifade etmiştir. Oysa Türkiye'nin Avrupa Birliğine uyum çerçevesini çizen Katılım Ortaklığı Belgesi bunu yeterli görmemekte pozitif düzenlemelerin gereğine işaret etmektedir. Bu durum karşısında anadilde eğitim yasağı getiren 42. Madde'nin değişmesi

gerekmektedir. Maddenin son fıkrasında; "Türkçe'den başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına anadilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez" denilmektedir. Bu düzenlemeyle Anayasanın kendisi yurttaşları arasında ayırım yapmakta, bir kısım yurttaşlarına anadilleriyle eğitim hakkı tanımamaktadır. Yanı sıra hâlâ, Kürtçe alfabenin x, q, w gibi harflerini içeren isim veya yazılar üzerindeki yasak devam etmektedir. Anayasa ve yasalarda vatandaşlık, siyaset ve bilim çevrelerinin ya da bürokratların, yargıç ve hukukçuların ileri sürdüğü gibi, vatandaşla devlet arasındaki hukuksal bağ olarak anlaşılmamaktadır. Türk soyu, Türklük, Türk ve Türkiye Tarihi, Türk kültürü, Türk dili, her Türk gibi nitelemelerin vatandaşlıkla ilgisi olmadığı çok açıktır. Belirtilen durumda, sorun, vatandaşlığın nasıl algılandığıdır. Bu durumun somut analizi, Anayasa'dan başlayarak yapılmalıdır. Anayasa'nın 66. maddesi, madde başlığı ile birlikte şu belirlemeleri içerir;

"Türk Vatandaşlığı:

Madde 66-Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür. Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türk'tür. Yabancı babadan ve Türk anadan olan çocuğun vatandaşlığı kanunla düzenlenir. "Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz." Maddenin incelenmesinden, Anayasa koyucunun "Türk kimdir?" sorusunu sorduğu anlaşılıyor. O nedenle madde başlığı Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı değildir. Bir etnik kökenden gelmeyi ifade eden Türk sözcüğü kullanılıyor. Maddede, Türk tanımlanmaktadır. Türk, Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olandır. Devlet de Türk Devletidir. Bu durum vatandaşlığın bir hukuksal bağ olarak algılanmadığını, vatandaşlığın etnik kökene göre belirlendiğini göstermektedir**.** Çünkü, vatandaşı olunacak olan, Türkün vatandaş olması ve Türk Devletinin vatandaşı olmaktır. Oysa sorun vatandaşlık sorunu olarak kavransa ve algılansa, maddenin başlığının ve içeriğinin, Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı veya yalnızca vatandaşlık şeklinde düzenlenmesi gerekirdi. Böyle bir bakış açısı doğal olarak, "Türkün kim olduğu" ya da "kime Türk denir" sorusunu sormaz, "kim Türkiye Cumhuriyeti Devletinin vatandaşıdır", "kime Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşı" denir sorusunu sorardı. Böyle bir soru, gerçek anlamda hukuksal bağın saptanması amacına dönük olacağından madde içeriği şöyle düzenlenecektir; Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşıdır.

Çoğulculuk ilkesinin doğal sonucu, farklı dil, din, etnik kökenlerin varlığının kabulü, farklı düşüncelerin ifade edilmesi özgürlüğünün

bulunduğunun kabulü anlamına gelir. Yalnızca kabul değil, "devletin temel amaç ve görevleri"nin de buna göre belirlenmesi gerekir. Bunun için toplumsal ve kültürel çoğulculuğun yasal ve anayasal güvenceye kavuşturulması, siyasal düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün tam sağlanması, anayasanın dini ve milliyetçi ideolojiden yani, Türk-İslam sentezinden arındırılması, devletin tüm düşünce ve ideolojilere eşit mesafede durması, anayasada tek bir etnik (Türk) kimliğe vurgu yapan ibareler yerine, 1921 Anayasasının da benimsemiş olduğu "Türkiye Halkı", "Türkiye Devleti", "Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı" gibi kapsayıcı ibarelere dönülmesi ve kuruluşundaki bu siyasal birliğin demokratik birlikle taçlanması için anayasada "Devlet Türkiye'nin çoğulcu etnik yapısını ve kültür çeşitliliğini ülke bütünlüğü içinde korumak ve geliştirmek için gerekli tüm koşulları hazırlar ve uygun önlemleri alır" şeklinde değişime gidilmesi önerilmiştir. Böylesi bir düzenlemeye gidilmesi demokratik bir dönüşümün anayasal ifadesi olacaktı. Türkiye, Lozan Anlaşması'na atıfta bulanarak, Türkiye'nin gayr-i müslim azınlıklar dışında azınlıkları tanımadığını ifade ederek, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Uluslararası Sözleşmesi, İkiz Sözleşmeler denilen Birleşmiş Milletler Kişisel ve Siyasi Haklar Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'nin ilgili maddelerine çekince koyarak imzalamış, grup haklarını güvenceye alan pozitif ayrımcılık öngören Avrupa Azınlıkların Korunmasına İlişkin Çerçeve Sözleşmesi ile Avrupa Azınlık Dilleri Şartı'nı ise hâlâ imzalamamıştır.

Dinsel ve dilsel farklılıkları ifade etmek için kullanılan ve 6 Nisan 1994 tarihli Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu Kararı'nda geçen "azınlıkların varlığının devlet kararına dayandırılamayacağı, objektif sosyolojik bir olgu olarak ele alınacağı" kararı karşısında Türkiye'nin Lozan'a atıfta bulanarak Türkiye'de yalnızca "gayr-i müslim azınlık" ların tanındığı biçimdeki tezinin hem maddi hem de hukuki temelinin olamayacağı rahatlıkla ortaya çıkmaktadır. Kaldı ki Lozan Anlaşması'nın azınlıklar metninin içeriğine bakıldığında, Lozan Anlaşması'nın dinsel azınlıklar yanında, "Devletin resmi dili bulunmasına rağmen, Türkçe'den başka bir dil konuşan"lar kavramıyla, resmî dil Türkçe dışında kullanılan dillerin (Kürtçe, Çerkezçe, Lazca vd.) de var olduğunu ve bu dillerin negatif ve pozitif hak. 39/4 ve 39/5 bentlerinde vurgu yapılarak dilsel azınlıklara da yer verildiği görülmektedir. "Lozan'da sadece gayri müslim azınlıklar tanınmıştır" tezi yine Lozan'ın Azınlıkların Korunması başlıklı bölümünün içeriğiyle doğrulanmamaktadır. Dolayısıyla Türkiye'nin bu teze dayanarak, uluslararası sözleşmelere koyduğu çekincelerin de hiçbir hukuki geçerliliği

yoktur. Kaldı ki azınlık hakları artık devletlerin saklı yetkisinde sayılmıyor. AGİK Üzerine Uzmanlar Toplantısı'nda kabul edilen rapora göre, ulusal azınlıklar artık millî yetkiye dahil bir konu değildir. Yani ülkelerin iç işi olarak kabul edilemez. Bu konu artık "meşru uluslararası ilgi konusudur". Esasen Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne katıldığı 1954 yılında hatta 1923 Lozan'da kuramsal olarak; bireysel başvuruyu kabul ettiği 1987 yılında ise pratik olarak iç mesele sayılması sona ermiştir.

Bu bağlamda Türkiye'nin bu teze dayanarak Avrupa Ulusal Azınlıkların Korunması Hakkında Çerçeve Sözleşmesi'ni imzalamaması kınanmıştır. Türkiye'nin bu belgeleri imzalamaması, Katılım Ortaklığı Belgesi'nde geçen toplumsal çoğulculuk ve kültürel çeşitliliği resmen tanımaması, diğer uluslararası sözleşmelere (Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi, Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesi, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi vd. gibi) çekinceli olarak imzalaması ve onaylaması bir bütün olarak değerlendirildiğinde, türdeş ulus-devlet ideolojisini korumada ve demokratikleşmemede ısrar etmesi nedeniyle yeniden etnik çatışma ve toplumsal gerginlikler ortaya çıkmıştır. Bir bütün olarak son anayasa değişikleri ve buna paralel çıkarılan uyum yasaları, ideolojik, siyasal, toplumsal çoğulculuk ve kültürel çeşitlilik bakımından gerek dil ve azınlık haklarına ilişkin uluslar arası sözleşmeler ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile Kopenhag Kriterleri olsun gerekse de Katılım Ortaklığı Belgesi'nde taahhüt edilen orta vadeli hedefler bakımından olsun uyumlu değildir. Yapılan sadece Kürtçe'nin bireysel konuşulup yazılması ile özel kurs açılması, özel televizyon ve radyolarda ifade edilmesi gibi tamamen özel alanla –ki isim hakkı konusundaki kısıtlamalar devam etmektedir- sınırlı olup, anadile sıkı sıkıya bağlı ve bölünmesi mümkün olmayan anadilde eğitim hakkı, ifade, siyasal ve kültürel örgütlenme özgürlükleri önündeki anayasal ve yasal engellerin olduğu gibi durduğu görülmektedir. Bu anlamda demokratik anayasaya geçişten söz edilemez. Bunun Avrupa ve dünyada gelişme gösteren demokrasi ve üç kuşak insan hak ve özgürlükleri temelindeki anayasacılık hareketlerinin oldukça gerisinde bir durum olması yanında toplumsal beklentilere de cevap vermekten uzak oluşu, Kürt sorununun köklü demokratik çözümünü sağlamada yetersiz kalmıştır. Bunun için;

Türkiye'de yapılması gereken ulus-devletin demokratikleştirilmesidir. Bu durum, üniter devlet yapısına aykırı düşmez, zarar vermez. Aksine kardeşleşmeyi ve daha güçlü birliği sağlar, çatışmaları önler. Demokratik Cumhuriyet esas alınmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı şeklinde bir değişime gidilmeli, kültürel kimliklerin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Ulus kavramı "Demokratik Türkiye Ulusu" şeklinde kavramlaştırılmalıdır. Türkler ile Kürtler ve Anadolu'daki diğer unsurlar 'Türkiye Ulusu'nu oluşturur. Türkçe yine resmi dil kalır, bayrak tabii ki kalacaktır, Kürtlerin demokratik örgütlenmesini; kültür, dil, ekonomi, çevre, mesleki ve diğer alanlarda sağlayacak demokratik açılımlarını gerçekleştirebilmelidir. Devlete dayalı ulus yerine, demokrasiye dayalı ulus olmalıdır. Yalnız Türklere değil, herhangi bir dine veya ırka dayanmayan, insan haklarına dayanan bir ulus modeli. Bütün etnisiteleri, kültürleri bir arada toplayan bir demokratik ulus kavramı esas alınmalıdır. 'Türkiye'ye vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür' demek yanlıştır. Vatandaşlık kültürel kimlikleri kabul eden, kendi kültürel varlıklarına dayalı ulus vatandaşlığıdır. Herkesi zorla Türk saymak yerine, Türkiyeli ya da Türkiye ulusu vatandaşı denebilir. Türkiyelilik bir üst kimlik olur.

İdeolojik çoğulculuğun sağlanması için Anayasa'nın Başlangıç bölümünde yer alan resmi ideolojiden Türk-İslam sentezinden arındırılması, beraberinde ideolojik çoğulculuğu getirecektir. Böylece düşünce ve örgütlenme özgürlükleri üzerindeki resmi ideolojiden kaynaklı baskı ve sınırlamalar ortadan kalkmış olacaktır. Siyasal çoğulculuğun sağlanması için de anayasanın parti kapatma nedenlerini öngören 68/4'te düzenlenen ve siyasi parti programları ile eylemlerini resmi ideoloji ile çerçeveleyen sınırlamalara gerek kalmayacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bundan sonraki bölümüne Genel Başkanımız devam edecek.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Türk, sizin yapacağınız bu savunma tahminen, sizin tahmininize göre ne kadar devam eder?

DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ GENEL BAŞKANI AHMET TÜRK – Sayın Başkanım, bir saat sürer veya bir saate yakın.

BAŞKAN – Peki.

O zaman, saat 14.00'te devam etmek üzere ara veriyorum.

Kapanma Saati 11.55

BAŞKAN – Savunmaya kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

Buyurun.

DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ GENEL BAŞKANI AHMET TÜRK – Sayın Başkan, Yüce Mahkemenin sayın üyeleri; sizleri tekrar saygıyla selamlıyorum.

Demokrasi, ilkesizlik ve kurumsal-geleneksel esaslardan yoksunluk değildir. İlkesi; özgürlük, eşitlik, zora başvurmama, evrimsel gelişme, çıkarlara ve çözümüne saygıdır. Aslında, uygulandığı toplumun bilimsel tanımına ve aydınlanmış olmasıyla oldukça bağlantılıdır. Özgürlüğü, eşitliği tanınmamış bireyler ve gruplar oldukça, o demokrasi ciddi eksiklik içindedir ve sürtüşme, çatışma başlar. Eğer demokratik sistemle yani şiddetsiz bir şekilde aşılmazsa, devrimci süreç, isyan, savaş, ayaklanma devreye girer ve yeni bir demokratik aşamaya yol açar. Örneğin, Avrupa'nın da özünü teşkil eden çok mezhepli, kültürlü ve dilli İsviçre'de; yüzyıllara varan mezhep kavgalarından sonra "sonuçta karşılıklı olarak bitkin düşünce, hiçbir taraf karşıtını ortadan kaldıramayınca ve eğer yeniden birleşmezlerse, konfederasyonlarının (birlik biçimi) dağılacağını açık fark edince, ölüp-öldürmektense, yaşayıp-yaşatmanın üzerinde zımnen anlaştılar. Böylece çeşitliliğin hoş görülmesi birliklerinin temeli haline geldi ve demokrasi de farklılıkların uzlaşması konusunda bir antlaşma olarak gelişti. İsviçre küçük bir ülkedir. Fakat tek düze standart ve belli özellikler taşıyan bir ülke değildir. Sonuç olarak İsviçrelilerin bu konudaki –dil, kültür- deneyimi paradoksal bir belirleme ile özetlenebilir. Dil çeşitlilikleri, birliklerini zayıflatmaktan çok güçlendirmiştir ve bu farklılıkları hoş görmeleri, bağımsızlıklarının ve demokrasilerinin hem nedeni hem de sonucudur". Herhalde Türkiye için de, dil ve kültür mozaiği olması açısından alınacak çok ders vardır.

Çağdaş demokrasilerde bir diğer temel ilke siyasal düşünce ve örgütlenme özgürlüğüdür. Bu temelde, halkın yönetime katılımının başlıca aracı olan siyasi partiler, demokrasilerde merkezi bir role ve öneme sahiptirler. Siyasi partiler, toplumdaki farklı düşünce ve görüşleri siyasi alana taşıyarak, halkın temsili, siyasi iktidarın kullanılmasını sağlarlar ve muhalefet işlevlerini yerine getirirler. Bu nedenle demokratik hayatın vazgeçilmez unsurları olarak kabul edilmektedirler. Siyasi partiler, toplumsal alanda oluşan farklı görüş ve taleplerin siyasi sisteme taşınmasını sağlamaya yönelik kurumlardır. Bu yönüyle, partiler sivil toplumla siyasal toplum arasındaki bağlantıyı kurarlar. Siyasi partiler, bir yandan toplumsal talepleri siyasi karar alma mekanizmasına taşıyarak aşağıdan yukarıya bir hareketlilik sağlarken, diğer yandan makro düzeyde politikaların uygulanması yoluyla da bu taleplerin hayata geçirilmesini sağlarlar. Bu nedenledir ki, siyasi partiler uluslararası sözleşmeler ve demokratik

anayasalar tarafından güvence altına alınmıştır. Siyasi partilerin keyfi ve ölçüsüz olarak yasaklanmasının çoğulcu demokratik rejimin özünü zedeleyeceği kabul edilmektedir. Siyasi partilerin kapatılması konusundaki evrensel standartların, insan haklarına saygılı ve demokratik bir hukuk devleti olan Türkiye açısından da geçerli olması gerektiğine kuşku yoktur. Nitekim 1961 ve 1982 Anayasalarında siyasi partilerin demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları olduğu açıkça belirtilmiştir. Anayasalarımızda bu evrensel ilke yer almasına rağmen, uygulamada çok sayıda parti demokratik sistemlerde ve uluslararası sözleşmelerde öngörülen kriterlere aykırı bir şekilde kapatılmıştır. Böylece siyasi partilerin demokrasiler açısından "vazgeçilemezliği" ilkesi âdeta tersine çevrilmiştir. 1961 Anayasasının yürürlüğe girdiği tarihten bu yana Anayasa Mahkemesi tarafından yirmi dört siyasi parti kapatılmıştır. Bu sayıya askeri müdahaleler döneminde kapatılan siyasi partiler dâhil değildir. 1982 Anayasası döneminde daha yoğun biçimde parti kapatma kararları verilerek siyasi alan iyice daraltılmıştır. Partimiz Demokratik Toplum Partisinin kapatma davası iddianamesinde siyasi parti kapatma nedenlerinden bahsedilirken Avrupa İnsan Hakları Sözleşmeleri hükümleri ve Venedik Komisyonu ilkelerine de atıf yapılmakta Venedik Komisyonu ilkelerinin siyasi partiler için son derece güvenceli bir koruma sistemi getirdiği, sadece şiddeti benimseyen siyasi partilerin kapatılabileceğine cevaz verdiği gerçeği görmezlikten gelinmektedir.

Avrupa Konseyi bünyesinde ortak bir demokrasi standardını oluşturmak amacıyla kurulan Venedik Komisyonu, siyasi partilerin yasaklanması ve kapatılmaları konusundaki 2000 tarihli raporunda şu ilkeleri belirlemiştir:

Siyasi partinin anayasada barışçıl yöntemlerle bir değişiklik yapmayı savunması tek başına onun yasaklanması ya da kapatılması için yeterli bir delil olarak görülemez.

Yine, siyasi partiler, ancak şiddet kullanmayı savunmaları ya da demokratik anayasal düzeni ortadan kaldırmak suretiyle hak ve özgürlükleri yok etmek amacıyla şiddeti siyasi bir araç olarak kullanmaları durumunda yasaklanabilir.

Yine, partilerin yasaklanması veya kapatılması biçimindeki yaptırım istisnai bir tedbir olarak en son çare biçiminde kullanılmalıdır.

Yine, siyasi parti hakkında dava açılmadan önce, davayı açacak hükümet ya da diğer devlet organlarınca, siyasi partinin özgür ve demokratik siyasi düzen veya hak ve özgürlükler için gerçek bir tehlike

oluşturup oluşturmadığına ve kapatma ya da yasaklama yaptırımı dışında daha hafif tedbirlerle bu tehlikenin önlenmesinin mümkün olup olmadığına bakılmalıdır.

Siyasi parti kapatma davaları, hukuki usulün tüm güvencelerine yer veren, aleni ve adil bir yargılama sonucunda karara bağlanmalıdır.

Bu ilkelerden de anlaşılacağı üzere, Venedik Komisyonu siyasi partilerin ancak şiddeti savunma veya şiddeti politik bir araç olarak kullanma durumunda kapatılabileceğini belirtmektedir.

Demokratik Toplum Partisi, toplumun demokratikleşmesinde, devletin ve mevcut anayasanın demokratikleşmesinde, siyasal partiler yasasının demokratikleşmesinde, demokrasinin tabana yayılması ve doğrudan demokrasinin geliştirilmesinde ve Kürt sorununun da bu temelde demokratik şekilde çözülmesinde önemli bir rolü ve işlevi olan bir partidir. Demokratik Toplum Partisi, demokratik siyaset yapmakta, Kürt sorununun barışçıl ve demokratik çözümü için çalışmaktadır. Demokratik Toplum Partisinin, PKK ile herhangi bir örgütsel bağlantısı ve ilişkisi yoktur. Demokratik Toplum Partisi, Kürt sorununun demokratik çözümüne dönük siyaset yapan bir partidir. Kapatma davası, DTP'nin bu çabalarına yönelik bir tasfiye politikasıdır. Bu aynı zamanda Kürtlerin demokratik siyaset yapma zeminini ortadan kaldırma, Kürt sorunun demokratik çözümüne karşı bir tasfiye girişimi olarak görmekteyiz. Kürt sorununun diyalogla, demokratik yollarla çözümünü istemeyen güçler, Kürtlerin dil ve kültürel vb. demokratik haklarının tanınmasını engellemek için kapatma davasını devreye koymuştur. Bu hukuki değil siyasi bir yönelimdir. Demokrasi açısından asıl sorgulanması gereken bu yaklaşımın kendisidir. DTP'nin kapatılmasını isteyen anlayış, demokrasi ve hukuk dışı bir anlayıştır.

Türkiye'de yerleşik olan militan demokrasi anlayışı, kendisini, siyasal partilerin faaliyet özgürlüğüne getirilen sınırlamalarda açıkça göstermektedir. "Sınırlı politik alan" teorisi çerçevesinde, Anayasa ve Siyasi Partiler Kanunu'nda gerçekleştirilen düzenlemelerle siyasal partilerin faaliyet özgürlüklerinin önemli ölçüde sınırlandırıldığı görülmektedir. Gerçekten, her iki pozitif hukuk metni, resmî ideolojiyle sınırlı "politik alan" teorisinden hareketle, sınırlı bir çoğulculuk anlayışını somutlaştırmakta ve siyasal partileri bu sınırlı alanda siyaset yapmağa mahkûm etmektedir. Bu sınırları kabul etmeyen ya da aşmaya çalışan siyasal partilerin akıbeti, ülkenin "siyasal parti mezarlığı"na gömülmesine neden olmaktadır.

Çoğulcu demokratik siyaseti baltalayan ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde en önemli engellerden biri olarak duran bu

pratik, siyasal partilerin kapatılması rejiminin gözden geçirilmesine yönelik arayışlara yol açmaktadır. Bu arayışlara bakıldığında, bunların çok büyük oranda "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi" kararları etrafında odaklandığını görmekteyiz. Bunun temel nedenlerinden biri, Türkiye'nin Sözleşme'den doğan yükümlülüğünün yerine getirilmesi gereğidir. Diğeri ise, Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecindeki Türkiye'nin Avrupa Birliği müktesebatına ve özellikle de "Kopenhag Siyasi Kriterleri"ne uyum sağlama çabasıdır. Kopenhag Siyasi Kriterlerinden olan "demokrasi" ve "insan hakları" kavramlarının "Avrupa mekânı"ndaki ortak standartlarının tespitinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin üstlendiği rol dikkate alındığında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına uyum çabalarının Avrupa Birliği açısından taşıdığı önem kolaylıkla anlaşılacaktır. Gerçekten de, "Avrupa Anayasal Belgesi" olarak adlandırılan "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi"nin uygulanması ve yorumlanmasında temel bir işlev üstlenen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin "Avrupa demokratik kamu düzeni" anlayışına yaslanarak, Sözleşme kapsamına giren özgürlükler açısından geçerli olan standartları oluşturmaya çalışan bir kurum olması, onun, Avrupa Birliği açısından taşıdığı önemi ortaya açıkça koymaktadır.

Anayasa Mahkemesinin verdiği siyasal parti kapatma kararlarından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru konusu edilenleri iki kategoride toplamak mümkündür. Bunlar, "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" ilkesi ve "laik devlet" ilkesine aykırılık nedeniyle verilmiş olan kapatma kararlarıdır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Parti Kapatmalarla ilgili kararları:

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Siyasal Parti Özgürlüğü

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, siyasal partilerden açıkça söz etmemektedir. Ancak, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, siyasal parti özgürlüğünü, Sözleşme'nin "dernek kurma ve toplantı özgürlüğü" başlıklı 11. maddesi çerçevesinde değerlendirmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin siyasal parti özgürlüğünün sınırlarına ilişkin yaklaşımını doğru okuyabilmek için, Mahkeme'nin bu konudaki yaklaşımının özlü bir anlatımına yer veren "Venedik Komisyonu Raporu"na kısaca bakmakta yarar vardır.

Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'nin isteği doğrultusunda "Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu" tarafından hazırlanan "Siyasal Partilerin Yasaklanması, Kapatılması ve Benzeri Önlemlere İlişkin Başlıklar" adlı rapor Komisyonun 10-11 Aralık 1999 tarihli 41'inci kurul toplantısında kabul edilmiştir. Raporda yer alan ilkelerin çoğunluğu Türk hukukunda da

geçerli olmakla birlikte, bazı ilkeler açısından Türk hukuku ile Sözleşme sistemi arasındaki temel farklılığı ortaya koyması açısından önem taşımaktadır. Raporda yer alan ve konumuz bakımından önem taşıyan bazı ilkeleri şu şekilde sıralamak mümkündür:

Siyasal partilerin serbestçe kurulup faaliyet göstermelerine ilişkin getirilecek sınırlamalar, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve diğer uluslararası sözleşme hükümlerine uygun olarak yapılabilir.

Yine, siyasal partilerin yasaklanması ya da kapatılması, ancak partilerin demokratik anayasal düzeni yıkmak, hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak amacıyla şiddet kullanılmasını benimseme ya da şiddeti politik bir amaç olarak kullanması durumunda haklı görülebilir.

Bir siyasal parti, üyelerinin bireysel eylem ve davranışlarından dolayı sorumlu tutulup kapatılmamalıdır. Ancak, eğer üyenin eylem ve davranışları partinin yetkili organlarının açık ya da örtülü desteğine sahipse, partinin sorumluluğu yolu açılmış olur.

Siyasal partilerin yasaklanması ya da kapatılması önlemi, ciddi bir yaptırım olduğu için büyük bir dikkat ve titizlik içinde kullanılmaktadır. Hükümetler ya da devletin diğer organları, yetkili yargı makamından bir partinin yasaklanması ya da kapatılmasını istemeden önce, ülkenin koşullarını dikkate alarak, ilgili partinin özgürlükler ve demokratik bir siyasal düzen için gerçek bir tehlike oluşturup oluşturmadığını ve sözü edilen tehlikenin daha hafif önlemlerle engellenip engellenemeyeceğini tartışmalıdır.

Siyasal partilerin yasaklanması ya da kapatılması, Anayasa Mahkemesi ya da yargı güvencesi ve adil yargılama ilkesinin uygulandığı bir yargı makamına bırakılmalıdır. Bu yaptırım, ancak istisnai durumlarda ve ölçülülük ilkesi dikkate alınarak uygulanmalıdır. Söz konusu önleme, parti üyelerinin değil, bizzat siyasal partinin kendisine atfedilebilecek ve bu önlemi haklı kılabilecek yeterli ve açık delillerin bulunması durumunda başvurulmalıdır.

Raporun ilerleyen bölümünde, yukarıda sıralanan ilkelerin kısa açıklamalarına yer verilmektedir. Bu açıklamaları özetlemek gerekirse; siyasal partilerin faaliyet özgürlüğüne getirilecek sınırlamalar Sözleşme'nin 11. maddesinin ikinci fıkrası bakımından zorunluluk, yasallık ve ölçülülük ilkelerine uygun olmalıdır; sınırlamalar, uluslararası yükümlülükler göz ardı edilerek, yalnızca iç hukuka dayandırılamaz; siyasal partilere uygulanacak kapatma yaptırımı, ancak demokratik toplum düzeni

bakımından kabul edilebilecek bir gereklilik söz konusu olduğunda uygulanabilir; kapatma önlemi, siyasal partinin demokratik düzen ve özgürlükleri ortadan kaldırıcı veya bunları açıkça tehdit edici faaliyetler içinde bulunduğunun somut delillerle ortaya konulması halinde başvurulabilir; bunun tespitinde, siyasal partinin şiddeti benimseyip benimsemediği ya da silahlı mücadele, terör ya da yıkıcı bir faaliyeti organize ederek mevcut düzeni devirmek amacı güdüp gütmediğinin araştırılması gerekir; meşru araç ve yöntemlerle kurulu anayasal düzenin barışçıl değişimini amaçlayan bir siyasal parti yasaklanamaz ya da kapatılamaz; prensip olarak hiçbir siyasal parti, üyelerinin eylem ve davranışlarından dolayı sorumlu tutulamaz, ancak eğer bu eylem ve davranışlar partinin desteğine sahip olması ya da parti programı çerçevesinde gerçekleşmiş olması halinde, partinin sorumluluğu yoluna gidilmelidir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye'den Yapılan Başvurular Hakkında Verdiği

Kararlara baktığımızda ve başvuruların bilançosuna baktığımızda, bugüne kadar Türk Anayasa Mahkemesi tarafından hakkında kapatma kararı verilen 12 siyasi parti Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin başvurmuştur. Yapılan başvurulardan beşi sonuçlandırılmış olup, bunlardan dördünde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesinin ihlal edildiği kararına varılmıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından verilmiş ve kesinleşmiş olan ihlal kararları şunlardır:

Sayın Başkan, ben bunları tek tek saymak istemiyorum; zaten bilinen şeylerdir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Sosyalist Parti, ÖZDEP, HEP, DEHAP, DEP hakkında verilmiş olan kararlardır. Bunun için sizleri fazla yormadan bunları geçmek istiyorum.

Burada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kriterleri açısından bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Siyasal partiler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından "dernek kurma ve toplantı özgürlüğü" başlıklı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesi kapsamında değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, Sözleşme'nin 11. maddesinin siyasal partilere uygulanmaması gerektiği doğrultusundaki iddiaları reddetmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göre, "11. maddenin lafzından anlaşılan, siyasal partilerin demokrasinin düzgün işlemesi için temel örgütlenme biçimlerinden biri olmasıdır. Demokrasinin Sözleşme sistemi içindeki önemi dikkate alındığında, siyasal partilerin 11. maddenin kapsamına girdiğinden kuşku duyulamaz".

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, siyasal parti kapatma kararlarına ilişkin Sözleşme'nin 11. maddesinin ihlal edilip edilmediğini incelerken, önce Sözleşmede düzenlenen haklardan herhangi birine bir müdahalenin var olup olmadığına, daha sonra ise, bu müdahalenin haklı olup olmadığına bakmaktadır. Buna göre Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin karar alma süreci şu şekilde işlemektedir:

Müdahalenin varlığı: Mahkeme ele aldığı davalarda, önce siyasal parti özgürlüğüne herhangi bir müdahalenin veya engellemenin var olup olmadığına bakmaktadır. Bir siyasal partinin kapatılmasına karar verilmiş olması Sözleşmenin 11. maddesinde yer alan örgütlenme özgürlüğüne yapılmış bir müdahale olarak kabul edilmektedir.

Müdahalenin haklılaştırılması: Bu aşamada, müdahalenin bir yasa hükmüne dayanıp dayanmadığı (yasallık ilkesine uygunluk),

2) Müdahalenin 11. maddenin ikinci fıkrasında sıralanan meşru sınırlama nedenlerinden birini gözetip gözetmediği (meşru amaç olması),

3) Meşru sınırlama nedenleriyle yapılan müdahalenin ölçülü olup olmadığı (demokratik toplum düzenin gereklerine uygun olup olmadığı) incelenmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, siyasal partiler söz konusu olduğunda, Sözleşme'nin 11. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sınırlama nedenlerinin -tıpkı 10. maddenin ikinci fıkrasında olduğu gibi- dar yorumlanması gerektiğini söylemektedir. Mahkemeye göre, siyasal partilerin örgütlenme özgürlüklerine yapılacak sınırlamalar, sadece inandırıcı ve zorunlu nedenlerle haklı gösterilebilir. Ayrıca Mahkeme, 11. maddenin ikinci fıkrası anlamında bir gerekliliğin olup olmadığının saptanmasında sözleşmeci devletlerin sınırlı bir takdir yetkisine sahip olduklarını; bu takdir yetkisinin, hem mevzuat hem de bunu uygulayan bağımsız mahkemelerin kararlarını da kapsayan titiz bir Avrupa denetimine tabi olduğunu hatırlatmaktadır.

Öte yandan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, siyasal parti kapatma davalarında Sözleşme'nin 11. maddesinin, düşünce özgürlüğünü düzenleyen 10. maddesi ışığında değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Çünkü Mahkemeye göre, düşünce özgürlüğünün korunması, dernek kurma ve toplanma özgürlüğünün amaçlarından biridir. Bu nedenle Mahkeme, 10. maddeye ilişkin görüşlerine siyasal partilerle ilgili kararlarında da yer vermektedir. Mahkeme, çoğulculuk olmadan demokrasi olamayacağı düşüncesinden hareketle, 10. maddede güvence altına alınan

düşünce özgürlüğünün, yalnızca lehte olduğu kabul edilen zararsız "haber" ve "düşünceler" için değil, aleyhte olan, çarpıcı veya rahatsız edici haber ve düşünceler açısından da geçerli olduğu sonucuna ulaşmaktadır.

Son olarak Avrupa Mahkemesi, siyasal parti kararlarında, "Avrupa kamu düzeni"nin temel bir özelliği olarak kabul ettiği demokrasinin "çoğulculuk" ilkesi üzerine vurgu yapmaktadır. Mahkemeye göre, demokrasinin temel niteliklerinden biri, bir ülkenin sorunlarını şiddete başvurmadan diyalog yoluyla çözebilme imkânını sunabilmesidir.

Bu çerçevede Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kapatma davalarına dair kararlarından bazılarını hatırlatmakta fayda vardır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, ÖZDEP davasında, öncelikle Türk Hükümetinin, partinin kapatma kararından önce kendisini feshettiğini, bu nedenle Türk Anayasa Mahkemesi tarafından verilen kapatma kararının mağduru olamayacağı şeklindeki ilk itirazını incelemiştir. Mahkeme, partinin kendisini feshetmesinin, kapatma davasının olası olumsuz sonuçlarından kaçınmak amacıyla yapıldığını, dolayısıyla özgürce alınmış bir karar olmadığını belirtmiştir. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Siyasi Partiler Kanunu'nun 108. maddesi gereğince de, kararın verildiği tarihte partinin varlığını sürdürmediğinin ileri sürülemeyeceğini belirterek, Hükümetin bu konudaki ilk itirazını reddetmiştir.

ÖZDEP davasında -diğer iki davadan farklı olarak- Hükümet, ÖZDEP'in programında silahlı mücadeleyi desteklediğini ve halkı ayaklanmaya teşvik ettiğini ileri sürmüştür. 8 Aralık 1999 günlü kararında bu iddiayı inceleyen Mahkeme, ÖZDEP'in programında şiddete ve ayaklanmaya teşvik ya da demokratik ilkelerin reddi anlamına gelen herhangi bir ifadeye rastlanılmadığını; tam tersine, politik amaca ulaşmak için demokratik kurallara uymanın gerekliliğinin vurgulandığını belirtmiştir. Mahkeme'ye göre, kapatma gerekçesi olarak kullanılan ifadelerin benzerleri, Avrupa Konseyi üyesi devletlerinde faaliyet gösteren partilerin programlarında yer almaktadır. Parti programında "ulusal ve dinsel azınlıkların self determinasyon hakkı"na göndermede bulunulması ve bu çerçevede Kürtlere ve Diyanet İşleri Başkanlığının statüsüne ilişkin görüşlere yer verilmesi, Türk devletinin temel ilkelerine aykırılık oluştursa da, bu durum demokratik ilkelerin ihlali anlamına gelmez. Mahkeme, Türkiye Birleşik Komünist Partisi ve Sosyalist Parti kararlarındaki içtihadına paralel olarak, ÖZDEP'in kapatılması kararının Sözleşme'nin 11. maddesinin ihlalini oluşturduğu tespitinde bulunmuştur.

Yine, Halkın Emek Partisiyle ilgi bir karar:

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, "Yazar, Karataş, Aksoy ve HEP" kararında, bir siyasal partinin, devletin yasal ya da anayasal düzenini değiştirme doğrultusundaki faaliyetlerinin ancak iki koşulun varlığı halinde meşru görülebileceğini söylemektedir: Bunlardan biri, amaçlarla kullanılan araçların meşru ve demokratik olması; diğeri ise, önerilen değişikliğin temel demokratik ilkelere uyumlu olmasıdır. Buna göre, şiddeti teşvik eden veya demokrasinin bir ya da birden fazla ilkesine uymayan bir siyasal proje öneren veya söz konusu ilkelerin ortadan kaldırılmasını amaçlayan veya demokratik toplumlarda tanınan hak ve özgürlüklere karşı koyan bir siyasal parti Sözleşme'nin korumasından yararlanamaz.

Bu davada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, kendi geleceğini tayin hakkı ve dilsel hakların savunulmasının demokrasinin temel ilkelerine aykırı olmadığını bildirmiştir. Mahkemeye göre, HEP'in, siyasi projeleri aracılığıyla Türkiye'nin demokratik rejimini tehlikeye sokacağına ilişkin ciddi olgulara rastlanmamıştır. Partili yöneticilerin, güvenlik güçlerinin terörle mücadele konusundaki bazı davranışlarına karşı sert ve düşmanca eleştirileri, tek başına partinin şiddete başvuran silahlı örgütlerle aynı kapsama alınması için yeterli bir veri oluşturmamaktadır diyor. Kişilere karşı yapılan eleştirilere oranla, hükümetlere karşı yapılan eleştirilerin sınırı daha da geniştir. HEP yöneticileri ve milletvekillerinin, silahlı kuvvetlerin eylemlerini eleştirerek seçmenlerine karşı görevlerini yerine getirmek amacı dışında başka bir amaç güttüğü kanaatine varılamamıştır diyor. Yani, yapılan devletin silahlı güçlerinin eleştirilmesi bir siyasi partinin hakkıdır diyor.

Mahkeme, HEP'in, ülkedeki demokratik rejimi tehlikeye sokan veya şiddeti teşvik eden ya da haklı gören bir tutumu bulunmadığını, dolayısıyla kapatılmasının acil bir toplumsal gerekliliğe cevap vermediğini ileri sürmüştür. Siyasal partilerin kapatılması önleminin radikal niteliğine dikkat çeken Mahkeme, demokratik bir toplumda başvurucuların örgütlenme özgürlüğüne yapılan bu müdahalenin gerekli olmadığı sonucuna varmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin, bölünmez bütünlük ilkesini ihlalden dolayı kapatılan siyasal partilere ilişkin kararları ile Türk Anayasa Mahkemesinin bu davalara ilişkin tutumu birlikte incelendiğinde şu sonuçlara varmak mümkündür:

Bölünmez bütünlükle ilgili davalar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ile Türk Anayasa Mahkemesi arasında ciddi yaklaşım farklılıklarının varlığını ortaya koymaktadır. İki yargı organı arasındaki yaklaşım farklılığı,

her iki organın demokrasi ve insan hakları anlayışlarındaki farklılığa dayanmaktadır. Türk Anayasa Mahkemesinin bu konudaki yaklaşımının esin kaynağı 1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olduğu dikkate alındığında, bunda yadırganacak bir şey olmadığı anlaşılacaktır. Gerçekten, 1982 Anayasası, anayasacılık düşüncesine ters düşen bir tutumla, "eksik demokrasi", "sınırlı insan hakları" ve zayıflatılmış hukuk devleti" formülü üzerine inşa edilmiştir. Siyasal katılım kanallarını dar tutan, siyasete kuşkuyla yaklaşan, siyasal alanı anayasa ideolojisiyle uyuşmayan siyasal akımlara kapatan, devleti kutsayan, yücelten, kutsadığı devlet karşısında birey ve toplulukları korumasız bırakan, temel hak ve özgürlükleri "sorumluluk ve ödev" kavramları ekseninde düşünen, yargıyı güçsüz kılarak ve denetim dışı hukuksal işlemler kategorisini kabul ederek hukuk devleti ilkesini zayıflatan özellikleriyle bilinen Türk Anayasası, "Avrupa mekânı"nda yaratılmaya çalışılan ortak demokrasi ve hukuk devleti anlayışından bir hayli uzak bir gelenek üzerine kurulmuştur. Her ne kadar söz konusu Anayasa, 1995 ve 2001 değişiklikleriyle birlikte önemli ölçüde revizyona tabi tutulmuş, demokrasi ve insan haklarına ilişkin sınırlar genişletilmişse de, Anayasanın antidemokratik ve antiözgürlükçü genetik yapısı hâlâ varlığını korumaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin, Sözleşme'nin 11. maddesinin ihlal edildiği tespitinde bulunduğu bu davalarda, "bölünmez bütünlük" ilkesi ile demokrasinin "çoğulculuk" ilkesini uzlaştırma çabası ön plana çıkmaktadır. Türk Anayasa Mahkemesi'nin böyle bir çaba içinde olmadığı, verdiği kapatma kararlarıyla sabittir. Türk anayasa yargıcı, karar verirken "ölçü norm" olarak Anayasaya dayandığına ve Anayasanın kendisi de çok açık bir biçimde tercihini "bölünmez bütünlük" ilkesi lehine ortaya koyduğuna göre, bu konuda yargıçlardan çok fazla bir şey beklemek elbette ki doğru olmaz. Nitekim, Anayasa Mahkemesi de, -Anayasa'ya koşut olarak- "bölünmez bütünlük" ilkesine mutlak üstünlük tanırken, "çoğulculuk" ilkesini tümüyle ihmal etmiştir. Oysa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi verdiği bütün kararlarında demokrasinin "çoğulculuk" ilkesi üzerine özel bir vurgu yapmaktadır. bu ilkeyi düşünce özgürlüğüyle irtibatlandırarak, şiddeti teşvik dışındaki bütün düşünce açıklamalarını çoğulculuğun bir gereği olarak görmek elbette mümkündür.

Türk Anayasa Mahkemesi, "devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" ilkesini bir bütün olarak kabul etmektedir. Evet, bu doğrudur, biz de kabul ediyoruz. Daha açık bir söyleyişle, "devletin toprak bütünlüğü" ile "devlet ve halkın bütünlüğü" değerleri arasında bir dereceleme yapmamakta; her ikisini de eşit değerler olarak görmektedir. Yani, devletin

bölünmez bütünlüğü ile halkın bütünlüğü arasında aslında farklı bir yorumu getirmek gerekiyor.

Ulusal güvenliğin sağlanması amacına bağlı olarak parti yasaklamada meşru kabul ederken, "devlet ve halkın bütünlüğü"nü bu korumadan yararlandırmamaktadır.

Türk Anayasa Mahkemesi ile Avrupa Mahkemesi siyasal parti faaliyetlerini denetlerken farklı öğelere vurgu yapmaktadırlar. Anayasa Mahkemesi kararlarında, daha çok "program", "ifade", "söz" ve "söylem" öne çıkarken; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, partilerin amaçları ve -bunlarla bağlantılı- eylemlerini dikkate almaktadır. Bu farklılığa bağlı olarak, Anayasa Mahkemesi, tüzük ve programlarında yer alan (anayasal düzeni sorgulayan) görüş ve önerileri nedeniyle -Anayasanın açık hükmü gereği- siyasal partilerin kapatılmasına hükmedebilmesine karşılık; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, şiddet unsurunu dışlama kaydıyla, siyasal partilerin her türlü görüş, ifade ve eylemlerinin Sözleşme'nin 11. maddesinin sağladığı korumadan yararlanacağını savunmaktadır.

Türk Anayasa Mahkemesi, kararlarında, anayasal düzene uygun davranma ile anayasal düzene uygun düşünmeyi aynı kategoride değerlendirmektedir. Mevcut anayasal düzeni "mutlak" ve "değişmez" bir değer olarak kabul eden Anayasa Mahkemesi, bu düzene muhalif söylemler geliştiren siyasal partileri Anayasa'ya aykırı bularak kapatmaktadır. Oysa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bir devletin mevcut anayasal düzeniyle bağdaşmayan siyasal proje ve önerilerde bulunulmasının, demokrasiye aykırı olduğu şeklinde anlaşılamayacağını söylemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göre, bir devletin mevcut anayasal yapısıyla çatışsa da, farklı siyasal programların önerilmesi ve bunların tartışmaya açılması, demokratik ilkeler içerisinde kalmak ve demokrasiye zarar vermemek kaydıyla demokrasinin özünü ifade eder diyor.

Bölünmez bütünlük ilkesine aykırılıktan dolayı Anayasa Mahkemesinin kapatma kararı verdiği son parti HADEP'tir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı HADEP'in devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü bozmaya yönelik eylemlerin odağı hâline geldiği gerekçesiyle kapatılması isteminde bulunmuştur. Kapatma davasının davalı patinin tüzük ve programının Anayasa'ya ve Siyasi Partiler Kanunu'nun bölünmez bütünlükle ilgili kurallarına aykırılıktan dolayı değil de partinin somut eylemleri gerekçe gösterilerek açılması yüksek yargı organlarının tutumundaki değişime işaret etmektedir.

Ancak Anayasa Mahkemesi, geçmiş kararlarındaki yoğunluk ve katılıkta olmasa da, yine bölünmez bütünlük ilkesini yorumlayışında "resmi doğrular"ı tekrarlamaktan kendini alıkoyamamıştır. Karardaki değerlendirmesinden, Anayasa Mahkemesinin, kültürel kimlik ve azınlık hakları ile etnik soruna ilişkin yaklaşımında özde bir değişiklik olmadığı anlaşılmaktadır.

HADEP hakkında verilen kapatma kararının tümü dikkatlice incelendiğinde, Anayasa Mahkemesinin, davalı partinin şiddeti teşvik edip desteklediğini, şiddeti politik bir araç olarak kullandığını ve şiddete dayalı bir faaliyet içinde olan bir örgütle ilişki içinde olduğunu gösteren deliller üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Başka bir anlatımla, Anayasa Mahkemesi, davalı Partinin eylem ve faaliyetleri ile "şiddet" olgusu arasındaki doğrudan ve dolaylı bağlantıyı ispatlama çabası içinde olmuştur. Ayrıca bu kararda, davalı Partinin Genel Başkanı ile diğer yöneticilerinin soyut düşünce açıklamalarının Anayasa ve yasaya aykırılığı tek başına irdelenmemiş, daha çok bunların şiddet olgusuyla bağlantısı üzerinde durulmuştur.

Kürt sorunu tartışmalarına Demokratik Toplum Partisinin yaklaşımı:

PKK, Türkiye'nin türdeş ulus-devlet yapılanmasından kaynağını alan Kürtleri inkâr ve asimilasyon politikasına karşı ilk etapta bir tepki hareketi olarak doğmuş, 12 Eylül darbesinin yarattığı baskı, yasak ve işkence ortamında gelişmiş, devletin PKK'ye karşı yürüttüğü mücadelede özellikle Kürtlere karşı kullandığı aşırı ve orantısız güç nedeniyle de geniş kitlesel tabana kavuşmuş bir harekettir. Dolayısıyla çözümsüz bırakılan Kürt meselesinin doğurduğu PKK ile Türkiye'nin demokratikleşemeyen ve dil yasağına dek varan türdeş ulus-devlet ideolojisi arasında diyalektik bir ilişki vardır. Bu diyalektik ilişkiyi görmeyen, bu realiteyi dikkate almayan hiçbir çözüm politikasının da başarı şansı olmamıştır. Temelde partimiz Demokratik Toplum Partisinin diğer siyasi partilerin birçoğundan farklı olarak söz konusu bu diyalektik ilişkiyi göz ardı etmeyen yaklaşımı ve bu temelde üretmeye çalıştığı çözüm politikaları, bu davanın açılmasının da asıl nedenini oluşturmaktadır. Yani PKK'yi Kürt sorununun bir sonucu olarak ele alan ve bu sorundan bağımsız olarak değerlendirmeyen partisel yaklaşımımız, bize göre bu yargılamanın temel kaynağıdır. Partimiz, PKK'yi Kürt sorununun dışında, ondan ayrı ve bağımsız ele almanın temel bir hata olduğunu, PKK'yi ayrı bir sorun olarak değerlendirmek yerine bir sonuç olarak değerlendirmenin çözümü daha mümkün ve daha kolay kılacağını savunmaktadır. Demokratik Toplum Partisi, Kürt sorunundan kaynaklı

Devlet-PKK çatışmasının da basit bir asayiş-güvenlik ve terör vakasına indirgenemeyeceği kadar çok yönlü ve çok kapsamlı olduğunu düşünmektedir. Bu teşhis, sorunun çözümüne giden yolu belirleme açısından hayati derecede önemlidir. Sorun salt terör sorunu olarak tanımlarsa bu durumda yapılacak tek şey şudur; terörle mücadele adı altında, elinde silah olan veya olmayan bütün örgüt üyelerini öldürmemiz ya da en azından öldürmeye çalışmanız gerekir. Yine eğer sorun terör sorunu ise; bu kişileri öldürdüğünüzde sorunun da bitmiş olması gerekir. Ayrıca terörün asıl amacının toplumda korku, panik ve tedhiş yaratmak olduğu göz önüne alındığında, mantıken böyle bir örgütün toplumsal desteğinin de olmaması gerekir. Dolayısıyla böylesi bir teşhisten hareketle yapılması gereken tek şey öldürmek olacaktır. Zaten 25 yıldır yapılanlar da tam olarak budur. Partimizin çözümsüz siyaset dediği siyaset de işte budur.

Bu çözümsüzlük siyasetine karşılık DTP daha reel bir bakış açısıyla objektif bir teşhis yaparak soruna "Kürt sorunu " demektedir. PKK'yi de bu sorunun içinde bir parça ve sorunun çözümünde görmezden gelinemeyecek bir aktör olarak ifade etmektedir. Bu teşhisle soruna yaklaşıldığında, daha fazla demokrasi ve diyalog ile hem Kürt sorununun hem Türkiye'nin genel demokrasi sorunlarının ve hem de bunlara bağlı olarak varlığını sürdüren şiddet sorununun çözümünün çok daha kolay ve mümkün olduğunu, partimiz ısrarlı bir dille savunmaktadır.

DTP'ye yönelik neredeyse bütün devlet ve hükümet kurumlarının el birliğiyle başlattığı "terörist ilan edin" baskısı, partimizin işte bu ilkesel politikalarına aykırı bir tutumdur. Sorunu biz de resmi devlet söylemiyle tanımlarsak diğer siyasi yaklaşımların düştüğü hataya düşmüş oluruz ve çözümsüzlük politikalarına hizmet eden militarist yöntemleri savunmak dışında hiçbir politika üretemez hale geliriz. Bir siyasi partinin herhangi bir sorunu tanımlama ve ona uygun çözüm politikaları üretme konusunda özgürlüğü ve özgünlüğü olmayacaksa, bu sistemin adı ne demokrasi ne de başka bir şey olur.

Kaldı ki terör kavramının evrensel ölçekte kabul görmüş bir tek tanımının dahi olmadığı, yeryüzünde neredeyse her devletin kendine göre bir "teröristinin" olduğu, özellikle de muhalif hareketleri bastırabilmek için, neredeyse her silahlı hareketin en az bir devlet tarafından terörist ilan edildiği ve bu haliyle şu anda dünyada terörist olarak tanımlanmayan hiçbir silahlı hareketin kalmadığı da düşünüldüğünde, partimizi bu siyasi çıkar karmaşasında ille de herhangi bir terör tanımını tartışmasız bir şekilde kabule zorlamak hukuk dışı bir tutumdur.

Ayrıca, sorunu resmî söylem ile aynı şekilde yorumlamamak, asla şiddeti benimsemek veya desteklemek anlamına gelmez. Partimizin şiddete karşı olan duruşu net ve ilkeseldir. Bu şekilde partimiz üzerinde oluşturulmaya çalışılan psikolojik baskı ile sanki partimiz soruna "terör sorunu" demeyerek şiddeti destekleyen bir konumdaymış gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Buna karşılık sanki terör diyenler de şiddet karşıtı ve barıştan yanaymış gibi hava yaratılmak istenmektedir. Oysa bu ülkede barış için en çok mücadele eden, en çok bedel ödeyen, en çok eylem ve etkinlik yapan hareket partimiz Demokratik Toplum Partisidir. Soruna terör sorunu diyenler ise asıl şiddet yanlısı politikalarda ısrar eden ve çözümü sadece askeri operasyonlarda gören çevrelerdir. Bu çevreler ve siyasi partiler bugüne kadar hiçbir çözüm projesi sunmamış, işin kolayına kaçmış ve sorunu sürekli askerlere havale etmişlerdir. Siyaset ne yazık ki sorumluluğunu yerine getirmekten kaçınmaktadır.

Sayın Başsavcının iddianamede şiddet olaylarından söz ederken devlet şiddetine bir tek kelimeyle dahi değinmemiş olması işte bu zihniyetin ürünüdür. Yakılıp boşaltılan üç bine yakın köye, binlerce faili meçhul siyasi cinayete, kaçırılıp gözaltında kaybedilen yüzlerce insanımıza, işkenceye maruz kalan tutuklanan milyonlarca insana, güvenlik gerekçesiyle yakılan ormanlara, ev ve yol aramalarında insanlarımıza yapılan hakaretlere, cezaevlerinde yaşanan insanlık dışı işkencelere, dışkı yedirilen köylülere, köy meydanında çırılçıplak soyularak cinsel organından iple bağlanıp dolaştırılanlara, çatışmada ölen örgüt üyelerinin kesilen kulaklarına ve yakılan vücutlarına bir tek kelimeyle de olsa değinilmemiş olması bu açıdan manidardır. Eğer Türkiye'de terör kavramı tartışılacaksa işte bütün bunlar da göz önünde bulundurularak tartışılmalıdır.

PKK lideri Abdullah Öcalan ise özellikle İmralı yargılamaları boyunca Kürt sorununun siyasi, barışçıl ve demokratik çözümünü savunmuştur. Makul bir çerçevede, Kürt sorununun demokratik çözümünü, demokratik birliği, özgür eşit yurttaşlığı öngören, ayrılıkçılığı reddeden "zorla ayrılın deseler de ayrılmayacağız" diyen, Kürt sorununun üniter devletin veya ulus-devletin demokratikleşmesi ve yerel yönetimlerin demokratik yetkilerinin artırılmasıyla çözülmesini isteyen Abdullah Öcalan'ın, evrensel hukuka ve demokrasiye ters düşmeyen bu yaklaşımını partimizin tartışmaya değer bulması normal karşılanmalıdır. Çünkü, bizim de istediğimiz silahların susması ve gerçekten bu sürecin sona ermesidir. Görüşlerin kimden geldiğine bakılmaksızın değerlendirilmesi, siyasi, hukuki, ahlaki hiçbir sorun teşkil etmemektedir. Kamuoyunun üzerinde etki yaratan bu ve benzeri görüşlerin, toplumsal barışımıza katkı sunması

doğrultusunda değerlendirilmesi siyasetçiler olarak vicdani görevimizdir. Eğer sayın Başsavcı gazete köşeleri ve internet sitelerinden alıntı yapmak yerine İmralı Cezaevi resmi görüşme tutanaklarını Adalet Bakanlığından isteyip de oradan takip etseydi belki de bu konudaki fikirleri değişmiş olacaktı.

Görülecektir ki, bu görüşlerin hiçbiri şiddet içermediği gibi, her biri demokrasiyi ve barışı ifade etmektedir. Kürt sorununun çözümünü içeren bu görüşler, Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığını tehlikeye sokmayacak ve Türk halkının onurunu sarsmayacak içeriktedir. Bu durum, ifade edilen görüşleri çok daha önemli ve uygulanabilir kılmaktadır.

Türkiye'de 25 yıldan beridir yaşanan çatışmaları sonlandırmak için iyi niyetle çabasını ortaya koyan herkese kulak verilmesi barışçıl politikaların bir gereğidir.

Kaldı ki devlet organlarının birçoğunun dahi dikkatle izleyip değerlendirmeye çalıştığı, bizzat devlet yetkililerinin İmralı'ya giderek kendisinin görüşlerini aldığı düşünüldüğünde, partimizin böylesi bir suçlamayla karşılaşması haksızlıktır. Öcalan konusunda başımızı kuma gömerek devekuşu siyaseti yapmamız beklenemez. Toplumsal, sosyal, siyasal bir realite olmasından kaynaklı olarak bu bir zorunluluktur. Siyasetçinin görevi temsil ettiği toplumun sorunlarını çözmek olduğuna göre, ülkemizdeki şiddetin durması için yapılan her çağrıya kulak vermek bizler açısından kaçınılmazdır. Bu konudaki 25 yıllık hatalı politikaları eleştiren bir siyasal hareket olarak gerçekçi yaklaşımlar ortaya koymak ve yaşanan acıları dindirmek bizler açısından tarihi bir misyondur. DTP'nin bu önemli misyonunu yerine getirebilmesi ve sorunun tümüyle demokratik zemine çekilebilmesi için partimizin önünün açılması gerekir. Böylesi tarihî bir gelişme, Türkiye demokrasisine muazzam bir katkı yapacaktır. Tersi durumun yaratacağı sorunların iyi görülmesi gerekir. Bizlere umudunu bağlayan milyonlarca insanın demokratik sisteme olan inançlarını kırmamamız gerekir.

Şimdi izninizle son olarak iddianamedeki atılı suçların hâlihazırda bulunduğu aşamalara dair çok kısa istatistiki bilgiler sunmak istiyorum.

İddianamede yer alan 141 soruşturma ve dava dosyasının "bulunduğu aşama" yönünden incelenmesinde; hali hazırda;

Derdest dosyalar 126 adet dosyanın halen soruşturması veya yargılaması sürmektedir.

Kesinleşen dosyalar 15 adet soruşturma veya dava dosyasının yargılamaları sona ermiş, verilen kararlar kesinleşmiştir.

Kesinleşen bu kararlar şunlardır: 10'u berat, 1'i takipsizlik, 4 para cezası, 1 erteleme, 2 hapis cezası. Bu cezalardan bir tanesi daha DTP kurulmadan önce işlenmiş bir suça dairdir.

İddianamede yer alan suçların % 89.36 sı kesinleşmiş yargı kararı yoktur. iddianamede yer alan 141 eylem partinin kapatılmasını gerektirecek nitelikte olmayıp, 129'u yani %93'ü ifade ve örgütlenme özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken olaylardır.

Asgari 200 bin üyesi bulunan partimizin kapatılması nedenini oluşturduğu iddia edilen 141 maddelik eylem listesi incelendiğinde;

- 129 adet iddianın sözlü beyan ve basın açıklaması olduğu,

- 4 olayda isimleri geçen kişilerin parti üyesi olmadığı

- 12 davanın beratla sonuçlandığı,

- 31 davanın halen derdest olduğu

- 33 hazırlık soruşturmasının devam ettiği;

- 38 davanın Yargıtay aşamasında olduğu,

- 9 davada verilen kısa süreli cezaların para cezasına çevrildiği;

Bir davada da kısa süreli ceza nedeniyle erteleme mevcut olduğu anlaşılmaktadır.

Esasen birçok mahkûmiyet kararında Ceza Muhakemeleri Kanunun 231. maddesindeki 'hükmün açıklanmasının ertelenmesi' uygulamasının yapılmadığı, yapılması halinde 'hiçbir hukuksal sonuç doğurmayacağı' açıktır.

İddianameye konu olan 141 eylemin 129'u yani %93'ünün düşünce açıklama özgürlüğüyle ilgili olduğu ve bunların 'kesinleşmeleri' halinde bile, birçoğunun Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden geri döneceği davalar niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

İddianamede sunulan kanıtların bir kısmı gerçeğe aykırı çarptırılmış ve hukuksal değerli olmayan zorlama kanıtlardır:

İddianamede yer alan 141 maddelik eylem listesinin;

- 12 davada verilen beraat kararlarının Yüksek Mahkemeden gizlendiği;

- 4 ayrı eylemde partili olduğu iddia edilen kişilerin parti ile hiçbir ilişkisi bulunmadığı anlaşılmaktadır.

SONUÇ VE İSTEM:

Önsavunma dilekçemizde yer alan;

- İddianamede yer alan 141 eylemle ile ilgili soruşturma ve dava sonuçlarının akıbetinin sorulmasına, anılan soruşturma ve davaların sonuçlanıp kesinleşmelerinin BEKLENMESİNE;

- İmralı Cezaevi Müdürlüğünden görsel ve yazılı görüşme kayıtlarının istenmesine,

- Dışişleri Bakanlığından bugüne kadar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından verilen parti kapatma kararlarının orijinal çevirilerinin istenmesine,

- Maliye hazinesinden parti kapatmalar ve dokunulmazlıklar nedeniyle verilen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları sonucu ne kadar tazminat ve gider ödendiği (Hükümet tarafından tutulan yabancı avukatlara yapılan ödemeler dahil) bu ödemeler nedeniyle sorumlular hakkında rücu yoluna gidilip gidilmediğinin sorulmasına,

-Siyasi Partiler Kanunu'nun 78, 80, 81, 101 ve 103'ncü maddeleri, anayasanın 2, 3, 10, 36, 37, 38, 42, 66, 68, 69'ncu maddelerine aykırı olduğundan; Anayasaya aykırılık iddiamızın ciddi kabul edilerek, bu maddelerin iptaline,

- Siyaseten yasaklanması istenen tüm üyelerin davaya "müdahil" olarak kabullerine ve savunmalarını yapmaları için kendilerine süre verilmesine,

- Başsavcılığın ihtiyati tedbir isteminin reddine,

- Yukarıda ayrıntılı olarak sunduğumuz ve Sayın Mahkemenizin resen gözeteceği nedenlerle; yasa ve yönteme, eşitlik ilkesine, düşünce özgürlüğüne, Anayasa, Siyasi Partiler ve Seçim Yasalarına, Yüksek Seçim Kurulu kararlarına, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ilgili maddelerine, tüm ulusal ve ulusalüstü belgelere, kısaca hukuka ve adalete aykırı davada;

Sayın başsavcının tek tek iddialarına karşı ekte sunacağım dosyada ayrıntılı bir savunma bulunmaktadır. Bu nedenle sözü bu şekilde burada uzatarak gereksiz yere zamanınızı almak istemiyorum. Son söz olarak şunları ifade etmek istiyorum:

Sayın Başkan, Yüce Mahkemenin sayın üyeleri; Partimiz Demokratik Toplum Partisi, Türkiye'de başta Kürt sorunu olmak üzere temel bütün sorunların kalıcı çözümüne dönük önemli bir role ve misyona sahiptir. Bu

rolümüzü oynayabileceğimiz zeminler dahi yaratılmadan partimizin kapatılması büyük bir talihsizlik olacaktır. Özellikle Meclise girdiğimiz günden bu yana diyalog kanallarını zorlayarak akan kanı durdurmaya çalışan olağanüstü insani çabamızın görmezden gelinmesi Türkiye'ye kazandırmak yerine maalesef ki kaybettirmiştir. Birlikte yaşamın mümkün olduğu, amacımızın da bu olduğu, kardeşçe kucaklaşmanın hepimizin ortak özlemi olduğu, daha demokratik bir cumhuriyetin hepimizin hakkı olduğu inancını güçlü bir şekilde savunan partimiz, Türkiye demokrasisi açısından büyük bir şanstır.

Sayın Başkan, Parlamentoya geldiğimizden beri sorunun çözüm yerini Ankara, çözüm merkezinin Parlamento olduğunu hep ifade ettim. Bu inançla bugün siyaset yapıyoruz. Amacımız demokratik, sivil yöntemlerle ülkemizi kucaklaştırmaktır. Bugün duygusal atmosferi aşacak, halkı sevgiyle kucaklaşacak bir ortak akla ihtiyaç vardır, bir diyaloga ihtiyaç var. Biz aslında Türkiye'de bunu gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Verdiğimiz iki önemli mesaj var: Güç kullanarak, sopa politikasıyla bu sorunun çözülmeyeceğini, yine diğer tarafta silahı hak arama yöntemi olarak kullanmanın sorunu çözmeyeceğini çok açık bir şekilde ifade etmekteyiz. Ancak bize çok önemli bir sorumluluk düşmektedir. Biz o bölgeden geliyoruz, yaşanan süreçleri biliyoruz, yaşanan olayları biliyoruz, yaşanan Ergenekonları biliyoruz, Ergenekonların beslendiği kaynakları biliyoruz. Biz on yıl önce bunları dile getirdiğimizde kimse buna inanmıyordu; ama, biz bunları yaşamıştık.

Türkiye'nin, diyalogla, ortak akılla, uzlaşıyla sorunları çözmesinden başka bir seçeneği yoktur. Biz rolümüzü o şekilde, etkin bir şekilde oynamak istiyoruz. Evet, bugün biliyoruz eğer duygusal bir atmosferin etkisinde bir kararı oluşturursak bu partinin kapatılması için bin sebep var; ama, barış, uzlaşı, diyalog, hukukun üstünlüğü, demokratik değerlerin topluma yansıtılması konusunda değerlendirirsek, kapatılmaması için de bin bir sebep var.

Gerçekten bu şansın heba edilmeyeceğine inanıyoruz. Yüce Mahkemenizin hukukun temel felsefesinden hareketle hukukun birlikte yaşamayı kolaylaştıran bir görevi olduğunu göz önünde tutarak karar vereceğinize inanıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum".

VII- İNCELEME

A- İDDİANAMENİN KABULÜ KARARI

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, Cafer ŞAT, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılımlarıyla 23.11.2007 gününde yapılan ön inceleme toplantısında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının Demokratik Toplum Partisi'nin temelli kapatılmasına karar verilmesi istemini içeren 16.11.2007 günlü, SP.135 Hz.2007/2 sayılı iddianamesinin Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 175. maddesine göre kabulüne OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

B- ÖN SORUNLAR

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının iddianamesinde kapatma istemi dışında Davalı Parti'ye yönelik bazı tedbirlerin uygulanması istemine de yer verilmiş, bunun yanında Davalı Parti tarafından da bazı istemler ileri sürülmüştür. Davanın esası hakkında karar verilmeden önce bu istemler hakkında karar verilmiştir.

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının İstemleri

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının iddianamesinde, kapatma ve yasaklılık istemleri dışında ayrıca, giderilmesi güç veya olanaksız durumların ortaya çıkmaması için, dava süresince Anayasa Mahkemesi'nin her türlü tedbire karar verebilmesi gerektiği, eylemler ve ağırlıkları gözetilerek, Demokratik Toplum Partisi'nin dava süresince olası faaliyetleri de dikkate alınarak, giderilmesi güç ve olanaksız durumların ortaya çıkmaması yönünden:

-Dava tarihinden itibaren yapılacak seçimlere katılmaktan alıkonulması, ayrıca dava tarihinde parti üye veya yöneticisi olanların bir başka siyasi parti listesinden veya bağımsız olarak dava süresince seçimlere katılmasının önlenmesi,

- Ödenecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesi,

- Üye kayıtlarının durdurulması,

önlemlerinin uygulanması hukuksal gereklilik olduğundan, dava süresince devam etmek koşuluyla, ivedilikle bu önlemlere hükmedilmesi istenilmiştir.

Davalı Parti savunmalarında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının talep ettiği önlemler arasında yer alan "Bu çerçevede dava süresince Anayasa Mahkemesi, davalı partinin faaliyetlerinin durdurulması, SPY ve parti tüzüğünde gösterilen belirli veya bütün organlarının faaliyetlerinin durdurulması, dava süresince seçimlere katılamaması ayrıca dava tarihinde parti üyesi olanların bir başka siyasi parti listesinden veya bağımsız olarak da dava süresince seçimlere katılmasının önlenmesi, ödenecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesi, üye kayıtlarının durdurulması gibi önlemlere hükmedebilecektir" şeklindeki ifadelerin hukuk sınırlarını aşan, anti-demokratik talepler olduğunu belirterek istemlerin reddine karar verilmesini istemiştir.

27.12.2007 gününde Başkan Haşim KILIÇ, Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Üyeler Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ, Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılımlarıyla yapılan oturumda Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının istemleri ile ilgili olarak aşağıdaki karar alınmıştır;

"Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının, Demokratik Toplum Partisi'nin temelli kapatılmasına karar verilmesi istemini içeren 16.11.2007 günlü, SP.135. Hz. 2007/2 sayılı iddianamesi ve ekleri, konuya ilişkin rapor, ilgili Anayasa ve yasa kuralları okundu, gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın, davalı Parti'nin dava süresince yapılacak seçimlere katılamayacağına, dava tarihinde Parti bünyesinde üye, yönetici, belediye başkanı ve milletvekili olarak görev alanların bir başka siyasi parti listesinden veya bağımsız olarak dava süresince seçimlere katılamayacağına, Parti'ye ödenebilecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesine ve Parti'nin üye kayıtlarının durdurulmasına yönelik;

1- Tedbir istemleriyle ilgili olarak davalı Parti'nin savunmasının alınmasına gerek bulunmadığına, Fulya KANTARCIOĞLU'nun "Davalı Parti'nin savunmasının alınması gerektiği" yolundaki karşıoyu ve **OYÇOKLUĞUYLA,**

2- Tedbir istemlerinin bu aşamada koşulları oluşmadığından **REDDİNE,** Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün "Davalı Parti'ye ödenebilecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesine ve davalı Parti'nin üye kayıtlarının durdurulmasına", Mehmet ERTEN'in ise "Davalı Parti'ye ödenebilecek hazine yardımlarının banka hesabında blokesine" ilişkin istemlerin koşulları oluştuğundan kabulüne karar verilmesi gerektiği yolundaki karşıoyları ve **OYÇOKLUĞUYLA,**

B- Gereği için karar örneğinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine, **OYBİRLİĞİYLE,**

27.12.2007 gününde karar verildi".

2- Davalı Demokratik Toplum Partisi'nin İstemleri

Davalı Parti'nin 11.2.2008 günlü ön savunmasında;

1- İddianamede yer alan 141 eylemle ile ilgili soruşturma sonuçlarının akıbetinin sorulmasına,

2- İmralı Cezaevi Müdürlüğünden görsel ve yazılı görüşme kayıtlarının istenmesine,

3- Dışişleri Bakanlığından bugüne kadar AİHM tarafından verilen parti kapatma kararlarının orijinal çevirilerinin istenmesine,

4- Maliye hazinesinden parti kapatmalar ve dokunulmazlıklar nedeniyle verilen AİHM kararları sonucu ne kadar tazminat ve gider ödendiği (Hükümet tarafından tutulan yabancı avukatlara yapılan ödemeler dahil) bu ödemeler nedeniyle sorumlular hakkında rücu yoluna gidilip gidilmediğinin sorulmasına,

5- SPK'nun 78, 80, 81, 101 ve 103 üncü maddelerinin, yapılan anayasa değişiklikleri sonucu, Anayasa'nın 2, 3, 10, 42, 66, 68, 69 uncu maddelerine aykırı olduğundan; Anayasaya aykırılık iddiamızın ciddi kabul edilerek iptaline,

6- Siyaseten yasaklanması istenen tüm üyelerin davaya "müdahil" olarak kabullerini ve savunmalarını yapmaları için kendilerine süre verilmesine,

7- Hazine yardımı yapılmadığından bu talebin reddine,

karar verilmesini istemiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı esas hakkında görüşünde, davalı Parti'nin istemleri ile ilgili olarak, Anayasa'nın 68. ve 69. maddelerinde ve Siyasi Partiler Yasası'nın 101 ve 103. maddelerinde bir siyasi partinin kapatılmasına konu olan bireysel eylemlerin yargılamalarının tamamlanması ve buna bağlı olarak belli bir suç veya suçlardan mahkumiyet şartının öngörülmemiş olduğunu, eylemin gerçekleştirilmesinin esas alındığını, söz konusu düzenlemelere göre odaklığı tesbit ederken Anayasa Mahkemesi'nin "eylemleri" değerlendireceğini, bu nedenle davalı partinin ön savunmasında ileri

sürdüğü suç ya da eylemlerin yargı sürecinin beklenmesi gereğine dair itirazın hukuki gerekçesinin bulunmadığını, SPK.'nun 101 ve 103. maddelerinin tamamen Anayasa hükümleri paralelinde düzenlemeler içermekte olup, Anayasa'ya aykırılıklarından söz edilmesinin mümkün bulunmadığını, hükümlülerin görüşmelerinin de dahil olduğu infaz hukukuna ait düzenlemelerin 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirildiğini, anılan yasaya göre görüşmelerin görsel ve yazılı kayıt altına alınmasının hukuken mümkün olmadığını bu nedenle görüşme kayıtlarının istenmesi yolundaki mümkün olmayan talebin reddine karar verilmesi gerektiğini, ön savunmanın sonuç bölümünün 3 ve 4. numaralarında yer alan istemlerin, davanın konusu ile ilgilerinin ve hükme etkilerinin bulunmadığını, Anayasa'nın 149. maddesinin dördüncü fıkrasında Anayasa Mahkemesi'nin Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinden inceleyeceğinin, ancak gerekli görüldüğü durumlarda sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabileceğinin öngörülmekte olduğunu, siyasi parti kapatma davalarında ise siyasetten yasaklanması istenilen kişilerin konumları itibarıyla mağdur ve suçtan zarar gören sıfatları bulunmayıp, eylemleri davalı partinin tüzel kişiliği bünyesinde değerlendirilen kişiler olmaları nedeniyle davaya müdahil olarak katılmalarına karar verilemeyeceğini ileri sürerek davalı Parti'nin istemlerinin reddine karar verilmesini istemiştir.

21.5.2008 gününde Başkan Haşim KILIÇ, Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Üyeler Sacit ADALI, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılımlarıyla yapılan oturumda Davalı Demokratik Toplum Partisi'nin istemleri ile ilgili olarak aşağıdaki karar alınmıştır;

"Demokratik Toplum Partisi'nin 11.2.2008 günlü ön savunmasında ileri sürdüğü istemler, ilgili Anayasa ve yasa kuralları okundu, gereği görüşülüp düşünüldü;

1- İddianamede yer alan 141 eylem hakkındaki soruşturma sonuçlarının sözlü savunmaya kadar takip edilmesine,

2- İmralı Cezaevi'ndeki avukat görüşmelerine ait yazılı ve görsel kayıtların istenmesine ilişkin istemin daha sonra karara bağlanmasına,

3- Dışişleri Bakanlığı'ndan bugüne kadar siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından verilen kararların orijinal Türkçe tercümelerinin istenmesi talebinin **REDDİNE,**

4- Maliye Bakanlığı'ndan siyasi partilerin kapatılması ve dokunulmazlıklar nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nce verilen ihlal kararlarına dayalı olarak ne kadar tazminat ve gider ödendiğinin, bu ödemeler nedeniyle sorumlular hakkında rücu yoluna gidilip gidilmediğinin sorulması talebinin **REDDİNE,**

5- 22.4.1983 günlü, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun;

a- 78., 80. ve 81. maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolundaki istemin ciddi olmadığından **REDDİNE,** Sacit ADALI, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın E.1999/1 (Siyasi Parti - Kapatma) sayılı davanın 9.7.2002 günlü ara kararında belirtilen gerekçeye katıldıkları yolundaki farklı gerekçeleriyle,

b- 101. ve 103. maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolundaki istemin ciddi olmadığından **REDDİNE,**

21.5.2008 gününde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi".

C- GENEL AÇIKLAMA

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 120 sayfa ve ekli 42 klasörden oluşan 16.11.2007 gün ve SP.135 Hz.2007/2 sayılı iddianamesiyle; davalı Parti'nin terör örgütü tarafından kurdurulduğu ve yönetildiğine dair bilgiler, gerçekleşen eylemler ve kesinleşmiş mahkeme kararları ile Yerel Cumhuriyet Başsavcılıklarında devam eden hazırlık soruşturmalarına ve mahkemelerde açılmış bulunan kamu davalarına konu olan ve ayrıca parti üyeleri tarafından gerçekleştirilen eylemler ve sarfedilen beyanlar ile Parti tüzük ve programındaki kimi anlatımlar dikkate alınmak suretiyle Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılmasına karar verilmesini istemiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının iddianamesinin ekinde gönderilen klasörler; Abdullah Öcalan'ın avukat görüşme notlarını içeren gazete ve internet çıktıları, terör örgütü ile davalı Parti arasındaki ilişkiyi ortaya koyan haberleri içeren gazete küpürleri, parti üyeleri tarafından gerçekleştirildiği ileri sürülen 141 adet eylemle ilgili soruşturma ve/veya kovuşturmaya ilişkin belgeler, haklarında yasaklama istenen şahıslara ait üyelik, doğum ve sabıka kayıtları, davalı Parti'nin tüzük ve programı, kurucular listesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını içermektedir.

2949 sayılı Yasa'nın 33. maddesine göre siyasi parti kapatma davaları, Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uygulanarak dosya üzerinden karara bağlanmaktadır. Muhakemenin yürütülmesi, hükmün tesisi ve oylamalara ilişkin hususlarda Anayasa'da ve 2949 sayılı Yasa'da özel hükümler

bulunmadığı sürece 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uygulanacaktır. Anayasa Mahkemesi'nin önceki kararlarında ifade edildiği gibi siyasi parti kapatma davaları ceza niteliği ağır basan kendine özgü davalardır.

3.10.2001 günlü 4709 sayılı Yasa ile Anayasa'nın 149. maddesinde yapılan değişiklikle siyasi parti kapatma davalarında kapatılmaya karar verilebilmesi için beşte üç oy çokluğu şartı getirilmiştir. Anayasa'nın 69. maddesinin altıncı fıkrası, bir siyasi partinin kapatılmasını Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerin odağı haline gelme koşuluna bağlamaktadır. Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemlerin yoğunluğu ve ağırlığı partinin kapatılması ya da devlet yardımından yoksun kılınması yaptırımının temelini oluşturmaktadır. Her bir eylemin gerçekleşip gerçekleşmediğinin ve Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasının kapsamında olup olmadığının saptanması, uygulanacak yaptırımı doğrudan doğruya etkilemektedir. Bu nedenle nihai karar öncesi aşamalardaki oylamaların salt çoğunlukla yapılarak bir siyasi partinin Anayasa'ya aykırı eylemlerin odağı haline geldiğinin saptanması uygulanacak yaptırımı doğrudan etkileyeceğinden Anayasa'nın 149. maddesinde belirtilen nitelikli çoğunluk şartının işlevselliğini engeller. Açıklanan nedenlerle kanıtların değerlendirilmesi oylamalarında da Anayasa'nın 149. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen beşte üç oy çoğunluğunun aranması gerekmektedir.

Anayasa'nın 149. ve 2949 sayılı Yasanın 33. maddeleri uyarınca Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinden inceleyip karara bağlayacağı, siyasi parti kapatma davalarında da sözlü savunmanın ancak siyasi parti genel başkanlığı veya tayin edeceği bir vekil tarafından yapılabileceği gözetildiğinde, beyan ve eylemleri nedeniyle kapatma davasında adı geçen parti mensuplarının yazılı savunmalarını Anayasa Mahkemesine sunulmak üzere davalı Parti'ye ulaştırmalarına bir engel bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Nitekim hakkında yasaklama istenilen şahıslardan Halil İmrek tarafından 8.9.2008 günlü, İbrahim Binici tarafından 16.9.2008 günlü bireysel savunma dilekçeleri sunulmuştur.

Davalı parti üyelerinin parti kurulmadan önceki eylemleri ile iddianamede belirtilen ve parti kurulmadan önce gerçekleşen olayların hükme esas alınıp alınmayacağı tartışılmıştır. Anayasa'nın 69. maddesinin altıncı fıkrasında parti üyelerinin ya da parti organlarının eylemlerinden söz edildiğine göre, davalı parti kurulmadan önce gerçekleşmiş eylemlerin

partiye isnat edilmesi mümkün görülmemiştir. Bu gerekçeye göre, davalı Parti'nin İmralı Cezaevi'ndeki avukat görüşmelerine ait yazılı ve görsel kayıtların istenmesine ilişkin isteminin de reddine karar verilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Davalı Siyasi Parti'nin kapatılması istemi ile birlikte isimlerini saydığı 221 kişi için de yasaklama isteminde bulunmuştur. Ancak yapılan incelemeler sonucunda, iddianamede Burak Avcı ismine sehven yer verildiği ve isimleri geçen şahıslardan Halil İrmek, Mehmet Sefa Güngör ve Mehmet Topçu'nun davalı Parti'nin üyesi olmadıkları anlaşılmıştır. davalı Parti üyesi olan Fevzi Kara hakkında yasaklama istenmiş ise de, adı geçen şahsın dava açılmadan önce 11.10.2007 tarihinde öldüğü saptanmıştır.

Davalı Demokratik Toplum Partisinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına hitaben yazdığı 4.4.2007 günlü, 2007/127 sayılı yazı ile, Partinin 1. Olağanüstü Kongresinin 28.2.2007 tarihinde yapıldığı belirtilerek, Kongrede seçilen Parti Meclisi asıl ve yedek üyeleri çizelgesi ve Merkez Yönetim Kurulu görev dağılımı, Merkez Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyeleri çizelgesi ve ilk kez seçilenlere ilişkin evrakın gönderildiği anlaşılmıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Davalı Demokratik Toplum Partisine hitaben yazdığı 16.5.2007 günlü, SP.135 Muh.2007/305 sayılı yazı ile, Leyla Zana ve Selim Sadak'ın mahkumiyet hükümlerinin infazlarının durdurulmuş olduğunun, hükümlülüklerinin ortadan kalkmadığının, infazlarının askıya alındığının belirtildiği, Partinin 1. Olağanüstü Kongresine ait evrakın incelenmesinden adı geçenlerin Parti Meclisi asıl üyeliklerine seçildiklerinin görüldüğü, partiye üye olmayanların parti organlarında görev alamayacaklarının öngörülmüş bulunması nedeniyle bu kişilerin Siyasi Partiler Kanunu'nun "siyasi partiye üye olamayacakları" belirleyen 11/b maddesi gereğince parti üyeliğinden ve parti organlarında aldıkları görevlerden çıkartılmasının istendiği anlaşılmıştır. Aynı yazıda Diyarbakır il yönetim kurulu üyesi Hilmi Aydoğdu'nun da kesinleşmiş müebbet ağır hapis cezasına hükümlü olduğu belirtilerek parti üyeliğinden çıkartılması istenmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının anılan yazısına rağmen kapatma davasının açıldığı tarihe kadar davalı Parti tarafından Leyla Zana, Selim Sadak ve Hilmi Aydoğdu ile ilgili yazı gereğinin yerine getirilmediği, adı geçenlerin partiye üye olmadıkları ile ilgili olarak yargılama sürecinde de davalı Parti veya ilgililer tarafından da herhangi bir savunma yapılmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen esas ve ölçütler gözetilerek yapılan incelemelerde, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının iddianamesinde gösterilen eylemlerden; davalı Partinin kuruluşundan önceye ait olduğu görülen, davalı Parti ile ilişkisi kurulamayan, gerçekleştiği veya davalı Parti mensuplarınca gerçekleştirildiği saptanamayan veya düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında olduğu sonucuna varılan eylemlerin Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirmeye esas alınamayacağı sonucuna varılmıştır.

Nitelikli çoğunluk sağlanan aşağıdaki eylemlerin ise Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

D- DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

§- PARTİ BİNALARINDA YAPILAN ARAMALARDA ELE GEÇİRİLEN YAYIN, EŞYA VE DİĞER BELGELER

Adli yargı makamlarınca yürütülen çeşitli soruşturmalar nedeniyle yetkili ve görevli yargı birimlerince verilen kararlar üzerine, davalı Parti'nin bazı teşkilat binalarında aramalar yapılmış ve bu aramalarda davalı Parti ile PKK terör örgütü arasındaki bağlantıyı ortaya koyacak nitelikte yayın, eşya ve diğer belgeler ele geçirilmiştir.

1- DTP Mardin Nusaybin İlçe Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

Nusaybin Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülmekte olan soruşturma kapsamında aynı yer Sulh Ceza Mahkemesinin 14.4.2006 günlü ve 2006/195 sayılı arama kararına dayanılarak, DTP Nusaybin İlçe binasında güvenlik kuvvetlerince 14.4.2006 tarihinde yapılan aramada; ölen teröristlerin fotoğraflarının özel bir bölümde sergilendiği, örgüt elebaşısının fotoğraflarının duvarlara asıldığı, gösterilerde güvenlik kuvvetlerine karşı kullanılmak üzere hazırlanan sapan ve bilyeler, terör örgütünü ve faaliyetlerini öven yasadışı pankart ve dövizler ile PKK terör örgütünün sözde bayraklarının ele geçirildiği, dosyadaki tutanak ve CD görüntülerinden anlaşılmıştır.

2- DTP Siirt İl Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

Siirt Sulh Ceza Mahkemesinin 31.8.2006 günlü ve 2006/662-659 sayılı arama kararına dayanılarak, DTP Siirt İl binasında güvenlik kuvvetlerince 31.8.2006 tarihinde yapılan aramada; terör örgütünü ve elebaşısı Abdullah Öcalan'ı övücü pankartlar, özel olarak kesilmiş yüz maskeleri, terör

örgütünün sözde bayrakları, Abdullah Öcalan'ın posterleri, örgütü tanıtan ve öven yayınlar ile örgüt militanlarının resimlerinin bulunduğu, dosyadaki tutanak ve CD çözüm tutanağından anlaşılmıştır.

3- DTP Kocaeli Gebze İlçesi Darıca Beldesi Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP Gebze İlçesi Darıca Beldesi belde teşkilat binasında 30.8.2006 tarihinde yapılan yasal aramada; Abdullah Öcalan ve örgütün diğer üyelerinin duvarlara yapıştırılmış resimleri, değişik mahkemelerce haklarında toplatma kararı verilen terör örgütünün propagandasını içeren yasaklanmış dergilerin bulunduğu, dosyadaki tutanaklardan anlaşılmıştır.

4- DTP Van İl Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP Van il teşkilat binasında 18.2.2007 tarihinde yapılan yasal aramada; terör örgütü lideri ve mensuplarının resimleri, PKK terör örgütünün internet sitesinden alınmış dökümler, terör örgütü liderinin yazdığı kitaplar, haklarında toplatma kararı bulunan çok sayıda yayın ile terör örgütünün program ve tüzüğünün bulunduğu, dosyadaki tutanaktan anlaşılmıştır.

5- DTP Kocaeli Gebze İlçesi Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP Gebze ilçesi teşkilat binasında 11.3.2007 tarihinde yapılan yasal aramada; molotof kokteyli yapımında kullanılmak üzere hazırlanan boş bira şişeleri ve bez parçaları, terör örgütü liderinin ve diğer örgüt üyelerinin resimlerinin asıldığı pano, terör örgütü liderinin resimlerinin bulunduğu dövizler ile terör örgütü lideri ve değişik kişiler tarafından yazılmış terör örgütünün propagandasını içeren kitapların bulunduğu, dosyadaki tutanaklar ve CD görüntülerinden anlaşılmıştır.

6- DTP İzmir Konak İlçe Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP İzmir Konak ilçe binasında 13.3.2007 (bu tarih iddianamede 15.2.2007 olarak yazılmıştır) tarihinde yapılan yasal aramada; terör örgütünü simgeleyen çok sayıda bayrak, terör örgütü liderinin duvara çerçeveyle asılmış posterleri, PKK teröristlerinin silah üzerine yemin ettiklerini gösteren kartpostallar, mahkeme kararı ile haklarında yasaklama ve toplatma kararı verilen terör örgütünün yayını niteliğindeki çok sayıda dergi ve kitaplar, terör örgütü liderinin cezaevinde avukatlarıyla yaptıkları

görüşme notlarını içeren belgeler, terör örgütü ve liderini öven döviz ve pankartların bulunduğu, dosyadaki tutanak, CD ve fotoğraflardan anlaşılmıştır.

7- DTP Balıkesir İl Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP Balıkesir il binasında 6.3.2007 tarihinde yapılan yasal aramada; haklarında toplatma kararı verilen ve aralarında terör örgütü liderinin yazdıkları da bulunan toplam 34 kitap, teröristlerin ve Öcalan'ın resminin bulunduğu 4 adet poster, CD ve video kasetlerinin bulunduğu, dosyadaki tutanak ve belgelerden anlaşılmıştır.

8- DTP Osmaniye İl Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP Osmaniye il binasında 27.11.2006 tarihinde yapılan yasal aramada; terör örgütü lideri tarafından yazılmış ve haklarında yasaklama kararı bulunan çok sayıda yasak yayın, silahlı PKK terör örgütü üyelerinin duvarlara asılmış çerçeveli resimleri, terör örgütü üyelerinin kırsal alanda çekilmiş ve duvardaki panolara iliştirilmiş çerçeveli resimleri, PKK/KONGRA-GEL terör örgütünün sözde başkanlık konseyi tarafından hazırlanmış beş sayfalık bildirinin bulunduğu, dosyadaki tutanak ve belgelerden anlaşılmıştır.

9- DTP Batman İl Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP Batman il binasında 2.3.2007 tarihinde yapılan yasal aramada; yasadışı örgüt elebaşısı Abdullah Öcalan ile diğer örgüt mensuplarının duvarlara asılı resimleri ile üzerinde Pazaryeri mahallesi yazılı 26 kişinin isminin bulunduğu, karşılarında "Şehit-gerilla-tutuklu" yazılı bulunan çizgili A-4 kağıt, binada bulunan bir masanın çekmesinde bir adet 4 sayfadan oluşan Koma Komalen Kürdistan (KKK'nın) genel esaslarının yer aldığı broşür, parti kütüphanesinde Abdullah ÖCALAN'ın yazdığı kitaplar, haklarında yasaklama kararı bulunan terör örgütünün propagandasını yapan dergiler ve kitapların bulunduğu, dosyadaki tutanaklar ve CD çözüm tutanaklarından anlaşılmıştır.

10- DTP Şanlıurfa Halfeti İlçesi Yukarıgöklü Belde Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP Şanlıurfa Halfeti ilçesi Yukarıgöklü belde teşkilat binasında 17.5.2007 tarihinde yapılan yasal aramada; üzerinde "Operasyonlara dur de, Öcalan'a özgürlük" yazılı üç adet yelek, Abdullah Öcalan tarafından yazılmış iki kitap, terör örgütünün propagandasını içeren çok sayıda kitaplar ve terör örgütü liderini öven pankartların bulunduğu, dosyadaki tutanaklardan anlaşılmıştır.

11- DTP İstanbul Arnavutköy Belde Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP İstanbul Arnavutköy belde teşkilat binasında 4.9.2006 tarihinde (bu tarih iddianamede 11.9.2006 olarak yazılmıştır) yapılan yasal aramada; duvardaki panolarda teröristbaşı Öcalan'ın resimleri, yine panolara asılmış ve üzerinde "şehitler onurumuzdur, onurumuza sahip çıkalım" yazısı bulunan öldürülen teröristlerin resimleri, elinde roketatar ve kalaşnikof tüfek bulunan iki kadın teröriste ait resimler, terör örgütü liderinin yazdığı "Halk Cumhuriyetine Doğru" isimli bir kitap ile toplam ondört sayfadan oluşan terör örgütü lideriyle yapılan üç ayrı görüşme notlarının bulunduğu, dosyadaki tutanak ve belgelerden anlaşılmıştır.

12- DTP İstanbul Bağcılar İlçe Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

Terör örgütünün üst düzey yöneticilerinin toplantı yaptıkları ihbarı üzerine DTP Bağcılar ilçe teşkilat binasında 5.11.2006 tarihinde yapılan yasal aramada; binada ikiyüz kişinin toplantı halinde bulunduğu, bu kişiler arasında haklarında terör suçlarından dolayı arama kararı olan kişilerin bulunduğu tespit edilmiş, ayrıca, terör örgütü mensuplarının kırsal alanda çekilmiş fotoğrafları, terör örgütü liderinin çeşitli ebatlarda çekilmiş resimleri ve posteri, terörist ve teröristbaşı Öcalan'ın çerçevelenmiş resimleri, 10 adet "PKK'nın yeniden inşa bildirgesi" başlıklı yazılar, 18 adet terör örgütünün sözde yürütme konseyi KKK'nın bildirgeleri, terör örgütü liderinin yazdığı 8 adet kitap, haklarında toplatma kararı bulunan kitap ve dergiler, ölen bir terörist için açılan taziye defteri, terör örgütü liderinin verdiği talimatlar sonucu 20 Mart 2005 tarihinden sonra PKK terör örgütünün yeni dönem stratejisinin anlatıldığı "kep out" isimli bir ajanda, terör örgütü liderinin notlarından derlendiği belirtilen bilgisayar çıktılarının bulunduğu, dosyadaki tutanak ve belgelerden anlaşılmıştır.

13- DTP İstanbul Sultanbeyli İlçe Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

DTP Sultanbeyli İlçe Teşkilat binasında 11.3.2007 tarihinde yapılan yasal aramada; üzerinde "9 Ekim komplosunu nefretle kınıyoruz – kürt sorununda çözüm gücü Öcalan'dır – derhal diyalog kurulsun" yazılı bir adet pankart, duvardaki panoya iliştirilmiş PKK kamplarında çekilmiş bir fotoğraf ile terör örgütü liderinin bazı sözlerini içeren çeşitli gazete küpürleri, terör örgütü liderinin yazdığı "KONGRAGEL" isimli bir kitap ile terör örgütü ve lideri hakkında yazılmış birkaç kitabın bulunduğu, dosyadaki tutanak ve belgelerden anlaşılmıştır.

14- DTP Mardin Kızıltepe İlçe Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

Daha önce güvenlik kuvvetlerince 14 teröristin öldürülmesini protesto amaçlı olarak 1.4.2006 tarihinde (bu tarih iddianamede 2.4.2006 olarak yazılmıştır) DTP tarafından düzenlenen basın açıklamasının şiddet eylemlerine dönüşmesi, parti binasından taş atılması ve bir polis memurunun tabancasının gasp edilip, güvenlik kuvvetlerinin üzerine ateş açılması üzerine merciinden izin alınarak girilen DTP Kızıltepe İlçe binasında yapılan aramada; üzerinde "Bizler Türkiyeliyiz ama kürdüz, önderimiz Abdullah Öcalandır" yazılı sağ ve solunda terör örgütü liderinin resminin bulunduğu bez pankart, üzerinde terör örgütünün faaliyetlerini övücü yazıların bulunduğu 6 adet döviz, üzerinde Öcalan'ın resimlerinin bulunduğu 6 adet karton, 10 adet terör örgütü mensuplarının kırsal alanda çekilmiş fotoğrafları ile çeşitli resmi makamlara gönderilmek üzere yazılmış "Abdullah Öcalan'ı bir siyasi irade olarak görüyor ve kabul ediyorum" şeklinde 500 adet dilekçe örneğinin bulunduğu, dosyadaki tutanak ve diğer delillerden anlaşılmıştır.

15- DTP Ağrı Doğubayazıt İlçe Teşkilat Binasında Ele Geçirilen Yayın, Eşya ve Diğer Belgeler

PKK terör örgütü üyesi olmaktan kesinleşmiş mahkûmiyeti bulunan Ahmet Özbay isimli kişinin DTP Doğubayazıt İlçe teşkilatını kurma çalışmalarını yürütmek için kullandığı binada hakim kararıyla 24.2.2006 tarihinde yapılan yasal aramada; PKK terör örgütü elebaşısına ait resimler, üzerinde Abdullah Öcalan'ın resminin bulunduğu afiş ve "Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine" başlıklı ve içeriğinde "Ben bir Kürdistanlı olarak, Kürdistan'da sayın Abdullah Öcalan'ı bir siyasal irade görüyor ve kabul ediyorum" şeklinde ifade bulunan dilekçe örneklerinin bulunduğu, dosyadaki belgelerden bu kişinin Erzurum Devlet Güvenlik Mahkemesinin E. 1997/21, K. 1999/21 sayılı kararıyla PKK terör

örgütü üyesi olma suçundan dolayı 12 yıl 6 ay ağır hapis cezasına mahkum edildiği, söz konusu kararın Yargıtay 9. Ceza Dairesince onaylandığı ve cezasının bir kısmının infaz edildiği de anlaşılmıştır.

Davalı Parti'nin çeşitli il, ilçe ve belde teşkilatı binalarında değişik tarihlerde yapılan yasal aramalarda; PKK terör örgütü liderinin, güvenlik kuvvetlerince öldürülen teröristlerin ve halen kırsalda mücadele eden teröristlerin fotoğraflarının duvarlara ya da panolara asıldığının tespit edildiği, bazı yerlerde bunlar için özel bölümler oluşturulduğu, aralarında terör örgütü liderinin yazdığı ve haklarında yasaklama kararı bulunan terör örgütünün propagandasını içeren çok sayıda yayının, terör örgütünün aldığı kararlar ya da yayımladığı bildirilerin, terör örgütü liderinin avukatlarıyla yaptığı görüşme notlarının, terör örgütü veya liderinin propagandasını içeren pankartlar, dövizler, afişler ve görüntü kayıtlarının bulunduğu, yasadışı gösterilerde kullanılmak üzere hazırlanmış molotof kokteylleri ve çeşitli saldırı malzemelerinin ele geçirildiği dosya kapsamından anlaşılmıştır.

§- DAVALI PARTİ VE MENSUPLARI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN TOPLANTI VE GÖSTERİLER

1- 12.12.2006 Tarihinde İstanbul'da Yapılan DTP Gençlik Meclisi Birinci Olağan Kongresi

12.12.2006 tarihinde İstanbul'da yapılan DTP Gençlik Meclisi Birinci Olağan Kongresi sırasında; salon önünde toplanan grup tarafından PKK örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın posterlerinin asıldığı, terör örgütünü övücü mahiyette sloganlar atıldığı, çatışmada ölen bölücü terör örgütü üyelerinin posterleri asıldığı, topluluk tarafından "Öcalan selam selam İmralı'ya bin selam", "Dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan", "Öcalan'sız dünyayı başınıza yıkarız", "Öcalan siyasi irademizdir", "PKK halktır halk buradadır" gibi terör örgütünü ve liderini övücü, şiddet içerik ve çağrılı mahiyette sloganların atıldığı, topluluk içerisinde yüzlerini bezlerle kapatan kişilerce PKK/KONGRA-GEL terör örgütünü simgeleyen bez parçası ile terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın bez posterlerinin salon içerisinde toplantı süresince açıldığı, parti yöneticileri ve divan heyeti tarafından bu konuda her hangi bir uyarının yapılmadığı dosyadaki tutanaklar ve CD görüntülerinden anlaşılmıştır.

DTP Gençlik Meclisinin 1. Olağan Kongresinde yoğun bir şekilde gerçekleşen ve terör örgütünün propagandası niteliğindeki eylemlere karşı parti yöneticileri ve divan heyeti tarafından hiçbir müdahalede

bulunulmaması, davalı Parti ile PKK terör örgütü arasındaki bağlantıyı ortaya koymaktadır.

2- 21.3.2007 Tarihinde Mersin DTP İl Yönetimi Öncülüğünde Düzenlenen Miting

DTP Mersin il yönetimi öncülüğünde 21.3.2007 tarihinde il merkezinde "Nevruz Şenliği" adı altında organize edilen yasal miting sırasında; yüzleri kapatılmış bazı şahıslarca terör örgütü liderinin resimlerinin ve terör örgütünün sözde bayrağının miting alanında dolaştırıldığı, DTP Mersin merkez ilçe yönetim kurulu üyesi Hediye Bakrak'ın topluluğu ölen teröristler için saygı duruşuna davet ettiği, miting alanındaki topluluğun "biji serok Apo", "Şehit namırın", "Dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan", "PKK'ya uzanan eller kırılsın", "Apo'ya uzanan eller kırılsın" şeklinde terör örgütü ve lideri lehine yasadışı sloganlar attığı, miting alanında bazı kişilerce üzerinde "Yaşasın halkların ordusu HPG-APO-KKK-PKK" ve "Gençlik Apo'nun fedaisidir" şeklinde ibareler bulunan bez pankartların dolaştırıldığı, yine bazı kişilerce "Kerkük Kürdistanın kalbidir", "HPG zehirin panzehiridir" ve "Öcalan'ı istiyorum" yazılı dövizlerin açıldığı, miting izleme tutanağı ve izlenen CD görüntülerinden anlaşılmıştır.

DTP Mersin il yönetimi öncülüğünde organize edilen miting sırasında, hükümet komiserince yapılan uyarı ve ikazlar üzerine tertip heyetinin sadece bir kez uyarı yapmakla yetinmesi, terör örgütü propagandası niteliğindeki eylemlere karşı parti yöneticileri ve divan heyeti tarafından yeterli müdahalede bulunulmaması, davalı Parti ile PKK terör örgütü arasındaki bağlantıyı ortaya koymaktadır.

3- 01.09.2006 Tarihinde DTP Van İl Yönetimince Van İlinde Organize Edilen "1 Eylül Dünya Barış Günü" Konulu Miting

DTP Van il yönetimi tarafından 1.9.2006 gününde Van'da organize edilen "1 Eylül Dünya Barış Günü Mitingi"nde; ölen teröristler için saygı duruşunda bulunulduğu, topluluk tarafından "biji serok Apo", "şehitler ölmez", "dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan" şeklinde sloganlar atıldığı, PKK terör örgütü üyelerinin resimlerinin bulunduğu bir dövizin açıldığı, polis tarafından yapılan uyarıların düzenleme kurulu tarafından dikkate alınmadığı, dosyadaki tutanaklar, CD çözüm tutanakları ve izlenen CD görüntülerinden anlaşılmıştır.

DTP Van il yönetimince organize edilen miting sırasında, terör örgütü propagandası niteliğindeki eylemlere karşı parti yöneticileri ve tertip

komitesi tarafından müdahalede bulunulmaması, davalı Parti ile PKK terör örgütü arasındaki bağlantıyı ortaya koymaktadır.

§- DİĞER EYLEMLER

1- Terör Örgütü Yöneticisi Olmak Suçundan Mahkum Olan Nurettin Demirtaş'ın Parti Genel Başkanlığı Görevine Seçilmesi

8.11.2007 tarihinde yapılan DTP'nin 2. Olağanüstü Büyük Kongresinde genel başkanlığa seçilen Nurettin Demirtaş'ın İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 11.10.1995 gün ve 1993/134 esas, 1995/178 sayılı kararı ile terör örgütü yöneticisi olmak suçu nedeniyle 18 yıl 9 ay ağır hapis cezası ile cezalandırıldığı, söz konusu mahkûmiyetinin 5237 sayılı yasa yönünden İzmir 8. Ağır Ceza Mahkemesinin 30.6.2005 tarihli kararıyla 5237 sayılı yasanın 314/1. maddesi gereğince 12 yıl 6 ay hapis cezasına indirilmesi sonucu 1.6.2005 tarihinde şartla tahliye edildiği anlaşılmıştır.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 3. maddesine göre bu kişinin mahkum olduğu suç bir terör suçudur. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 11. maddesinde terör eyleminden mahkum olanların siyasi partilere üye olamayacakları ve üye kaydedilemeyecekleri açıkça belirtilmesine rağmen hakkında terör örgütü yöneticisi olmak suçundan mahkûmiyet kararı bulunan Nurettin Demirtaş'ın davalı DTP'nin 2. Olağanüstü Büyük Kongresinde genel başkanlığa seçilmesi, davalı Parti'nin terör örgütü ile bağlantısını ortaya koymaktadır.

2- Terör Örgütüne Yardım Etmek Suçundan Mahkum Olan Arif Yayla'nın DTP Gaziantep İli Şehitkamil İlçesi İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Olarak Görev Yapması

DTP Gaziantep Şehitkamil ilçesi yönetim kurulu üyesi olarak görev yapan Arif Yayla, Adana 7. Ağır Ceza Mahkemesinin 1.3.2006 günlü, E.2004/217, K.2006/39 sayılı kararı ile yasadışı silahlı terör örgütünün hal ve sıfatını bilerek örgüte yardım etmek suçundan 765 sayılı TCK'nun 169., 59/2. ve 3713 sayılı Yasa'nın 5. maddeleri uyarınca 3 yıl 9 ay hapis cezasına mâhkum edilmiş ve söz konusu hüküm Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 4.4.2007 günlü, E.2006/8476, K.2007/2869 sayılı ilamı ile onanarak kesinleşmiştir.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 4. maddesine göre bu kişinin mahkum olduğu suç bir terör suçudur. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 11. maddesinde terör eyleminden mahkum olanların siyasi partilere üye olamayacakları ve üye kaydedilemeyecekleri açıkça belirtilmesine rağmen parti yönetimine getirilmiştir. Davalı Parti tarafından

Arif Yayla'nın mahkûmiyetine konu olayın Parti'nin kuruluşundan önce olduğu, halen birçok partide hüküm giymiş birçok kimsenin bulunduğu ileri sürülmüş ise de, adı geçen şahsın mahkumiyeti ile sabit olan terör örgütü bağlantısına rağmen DTP Gaziantep Şehitkamil İlçesi yönetim kurulu üyeliğine getirilmesi davalı Parti'nin terör örgütü ile bağlantısını ortaya koymaktadır.

3- 15.2.2006 ilâ 31.3.2006 Tarihleri Arasında Malatya'da Yapılan Yasadışı Gösterilerde Slogan Atılması, Öldürülen Terörist Cenazelerinde Olay Çıkarılması, Öcalan İçin Parti Binasında Açlık Grevi Organize Edilmesi Eylemleri

DTP Malatya il yöneticisi ve parti üyesi olan kişilerin;

- 15.2.2006 gününde, Malatya'da bir caddede toplanarak ellerinde meşalelerle yürüyüşe iştirak edip "biji serok apo", "vur gerilla vur, kürdistanı kur", "dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan" ve "selam İmralı'ya bin selam" şeklinde sloganlar atarak yasadışı gösteri yaptıkları, *"…15 Şubat kürtler tarafından lanetli gün ilan edildi… tek irade Abdullah Öcalan'ın kendisidir, süreç böyle devam ederse Malatya'da apocu gençlik insiyatifi yine eylemlerini düzenlemek için sürekli sokaklarda olacaktır…"* biçimindeki bildiriyi okudukları,

- 26.3.2006 gününde, güvenlik kuvvetlerince öldürülen 14 teröristin cenazelerinin Malatya Devlet Hastanesi morgundan alınması sırasında "dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan, şehit namırın, gençlik cepheye misillemeye, HPG cepheye misillemeye, amed şehitler sana emanet, amed şehitlerine sahip çık, PKK halktır halk burada, katil devlet hesap verecek, gençlik Apo'nun fedaisidir, biji serok Apo, Öcalan'sız dünyayı başınıza yıkarız, dağlarda arama apocular her yerde, hepimiz birer gerillayız" şeklinde slogan attıkları,

- 31.3.2006 gününde, güvenlik kuvvetlerince öldürülen bazı teröristlerin cenazelerinin teslimi sırasında DTP Malatya il yönetim kurulu üyelerinin de içinde bulunduğu topluluğa hitaben yaptıkları basın açıklamasında *"…Muş-Bingöl kırsalında 14 gerilla kimyasal silahlarla şehit düşürüldü… İran, Suriye ve Irak kürdistanında şehit düşen gerillalar aileleri buraya geldikleri halde verilmemektedir… biz demokratik kurumlar onlara siyasi bir parti olarak sürekli kendi ölülerimizi şehitlerimizi savunacağız…"* şeklinde konuştukları, dosyadaki CD izleme ve tespit tutanakları, çekilen fotoğraflar, olay yeri tespit tutanakları ile izlenen CD görüntülerinden anlaşılmıştır.

DTP Malatya il yöneticisi ve parti üyesi sıfatını taşıyan bazı kişilerin farklı tarihlerde ve çeşitli vesilelerle organize edilen gösterilerde rol

aldıkları, bölücü amaçlı terör örgütüne ve eylemlerine açık destek sağladıkları ve terör örgütünün propagandasını yaptıkları dikkate alındığında, davalı Parti ile terör örgütü arasındaki bağlantının ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.

4- DTP'li 56 Belediye Başkanının Terör Örgütünün güdümünde yayın yaptığı anlaşılan ROJ TV Yayınlarının Durdurulmaması İçin Girişimlerde Bulunmaları

DTP'li 56 Belediye Başkanının PKK terör örgütünün güdümünde yayın yaptığı anlaşılan ROJ TV'nin yayınlarının durdurulmaması amacıyla Danimarka Hükümetine 21.12.2005 günlü bir mektup yazdıkları, dosyadaki belgelerden anlaşılmıştır.

Danimarka Başbakanına hitaben yazılan mektup içeriği şöyledir: *"Bu mektup Roj Tv hakkında süregelen tartışmalar ve gelişmeler karşısında duyduğumuz endişeleri ifade etmek için kaleme alınmıştır. Türkiye'de çoğunlukla kürt nüfusun yaşadığı bölgelerdeki 56 Demokratik Toplum Partisi (DTP) üyesi belediye başkanı olarak, Roj Tv davasının uluslararası düzlemde Türk hükümeti tarafından ele alınış tarzını çerçeveleyen anti-demokratik yaklaşımlar konusunda ciddi kaygılarımız var. Maalesef, Türkiye ve Avrupa medeniyeti arasında basın ve ifade özgürlükleri konularında halen esaslı farklar mevcut olduğunu görüyoruz.*

Roj Tv'nin yayınlarını Avrupa'dan sürdürmek zorunda kalması bizi de rahatsız etmektedir. Bu durum Türkiye sınırları dahilinde serbest Kürtçe yayın yapılmasını engelleyen anayasal ve yasal mevzuatların direkt bir sonucudur. Avrupa Birliğine uyum sürecinde Türkiye Kürtçe yayın hakkını tanımış, ancak bu haklar sadece devlet televizyonunda haftada bir yapılan 45'er dakikalık programlarla sınırlı kalmıştır. Kürtçe yayın yapmak isteyen özel yerel televizyon kanalları ise halen yasal ve çoğunlukla da keyfi idari engellerle karşı karşıyadır. Uluslararası düzlemlerde de birinci elden bilindiği üzere, ifade özgürlüğü kısıtlamaları Türkiye'deki her tür kültür, dil ve kimlik farklılıklarını bastırma üzerine kurulu mevcut otoriter siyasi geleneğin yapı taşlarından birini oluşturmaktadır. Bizim Türkiye'den beklentimiz Kopenhag kriterlerinde belirtilen siyasi kriterlere uyması ve bunun için gereken düzenlemeleri yerine getirmek üzere çalışmalar yapmasıdır. Dolayısıyla, Roj Tv'yi kapatmaktan ziyade, umut ediyoruz ki Türkiye nihai olarak Roj Tv'nin sesini yasallaştıracak, benimseyecek ve hatta yapıcı parçalarından biri olacaktır. Dileğimiz odur ki birgün Roj Tv başka hiçbir yerden değil, bizzat İstanbul, Ankara ya da Diyarbakır'dan yayın yapabilecek ve Türk hükümetinin de desteğiyle kurulmuş birçok Kürtçe yayın yapan televizyon kanallarından biri olacaktır.

Roj Tv'nin Türkiye içinde ve dışında milyonlarca seyircisi olduğu bilinen bir gerçektir. Tv kanalının yayın politikasının ya da programlarının içerik ve argümanlarını benimseyip benimsememek bir tartışma konusu olabilir. Serbest bilgi ve fikir dolaşımının siyasal tartışmaları besleyen ana damar olduğu göz önüne alındığında bu konular her zaman ve açıkça tartışılmalıdır da. Fakat Roj Tv'nin kapatılması Türkiye'de hakikatli bir çoğulcu ve demokratik yaşam inşa edilmesi yönündeki çabalarımıza bir katkıda bulunmayacaktır. Mevcut siyasal durumda, Roj Tv'nin Avrupa demokratik medeniyetinin mihenk taşlarından biri olan fakat henüz Türkiye'de tam olarak sağlanamamış ifade özgürlüğünün gelişmesi yolunda yapıcı ve olumlu bir çabayı temsil ettiğine inanıyoruz.

Türkiye'de gerçek bir demokratik hayatın yeşerebilmesi için, Roj Tv'nin sesi susturulmamalıdır. Bu, yerel yönetimler düzeyinde temsil ettiğimiz insanların samimi ve ortak talebidir. Bu sesin ortadan kaldırılması demokrasi, insan hakları ve demokratik medeniyetin temel özgürlükleri için verilen mücadelede önemli bir mekanizmanın kaybedilmesi anlamına gelecektir.

Saygılarımızla."

Dosya içeriğinden, Danimarka'dan yayın yapan ROJ TV'nin terör örgütünün güdümünde faaliyet gösterdikleri gerekçesiyle İngiltere ve Fransa tarafından yayın lisansları iptal edilen MED TV ve MEDYA TV'nin devamı niteliğinde bir yayın kuruluşu olduğu, ROJ TV yönetim kurulu başkanı Abdullah Hicap'ın PKK/KONGRA-GEL terör örgütünün yürütme kurulu üyesi bulunduğu anlaşıldığından, ROJ TV'nin PKK terör örgütünün yayın organı olduğu konusunda hiçbir şüphe kalmamaktadır. Söz konusu TV'nin bilinen bu özelliğine rağmen DTP'li Belediye Başkanlarının bu televizyona sahip çıkmaları ve bu amaçla bir araya gelip mektup yazmaları ve eylemin davalı parti yöneticileri tarafından uygun görülmesi, davalı parti ile PKK terör örgütünün bağlantısını ortaya koymaktadır.

§- DAVALI PARTİNİN YÖNETİCİ VE ÜYELERİNİN EYLEMLERİ

İddianamede eylemlerine yer verilen kişilerin davalı Parti üyesi olup olmadıkları Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından sorularak, gönderilen liste ve belgelerden davalı Parti üyesi oldukları belirtilen kişilerin eylemleri değerlendirmede esas alınmıştır.

1- Abdülkadir Fırat, Halit Kahraman ve Mehmet Salih Sağlam'ın Eylemleri

Güvenlik kuvvetlerince öldürülen PKK teröristlerinin cenaze törenlerinde çıkan olaylara destek olunması amacıyla eylemler yapılmasına yönelik terör örgütü tarafından internet aracılığıyla yapılan çağrılar üzerine harekete geçen DTP Ceylanpınar İlçe Başkanı olan Halit Kahraman, İlçe yönetim kurulu üyeleri Mehmet Salih Sağlam ve Abdülkadir Fırat'ın 3.4.2006 tarihinde Ceylanpınar ilçe merkezinde kepenk kapatma eylemine katılmayan esnafları tespit edip bu kişilere terör örgütünün kepenk kapatılması hususundaki talimatlarını ileterek işyerlerinin kepenklerini kapatmaları konusunda uyardıkları, iş yerleri açık olan kişileri tehdit ettikleri ve bu esnada güvenlik kuvvetlerince suçüstü yakalandıkları, dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

DTP Ceylanpınar ilçe başkanı ve ilçe yönetim kurulu üyesi sıfatını taşıyan bu şahısların, terör örgütünün kepenk kapatma yönündeki talimatının uygulanması yönünde çaba sarf etmeleri, kepenk kapatma eylemine katılmayan esnafları tespit ederek onları işyerlerinin kepenklerini kapatmaları konusunda uyarmaları ve iş yerleri açık olan kişileri ise tehdit etmeleri, bu kişilerin terör örgütü ile bağlantılarını ve işbirliğini ortaya koymaktadır.

Nitekim, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda da, bu kişilerin eylemi terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım etmek suçu olarak kabul edilmiş ve sözkonusu Mahkemenin 28.11.2006 günlü, E.2006/58, K.2006/219 sayılı kararıyla bu kişilerin TCK'nun 314/3. ve 220-7. maddeleri yollamasıyla aynı Yasa'nın 314/2., 61., 62/2. ve 3713 sayılı Yasa'nın 5. maddeleri uyarınca 6 yıl 3'er ay hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

2- Ahmet Ay'ın Eylemi

PKK terör örgütü elebaşısının zehirlendiği iddiaları üzerine örgütün yayın organlarınca gösteriler yapılması çağrısına uyan Mersin'deki 150 – 200 kişilik bir gurubun *"biji serok apo, HPG Mersin'e- biji Kürdistan – Öcalan'sız yaşatmayacağız, Öcalan Öcalan"* biçiminde terör örgütü ve lideri lehine Kürtçe sloganlar atması ve terör örgütünü simgeleyen bez parçalarının taşınması şeklinde gerçekleştirdiği yasadışı gösteri sırasında, DTP Mersin İl Yönetim Kurulu Üyesi olan Ahmet Ay'ın topluluğu yönlendirdiği ve slogan attırdığı, dosyadaki CD çözüm tutanakları, olay tutanağı, fotoğraflar ve izlenen CD görüntülerinden anlaşılmıştır.

Bu kişinin ayrıca, güvenlik kuvvetlerince terör örgütüne yönelik operasyonlarda yakalanan ve adli makamlarca tutuklanan Emin Konar isimli şahsın üzerinde ele geçirilen "Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine, Avrupa Konseyine, Türkiye Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığına, TBMM Başkanlığına" hitaben yazılmış ve içeriğinde *"Ben bir Kürdistanlı olarak, Kürdistan'da sayın Abdullah Öcalan'ı siyasal irade olarak görüyor ve kabul ediyorum."* cümlesi bulunan toplu dilekçeyi de imzaladığı, dosyadaki belgelerden anlaşılmıştır.

DTP Mersin il yönetim kurulu üyesi olan Ahmet Ay'ın gerek terör örgütü liderinin zehirlendiği iddiaları üzerine örgütün yaptığı eylem çağrısına uyarak yasadışı gösteriyi organize etmesi ve gerekse terör örgütü liderini siyasi önder olarak gördüğünü belirten dilekçeyi imzalaması, bu kişinin terör örgütüyle olan bağlantısını ve terör örgütü liderine bakış açısını ortaya koymaktadır.

Nitekim, Adana 8. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin eylemi "terör örgütü adına suç işlemek" ve "terör örgütünün propagandasını yapma" suçları olarak kabul edilmiş ve söz konusu Mahkemenin 9.6.2008 günlü ve E.2007/93 sayılı kararıyla 3713 sayılı Yasa'nın 2/2., 5. ve 7/2. maddeleri uyarınca sonuç olarak 6 yıl 13 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

3- Ahmet Türk'ün Eylemleri

a- 18.1.2006 gününde Diyarbakır'da DTP Yöneticilerinin ve Belediye Başkanlarının Katıldığı Toplantıda Yaptığı Basın Açıklaması

18.1.2006 tarihinde, DTP Genel Başkanı olan Ahmet Türk, Diyarbakır'da DTP yöneticilerinin ve belediye başkanlarının katıldığı toplantıda yaptığı basın açıklamasında, *"…kalıcı bir barış ve çözümün gerçekleşmesi, silahların tamamen susması için oldukça yoğun çaba harcadığımız mevcut durumda sayın Öcalan üzerindeki tecridin ağırlaştırılmasının toplumsal kaygıları çok daha derinleştirdiği görülmektedir… Türkiye'de silahlı güçlerin ülke dışına çıkarılmasında, 1999 yılında Türkiye'nin AB'ye aday ülke statüsüne alınmasında ve genel olarak Kürt sorununun demokratik çözümünde sayın Öcalan'ın rolü bugün herkes tarafından kabul gören bir realitedir… Açıktır ki, tecridin ağırlaştırılması toplumda büyük endişeye yol açmaktadır. 7 yıla yakın bir süredir tek kişilik İmralı özel cezaevinde tutulması yetmezmiş gibi, hem ulusal hem de uluslararası hukukun kendisine tanıdığı haklar bile maalesef kullandırılmamaktadır. İletişim ve haber alma hakkı yeterince tanınmadığı gibi ailesi ve avukatlarıyla görüştürülmemektedir. Son olarak verilen hücre cezasını bulunduğu yer dikkate alındığında hukuk ve insaf*

ölçüleriyle bağdaştırmak olanaklı değildir. Zaten tek kişilik hücrede kalan Abdullah Öcalan'a bu cezasının nasıl verilebildiği anlaşılmamaktadır…" şeklinde ifadeler kullandığı, basın açıklaması metni, tutanak ve CD görüntülerinden anlaşılmıştır.

DTP Genel Başkanı sıfatını taşıyan Ahmet Türk'ün yaptığı basın açıklamasında, terör örgütü liderinin Kürt sorunu ve Türkiye'nin AB üyeliği konusunda oynadığı rolden takdirle söz etmesi ve terör örgütü liderinin kaldığı cezaevinde maruz kaldığı sorunları tecrit olarak nitelendirip bunu kamuoyuyla paylaşması, davalı Parti'nin terör örgütü ve liderine siyasi ve ideolojik yönden bağlılığını göstermektedir.

Nitekim, Diyarbakır 1. Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda da Ahmet Türk'ün bu sözleri suç ve suçluyu övmek suçu kapsamında görülmüş ve söz konusu Mahkemenin 28.2.2007 günlü, E.2006/548, K.2007/49 sayılı kararı ile TCK'nun 215/1 maddesi uyarınca 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

b- 4.8.2007 Tarihinde TBMM'de Yeminler Yapılırken Meclis Bahçesinde NTV İsimli Televizyon Kanalına Verdiği Röportajdaki Beyanları

22 Temmuz 2007 seçimlerine bağımsız aday olarak girerek milletvekili seçilen ve daha sonra DTP'ye katılan Ahmet Türk, 4.8.2007 tarihinde TBMM'de yeminler yapılırken Meclis bahçesinde NTV isimli televizyon kanalına verdiği röportaj sırasında *"…şimdi mesele sorunu çözmekse benim etkili olabilecek bir konumda olmam lazım, yani birilerine işte kınıyorum, terörist dediğim zaman benim ne etkim ne kadar kalır, sorunun çözümüne ne kadar katkım olur. Şimdi bunları doğru tartışmak lazım….biz gerçekten bu şiddetin, bu kanın durmasını istiyoruz ama ne geliyor benimle pazarlıklar yapılıyor, gelin önce kınayın diyor, kınadıktan sonra benim ne etkim olur halk üzerinde…"* şeklinde beyanda bulunduğu, CD çözüm tutanağı ile CD görüntülerinin izlenmesinden anlaşılmıştır.

DTP Mardin milletvekili olan Ahmet Türk'ün yaptığı konuşmada, terör örgütünün eylemlerini kınayamayacağını beyan etmesi ve bu kişinin milletvekili seçilmeden önce ve sonrasında davalı Partinin genel başkanlığı görevini ifa etmesi, kendisinin ve temsil ettiği davalı Partinin terör örgütü ile bağlantısını göstermektedir.

4- Ali Bozan'ın Eylemleri

a- 15.2.2006 Gününde Yaptığı Basın Açıklaması

15.2.2006 tarihinde Abdullah Öcalan'ın Kenya'dan ülkemize getirilişini protesto etmek amacıyla DTP Mersin il yönetimi tarafından organize edilen gösteride il başkanı olan Ali Bozan tarafından topluluğa hitaben okunan "Basına ve Kamuoyuna" başlıklı bildiride, *"…15 Şubat sadece sayın Öcalan'a ve Kürtlere yönelik bir komplo değil, Türkiye halkları başta olmak üzere tüm Ortadoğu'ya dayatılan uluslararası bir komplodur…Milliyetçiliği kışkırtmak, bir halkın önderini tecritte ölüme mahkum etmek, linç kampanyaları düzenlemek, çözümsüzlükten başka bir şey değildir. Tecrite bir an önce son verilmesi ve sağlık kontrollerinin ciddiyetle yapılarak kamuoyuna açıklanması acil bir ihtiyaçtır…"* şeklinde ifadelere yer verildiği, bildirinin altında "Demokratik Toplum Partisi Mersin İl Örgütü Adına DTP İl Başkanı Av. Ali Bozan" ibaresinin bulunduğu, dosyadaki belge ve tutanaklardan anlaşılmıştır.

DTP Mersin il başkanı olan Ali Bozan'ın terör örgütü liderinin yakalanışını protesto etmek amacıyla yapılan gösteride okuduğu basın açıklamasında, PKK terör örgütü elebaşısı olan Abdullah Öcalan'dan "Sayın Abdullah Öcalan" şeklinde söz etmesi, terörist başını bir halkın önderi olarak kabul etmesi, terör örgütü liderinin kesinleşmiş ve infaz edilmekte olan cezasını "tecritte ölüme mahkûm edilmek" olarak nitelendirmesi ve bu açıklamayı davalı Partinin il örgütü adına yapması bir bütün olarak değerlendirildiğinde, davalı Partinin PKK terör örgütü ve liderine olan yakınlığını ortaya koymaktadır.

Nitekim Mersin 3. Sulh Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin yukarıda belirtilen sözleri nedeniyle 20.3.2008 günlü, E.2006/460, K.2008/450 sayılı kararıyla mahkumiyetine karar verilmiştir.

b- İntihar Ederek Ölen Mehmet Alkan Adlı Teröristin Cenazesinin Teslim Alınması Sırasında Yaptığı Konuşma

DTP Mersin il başkanı olan Ali Bozan'ın cezaevinde intihar ederek ölen Mehmet Alkan adlı teröristin cenazesinin Mersin Tıp Fakültesinde yapılan otopsisinin ardından ailesine verilmek üzere ambulansa konulduğu sırada orada toplanan ve "şehit namırın, güneşin yoldaşı ölümsüzdür" şeklinde sloganlar atan topluluğa hitaben yaptığı konuşmada, *"…Mehmet Alkan isimli arkadaşımız dün Mersin Kapalı Cezaevinde kendisini feda ederek şehadet mertebesine ulaşmıştır…"* biçiminde beyanda bulunduğu, dosyadaki CD çözüm tutanağından anlaşılmıştır.

DTP Mersin il başkanı olan Ali Bozan'ın kendisiyle hiçbir akrabalık bağı bulunmayan bir teröristin cenazesine sahip çıkması ve bu terörist için "şehit" tabirini kullanarak onun terörist eylemlerini kutsaması, terör örgütü mensuplarının ve eylemlerinin haklı görüldüğünün açık bir ifadesidir.

Nitekim, Adana 6. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin belirtilen sözleri suçluyu övme suçu kapsamında değerlendirilmiş ve söz konusu Mahkemenin 6.12.2007 günlü, E.2006/223, K.2007/174 sayılı kararıyla TCK'nun 215. maddesi uyarınca 10 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına ve bu cezasının ertelenmesine karar verilmiştir.

5- Aydın Budak'ın Eylemleri

a- 14.1.2006 Gününde Memu-Zin Kültür Merkezinde Yaptığı Konuşma

Cizre Belediye Başkanı olan Aydın Budak'ın 14.1.2006 tarihinde, Memu-Zin Kültür Merkezinde yaptığı konuşmada *"…ve milyonlarca Kürdün siyasal iradesi olan Öcalan'ı hücre hapsi cezasıyla cezalandırıyor, ailesi ile görüştürmeme kararı alıyor, sayın Başbakanım kürt sorununu böyle mi çözeceksin, ama bilin ki Kürtler sizin bu kirli oyununuzun farkındadır, bunu başaramayacaksınız ve başaramayacaksınız. Sonunda Kürt iradesi galip gelecek, Türkiye'de demokratik Cumhuriyetin gerekleri yerine getirilecek…"* şeklinde sözler söylediği, dosyadaki CD çözüm tutanağından anlaşılmıştır.

DTP'li Cizre Belediye Başkanı olan Aydın Budak'ın terör örgütü liderinden Kürtlerin siyasal iradesi olarak söz etmesi ve bu kişinin cezaevinde maruz kaldığı muameleler konusunda eleştirilerde bulunması, davalı Parti mensuplarının terör örgütü ve liderine karşı olan yakınlıklarını ortaya koymaktadır.

Nitekim, Cizre Asliye Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin belirtilen sözleri, örgütün ve amacının propagandasını yapma suçu olarak kabul edilmiş ve söz konusu Mahkemenin 9.6.2006 gün ve 2006/100-440 sayılı kararı ile TCK'nun 220/8-1. maddesi gereğince 1 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

b- 16.6.2006 Gününde Cizre Belediyesi Tarafından Organize Edilen Etkinlikte Sarf Ettiği Sözler

DTP'li Cizre Belediye Başkanı Aydın Budak'ın 16.6.2006 tarihinde Belediye tarafından organize edilen "Cizre'de Kültür ve Sanat Günleri" konulu etkinlikte topluluğa hitaben yaptığı konuşmada *"…eğer bu Kürtler isyancı olmuşlarsa, dağa çıkmışlarsa, suçlu buluyorsanız, bu suçun teşvikçileri de*

80 yıldır bütün hükümetlerin suçudur… gerçek Kürtlerin kabul ettiği liderlerine veyahut da insanlarını muhatap almadan bu sorunun çözülemeyeceği ortadadır, onlarca ve pişmanlık yasalarıyla kimleri getirdiniz, kimleri dağdan indirdiniz, ama İmralı'dan gelen bir çağrı ile Şemdinli'den gelen bir grup teslim oldu… maalesef Türkiye bunları idamla yargıladı, oysa onlar barışın elçileriydi…madem ki yasalarınızla kimseyi dağdan indiremediniz, İmralı çağrısı ile inebiliyorlarsa İmralı'yı muhatap almak zorundasınız…" şeklinde beyanda bulunduğu, dosyadaki CD ve CD çözüm tutanaklarından anlaşılmıştır.

DTP'li Cizre Belediye Başkanı olan Aydın Budak'ın yaptığı konuşmada dağlarda bulunan teröristlerin isyancı olmalarının haklı bir nedene dayandığını, terör örgütü liderinin Kürtler tarafından lider kabul edildiğini ve bu kişinin devlet tarafından muhatap alınması gerektiğini ifade etmesi, terör eylemlerinin meşru görüldüğünün ve terör örgütü liderinin kendisi tarafından da lider olarak kabul edildiğinin açık bir göstergesidir.

Nitekim, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin belirtilen sözleri terör örgütünün propagandasını yapma suçu kapsamında kabul edilmiş ve söz konusu Mahkemenin 20.5.2008 günlü, E.2007/372, K.2008/220 sayılı kararıyla 3713 sayılı Yasa'nın 7/2. maddesi uyarınca 10 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

c- 21.3.2007 Gününde Açık Havada Kalabalığa Hitaben Yaptığı Konuşma

DTP'li Cizre belediye başkanı Aydın Budak'ın 21.3.2007 tarihinde Cizre'de yapılan Nevruz Kutlamaları sırasında kalabalığa hitaben yaptığı konuşmada, *"Her şeyden önce diyoruz ki; merhaba İmralı, Nevruz bayramın kutlu olsun… Merhaba direnişin kalesi Cizre-Botan Nevruzun kutlu olsun …hepimizin bildiği gibi İmralı'da bir zehirlenme vardır. Üç devletin, üç Avrupa devletinin yaptığı tahlillerle böyle bir iddiayı ortaya koydular. Türkiye Adalet Bakanı cevabında; doktorlarını ve hiçbir şeyini adaya göndermeden… biz istiyoruz ki yalanlar ortaya çıksın. Kaç günden beri Türkiye Adalet Bakanı, Türk doktorlarının da raporlarını bu millete açıklamaya cesaret edememiştir. Biz istiyoruz ki yalancılar bir an önce ortaya çıksınlar. Türkiye Adalet Bakanı mı yalan söylüyor, yoksa İmralı'nın avukatları mı yalan söylüyor?.... Bugün askerlerini bu hudutlara, Irak sınırına yürüterek Zagros'lara, Kerkük'lere gitmek istiyorlar ve PKK'yı yok ekmek istiyorlar. Saddam'ın kimyasalları yok edemedi. Amed zindanlarıyla Kürtleri yok edemediler Bugün istiyorlar ki zehirlenmelerle, silahlarla, PKK'yı yok etsinler. Farz edelim ki PKK'yı yok ettiler… Biz bugün soruyoruz. Üç buçuk milyon insan "Sayın Öcalan irademizdir" demiştir, bu insanlara ne yapacaksınız? Bugün, milyonlarca*

insan, milyonlarca Kürtler bu meydanlarda ve Kürt şehirlerinin meydanlarındaki milyonlarca insanı ne yapacaksınız? Bunları da imha edebilecek misiniz? Yapamazsınız. Seksen yıldır, seksen yıldır bu insanları Türkleştirmek istediniz. Yapamadınız. Bugünden sonrada yapamayacaksınız. En büyük çaremiz, en büyük çaremiz; gelin bu tür şeyleri bırakalım Bu oyunları, bu zehirlenmeleri bırakalım. Bu kavgayı bırakın. İmralı'nın zehirlenmesi Kürt-Türk kardeşliğinin zehirlenmesidir. Hiç kimsenin Türk ve Kürt kardeşliğine böyle çirkinlik ve kötülük yapma hakkı yoktur" şeklinde beyanda bulunduğu, dosyadaki bilirkişi raporları, konuşma çözüm tutanağı ve olay tutanağından anlaşılmıştır.

DTP'li Cizre Belediye Başkanı olan Aydın Budak'ın konuşmasında PKK ile Kürt halkı arasında bir bağ olduğunu, terör örgütü liderinin milyonlarca insan tarafından siyasal bir irade olarak kabul gördüğünü ifade etmesi ve güvenlik kuvvetlerince PKK'ya yönelik mücadeleyi örgütün yok edilmesine yönelik eylemler olarak görmesi, terör örgütü ve liderine olan yakınlığını göstermektedir.

Nitekim, Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin belirtilen sözleri terör örgütünün propagandasını yapmak suçu kapsamında görülmüş ve söz konusu Mahkemenin 25.3.2008 günlü, E. 2007/233, K. 2008/87 sayılı kararıyla 3713 sayılı Yasa'nın 7/2. maddesi uyarınca iki yıl altı ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

6- Ayhan Karabulut'un Eylemi

Batman il merkezinde 29-30.3.2006 tarihleri arasında dağıtılan Batman Demokratik Halk İnsiyatifi adına düzenlenmiş bildiride, güvenlik kuvvetlerince 24.3.2006 tarihinde yapılan operasyonlar sonucunda 14 PKK militanının öldürülmesini protesto etmek amacıyla esnafın kepenk kapatmaya, işçi ve memurların işi durdurmaya, öğrencilerin okulları boykot etmeye, halkın da kitlesel olarak DTP merkez ilçe binası önünde 30.3.2006 günü saat 10:00'da yapılacak olan basın açıklamasına davet edildiği, bildirinin altında "14'ler Amed'in onurudur, onuruna sahip çık! Batman Demokratik Halk İnsiyatifi" ibaresinin yer aldığı, aynı çağrının terör örgütünün internet sitelerinde ve televizyon kanallarında da yapıldığı, DTP Batman il başkanı olan Ayhan Karabulut'un 29.3.2006 tarihinde örgütün yayın organı olan ROJ TV adlı yurtdışından yayın yapan televizyon kanalında halkı 30.3.2006 gününde DTP il binasından AKP binasına kadar yapılacak olan sözde demokratik tepkiyi dile getirme yürüyüşüne davet ettiği, 30.3.2006 gününde gerçekleştirilen yürüyüş sırasında yasadışı örgütün sözde bayraklarının taşındığı, yasadışı örgütü ve liderini övücü mahiyette

pankart ve fotoğraf baskılı posterlerin bulunduğu, bazı kişilerin tanınmamak için yüzlerini maske ile kapattıkları, DTP il başkanı Ayhan Karabulut'un da yasadışı gösteriye katılanların en önünde bulunduğu, terör örgütünün duyurularına uymayarak işyerlerini açan esnafın dükkânlarının ve bankaların göstericilerce zarara uğratıldığı, bildiri metni ile dosyadaki CD görüntülerinden, CD çözüm tutanaklarından, fotoğraflardan ve tutanaklardan anlaşılmıştır.

DTP Batman il başkanı olan Ayhan Karabulut'un, güvenlik kuvvetlerince PKK teröristlerinin öldürülmesi olayının protesto edilmesine yönelik terör örgütünün yaptığı çağrıya uyarak yapılan yasadışı gösteriye katılması, hatta kendisinin terör örgütünün yayın organı olan ROJ TV'den bu çağrıyı yinelemesi ve yasadışı gösterinin başlangıç noktasının DTP il binası olarak belirlenmesi, bu kişinin ve dolayısıyla davalı Parti'nin PKK terör örgütüyle bağlantısını ortaya koymaktadır.

Nitekim, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin yukarıda belirtilen eylemi PKK silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına bilerek ve isteyerek suç işleme suçu kapsamında görülmüş ve söz konusu Mahkemenin 31.12.2007 günlü, E. 2007/292, K. 2007/501 sayılı kararıyla TCK'nun 314/3. ve 220/6. maddelerinin yollamasıyla aynı Yasa'nın 314/2, 62. ve 3713 sayılı Yasa'nın 5. maddeleri uyarınca 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

7- Aysel Tuğluk'un Eylemleri

a- 16.5.2006 Gününde Yapılan DTP Batman İl Başkanlığının 1. Olağan Genel Kurulu Toplantısında Yaptığı Konuşma

16.5.2006 tarihinde yapılan DTP Batman il başkanlığının 1. Olağan Genel Kurulu toplantısına katılan DTP Genel Başkan Yardımcısı olan Aysel Tuğluk'un yaptığı konuşmada, *"…sayın Başbakan diyor ki, PKK'yı terörist ilan edin sizinle görüşelim, biz PKK'yı terörist ilan etsek de bu sorun çözülmez, sizin terörist olarak nitelendirdiğiniz insanlar kimine göre kahramandırlar. Bizim barış taleplerimize karşın sınıra askerler yığıldı, Abdullah Öcalan'a terörist diyerek halkın karşısına çıkamayız, kürt halkı tercihini demokratik mücadelede ortaya koydu, ama bir halka kendi dilini bile özgürce geliştirme hakkı tanımazsanız bu politikanız şiddete zemin sunar…"* şeklinde ifadeler kullandığı dosyadaki, CD ve bunların çözüm tutanaklarına dayanılarak hazırlanan Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının 29.11.2006 günlü ve 2006/633 sayılı iddianamesinden anlaşılmıştır.

DTP Genel Başkan Yardımcısı konumunda bulunan Aysel Tuğluk'un PKK teröristlerinin bazı kesimlerce kahraman olarak kabul edildiklerini ve bu nedenle terör örgütü liderine karşı terörist diyerek halkın karşısına çıkamayacaklarını ifade etmesi, davalı Parti'nin üst yönetiminin PKK terör örgütü ve liderine yakınlığını ortaya koymaktadır.

b- 11.12.2006 Gününde Doğubayazıt İlçesinde Partisince Düzenlenen Açık Hava Toplantısında Yaptığı Konuşma

DTP genel başkan yardımcısı Aysel TUĞLUK'un 11.12.2006 tarihinde Doğubayazıt İlçesinde partisince düzenlenen "Barış Mitingi"nde yaptığı konuşmada, *"…Değerli halkımız seksenbeş yıldır anti demokratik yasak rejimlerle yönetilen bu ülkede en büyük zulüm Kürtler üzerinde uygulandı. Ancak Kürt sorununu sizler yaratmadınız, bizler yaratmadık. Kürt sorunu Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren önümüzde durdu. Biz sadece bu sorunun çözümü çabasına girdik. Biz müthiş bir güç dengesizliği içerisinde Kürt halkı kendi kimliği, kendi kültürü, kendi onuru için direnmek durumunda kaldı…Yıllarca süren savaş Kürt halkına da Türk halkına da çok şeyler kaybettirdi… şimdi karşımızda bir fırsat var. PKK ateşkes ilan etti, demokratik çözümlere, barışçıl çözüme hazır olduğunu ifade etti, DTP olarak biz bu yöndeki iradeyi önemli buluyoruz. Peki, soruyoruz seksenbeş yıldır Kürtleri inkar edenler hain diye, bölücü diye neredeyse Türk halkıyla düşman haline getirmek isteyenler çözüme hazırlar mı? Değerli halkımız, görüyoruz ki çözüme hazır değiller. Halen operasyonlar devam ediyor, halen dağlarda kardeşlerimiz yaşamlarını kaybediyor, halen tecrit devam ediyor…Kürtleri görmezseniz, seçeneksiz bırakırsanız, işte o zaman çirkin bir bölünme sorunu ile karşı karşıya kalırsınız. Kürtler artık uluslararası alanda statü kazanmaya başlamışlardır. Halen demokratik çözüm şansı sürüyorsa şiddeti körükleyerek ayrılıkçığa zorlamanın vebali kaldırılamayacak kadar ağır olacaktır…"* şeklinde ifadeler kullandığı, konuşmasının sık sık topluluk tarafından atılan "biji serok Apo, baskılar bizi yıldıramaz" biçimindeki sloganlarla kesildiği, dosyadaki olay tutanağı, CD ve CD çözüm tutanaklarından anlaşılmıştır.

DTP genel başkanı yardımcısı Aysel Tuğluk'un partisinin ilçe teşkilatı tarafından düzenlenen mitingde yaptığı konuşmada, PKK terör örgütünün yaptığı eylemleri Kürt halkının kendi kimliği, kültürü ve onuru için yaptığı bir direniş ve savaş olarak gördüğünü ve Kürtlerin görmezden gelinmesi durumunda şiddetin ve bölünmenin gerçekleşeceğini ifade etmesi ve dağlarda bulunan terör örgütü üyelerinden kardeş olarak söz etmesi, davalı Parti'nin genel başkan yardımcısı sıfatını taşıyan bu kişinin terör örgütünün eylemlerini meşru olarak gördüğünün ve terör örgütü üyelerini terörist olarak kabul etmediğinin açık göstergesidir.

c- 21.3.2007 Gününde Van İlinde Düzenlenen Nevruz Mitingi Sırasında Yaptığı Konuşma

DTP Genel Başkan Yardımcısı Aysel Tuğluk'un söz konusu miting sırasında yaptığı konuşmada, *"…Sevgili halkımız, saygıdeğer halkımız, çok tehlikeli oyunlar oynanıyor, sayın Öcalan, evet evet sevgili halkımız, saygıdeğer halkımız sayın Öcalan'ın zehirlenmesi yönündeki iddialara karşı hükümetin, Adalet Bakanlığının yaptığı, açıkladığı raporlar, halkımızı, kamuoyunu tatmin etmemiştir. Evet sayın Öcalan bir kez daha söylüyoruz sayın Öcalan sıradan biri değildir ve İmralı'da Devletin koruması altında olması gereken birisidir. Kürt sorunu konusunda savunduğu fikirler geniş kesimler tarafından kabul görmektedir…"* şeklinde ifadeler kullandığı, DTP Van İl ve İlçe teşkilatlarının da aralarında bulunduğu bazı sivil toplum örgütlerinin katılımıyla yapılan miting sırasında PKK terör örgütü liderinin ve diğer örgüt üyelerinin resimlerinin bulunduğu pankartların açıldığı, terör örgütünün sözde bayraklarının açıldığı ve kalabalık tarafından "biji serok Apo, dişe diş seninleyiz Öcalan, Apo'ya uzanan eller kırılsın, barışta savaşta seninleyiz Öcalan, PKK halktır halk burada, Öcalan siyasi irademizdir, Aposuz dünyayı başınıza yıkarız" biçiminde sloganlar atıldığı dosyadaki olay tutanağı, memur izlenim raporu ve hükümet komiseri raporundan anlaşılmıştır.

DTP Genel Başkan Yardımcısı Aysel Tuğluk'un terör örgütünün ve liderinin propagandasının yapıldığı bir mitinge dönüşen açık hava toplantısı sırasında yaptığı konuşmada, terör örgütü elebaşısının fikirlerinin geniş kitleler tarafından kabul gördüğünü beyan etmesi, bu kişinin ve genel başkan yardımcılığını yürüttüğü davalı Parti'nin terör örgütü liderine olan yakınlığını göstermektedir.

8- Bedri Fırat'ın Eylemi

DTP Erzurum İl Başkanı olan Bedri Fırat 17.2.2006, 8.3.2006 ve 20.3.2006 tarihlerinde yaptığı konuşmalarda ülkede barışın tesis edilebilmesi için genel siyasi affın çıkarılması, Abdullah Öcalan'a uygulandığını iddia ettiği tecridin kaldırılması, İmralı'nın müze haline dönüştürülmesi, Roj TV'ye yönelik eleştirilerin kınanması, Kürt halkı üzerinde sürekli baskı olduğu, Kürt kanı dökenlerin bu kanda boğulacakları yönünde beyanlarda bulunduğu, ayrıca kendini yakarak intihar eden Viyan-Soran (K) Leyla Velihasan isimli PKK örgüt üyesinin anısına saygı duruşunda bulunup "biji serok Apo" sloganları attığı ve çalışma masasının üzerinde Abdullah Öcalan'ın resminin bulunduğu, dosyadaki belgeler ve sanığın ikrarlarından anlaşılmıştır.

DTP İl Başkanı olan Bedri Fırat'ın yukarıda belirtilen eylem ve beyanlarıyla terör örgütü ve liderinin propagandasını yaptığı ve terör örgütüyle olan bağını ortaya koyduğu açıktır.

Nitekim, Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin eylem ve beyanları PKK terör örgütünün propagandasını yapma suçu kapsamında görülmüş ve söz konusu Mahkemenin 27.7.2006 günlü, E.2006/59, K.2006/98 sayılı kararıyla TCK'nun 3713 sayılı Yasa'nın 7/2 ve TCK'nun 53. maddeleri uyarınca 2 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

9- Cemal Kuhak'ın Eylemi

14.3.2007 gününde güvenlik makamlarına yapılan bir ihbar üzerine DTP Tunceli il yönetim kurulu üyesi olan Cemal Kuhak'ın evinde yapılan yasal aramada; bir adet sol üst köşesinde PKK-KONGRA/GEL terör örgütünün sözde bayrağının bulunduğu ve üzerinde *"Cemal arkadaş bölgede ortaya çıkan siyasi durum kürtlerin hem bölge çapında hem de tek tek ülkelerin siyasal, sosyal dengelerini yeniden kurulmasında önemli rol oynayacağını göstermektedir. Demokrasinin gerçekleşmesinde tabanın zorlanması her zaman belirleyici olmuştur. Demokrasi tarihi bu şekilde yazılmıştır. Kimi zaman halk kalkışmalarına kadar varan eylemlere kimi zaman da pasif eylemliklerle tabanın açığa çıkan tepkilerini örgütlendirmesiyle gerçekleştirmiştir. Yeni bir döneme giriyoruz, bu yeni dönemin siyasal, örgütsel ve eylemsel karakteri anlaşılmadan yapılacak tüm çalışmalar önümüzdeki süreci karşılamayacaktır. Kuzeydeki arkadaşlar Haydar arkadaşla seni eylemsel güç içinde kullanırlarsa daha faydalı olacaktır. Özellikle Nevruzda sizden Dersim alanında ses getirecek bir eylem bekliyoruz. Bu nevruz önderliğin sahiplenilmesi ve serhildanların yükseltilmesi adına çok önemli. Alişan arkadaş özgür yurttaş çalışmalarında boş olan alanlardaki örgütlenme faaliyetlerini bizzat yönlendirsin. Devrimci selam ve saygılarla KKK/TM YÜRÜTME KONSEYİ ATAKAN"* yazılı not, bir adet Özgür Yurttaş çalışma kılavuzu, bir adet Abdullah Öcalan'ın yazdığı "Seçme Yazılar" kitabı ile bir adet Abdullah Öcalan'ın "Nasıl Yaşamalı" isimli kitapların ele geçirildiği, bu kişinin adli makamlar önünde verdiği ifadelerde de PKK'nın yan örgütlerinden olan "Özgür Yurttaş Hareketi"nin üyesi olduğunu beyan ettiği, dosyadaki belgeler ve tutanaklardan anlaşılmıştır.

DTP Tunceli il yönetim kurulu üyesi olan Cemal Kuhak'ın evinde ele geçirilen, PKK terör örgütünün bu kişiye verdiği talimatları içeren örgütsel dökümanlar ile söz konusu kişinin PKK'nın yan örgütü olduğu güvenlik birimlerince de kabul edilen "Özgür Yurttaş Hareketi"nin bir üyesi

olduğunu kabul etmesi, anılan kişinin terör örgütüyle olan organik bağını ortaya koymaktadır.

Nitekim, Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin eylemi terör örgütü üyesi olmak suçu kapsamında değerlendirilmiş ve söz konusu Mahkemenin 26.6.2008 günlü, E.2007/66 ve K.2008/125 sayılı kararıyla TCK'nun 314/2. ve 3713 sayılı Yasa'nın 5. maddeleri uyarınca 6 yıl 3 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

10- Deniz Yeşilyurt'un Eylemi

DTP kurucu üyesi olan Deniz Yeşilyurt'un;

- 12.2.2006 gününde İstanbul ili Bağcılar ilçesinde terör örgütü yandaşlarının yaptığı yasadışı gösteriye başında bere ve yüzü kapatılmış şekilde katılarak "Öcalan Öcalan, biji serok Apo, PKK halktır halk burada, Öcalan'sız dünyayı başınıza yıkarız" şeklinde slogan attığı ve molotof kokteyli attığı,

- 19.3.2006 gününde İstanbul ili Zeytinburnu ilçesinde gerçekleştirilen Nevruz etkinliklerinde, terör örgütünün bayraklarının açıldığı grup içinde olduğu ve terör örgütü lehine sloganlar attığı,

- 23.3.2006 gününde İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde PKK terör örgütü yandaşlarınca gerçekleştirilen yasadışı gösteriye katılarak, molotof kokteyli ve yakmak için lastik temin ettiği,

dosyadaki fotoğraflar, CD görüntüleri ve tutanaklardan anlaşılmıştır.

DTP Kurucu üyesi olan Deniz Yeşilyurt'un söz konusu eylemleri, terör örgütüyle olan organik bağını açıkça ortaya koymaktadır. Nitekim, İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin eylemleri terör örgütü üyesi olmak suçu kapsamında değerlendirilmiş ve söz konusu Mahkemenin 18.6.2008 günlü, E. 2006/94, K. 2008/171 sayılı kararıyla TCK'nun 314/2. ve 3713 sayılı Yasa'nın 5. maddeleri uyarınca 6 yıl 3 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

11- Fehtah (Fettah) Dadaş'ın Eylemi

DTP Karaçoban ilçe başkanı Fehtah Dadaş ve yeğeni Ersin Dadaş'ın terör örgütü elemanları ile irtibat kurarak onların gıda, telefon kontörü ve ilaç ihtiyaçlarını temin ettikleri, bu konuda maddi kaynak yaratmak için Fehtah Dadaş'ın parti bünyesinde bir fon oluşturduğu, dosyadaki yasal telefon dinleme kayıtları ve diğer belgelerden anlaşılmıştır.

DTP Karaçoban ilçe başkanı Fehtah Dadaş'ın terör örgütü üyesi olduğu ve söz konusu eylemleriyle terör örgütüne lojistik destek sağladığı açıktır.

Nitekim, Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin eylemi terör örgütüne üye olmak suçu kapsamında değerlendirilmiş ve söz konusu Mahkemenin 12.12.2006 günlü, E. 2006/128, K. 2006/175 sayılı kararıyla TCK'nun 220/7. ve 314/3. maddeleri yollamasıyla aynı Yasa'nın 314/2., 62. ve 3713 sayılı Yasa'nın 5. maddeleri uyarınca 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiş ve söz konusu karar Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 3.7.2007 günlü, E. 2007/5764, K. 5840 sayılı ilamı ile onanarak kesinleşmiştir.

12- Ferhan Türk'ün Eylemi

PKK terör örgütü liderinin kaldığı cezaevinde sistematik olarak zehirlendiği iddiaları ve bazı DTP il başkanlarının tutuklanmalarını protesto etmek amacıyla 10.3.2007 gününde DTP Mardin il örgütü tarafından organize edilen toplantıda, kalabalığa hitaben il başkanı Ferhan Türk tarafından okunan "Basına ve Kamuoyuna" başlıklı bildiride, *"…Yine ülkemizin iç barışını bozmak isteyen Kürt-Türk çatışmasını başlatmak isteyen uluslararası komplocu güçler, üç buçuk milyon insan tarafından siyasi irade olarak kabul edilen Kürt halk önderi sayın Abdullah Öcalan bir komplo sonucu Türkiye'ye getirilmiştir. ..Sayın Öcalan'ın kimyasal maddelerle zehirlendiği resmi tahlil sonuçları avukatlar tarafından basın açıklamasıyla duyurulması Kürt halkını ciddi olarak kaygılandırmış olup, bir iç çatışma ve çözümsüzlük ve kaosu beraberinde getireceği açıktır…sayın Öcalan'ın sağlık durumunun netleşmesi için en kısa zamanda, hem dünya kamuoyu hem de Kürt halkının rahatlaması için bağımsız bir doktor heyetinin tam teşekküllü bir hastanede kontrol edilip sağlık durumunun netleşmesi gerekmektedir…"* şeklinde ifadelere yer verildiği, toplantıya katılan diğer kişilerce de "Öcalan'sız dünyayı başınıza yıkarız" şeklinde slogan atıldığı, dosyadaki belge ve tutanaklardan anlaşılmıştır.

DTP Mardin İl Başkanı olan Ferhan Türk'ün PKK terör örgütü liderinin kaldığı cezaevinde sistematik olarak zehirlendiği iddiaları üzerine Mardin'de yasadışı bir gösteriyi organize etmesi, İl örgütü adına okuduğu basın bildirisinde, kürt halkının PKK terör örgütü liderini siyasal irade olarak kabul ettiğini beyan etmesi, terör örgütü liderinden "Kürt halk önderi" olarak söz etmesi, bu kişiyle il başkanı olduğu davalı Parti ile terör örgütü arasındaki bağlantıyı ortaya koymaktadır.

13- Hadice (Hatice) Adıbelli'nin Eylemi

Terör örgütünün kırsal alandaki faaliyetlerine katılmak üzere Van iline gelen Adem adlı kişinin Van'da irtibata geçeceği şahısla irtibat kuramaması üzerine İstanbul'daki irtibatı Araş isimli şahıs aracılığı ile Van DTP Teşkilatına yönlendirildiği, burada adı geçen şahsı DTP Van il yöneticisi olan Hadice Adıbelli'nin karşılayıp Ali isimli bir şahısla bu şahsın evine gönderdiği, bu şekilde gizliliği sağladıkları ve ertesi gün Başkale dolmuşlarına binmesinin temin edildiği Adem'in soruşturma aşamalarında alınan beyanları, 17.12.2006 tarihli dosya inceleme ve yüzleştirme tutanağı, soruşturma evrakı ile dosya kapsamından anlaşılmıştır.

Van 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 25.12.2008 günlü, E.2007/111 ve K.2008/447 sayılı kararıyla Hadice Adıbelli'nin PKK/KONGRA-GEL terör örgütünün kırsal alandaki kamplarına katılmak üzere İstanbul ilinden Van'a gelen sanık Adem'e yer temin etmek sureti ile PKK/KONGRA GEL örgütüne bilerek ve isteyerek yardım etmek suçunu işlediği sonucuna varılarak 5237 sayılı TCK'nun 314/3., 220/7., 62/1. ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddeleri ile 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

DTP Van il yöneticisi olan Hadice Adıbelli'nin yerel mahkemece de sabit görülen eylemi doğrudan, bilerek ve isteyerek terör örgütüne yardım etmek şeklinde gerçekleşmiştir. Yardıma ilişkin somut olaylar mahkeme kararında ayrıntılarıyla açıklanmıştır. Adı geçen şahsın sıfat ve pozisyonu, eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde iddianamede belirtilen bu eylem DTP il teşkilatının yönetiminde bulunan bu şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

14- Hüseyin Bektaşoğlu'nun Eylemleri

DTP Erzincan il başkanı olarak görev yapan Hüseyin Bektaşoğlu'nun, usulüne uygun olarak alınan iletişimin tespiti ve dinlenilmesi kararları uyarınca telefon görüşmelerinin dinlenildiği, bu hususa ilişkin dosyada mevcut iletişimin tespiti tutanağının tanzim edildiği, adına kayıtlı ve kendisi tarafından kullanılan "0535 232 .. .." no'lu iletişim aracının usulüne uygun olarak dinlenilmesi sonucunda 34 kayıt sırasındaki iletişim tespit tutanağından anlaşıldığı üzere, 24/10/2005 ve 22/12/2005 tarihlerinde PKK terör örgütü üyesi Bülent Kudiş ile görüştüğü, aynı telefon numarasıyla Dicle haber ajansı yetkilisiyle 21/03/2006 tarihinde yaptığı nevruz kutlamasıyla ilgili konuşmayı aktardığı, *"7 yıldan beri İmralı cezaevinde*

bulunan sayın Abdullah Öcalan'ın barış çağrısına yanıt verilmesi gerektiği" şeklinde beyanda bulunduğu, Erzincan DTP İl başkanlığına ait "0446 224 .. .." numaralı telefon ile PKK terör örgütü üyeliğinden yakalanan ve İstanbul'dan Erzurum'a getirilen Hamza Bulut isimli suçlunun durumuna ilişkin Avukat Necati Güven ile görüştüğü ve durumunu takip ettiği, yine sanığın aynı telefon numarasıyla 09/12/2006 tarihinde Erzincan Eğitim-Sen başkanı ile görüştüğü, Erzincan'da bir demokrasi platformunun oluşturulması bu savaşa karşı bir önlem alınması, işte birlik ve beraberliğin sağlanması açısından böyle bir platformun oluşturulmasının gerekli olduğuna dair genelge geldiğini belirttiği, yine aynı telefon numarasıyla 04/10/2006 tarihinde Diyarbakır Dicle haber ajansıyla görüştüğü ve terör örgütünün almış olduğu ateşkes kararı üzerinde Erzincan DTP il başkanlığı yönetim kurulu olarak görüşme yaptıkları, 18/09/2005 tarihinde Van Başkale kırsalında güvenlik güçleriyle silahlı çatışmaya girip öldürülen Gürbüz Dişkıran'ın Erzincan'da bulunan babası İsmail Dişkıran'ın yanına giderek öldürülen teröristin cenazesinin Elazığ'dan Erzincan'a getirilmesi için yardımcı olabileceğini, bu nedenle Elazığ İnsan Hakları Derneği ile görüşebileceğini söylemesi üzerine, İsmail tarafından terslendiği, İsmail'in *"çocuklarımız sizin yüzünüzden ölüyor"* demesi üzerine, *"kimse zorla dağa çıkmamıştır, herkes gönüllü gitmiştir"* şeklinde beyanda bulunduğu, DTP il başkanı sıfatıyla güvenlik güçlerince terör örgütü mensubu olarak dağda bulunan ve kayıtlara geçmiş olan kişilerle görüşme yaptığı, terör örgütü elebaşı olduğu bilinen ve terör örgütü yöneticiliği ve ülke topraklarını ayırmaya kalkışma suçundan hakkında kesinleşmiş mahkumiyet hükmü bulunan ve cezasını infaz etmekte olan Abdullah Öcalan'dan sayın diyerek bahsedip, Öcalan'a tecrit uygulanarak toplumsal barışın sağlanamayacağını beyan ettiği, terör örgütü ile güvenlik güçlerine ateşkes yapmasını isteyen açıklamalarda bulunduğu, terör örgütü mensuplarından gerilla diye bahsettiği, sanığın ölen teröristlerin cenazelerinin defnedilecekleri yerlere taşınmaları işini organize ettiği, ayrıca PKK mensubu teröristlerin yakalandıklarında onların davalarının hukuki surecini takip ederek yardımcı olmaya çalıştığı, terör örgütünün yayın organı olduğu kabul edilen dergi ve televizyonlarla irtibata geçerek açıklamalarda bulunduğu soruşturma evrakı, olay ve görüşmelere ilişkin bilgilerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

Erzincan DTP İl başkanı Hüseyin Bektaşoğlu'nun etkin biçimde terör faaliyetlerine karışan şahsın sıfatı, eylemlerinin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde iddianamede belirtilen bu eylemlerin DTP İl teşkilatının

başında bulunan bu şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyduğu görülmektedir.

Nitekim, Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda, sanığın sabit kabul edilen eylemi silahlı terör örgütüne üye olmak suçu kapsamında değerlendirilerek, söz konusu Mahkemenin 14.12.2007 günlü, E. 2007/122, K. 2007/190 sayılı kararı ile adı geçen kişinin TCK'nun 314/2, 3713 sayılı Yasa'nın 5. ve TCK'nun 62. maddeleri uyarınca 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

15- Hüseyin Kalkan'ın Eylemi

DTP'li Batman Belediye Başkanı Hüseyin Kalkan'ın, ABD'de yayımlanan Los Angeles Times Gazetesinin 30.5.2006 tarihli nüshasında yayımlanan haber – röportajla ilgili olarak Türkiye'de yayımlanan ulusal gazetelerde ve bazı internet sitelerinde yer verilen *"…Şiddet en azından amacı olan bir eylem türüdür. Terör hiçbir amaç olmadan yapılır… PKK silah bırakmak istiyor ama onları eşkıya gibi göstermek istiyorlar. Benim hizmet ettiğim kentin % 80'i dağdakiler gibi düşünüyor… Diyarbakır ve Batman'daki olayların ardından 200 kadar genç dağa çıktı. Onlar bir amaç için dağa çıktılar… Abdullah Öcalanı kürt halkının lideri olarak görüyorum…söyledikleriyle milyonları peşinden sürükleyen bir liderdir…."* biçiminde beyanlarda bulunduğu soruşturma belgeleri, gazete küpürleri ve internet çıktılarından anlaşılmıştır.

Adı geçen şahsın sıfat ve pozisyonu, eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde iddianamede belirtilen bu eylem adı geçen şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

Nitekim, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, söz konusu Mahkemenin 24.1.2008 günlü, E. 2006/181, K. 2008/31 sayılı kararıyla sanığın eylemi "yasadışı terör örgütünün propagandasını yapma suçu" kapsamında değerlendirilerek 3713 sayılı Yasa'nın 7/2. maddesi uyarınca 10 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

16- İbrahim Sunkur'un Eylemleri

a- 18.2.2007 Tarihinde Evinde Yapılan Arama

DTP Van il başkanı olan İbrahim Sunkur'un 18.2.2007 günü Halilağa Mahallesi, İpekyolu Caddesi, Sahil Sitesi B Blok No: 7 sayılı ikametinde Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi (CMK.250. Madde ile Yetkili) Nöbetçi Hâkimliğinin 19.2.2007 gün ve 2007/301 Müt. sayılı kararlarına istinaden yapılan aramada

beyaz renkli ağzı açık vaziyette bulunan mektup zarfının üzerine el yazısı ile siyah tükenmez kalemle yazılmış "kapalı zarf sakın açmayın, başkana teslim edin lütfen" ibaresinin olduğu, zarf içerisinde bir adet yarım çizgisiz dosya kâğıdı ve bir adet A4 çizgisiz dosya kâğıdının olduğunun belirlendiği dosyadaki tutanaklardan anlaşılmıştır.

Yarım çizgisiz dosya kâğıdı üzerine el yazısı ile mavi pilot kalemle ön yüzünde; *"Şırnak Uludere kürtçe şeğan, Cehver Benek baba adı Ahmet Benek sadece tim komutanın ismini tespit etmişim 20 veya 25 kişi net olarak bilmiyorum kaç kişi olduğunu bu insanlar aynı bu time katılıyor. Besta bölgesinde, Uludere bölgesinde, Irak sınırında devamlı bu insanlar bu bölgede geziyorlar. hem millet için hem gerilla için onları vurmak için devlet tarafında görevlendirmiştir. bu millet bu insanlar çok dikkat edin. ben bu ismi söylemiyorum. zor durumdayım lütfen kusura bakmayın. bunun hemen Roj Tv bilgi gönderin"* şeklinde olduğu ve arka yüzünün boş olduğu,

A4 çizgisiz dosya kâğıdı üzerinde ise mavi pilot kalem ile ve el yazısıyla yazılmış *"Şefik Bilen ve Halit Babat tim komutanıdır. Cezaevinde her ay operasyona çıkıyorlar. Emir komut Şefik'tedir. Siirt Pervari Doğan köyü kürtçe hosyan,*

Şefik Bilen cezaevinde

Halit Babat oda cezaevinde

Mehmet Bilen,

Sedik Bilen,

Ekrem İlter aynı kardeş oğludur. Yalnız soy ismi ayrıdır. Dayısının soyismini taşımaktadır.

Ali Kara

Siirt Pervari Yapraktepe kürtçe evreğ mahkumlarının isimleri

Mehmet İlter

Hüseyin İlter

Mehmet Şirin ilter

Abdurahman İlter

Yusuf İlter bu 5 mahkum Siirt Pervari Doğan köyü alay komutanına söylemişiz. eğer siz bizim evrakları bozarsanız bir gurup gerillayı vuracağız. alay komutanı kabul etti.

Siirt Pervari Doğancı köyü kürtçe Besta Kumyanıs 5 kişi isimleri tespit edilmemiş

Siirt Pervari kürtçe isim a bir 1 kişi adı Halil soy ismini tesbit edememişim

bu 17 kişi Siirt Pervari bölgesinde Cudi dağı Herekal dağı Besta bölgesinde Kadul dağı Tahtıraş dağı Jirga aşirat tarafında dağın Kadul bu 17 kişiler de bu bölge tarafında özel tim devlet tarafinda görevlendirmiştir. Hem millet için hem gerilla için vurmak için devamlı bu bölgede gezdiriyorlar. Herhangi bir yerde bir gürültü görürse hemen sikozkla en yakın bir yere gönderiyor. Gece gündüz gözetmenlik yapıyorlar. Gündüz gözetiylar, gece pusu attıyorlar ve yol kesiyorlar." şeklinde olduğu, arka yüzünün boş olduğu saptanmıştır.

DTP Van il başkanı olan İbrahim Sunkur'un evinde yapılan aramada ele geçirilen belgede bölgede görev yapan güvenlik güçleriyle ilgili bilgiler bulunduğu ve istihbari çalışmalar yapıldığı, böylece adı geçen kişinin terör örgütüne destek verdiği anlaşılmaktadır. Adı geçen şahsın sıfat ve pozisyonu, eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde iddianamede belirtilen bu eylem adı geçen şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

b- Mahalli Bölge Gazetesi'ne Verdiği ve Yayınlanan Röportajda Terör Örgütünün Propagandasını Yapması

DTP Van il başkanı olan İbrahim Sunkur'un 26.1.2007 tarihli mahalli Bölge Gazetesi'nde yayımlanan röportajında *"…PKK kürt sorununun gündemden çıkması için dağlardadır…terör tanımını iyi bilmek lazım. PKK terör tanımını tarif ettiğimizde o kapsama girmiyor…Ateşkes ilan ettik ama kimin kabul etmediğini herkes biliyor. Bu ülkede ateşkesin sağlanması için tüm programları askıya aldık…"* şeklinde ifadeler kullandığı soruşturma evrakı, tutanaklar ve gazete küpürlerinden anlaşılmıştır.

DTP Van İl başkanı sıfatını taşıyan İbrahim Sunkur'un mahalli Bölge Gazetesi'nde yayımlanan röportajında kullandığı ifadeler, bir siyasi parti mensubu gibi değil, PKK terör örgütünün bir mensubu gibi konuştuğunu göstermektedir. Adı geçen şahsın sıfatı, eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde iddianamede belirtilen bu eylemin DTP İl teşkilatının başında bulunan bu şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

17- İzzet Belge ve Abdullah İşnaç (İsnaç)'ın Eylemleri

DTP Şırnak il başkanı olan İzzet Belge'nin 2.12.2006 tarihinde, Şırnak il merkezinde Cumhuriyet Meydanında izinsiz ve bildirimsiz şekilde toplanan

kalabalığa karşı okuduğu "basına ve kamuoyuna" başlıklı bildiride *"... yaptığı açıklamalar ve öne sürdüğü fikirlerle, savaşın bitmesinden ve kalıcı bir barış ortamının yaratılmasından yana politika izlediğini ortaya koyan Sayın Öcalan'ın bu tarihsel sorunda oynayacağı rolün görülmesi, tartışılması ve sürece katkılarının sürmesinin sağlanması için uygun koşulların yaratılması yerine; Kürt kamuoyunda her defasında gerilim yaratan ağır tecrit koşulları sürdürülüyor…"* şeklinde ifadeler kullandığı, ayrıca basın açıklamasına katılan DTP Şırnak İl Yönetim Kurulu üyesi Abdullah İsnaç ile birlikte *"biji aşiti biji PKK, dise dise serhildan, dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan, barışın elçisi İmralı'dadır, hükümet şaşırma bizi dağa taşırma"* biçiminde sloganlar attıkları, dosyadaki CD inceleme tutanağı, yerel mahkemece yapılan bilirkişi incelemesi ve olay sırasında çekilen fotoğraflardan anlaşılmıştır.

DTP Şırnak il başkanı sıfatını taşıyan İzzet Belge'nin toplanan kalabalığa karşı yaptığı basın açıklamasında terör örgütü liderinden saygıyla bahsederek terör örgütü liderinin barış ortamının yaratılmasında tarihsel bir rol oynayacağından söz etmesi ve bu kişinin basın açıklamasına katılan DTP Şırnak il yönetim kurulu üyesi Abdullah İsnaç ile birlikte "biji aşiti biji PKK, dise dise serhildan, dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan, barışın elçisi İmralı'dadır, hükümet şaşırma bizi dağa taşırma" biçiminde sloganlar atmaları, terör örgütünün ve liderinin propagandası niteliğindedir.

Nitekim, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda, bu kişilerin eylemi bir bütün halinde "terör örgütünün propagandasını yapmak" suçu kapsamında değerlendirilmiş ve söz konusu Mahkemenin 27.9.2007 günlü, E.2007/81, K.2007/346 sayılı kararı ile adı geçenlerin 3713 sayılı Yasa'nın 7/2. ve TCK'nun 62. maddeleri uyarınca 10'ar ay hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

18- Kemal Aktaş ve Haci (Hacı) Üzen'in Eylemleri

DTP Silopi ilçe başkanı Haci Üzen'in 21.3.2006 tarihinde Nevruz kutlamaları sebebiyle Kürtçe yaptığı konuşmasında *"…şehit anneleri merhaba, kürt kızları merhaba…biz burada 24 Şubatta 400 gencimizi davul zurna ile askere gönderdik, o gençlerimizi Gabara ve Cudiye gönderiyorlar, sırf kardeşlerini, dostlarını öldürsünler diye….bizim bir şartımız varsa önce operasyonlar durdurulsun…kürt sorununun anahtarı kürdistandadır…Operasyonların durdurulması Avrupa yolunun açılması için devletin DTP ile muhataplığı ile belli olur, biz söylüyoruz ki beraber ve kardeşçe bu iş çözülsün, operasyonlarla, topla tankla Kürt halkı bitmez, özgürlük ve barış elinizi uzatın Kürtlere burada Türk annelerine sesleniyorum, çocukları öldüğü zaman anaları hemen diyor ki vatan sağ olsun vatan sağ olsun neden öldürülüyor bunlar…"*;

DTP Parti üyesi Kemal Aktaş'ın ise *"…Mazlum Doğanların bedenine ateş tutturup geliştirerek ölümsüzler kervanını oluşturanların onurlu mirasçıları merhaba…bu topraklarda bu mekanlarda zulme, yok edilmeye baş kaldırarak direnerek onurlu bir direnç yaratarak bugünlere geldiniz…sayın Öcalan'ın 7 yıldan beri yani 1999'tan beri geliştirdiği barış ve çözüm önerileri olumlu bir dönem başlatmıştır…biz DTP olarak silahların susması gerektiğine inanıyoruz ve burada bir kez, bir kez daha silahların susması, adil, demokratik ve bütün siyasi yasakları ortadan kaldırabilecek, dağdakilerin de gerillanın da normal yaşama katılabilecek bir çözüm yani siyasi genel af talep ediyoruz…işte en son Amed'te Diyarbakır'ın göbeğinde sayın Abdullah Öcalan'ın barış çağrılarını yineleyen 70 yaşındaki barış anneleri Abdullah Öcalan'ın sayın Abdullah Öcalan'ın barış çağrılarını dile getirdikleri için tutuklandı… Kürt dili kültürü, kimlik hakları yalnız Kürtçe'nin serbest bırakılması ile mümkün değildir, Türkçe'nin yanında resmi bir dil olarak kabul görmelidir, Kürtlerin siyasal kimlikleri kabul edilmelidir",*

şeklinde beyanlarda bulundukları soruşturma evrakı, tutanaklar, olay ve konuşmalara ilişkin görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

DTP Silopi ilçe başkanı Haci Üzen ile Parti üyesi Kemal Aktaş'ın Nevruz kutlamaları sırasında sözkonusu toplantıdaki tutumları ve kalabalığa karşı yaptıkları konuşmalar bir siyasi parti propagandasından ziyade terör örgütünün propagandasıdır. Adı geçen şahısların sıfat ve pozisyonları, eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde iddianamede belirtilen bu eylem adı geçen şahıslar ve dolayısıyla mensubu bulundukları parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

Nitekim, Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, söz konusu Mahkemenin 6.3.2008 günlü, E. 2006/204, K. 2008/60 sayılı kararıyla, iddianamede isnat olunan terör örgütünün propagandasını yapmak suçunun sabit olduğu kabul edilerek aralarında Haci Üzen ve Kemal Aktaş'ın da bulunduğu sanıkların 3713 sayılı Yasa'nın 7/2. maddesi uyarınca 2 yıl 1'er ay hapis cezasıyla cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

19- Leyla Zana'nın Eylemleri

a- 18.7.2007 Tarihinde Diyarbakır İlinde Düzenlenen DTP Destekli Bağımsız Milletvekili Adaylarının Seçim Mitinginde Yaptığı Konuşma

DTP Parti Meclisi üyesi Leyla Zana'nın yaptığı konuşmada *"…Amed ben sana kurban olayım… Amed sen tek başına Kürtlerin gönlünde değilsin, sen Kürtlerin hırsı ve direnişinin, sen Kürtlerin sevgisi ve huzurusun Amed, sen Kürtlerin inancı ve umudusun Amed, senden öyle bir ses bekliyorum ki yüksek bir ses sadece Ankara'da duymamalı Amed, dünya alem senin sesini duyması lazım*

Amed… üçüncü adım ise oldukça hüzünlüydü, o hüzün öyle ki bütün Kürtlerin gönlünde siyasi bir deprem yarattı. O dönem 1999'daki İmralı dönemi idi… bugün sıra Amed'tedir sizin de bu sözü vermenizi istiyoruz. O da Kürt halkının başına ve Kürdistan'ın köreltilmesine müsaade etmeyin. Ben bunu Amed'den istiyorum…" şeklinde konuşarak terör örgütünün ülke topraklarından ayırmayı hedef edindiği toprakları ve bu bölge içerisinde yer alan Diyarbakır'ı (Amed) kastederek Kürdistan olarak nitelendirdiği, konuşma sırasında yasadışı slogan atan grup tarafından "Biji Serok Apo (yaşasın başkan Apo)" şeklinde slogan atılması üzerine sanığın topluluğa hitaben *"Ben sizden öyle bir ses istiyorum ki sadece bunu Ankara duymasın tüm dünya alem duysun"* şeklinde konuşması üzerine kalabalığın seslerini artırarak PKK terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan lehine "biji serok Apo (yaşasın başkan Apo)" şeklinde slogan attığı, yapılan mitingte yasadışı silahlı PKK terör örgütü ve elebaşısı Abdullah Öcalan lehine "Biji Serok Apo (yaşasın başkan Apo)", "Şehit Namırın (şehitler ölmez), Disa Disa Serhildan Serokeme Öcalan (Yine Yine Başkaldırı, Başkanımız Öcalan)", "PKK Halktır Halk Burada", "Öcalan Öcalan", "Dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan" şeklinde yasadışı sloganların atıldığı, üzerinde "Bu Ülkeye Demokrasiyi Kürtler Getirecek, Bu Bizim Namusumuz, Oylar Namustur Namus Satılmaz, Öcalan Siyasi İrademizdir" yazılı pankart ile yine üzerinde terör örgütü elebaşısı Abdullah Öcalan'ın resmi bulunan "Erxıwedana 14 Etimine (14 Temmuz Direnişi), rastiye mezme parti (Büyük güç partisi)" yazılı pankartların açıldığı, sözde terör örgütünün demokratik konfederalizm bayrağını simgeleyen bez parçalarının açıldığı, yapılan seçim mitinginin atılan slogan, taşınan pankart döviz ve açılan poster, bez parçalarıyla terör örgütünün propagandasına dönüştürüldüğü soruşturma evrakı, tutanaklar, olay ve açıklamalara ilişkin görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

Belirtilen bu eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde, adı geçen şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu partinin amacını ve terör örgütü ile ilişkisini ortaya koymaktadır.

Nitekim, adı geçen kişinin bu konuşması, 19.7.2007 günü Bingöl ilinde yaptığı konuşma ile birlikte değerlendirilerek, aşağıda belirtilen Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 4.12.2008 günlü, E.2008/232 ve K.2008/508 sayılı kararıyla adı geçenin eyleminin kül halinde "yasadışı silahlı PKK/KONGRA-GEL terör örgütünün üyeliği boyutuna ulaştığı" kabul edilmiş ve 5237 sayılı TCK'nun 314/2, 61, 62, 3713 sayılı Yasa'nın 5. maddeleri uyarınca neticeten 10 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

b- 19.7.2007 Günü Bingöl İlinde DTP Destekli Bağımsız Milletvekili Adayı Mehmet Nuri Özmen'in Seçim Mitinginde Yaptığı Konuşma

DTP Parti Meclisi üyesi Leyla Zana 19.7.2007 günü Bingöl ilinde yaptığı seçim konuşmasında, *"Bana Diyarbakır'lı diyorlar, ben Diyarbakır'lı değil, Kürdistanlıyım. Buralara Doğu, Güneydoğu diyorlar. Buralar Doğu, Güneydoğu değil Kürdistandır. Bizlere bölücü diyorlar, aslında bu topraklar bizim…Onların nasıl bir kimliği, Türklüğü, tarihi değerleri varsa sizlerinde var. Demin de ifade ettim, Aliler var Ayşeler var, Şeyh Saitler var, Şeyh Rıza'lar var bunların hepsi var. Yani tarih desek tarih, onlar bu topraklara gelmeden biz zaten bu toprakların sahibi idik... Senin beklediğin Kürt iki büklüm hiçbir şey istemeyen kendi kafasında kültüründen, tarihinden utanç duyan Kürt bundan yıllar önce oldu. Artık tatmin edilen Kürt var"* şeklinde konuşmalar yaptığı, bu konuşmaların etkisiyle miting esnasında toplanan grup tarafından "biji serok Apo (yaşasın başkan Apo), şehit namırın (şehitler ölmez), disa disa serhildan serokeme Öcalan (Yine Yine Başkaldırı, Başkanımız Öcalan), PKK halktır halk burada, Öcalan Öcalan, dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan" vb. şekilde yasadışı sloganların atıldığı, PKK terör örgütünü ve Kürt Federasyonunu temsil eden bez parçaları ile örgütün elebaşısı Abdullah ÖCALAN'ın posterlerinin açıldığı, yapılan seçim mitinginin atılan slogan, taşınan pankart döviz ve açılan poster, bez parçalarıyla terör örgütünün propagandasına dönüştürüldüğü soruşturma evrakı, tutanaklar, olay ve konuşmalara ilişkin görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

Sözkonusu şahsın miting sırasında kalabalığa karşı yaptığı konuşmanın bir seçim mitinginde yapılmış olduğu, eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde bu eylemin adı geçen şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu partinin devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ilkesine karşı tutumlarını ortaya koyduğu anlaşılmaktadır.

Nitekim, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, Leyla Zana'nın iddiada belirtilen eylemi ile birlikte bu şahıs tarafından çeşitli tarihlerde yapılan gösteri, miting ve etkinliklerde gerçekleştirilen diğer eylem ve konuşmaları da değerlendirilmiş ve tüm eylem ve konuşmalar birlikte değerlendirilerek adı geçenin hukuki durumu değerlendirilmiştir. Adı geçenin bu konuşması, 19.7.2007 günü Bingöl ilinde yaptığı konuşma ile birlikte değerlendirilerek, yukarıda belirtilen Mahkemenin 4.12.2008 günlü, E.2008/232, K.2008/508 sayılı kararıyla, sanığın eylemi kül halinde PKK terör örgütü üyesi olmak suçu kapsamında görülerek 10 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

Belirtilen nedenlerle, adı geçen kişi tarafından gerçekleştirilen eylemin davalı Parti'nin kapatılması ve yasaklama açısından delil olarak değerlendirmeye esas alınması gerektiği sonucuna varılmıştır.

c- 28.10.2007 Tarihinde Diyarbakır'da "Demokratik Toplum Kongresi" Adı Altında Gerçekleştirilen Toplantıda Yaptığı Konuşma

26-28.10.2007 tarihlerinde DTP Diyarbakır il binası içerisinde DTP milletvekilleri, çevre il ve ilçelerden gelen DTP belediye başkanları ve delegelerin katılımıyla Demokratik Toplum Kongresi adı altında bir toplantı yapılmıştır. Leyla Zana'nın bu toplantıda kürtçe yaptığı konuşmasında; *"…1999'tan bu yana kürtlerin lideri tutuklandığı zaman, her ne kadar farklı düşünen Kürtler olsa da, ben inanıyorum ki eğer gönlünde küçücük bir rahmet varsa evinde oturmuş ağlamıştır…Ben inanıyorum ki bu yeni yüzyılda hiçbir haysiyetli ve şerefli kürt, diyemez ki doğrudur ben kardeşimin kellesini size teslim edeyim. Siz ezesiniz ya da zindanlarda çürütesiniz diye…Bu silahlı kişilerin hepsi de bu milletin evlatlarıdır. Onlar da senin geleceğin için yardımcı olacaktır. Hepsi alimdir, yarısı diyebilirim ki üniversitelerde eğitimlerini almışlar. Başkan ve kürtlerin önderinden tut da halkını da şahısları da cahil görüyorsun, sen onları hor görüyorsun, sen onları kötü görüyorsun. Ne zaman ağzın açılırsa, kim kürtler için umut olduysa, sen onlara saldırıyorsun…"* şeklinde ifadeler kullandığı soruşturma evrakı, tutanaklar, olay ve konuşmalara ilişkin görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

Leyla Zana'nın konuşmasında terör örgütü elebaşısı olan Abdullah Öcalan'dan "kürtlerin lideri", "başkan" ve "kürtlerin önderi" olarak bahsedilmesi ve onun yurtdışından yakalanarak Türkiye'ye getirilmesinin üzüntü verici bir olay olarak kabul edilmesi, teröristlerin yaptıkları eylemler ve bu kişilerin niteliklerinin övülmesi, açıkça terör örgütünün, liderinin ve eylemlerinin övülmesi anlamına gelmektedir.

20- Mehmet Veysi Dilekçi'nin Eylemleri

a- 1.9.2006 Tarihinde Van'da Partisince Düzenlenen "1 Eylül Dünya Barış Günü Mitingi"nde Yaptığı Konuşma

DTP Van il yönetim kurulu üyesi Mehmet Veysi Dilekçi'nin 1.9.2006 tarihinde Van'da partisince düzenlenen "1 Eylül Dünya Barış Günü Mitingi"nde ölen teröristler için *"… özgürlük mücadelesinde yaşamını yitiren tüm şehitlerimizin anısına hepinizi bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum"* şeklindeki sözleriyle topluluğu saygı duruşuna davet ettikten sonra, Abdullah Öcalan'ın tecrit ve baskı altında olduğu, bu baskıların kaldırılması

gerektiği şeklinde konuşma yaptığı, konuşmalar sırasında orada bulunan kalabalığın zafer işaretleri yapıp terörist resimlerinin bulunduğu dövizleri tuttukları, "biji serok apo (yaşasın önder apo)", "Öcalan Öcalan", "dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan" şeklinde sloganlar attıkları soruşturma evrakı, tutanaklar, olay ve konuşmalara ilişkin görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

DTP Van il yönetim kurulu üyesi Mehmet Veysi Dilekçi'nin partisince düzenlenen "1 Eylül Dünya Barış Günü Mitingi"nde ölen teröristler için topluluğu saygı duruşuna davet ettikten sonra, Abdullah Öcalan'ın tecrit ve baskı altında olduğu, bu baskıların kaldırılması gerektiği şeklinde konuşma yapması ve düzenlenen mitingin terör örgütünün propaganda alanına dönüştürülmesi şeklinde gerçekleşen olayda, adı geçen şahsın sıfatı, eylemlerin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde iddianamede belirtilen bu eylemin DTP il teşkilatı yönetiminde bulunan bu şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

b- 16.4.2007 Tarihinde Yaptığı Basın Açıklaması

DTP Van İl yönetim kurulu üyesi Mehmet Veysi Dilekçi'nin 16.4.2007 tarihinde AKP Van il teşkilatını ziyareti sırasında basın mensupları önünde yaptığı konuşmada *"...PKK bu ülkenin gerçeğidir. Bunu kabul etmek zorundayız. Bizim PKK ile organik değil, duygusal bağımız var. Çünkü bu ülkede PKK'nın militanlığını yapan insanların aileleri yaşamaktadır. Elbette bu annenin, babanın, kardeşin bir siyasi tercihi olacaktır. O siyasi tercihleri DTP ise, bu insanlar DTP'yi tercih ediyorsa, Bu PKK ile bir bağımız olduğu anlamına gelmiyor… PKK'nın militanları da bu ülkenin evlatlarıdır. Devlet de bunun için çözüm gerçekleştirmek zorundadır…"* şeklinde beyanlarda bulunduğu soruşturma evrakı ve tutanaklardan anlaşılmıştır.

Eylemi gerçekleştiren şahıs DTP İl Yöneticisi sıfatını taşımakta ve beyanlarıyla terör örgütüne, eylemlerine ve mensuplarına destek olmakta ve halkı Devlete ve diğer halk kesimlerine karşı kin ve düşmanlığa, şiddete yöneltmeye çalışmaktadır. Bu durum ve söylenen sözlerin içerik ve etkileri gözetildiğinde eylemin terör örgütü ile eylem sahibi ve mensubu bulunduğu davalı Parti açısından mevcut ilişkiyi ortaya koyduğu sonucuna varılmaktadır.

21- Metin Tekce (Tekçe)'nin Eylemi

DTP'li Hakkari Belediye Başkanı Metin Tekçe'nin 28.2.2006 tarihinde TBMM Araştırma Komisyonunda verdiği ifadesinde PKK terör örgütünü ve eylemlerini meşru gördüğü yönünde beyanda bulunduğu ve bu konuşmasının basın yayın organlarında yer alması üzerine 16.3.2006 tarihinde yaptığı basın açıklamasında *"28.2.2006 günü Şemdinli olaylarıyla ilgili olarak Meclis Araştırma Komisyonu'nda ifade vermiştim, o ifademde bir takım görüşleri dile getirdim. Orada PKK bana göre terör örgütü değildir diye bir söz söyledim. Bana göre PKK bir terör örgütü değildir. Meclis Araştırma Komisyonu'nda belirttiğim gibi hangi örgüt olursa olsun, benim mensup olduğum partimde Kürt sorununun çözümünde bazı ortak noktalarda birleşebiliyorsa bana göre ortada her hangi bir terör örgütü yoktur. Eğer Kürt sorununun çözümüne yönelik en ufak yapıcı bir yaklaşım sergiliyorsa HAMAS dahi bana göre bir terör örgütü olamaz. PKK.nın çıkış amacı da önemli değildir. Bana göre ortada bir Kürt sorunu vardır ve bu sorunun gerçekliğinin görülebilmesi ve çözümünün olabilmesi için sadece terör kavramına sığınmanın çözüm olamayacağı inancındayım. Ben kesinlikle şiddetten ve terörden yana değilim. Kürt sorununun demokratik çözümü için cesur adımlar atılmasından yanayım.*

Ayrıca 16.3.2006 günü Hakkâri Belediye Başkanlığında yapmış olduğum basın açıklaması esnasında sözlerimin arkasında olduğumu söyledim.

Bununla kastettiğim az önce belirttiğim görüşlerimin arkasında olduğumu bildirmekti. Bu sorunun demokratik temellerde çözümünün sağlanması için eğer bizim canımız isteniyorsa onu da vereceğiz sözlerini de o dönemde Meclis Araştırma Komisyonunda verdiğim ifademden sonra beyanlarımdan bir kısmının basına yansıması ve benim hakkımda gerek görsel gerekse yazılı basında yer alan haberlerin Kürt sorununun çözümünü istemeyen düşüncelere hizmet ettiği kanısıyla şahsıma dönük yargısız bir infazın geliştiği düşüncesiyle bu çözümsüzlüğü isteyen düşüncelere karşı çözümün mutlaka demokratik yollarla olacağı tezini tekrarlayıp ve bunun bedelini almış olduğum tehditlerden dolayı da canımız da isteniyorsa bunu da verebileceğimi açıklamak amacıyla çünkü bu dönemde birçok tehdit ve ölüm tehditleri almaya başlamıştım" şeklinde sözler söylediği dosyadaki belgelerden anlaşılmıştır.

Adı geçen kişinin iddianamede belirtilen 16.3.2006 tarihli basın açıklamasında da terör örgütünü meşru göstermesi, terör örgütünün ve amacının propagandasını yapması kendisi ve mensubu bulunduğu davalı Parti'nin terör örgütü ile ilişkisini açıkça ortaya koymaktadır.

Nitekim, Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda, bu kişinin eylemi sabit görülerek, söz konusu Mahkemenin

19.3.2007 günlü, E.2006/129, K.2007/76 sayılı kararı ile terör örgütünün ve amacının propagandasını yapmak suçundan dolayı TCK'nun 220/8. ve 62. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

Söz konusu kararda ayrıca, Van DGM Başsavcılığının 5.12.2003 günlü, 2003/339 ve 30.12.2003 günlü, 2003/370 sayılı iddianameleri ile aynı kişi hakkında örgüt üyesi olmak iddiasıyla açılan ve bu davayla birleştirilen kamu davaları yönünden de hüküm kurulmuş ve sanığın PKK terör örgütüyle organik bağ içerisine girerek yoğunluk, süreklilik ve çeşitlilik gösteren eylemlerde bulunduğu, örgüt mensuplarından aldığı emir ve talimatları uyguladığı, örgütün kırsal alanına götürülmek üzere eleman sağlamak için emir ve talimatlar verdiği sabit kabul edilerek adı geçenin örgüt üyesi olma suçundan dolayı TCK'nun 314/2. ve 3713 sayılı Yasa'nın 5. maddeleri uyarınca 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

22- Murat Avcı'nın Eylemleri

a- 19.3.2006 Tarihinde Yaptığı Konuşmada PKK ve Öcalan'ı Övücü Sözler Söylemesi

DTP Siirt İl Başkanı olan Murat Avcı'nın 19.3.2006 tarihinde Batman İlinde yapılan Nevruz kutlamaları sırasında PKK terör örgütünün amaçlarına ulaşmak için geliştirdiği ve benimsediği strateji doğrultusunda gerçekleştirilen ve serhildan olarak adlandırılan eylemleri organize ettiği ve burada toplanan gruba hitaben yaptığı konuşmada *"…sayın Öcalan bu ülkede siyasi bir irade olduğu gibi ortada olan bir gerçektir…sizlerin başlatmış olduğu sayın Öcalan benim irademdir kampanyasını selamlıyorum ve saygıyla karşılıyorum.."* şeklinde beyanlarda bulunduğu soruşturma belgeleri ve tutanaklardan anlaşılmıştır.

DTP Siirt İl Başkanı olan Murat Avcı'nın serhildan isimli gösterileri organize etmesi ve orada toplanan kalabalıklara yönelik olarak terör örgütü ve onun başına doğrudan açık destek içeren sözler sarfetmesi kendisi ve mensubu bulunduğu davalı Parti'nin terör örgütü ile ilişkisini ortaya koymaktadır.

Nitekim, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, söz konusu Mahkemenin 21.2.2008 günlü, E.2006/112 sayılı kararıyla adı geçenin eylemi sabit kabul edilerek TCK'nun 220/7. ve 314/3. maddelerinin yollamasıyla aynı Yasa'nın 314/2. ve 3713 sayılı Yasa'nın 5.

maddeleri uyarınca 6 yıl 3 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

Yine aynı kararda, adı geçen hakkında aynı Mahkemenin E. 2007/37 sayılı dosyasında görülmekte olan ve bu dava ile birleştirilen adı geçene yüklenilen "suç ve suçluyu övme suçu" da sabit görülerek bu suçtan dolayı da TCK'nun 215/1. maddesi uyarınca 5 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

b- 28.3.2006 ve 29.3.2006 Tarihlerinde Yaptığı Basın Açıklamaları

Güvenlik kuvvetlerince 24.3.2006 tarihinde yapılan operasyonlar sonucunda 14 PKK militanının öldürülmesi üzerine, terör örgütü yöneticilerinin bu operasyon nedeniyle ölen teröristler için görkemli cenaze törenleri yapılması, halka o gün kepenk kapatma, işe gitmeme yönünde çağrıda bulunduğu, DTP Siirt İl Başkanı olan sanığın bu çağrıya uyarak katıldığı ölü teröristin cenaze töreninde meydana gelen bir kişinin yaralanması eylemi üzerine adı geçenin hastanede kalabalığa hitaben yaptığı konuşmada;

"Evet değerli arkadaşlar biz bugün bu şeyler arasında şehit düşen bir arkadaşımızın cenazesini defin ederken bir arkadaşımızı daha bu devletin güçlerine ait silahlar tarafından yaralı olarak şu anda ameliyathanede tutuluyor. Şunu yıllardır söylüyoruz; bu ülkede savaş hiç birimize faydalı olmamıştır. Ancak birileri bellerindeki silahları kullanmaktan zevk alıyor. Adeta biz bugün tekrar söylüyoruz, yaranız derin olmasına rağmen diyorum ki bu kan durmalı bu kanı durduracak gücümüz vardır ve yine şunu da söylüyoruz ki Türk ordusu bu halkın üzerine kurşun yağdırmaktan vazgeçmelidir. Bu ordu ya asli görevi olan bu halkın can güvenliğini korumakla işlerini yapacak ya da bu halk kendi güvenliğini kendisi sağlayacaktır. Bu ordu bu ülkede Kürdistan'da akıttığı kanın hesabını vermek zorundadır. Bugün, şu anda bu cenaze töreninde yaralanan arkadaşımızın da hesabını vermek, zorundadırlar ve şuradan ifade ediyoruz ki halkımızın bizler barışta olan ısrarımızı koruyacağız. Bu halkın demokraside, barışta olan ısrarı bir gün mutlaka başarıya ulaşacaktır. Ama şunu da söylüyoruz ki bizim irademize yağdırılan hiçbir kurşun bizim mücadelemizi alıkoyamayacaktır ve yine söylüyoruz ki Türk Devlet güçleri bu halka karşı davranırken kırk defa düşünmek zorundadır. Bu halkın acıları, bu halkın öfkesi, bu devletin sorumlularını boğacak kadar büyüktür ve bu halkın öfkesi ve bu ülkede dökülen kanları hepimize yetecek kadar acılar yaratmıştır. Bizler bugünden sonra bu topraklarda acılar yaşanmasını istemiyoruz. Kanın dökülmesini istemiyoruz. Halkımızın daima bizlere yönelik, kendisine yönelik her türlü saldırıya açık cevap verecektir ve yarın halkımız sokağa çıkmayarak bu devlete olan tepkisini ortaya koymalıdır.

Herkes; bu ülkede insanım diyen herkes, bu acıların bir daha yaşanmaması için sorumlu davranarak bu saldırıları protesto etmek amacıyla esnaflar kepenklerini indirmeli, öğrenciler okula gitmemeli ve yarın herkes çarşıyı boş tutmalıdır. Devlet görmelidir ki bizler bu saldırılara cevapsız kalmayacağız. Tepkimizi ifade edeceğiz. Devlet yetkilileri de bilmelidirler ki bu halka yönelik hiçbir saldırı bizim barıştan yana olan ısrarımızı, özgürlükte olan ısrarımızı geri çeviremeyecek, bu ısrarımızdan alıkoyamayacaktır. Tekrar tekrar çağrıda bulunuyoruz. Hükümet Devlet yetkilileri ve Türk ordu yetkilileri bu halka karşı saldırılarından vazgeçmeli artık. Türkiye'de dökülen kanlar yeterlidir. Tekrardan tekrardan çağrılarımızı yineliyoruz, nevruzda bu halkın ortaya koyduğu irade görülmelidir. Bu halkın iradesine saygı duyulmalıdır. Bu halkın irade etmiş olduğu siyasi iradesi ile bu sorunun çözümü biran önce sağlanmalıdır. Ve her türlü saldırı ortamı ortadan kaldırılmalıdır. Artık yeter diyoruz. Ya bu savaş bitecek ya da bitecek. Hastamız burada olduğu müddetçe hastaneden ayrılmayacağız. Ama diğer hastaların da hastaneye giriş çıkışını engellememek için her arkadaşımız hastanenin giriş çıkışını açık tutsunlar, hastane personelinin işlerini iyi yapabilmesi için yardımcı olsunlar. Yine bu olay sonuçlanana kadar bu olaya ilişkin tüm sorumluların hesabı sorulana kadar takipçisi olacağız halkımız duyarlı ve sorumlu olsun.

…

Evet arkadaşlar şu anda doktorların yaptığı açıklamada 6 doktor ameliyathaneye girdi. 6 doktorun müdahalesi sonucu arkadaşımızın durumu biraz daha iyiye doğru gidiyor. Ama iyi tedavinin daha iyi yapılması için Diyarbakır'a sevki olacak. Biz de beraber gideceğiz. Diğer arkadaşlarımız da hasta nakil olduktan sonra sesiz bir şekilde dağılsınlar. Herkes evlerine dağılsın bu konuda gerekli açıklamalar gerekli bilgileri açıklayacağız. Zaten ifade ettik yarın toplu bir boykot var. Yarın kepenk kapatma, öğrencilerin okula gitmemesi, çarşıya çıkmama kararımız var. Bu olayın protesto edilmesi amacıyla bütün arkadaşlarımız sağduyulu davransınlar. Biz bu olayı tamamıyla aydınlattık zaten net bir olaydır. Diğer bu şu andan itibaren sorumluların hesap vermesini bekleyeceğiz bu aşamada da hem sizin duyarlılığınızı hem sorumluluğunuzu bekliyoruz ve yarın da Siirt olarak tepkimizi tavrımızı net bir şekilde açık olarak ortaya koyup hükümete gerekli mercilere net olarak cevabımızı vermek zorundayız. Bu konuda da her arkadaşımızı sorumlu olmaya davet ediyorum. Birazdan da hasta nakil olduktan sonra da arkadaşlarımız sesiz bir şekilde dağılsınlar. Biz bu ülkede gerginliklerin, çatışmaların sona ermesi için çaba sarf ettik. Bundan sonra da sarf edeceğiz. Bir arkadaşımızı defin ederken yeni bir arkadaşımızı yaralı aldık koynumuza. Buna rağmen ısrarımıza devam ediyoruz. Barış talebimize devam ediyoruz. Hiçbir güç bizi barış ısrarımızdan ana değerlerimizi savunmaktan alıkoyamaz. Yani daima ifade ettik bundan sonra da ifade edeceğiz. Bundan sonra da bu irademizi ortaya koyacağız ama yarın irademizi

güçlü bir şekilde ortaya koyup tepkimizi ifade etmenin diğer tüm yol ve yöntemlerini ifade edeceğiz. Dediğimiz gibi arkadaşlar hasta birazdan nakil olduktan sonra Diyarbakır'a gideceğiz. Bu konuda tüm arkadaşlarımıza gerek basın yoluyla gerek diğer yollardan hastamız hakkında ama asla arkadaşlarımız da sağduyulu bir şekilde beklesinler. Birazdan da hasta nakil olduktan sonra evlerinize dağılın teşekkür ediyoruz. Duyarlılığınız için sorumluluğunuz için" şeklinde sözler söylediği, konuşma sırasında orada bulunan topluluk tarafından "katil devlet", "katil devlet hesap verecek", "öcalan siyasi irademizdir", "terörist devlet", "şehit namırın", "kürdistan faşizme mezar olacak" şeklinde sloganların atıldığı soruşturma evrakı, tutanaklar ve konuşmaların yeraldığı CD'den anlaşılmıştır.

Eylemi gerçekleştiren şahıs DTP Siirt İl Başkanı sıfatını taşımakta ve beyanlarıyla terör örgütüne, eylemlerine ve mensuplarına destek olmakta ve halkı Devlete ve diğer halk kesimlerine karşı kin ve düşmanlığa, şiddete yöneltmeye çalışmaktadır. Bu durum ve söylenen sözlerin içerik ve etkileri gözetildiğinde eylemin, terör örgütü ile eylem sahibi ve mensubu bulunduğu davalı Parti arasındaki ilişkiyi ortaya koyduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, adı geçenin sabit kabul edilen "örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek suçu"ndan dolayı TCK'nun 314/3. ve 220/7. maddelerinin yollamasıyla aynı Yasa'nın 314/2. maddesi uyarınca 7 yıl 6 ay hapis; "devletin askeri teşkilatını alenen aşağılamak suçu"ndan dolayı TCK'nun 301/2. maddesi uyarınca 1 yıl hapis ve "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek suçu"ndan dolayı da TCK'nun 216/1. maddesi uyarınca 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

c- 16.5.2006 Tarihinde DTP Batman İl Kongresinde Yaptığı Konuşma

16.5.2006 tarihinde yapılan DTP Batman İl Başkanlığının 1. Olağan Genel Kurulu toplantısında DTP Siirt İl Başkanı olan Murat Avcı'nın yaptığı konuşmada *"…Kürt halkı çözüm konusunda iradesini beyan etmiştir, kürt halkı nevrozlarda milyonlarca insanla birlikte iradesini sayın Öcalan'dan yana koyarak sorunun çözümünün adresini göstermiştir…"* şeklinde beyanlarda bulunduğu soruşturma belgeleri ve tutanaklardan anlaşılmıştır.

DTP Siirt İl Başkanı olan Murat Avcı'nın yaptığı konuşmada yasadışı PKK terör örgütü elebaşısı Abdullah Öcalan'ın siyasi irade olarak kabul edilip Kürt sorununun çözümünde muhatap olarak alınması gerektiğini

ifade etmek suretiyle kendisi ve mensubu bulunduğu davalı Parti'nin terör örgütü ile ilişkisini ortaya koymaktadır.

Nitekim, Murat Avcı hakkındaki kamu davasında Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, söz konusu Mahkemenin 11.3.2008 günlü, E.2008/29, K.2008/74 sayılı kararıyla sanığın 16.5.2006 tarihinde DTP Batman İl Başkanlığının 1. Olağan Genel Kurul toplantısında yaptığı konuşmada yasadışı PKK terör örgütü elebaşısı Abdullah Öcalan'ın siyasi irade olarak kabul edilip Kürt sorunun çözümünde muhatap olarak alınması gerektiğini ifade etmek suretiyle üzerine atılı, basın yoluyla örgütün veya amacının propagandasını yapmak suçunu işlediği sabit kabul edilerek TCK'nun 220/8. maddesi uyarınca 1 yıl hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

23- Murat Daş'ın Eylemi

21.3.2007 tarihinde Valililikten izin alınarak yapılan Nevruz kutlamaları sırasında Murat Daş'ın *"…şimdi hepinizi barış ve demokrasi şehitleri adına bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum..."* diyerek saygı duruşu yaptırdıktan sonra PKK terör örgütü liderine ait olduğu anlaşılan bildiriyi okuduğu ve ardından *"Kürt halkı barış için tam 30 yıldır mücadele ediyor. Bu mücadelenin binlerce bedeli oldu. Kürt halkının artık bedel vermeye acı çekmeye tahammülü yoktur. Biz barış dedik bizi zehirlediler. Önder Apo kürt halkının kırmızı çizgisidir ve onun acı çekmesi tüm Türkiye'nin acı çekmesidir diyoruz ve nevroz coşkusunu yaşayan siz yurtsever halkımızı en gelişmiş devrimci duygularımızla selamlıyor, nevrozunuzu Sema Yüce, Mazlum Doğan ve önder Apo'nun sıcaklığıyla kutluyoruz"* şeklinde konuşmalar yaptığı soruşturma evrakı ile olay ve açıklamalara ilişkin görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

Davalı Parti'nin kurucu üyesi ve Ağrı İl Teşkilat yönetiminde görevli Murat Daş'ın terör örgütü mensuplarından "barış ve demokrasi şehidi" olarak bahsetmesi ve onlar için topluluğu saygı duruşunda bulunmaya davet etmesi, terör örgütü başına ait olan bildiriyi okuması ve konuşmasında Kürt halkının mücadelesinden bahsetmesi, terör örgütü başının Kürt halkının kırmızı çizgisi olduğunu ve nevruzu onun sıcaklığıyla kutladıklarını ifade etmesi, adı geçen kişi ve dolayısıyla mensubu bulunduğu davalı Parti'nin terör örgütü ile olan yakınlığını ortaya koymaktadır.

Nitekim, Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda, Murat Daş'ın iddianamede belirtilen eylemi sabit görülerek, söz konusu Mahkemenin 16.8.2007 günlü, E.2007/156, K.2007/140 sayılı kararı ile

terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan dolayı 3713 sayılı Yasa'nın 7/2. ve TCK'nun 62. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

24- Musa Farisoğulları, Nejdet (Necdet) Atalay ve Hilmi Aydoğdu'nun Eylemleri

14.2.2006 tarihinde DTP Diyarbakır İl yönetimi tarafından, Abdullah Öcalan'ın Kenya'dan ülkemize getirilişini protesto etmek amacıyla yürüyüş, basın açıklaması ve oturma eylemi organize edildiği, terör örgütü elebaşısı lehine slogan atılmasının sağlandığı ve DTP Diyarbakır il yönetim kurulu üyesi Hilmi Aydoğdu tarafından okunan basın açıklaması metninde; "*Ortadoğu'ya yapılan en büyük müdahalelerden biri de; 15 Şubat 1999'da sayın Abdullah ÖCALAN'ın uluslararası bir komplo ile kaçırılarak Türkiye'ye teslim edilmesi olayıdır...*

Fakat hepimizin izlediği üzere sayın ÖCALAN'ın tek taraflı çabasıyla bu hesap şimdilik tutmadı, şimdilik diyoruz çünkü; sayın ÖCALAN'ın koşulları her geçen gün daha da ağırlaştırılmakta, tecrit içinde tecrite tabi tutulmaktadır...

Sayın ÖCALAN yakaladığı her fırsatta bu uluslararası oyunu anlatmaya, teşhir etmeye çalıştı. Buna karşı barışta ısrarcı olunması gerektiğini, Kürt sorununda çözümsüzlükte ısrar edilmesinin krizi derinleştireceğini vurguladı...

Sayın Öcalan'ın bu tutumu sayesinde Türkiye'de en kritik dönemde cumhuriyet tarihinin en büyük gelişmelerini tetiklemiş ve Türkiye'nin AB ile üyelik müzakerelerinin önünü açmıştır...

Herkes gibi sizler da biliyorsunuz ki Kürt halkının sayın ÖCALAN'a dair hassasiyetleri yüksektir...

Sayın ÖCALAN'ın koşullarının bir an önce düzeltilmesi gerektiğine inanıyoruz. ÖCALAN'ın son olarak sunduğu barış perspektifinin tarihi bir fırsat sunduğunu ve mutlaka değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz..." şeklinde terör örgütü liderini övücü ibarelere yer verildiği, basın açıklaması sırasında adı geçenler Nejdet Atalay ve Musa Farisoğulları'nın da Hilmi Aydoğdu ile birlikte hareket ettikleri, basın açıklaması metnini adı geçenlerin birlikte hazırladıkları, gösteri sırasında "sayın Öcalan siyasi irademdir" şeklinde pankart açıldığı, "Öcalan, Öcalan", biji serok apo", "selam selam imralıya bin selam", "disa disa serhildan serokome öcalan-(yine yine başkaldırı, başkanımız Öcalan), dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan", "vur de vuralım, öl de ölelim", "kahrolsun 15 şubat komplosu", "hepimiz aponun fedaisiyiz" şeklinde sloganlar atıldığı, kolluk kuvvetlerinin ikazlarına rağmen bu tür

olayların devam ettiği soruşturma evrakı, olay tutanakları, basın açıklaması, yürüyüş ve eylemler sırasında çekilen görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının iddianamesinde gösterilen eylemi gerçekleştiren Musa Farisoğulları, Nejdet Atalay ve Hilmi Aydoğdu olay tarihi itibariyle DTP Diyarbakır il yönetim kurulu üyesi sıfatını taşımaktadırlar. Basın açıklamasındaki beyanlar, terör örgütünün başı Abdullah Öcalan'ı övmeye ve terör örgütüne destek sağlamaya yönelik ifadeler, adı geçenlerin mensubu bulundukları davalı Parti ile terör örgütü arasındaki arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

Nitekim Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda, Musa Farisoğulları, Nejdet Atalay ve Hilmi Aydoğdu'nun bu eylemleri suçu ve suçlu övme suçu kapsamında değerlendirilerek, söz konusu Mahkemenin 30.11.2007 günlü, E.2006/245, K.2007/405 sayılı kararı ile adı geçenlerin TCK'nun 215/1 ve 63/1 maddeleri uyarınca beşer ay hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

25- Mustafa Tuç'un Eylemi

4.9.2007 tarihinde DTP Gaziantep İl Başkanı Mustafa Tuç'un ölen bir teröristin cenaze töreninde yaptığı konuşmada *"…ilk başta bütün Kürdistan şehitleri adına sizleri bir dakika saygı duruşuna davet ediyoruz…yıllardan beri devam eden bir savaş vardır. Biz bu savaş uğruna nice canlar verdik ve nice canlar vermeye de devam ediyoruz. Dün 11 tane şehit verdik, daha sonra 8 tane şehit verdik, onlardan önce de 4 tane şehit verdik, yine Van'da 2 tane şehit verdik, bugün ise yine acı bir haber geldi İran'da 3 tane şehit verdik, ama halkımızın başı sağ olsun diyorum, biz şehit verdikçe yani Türk Devleti yıllardan beri diretiyor. Biz sürekli barış diyoruz ama ne yazık ki Türk Devleti imha ve inkara devam ediyor, biz bu tutumumuzu devam ettireceğiz. Biz sürekli şehitlerimize bağlılığımızı bildireceğiz…"* şeklinde terör örgütünü ve mensuplarını övücü beyanlara yer verdiği, orada bulunan kalabalığı ölen teröristler adına saygı duruşuna davet ettiği, konuşma sırasında orada bulunanların "şehitler namırın(şehitler ölmez), "Öcalan Öcalan", "bıji serok apo(yaşasın önder apo), "başbakan şaşırma bizi dağa kaçırma", "katil Erdoğan", "barışa uzanan eller kırılsın", "pkk halktır halk burada", "geliyor geliyor apocular geliyor", "intikam intikam", "selam selam İmralıya bin selam", "barışın bekçisi İmralıda" şeklinde terör örgütü ve lideri lehine slogan attıkları, terör örgütünün bayrağını ve örgüt liderinin resmini taşıdıkları soruşturma evrakı, olay tutanakları ve çekilen görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

DTP Gaziantep İl Başkanı Mustafa Tuç'un toplantı sırasındaki tutumu ve kalabalığa karşı yaptığı konuşmada söylediği sözler bir siyasi parti temsilcisinden ziyade bir terör örgütü mensubunun davranış ve ifadeleri gibidir. Adı geçen şahsın sıfat ve pozisyonu, eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde bu eylem, adı geçen şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

Nitekim Adana 8. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, söz konusu Mahkemenin 24.3.2008 günlü, E. 2007/289, K. 2008/77 sayılı kararıyla adı geçenin eylemi sabit kabul edilerek terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan dolayı 3713 sayılı Yasa'nın 7/2. ve TCK'nun 62. maddeleri uyarınca 10'ar hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

26- Nurettin Demirtaş'ın Eylemi

26-28.10.2007 tarihlerinde DTP Diyarbakır İl Binası içerisinde DTP milletvekilleri, çevre il ve ilçelerden gelen DTP belediye başkanları ve delegelerin katılımıyla Demokratik Toplum Kongresi adı altında bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantı sırasında DTP Genel Başkan Vekili Nurettin Demirtaş tarafından okunan basın bildirisinde; *"…Kongremiz Kürt halk önderi Abdullah Öcalan'ın Kürt sorununa demokratik çözüm yaklaşımının son derece belirleyici olduğu sonucuna varmıştır… Yıllardan beri Türk ve Kürt toplumu açısından bu iki eğilimi görüp, tüm zorluklara rağmen Kürt halkı adına çözüm yolunun demokrasiden, barıştan ve bir arada yaşamadan yana geliştiren kürt halk önderi Abdullah Öcalan'a yönelik İmralı uygulamaları çözümün önünü kapattığı gibi, tarihsel kardeşlik duygularına da büyük zarar vermiştir. Bu nedenle, kongremiz kürt halk önderi Abdullah Öcalan'ın İmralı'dan başka bir yere nakli ile sağlık sorunlarının giderilmesi için tedavi sürecinin başlatılmasının, toplumsal barış için rolünü oynayabileceği şekilde halkla bağ kurabileceği bir ortam yaratılmasının Kürt halkı kadar, Türkiye demokrasi açısından da son derece yaşamsal olduğu sonucuna varmıştır… Merkeziyetçi-ulus devlet sistemi kültürel farklılıkları yok sayan sonuçlara yol açtığı gibi Türkiye'de yaşayan tüm toplumsal kesimlerin özgürlük, eşitlik talepleri ile sosyal ve ekonomik sorunlarını çözümsüz bırakan büyük dengesizlikler ortaya çıkarmıştır. …Kongremiz bu temelde Türkiye'deki siyasi-idari yapılanmanın köklü bir reformla ele alınarak değiştirilmesini kaçınılmaz görmektedir….en akılcı model olarak tanımladığımız "demokratik özerkliğin" hayata geçirilmesi açısından yeni Anayasa çalışması da dikkate alınarak siyasi ve idari yapılanmada köklü bir reforma gidilmesi gerekmektedir….Bu idari modelde adem-i merkeziyetçilik işletilerek birbiri ile yoğun bir şekilde sosyo-kültürel ve ekonomik ilişki içerisinde bulunan İlleri kapsayan ve İl*

Genel Meclislerine benzer bir şekilde seçim ile iş başına gelen bir bölgesel meclis, merkezi hükümet adına dış işleri, maliye ve savunma hizmetleri ile merkezi ve bölge yönetimlerince birlikte yürütülecek emniyet ve adalet hizmetleri hariç eğitim, sağlık, kültür, sosyal hizmetler, tarım, denizcilik, sanayi, imar, çevre, turizm, telekomünikasyon, sosyal güvenlik, kadın, gençlik ve spor gibi hizmet alanlarından sorumlu olacaktır… Bu yapı federalizmi ya da etnisitiye dayalı özerkliği ifade etmez; merkezi yönetimle iller arasında kademelendirilmiş demokratik bir yeni idari takviyedir. Bölgelerin her biri o bölgenin özel adı veya bölge meclisinin yetki sınırları içinde bulunan en büyük ilin adıyla anılacaktır…Türkiye'de kurulacak Bölge Meclisleri –ki sayısı 20-25 olabilir- TBMM ile İller arasında işleri kolaylaştıran, halkın yönetimine daha fazla katılımını sağlayan çağdaş, demokratik bir idari ve siyasi yapılanmadır" şeklinde ifadelere yer verilmiştir.

Bildiride yer alan PKK terör örgütü elebaşısı Abdullah Öcalan'dan "kürt halkı önderi" olarak söz edilmesi, bu kişinin İmralı cezaevinde kalmasının tecrit uygulaması olarak nitelendirilmesi, başka bir yere naklinin sağlanması, sağlık sorunlarının giderilmesi ve kürt sorununa demokratik çözüm yaklaşımında belirleyici bir role sahip olduğu şeklindeki ifadeler, terör örgütünün propagandası niteliğinde beyanlar olup, davalı Parti ve Genel Başkan Vekili statüsünü taşıyan mensubunun terör örgütü ile bağlantısını ortaya koymaktadır.

27- Orhan Miroğlu'nun Eylemi

25.3.2007 tarihinde aralarında DTP'nin de bulunduğu sivil toplum örgütleri tarafından Ankara'da Abdi İpekçi Parkında organize edilen gösteride söz alan DTP Genel Başkan Yardımcısı Orhan Miroğlu'nun konuşmasında *"Ne Demirci Kawaları unutacağız, ne de Diyarbakır Cezaevinde hayatını Nevroz ateşine sunan devrimcileri unutacağız… burada anısını saygıyla anacağız, Mazlum Doğanları ve başka devrimci arkadaşlarımızı… Önce Türkiye'nin fay hatlarından sözetmek istiyorum. Evet çok açık ve bellidir ki Türkiye'nin bir fay hattı var. Sayın Öcalan'ın sağlığıyla oynanmaz, bu bir fay hattıdır… çünkü Öcalan herhangi bir tutuklu değildir. Fikirleriyle yüzbinlerce insanı etkileyen bir insandır Ve onun sağlığı elbette ki toplumsal bir kaygı ve toplumsal bir meseledir…. Hükümetten talebimiz şudur, yaptırdığınız incelemeleri ve sağlık incelemelerini kamuoyuna tıbbi gerekçeleriyle açıklayın. Eğer buna gücünüz yüreğiniz yetmiyorsa bu halde bu ülkenin bağımsız tabipler birliğinin bir heyetle İmralı'da bir sağlık araştırması ve sağlık taraması yapmasına izin verin. Bu talebimiz bakidir ve günceldir arkadaşlar… şunu çok iyi biliyoruz ki PKK bu ülkenin gerçekliğidir…* ***sevgili arkadaşlar elbette PKK'lı burada ve siz PKK'sınız, DTP de sizsiniz…****"* şeklinde terör örgütü lideri ve mensuplarını

övücü beyanlara yer verdiği, orada bulunan kalabalığın ellerinde "sağlığın sağlığımızdır", "barış dedik zehirlendik, zehirin panzehiri olacağız", "sana can feda", "nevruz ateşini yükselttin", "dişe diş kana kan, seninleyiz Öcalan" ibareli dövizler taşıdıkları ve "bıji serok apo (yaşasın önder apo), "dişe diş kana kan seninleyiz Öcalan", "selam imralıya bin selam", "gençlik aponun fedaisidir", "yaşasın Öcalan", "be serok jiyan na be (başkansız yaşam olmaz)", "geliyor geliyor, apocular geliyor", "öcalansız dünyayı başınıza yıkarız", "nevroze agire zerdeşte", "dise dise serhildan serakoma öcalan (yine yine isyan başkanımız Öcalan)" şeklinde terör örgütü ve elebaşısı lehine sloganlar attıkları, "barışa uzanan eller kırılsın", "PKK halktır halk burada", "geliyor geliyor apocular geliyor", "intikam intikam", "selam selam İmralıya bin selam", "barışın bekçisi İmralıda" şeklinde terör örgütü ve lideri lehine slogan attıkları, terör örgütünün bayrağını ve örgüt liderinin resmini taşıdıkları soruşturma evrakı, olay tutanakları ve çekilen görüntülerin yeraldığı CD'lerden anlaşılmıştır.

DTP Genel Başkan Yardımcısı sıfatını taşıyan Orhan Miroğlu'nun yaptığı konuşmada söylediği "…***sevgili arkadaşlar elbette PKK'lı burada ve siz PKK'sınız, DTP de sizsiniz…***" biçimindeki sözlerle PKK ile DTP'nin özdeş olduğu açıkça ifade edilmiştir. Bu sözler, bir siyasi parti temsilcisinden ziyade bir terör örgütü mensubunun ifadeleri biçimindedir. Adı geçen şahsın sıfat ve pozisyonu, eylemin ağırlık ve etkileri gözetildiğinde iddianamede belirtilen bu eylemin DTP Genel Yönetiminde bulunan bu şahıs ve dolayısıyla mensubu bulunduğu parti ile terör örgütü ve eylemleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır.

Nitekim, Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince E.2007/243 sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılama sonucunda Orhan Miroğlu'nun eylemi silahlı PKK terör örgütünün propagandasını yapmak suçu kapsamında değerlendirilmiş ve adı geçenin 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 7/2. ve 5237 sayılı TCK'nun 62. maddeleri gereğince 2 yıl 1 ay süreyle hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

28- Sedat Yurtdaş (Yurttaş)'ın Eylemi

DTP Genel Başkan yardımcısı Sedat Yurtdaş 11.1.2006 tarihinde terör örgütünün yayın organı ROJ TV'nin "Gündem" isimli programına katılarak burada terör örgütünün elebaşısı Öcalan için "sayın" sıfatını kullandığı ve kendisine engeller çıkarıldığından bahsettiği, konuşmasında *"zorluklarla, zulümlerle bu 30-40 yılın sonunda Kürtler öldürülüyor. Kürtler tankla, tüfekle, topla, askerlerle ve saldırılarla imha ediliyor… Türk generalleri sözde federal kürdistanın kurulmasında bizim de payımız var diyorlar…1952'ye kadar il, ilçe,*

köy, ağaç, çimen, toprak ne varsa hepsinin isimlerini değiştirdiler. Yani o isimler bir daha Kürtçe isimlerle kabul edilsin…. Amed (Diyarbakır) bu yüzden merkez olmuş, Hevler merkez olmuş. İnanıyorum ki Süleymaniye de bir merkez olacak. İstesin veya istemesin kendini Kamışlo ve Mahabat'a kadar yetiştirecek" şeklinde beyanlarda bulunduğu dosyadaki belgeler, CD ve çözüm tutanaklarından anlaşılmıştır.

Eylemi gerçekleştiren şahıs DTP Genel Başkan yardımcısı sıfatını taşımakta ve bu konuşmaları terör örgütünün yayın organı olan televizyon kanalındaki yayına bağlanmak suretiyle yapmaktadır. Bu durum ve söylenen sözlerin içerik ve etkileri gözetildiğinde eylemin terör örgütü ile eylem sahibi ve mensubu bulunduğu davalı Parti arasındaki mevcut ilişkiyi ortaya koyduğu sonucuna varılmaktadır.

Nitekim, Diyarbakır 1. Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama sonucunda, sanığın terör örgütü liderine yönelik "sayın" ifadesini kullanması suç ve suçluyu övme suçu kapsamında sabit görülerek, söz konusu Mahkemenin 18.2.2007 günlü, E.2006/364, K.2007/46 sayılı kararı ile suç ve suçluyu övmek suçundan dolayı adı geçenin TCK'nun 215/1 maddesi uyarınca 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

29- Selim Sadak'ın Eylemi

DTP üyesi Selim Sadak, 23.4.2006 tarihinde DTP Genel Merkezini temsilen katıldığı DTP Nusaybin İlçe Teşkilat binasının açılışında bir kısmını Kürtçe olarak yaptığı, "biji serok apo" sloganları ile desteklenen konuşmasında *"Sizlerin huzurunda bu anlamda yaşamını yitiren sevgili hocam Musa Anter'in şahsında tüm demokrasi şehitlerinin huzurunda saygıyla sevgiyle eğiliyorum. Kendilerine selamlarımı sunuyorum. Bizi bugünlere taşıyan hak ve özgürlükleri için kürt halkının hak ve hukuku için yaşamını cezaevinde geçiren ve zindanlara hapsedilen tüm siyasi tutsakları sayın Öcalan'ın şahsında saygıyla selamlıyorum…Denenmeyen çareleri denesinler, 1992'lerde operasyonlar düzenlediler, yurt içerisinde operasyonlar düzenlediler, yine sorun çözülmedi…Bu halkın üzerine gülleler yağdırmak değil, kendi yurttaşlarına kendi halklarına, kendi halkına operasyonlar düzenlemek ve uygulamakla bu sorunlar çözülmüyor"* şeklinde beyanlarda bulunmuştur.

Genel Merkez adına hareket eden bir görevlinin ilçe teşkilatının açılışındaki terör örgütünü ve başını destekleyen beyanları, kişinin ve mensubu olduğu davalı Parti'nin terör örgütü ile ilişkisini ortaya koymaktadır.

30- Ahmet Ertak'ın Eylemi

07 Eylül 2007 tarihinde DTP'li Şırnak Belediye Başkanı Ahmet Ertak'ın Şırnak'ta Fransız haber ajansı "France 24" kanalına verdiği görüntülü röportajda *"…PKK Kürt halkını destekliyor, biz de kürt halkını destekliyoruz, PKK'yı desteklemek lazım, demokrasi, adalet ve davamız için sonuna kadar gideceğiz. Türk makamlarına sesleniyorum; bize, kültürümüze saygı duyulduğu takdirde, biz de saygı duyarız. Eğer Türk ordusunun operasyonları sona ererse PKK da silah bırakacaktır…"* şeklinde ifadeler kullandığı, röportajın yayınlandığı çeşitli TV kanallarından elde edilen görüntülere ilişkin çözüm tutanakları, Ankara Kriminal Polis Laboratuarında yaptırılan ekspertiz raporu ve bilirkişi inceleme raporlarından anlaşılmıştır.

Şırnak Belediye Başkanı olan Ahmet Ay'ın kullandığı sözlerin açıkça terör örgütüne destek mahiyetinde bulunduğu konusunda hiçbir şüphe bulunmamaktadır.

31- Ayhan Ayaz'ın Eylemi

DTP Iğdır il teşkilatı üyesi olan Ayhan Ayaz'ın 20.3.2007 günü gece saatlerinde Iğdır il merkezinde bulunan ev ve işyerlerinin duvar ve kepenkleri üzerine sprey boya ile "PKK", "HPG", "apocuyuz" ve "Öcalan" yazılarını yazdığının güvenlik kuvvetlerince tespit edildiği, ayrıca terör örgütü mensupları ile temasa geçerek molotof kokteyli yapma eğitimi aldığı, terör örgütü mensuplarından aldığı talimatlar doğrultusunda arkadaşlarını bilgilendirdiği, dosyadaki deliller ve bu kişinin adli makamlar huzurunda verdiği ikrara dayalı ifadelerden anlaşılmıştır.

Nitekim, Erzurum 2. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda da bu kişinin eylemleri terör örgütünün propagandasını yapma ve terör örgütüne yardım etme suçu olarak kabul edilmiş ve söz konusu Mahkemenin 25.9.2007 günlü, E.2007/150 ve K.2007/155 sayılı kararıyla 3713 sayılı Yasa'nın 5., 7/2., 220/7 ve TCK'nun 314/2 maddeleri uyarınca sonuç olarak 6 yıl 13 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir.

DTP Iğdır İl teşkilatı üyesi olan Ayhan Ayaz'ın terör örgütü mensuplarıyla işbirliği yapması ve terör örgütünün propagandasını yapma eylemini bizzat gerçekleştirmesi, bu kişinin ve üyesi olduğu davalı Partinin PKK terör örgütüyle olan ilişkisini ortaya koymaktadır.

VIII- ESASIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının kapatma isteminde özetle; davalı Demokratik Toplum Partisi'nin terör örgütü tarafından kurdurulduğu ve yönetildiğine dair bilgiler, gerçekleşen eylemler ve kesinleşmiş mahkeme kararları ile Yerel Cumhuriyet Başsavcılıklarında devam eden hazırlık soruşturmalarına ve mahkemelerde açılmış bulunan kamu davalarına konu olan ve parti üyeleri tarafından gerçekleştirilen eylemler ve sarfedilen beyanlar ile Parti tüzük ve programındaki kimi anlatımlar dikkate alındığında, terör örgütü ve mensuplarını taban olarak muhatap aldıkları halde terör örgütü olarak adlandırmadıkları, Parti binalarının örgüt kampı haline getirildiği, örgütün propagandaları ile halkı kin ve düşmanlığa teşvik eden beyanlarda bulunulduğu, terör örgütünün yayın organı olan ROJ TV isimli televizyon yayınlarına katılındığı, toplantı ve gösterilerde slogan, resim ve pankartlar kullanılarak şiddet görüntülerinin oluşturulduğu, esnafın dükkanlarını kapatmaları yönünde teşvik ve tehdit edildiği, partililerin örgüt kamplarında eğitildiği, örgüt üyelerinin Parti'de yönetici konumuna getirildiği, böylece davalı Parti'nin birçok il ve ilçe teşkilatı başkan ve üyelerinin, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmaya yönelik eylem ve davranışlarda bulundukları ve bu eylemlerinin Anayasa ve Siyasi Partiler Yasası'nda belirtilen odak halini oluşturduğu, bu nedenle davalı Parti'nin kapatılması gerektiği ileri sürülmüştür.

Davalı Parti savunmasında özetle; kapatma davası dosyasına konulan ya da iddianamede dayanılan kanıtların hukuka uygun, adil ve tarafsız bir soruşturmanın ürünü olmadığını, yürütülen soruşturmaların birçoğunun sonuçlanmadığını, sonuçlananlardan birçoğunun beraatle neticelendiğini, iddianamede belirtilen konuşma ve açıklamaların ifade ve örgütlenme özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini, bu nedenle hükme esas alınamayacağını, Türkiye'nin başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi olmak üzere kimi uluslararası sözleşmeleri kabul ettiğini, iç hukuk normu ile ulusalüstü norm arasında bir çatışma söz konusu olduğunda mahkemelerin ulusalüstü normu doğrudan uygulaması gerektiğini, ulusalüstü normların iç hukuka üstün ve bağlayıcı olduğunu, Parti'nin hiçbir şekilde Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmaya yönelik eylemlerin odağı haline gelmediği gibi, PKK terör örgütü ile de bir bağlantısının bulunmadığını, Parti olarak PKK aleyhine beyanda bulunmaya zorlanmalarının düşünce ve kanaat özgürlüğüne aykırı olduğunu, bu konuda susma haklarının bulunduğunu belirterek davanın reddini istemiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından dava, kapatılması istenen davalı Demokratik Toplum Partisi'nin Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmaya yönelik fiillerin işlendiği bir odak haline geldiği ileri sürülerek açıldığından, öncelikle konuya ilişkin Anayasa, Siyasi Partiler Kanunu ve ilgili uluslararası sözleşmelerin incelenmesi gerekli görülmüştür.

Anayasa'nın Başlangıcının 1. ve 5. paragraflarında Devletin bölünmez bütünlüğü ilkesine vurgu yapılmış, 3. maddesinin birinci fıkrasında, *"Türkiye Devleti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir"*; 5. maddesinde, *"Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini... korumak…*(tır)*"*; 14. maddesinin birinci fıkrasında, *"Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve laik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz"* denilmiş, ayrıca 26., 28., 58., 81., 103., 118., 122. ve 130. maddelerinde de bölünmez bütünlük ilkesine yer verilmiştir.

Siyasi partilerin uyacakları esasları belirleyen Anayasa'nın 69. maddesinin altıncı fıkrasında, *"Bir siyasi partinin 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak, onun bu nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak halinde geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar verilir. Bir siyasi parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarınca kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır."* hükmü yer almaktadır.

Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasında *"Siyasi partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve lâik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez"* denilmektedir.

Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen kapatma nedenleri, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 101. maddesinin ilk fıkrasının (a) bendinde aynen tekrar edilmiş, bu nedenlerden bir bölümü SPK'nun 78, 80 ve 81. maddelerinde de yeralmıştır.

Anayasa'nın 68. maddesinin birinci fıkrasında, vatandaşların siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra ikinci fıkrasında siyasi partilerin, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları olduğu vurgulanmıştır.

Demokratik rejimin olmazsa olmaz koşulu sayılmaları nedeniyle siyasî partiler Anayasa'da özel olarak düzenlenmiş, 68. maddenin üçüncü fıkrasında siyasî partilerin önceden izin almadan kurulacakları ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürecekleri belirtilmiştir. Böylece, siyasî partilerin diğer tüzelkişilerden farklı olarak kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin esaslar anayasal güvenceye kavuşturulmuş, kapatılmalarına yol açabilecek nedenler ise Anayasa'nın 14. maddesinde yer alan; "*Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve laik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.*

Anayasa hükümlerinden hiçbiri, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir." şeklindeki düzenleme de gözetilerek tek tek sayılmış, yasa koyucuya bunların dışında düzenleme yapmaya elverişli bir alan bırakılmamıştır.

Belirtilen düzenlemelerle Anayasakoyucu siyasî partilerin varlıklarını sürdürmelerini esas alıp, kapatılmalarını ise ayrık durumlarla sınırlı tutarak, öncelikle demokratik rejimin, sağlıklı biçimde yaşatılmasını amaçlamış, ancak korunması gereğini de göz ardı etmemiştir.

Anayasa'nın 90. maddesinin son fıkrasında, usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerin yasa hükmünde olduğu ve yasalarla farklı hükümler içermesi nedeniyle doğacak uyuşmazlıklarda uluslararası sözleşme hükümlerinin esas alınacağı öngörülmektedir. Türkiye'nin hukuk düzeni ile çağdaş demokrasilere egemen ilke ve uygulamalar arasında koşutluğun sağlanmasını amaçlayan bu kural, kurucu üyesi ya da üyesi bulunduğumuz uluslararası kuruluşlarca oluşturulmuş temel hak ve özgürlük standartlarının dikkate alınmasını gerekli kılmaktadır. Anayasa'nın somut kuralları, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin içtihatları ile Avrupa ortak standardını saptayan

Venedik Komisyonunun belirlediği kriterlerle birlikte değerlendirildiğinde, bir yandan Anayasa'nın öngördüğü klasik demokrasi anlayışının gereği olarak siyasal özgürlüklerin güvence altına alınması sağlanırken, diğer yandan son çare olarak düşünülen siyasi parti kapatma yaptırımı ile demokratik düzenin korunması amaçlanmıştır.

Siyasal iktidarın kaynağı, dolayısıyla egemenliğin sahibi ulus olmakla birlikte, ulusun kendine ait bir yetkiyi doğrudan kullanamaması, temsil ve aracı sorununu gündeme getirmektedir. Bu sorunun çözümü, ancak karmaşık toplumsal beklentileri ve gereksinimleri somutlaştıran, bunları iktidara yönelik genelleştirilmiş eylem programları biçiminde sunan ve halkın çoğunluğu tarafından tercih edilen, temelinde siyasal karar mekanizmalarını yönlendiren aracı organların mevcudiyetine bağlıdır.

Toplumlar çok farklı düşünce ve tercihlerin hüküm sürdüğü, demokrasinin işleyişinde çatışabilir fikirlerin akışının sağlandığı yapılardır. Siyasal düzen ve bunun temel normları, hukuksal kurallar, toplumdaki çatışma ve farklılıkların barışçı yolda düzenlenmesine olanak verdiği sürece meşruiyetini korurlar. Bu meşrulaştırma işlevi toplumsal farklılıkların özgürce yaşanması, talep sahiplerinin özgürce örgütlenerek siyasal iktidara yönelmesi ve iktidar kullanımına katılmasıyla yerine getirilmiş olur. Esasen demokrasi toplumsal barışın ve özgürlüğün güvencesidir. Anayasa ise siyasal düzenin barışçı toplumsal taleplere açılmasını ve zaman içinde doğacak zorunlulukları karşılayacak yöntemleri barındıran temel kurallar bütünüdür. Kimi gerekçelerle farklı düşüncelerin siyasal yaşama yansıtılmasının engellenmesi demokrasiyle ve temsilde adalet ilkesiyle bağdaşmaz, çatışan farklı fikirlerin ürünü olan siyasi partilerin bu fikirleri tartışmaya açmaktan yoksun bırakılması ve başka yollarla tehlike savma refleksi demokratik siyasetle çelişki oluşturur.

Siyasi partiler bu farklı düşünceleri örgütleyip, siyasi düzene yönlendirerek siyasal iktidar ile kendisine meşruiyet dayanağı sunan toplum arasında aracılık görevi de üstlenirler. Dolayısıyla siyasi partilerin hem sayısal olarak ve hem de program yönünden çoğulculuğunun sağlanması, demokratik meşruiyet için zorunludur. Bu nitelikleriyle siyasi partilerin Anayasa'nın 2. maddesindekidemokratik devletilkesini gerçekleştirip, demokratik siyaseti geliştirdikleri açıktır.

Siyasi partilerin kendilerine göre öne çıkardıkları ülke sorunlarına ilişkin farklı çözüm önerileri getirmeleri, demokratik siyasi yaşamda üstlendikleri işlevin doğal sonucudur. Siyasi partiler devlet erkine yönelik toplumsal talepleri yalnızca dile getiren kurumlar değil, toplumsal direktifleri

somutlaştıran, yorumlayan ve devlete yönlendiren yaşamsal kurumlardır. Bu nedenle siyasi partiler, Anayasa'nın konuya ilişkin kuralları ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "düşünce ve ifade" ve "örgütlenme" özgürlüklerini düzenleyen 10. ve 11. maddelerinin koruması altındadırlar.

AİHM, genel olarak "bilgi" ya da "fikirlerin" şok edici, şaşırtıcı veya rahatsız edici olmasının, bu hakka yönelik herhangi bir müdahalenin haklı gösterilmesi için yeterli olmayacağını ancak, şiddeti yüceltecek şekilde kine dayalı sözlerin ise müsamaha ile karşılanamayacağını ifade etmektedir (Karatepe/Türkiye Davası, Başvuru No: 41551/98, Strazburg, 31 Temmuz 2007).

AİHM'ne göre, *"demokrasinin temel özelliklerinden birisi bir ülkenin karşılaştığı sorunları, taciz edici olsalar da, şiddete başvurmaksızın, diyalogla çözmesidir. Demokrasi ifade özgürlüğü ile beslenir. Bu ilişki altında, bir siyasal grubun, sadece bir devletin bir kısım halkının kaderini aleni olarak tartışmak istemesi ve demokratik kurallara saygı içinde, tüm ilgilileri tatmin edecek çözümler bulma amacı ile siyasal yaşama katılmak istemesi nedeni ile endişe duymamalıdır"* (Türkiye Birleşik Komünist Partisi ve Diğerleri / Türkiye Davası, 30 Ocak 1998- 133/ 1996/ 752/ 951).

Uluslararası yargı yerlerince belirtildiği ve Venedik Komisyonu'nun çeşitli tarihlerde kabul ettiği raporlarında da vurgulandığı üzere, siyasi partilerin şiddet kullanılmasını savunmaları veya anayasayla garanti altına alınan hak ve özgürlüklere zarar verecek şekilde demokratik anayasal düzeni yıkmak için politik bir araç olarak şiddeti kullanmaları veya aynı amaçları gerçekleştirmek için terör ve şiddete başvuran oluşumlarla birlikte hareket etmeleri ve onlara destek vermeleri halinde zorunlu bir tedbir olarak siyasi partilerin yasaklanması veya kapatılması makul görülebilir.

Nitekim, teröre destek verdikleri ve terörü kınamayı reddettikleri gerekçesine dayalı olarak İspanyol yargı organlarınca kapatılmalarına karar verilen Herri Batasuna ve Batasuna Partilerinin yaptığı başvuruyu değerlendiren AİHM Beşinci Dairesi, 30 Haziran 2009 tarihli Herri Batasuna ve Batasuna / İspanya kararında özetle şu gerekçelerle Sözleşme'nin ihlal edilmediği sonucuna varmıştır:

- AİHM, otuz yıldan daha uzun süreden beri var olan terör ortamında ve diğer siyasal partilerin tamamı tarafından kınanmakta iken şiddeti kınamayı reddetmeyi terörizme üstü kapalı bir destek davranışı olarak görmüştür. Mahkeme, başvuran partilere izafe edilebilecek ve terörle uzlaşma sonucuna varacak birçok ciddi ve tekrarlanan eylem ve davranışın varlığınıbelirlemiştir. Mahkeme, her halükarda, partinin kapatılmasının

terörün kınanmaması olgusuna da dayanmış olmasını Sözleşme'ye aykırı görmemektedir Zira, siyasetçilerin sadece eylemleri ve söylemleri değil, aynı zamanda belli durumlarda pozisyon alma olarak değerlendirilebilecek ve tamamen açık destek eylemi sayılabilecek eylemsizlikleri veya sessizlikleri de dikkate alınmalıdır.

- AİHM, başvuran siyasi partilere atfedilen eylem ve söylemlerin, bir bütün olarak "demokratik toplum" kavramı ile çelişkili olduğunu değerlendirmiştir. Bu nedenle, İspanyol Yüksek Mahkemesi tarafından başvuranlara uygulanan ve İspanyol Anayasa Mahkemesi tarafından da onaylanan yaptırımın Devletlerin sahip olduğu takdir yetkisi çerçevesinde makul biçimde "sosyal olarak zorunlu bir ihtiyaca cevap verdiği" sonucuna ulaşmıştır.

Bir siyasi partinin tüzüğü ve programı ile eylemlerinin Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasında korunan ilkelere aykırılığı değerlendirilirken, Anayasa'nın siyasi partilere verdiği özel önemi vurgulayan diğer kurallarının da göz önünde bulundurulması gerekir. Bu nedenle, Anayasa'nın 69. maddesi uyarınca tüzük ve programlarındaki söylemleri ya da eylemlerinin, ancak Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasında korunan ilkelere temel esasları itibariyle aykırı olması, bu ilkeleri ortadan kaldırmayı amaçlaması ve bu nitelikleriyle demokratik yaşam için doğrudan, açık ve yakın tehlike oluşturması durumunda siyasi partilerin kapatılmasına elverişli ağırlıkta olduğu kabul edilebilir.

Ulusal düzenlemelerin yanısıra örgütlenme özgürlüğüne ve terörizme ilişkin kimi esaslar uluslararası sözleşmelerde de yer almaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin barışçı amaçlarla dernek kurma özgürlüğüne sahip olduğu belirtilmiş, ikinci fıkrasında ise, bu hakların kullanılmasına, ulusal güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeninin korunması, suçun önlenmesi, genel sağlık ve ahlak veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için ancak yasalarla kısıtlamalar getirilebileceği, 17. maddesinde, sözleşme hükümlerinden hiçbirinin bir devlete, topluluğa veya ferde, sözleşmede tanınan hak ve hürriyetlerin yok edilmesi veya sözleşmede belirtilenden daha geniş ölçüde tahditlere tabi tutulmasını istihdaf eden bir faaliyete girişme veya harekette bulunma hakkı sağladığı şeklinde tefsir olunamayacağı öngörülmüştür.

Paris Şartı'nda da:

"Tüm ilkeler, herbiri diğerleri dikkate alınmak suretiyle yorumlanarak, kayıtsız şartsız ve aynı derecede uygulanır. Bu ilkeler ilişkilerimizin temelini oluşturur." ...

"Taraf devletlerin bağımsızlığını, egemen eşitliğini ya da toprak bütünlüğünü ihlal eden faaliyetlere karşı demokratik grupları savunmak hususunda işbirliği yapmaya kararlıyız. Dışarıdan yapılan baskı, zora başvurma ve yıkıcılık gibi yasadışı faaliyetler burada söz konusu olan özelliklerdir."

...

"Her türlü terörist eylemleri, yöntemleri ve uygulamaları açıkça suç olarak kınıyor ve bunların ikili olduğu kadar çok taraflı işbirliği ile ortadan kaldırılması için çalışmaya kararlı olduğumuzu ifade ediyoruz."

...

"Taraf devletler, halkın iradesiyle özgürce kurulmuş olan demokratik düzeni, kendi yasaları uyarınca ve yüklendikleri uluslararası insan hakları görevleri ve uluslararası taahhütleri uyarınca, bu düzeni ya da başka bir taraf devletin düzenini yıkmayı amaçlayan terörizm ya da şiddete başvuran ya da terörizmden veya şiddetten vazgeçmeyi reddeden kişilerin, grupların ve teşkilatların faaliyetlerine karşı savunmak ve korumak sorumluluğunu taşıdıklarını kabul ederler" denilmiştir. Böylece, ırkçılık, etnik düşmanlık ve terörizm kınanmış, ülke bütünlüğü ve demokratik düzeni yıkmayı amaçlayan hareketlere girişen kişi, grup ve örgütlere karşı koruma ve kollama sorumluluğu uluslararası bir çağrı olarak kabul edilmiştir.

Birleşmiş Milletler'e üye devletlerin katılmalarıyla 14-25 Haziran 1993 günlerinde Viyana'da gerçekleştirilen "Dünya İnsan Hakları Konferansı" sonunda yayımlanan Deklarasyon'da da, "Eşit Haklar" ilkesine uygun olarak ırk, din ve renk ayrımı gözetmeksizin ülkesine ait bütün insanları temsil eden bir hükümete sahip egemen ve bağımsız bir devletin ülke bütünlüğünü ve siyasi birliğini kısmi veya bütüncül biçimde parçalayacak herhangi bir eyleme izin verilemeyeceği gibi desteklenemeyeceği de vurgulanmıştır.

14.9.2005 tarihli Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 1624 sayılı Kararında ise; sadece teröristlerin değil terörizmi teşvik edenlerin de cezalandırılması için üye ülkeler yasal düzenlemeler yapmaya çağrılmakta, ayrıca bu eylemlerin haklılığını savunanlara, mazeret bulanlara ve onları yüceltenlere karşı gerekli önlemlerin alınması ve bunun yanı sıra terörle ilişkisi saptananlara "güvenli bölgeler" yaratılmasının önlenmesi üye

devletlerden istenmektedir. Kararda, ayrıca, "terör tanımı" yapılmamakta, ancak "amacı ne olursa olsun, ne zaman olursa olsun ve kim tarafından yapılırsa yapılsın terörizm, güvenlik ve barışın bir numaralı tehdidi" olarak kabul edilmektedir.

Kökünü Latince "terrere" sözcüğünden alan terör deyimi "korkudan sarsıntı geçirme" veya "korkudan dehşete düşmeye sebep olma" anlamlarına gelmektedir.

Türkçe'deki karşılığı "yıldırma, korkutma" olan terör kelimesi, *"bir toplumda bir grubun halkın direnişini kırmak için meydana getirdiği ortak korku"* anlamını da içermektedir; keza terör sözcüğü *"kamu otoritesini veya toplum yapısını yıkmak için girişilen korku ve yılgınlık saçan şiddet hareketleri"* olarak da tarif edilmektedir.

Terör olgusu ideoloji, örgüt ve şiddet unsurlarını içermektedir. Buna göre, terörün öncelikle bir ideolojik alt yapısının olması gerekmektedir. Örgüt, benimsediği ideoloji doğrultusunda hareket etmekte, stratejisini buna göre belirlemektedir. Terör örgütlerinin siyasi eğitim adını verdikleri faaliyetlerin amacı, örgütün dayandığı temel ideolojiyi örgüt mensuplarına benimsetmek ve örgütün hedefleri doğrultusunda bilinçlendirmektir. Günümüzde terör örgütleri, dini, felsefi veya siyasi bir düşünce sistemini, belli bir etnik kökene mensubiyeti esas alarak ideolojilerini temellendirmekte ve hedef olarak rejim değişikliğini veya ülke toprakları üzerinde yeni bir devlet kurmayı amaçlamaktadırlar.

Terörün diğer bir unsuru ise örgüt unsurudur. Örgüt; organize bir yapı içerisinde, aynı ideolojiyi benimseyen ve aynı hedefe yönelmiş kişilerden oluşur. Günümüzde terör örgütleri, çoğunlukla örgüt lideri ile ona bağlı üst düzey sorumlular ve daha alt düzeydeki bölge, il ve birim sorumlularından oluşmaktadır. Örgütsel yapılanmada illegal teşkilatlanma ve gizlilik esastır.

Terörün en önemli unsuru ise, şiddet unsurudur. Terör örgütleri şiddeti, ideolojileri doğrultusunda belirledikleri hedeflere ulaşmada önemli bir araç olarak görmekte, "silahlı propaganda" adı verilen terör eylemlerini, ülkenin anayasal düzenini değiştirmek için kaçınılmaz bir yöntem olarak benimsemektedirler. Terör örgütleri, gerçekleştirdikleri şiddet eylemleri ile topluma korku salarak, halkta bıkkınlık ve yılgınlık duygusu oluşturup, vatandaşın devlete olan güvenini sarsmayı ve kaos ortamı yaratmayı hedeflemektedirler.

"Terör" ve "terörizm" birbirinden farklı kavramlardır. Buna göre,terörizm kavramı, terör yöntemlerinin siyasi bir amaçla örgütlü,

sistemli ve sürekli bir şekilde kullanılmasını benimseyen bir strateji olarak terör kavramından ayrılmaktadır.

Terör sözcüğü, dehşet ve korkuyu belirtirken terörizm, bu kavrama süreklilik ve siyasal içerik katmaktadır.

Buradan hareketle terörizm, "*Savaş ve diplomasi ile kazanılmayan sonuçları elde etmek, korkutmak ve itaat ettirmek için bir teoriye, felsefeye ve ideolojiye dayanılarak siyasi maksatlarla, iradi olarak terör ve şiddetin sistemli ve hesaplı bir şekilde kullanılması*" şeklinde tanımlanmaktadır.

Ansiklopedik tanımlarda ise terörizmin; *"önceden belirlenmiş hedefleri elde etmek için şiddet kullanan, şiddete başvuran bir grubun veya partinin kullandığı metod"; "ihtilalci grupların giriştiği şiddet eylemlerinin tümü, tedhişçilik, bir hükümet tarafından uygulanan şiddet rejimi"; "siyasal bir hedefe ulaşmak amacıyla devlete, halka ya da bireylere karşı sistemli şiddet eylemlerine başvurma"* şeklinde karşılandığı görülmektedir.

Terörizmin temel amacı, bir "dava"ya veya siyasal anlaşmazlığa dikkat çekilmesidir. Bu "dikkat çekme" şiddet eylemleri neticesinde toplumda oluşturulan korku ve dehşet havası ile sağlanmaktadır.

Terörizmin benimsediği bir diğer amaç, kargaşa yaratarak toplumun direnme gücünü kırmak, yerleşik sosyal ve siyasal düzenin arkasındaki halk desteğini şiddet yoluyla zayıflatmaktır.

Terörizmin birtakım siyasi ve ekonomik çıkarlar sağlamanın aracı olarak kullanılması da mümkündür. Bu gibi durumlarda terörizm, sözü edilen çıkarların elde edilmesinde, hedef alınan ülke ve toplumda amaca uygun bir ortamın oluşmasına aracılık etmektedir.

Terörizm, kimi durumlarda ise bir siyasi mücadele aracı olmaktan çıkıp, bir ülkenin bir başka ülkeyi zayıflatmak ve istikrarsızlaştırmak için kullandığı bir araç haline gelmektedir.

Terörizmin, suikastten silah teminine, organize suç örgütleriyle işbirliğinden uyuşturucu ticaretiyle finans desteğine kadar her türlü aracı da kullandığı bir gerçektir.

Terörizm kitlelere yönelik hedef gözetmeyen şiddet eylemleriyle, toplumun güven duygusunu ortadan kaldırarak, halkın can derdine düşmesini ve olaylara tepkisiz kalmasını amaçlar. Böylece kitleler terörizme karşı duyarlılıklarını yitirir, terörü kanıksar ve devletle toplum arasında güven açısından büyük bir uçurum oluşur.

PKK/KONGRA-GEL isimli örgütün de yukarıda tanımlanan nitelikte bir terör örgütü olduğu hususunda uluslararası düzeyde bir anlayış birliğinin olduğu tartışmasızdır.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin resmi makamlarınca açıklanan bilgi ve verilere göre;

Silahlı mücadele yoluyla Türkiye sınırları içerisinde bağımsız bir Kürt devleti kurmayı hedefleyen PKK (Kürdistan İşçi Partisi) 1978 yılında kurulmuş ve 1984 yılında kitlesel eylemlere başlamıştır.

PKK'nın 1984 yılından bu yana gerçekleştirdiği terör faaliyetleri sonucu aralarında masum siviller, öğretmenler ve diğer kamu görevlilerinin de bulunduğu 30.000 den fazla Türk vatandaşı hayatını kaybetmiştir. Söz konusu saldırılar büyük ekonomik kayıplara da yol açmıştır. Örgüt tarafından Türk Silahlı Kuvvetlerine karşı 515 kez karakol saldırısı gerçekleştirildiği, sair silahlı çatışma, pusu, mayınlı tuzak kurma gibi asimetrik saldırı yöntemleriyle yapılan eylemler sonucunda 1984-2009 yılları arasında köy korucuları da dahil 6.300 den fazla Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu ile güvenlik görevlisi ve 25.000'in üzerinde sivil vatandaşın katledildiği belirlenmiştir.

Örgüt elebaşısı Abdullah Öcalan'ın 1999 yılında yakalanmasının ardından, Örgüt, stratejisini değiştirdiğini, artık barışçıl yöntemleri benimseyeceğini ve siyasi mücadele yolunu izleyeceğini iddia etmeye başlamıştır.

"Yeni ve meşru bir örgüt" görüntüsü verme politikasına uygun olarak ve uluslararası kamuoyunu inandırmak amacıyla örgüt, ismini Nisan 2002'de KADEK (Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi) olarak değiştirmiş, PKK'nın tarihi görevini tamamladığını ve artık siyasi bir kuruluş olarak tanınmak istediğini ileri sürmeye başlamıştır. Ekim 2003'te örgüt ismini bu kez KONGRA-GEL (Kürdistan Halk Kongresi) olarak değiştirmiştir.

Belirtilen isim değişikliklerine rağmen örgütün liderlik kadrosu aynı kalmıştır. Murat Karayılan ve Cemil Bayık gibi PKK'nın kurucu ve önde gelenleri örgüt içerisinde önemli roller üstlenmeye devam etmektedirler. PKK/KONGRA-GEL'in önde gelen birçok yöneticisi örgüte mali kaynak sağlamak amacıyla uyuşturucu kaçakçılığı yapmak suçundan kırmızı bültenle aranan uluslararası tanınmış kişilerdir.

Diğer taraftan, bu iki isim değişikliği ve 1999'daki sözde strateji değişikliğinin ardından, örgüt silahlarını bırakma gibi temel konularda

herhangi bir değişikliğe gitmemiş ve 2002 sonrasında da özellikle Güneydoğu Anadolu'da saldırılar düzenlemeye devam etmiştir.

2006 yılında şiddet eylemlerinin kitlesel eylemlerle desteklenmesi amacıyla, örgütçe önem atfedilen, 21 Mart Nevruz, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 1 Eylül Dünya Barış günü gibi ulusal ve uluslararası kamuoyuna mal olmuş günlerde, özellikle 10–15 yaş arası çocuklar ve kadınlar ön saflara yerleştirilerek eylem ve etkinliklere ivme kazandırılmak istenmiştir.

Kitlesel eylemlerde yeterli desteği bulamayan örgüt bu defa, güvenlik güçleriyle girdikleri çatışmalarda ölen terörist cenazelerinin defin işlemleri sırasında ve sonrasında güvenlik güçleriyle vatandaşları karşı karşıya getirerek sözde ortaya çıkacak olumsuz tablodan çeşitli örgütsel kazanımlar elde etme yoluna gitmiştir.

Militanlarını ve silahlarını hala muhafaza eden ve şiddete başvurma tehdidinde bulunmakta tereddüt etmeyen bir terör örgütünün sadece isim değişikliği yoluyla geçmişteki suçlarından arınacağını söylemek mümkün değildir.

PKK terör örgütünün kuruluş süreci, amaç ve faaliyetleri, Abdullah Öcalan hakkında verilen mahkumiyet kararını onayan Yargıtay 9. Ceza Dairesinin 22.11.1999 günlü, E.1999/1296 ve K.1999/3623 sayılı kararında ise şu şekilde belirlenmiştir: *"…Bu örgüt başlangıçta üç yıl süre ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde "Kürdistan Devrimcileri", "UKO'cular", "APO'cular'' adı altında kadrolaşmış, 1977 yılından sonra sık sık silahlı eylemlere girişmiş, örgütün programı bizzat sanık Abdullah Öcalan tarafından kaleme alınarak, 21.11.1978 tarihinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Ziyaret (Fis) köyünde yapılan 1.Kongrede kabul edilip yedi kişilik parti yürütme kurulu tarafından kuruluş bildirgesi hazırlanmış, 1978 yılından itibaren de merkezi örgütlenmeye yönelerek 1979 yılında Kürdistan İşçi Partisi adını almış ve genel sekreterliğine sanık getirilmiş, 15 Ağustos 1984 tarihinde ise H.R.K. (Hezen Rizgariye Kürdistan — Kürdistan Kurtuluş Birliği) adı altında yeniden eylemlere başlamış ve 21 Mart 1985 tarihinde E.R.N.K. (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi)'ni oluşturmuş, yurtiçi ve yurtdışında legal ve illegal alanda gazete ve dergi çıkartılmak suretiyle yayın faaliyeti yürütülmüş, ayrıca MED TV. adı ile bir televizyon kanalı yayına sokularak örgütün propagandasının yapılması amaçlanmıştır. Örgütün mali kaynaklarını; vergilendirme, bağış, aidat adı altında toplanan paralarla, cezalandırma, gasp, soygun, silah ve uyuşturucu kaçakçılığından elde edilen gelirler teşkil etmiş, amacının ise; Türkiye Cumhuriyeti Devletinin hâkimiyeti altındaki topraklardan bir kısmını silahlı mücadele vererek devlet idaresinden ayırmak suretiyle, Kürdistan Devleti kurmak olup, ilk dönemde propaganda yoluyla halkı*

bilinçlendirmek, silahlı eylemlerle ordu teşkilatına, ekonomik hedeflere sabotajlar düzenlemek suretiyle devlet otoritesini zaafa uğratmak stratejisinin planlandığı belirlenmiş, bugüne kadar örgütün faaliyetlerine ilişkin bütün sorunların ve geleceğe yönelik planlama ile kapsamlı yapısal değişikliklerin ele alındığı geniş katılımlı çok sayıda kongre ve konferanslar gerçekleştirilmiştir.

Başlangıçta Marksist-Leninist ideolojiyi benimsediğini açıkça dile getiren örgüt, dünya siyasi konjonktüründeki gelişmelere paralel olarak görüntüsünde de değişiklik yapma kararı almış, bu çerçevede 5. Kongrede öncelikle örgüt amblemindeki ''orak-çekiç''in çıkarılmasını kararlaştırmış; Parti, Ordu, Cephe bölümlenmesini benimseyip, parti olarak P.K.K. (Partiye Karkerani Kürdistan - Kürdistan İşçi Partisi), Cephe olarak E.R.N.K. (Kürdistan Kurtuluş Cephesi) ve Ordu olarak da A.R.G.K (Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu) şeklinde teşkilatlanıp, cephe ve ordunun, partinin çizdiği çerçevede hareket edeceği ilkesini benimsemiştir

1970 yılında bölücü DDKO (Devrimci Doğu Kültür Ocakları) ve THKP/C (Dev-Genç) gibi örgütlerden etkilenen Abdullah Öcalan liderliğindeki bir grup üniversite öğrencisi, Kürt milliyetçiliği ile Marksist-Leninist fikirlerin sentezi temelinde bir görüş yaratmaya çalışmış ve doğulu öğrencilerden oluşan sempatizanlarını bu yönde eğitmiştir.

Kürtlerin ayrı bir ulus olduğunu, sömürge halinde yaşadıkları için bağımsız bir örgütlenmeye haklarının olduğunu savunan Abdullah Öcalan ve arkadaşları, bu doğrultuda sürdürdükleri faaliyet alanını 1976 yılında Ankara-Dikmen toplantısından sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesine taşımışlardır.

1977 yılı sonrasında Kürdistan Devriminin yolu isimli broşür ile mücadelenin taktik ve stratejisini ortaya koyan grup, fiilen silahlı eylemlere başlamıştır.

27 Kasım 1978 tarihinde Diyarbakır Lice ilçesindeki ziyaret (Fis) köyünde gerçekleştirilen 1. Kongre ile grup ismini Partiya Karkerani Kürdistan (PKK) olarak benimsemiş ve 30 Temmuz 1979 tarihinde dönemin Adalet Partisi Şanlıurfa Milletvekili M. Celal Bucak'a yapılan saldırı ile örgüt kuruluşunu ilan etmiştir.

12 Eylül 1980 hareketinin takip eden günlerde, Suriye üzerinden Lübnan'daki Filistin kamplarına ulaşan PKK grubu, Suriye ve Lübnan'da askeri ve siyasi eğitim çalışması ve propaganda ile örgütlenme faaliyetlerini sürdürmüş, Avrupa'da çeşitli sosyal-kültürel amaçlı dernekler oluşturarak ismini duyurmaya başlamıştır. Aynı tarihlerde Türkiye'den kaçarak Suriye'nin Şam şehrine yerleşen Abdullah Öcalan PKK örgütünü buradan yönlendirmeye başlamıştır.

Bu dönemde PKK, Irak Kürdistan Demokrat Partisi ile ilişkiye geçmiş, bunun akabinde Suriye'de bulunan PKK mensuplarından bir kısmının Irak Kürdistan

Demokrat Partisinin kontrolündeki Kuzey Irak'ta üslendirilmesi için anlaşmaya varılmış ve sonra birçok PKK elemanı gruplar halinde bölgeye aktarılmıştır.

1984'te Şam'da gerçekleştirilen II. Kongre'den sonra kamplardaki mensuplarını gerilla savaşına hazırlayan örgüt stratejik savunma safhasından, stratejik denge safhasına geçmek için özellikle Güneydoğu Anadolu'nun Hakkari, Mardin ve Siirt illerini kapsayan alan içerisindeki askeri hedeflere karşı Kürdistan Silahlı Kuvvetleri (Hazen Rıgariya Kürdistan- HRK) adı altında cephe-ordu örgütlenmesinin ordu ayağının ön biçimini oluşturmuş ve 15 Ağustos 1984'te Eruh-Şemdinli ilçelerine yönelik saldırılar ile terör eylemlerine fiilen başlamıştır.

Pusu, taciz atışı gibi silahlı eylemleri ile Güneydoğu bölgesinde etkili olmaya başlayan örgüt, bu avantajını çoğaltmak için 21 Mart 1985'te Nevroz Bayramını vesile ederek Cephe birimi olan ERNK (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi)'yi ilan etmiştir.

1986 ila 1990 yılları silahlı eylemlerin tırmandırıldığı, kitle katliamlarının yaygınlaştığı yıllar olmuştur. Örgüt 26-30 Ekim 1986 tarihinde Lübnan Bekaa Vadisinde 3. Kongresini yapmış ve bu kongre sonucu HRK (Kürdistan Kurtuluş Birliği) adlı askeri kanadının ismini ARGK (Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu) olarak değiştirmiştir. Örgüt 3. Kongrede aldığı kararlar doğrultusunda eylemler sırasında kendilerine büyük zorluklar çıkaran köy koruculuğu sistemine karşı topyekün saldırıya geçmiş, birçok köy ve mezra basılarak genç kız ve erkekler topluca dağa kaçırılmış, birçok vatandaşımız öldürülmüştür.

Örgüt 26 ila 31 Aralık 1990 tarihleri arasında gerçekleştirilen IV. Kongrede, 2000 yılına kadar bölgede bağımsız bir Kürdistan Devleti Kurmak için genel ayaklanmaların başlatılması kararını almıştır. Bu karar doğrultusunda Cizre-Nusaybin ve Silopi'de kitle olayları patlak vermiştir.

Ağustos 1990 tarihinde meydana gelen Körfez Savaşı sonrasında Kuzey Irak'ta meydana gelen otorite boşluğundan yararlanarak, bu bölgede yerleşime ağırlık vererek eylemlerini yoğunlaştıran örgüt, 1992 yılında Kuzey Irak bölgesinde Kürdistan Ulusal Meclisini Toplama ve kurtarılmış bölgelerde "Savaş Hükümeti" ilan etme gibi ütopik hedeflere yönelmiş, ancak başarılı olamamıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin aynı yıl bölgeye düzenlediği askeri hareket sonucu ağır kayıplar veren örgüt, yeni arayışlara yönelmiş, Kuzey Irak Kürt Liderlerinden Celal Talabani ile işbirliği yaparak, yeniden toparlanmak amacıyla tek yanlı ateşkes ilan etmiştir. Bu kararın örgütte dağılma ve çözülmeye yol açacağını fark ederek 24 Mayıs 1993 tarihinde Bingöl-Elazığ karayolu üzerinde gerçekleştirdiği yol kesme eylemi ile yeniden silahlı eylemlerine başlamış, özellikle Güneydoğu yöresine basın kuruluşlarının girmesine engel olma, okul yakma ve öğretmenleri öldürme eylemleri ile bölgede devleti işlemez hale getirmeyi amaçlamıştır.

Bu dönemde örgütün kitle desteğini arttırmak ve daha fazla kimseyi kullanmak amacıyla legal alanda kurulan Halkın Emek Partisi'nin kuruluşunu desteklediği, her düzeydeki birimlerinde yandaşlarının görev almasını sağladığı, ayrıca özgür halk, Yeni Ülke, Dilan ve Özgür Gündem gibi yayınlarla propagandasını yaptığı görülmüştür. 1990 genel seçimlerinde örgütün desteği ile Halkın Emek Partisi'nden parlamentoya giren Leyla Zana, Hatip Dicle, Orhan Doğan, Sedat Yurttaş, Zübeyir Aydar, Ahmet Türk, Sırrı Sakık gibi milletvekilleri gerek parlamentodaki faaliyetleri ve gerekse parlamento dışındaki faaliyetleri ile örgütün görüş ve düşüncelerini yansıtan tavır ve davranışlar içine girmeleri sonucu milletvekilliği dokunulmazlıkları kaldırılarak yargılanmış ve PKK örgütü adına faaliyetleri ispatlandığı gerekçesi ile mahkum olmuşlardır.

Örgütün 1994 yılı içinde eylemlerini metropol kentlere ve turistik yörelere kaydırdığı, Yunanistan'ın desteği ile Türkiye'nin turizm gelirlerinde düşüşü hedeflediği görülmüş, ancak alınan tedbirler sonucu bir kaç münferit olay dışında başarılı olmadığı anlaşılmıştır.

Ülke içinde gerçekleştirilen etkili operasyonlar ve 1995 yılında gerçekleştirilen "çelik hareketi" sonucu örgütün eylemlerinde hızlı bir düşüş kaydedilmiştir.

PKK örgütünün amacı; Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgemizdeki toprakları Türkiye'den ayırarak Marksist-Leninist ideolojiye dayalı bağımsız bir Kürdistan devleti kurmak olduğundan, bunun gerçekleşmesi için uzun süreli bir halk savaşı stratejisi ile silahlı propagandayı benimsemiştir. Öncelikle halkı örgütleyerek silahlanmayı ve uzun sürecek bir gerilla savaşıyla nihai gayesine erişmeyi amaçlamaktadır.

(…)

PKK'nın gerçekleştirdiği ve sanığın da sorumluluğunu kabul ettiği eylemlerin her birinin, ulusal ve uluslararası hukuk literatüründe kabul edildiği üzere; doğrudan doğruya masum insanları hedef alan, kitleleri korkutup sindirmeyi amaçlayan nitelik ve nicelikte mutlak terör eylemleri olduğu hususunda kuşku bulunmamaktadır"

Bu kararda da belirtildiği gibi, PKK terör örgütünün Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmak, Türk Ulusu'nu etnik kimlik esasına dayalı "Türk ve Kürt ulusları" biçiminde ikiye bölmek ve ezilen halk olarak nitelediği Kürt kökenli vatandaşları, ayrı bir ulus olarak devletini kurma yolunda kanlı şiddet eylemlerine yönelttiği bir gerçektir.

Nitekim, Avrupa İnsan Hakları Divanı, Zana-Türkiye davası nedeniyle verdiği 25 Kasım 1997 günlü (69/1996/688/880) sayılı kararında, "PKK isimli

örgütü amaçlarına ulaşmak için şiddet kullanan bir terörist örgüt" kabul ederek, "Türkiye'nin Güneydoğu Bölgesinde PKK'nın sivillere yönelik kanlı saldırılar düzenlediğini" belirtmiş; Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinin 25 Haziran 1998 tarihindeki toplantısında aldığı 1377 sayılı kararın 5. maddesi ile de PKK tarafından başlatılan ve Türkiye'nin güneydoğusunda yaşayan nüfusun yerlerinden edilmesine yol açan şiddet eylemleri ve terörizm sert bir biçimde kınanmıştır. Ayrıca, 13.12.2002 günlü, L 337/93 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde yayımlanan 12.12.2002 günlü terörizme karşı savaşta alınan tedbirlerin uygulanması konusunda 2001/931/CFSP sayılı Ortak Posizyonu güncelleyen ve 2002/340/CFSP sayılı Ortak Pozisyonu iptal eden Konsey Ortak Pozisyonu'nda terörizme destek veren kişiler, gruplar ve örgütler belirtilmiş ve bu karara ekli listenin 2/14. maddesinde terörizmi destekleyen örgütler arasında PKK'ya da yer verilmiştir.

2002 tarihli Konsey kararıyla 2001 tarihinde yayımlanan terör örgütleri listesine dahil edilen PKK terör örgütünün daha sonra ismini KONGRA–GEL olarak değiştirmesi üzerine Avrupa Birliği, 5 Nisan 2004 tarihinde güncellediği listeye bu terör örgütünü PKK/KONGRA-GEL olarak tekrar dahil etmiştir. Son yayımlanan Konsey Ortak Tutum belgesinde de bu örgüt önceki listelerde olduğu gibi PKK, KADEK ve KONGRA-GEL terör örgütü adlarıyla yer almaktadır.

Cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemler 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda da terör eylemleri olarak nitelendirilmiştir.

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ilkesine aykırı olarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin egemenliği altında bulunan ülke topraklarının belli bir bölümü üzerinde ayrı bir devlet kurmayı hedefleyen PKK/KONGRA-GEL isimli terör örgütü tarafından gerçekleştirilen eylemlerin de 3713 sayılı Yasa'nın kapsamına giren nitelikte terör eylemleri olduğu hususunda bir duraksama bulunmamaktadır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının iddianamesinde davalı siyasi parti üyelerince ve parti organlarınca gerçekleştirildiği iddia edilen eylemler ise, anılan terör örgütü ve bu örgütün elebaşısıyla işbirliği halinde hareket edilmesi, terör örgütünün propagandasının yapılması, bu örgütün varlığının ve eylemlerinin mazur ve meşru gösterilmeye çalışılması, terör örgütüne yardım ve destek sağlanması şeklindeki beyan ve fiillerden oluşmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ve bu ilkenin vazgeçilmez bir unsuru olan ortak dil, kültür, eğitim ve Atatürk Milliyetçiliği kavramları hukuksal ve siyasal olduğu kadar, tarihsel ve sosyal gerçeklere dayanmaktadır.

Türk Devletinin vatandaşları arasında özel ve kamusal alanda etnik ya da diğer herhangi bir nedenle siyasal veya hukuksal ayrılık sözkonusu değildir. Nitekim, Türk Milleti içinde yer alan farklı kökenden vatandaşlar arasında Türkiye'nin her yerinde yaşama, eğitim ve medeni haklar yanında seçme ve seçilme haklarından tam olarak yararlanma, istek ve başarılarına göre her türlü işte çalışma, dil ve kültürden faydalanma ve katkıda bulunma gibi konularda tam eşitlik anlayışı içinde hiçbir ayırım gözetilmemektedir. "Ülke ve milletin bölünmez bütünlüğü"yle ilgili bu tarihsel oluşum tüm anayasalarımızda vazgeçilmez ve ödün verilmez temel kural olarak yer almıştır. Tarihin çok uzun bir gelişme süreci içinde gerçekleşip kaynaşma ve bütünleşmeye dayanan Türk Ulusu gerçeği ve olgusuna karşı ayrımcılığa, bölücülüğe, teröre ve sonuçta yok olmaya yol açacak eylemler kabul göremez.

Anayasa'ya ve Siyasi Partiler Yasası'na göre ülke ve ulus bütünlüğü, devletin bölünmezliğinin temel ögeleridir. Bu nedenle her iki yasal düzenleme ile de belirtilen değerlerin birlikte ve ödünsüz olarak korunması amaçlanmıştır.

Anayasamız, Türk Devleti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesi Türk sayan birleştirici ve bütünleştirici bir milliyetçilik anlayışına sahiptir. Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü, bu çağdaş milliyetçilik anlayışının belirgin niteliklerinden birini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda Anayasa'ya göre, Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin hangi etnik gruptan olursa olsun Türk sayılması onun etnik kimliğini inkar anlamında değil, devletine "Türk Devleti", ulusuna "Türk Ulusu" ve ülkesine "Türk Vatanı" denen ve toplum yapısında çeşitli etnik gruplar bulunan ülkede bütün vatandaşlar arasında eşitliğin sağlanması ve çoğunluk içinde bulunan etnik grupların azınlığa düşmesini önleme

amacına yöneliktir. Bu nedenle, Anayasamıza göre siyasal açıdan önemli olan soy değil, ulusal topluluktan olmaktır.

Ulusal birlik, bireylerin etnik kökeni ne olursa olsun, yurttaşlık kurumu içinde ayrımsız birlikteliklerivle gerçekleşir.

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği ilkesi azınlık yaratılmamasını, bölgecilik ve ırkçılık yapılmamasını ve eşitlik ilkesinin korunmasını içerir.

Siyasi partilerin, çalışmalarında devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği temel kuralına uymaları, ülkenin ya da ulusun bütünlüğünün bozulması sonucunu doğurabilecek her türlü eylemden kaçınıp, çalışmalarını bu bütünlüğü daha da pekiştirecek biçimde yürütmeleri anayasal ve yasal zorunluluktur. Bunun sonucu da ülke ve ulus bütünlüğünü zedeleyebilecek olan her türlü davranışın siyasi partiler için yasak olmasıdır. Ülkemizde yürürlükte bulunan Anayasa ve kanun hükümleri ile konuyla ilgili uluslararası temel belgeler ve AİHM içtihatlarıyla belirlenen esaslara göre, demokratik siyasal yaşamın vazgeçilmez ögeleri sayılan siyasal partiler, demokrasiye ters düşen, demokrasiyi güçsüz ve etkisiz düşürecek, toplumsal barışı yıkacak eylemlerde bulunamazlar.

Demokratik hak ve özgürlüklerden yararlanılarak, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne karşı gerçekleştirilen eylemler kabul edilemez. Bu durumda hak ve özgürlüklerin kötüye kullanılmasına engel olmak, devletin görevi ve varlık nedenidir. Teröre destek verip ondan destek alan bir siyasi partinin Anayasa ve yasaya göre varlığını sürdürmesi düşünülemez.

Demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurları sayılmaları siyasi partilere bir güvence sağlamasının yanında, önemli görev ve sorumluluklar da yüklemektedir. Bu, yalnızca iç hukuk sisteminin öngördüğü bir yükümlülük değildir. Yukarıda ayrıntılarıyla üzerinde durulan uluslararası belgelerden, bu dengenin korunmasına özen gösterildiği, bu dengeyi bozucu tutum ve davranışların himaye görmediği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bir siyasi partinin, siyasi faaliyet görüntüsü altında ülkenin tamamının asayiş ve güvenliğini olumsuz yönde etkileyen, tüm bireylerin temel hak ve hürriyetlerinden yararlanmalarını engelleyen veya ortadan kaldıran terör eylemlerini destekleyen, zemin hazırlayan ve meşrulaştırmaya çalışan söylem ve eylemlerde bulunması hiçbir demokratik sistemde koruma göremez.

Kapatma davası sürecinde ileri sürülen iddialar, deliller ve davalı Parti temsilcileri tarafından bunlara karşı yapılan savunmalar değerlendirildiğinde; davalı Parti'ye isnat edilen eylemlerin; parti mensuplarının terör örgütünün yönlendirmesi doğrultusunda gerçekleştirdikleri eylem ve etkinlikler ile parti teşkilat binalarında yapılan aramalarda ele geçirilen belge ve dökümanlardan, terör örgütü ve elebaşısına destek içeren açıklama ve eylemlerden oluştuğu anlaşılmaktadır.

Demokratik Toplum Partisi tüzük ve programında kendisini, *"demokratik uygarlık çağı değerleri olan özgürlükçü, eşitlikçi, adaletçi, barışçı, çoğulcu, katılımcı, çok kültürlü toplumu zenginlik olarak gören ve yenileşmeyi savunan; insan ve toplum odaklı diyalog ve uzlaşıya dayalı, otoriter-merkezi-hiyerarşik siyaset yapma tarzı yerine; demokratik-yerel-yatay işleyişi benimseyen, demokratik iç işleyişi kararlılıkla savunan, barışçıl demokratik siyaseti esas alan, evrensel değerlere sahip çıkan, her türlü ayrımcılığı ve ırkçılığı ret eden, insanlığın özgürleşmesini cinsler arası eşitlikte gören, bu temelde özgür, demokratik-ekolojik toplumu hedefleyen demokratik özgürlükçü eşitlikçi sol bir kitle partisi"* olarak tanımlamaktadır.

Davalı Parti yetkilileri aşamalarda yaptıkları savunmalarında, Kürt sorununun çözümünde terör örgütünün muhatap alınması gerektiğini, aynı tabana hitap etmeleri nedeniyle terör örgütünün ve eylemlerinin davalı Parti tarafından kınanmasının beklenemeyeceğini, davalı Parti'nin terör örgütü ile ilgili düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamayacağını ifade etmişlerdir.

Nitekim, davalı Parti adına yapılan 12.6.2008 günlü esas hakkındaki savunmanın "susma hakkı yasal bir haktır" başlığı altında, *"…Aslında neden DTP'nin PKK için terörist demesinde ısrar edildiğinin ahlaki, hukuki, vicdani bir açıklaması yoktur. DTP 'onlar terörist' dediğinde terör bitecek midir? Bitmeyecekse bu ısrarın anlamı nedir? Boyun eğdirmek midir amaç? Dağa çıkma nedenini kaldırmadıkça, biri ölür, diğeri çıkar… DTP, çocukları dağda olan ailelerin oylarını almıştır kuşkusuz. Peki bu neyi gösterir? Sayın Başsavcı'nın iddia ettiği gibi PKK ile özdeşliği mi, yoksa o ailelerin çocuklarının dağdan indirilmesi için siyasi çözümü bulun diye DTP'ye umut bağladıklarını, oy verdiklerini mi gösterir? Hiç kuşkunuz olmasın ki ikinci neden doğrudur. Peki böyle bir durumda DTP, kendisine siyasi çözüm için oy veren milyonlarca insanın çocukları, yakınları dağda iken PKK terör örgütüdür nasıl der, niçin desin?..."* şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Davalı Parti ve temsilcileri tarafından savunma olarak ileri sürülen bu argümanlar davalı Parti ve mensuplarının yaptığı eylemlerin demokratik siyasi mücadele kapsamında görülmesi için yeterli sayılamaz. Demokratik

siyasi hayatın sözkonusu olmadığı bir ortamda siyasi partiler de vazgeçilmez unsur olmaktan çıkarlar. Demokratik ortamın korunması ve demokrasi ilkelerinin uygulanması açısından Devlete büyük sorumluluklar yüklendiği açık ise de, bundan, siyasi partilerin bu konuda herhangi bir yükümlülük ve sorumlulukları bulunmadığı sonucuna varmak olanaksızdır. Demokrasiye Devlet kadar, vatandaşlar, diğer sivil toplum kuruluşları ve siyasi partiler de sahip çıkmak, korumak, en azından saygı göstermekle yükümlüdürler.

Davalı Parti, terör dahil yaşanan her türlü olumsuzluktan Devleti, hükümeti ve sistemi sorumlu tutmaktadır. Davalı Parti'ye göre PKK terör örgütü Devletin, hükümetin ve sistemin yanlışları nedeniyle ortaya çıkmış, varlığını korumuş ve günümüze gelmiştir. Bu nedenle terör örgütünün kuruluşundan günümüze kadar yaşanan acılardan da, Devlet, hükümet ve sistem sorumludur. Bu yaklaşıma göre, davalı Parti ve mensuplarının terör örgütüne olumlu yaklaşımı mazur görülmeli, hatta terör örgütü ile diyalog yolunun açık tutulması bakımından varlıkları bir şans olarak değerlendirilmelidir. Ancak, davalı Parti adına yapılan savunmalarda ortaya konulduğu türden bir devlet ve demokrasi anlayışı gerçeklerden uzaktır.

Davalı Demokratik Toplum Partisine mensup birçok il ve ilçe teşkilat başkan ve üyelerinin Parti adına düzenlenen etkinlikler sırasında yaptıkları konuşma ve basın açıklamalarıyla Kürt halkının Türk halkından farklı bir ulus olduğunu, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından Kürt halkına karşı baskı ve zulüm politikası yürütüldüğünü, Abdullah Öcalan'ın tecrite tabi tutulduğu ve bunun kabul edilemez olduğunu söyleyerek, aynı ideolojiyi benimseyen ve aynı hedefe yönelen PKK terör örgütüne ve onun başı Abdullah Öcalan'a yardım ve destek sağladıkları, böylece Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmaya yönelik eylem ve davranışlarda bulundukları; 25.6.2006 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen DTP Birinci Olağan Büyük Kongresi başta olmak üzere davalı Parti mensuplarınca organize edilen veya davalı Parti mensuplarının katıldığı ve etkin rol aldığı nevruz kutlamaları, terör örgütü elebaşının sağlık durumunu protesto amaçlı gösteriler ve seçim mitingleri düzenledikleri, terör örgütü mensuplarının cenaze törenlerine katıldıkları, davalı Parti teşkilat binalarında yapılan aramalarda yukarıda ayrıntıları gösterilen eşya, yayın ve dokümanların ele geçirildiği anlaşılmıştır.

Ulus ve ülke bütünlüğüne karşın, davalı Parti tarafından Türk ve Kürt Ulusları biçiminde bir ayırımın yapılması, "Kürt sorununun çözümü" için terör örgütü ile onun başı Abdullah Öcalan'ın muhatap alınması ve onun

tarafından önerilen politikaların uygulanması gerektiğinin belirtilmesi, parti teşkilat binalarında terör örgütüne ait bayrak, doküman ve yasak yayınlara yer verilmesi, terör örgütü başı ve militanlarına ait poster ve resimlerin asılması, çeşitli bahane ve vesilelerle düzenlenen kongre, miting, toplantı ve gösteriler ile örgüt mensupları için düzenlenen cenaze merasimlerinin terör örgütünün propaganda alanına dönüştürülmesi veya dönüştürülmesine göz yumulması, terör örgütü ile bağlantıları mahkeme kararlarıyla saptanan kimselerle araya mesafe koymak, gerektiğinde disiplin yaptırımı uygulamak yerine parti adına söz söyleme yetkisi olan görev ve pozisyonlara getirme gibi davranışlar Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen "Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" ilkesine aykırılık teşkil eden eylemlerdir. Söz konusu eylemleriyle davalı Parti şiddeti kışkırtan, elverişli hale getiren, terör eylemlerini siyasi nitelikli eylemler olarak tanımlayan ya da destekleyen, bu tür eylemleri teşvik eden, bunları gizleyen ya da bu tür eylemlere katılan, parti teşkilat binalarını terör örgütüne ve onun propaganda malzemelerine açan bir siyasi partiye dönüşmüştür.

PKK terör örgütü başı Abdullah Öcalan'ın sağlık durumu bahane edilerek protesto amacıyla PKK terör örgütünün istem ve talimatlarıyla izinli veya izinsiz gösteriler, ve çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi, bildiriler dağıtılması, bu etkinliklerde yapılan konuşmaların ve okunan basın bildirilerinin, açılan pankartların, atılan sloganların aynı ya da benzer içerik taşıması, "özgürlük", "kardeşlik" ve "barış" kavramları kötüye kullanılarak ülkenin belirli kesiminde yaşayan veya belirli bir etnik kökenden gelen vatandaşlar üzerinde farklı bir ulus bilincinin uyandırılmaya çalışılması, PKK terör örgütünün Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne yönelik olarak sürdürdüğü mücadelenin "savaş", "onurlu mücadele", "haklı direniş" olarak nitelendirilmesi ve bu savaşta PKK terör örgütünün yanında yer alarak eylem ve davranışlar içerisinde bulunulması, kimi teşkilat üyelerinin PKK terör örgütü mensuplarına silah, malzeme, tedavi ve bilgi desteği sağlaması, Parti'nin il ve ilçe teşkilatlarında çok sayıda, hakkında çeşitli yargı mercilerince toplatma ve yasaklama kararı verilen PKK terör örgütünün propagandasına yönelik eşya, kitap, pankart ve doküman ile PKK terör örgütü mensuplarının resimlerinin bulundurulması gibi birçok eylem ve bunlara ilişkin yargı kararları davalı Demokratik Toplum Partisi ile PKK terör örgütünün bağlantı ve dayanışma içinde olduğunu göstermektedir.

Yukarıda belirtilen bu eylemlerle Demokratik Toplum Partisi'nin, eksik gördüğü ve siyaseten tanınmasını beklediği haklar ve özgürlükleri,

demokrasinin siyasi çoğulculuğa verdiği anlamlı destek ve hoşgörüyü kötüye kullanarak, etnisite temeline dayalı kültürel, sınıfsal yapılanma ve yönetim ayrışıklığına yol açan ve demokratik ilkelerle bağdaşmayan söylem ve eylemlerle ve terör örgütü desteğiyle elde etmek istediği ve terörü kendi siyasi politikaları için araç olarak kullandığı sonucuna varılmaktadır.

Davalı Parti mensuplarınca gerçekleştirilen organizasyonlarda meydana gelen olaylar karşısında Parti yönetim organlarının herhangi bir şekilde tedbir almamaları ve sessiz kalmaları ise teröre desteğin başka bir göstergesidir.

Demokratik düzende, terör eylemlerine karşı siyasi duruşunu açıkça belirlemeyen, suçu ve suçluları kınamayan ve gizleyen bir partinin varlığı hoşgörüyle karşılanamaz. Davalı Parti'nin bu bağlamdaki tutumu, Partinin PKK'yla olan ilişkisinin "açık bir sır" olarak nitelenmesi sonucunu doğurmaktadır. Bu gizli kabulle, terör yoluyla hak elde edilmesi bir yöntem olarak benimsenmektedir.

Davalı Parti'nin çeşitli teşkilatlarında görevli şahıslar hakkında devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne yönelik suçlardan dolayı verilmiş mahkumiyet kararları, arama ve tespit tutanakları, soruşturmalara ilişkin belgeler, yapılan kongre ve toplantılara ilişkin tutanak ve belgeler ile tüm deliller gözetildiğinde, davalı Demokratik Toplum Partisi'nin, Türk ulusunu ırk esasına dayalı olarak "Türk-Kürt ve diğer etnik kökenli uluslar" biçiminde bölmek, etnik köken farkı nedeniyle gerçek dışı varsayımlarla ezilen ve sömürülen bir halkın varlığını kabul ederek bölücülüğü teşvik eden ve bunların sahip olduğu dil ve kültürlerini ayırımcı biçimde tanımlayan ve özellikle bu önkabullerden yola çıkarak, ülkede onbinlerce insanın ölümü ile sonuçlanan silahlı eylemlerde bulunan yasadışı PKK terör örgütünün ve bu eylemlerden hükümlü elebaşısının eylem ve politikalarını destekleyici nitelikte faaliyetlerde bulunmak suretiyle devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerin yoğun olarak işlendiği bir parti haline geldiği anlaşılmıştır.

Davalı Parti'nin Büyük Kongresinin, Genel Başkanının, Merkez Karar ve Yönetim organlarının, TBMM Grup Genel Kurulu ile Grup Yönetim Kurulunun, Parti üyelerince gerçekleştirilen eylemleri açıkça reddetmemeleri, eylemleri zımnen benimsedikleri anlamında değerlendirilmiştir. Hukuk devletine aykırı eylemlerin ilgili parti organlarınca kınanmadığı, suskun kalındığı ortamda davalı Parti'nin demokratik sisteme zarar vermesinin önüne geçilmesi anayasal zorunluluk halini almıştır.

Demokratik Toplum Partisi ve mensuplarının Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilen beyan ve eylemlerinin birbirleriyle bütünlük içinde bulunduğu, böylece devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırma nihai amacını güttükleri, zaman ve mekan farklılıklarına rağmen eylemlerin tek bir amaca özgülendiği, eylemlerin büyük bir çoğunluğunun Parti organlarında görevli üyelerce sorumluluk alanları içinde gerçekleştirildiği ve terör örgütü kaynaklı yönlendirmelerle sürekli tekrar edilip istikrar kazandığı ve davalı Parti'nin devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne aykırı eylemlerin yoğun olarak işlendiği bir odak haline geldiği anlaşılmıştır.

Belirtilen gerekçeler karşısında davalı Parti hakkında verilecek bir kapatma kararının, ulusal güvenliğin ve anayasal düzenin korunması yönünde güdülen meşru amaçla orantılı, demokratik bir toplumda gerekli ve zorlayıcı bir toplumsal ihtiyaca cevap veren nitelikte olacağı açıktır.

Teröre destek niteliğindeki eylem ve söylemlerin yoğunluğunun toplumda sarsıcı etkilere, aşırı endişe, kaygı ve belirsizliklere yol açtığı, bu siyasi anlayışla davalı Parti'nin demokratik hayata katkıda bulunduğunun söylenemeyeceği ve bu nitelikteki fiillerin ağırlığı karşısında, 3.10.2001 günlü, 4709 sayılı Yasa'nın 25. maddesi ile Anayasa'nın 69. maddesinin yedinci fıkrasında yapılan değişiklikle yürürlüğe konulan, Anayasa Mahkemesi'nin temelli kapatma yerine dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasi partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verebileceğine ilişkin hüküm davalı Parti hakkında uygulanmamıştır.

Bu durumda, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmaya ve PKK terör örgütüne yardım ve destek sağlamaya yönelik eylemlerin işlendiği bir odak haline geldiği sabit olan Demokratik Toplum Partisi'nin Anayasa'nın 68. ve 69. maddeleriyle, 2820 sayılı Siyasi Partiler Yasası'nın 101. ve 103. maddelerine göre kapatılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

IX- KAPATMA KARARININ SONUÇLARI

A- Partili Milletvekilleri Yönünden

Anayasa'nın 84. maddesinin son fıkrasında, "partisinin temelli kapatılmasına beyan ve eylemleriyle sebep olduğu Anayasa Mahkemesi'nin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararında belirtilen milletvekilinin milletvekilliği, bu kararın Resmî Gazete'de gerekçeli olarak yayımlandığı

tarihte sona erer. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bu kararın gereğini derhal yerine getirip Genel Kurula bilgi sunar" denilmiştir.

Bu nedenle, söz ve eylemleriyle Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılmasına neden olan Mardin Milletvekili Ahmet TÜRK ile Diyarbakır Milletvekili Aysel TUĞLUK'un milletvekilliklerinin gerekçeli kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı günde sona ereceğine karar verilmesi gerekir.

B- Parti'nin (Kurucuları Dahil) Üyeleri Yönünden

Anayasa'nın 69. maddesinin sekizinci fıkrası ile Siyasi Partiler Yasası'nın 12.8.1999 günlü, 4445 sayılı Yasa ile değişik 95. maddesinin ikinci cümlesinde, "…Bir siyasi partinin kapatılmasına söz veya eylemleriyle neden olan kurucuları dahil üyeleri, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmi Gazetede gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve denetçisi olamazlar" denilmektedir.

Beyan ve eylemleriyle Parti'nin kapatılmasına neden olan kurucuları dahil üyelerinden;

- Abdulkadir FIRAT, Abdullah İSNAÇ (İŞNAÇ), Ahmet AY, Ahmet TÜRK, Ali BOZAN, Aydın BUDAK, Ayhan KARABULUT, Aysel TUĞLUK, Bedri FIRAT, Cemal KUHAK, Deniz YEŞİLYURT, Ferhan TÜRK, Fehtah (Fettah) DADAŞ, Hacı ÜZEN, Halit KAHRAMAN, Hadice (Hatice) ADIBELLİ, Hilmi AYDOĞDU, Hüseyin BEKTAŞOĞLU, Hüseyin KALKAN, İbrahim SUNKUR, İzzet BELGE, Kemal AKTAŞ, Leyla ZANA, Mehmet Salih SAĞLAM, Mehmet Veysi DİLEKÇİ, Metin TEKCE (TEKÇE), Murat AVCI, Murat DAŞ, Musa FARİSOĞULLARI, Mustafa TUÇ, Necdet(Nejdet) ATALAY, Nurettin DEMİRTAŞ, Orhan MİROĞLU, Sedat YURTTAŞ ve Selim SADAK'ın, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının istemi doğrultusunda ve Anayasa'nın 69. maddesinin dokuzuncu fıkrası gereğince,

- Ahmet ERTAK ve Ayhan AYAZ haklarında ise Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının iddianamesinde siyasi yasaklama istenmemiş olmakla birlikte, iddianamede bu kişilerin eylemlerine yer verilmiş olması nedeniyle, re'sen, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 225. maddesi ve Anayasa'nın 69. maddesinin dokuzuncu fıkrası gereğince,

gerekçeli kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve denetçisi olamayacaklarına karar verilmesi gerekmiştir.

X- SONUÇ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın 16.11.2007 günlü, SP.135. Hz. 2007/2 sayılı İddianamesi ile Demokratik Toplum Partisi'nin kapatılması istenilmekle gereği görüşülüp düşünüldü:

1- Demokratik Toplum Partisi'nin, eylemleri yanında terör örgütüyle olan bağlantıları da değerlendirildiğinde Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne aykırı nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak haline geldiği anlaşıldığından, Anayasa'nın 68. ve 69. maddeleri ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 101. ve 103. maddeleri gereğince **KAPATILMASINA,**

2- Beyan ve eylemleriyle Parti'nin kapatılmasına neden olan kurucuları dahil üyelerinden;

Halil ve Emine'den olma, 1958 doğumlu, Şanlıurfa Suruç Yıldız Köyü nüfusuna kayıtlı Abdulkadir FIRAT,

Hacı ve Meryem'den olma, 1960 doğumlu, Şırnak Merkez Geçitboyu Köyü nüfusuna kayıtlı Abdullah İŞNAÇ (İSNAÇ),

Sabri ve Telha'dan olma, 1967 doğumlu, Mersin Merkez Çilek nüfusuna kayıtlı Ahmet AY,

İsmail ve Meryem'den olma, 1965 doğumlu, Şırnak Merkez Gazipaşa Mahallesi nüfusuna kayıtlı Ahmet ERTAK,

Sino ve Medine'den olma, 1942 doğumlu, Mardin Derik Kovalı Köyü nüfusuna kayıtlı Ahmet TÜRK,

Abuzer ve Sitiye'den olma, 1978 doğumlu, Adıyaman Merkez Yaylakonak nüfusuna kayıtlı Ali BOZAN,

Naso ve Hanım'dan olma, 1987 doğumlu, Iğdır Merkez Alikamerli Mahallesi nüfusuna kayıtlı Ayhan AYAZ,

Mehmet Emin ve Beşire'den olma, 1968 doğumlu, Şırnak Cizre Dağkapı nüfusuna kayıtlı Aydın BUDAK,

Nurettin ve Fermiye'den olma, 1972 doğumlu, Batman Kozluk Yanıkkaya Köyü nüfusuna kayıtlı Ayhan KARABULUT,

Hüseyin ve Hatun'dan olma, 1965 doğumlu, Elazığ Merkez Yenimahalle Mahallesi nüfusuna kayıtlı Aysel TUĞLUK,

Alırıza ve Hanım'dan olma, 1956 doğumlu, Erzurum Hınıs Kolhisar Mahallesi nüfusuna kayıtlı Bedri FIRAT,

Hasan ve Elif'ten olma, 1985 doğumlu, Tunceli Merkez Baldan Köyü nüfusuna kayıtlı Cemal KUHAK,

Raif ve Kibar'dan olma, 1984 doğumlu, Ardahan Göle Günorta Köyü nüfusuna kayıtlı Deniz YEŞİLYURT,

Abdülhalim ve Türkiye'den olma, 1951 doğumlu, Mardin Derik Kovalı Köyü nüfusuna kayıtlı Ferhan TÜRK,

Keleş ve Fatma'dan olma, 1967 doğumlu, Erzurum Karaçoban Bahçeli Mahallesi nüfusuna kayıtlı Fehtah (Fettah) DADAŞ,

Süleyman ve Güli'den olma, 1957 doğumlu, Şırnak Silopi nüfusuna kayıtlı Haci (Hacı) ÜZEN,

Süleyman ve Zübeyde'den olma, 1977 doğumlu, Şanlıurfa Ceylanpınar İlçesi Ceylanpınar Köyü nüfusuna kayıtlı Halit KAHRAMAN,

Ramazan ve Samiha'dan olma, 1986 doğumlu, Madin Savur Serenli Köyü nüfusuna kayıtlı Hadice (Hatice) ADIBELLİ,

Ali ve Saibe'den olma, 1953 doğumlu, Bingöl Merkez Saray Mahallesi nüfusuna kayıtlı Hilmi AYDOĞDU,

Celil ve Elif'ten olma, 1944 doğumlu, Bingöl Kiğı Eskikavak Köyü nüfusuna kayıtlı Hüseyin BEKTAŞOĞLU,

Nuri ve Sosun'dan olma, 1962 doğumlu, Batman Merkez Yeni Mahallesi nüfusuna kayıtlı Hüseyin KALKAN,

Hıdır ve Beybun'dan olma, 1953 doğumlu, Van Bahçesaray Ünlüce nüfusuna kayıtlı İbrahim SUNKUR,

İbrahim ve Bedriye'den olma, 1982 doğumlu, Şırnak Merkez Geçitboyu Köyü nüfusuna kayıtlı İzzet BELGE,

Bozan ve Vethe'den olma, 1958 doğumlu, Şanlıurfa Suruç Yolcular Köyü nüfusuna kayıtlı Kemal AKTAŞ,

Fahrettin ve Hediye'den olma, 1961 doğumlu, Diyarbakır Silvan Selahattin Mahallesi nüfusuna kayıtlı Leyla ZANA,

Sait ve Hanımi'den olma 1970 doğumlu, Mardin Yeşilli Sancar Köyü nüfusuna kayıtlı Mehmet Salih SAĞLAM,

İsmail ve Esmer'den olma, 1980 doğumlu, Van Özalp Y.Çavdarlık Köyü nüfusuna kayıtlı Mehmet Veysi DİLEKÇİ,

Abdullah ve Gülsabah'tan olma, 1972 doğumlu, Hakkari Merkez Bulak Mahallesi nüfusuna kayıtlı Metin TEKCE (TEKÇE),

Mahmut ve Ayşe'den olma, 1979 doğumlu, Diyarbakır Kocaköy Merkez Mahallesi nüfusuna kayıtlı Murat AVCI,

Sıdık ve Mizkal'den olma, 1974 doğumlu, Ağrı Merkez Kalender nüfusuna kayıtlı Murat DAŞ,

Mehmet Ali ve Zeynep'ten olma, 1956 doğumlu, Bingöl Genç Yeniyazı Köyü nüfusuna kayıtlı Musa FARİSOĞULLARI,

Haciali ve Zeynep'ten olma, 1953 doğumlu, Gaziantep Araban Fıstıklıdağ Köyü nüfusuna kayıtlı Mustafa TUÇ,

Abdülbari ve Suphiye'den olma, 1978 doğumlu Batman Kozluk Şemdinağa Mahallesi nüfusuna kayıtlı Nejdet (Necdet) ATALAY,

Tahir ve Sadiye'den olma, 1972 doğumlu, Elazığ Palu Atik Köyü nüfusuna kayıtlı Nurettin DEMİRTAŞ,

İsmail ve Behiye'den olma, 1952 doğumlu, Mardin Midyat Gelinkaya nüfusuna kayıtlı Orhan MİROĞLU,

Bekir ve Zeliha'dan olma, 1961 doğumlu, Diyarbakır Ergani Çakartaş Köyü nüfusuna kayıtlı Sedat YURTDAŞ (YURTTAŞ) ve

İbrahim ve Kumri'den olma, 1954 doğumlu, Şırnak İdil Sulak Köyü nüfusuna kayıtlı Selim SADAK'ın,

Anayasa'nın 69. maddesinin dokuzuncu fıkrası gereğince gerekçeli kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve denetçisi olamayacaklarına,

3- Beyan ve eylemleriyle Parti'nin kapatılmasına neden olan Mardin Milletvekili Ahmet TÜRK ve Diyarbakır Milletvekili Aysel TUĞLUK'un milletvekilliklerinin, Anayasa'nın 84. maddesinin son fıkrası uyarınca gerekçeli kararın Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte sona ermesine,

4- Parti tüzel kişiliğinin kapatma kararının verildiği tarihte sona ermesine,

5- Davalı Parti'nin bütün mallarının 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 107. maddesi gereğince Hazine'ye geçmesine,

6- Gereğinin yerine getirilmesi için karar örneğinin, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 107. maddesi uyarınca Başbakanlığa ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine,

11.12.2009 gününde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ	

I- ALFABETİK İNDEKS

1- Siyasi Parti Mali Denetim

1. Liberal Demokrat Parti'nin 2001 yılı kesinhesabının incelenmesi **(K: 2009/49, E: 2002/25)** 1757

2. Liberal Demokrat Parti'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi **(K: 2009/50, E: 2003/33)** 1767

3. Liberal Demokrat Parti'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesi **(K: 2009/51, E: 2006/31)** 1773

4. Liberal Demokrat Parti'nin 2006 yılı kesinhesabının incelenmesi **(K: 2009/52, E: 2007/15)** 1777

5. Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2004 yılı kesinhesabının incelenmesi **(K: 2009/53, E: 2006/43)** 1781

6. Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesi **(K: 2009/54, E: 2006/44)** 1785

7. Milli Demokrat Halkın Partisi'nin 2006 yılı kesinhesabının incelenmesi **(K: 2009/55, E: 2009/57)** 1789

2- Siyasi Parti Kapatma

1. Adalet ve Kalkınma Partisi Kapatma **(K: 2009/3, E: 2002/3)** 1797

2. Demokratik Toplum Partisi Kapatma **(K: 2009/4, E: 2007/1)** 1801

3. Türkiye Komünist Partisi Kapatma **(K: 2009/2, E: 2002/4)** 1793

II- ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI DİZİNİ

1- Karar Numarasına Göre

Karar	Esas	Dava Türü*	Sayfa
2009/2	2002/4	SPK	1793
2009/3	2002/3	SPK	1797
2009/4	2007/1	SPK	1801
2009/49	2002/25	SPMD	1757
2009/50	2003/33	SPMD	1767
2009/51	2006/31	SPMD	1773
2009/52	2007/15	SPMD	1777
2009/53	2006/43	SPMD	1781
2009/54	2006/44	SPMD	1785
2009/55	2009/57	SPMD	1789

2- Esas Numarasına Göre

Esas	Karar	Dava Türü	Sayfa
2002/3	2009/3	SPK	1797
2002/4	2009/2	SPK	1793
2002/25	2009/49	SPMD	1757
2003/33	2009/50	SPMD	1767
2006/31	2009/51	SPMD	1773
2006/43	2009/53	SPMD	1781
2006/44	2009/54	SPMD	1785
2007/1	2009/4	SPK	1801
2007/15	2009/52	SPMD	1777
2009/57	2009/55	SPMD	1789

* **SPK:** Siyasi Parti Kapatma, **SPMD:** Siyasi Parti Mali Denetim

3- Resmi Gazete Tarihine Göre

RG Tarihi	Sayısı	Esas	Karar	Dava Türü	Sayfa
07.10.2009	27369	2002/4	2009/2	SPK	1793
07.10.2009	27369	2002/3	2009/3	SPK	1797
26.11.2009	27418 (Mük)	2002/25	2009/49	SPMD	1757
26.11.2009	27418 (Mük)	2003/33	2009/50	SPMD	1767
26.11.2009	27418 (Mük)	2006/31	2009/51	SPMD	1773
26.11.2009	27418 (Mük)	2007/15	2009/52	SPMD	1777
26.11.2009	27418 (Mük)	2006/43	2009/53	SPMD	1781
26.11.2009	27418 (Mük)	2006/44	2009/54	SPMD	1785
26.11.2009	27418 (Mük)	2009/57	2009/55	SPMD	1789
31.12.2009	27449	2007/1	2009/4	SPK	1801

4- Karar Tarihine Göre

Karar Tarihi	Esas	Karar	Dava Türü	Sayfa
09.07.2009	2002/4	2009/2	SPK	1793
09.07.2009	2002/3	2009/3	SPK	1797
10.11.2009	2002/25	2009/49	SPMD	1757
10.11.2009	2003/33	2009/50	SPMD	1767
10.11.2009	2006/31	2009/51	SPMD	1773
10.11.2009	2007/15	2009/52	SPMD	1777
10.11.2009	2006/43	2009/53	SPMD	1781
10.11.2009	2006/44	2009/54	SPMD	1785
10.11.2009	2009/57	2009/55	SPMD	1789
11.12.2009	2007/1	2009/4	SPK	1801

III- ANAYASA MADDELERİ DİZİNİ*

Başlangıç: 2269

m. 2: 2271

m. 3: 2269

m. 5: 2269

m. 10: 2272

m. 11: 2272

m. 14: 2269, 2270

m. 26: 2269

m. 28: 2269

m. 58: 2269

m. 68: 2269, 2270, 2273, 2287, 2289, 2291

m. 69: 2269, 2273, 2289, 2290, 2291, 2293

m. 81: 2269

m. 84: 2289, 2293

m. 90: 2270

m. 103: 2269

m. 118: 2269

m. 122: 2269

m. 130: 2269

* Anayasa maddeleri, kararların esas inceleme aşamasından itibaren indekslenmiş olup, iptal ve itiraz başvurularının gerekçe bölümlerinde dayanılan maddeleri içermemektedir.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLAR DERGİSİ DİZİNİ (1962-2009)*

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
62/002	62/001	İİD	1	3
62/003	62/016	İİD	1	9
62/006	62/015	İİD	1	7
62/015	62/013	İİD	1	5
62/018	62/007	İİD	1	4
62/023	62/022	İİD	1	12
62/029	62/028	İİD	1	13
62/033	62/032	İİD	1	15
62/035	62/075	İİD	1	20
62/037	62/035	İİD	1	16
62/184	62/048	İİD	1	17
62/198	62/111	İİD	1	34
62/204	62/059	İİD	1	19
62/208	63/001	İİD	1	70
62/211	62/121	İİD	1	44
62/221	62/086	İİD	1	29
62/223	62/122	İİD	1	64
62/227	62/076	İİD	1	27
62/232	63/009	İİD	1	76
62/252	62/100	İİD	1	33
62/262	63/021	İİD	1	86
62/274	63/040	İİD	1	104
62/277	63/034	İİD	1	89
62/280	63/051	İİD	1	115
62/281	63/052	İİD	1	121
62/286	63/053	İİD	1	125
63/003	63/067	İİD	1	147
63/004	63/071	İİD	1	161
63/007	63/072	İİD	1	189
63/010	63/061	İİD	1	142
63/016	63/083	İİD	1	194
63/017	63/084	İİD	1	210
63/020	63/088	İİD	1	229
63/025	63/087	İİD	1	221

* Dizinde geçen esas ve karar numaralarında, yıllar kısaltılarak; karar sayıları ise üç haneli olarak kullanılmıştır. Örneğin, 1962/1 karar numarası (62/001) şeklinde; 2005/78 esas numarası ise (05/078) olarak gösterilmiştir.
Dizinde kullanılan kısaltmalar şunlardır: Dİ (*Değişik İşler*), İİD (*İptal ve İtiraz Davası*), Muh. (*Muhtelif*), Sf. (Sayfa), SPK (*Siyasi Parti Kapatma*), SPMD (*Siyasi Parti Mali Denetim*), SPİ (*Siyasi Parti İhtar*)

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
63/028	63/066	İİD	1	145
63/035	67/017	İİD	5	122
63/037	63/054	İİD	1	136
63/041	63/094	İİD	1	231
63/046	63/043	İİD	1	113
63/050	63/111	İİD	1	271
63/057	65/065	İİD	4	3
63/059	63/225	İİD	2	41
63/063	63/128	İİD	1	308
63/065	63/278	İİD	1	501
63/066	65/067	İİD	3	303
63/067	66/019	İİD	4	118
63/069	66/008	İİD	4	72
63/073	63/177	İİD	1	365
63/074	63/130	İİD	1	315
63/075	63/129	İİD	1	311
63/080	64/029	İİD	2	107
63/081	66/040	İİD	4	256
63/086	65/063	İİD	3	295
63/088	64/044	İİD	2	155
63/089	64/036	İİD	2	114
63/090	63/172	İİD	1	357
63/091	63/162	İİD	1	320
63/097	63/272	İİD	1	482
63/099	64/038	İİD	2	140
63/100	65/048	İİD	3	217
63/101	64/049	İİD	2	185
63/102	64/025	İİD	2	105
63/105	65/022	İİD	3	128
63/106	63/270	İİD	1	468
63/107	65/023	İİD	3	130
63/109	66/017	İİD	4	113
63/110	63/205	İİD	2	36
63/112	63/196	İİD	2	34
63/113	63/261	İİD	1	465
63/114	63/190	İİD	2	31
63/117	63/191	İİD	1	391
63/121	64/074	İİD	2	282
63/124	63/243	İİD	1	422
63/125	63/112	İİD	1	283
63/126	65/007	İİD	3	27

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
63/127	65/047	İİD	3	203
63/128	64/008	İİD	2	43
63/129	63/276	İİD	1	491
63/130	65/050	İİD	3	232
63/131	66/018	İİD	4	117
63/132	66/029	İİD	4	175
63/133	64/021	İİD	2	95
63/134	66/041	İİD	4	273
63/135	65/039	İİD	3	172
63/136	63/285	İİD	1	538
63/137	63/226	İİD	1	416
63/138	64/071	İİD	2	256
63/140	64/062	İİD	2	227
63/141	64/050	İİD	2	196
63/143	63/167	İİD	1	343
63/144	67/006	İİD	5	54
63/145	67/020	İİD	5	139
63/147	65/015	İİD	3	110
63/148	63/256	İİD	1	457
63/150	63/291	İİD	1	542
63/152	64/066	İİD	2	246
63/156	66/034	İİD	4	232
63/161	64/011	İİD	2	63
63/162	64/019	İİD	2	88
63/163	65/036	İİD	3	167
63/164	64/065	İİD	2	244
63/166	64/076	İİD	2	288
63/169	63/113	İİD	1	285
63/170	63/178	İİD	1	370
63/171	65/013	İİD	3	83
63/172	63/244	İİD	1	439
63/173	65/040	İİD	4	290
63/174	63/115	İİD	2	3
63/175	63/114	İİD	1	303
63/178	63/057	İİD	1	141
63/190	63/100	İİD	1	246
63/192	63/161	İİD	1	318
63/193	64/009	İİD	2	56
63/197	63/166	İİD	1	323
63/198	65/001	İİD	3	3
63/199	65/016	İİD	3	111

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
63/200	63/110	İİD	1	259
63/201	64/039	İİD	2	149
63/202	64/032	İİD	2	109
63/204	63/179	İİD	1	378
63/205	63/123	İİD	2	14
63/207	63/175	İİD	1	360
63/245	63/203	İİD	1	397
63/265	63/157	İİD	1	317
63/272	63/204	İİD	1	414
63/276	63/183	İİD	1	388
63/293	63/282	İİD	1	523
63/298	63/283	İİD	1	525
63/300	63/280	İİD	1	511
63/301	63/271	İİD	1	477
63/311	65/012	İİD	3	67
63/317	63/294	İİD	1	545
63/328	63/296	İİD	1	548
63/330	64/015	İİD	2	70
63/336	67/029	İİD	6	6
63/337	67/031	İİD	6	42
63/339	64/061	İİD	2	216
63/358	64/017	İİD	2	81
64/002	64/023	İİD	2	97
64/005	66/045	İİD	4	274
64/012	64/047	İİD	2	176
64/013	64/043	İİD	2	150
64/015	64/045	İİD	2	164
64/019	65/011	İİD	3	43
64/021	67/011	İİD	5	95
64/022	64/054	İİD	2	204
64/025	64/059	İİD	2	210
64/026	66/001	İİD	4	19
64/030	65/033	İİD	3	141
64/032	64/063	İİD	2	234
64/034	66/012	İİD	4	75
64/035	66/013	İİD	4	78
64/036	64/077	İİD	2	294
64/038	65/059	İİD	3	281
64/039	64/072	İİD	2	277
64/040	64/064	İİD	2	239
64/043	65/005	İİD	3	22

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
64/044	65/002	İİD	3	15
64/047	65/008	İİD	3	37
64/049	64/073	İİD	2	280
64/050	65/014	İİD	3	104
64/051	65/003	İİD	3	19
65/001	65/004	İİD	3	21
65/002	65/024	İİD	3	133
65/004	65/006	İİD	3	25
65/006	65/017	İİD	3	127
65/007	65/010	İİD	3	40
65/011	65/031	İİD	3	139
65/012	65/034	İİD	3	147
65/016	65/041	İİD	3	173
65/017	65/035	İİD	3	164
65/018	65/053	İİD	3	242
65/019	65/042	İİD	3	175
65/022	65/051	İİD	3	236
65/025	65/057	İİD	3	268
65/026	65/049	İİD	3	224
65/027	65/055	İİD	3	260
65/028	65/045	İİD	3	201
65/029	65/054	İİD	3	257
65/030	65/058	İİD	3	275
65/032	66/003	İİD	4	39
65/036	67/012	İİD	5	108
65/038	66/007	İİD	4	67
65/039	65/056	İİD	3	263
65/040	66/015	İİD	4	104
65/041	65/066	İİD	4	12
65/042	66/030	İİD	4	215
65/044	66/014	İİD	4	82
65/045	66/016	İİD	4	109
66/001	66/021	İİD	4	148
66/003	66/023	İİD	4	163
66/004	66/025	İİD	4	168
66/007	66/046	İİD	5	26
66/009	66/020	İİD	4	146
66/00I	80/001	SPMD	18	438
66/011	66/044	İİD	5	3
66/013	76/002	SPMD	14	462
66/014	66/036	İİD	4	246

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
66/015	66/033	İİD	4	226
66/016	66/028	İİD	4	172
66/019	68/025	İİD	7	18
66/021	68/026	İİD	7	47
66/024	67/008	İİD	5	65
66/026	66/047	İİD	4	284
66/027	68/008	İİD	7	3
66/030	67/009	İİD	5	87
66/031	67/045	İİD	5	242
66/032	67/013	İİD	6	3
66/034	67/018	İİD	5	129
66/122	66/039	İİD	4	253
67/003	67/014	İİD	5	113
67/006	68/009	İİD	6	108
67/007	67/019	İİD	5	134
67/009	67/041	İİD	5	223
67/010	67/049	İİD	6	77
67/010	78/001	SPMD	16	399
67/011	68/007	İİD	6	105
67/013	69/005	İİD	7	154
67/014	67/036	İİD	5	196
67/015	67/015	İİD	5	117
67/017	67/042	İİD	5	237
67/019	69/006	İİD	7	191
67/021	68/036	İİD	6	229
67/022	67/022	İİD	5	154
67/023	67/023	İİD	5	171
67/025	67/025	İİD	5	176
67/026	67/026	İİD	5	179
67/027	68/049	İİD	6	264
67/031	67/034	İİD	5	181
67/032	68/057	İİD	7	81
67/037	68/046	İİD	6	245
67/038	67/035	İİD	5	194
67/039	68/041	İİD	6	236
67/040	70/026	İİD	8	258
67/041	69/057	İİD	8	18
67/043	69/031	İİD	7	296
67/047	69/009	İİD	7	225
67/048	68/024	İİD	6	210
67/049	68/060	İİD	6	294

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
67/052	68/029	İİD	6	215
67/054	68/012	İİD	6	122
67/056	67/046	İİD	5	290
67/057	68/001	İİD	6	100
68/002	68/047	İİD	7	76
68/006	68/050	İİD	6	270
68/008	68/048	İİD	6	259
68/009	68/067	İİD	6	308
68/010	68/066	İİD	7	107
68/010	78/002	SPMD	16	409
68/012	68/065	İİD	6	306
68/013	68/056	İİD	6	287
68/014	68/035	İİD	7	51
68/015	68/013	İİD	6	125
68/019	68/016	İİD	6	199
68/020	68/017	İİD	6	202
68/021	68/018	İİD	6	205
68/023	68/023	İİD	6	209
68/024	69/004	İİD	7	145
68/026	69/014	İİD	7	237
68/031	68/044	SPK	6	243
68/032	68/062	İİD	6	299
68/033	69/012	İİD	7	231
68/034	69/055	İİD	7	418
68/037	68/034	İİD	6	220
68/038	69/034	İİD	7	331
68/039	69/015	İİD	7	260
68/044	69/068	İİD	8	158
68/046	68/040	İİD	6	235
68/052	69/035	İİD	7	338
68/055	68/063	İİD	6	303
68/057	69/029	İİD	8	10
68/058	68/053	İİD	6	277
68/059	68/055	İİD	6	286
68/060	69/036	İİD	7	344
68/061	69/023	İİD	8	3
68/062	69/016	İİD	7	284
68/064	69/020	İİD	7	292
68/066	68/064	İİD	6	304
68/067	69/002	İİD	7	141
68/069-	69/001	İİD	7	112

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
68/080	69/003	İİD	7	142
69/001	69/007	İİD	7	220
69/001	79/003	SPMD	18	426
69/002	69/033	İİD	7	325
69/008	69/037	İİD	7	355
69/009	69/038	İİD	7	365
69/015	69/053	İİD	7	411
69/017	69/049	İİD	7	391
69/023	69/041	İİD	7	375
69/024	69/050	İİD	7	396
69/025	69/045	İİD	7	380
69/027	69/064	İİD	8	134
69/028	70/033	İİD	8	363
69/030	69/065	İİD	8	141
69/031	71/003	İİD	9	131
69/032	69/059	İİD	7	437
69/035	69/070	İİD	7	451
69/037	71/008	İİD	9	207
69/038	69/047	İİD	7	386
69/044	70/005	İİD	8	194
69/045	70/021	İİD	8	230
69/046	70/002	İİD	8	169
69/048	71/005	İİD	9	193
69/049	70/003	İİD	8	176
69/051	69/067	İİD	7	444
69/052	72/021	İİD	10	339
69/053	69/046	İİD	7	384
69/056	70/004	İİD	8	187
69/060	70/008	İİD	8	202
69/062	70/006	İİD	8	195
69/063	69/066	İİD	7	441
69/064	69/069	İİD	7	447
69/065	70/016	İİD	8	220
69/067	70/022	İİD	8	245
69/068	70/034	İİD	8	373
69/069	70/018	İİD	8	225
69/071	70/014	İİD	8	212
70/001	70/031	İİD	8	313
70/003	70/035	İİD	8	400
70/006	70/029	İİD	8	288
70/007	70/023	İİD	8	252

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
70/009	70/011	İİD	8	211
70/011	70/036	İİD	8	412
70/012	71/013	İİD	9	281
70/017	70/037	İİD	8	420
70/019	71/009	İİD	9	245
70/022	71/020	İİD	10	3
70/023	70/020	İİD	8	229
70/024	70/025	İİD	8	257
70/025	70/032	İİD	8	340
70/029	70/048	İİD	8	493
70/030	70/046	İİD	8	465
70/031	71/021	İİD	9	315
70/032	71/022	İİD	9	326
70/034	70/047	İİD	8	469
70/036	70/050	İİD	8	496
70/037	71/029	İİD	9	348
70/039	71/044	İİD	9	462
70/040	71/073	İİD	10	36
70/041	71/037	İİD	9	416
70/042	71/030	İİD	9	358
70/044	70/042	İİD	8	443
70/045	70/044	İİD	8	451
70/046	71/024	İİD	9	338
70/048	72/003	İİD	10	111
70/049	71/011	İİD	9	250
70/050	71/031	İİD	9	381
70/051	70/041	İİD	8	442
70/052	71/046	İİD	9	492
70/053	71/076	İİD	10	52
70/054	71/023	İİD	9	334
70/055	71/057	İİD	9	533
70/056	71/045	İİD	9	479
70/057	71/033	İİD	9	389
70/058	70/045	İİD	8	464
70/063	71/038	İİD	9	450
71/001	71/001	SPK	9	3
71/001	71/012	İİD	9	276
71/002	71/002	SPK	9	71
71/002	71/036	İİD	9	403
71/003	71/003	SPK	9	80
71/003	71/017	İİD	9	303

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
71/011	71/053	İİD	9	513
71/017	71/058	İİD	9	541
71/019	71/061	İİD	9	560
71/022	71/054	İİD	9	525
71/027	71/050	İİD	9	503
71/028	71/064	İİD	10	27
71/031	72/005	İİD	10	155
71/032	71/065	İİD	9	567
71/037	71/066	İİD	11	3
71/040	71/082	İİD	9	581
71/041	71/067	İİD	11	52
71/044	72/029	İİD	10	414
71/052	72/001	İİD	10	79
71/055	72/060	İİD	10	570
71/056	72/017	İİD	10	263
71/057	72/032	İİD	10	460
71/058	72/022	İİD	10	374
71/059	72/019	İİD	10	318
72/001	72/020	İİD	10	331
72/002	72/028	İİD	10	406
72/003	72/006	İİD	10	236
72/004	72/011	İİD	10	240
72/004	76/001	SPMD	14	451
72/010	72/014	İİD	10	257
72/013	72/018	İİD	10	273
72/014	72/034	İİD	10	478
72/016	72/049	İİD	10	529
72/018	72/024	İİD	10	389
72/019	72/047	İİD	10	520
72/024	73/021	İİD	11	229
72/025	72/036	İİD	10	494
72/026	72/038	İİD	10	505
72/030	72/031	İİD	10	454
72/031	72/033	İİD	10	476
72/035	72/062	İİD	10	591
72/039	72/054	İİD	10	554
72/040	72/061	İİD	10	585
72/047	72/056	İİD	10	563
72/049	74/001	İİD	12	3
72/051	73/004	İİD	11	97
72/052	73/005	İİD	11	105

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
72/053	73/016	İİD	11	197
72/056	73/011	İİD	11	126
73/001	73/018	İİD	11	212
73/002	73/014	İİD	11	184
73/003	73/037	İİD	11	298
73/00IX	79/009	SPMD	18	430
73/00VI	78/007	SPMD	16	418
73/010	73/012	İİD	11	179
73/012	73/024	İİD	11	265
73/013	73/023	İİD	11	250
73/014	73/017	İİD	11	208
73/015	73/019	İİD	11	224
73/019	75/087	İİD	13	403
73/021	73/036	İİD	11	288
73/023	74/002	İİD	12	49
73/025	74/005	İİD	12	67
73/031	73/030	İİD	11	283
73/032	74/011	İİD	12	111
73/033	74/009	İİD	12	87
73/035	75/025	İİD	13	319
73/036	74/004	İİD	12	59
73/037	75/022	İİD	13	58
73/038	75/023	İİD	13	214
73/039	75/024	İİD	13	295
73/041	74/013	İİD	12	145
73/042	76/048	İİD	14	301
73/043	73/039	İİD	11	373
73/045	74/007	İİD	12	82
73/046	74/021	İİD	12	210
73/047	73/038	İİD	11	365
74/001	74/014	İİD	12	170
74/008	74/019	İİD	12	181
74/009	74/022	İİD	12	237
74/00IX	80/012	SPMD	18	454
74/00X	80/006	SPMD	18	442
74/010	74/012	İİD	12	142
74/012	74/032	İİD	12	306
74/014	74/018	İİD	12	179
74/017	74/041	İİD	12	357
74/018	74/042	İİD	12	362
74/019	74/031	İİD	12	259

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
74/026	74/048	İİD	12	385
74/029	74/033	İİD	12	332
74/031	74/043	İİD	12	377
74/033	75/001	İİD	13	3
74/034	74/050	İİD	12	419
74/035	75/126	İİD	13	483
74/036	74/035	İİD	12	341
74/039	74/051	İİD	12	455
74/040	75/004	İİD	13	21
74/042	75/062	İİD	13	380
74/047	74/049	İİD	12	417
74/048	75/010	İİD	13	35
75/003	75/035	İİD	13	343
75/004	75/036	İİD	13	356
75/013	75/020	İİD	13	51
75/030	75/039	İİD	13	371
75/034	75/070	İİD	13	394
75/105	75/122	İİD	13	479
75/131	75/152	İİD	13	514
75/145	75/198	İİD	13	535
75/147	75/201	İİD	13	621
75/151	75/177	İİD	13	528
75/152	75/202	İİD	13	643
75/159	75/216	İİD	13	668
75/167	76/019	İİD	14	118
75/179	76/008	İİD	14	7
75/183	76/015	İİD	14	66
75/186	75/204	İİD	13	651
75/193	76/016	İİD	14	85
75/197	75/213	İİD	13	658
75/198	76/018	İİD	14	97
75/200	76/009	İİD	14	39
76/001	76/028	İİD	14	170
76/003	76/023	İİD	14	161
76/005	76/007	İİD	14	3
76/007	76/035	İİD	14	240
76/008	76/011	İİD	14	61
76/009	76/010	İİD	14	52
76/012	76/038	İİD	14	246
76/013	76/031	İİD	14	206
76/023	76/033	İİD	14	227

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
76/025	77/003	İİD	15	91
76/026	76/047	İİD	14	287
76/027	76/051	İİD	14	344
76/031	76/030	İİD	14	198
76/032	76/056	İİD	14	439
76/034	76/052	İİD	14	386
76/035	76/049	İİD	14	332
76/036	77/002	İİD	15	60
76/038	76/046	İİD	14	252
76/042	77/046	İİD	15	281
76/043	77/004	İİD	15	106
76/045	77/001	İİD	15	3
76/050	77/013	İİD	15	153
76/051	77/016	İİD	15	216
76/053	77/015	İİD	15	203
76/054	77/008	İİD	15	138
76/057	77/071	İİD	15	315
76/059	77/006	İİD	15	132
76/060	77/009	İİD	15	145
77/001	77/020	İİD	15	253
77/003	77/019	İİD	15	244
77/004	77/074	İİD	15	330
77/005	77/045	İİD	15	272
77/006	77/014	İİD	15	176
77/011	77/133	İİD	15	590
77/016	77/086	İİD	15	406
77/019	77/082	İİD	15	383
77/035	77/043	İİD	15	265
77/036	77/130	İİD	15	555
77/042	77/122	İİD	15	505
77/043	77/084	İİD	15	391
77/060	77/081	İİD	15	358
77/061	77/047	İİD	15	300
77/080	77/123	İİD	15	533
77/082	77/117	İİD	15	444
77/083	77/088	İİD	15	427
77/086	77/124	İİD	15	543
77/088	77/120	İİD	15	465
77/089	77/121	İİD	15	498
77/099	77/116	İİD	15	440
77/100	77/148	İİD	15	657

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
77/109	77/131	İİD	15	568
77/112	77/128	İİD	15	549
77/117	77/113	İİD	15	432
77/119	77/146	İİD	15	650
77/121	77/142	İİD	15	637
77/123	78/016	İİD	16	53
77/127	77/132	İİD	15	583
77/128	77/140	İİD	15	627
77/129	78/035	İİD	16	100
77/130	78/013	İİD	16	29
77/131	78/042	İİD	16	170
77/132	78/006	İİD	16	13
77/141	78/005	İİD	16	3
78/007	78/007	İİD	16	25
78/013	78/041	İİD	16	157
78/014	79/006	İİD	17	21
78/026	78/033	İİD	16	89
78/028	78/036	İİD	16	121
78/029	78/032	İİD	16	83
78/031	78/050	İİD	16	260
78/032	78/031	İİD	16	78
78/038	78/049	İİD	16	249
78/039	78/053	İİD	16	281
78/040	78/066	İİD	16	375
78/041	78/037	İİD	16	143
78/042	78/056	İİD	16	297
78/043	78/061	İİD	16	342
78/046	78/054	İİD	16	289
78/047	78/057	İİD	16	307
78/048	78/040	İİD	16	150
78/049	78/063	İİD	16	347
78/050	78/043	İİD	16	189
78/051	78/044	İİD	16	197
78/052	78/064	İİD	16	355
78/053	78/045	İİD	16	201
78/054	79/009	İİD	17	56
78/055	78/046	İİD	16	216
78/056	78/060	İİD	16	329
78/057	78/048	İİD	16	231
78/058	78/065	İİD	16	369
78/059	79/011	İİD	17	72

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
78/065	79/027	İİD	17	161
78/067	79/014	İİD	17	100
78/068	79/019	İİD	17	140
78/070	79/007	İİD	17	49
78/071	79/005	İİD	17	3
78/074	79/043	İİD	17	325
79/001	79/030	İİD	17	216
79/001	80/001	SPK	18	3
79/004	79/016	İİD	17	125
79/005	79/029	İİD	17	202
79/007	79/018	İİD	17	134
79/008	79/035	İİD	17	276
79/009	79/044	İİD	17	332
79/012	79/025	İİD	17	148
79/014	79/033	İİD	17	271
79/015	79/032	İİD	17	266
79/016	79/028	İİD	17	193
79/018	79/026	İİD	17	152
79/019	79/039	İİD	17	294
79/022	79/045	İİD	17	349
79/023	80/009	İİD	18	76
79/024	79/036	İİD	17	287
79/025	79/046	İİD	17	399
79/026	80/001	İİD	18	46
79/028	80/013	İİD	18	116
79/030	80/002	İİD	18	54
79/031	80/059	İİD	18	339
79/033	79/042	İİD	17	316
79/035	80/017	İİD	18	125
79/036	79/040	İİD	17	306
79/037	80/026	İİD	18	166
79/038	80/011	İİD	18	87
79/039	80/003	İİD	18	72
79/0II	79/017	SPMD	18	435
80/001	80/025	İİD	18	157
80/009	80/040	İİD	18	212
80/010	80/069	İİD	18	396
80/015	80/056	İİD	18	297
80/016	80/047	İİD	18	259
80/018	80/029	İİD	18	178
80/019	80/048	İİD	18	265

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
80/020	80/057	İİD	18	320
80/021	80/019	İİD	18	151
80/022	80/018	İİD	18	143
80/027	81/009	İİD	19	24
80/028	80/045	İİD	18	237
80/029	81/022	İİD	19	102
80/034	80/058	İİD	18	331
80/038	80/034	İİD	18	202
80/042	81/005	İİD	19	13
80/043	80/064	İİD	18	374
80/045	81/011	İİD	19	41
80/048	80/041	İİD	18	231
80/056	80/049	İİD	18	286
80/059	80/053	İİD	18	289
80/063	80/068	İİD	18	388
80/068	81/003	İİD	19	1
80/077	81/013	İİD	19	62
81/002	81/021	İİD	19	95
81/003	81/027	İİD	19	133
81/004	81/028	İİD	19	142
81/005	81/014	İİD	19	69
81/006	81/020	İİD	19	77
81/008	82/003	İİD	20	1
81/010	83/016	İİD	20	110
81/012	82/007	İİD	20	18
81/013	83/008	İİD	20	48
81/015	81/025	İİD	19	130
81/016	81/029	İİD	19	153
82/001	83/010	İİD	20	84
82/004	83/017	İİD	20	129
82/006	83/009	İİD	20	66
83/001	83/001	SPK	20	335
83/001	83/005	İİD	20	27
83/002	83/002	SPK	20	345
83/003	83/003	SPK	20	375
83/004	83/004	SPK	20	398
83/004	83/006	İİD	20	37
83/005	83/005	SPK	20	430
83/005	83/007	İİD	20	43
83/009	84/001	İİD	20	144
83/012	84/005	İİD	20	281

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
84/001	84/001	SPK	20	450
84/001	84/002	İİD	20	161
84/002	84/003	İİD	20	254
84/002	89/008	SPMD	25	512
84/003	84/004	İİD	20	274
84/003	87/001	SPMD	23	430
84/004	84/009	İİD	20	289
84/004	89/004	SPMD	25	507
84/005	89/005	SPMD	25	511
84/006	85/001	İİD	21	1
84/006	90/003	SPMD	26	593
84/007	89/003	SPMD	25	501
84/008	84/010	İİD	20	298
84/008	89/002	SPMD	25	497
84/009	85/004	İİD	21	35
84/009	88/002	SPMD	24	623
84/010	85/002	İİD	21	24
84/011	84/011	İİD	20	316
84/012	85/006	İİD	21	99
84/014	85/007	İİD	21	153
84/015	85/005	İİD	21	85
84/017	84/012	İİD	20	325
84/129	84/022	Muh	20	555
84/440	84/024	Muh	20	573
85/001	86/004	İİD	22	28
85/001	90/006	SPMD	26	611
85/002	85/016	İİD	21	217
85/002	90/004	SPMD	26	599
85/003	85/008	İİD	21	188
85/003	91/001	SPMD	27/2	775
85/004	91/013	SPMD	27/2	853
85/005	85/023	İİD	21	252
85/006	88/007	SPMD	24	636
85/007	85/022	İİD	21	240
85/007	90/007	SPMD	26	615
85/008	86/027	İİD	22	323
85/008	91/002	SPMD	27/2	783
85/009	86/014	İİD	22	134
85/009	88/003	SPMD	24	626
85/010	89/001	SPMD	25	494
85/011	86/029	İİD	22	433

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
85/016	86/005	İİD	22	65
85/019	85/021	İİD	21	236
85/020	86/030	İİD	22	498
85/021	86/023	İİD	22	197
85/022	87/002	İİD	23	18
85/023	86/002	İİD	22	12
85/024	87/006	İİD	23	110
85/025	86/008	İİD	22	79
85/026	85/017	İİD	21	230
85/030	86/010	İİD	22	100
85/031	86/011	İİD	22	115
85/032	86/009	İİD	22	90
85/033	86/022	İİD	22	187
85/656	85/004	Muh	21	263
86/001	87/010	İİD	23	194
86/001	91/003	SPMD	27/2	791
86/002	86/001	İİD	22	1
86/003	86/015	İİD	22	168
86/003	94/005	SPMD	30/2	808
86/004	91/004	SPMD	27/2	799
86/005	87/007	İİD	23	133
86/005	91/005	SPMD	27/2	805
86/006	86/012	İİD	22	128
86/006	90/008	SPMD	26	621
86/007	90/005	SPMD	26	605
86/008	91/014	SPMD	27/2	861
86/009	92/001	SPMD	28/2	621
86/010	88/004	SPMD	24	629
86/011	86/026	İİD	22	298
86/011	88/001	SPMD	24	620
86/012	87/004	İİD	23	47
86/013	87/012	İİD	23	243
86/015	87/001	İİD	23	3
86/016	86/025	İİD	22	278
86/017	87/011	İİD	23	208
86/018	86/024	İİD	22	233
86/019	87/003	İİD	23	41
86/020	87/009	İİD	23	184
86/022	86/028	İİD	22	419
86/024	87/008	İİD	23	179
86/522	87/001	Muh	23	433

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
87/001	87/002	Dİ	23	444
87/001	87/018	İİD	23	297
87/001	93/002	SPMD	29/2	895
87/002	94/006	SPMD	30/2	813
87/003	87/013	İİD	23	265
87/003	91/006	SPMD	27/2	811
87/004	87/020	İİD	23	344
87/004	91/007	SPMD	27/2	817
87/005	90/010	SPMD	26	629
87/006	87/014	İİD	23	272
87/006	92/002	SPMD	28/2	625
87/007	88/005	SPMD	24	631
87/008	91/018	SPMD	27/2	877
87/009	87/015	İİD	23	282
87/009	89/006	SPMD	25	515
87/010	88/006	SPMD	24	633
87/011	88/002	İİD	24	19
87/012	88/003	İİD	24	49
87/013	87/016	İİD	23	294
87/014	88/001	İİD	24	1
87/016	88/008	İİD	24	81
87/017	87/019	İİD	23	318
87/018	88/023	İİD	24	318
87/019	87/031	İİD	23	407
87/021	88/025	İİD	24	362
87/022	88/019	İİD	24	284
87/023	87/027	İİD	23	367
87/024	87/032	İİD	23	419
87/028	88/016	İİD	24	217
87/030	88/005	İİD	24	71
87/031	88/013	İİD	24	183
87/032	88/014	İİD	24	209
87/035	88/017	İİD	24	230
87/036	88/056	İİD	24	526
88/001	88/026	İİD	24	388
88/001	89/001	SPK	25	462
88/001	93/006	SPMD	29/2	920
88/002	88/001	SPK	24	534
88/002	93/005	SPMD	29/2	913
88/003	89/004	İİD	25	25
88/003	96/001	SPMD	32/2	863

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
88/004	89/003	İİD	25	3
88/004	90/001	SPMD	26	585
88/005	88/055	İİD	24	465
88/005	91/008	SPMD	27/2	823
88/006	88/006	İİD	24	79
88/006	91/012	SPMD	27/2	849
88/007	88/027	İİD	24	413
88/007	89/007	SPMD	25	518
88/008	91/009	SPMD	27/2	829
88/009	92/004	SPMD	28/2	639
88/011	88/011	İİD	24	138
88/012	88/032	İİD	24	424
88/014	88/018	İİD	24	235
88/015	89/009	İİD	26	3
88/017	88/034	İİD	24	460
88/019	88/033	İİD	24	444
88/032	89/010	İİD	25	97
88/033	89/017	İİD	25	202
88/034	89/026	İİD	25	276
88/035	89/013	İİD	25	166
88/036	89/024	İİD	25	253
88/037	89/036	İİD	25	334
88/038	89/007	İİD	25	43
88/039	89/029	İİD	26	17
88/050	89/027	İİD	25	301
88/051	89/018	İİD	25	214
88/061	89/028	İİD	25	322
88/062	90/003	İİD	26	94
88/063	89/047	İİD	27/1	3
88/064	90/002	İİD	26	51
89/001	89/001	SPİ	25	472
89/001	89/012	İİD	25	133
89/002	91/015	SPMD	27/2	867
89/003	89/005	İİD	25	34
89/003	94/001	SPMD	30/2	791
89/004	89/002	SPİ	25	490
89/004	89/023	İİD	25	231
89/004	96/002	SPMD	32/2	869
89/005	90/001	SPİ	26	549
89/005	92/006	SPMD	28/2	652
89/006	89/042	İİD	25	387

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
89/006	91/010	SPMD	27/2	835
89/007	89/025	İİD	25	267
89/007	91/011	SPMD	27/2	841
89/008	90/002	SPMD	26	589
89/009	90/008	İİD	26	147
89/009	94/002	SPMD	30/2	796
89/011	89/048	İİD	25	420
89/012	90/001	İİD	26	37
89/014	89/049	İİD	25	445
89/017	90/033	İİD	26	513
89/023	90/026	İİD	26	445
89/028	90/018	İİD	29/1	3
89/035	90/022	İİD	26	359
90/001	90/002	SPİ	26	567
90/001	90/021	İİD	26	301
90/001	91/001	SPK	27/2	885
90/001	95/008	SPMD	31/2	934
90/002	90/004	SPİ	26	577
90/002	90/010	İİD	26	189
90/002	91/002	SPK	28/2	673
90/003	90/003	SPİ	26	573
90/003	94/003	SPMD	30/2	800
90/004	90/005	SPİ	26	581
90/004	90/006	İİD	26	124
90/004	99/001	SPMD	35/2	483
90/005	90/028	İİD	26	461
90/005	91/001	SPİ	27/2	739
90/005	91/016	SPMD	27/2	871
90/006	90/017	İİD	26	261
90/006	95/002	SPMD	31/2	910
90/007	90/011	İİD	26	223
90/007	95/014	SPMD	31/2	970
90/008	96/018	SPMD	32/2	928
90/009	90/009	SPMD	26	627
90/011	95/012	SPMD	31/2	961
90/011	95/013	SPMD	31/2	965
90/012	91/007	İİD	27/1	185
90/013	90/030	İİD	27/1	20
90/014	96/016	SPMD	32/2	923
90/015	91/005	İİD	27/1	161
90/017	90/023	İİD	26	373

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
90/018	91/004	İİD	27/1	143
90/019	91/015	İİD	28/1	3
90/020	91/017	İİD	28/1	81
90/021	90/015	İİD	26	253
90/022	92/006	İİD	29/1	28
90/023	91/029	İİD	27/2	509
90/025	91/001	İİD	27/1	65
90/027	91/002	İİD	27/1	130
90/028	91/011	İİD	27/1	343
90/029	91/037	İİD	27/2	609
90/030	90/031	İİD	27/1	48
90/031	90/024	İİD	26	391
90/032	90/025	İİD	26	429
90/035	91/013	İİD	30/1	1
90/036	91/008	İİD	27/1	285
90/037	90/032	İİD	26	503
90/038	91/032	İİD	27/2	543
90/039	91/021	İİD	27/1	423
90/040	91/033	İİD	27/2	559
91/001	91/002	SPİ	27/2	743
91/001	91/003	SPK	27/2	971
91/001	91/016	İİD	28/1	49
91/001	96/006	SPMD	32/2	887
91/002	91/003	SPİ	27/2	751
91/002	91/030	İİD	28/1	108
91/002	92/001	SPK	28/2	696
91/002	96/007	SPMD	32/2	892
91/003	91/004	SPİ	27/2	757
91/003	93/003	SPMD	28/2	633
91/004	91/005	SPİ	27/2	763
91/004	91/045	İİD	27/2	663
91/004	92/005	SPMD	28/2	647
91/005	91/006	SPİ	27/2	769
91/005	92/009	İİD	28/1	143
91/005	95/003	SPMD	31/2	914
91/006	91/020	İİD	27/1	375
91/006	97/019	SPMD	33/2	536
91/007	91/043	İİD	27/2	645
91/007	95/009	SPMD	31/2	941
91/008	92/005	İİD	30/1	13
91/008	99/002	SPMD	35/2	487

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
91/009	91/036	İİD	27/2	593
91/009	95/019	SPMD	31/2	1007
91/010	91/017	SPMD	27/2	875
91/012	91/009	İİD	27/1	325
91/012	92/008	SPMD	28/2	666
91/013	92/010	İİD	30/1	96
91/013	96/028	SPMD	32/2	967
91/014	91/010	İİD	27/1	331
91/015	92/007	SPMD	28/2	659
91/016	91/019	İİD	27/1	361
91/017	91/023	İİD	27/2	473
91/018	92/020	İİD	28/1	232
91/021	92/042	İİD	28/2	457
91/023	91/047	İİD	29/2	605
91/024	91/040	İİD	27/2	627
91/025	91/018	İİD	31/1	1
91/026	92/011	İİD	28/1	157
91/027	91/050	İİD	27/2	679
91/028	91/026	İİD	27/2	487
91/030	92/018	İİD	28/1	211
91/031	91/027	İİD	27/2	491
91/033	92/032	İİD	29/1	110
91/034	91/034	İİD	27/2	571
91/037	91/044	İİD	27/2	657
91/039	91/039	İİD	31/1	12
91/042	92/013	İİD	28/1	176
91/044	91/053	İİD	27/2	729
91/046	91/048	İİD	27/2	673
91/049	91/054	İİD	29/1	17
91/050	91/052	İİD	27/2	723
91/060	92/016	İİD	28/1	195
91/061	92/034	İİD	30/1	104
92/001	92/001	SPİ	28/2	587
92/001	93/001	SPK	29/2	924
92/001	97/003	SPMD	33/2	472
92/002	92/002	SPİ	28/2	593
92/002	94/001	SPK	30/2	1039
92/002	97/010	SPMD	33/2	503
92/003	92/003	SPİ	28/2	600
92/003	92/004	Dİ	28/2	832
92/003	93/001	SPMD	29/2	890

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
92/004	92/004	SPİ	28/2	610
92/005	92/005	SPİ	28/2	618
92/006	95/005	SPMD	31/2	923
92/007	92/002	İİD	28/1	120
92/007	97/009	SPMD	33/2	497
92/008	92/039	İİD	28/2	430
92/008	93/004	SPMD	29/2	907
92/009	95/020	SPMD	31/2	1011
92/010	99/004	SPMD	35/2	496
92/011	92/009	SPMD	28/2	670
92/011	92/038	İİD	28/2	417
92/012	92/007	İİD	28/1	135
92/012	93/003	SPMD	29/2	902
92/013	92/050	İİD	29/1	169
92/016	92/017	İİD	28/1	204
92/017	92/030	İİD	28/1	369
92/019	92/047	İİD	28/2	520
92/021	92/019	İİD	28/1	221
92/022	92/040	İİD	31/1	25
92/024	92/033	İİD	29/1	142
92/025	92/029	İİD	29/1	100
92/026	92/048	İİD	28/2	525
92/027	92/031	İİD	28/1	395
92/029	93/023	İİD	35/1	1
92/030	92/036	İİD	29/1	155
92/031	92/037	İİD	28/1	412
92/032	92/041	İİD	28/2	449
92/036	93/004	İİD	29/1	209
92/037	93/018	İİD	31/1	76
92/038	93/005	İİD	29/1	234
92/039	93/019	İİD	31/1	160
92/040	92/055	İİD	28/2	568
92/042	92/053	İİD	29/1	186
92/043	92/049	İİD	29/1	160
92/044	93/007	İİD	29/1	270
92/045	92/051	İİD	31/1	48
92/046	92/052	İİD	31/1	62
92/047	93/013	İİD	29/1	277
92/048	93/014	İİD	30/1	118
92/049	92/054	İİD	28/2	561
93/001	93/001	İİD	29/1	197

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
93/001	93/001	SPİ	29/2	883
93/001	93/002	SPK	30/2	841
93/001	96/019	SPMD	32/2	932
93/002	93/002	İİD	29/1	202
93/002	93/003	SPK	30/2	936
93/003	94/002	SPK	30/2	1061
93/003	94/007	SPMD	30/2	819
93/003	97/020	SPMD	33/2	543
93/004	93/003	İİD	29/1	206
93/004	95/001	SPK	33/2	548
93/005	93/025	İİD	31/1	218
93/006	97/008	SPMD	33/2	491
93/008	93/031	İİD	30/1	130
93/008	94/008	SPMD	30/2	825
93/009	93/021	İİD	29/1	302
93/009	95/006	SPMD	31/2	927
93/011	95/001	SPMD	31/2	906
93/012	94/009	SPMD	30/2	830
93/013	96/020	SPMD	32/2	935
93/014	94/004	SPMD	30/2	805
93/015	99/005	SPMD	35/2	500
93/016	93/024	İİD	29/1	314
93/017	93/041	İİD	31/1	244
93/017	96/022	SPMD	32/2	943
93/018	94/010	SPMD	30/2	834
93/020	93/017	İİD	29/1	286
93/020	96/011	SPMD	32/2	917
93/021	93/030	İİD	31/1	233
93/022	93/044	İİD	30/1	150
93/023	93/055	İİD	35/1	82
93/025	94/002	İİD	30/1	156
93/026	93/028	İİD	29/1	320
93/027	93/057	İİD	30/1	157
93/028	93/026	İİD	31/1	228
93/029	94/001	İİD	33/1	1
93/032	93/032	İİD	29/1	343
93/033	93/040/-1	İİD	29/1	562
93/033	93/040-2	İİD	29/1	564
93/034	93/033	İİD	29/1	366
93/035	93/034	İİD	29/1	393

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
93/036	93/035	İİD	29/1	414
93/037	93/056	İİD	35/1	89
93/038	93/036	İİD	29/1	442
93/039	93/037	İİD	29/1	461
93/040	93/038	İİD	29/1	492
93/041	93/039	İİD	29/1	529
93/042	94/072	İİD	31/1	443
93/043	93/046	İİD	29/2	628
93/044	93/045	İİD	29/2	616
93/045	93/047	İİD	29/2	647
93/046	93/048	İİD	29/2	686
93/047	93/049	İİD	29/2	718
93/048	93/050	İİD	29/2	757
93/049	93/051	İİD	29/2	778
93/050	93/052	İİD	29/2	808
93/051	93/053	İİD	29/2	838
93/052	93/054	İİD	29/2	860
93/053	94/067	İİD	34/1	1
94/001	94/003	SPİ	30/2	776
94/001	94/003	SPK	31/2	1016
94/002	94/001	SPİ	30/2	768
94/002	94/076	İİD	34/1	12
94/003	94/002	SPİ	30/2	772
94/003	94/069	İİD	30/2	741
94/004	94/004	SPİ	30/2	779
94/005	94/006	SPİ	31/2	904
94/005	96/023	SPMD	32/2	946
94/006	94/005	SPİ	30/2	786
94/008	95/015	SPMD	31/2	977
94/011	95/017	SPMD	31/2	997
94/012	95/007	SPMD	31/2	931
94/013	96/021	SPMD	32/2	939
94/015	95/004	SPMD	31/2	918
94/016	96/010	SPMD	32/2	906
94/017	95/010	SPMD	31/2	945
94/023	99/006	SPMD	35/2	504
94/024	95/011	SPMD	31/2	953
94/025	95/018	SPMD	31/2	1001
94/026	95/016	SPMD	31/2	989
94/027	96/026	SPMD	32/2	959
94/028	97/004	SPMD	33/2	477

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
94/042	94/055	İİD	32/1	1
94/043	94/042-1	İİD	30/1	186
94/043	94/042-2	İİD	31/1	275
94/043	94/042-3	İİD	30/1	209
94/044	94/056	İİD	32/1	13
94/046	94/057	İİD	31/1	368
94/047	94/070	İİD	31/1	435
94/048	94/058	İİD	36/1	1
94/049	94/045-1	İİD	30/1	217
94/049	94/045-2	İİD	30/1	222
94/050	94/044-1	İİD	30/1	211
94/050	94/044-2	İİD	31/1	319
94/051	94/046	İİD	30/1	297
94/053	94/048	İİD	30/1	302
94/054	94/049	İİD	30/1	324
94/055	94/050	İİD	30/1	352
94/056	94/051	İİD	30/1	417
94/057	94/052	İİD	30/1	472
94/058	94/053	İİD	30/1	532
94/059	94/083	İİD	33/1	8
94/060	94/054	İİD	31/1	358
94/062	94/079	İİD	31/1	463
94/063	94/060-1	İİD	30/1	580
94/063	94/060-2	İİD	30/1	584
94/064	94/061-1	İİD	30/1	622
94/064	94/061-2	İİD	30/2	627
94/065	94/062	İİD	30/2	652
94/066	94/063-1	İİD	30/2	674
94/066	94/063-2	İİD	30/2	678
94/067	94/064-1	İİD	30/2	696
94/067	94/064-2	İİD	30/2	700
94/068	94/080	İİD	31/1	477
94/069	95/008	İİD	32/1	28
94/070	94/065-1	İİD	30/2	721
94/070	94/065-2	İİD	31/1	385
94/070	94/065-3	İİD	30/2	727
94/071	95/023	İİD	32/1	144
94/072	94/068	İİD	30/2	729
94/073	94/075	İİD	31/1	453
94/075	95/004	İİD	34/1	22
94/076	94/073	İİD	30/2	750

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
94/077	95/024	İİD	32/1	169
94/080	95/027	İİD	32/1	179
94/081	95/005	İİD	34/1	33
94/082	95/009	İİD	31/2	507
94/083	94/078	İİD	30/2	759
94/084	95/033	İİD	32/1	261
94/085	95/032	İİD	32/1	230
94/086	95/041	İİD	32/1	354
94/089	95/010	İİD	31/2	516
94/090	95/022	İİD	31/2	556
94/091	95/034	İİD	32/1	284
94/092	95/014	İİD	33/1	31
95/001	95/042	İİD	31/2	626
95/001	96/001	SPK	33/2	638
95/001	96/004	SPMD	32/2	879
95/002	95/001	YD	31/1	494
95/002	95/012	İİD	32/1	37
95/004	95/028	İİD	32/1	191
95/004	96/012	SPMD	32/2	920
95/005	95/005	SPİ	32/2	849
95/005	97/018	SPMD	33/2	531
95/006	95/029	İİD	32/1	205
95/006	96/008	SPMD	32/2	899
95/007	95/035	İİD	32/1	308
95/009	97/011	SPMD	33/2	520
95/011	95/063	İİD	32/1	451
95/011	96/003	SPMD	32/2	875
95/013	95/051	İİD	38/1	1
95/013	96/009	SPMD	32/2	902
95/014	95/015	İİD	32/1	131
95/014	96/005	SPMD	32/2	882
95/015	95/055	İİD	36/1	6
95/016	95/048	İİD	32/1	407
95/017	95/016	İİD	31/2	538
95/017	99/007	SPMD	35/2	508
95/018	95/050	İİD	33/1	57
95/018	98/060	SPMD	34/2	637
95/019	95/012-1	YD	31/2	527
95/019	95/064	İİD	33/1	76
95/020	96/004	İİD	32/2	540
95/020	96/024	SPMD	32/2	949

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
95/021	95/036	İİD	32/1	340
95/021	96/025	SPMD	32/2	955
95/022	95/037	İİD	33/1	39
95/023	95/025	İİD	31/2	571
95/024	95/052	İİD	34/1	40
95/024	97/006	SPMD	33/2	484
95/025	96/005	İİD	32/2	549
95/026	95/013	İİD	31/2	530
95/027	95/047	İİD	32/1	390
95/028	96/002	İİD	36/1	14
95/035	95/002	YD	31/1	502
95/035	95/026	İİD	31/2	583
95/036	95/056	İİD	31/2	714
95/037	95/031	İİD	32/1	220
95/038	96/001	YD	32/2	509
95/038	96/007	İİD	32/2	589
95/039	95/045	İİD	32/1	361
95/040	95/038	İİD	33/1	49
95/041	95/061	İİD	32/1	428
95/042	95/053	İİD	33/1	67
95/043	95/046	İİD	31/2	663
95/044	95/044	İİD	31/2	641
95/045	95/058	İİD	31/2	752
95/046	95/049	İİD	32/1	414
95/047	95/040	İİD	31/2	607
95/050	96/019	İİD	36/1	27
95/052	95/062	İİD	32/1	435
95/053	95/057	İİD	31/2	733
95/054	95/059	İİD	31/2	800
95/055	96/001	İİD	32/2	515
95/056	95/060	İİD	31/2	890
96/001	96/018	İİD	33/1	134
96/001	97/001	SPK	34/2	679
96/002	96/010	İİD	33/1	125
96/002	97/001	SPMD	33/2	465
96/002	97/002	SPK	33/2	727
96/003	97/003	SPK	36/2	978
96/004	96/039	İİD	32/2	825
96/005	96/026	İİD	37/1	22
96/006	96/006	İİD	32/2	577
96/007	96/011	İİD	32/2	659

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
96/008	96/020	İİD	37/1	1
96/009	96/021	İİD	37/1	10
96/010	96/040	İİD	33/1	164
96/010	99/008	SPMD	35/2	512
96/011	97/004	İİD	37/1	68
96/012	97/002	SPMD	33/2	468
96/013	96/027	SPMD	32/2	963
96/013	98/040	İİD	36/1	152
96/014	97/007	SPMD	33/2	487
96/015	96/034	İİD	32/2	800
96/016	97/012	SPMD	33/2	525
96/017	96/038	İİD	33/1	152
96/017	98/057	SPMD	34/2	624
96/018	96/012	İİD	32/2	678
96/019	96/013	İİD	32/2	686
96/020	96/014	İİD	32/2	704
96/021	96/015	İİD	32/2	715
96/021	99/003	SPMD	35/2	491
96/022	96/016	İİD	32/2	727
96/022	99/021	SPMD	35/2	575
96/023	96/005	YD	32/2	566
96/023	96/036	İİD	38/1	9
96/024	98/052	SPMD	34/2	601
96/025	97/068	İİD	35/1	114
96/025	99/009	SPMD	35/2	521
96/026	96/022	İİD	32/2	745
96/027	99/016	SPMD	35/2	551
96/028	96/024	İİD	32/2	756
96/029	96/025	İİD	32/2	765
96/030	96/027	İİD	32/2	773
96/031	96/028	İİD	32/2	781
96/032	96/030	İİD	32/2	792
96/043	98/013	İİD	34/1	286
96/045	96/044	İİD	34/1	56
96/047	97/043	İİD	34/1	108
96/048	96/041	İİD	33/1	175
96/049	96/046	İİD	36/1	40
96/050	96/037	İİD	37/1	47
96/051	98/017	İİD	35/1	168
96/052	96/045	İİD	39/1	1
96/055	97/033	İİD	37/1	79

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
96/056	97/058	İİD	40/1	1
96/057	97/003	İİD	36/1	57
96/058	96/007	YD	32/2	585
96/058	96/043	İİD	33/1	184
96/059	97/070	İİD	38/1	64
96/061	96/006	YD	32/2	572
96/061	96/035	İİD	32/2	810
96/062	97/057	İİD	33/1	419
96/063	97/003	YD	33/1	267
96/063	97/040	İİD	37/1	107
96/064	96/009	YD	32/2	655
96/064	96/047	İİD	34/1	79
96/065	97/031	İİD	33/1	306
96/066	97/007	İİD	33/1	293
96/068	99/001	İİD	37/1	180
96/070	97/006	YD	33/1	274
96/070	97/053	İİD	39/1	19
96/071	97/049	İİD	33/1	401
96/072	97/051	İİD	37/1	139
96/073	98/041	İİD	38/1	96
96/074	98/045	İİD	36/1	169
96/075	97/050	İİD	36/1	102
96/076	98/006	İİD	38/1	75
96/077	97/064	İİD	34/1	136
97/001	97/001	SPİ	33/2	429
97/001	98/001	SPK	34/2	762
97/001	98/023	İİD	35/1	183
97/001	98/046	SPMD	34/2	584
97/002	97/002	SPİ	33/2	433
97/002	99/001	SPK	37/2	719
97/003	97/002	İİD	33/1	250
97/003	97/003	SPİ	33/2	439
97/004	97/004	SPİ	33/2	446
97/004	98/015	İİD	35/1	160
97/005	97/005	SPİ	33/2	452
97/005	98/005	Dİ	35/2	672
97/005	98/061	İİD	38/1	135
97/005	98/066	SPMD	34/2	661
97/006	97/006	SPİ	33/2	458
97/006	98/062	SPMD	34/2	644
97/007	99/010	SPMD	35/2	526

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
97/011	98/045	SPMD	34/2	580
97/011	98/048	SPMD	34/2	587
97/013	98/058	SPMD	34/2	630
97/015	98/061	SPMD	34/2	642
97/017	97/006	İİD	33/1	277
97/018	98/042	İİD	36/1	159
97/018	99/026	SPMD	35/2	599
97/019	97/066	İİD	35/1	98
97/020	97/032	İİD	33/1	312
97/020	98/044	SPMD	34/2	576
97/021	97/048	İİD	33/1	391
97/021	99/039	SPMD	35/2	642
97/022	97/044	İİD	34/1	115
97/023	97/034	İİD	33/1	326
97/023	99/017	SPMD	35/2	555
97/024	97/035	İİD	33/1	335
97/024	98/037	SPMD	34/2	567
97/025	98/059	SPMD	34/2	632
97/026	98/010	İİD	38/1	86
97/026	99/037	SPMD	35/2	633
97/027	97/017	SPMD	33/2	529
97/027	98/043	İİD	35/1	215
97/029	98/019	İİD	36/1	139
97/029	99/033	SPMD	35/2	612
97/030	98/038	SPMD	34/2	572
97/031	97/038	İİD	33/1	349
97/032	98/025	İİD	39/1	43
97/033	97/039	İİD	33/1	356
97/034	98/079	İİD	35/1	332
97/035	97/045	İİD	33/1	363
97/036	97/005	YD	33/1	271
97/036	97/052	İİD	34/1	122
97/037	97/069	İİD	35/1	122
97/040	97/047	İİD	33/1	375
97/041	98/047	İİD	35/1	222
97/043	99/016	İİD	36/1	425
97/044	98/016	İİD	34/1	300
97/045	98/048	İİD	39/1	51
97/047	97/055	İİD	33/1	409
97/048	97/056	İİD	33/1	414
97/051	98/008	İİD	36/1	130

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
97/053	98/062	İİD	37/1	159
97/054	97/067	İİD	36/1	117
97/055	97/065	İİD	34/1	145
97/056	97/062	İİD	33/1	425
97/057	98/011	İİD	35/1	154
97/059	98/071	İİD	35/1	294
97/060	98/053	İİD	35/1	241
97/061	98/059	İİD	38/1	124
97/062	98/052	İİD	36/1	198
97/063	98/002	İİD	34/1	252
97/064	98/004	İİD	34/1	266
97/065	99/015	İİD	36/1	417
97/066	97/072	İİD	34/1	157
97/069	98/054	İİD	35/1	256
97/070	98/072	İİD	36/1	320
97/071	98/073	İİD	36/1	337
97/072	97/074	İİD	34/1	191
97/073	97/073	İİD	34/1	170
97/074	98/069	İİD	35/1	283
97/075	99/010	İİD	36/1	380
97/076	98/058	İİD	38/1	116
98/001	98/086	İİD	36/1	361
98/001	99/022	SPMD	35/2	581
98/002	98/001	İİD	34/1	236
98/002	99/023	SPMD	35/2	586
98/003	98/028	İİD	35/1	205
98/003	98/065	SPMD	34/2	657
98/004	99/014	SPMD	35/2	539
98/004	99/023	İİD	36/1	496
98/005	98/064	SPMD	34/2	652
98/006	99/012	SPMD	35/2	533
98/007	98/063	SPMD	34/2	649
98/009	98/067	SPMD	34/2	665
98/010	98/003-2	YD	34/1	263
98/010	98/018	İİD	34/1	321
98/010	99/011	SPMD	35/2	530
98/011	98/068	SPMD	34/2	669
98/012	98/055	SPMD	34/2	618
98/013	98/053	SPMD	34/2	610
98/014	98/024	İİD	35/1	194
98/014	99/032	SPMD	35/2	607

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
98/015	99/024	SPMD	35/2	591
98/016	98/049	SPMD	34/2	591
98/016	98/088	İİD	35/1	346
98/017	99/013	SPMD	35/2	535
98/018	99/036	SPMD	35/2	629
98/019	98/051	SPMD	34/2	595
98/020	99/018	SPMD	35/2	561
98/021	98/054	SPMD	34/2	614
98/022	01/005	SPMD	37/1	698
98/023	99/034	SPMD	35/2	620
98/024	99/009	İİD	36/1	373
98/024	99/015	SPMD	35/2	544
98/025	98/056	İİD	35/1	269
98/025	99/019	SPMD	35/2	565
98/026	99/025	SPMD	35/2	595
98/027	99/027	SPMD	35/2	603
98/028	98/070	SPMD	34/2	673
98/029	98/060	İİD	34/1	358
98/029	00/001	SPMD	36/2	924
98/030	98/069	SPMD	34/2	671
98/034	98/046	İİD	34/1	346
98/035	98/070	İİD	38/1	148
98/035	99/020	SPMD	35/2	571
98/036	98/049	İİD	36/1	185
98/036	98/056	SPMD	34/2	621
98/037	99/025	İİD	36/2	516
98/037	99/038	SPMD	35/2	637
98/038	98/050	İİD	35/1	232
98/039	98/078	İİD	35/1	311
98/042	98/065	İİD	36/1	315
98/043	99/044	İİD	37/1	277
98/046	98/083	İİD	39/1	60
98/047	98/084	İİD	39/1	67
98/048	98/085	İİD	36/1	354
98/056	98/089	İİD	35/2	355
98/058	99/019	İİD	36/1	436
98/059	99/014	İİD	36/1	400
99/001	99/033	İİD	36/2	572
99/001	03/001	SPK	39/2	814
99/001	08/080	SPMD	45/3	1979
99/002	99/040	SPMD	35/2	646

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
99/002	00/008	İİD	36/2	694
99/002	01/002	SPK	37/2	922
99/003	99/043	SPMD	35/2	652
99/004	99/041	SPMD	35/2	649
99/004	99/047	İİD	36/2	620
99/005	99/008	İİD	35/2	422
99/005	99/046	SPMD	35/2	663
99/006	99/013	İİD	36/1	392
99/006	99/035	SPMD	35/2	626
99/007	99/031	İİD	36/2	552
99/007	00/006	SPMD	36/2	945
99/008	99/003	İİD	35/2	373
99/009	00/012	SPMD	36/2	973
99/010	99/022	İİD	36/1	485
99/010	99/050	SPMD	36/2	921
99/011	99/029	İİD	36/2	536
99/011	99/044	SPMD	35/2	655
99/012	99/005	İİD	35/2	382
99/012	00/007	SPMD	36/2	949
99/013	99/026	İİD	36/2	524
99/013	00/004	SPMD	36/2	938
99/014	99/006	İİD	35/2	397
99/014	00/002	SPMD	36/2	932
99/015	99/047	SPMD	35/2	667
99/016	99/024	İİD	36/2	507
99/016	08/076	SPMD	45/3	1915
99/017	99/035	İİD	36/2	582
99/017	00/011	SPMD	36/2	967
99/018	99/020	İİD	35/2	453
99/018	09/036	SPMD	46/3	1647
99/019	99/012	İİD	35/2	431
99/019	00/009	SPMD	36/2	957
99/020	99/021	İİD	35/2	464
99/020	02/020	SPMD	38/2	877
99/021	99/017	İİD	35/2	439
99/021	00/008	SPMD	36/2	953
99/022	99/032	İİD	36/2	564
99/022	99/045	SPMD	35/2	659
99/023	99/018	İİD	35/2	446
99/023	00/010	SPMD	36/2	961
99/024	99/030	İİD	36/2	545

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
99/024	08/069	SPMD	45/3	1883
99/025	99/048	SPMD	36/2	914
99/026	01/002	SPMD	37/1	692
99/027	99/042	İİD	38/1	160
99/027	99/049	SPMD	36/2	918
99/028	99/038	İİD	36/2	602
99/028	00/005	SPMD	36/2	942
99/029	99/002	YD	35/2	365
99/029	99/036	İİD	37/1	256
99/030	99/003	YD	35/2	369
99/030	99/037	İİD	36/2	590
99/030	00/003	SPMD	36/2	936
99/031	08/044	SPMD	45/3	1821
99/032	01/010	İİD	38/1	220
99/033	99/051	İİD	36/2	667
99/034	99/039	İİD	35/2	475
99/035	02/104	İİD	39/1	198
99/036	99/043	İİD	37/1	267
99/037	99/049	İİD	36/2	637
99/038	99/045	İİD	37/1	295
99/039	00/023	İİD	36/2	737
99/040	99/041	İİD	35/2	477
99/042	01/001	YD	37/1	317
99/042	01/041	İİD	37/1	334
99/043	01/046	İİD	38/1	233
99/044	99/048	İİD	36/2	627
99/045	00/009	İİD	36/2	702
99/046	00/025	İİD	38/1	171
99/047	99/046	İİD	36/2	612
99/049	99/050	İİD	36/2	651
99/050	01/067	İİD	37/1	513
99/051	01/063	İİD	38/1	314
00/001	00/002	İİD	36/2	678
00/001	02/022	SPMD	38/2	888
00/002	01/003	SPMD	37/1	696
00/003	02/012	SPMD	38/2	856
00/004	01/001	SPMD	37/1	690
00/005	02/011	SPMD	38/2	852
00/005	03/065	İİD	40/1	104
00/007	02/002	SPMD	38/2	827
00/008	03/104	İİD	44/1	1

Esas No	Karar No	Karar Türü	Say/ Cilt	Sf. No
00/009	02/015	SPMD	39/2	719
00/010	00/047	İİD	38/1	182
00/010	08/077	SPMD	45/3	1933
00/012	02/021	SPMD	38/2	884
00/012	05/085	İİD	42	433
00/013	00/004	İİD	36/2	683
00/013	03/019	SPMD	39/2	810
00/014	00/003	YD	36/2	681
00/014	00/021	İİD	36/2	722
00/014	02/013	SPMD	38/2	859
00/015	01/073	İİD	37/1	525
00/016	00/017	İİD	40/1	71
00/017	02/046	İİD	39/1	75
00/018	08/074	SPMD	45/3	1907
00/019	02/001	SPMD	38/2	824
00/019	02/015	İİD	38/2	475
00/020	08/067	SPMD	45/3	1873
00/021	00/016	İİD	36/2	715
00/021	02/018	SPMD	39/2	723
00/022	00/007	İİD	36/2	690
00/22	09/17	SPMD	46/3	1569
00/023	01/006	SPMD	37/1	716
00/024	03/015	SPMD	39/2	788
00/024	04/082	İİD	41	171
00/025	02/008	SPMD	38/2	844
00/026	00/048	İİD	38/1	190
00/026	02/006	SPMD	38/2	836
00/027	00/024	İİD	36/2	760
00/030	02/007	SPMD	38/2	842
00/033	08/045	SPMD	45/3	1825
00/034	05/091	İİD	42	455
00/035	01/005	YD	37/1	322
00/035	01/090	İİD	37/1	551
00/036	02/198	İİD	39/1	271
00/037	00/014	İİD	36/2	710
00/038	03/066	İİD	39/2	661
00/039	02/035	İİD	38/2	593
00/042	01/361	İİD	38/1	419
00/043	04/060	İİD	40/2	789
00/044	02/192	İİD	39/1	241
00/045	00/005	YD	36/2	688

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
00/045	00/027	İİD	36/2	772
00/047	02/098	İİD	38/2	729
00/048	02/036	İİD	38/2	600
00/051	02/016	İİD	38/2	482
00/052	00/029	İİD	36/2	797
00/055	00/026	İİD	36/2	768
00/057	00/030	İİD	36/2	809
00/058	00/031	İİD	36/2	814
00/059	00/032	İİD	36/2	819
00/060	00/033	İİD	36/2	824
00/061	00/034	İİD	36/2	829
00/062	00/035	İİD	36/2	835
00/063	00/036	İİD	36/2	840
00/064	00/037	İİD	36/2	845
00/065	00/038	İİD	36/2	850
00/066	00/039	İİD	36/2	855
00/067	00/040	İİD	36/2	860
00/068	00/041	İİD	36/2	865
00/069	00/042	İİD	36/2	870
00/070	00/043	İİD	36/2	875
00/071	00/044	İİD	36/2	880
00/072	00/046	İİD	36/2	890
00/073	00/045	İİD	36/2	885
00/074	04/009	İİD	40/2	503
00/075	02/200	İİD	39/1	285
00/076	01/009	İİD	38/1	212
00/077	00/049	İİD	38/1	200
00/078	02/031	İİD	38/2	583
00/080	03/096	İİD	40/1	226
00/082	02/193	İİD	39/1	249
00/083	04/026	İİD	40/2	607
00/085	04/061	İİD	40/2	797
00/086	00/050	İİD	36/2	896
01/001	01/001	SPİ	37/1	684
01/001	02/009	SPMD	38/2	846
01/001	03/002	SPMD	39/2	741
01/001	04/036	İİD	40/2	641
01/003	01/003	SPİ	38/2	752
01/003	02/026	SPMD	39/2	732
01/003	05/004	İİD	41	339
01/004	01/332	İİD	37/1	575

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
01/004	02/001	SPİ	38/2	762
01/004	02/004	SPMD	38/2	832
01/005	02/002	SPİ	38/2	767
01/005	02/042	İİD	38/2	622
01/006	02/003	SPİ	38/2	772
01/007	02/004	SPİ	38/2	777
01/007	09/018	SPMD	46/3	1573
01/008	02/009	SPİ	38/2	807
01/008	04/095	İİD	41	231
01/008	08/049	SPMD	45/3	1835
01/009	01/056	İİD	37/1	483
01/009	02/005	SPİ	38/2	782
01/009	02/005	SPMD	38/2	834
01/010	02/006	SPİ	38/2	788
01/010	08/065	SPMD	45/3	1865
01/011	02/007	SPİ	38/2	794
01/011	02/014	SPMD	38/2	863
01/012	02/008	SPİ	38/2	800
01/013	03/003	SPMD	39/2	744
01/014	02/023	SPMD	38/2	893
01/015	02/010	SPMD	38/2	849
01/016	03/016	SPMD	39/2	794
01/017	08/078	SPMD	45/3	1945
01/018	09/038	SPMD	46/3	1655
01/019	08/059	SPMD	45/3	1843
01/020	09/048	SPMD	46/3	1721
01/024	01/356	İİD	38/1	377
01/024	02/024	SPMD	39/2	727
01/026	03/003	İİD	39/1	360
01/026	08/068	SPMD	45/3	1877
01/027	08/006	SPMD	45/3	1709
01/028	03/004	SPMD	39/2	747
01/029	02/019	SPMD	38/2	872
01/034	03/002	İİD	39/1	351
01/036	03/001	YD	38/2	749
01/073	04/012	İİD	40/2	530
01/079	02/194	İİD	39/1	255
01/119	04/037	İİD	40/2	646
01/129	02/024	İİD	38/2	513
01/133	02/056	İİD	42	1
01/143	04/011	İİD	40/2	519

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
01/144	01/002	YD	37/1	320
01/144	02/020	İİD	38/2	488
01/147	01/047	İİD	37/1	475
01/184	01/057	İİD	37/1	511
01/216	04/120	İİD	41	253
01/225	02/088	İİD	39/1	133
01/226	06/119	İİD	44/1	347
01/228	02/009	İİD	38/2	459
01/232	01/089	İİD	37/1	541
01/237	04/016	İİD	40/2	567
01/252	02/102	İİD	39/1	186
01/276	01/091	İİD	37/1	570
01/281	01/082	İİD	37/1	535
01/282	04/034	İİD	40/2	627
01/293	01/007	YD	37/1	328
01/293	02/005	YD	38/1	441
01/293	02/028	İİD	38/2	562
01/296	01/083	İİD	37/1	538
01/303	01/333	İİD	37/1	652
01/309	02/091	İİD	39/1	141
01/323	05/031	İİD	41	519
01/325	01/098	İİD	38/1	341
01/327	02/103	İİD	39/1	191
01/328	02/105	İİD	39/1	206
01/332	02/106	İİD	39/1	213
01/343	02/041	İİD	38/2	612
01/344	02/010	İİD	38/2	464
01/345	02/086	İİD	39/1	117
01/346	01/006	YD	37/1	324
01/346	03/004	YD	39/1	402
01/346	03/063	İİD	39/2	623
01/349	04/014	İİD	40/2	544
01/351	03/010	İİD	39/1	442
01/353	02/087	İİD	39/1	125
01/373	03/067	İİD	42	59
01/375	03/061	İİD	39/2	610
01/377	02/059	İİD	38/2	658
01/378	04/013	İİD	42	85
01/379	05/003	İİD	42	219
01/380	02/069	İİD	38/2	702
01/382	01/008	YD	37/1	330

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
01/382	02/002	YD	38/1	433
01/382	02/021	İİD	38/2	498
01/383	03/016	YD	39/1	473
01/383	03/092	İİD	42	75
01/385	02/040	İİD	38/2	607
01/387	01/357	İİD	38/1	408
01/388	01/342	İİD	38/1	349
01/389	01/009	YD	37/1	332
01/389	02/006	YD	38/2	453
01/389	02/029	İİD	38/2	576
01/390	04/035	İİD	40/2	634
01/392	03/060	İİD	39/2	598
01/403	01/345	İİD	37/1	659
01/406	04/020	İİD	41	97
01/408	02/191	İİD	39/1	231
01/411	01/348	İİD	37/1	668
01/412	02/095	İİD	39/1	164
01/413	01/351	İİD	37/1	676
01/415	02/166	İİD	39/1	220
01/424	01/354	İİD	38/1	357
01/478	04/038	İİD	40/2	653
01/479	05/001	İİD	41	303
01/481	04/091	İİD	40/2	831
01/485	02/002	İİD	38/1	435
01/487	05/002	İİD	41	321
01/493	02/011	İİD	38/2	469
02/001	08/001	SPK	45/4	2077
02/001	02/010	SPİ	38/2	822
02/001	08/046	SPMD	45/3	1827
02/002	02/003	SPMD	38/2	830
02/003	09/003	SPK	46/4	1797
02/003	03/001	SPİ	39/2	696
02/003	03/011	SPMD	39/2	776
02/003	06/002	Dİ	45/3	1595
02/004	06/003	Dİ	45/3	1603
02/004	09/002	SPK	46/4	1793
02/004	02/016	SPMD	38/2	866
02/004	03/002	SPİ	39/2	704
02/005	06/004	Dİ	45/3	1609
02/005	02/025	SPMD	39/2	730
02/005	03/004	SPİ	39/2	715

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
02/006	08/006	Dİ	46/3	1493
02/006	07/004	SPİ	44/2	1155
02/006	03/005	SPMD	39/2	752
02/007	03/003	SPİ	39/2	711
02/007	03/008	SPMD	39/2	765
02/008	03/047	İİD	39/2	585
02/009	06/005	Dİ	45/3	1613
02/009	09/019	SPMD	46/3	1577
02/010	03/017	SPMD	39/2	799
02/013	03/010	SPMD	39/2	773
02/014	08/007	SPMD	45/3	1713
02/015	08/066	SPMD	45/3	1869
02/017	03/018	SPMD	39/2	805
02/018	08/079	SPMD	45/3	1959
02/021	09/015	SPMD	46/3	1561
02/022	02/017	SPMD	38/2	869
02/024	02/027	SPMD	39/2	734
02/025	09/049	SPMD	46/4	1757
02/026	03/006	SPMD	39/2	758
02/027	09/039	SPMD	46/3	1673
02/028	08/070	SPMD	45/3	1891
02/029	03/001	SPMD	39/2	737
02/029	04/043	İİD	40/2	671
02/030	07/024	İİD	44/2	725
02/030	09/020	SPMD	46/3	1581
02/031	03/007	SPMD	39/2	762
02/031	02/058	İİD	42	39
02/032	03/009	SPMD	39/2	770
02/032	03/100	İİD	40/1	235
02/035	07/095	İİD	45/1	551
02/035	08/035	SPMD	45/3	1789
02/036	08/034	SPMD	45/3	1787
02/038	02/089	İİD	38/2	718
02/039	04/125	İİD	41	293
02/040	06/020	İİD	43	101
02/041	04/090	İİD	41	219
02/043	03/103	İİD	40/1	263
02/044	02/090	İİD	40/1	87
02/045	08/109	İİD	45/2	1137
02/047	06/001	İİD	43	65
02/048	06/022	İİD	43	111

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
02/052	02/084	İİD	38/2	711
02/054	08/043	İİD	46/1	1
02/055	03/008	İİD	39/1	424
02/060	02/097	İİD	39/1	178
02/061	02/043	İİD	38/2	631
02/068	02/044	İİD	38/2	638
02/070	04/056	İİD	41	147
02/071	08/044	İİD	46/1	9
02/079	03/029	İİD	39/1	475
02/092	04/025	İİD	40/2	595
02/094	04/045	İİD	41	141
02/097	02/009	YD	38/2	455
02/099	02/051	İİD	38/2	641
02/100	04/009	YD	40/2	515
02/100	04/109	İİD	42	93
02/101	04/044	İİD	40/2	676
02/103	02/054	İİD	38/2	654
02/104	03/072	İİD	41	1
02/106	08/051	İİD	45/2	759
02/108	04/055	İİD	40/2	744
02/112	03/033	İİD	39/1	489
02/114	04/053	İİD	40/2	725
02/115	02/066	İİD	38/2	683
02/116	02/067	İİD	38/2	692
02/117	06/105	İİD	44/1	277
02/121	02/062	İİD	38/2	678
02/126	04/027	İİD	41	117
02/128	04/023	İİD	40/2	579
02/131	04/087	İİD	41	213
02/132	03/048	İİD	39/2	590
02/133	06/091	İİD	43	361
02/138	02/096	İİD	39/1	171
02/140	04/105	İİD	41	251
02/143	04/046	İİD	40/2	681
02/146	02/201	İİD	39/1	295
02/152	02/094	İİD	39/1	149
02/153	06/113	İİD	44/1	319
02/156	04/098	İİD	40/2	857
02/157	06/097	İİD	44/1	241
02/162	07/089	İİD	45/1	469
02/165	02/195	İİD	39/1	263

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
02/166	04/003	İİD	40/1	305
02/169	07/088	İİD	45/1	457
02/170	04/054	İİD	40/2	734
02/171	03/005	İİD	39/1	406
03/001	03/012	SPMD	39/2	779
03/001	06/098	İİD	43	371
03/001	08/002	Dİ	45/3	1619
03/002	04/001	SPK	41	83
03/002	08/003	Dİ	45/3	1641
03/003	03/013	SPMD	39/2	782
03/003	04/002	SPK	41	85
03/004	04/002	Dİ	40/2	870
03/004	04/003	SPK	41	87
03/005	04/004	SPK	41	89
03/005	09/012	SPMD	46/3	1549
03/006	04/005	SPK	41	91
03/006	08/004	Dİ	45/3	1665
03/007	04/006	SPK	41	93
03/007	05/071	İİD	42	377
03/008	03/009	İİD	39/1	435
03/008	04/007	SPK	41	95
03/009	04/047	İİD	40/2	696
03/010	06/106	İİD	44/1	285
03/010	08/060	SPMD	45/3	1847
03/011	04/049	İİD	40/2	708
03/012	04/069	İİD	40/2	809
03/012	09/016	SPMD	46/3	1565
03/014	03/006	İİD	39/1	412
03/014	08/061	SPMD	45/3	1851
03/015	03/007	İİD	39/1	418
03/017	08/028	SPMD	45/3	1769
03/018	04/088	İİD	44/1	81
03/018	08/019	SPMD	45/3	1759
03/019	03/012	İİD	39/1	457
03/020	03/014	SPMD	39/2	785
03/021	03/013	İİD	39/1	466
03/022	03/034	İİD	39/1	497
03/023	06/026	İİD	43	129
03/024	03/035	İİD	39/1	505
03/025	09/002	SPMD	46/3	1519
03/027	07/084	İİD	44/2	1127

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
03/028	03/042	İİD	40/1	92
03/029	06/024	İİD	43	117
03/030	03/002	YD	39/1	358
03/030	03/038	İİD	39/1	511
03/031	03/003	YD	39/1	398
03/031	03/012	YD	39/1	463
03/031	03/087	İİD	40/1	152
03/032	05/001	SPMD	41	317
03/033	04/008	YD	40/2	500
03/033	04/101	İİD	41	239
03/033	09/050	SPMD	46/4	1767
03/034	07/094	İİD	45/1	543
03/034	08/002	SPMD	45/3	1693
03/036	03/091	İİD	41	37
03/037	03/041	İİD	39/1	535
03/037	08/004	SPMD	45/3	1701
03/038	05/063	İİD	42	371
03/039	03/040	İİD	39/1	528
03/040	07/096	İİD	45/1	569
03/041	03/008	YD	39/1	430
03/041	04/004	İİD	40/1	318
03/042	03/044	İİD	39/2	573
03/046	03/046	İİD	39/2	579
03/048	03/009	YD	39/1	440
03/048	03/076	İİD	40/1	111
03/049	08/076	İİD	45/2	929
03/052	08/058	İİD	45/2	825
03/055	06/088	İİD	43	355
03/057	04/057	İİD	40/2	759
03/060	08/097	İİD	46/1	49
03/062	03/077	İİD	40/1	136
03/064	06/090	İİD	44/1	221
03/066	05/072	İİD	44/1	91
03/067	03/013	YD	39/1	471
03/067	03/088	İİD	40/1	192
03/070	05/014	İİD	41	405
03/071	08/079	İİD	45/2	951
03/072	04/024	İİD	40/2	588
03/073	03/011	YD	39/1	455
03/073	03/086	İİD	41	23
03/075	06/114	İİD	44/1	329

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
03/076	03/080	İİD	39/2	670
03/077	03/081	İİD	39/2	674
03/079	03/083	İİD	39/2	682
03/081	07/050	İİD	44/2	909
03/082	06/066	İİD	43	299
03/084	03/089	İİD	39/2	686
03/086	04/006	İİD	40/2	464
03/087	05/110	İİD	43	7
03/090	03/093	İİD	40/1	220
03/092	07/025	İİD	44/2	729
03/094	08/123	İİD	45/2	1313
03/097	06/115	İİD	44/1	335
03/098	04/031	İİD	40/2	613
03/100	04/006	YD	40/2	497
03/100	04/033	İİD	41	133
03/102	07/097	İİD	45/1	585
03/103	08/139	İİD	45/3	1415
03/105	07/098	İİD	45/1	595
03/106	04/059	İİD	40/2	781
03/107	04/004	YD	40/2	451
03/108	06/107	İİD	44/1	299
03/109	07/051	İİD	44/2	913
03/111	04/001	İİD	40/1	299
03/112	06/049	İİD	43	249
04/001	08/012	YD	45/2	1111
04/001	08/106	İİD	45/2	1113
04/001	04/001	SPİ	40/2	864
04/002	08/005	Dİ	46/3	1479
04/002	05/004	SPİ	41	355
04/003	08/047	İİD	45/2	737
04/003	05/003	SPİ	41	335
04/004	05/001	SPİ	41	313
04/004	05/025	İİD	41	499
04/005	08/111	İİD	45/2	1153
04/006	04/005	İİD	40/2	455
04/008	04/028	İİD	41	125
04/009	08/112	İİD	45/2	1161
04/011	04/093	İİD	40/2	840
04/012	05/035	İİD	42	251
04/013	07/058	İİD	44/2	1019
04/014	04/084	İİD	41	183

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
04/015	08/098	İİD	45/2	1073
04/017	07/059	İİD	44/2	1027
04/018	04/089	İİD	40/2	822
04/020	07/052	İİD	44/2	919
04/024	08/165	İİD	46/1	307
04/025	08/042	İİD	45/2	701
04/026	04/051	İİD	40/2	719
04/028	05/034	İİD	41	529
04/030	08/055	İİD	45/2	797
04/031	07/011	İİD	44/2	621
04/034	08/094	İİD	45/2	1045
04/035	04/064	İİD	41	157
04/036	04/092	İİD	41	223
04/043	08/056	İİD	45/2	807
04/046	07/060	İİD	44/2	1037
04/047	08/096	İİD	45/2	1063
04/052	04/094	İİD	40/2	848
04/054	05/024	İİD	41	491
04/055	08/118	İİD	45/2	1255
04/056	07/026	İİD	44/2	739
04/059	06/007	İİD	43	83
04/060	05/033	İİD	42	227
04/061	04/123	İİD	41	263
04/063	06/094	İİD	44/1	231
04/066	08/099	İİD	45/2	1081
04/067	07/083	İİD	45/1	411
04/068	05/104	İİD	42	593
04/069	09/006	İİD	46/1	505
04/070	09/002	YD	46/2	557
04/070	09/007	İİD	46/2	559
04/076	08/108	İİD	46/1	101
04/079	07/003	YD	45/1	59
04/079	07/006	İİD	45/1	63
04/081	08/048	İİD	45/2	747
04/083	08/107	İİD	46/1	71
04/084	04/014	YD	40/2	562
04/084	04/124	İİD	41	275
04/086	04/110	İİD	42	211
04/087	09/005	İİD	46/1	485
04/090	08/078	İİD	45/2	937
04/092	08/119	İİD	45/2	1269

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
04/093	08/073	İİD	45/2	911
04/094	08/083	İİD	45/2	993
04/095	08/156	İİD	46/1	255
04/099	08/120	İİD	46/1	153
04/100	05/016	İİD	41	465
04/102	05/096	İİD	42	565
04/103	08/121	İİD	45/2	1287
04/107	04/012	YD	40/2	540
04/107	07/015	YD	44/2	857
04/107	07/044	İİD	44/2	859
04/108	04/015	YD	40/2	565
04/114	07/085	İİD	44/2	1135
04/115	05/092	İİD	42	485
04/116	08/074	İİD	45/2	919
04/118	05/008	İİD	41	383
05/001	05/002	SPİ	41	329
05/002	08/181	İİD	46/1	367
05/004	05/007	İİD	41	371
05/005	08/093	İİD	45/2	1033
05/005	09/028	SPMD	46/3	1605
05/006	05/021	YD	41	481
05/006	05/093	İİD	42	491
05/008	06/001	YD	43	563
05/008	06/002	İİD	43	73
05/009	05/095	İİD	42	557
05/010	08/063	İİD	45/2	847
05/010	08/047	SPMD	45/3	1829
05/012	08/101	İİD	45/2	1087
05/012	09/021	SPMD	46/3	1587
05/014	08/092	İİD	45/2	1025
05/015	08/002	İİD	45/1	609
05/017	08/095	İİD	45/2	1055
05/021	08/071	SPMD	45/3	1899
05/024	08/081	SPMD	45/3	1987
05/025	08/057	İİD	45/2	817
05/026	08/105	İİD	45/2	1103
05/028	08/122	İİD	45/2	1303
05/028	09/013	SPMD	46/3	1553
05/029	09/045	SPMD	46/3	1707
05/030	09/018	İİD	46/2	713
05/032	07/003	İİD	44/1	377

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
05/033	08/182	İİD	46/1	381
05/036	09/012	İİD	46/2	647
05/038	08/053	İİD	45/2	773
05/038	09/033	SPMD	46/3	1631
05/040	09/017	İİD	46/2	703
05/042	06/027	İİD	44/1	161
05/043	08/143	İİD	45/3	1449
05/044	07/031	İİD	44/2	745
05/047	07/014	İİD	44/2	659
05/051	07/005	YD	44/2	635
05/051	07/012	İİD	44/2	637
05/052	07/014	YD	45/1	211
05/052	07/035	İİD	45/1	215
05/055	06/003	YD	43	569
05/055	06/004	İİD	44/1	127
05/056	09/094	İİD	46/3	1313
05/057	09/019	İİD	46/2	723
05/060	08/162	İİD	45/3	1587
05/061	07/017	İİD	44/2	691
05/066	09/102	İİD	46/3	1375
05/067	09/099	İİD	46/3	1361
05/068	08/102	İİD	45/2	1095
05/069	09/061	İİD	46/2	1095
05/073	08/059	İİD	45/2	833
05/074	05/073	İİD	42	397
05/075	08/001	İİD	45/1	603
05/078	05/015	YD	41	463
05/078	05/059	İİD	42	355
05/079	09/038	İİD	46/2	861
05/081	05/012	YD	41	401
05/083	08/110	İİD	45/2	1145
05/085	09/015	İİD	46/2	667
05/088	08/166	İİD	46/1	335
05/089	06/120	İİD	44/1	361
05/090	08/146	İİD	46/1	173
05/094	07/007	İİD	45/1	175
05/095	05/014	YD	41	459
05/095	07/002	YD	44/1	501
05/095	07/005	İİD	44/1	503
05/098	06/002	YD	43	565
05/098	06/003	İİD	45/1	1

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
05/099	06/008	İİD	43	87
05/100	08/050	İİD	45/2	755
05/103	05/089	İİD	42	437
05/107	09/023	İİD	46/2	753
05/108	06/035	İİD	43	137
05/110	05/111	İİD	43	35
05/114	09/105	İİD	46/3	1425
05/116	09/027	İİD	46/2	781
05/124	09/013	İİD	46/2	653
05/125	05/074	İİD	42	427
05/127	07/042	İİD	44/2	851
05/128	08/054	İİD	45/2	787
05/134	09/003	İİD	46/1	461
05/138	08/124	İİD	45/2	1319
05/139	07/013	YD	44/2	781
05/139	07/033	İİD	44/2	785
05/142	06/080	İİD	43	345
05/143	05/099	İİD	42	573
05/145	05/023	YD	41	487
05/146	05/105	İİD	43	1
05/151	08/037	İİD	45/1	635
05/152	09/014	İİD	46/2	661
05/159	09/062	İİD	46/3	1153
05/165	09/004	İİD	46/1	471
06/001	08/048	SPMD	45/3	1833
06/002	07/001	SPİ	44/2	1147
06/003	09/029	SPMD	46/3	1613
06/005	08/030	SPMD	45/3	1777
06/006	08/008	SPMD	45/3	1717
06/007	09/005	SPMD	46/3	1533
06/009	08/001	SPMD	45/3	1689
06/010	09/009	SPMD	46/3	1541
06/011	06/017	İİD	43	95
06/011	08/005	SPMD	45/3	1705
06/012	08/017	SPMD	45/3	1751
06/013	08/013	SPMD	45/3	1735
06/014	08/003	SPMD	45/3	1697
06/015	08/063	SPMD	45/3	1857
06/017	09/033	İİD	46/2	815
06/019	09/032	İİD	46/2	807
06/020	06/006	YD	43	571

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
06/020	06/025	İİD	44/1	149
06/021	06/012	YD	43	575
06/021	06/038	İİD	44/1	189
06/021	08/027	SPMD	45/3	1765
06/022	06/014	YD	43	577
06/022	06/040	İİD	43	163
06/024	09/046	SPMD	46/3	1713
06/028	06/108	İİD	44/1	309
06/028	08/082	SPMD	45/3	2007
06/030	08/011	SPMD	45/3	1729
06/031	09/051	SPMD	46/4	1773
06/032	08/072	SPMD	45/3	1903
06/033	06/010	YD	43	573
06/033	06/036	İİD	44/1	177
06/033	09/014	SPMD	46/3	1557
06/034	06/037	İİD	43	155
06/034	08/020	SPMD	45/3	1763
06/035	07/048	İİD	45/1	299
06/035	08/038	SPMD	45/3	1795
06/036	08/050	SPMD	45/3	1839
06/037	08/141	İİD	45/3	1423
06/037	09/003	SPMD	46/3	1525
06/039	08/043	SPMD	45/3	1817
06/040	09/034	SPMD	46/3	1639
06/041	08/032	SPMD	45/3	1781
06/042	09/073	İİD	46/3	1185
06/043	09/053	SPMD	46/4	1781
06/044	08/081	İİD	45/2	979
06/044	09/054	SPMD	46/4	1785
06/047	08/144	İİD	45/3	1457
06/051	06/019	YD	43	581
06/051	06/057	İİD	43	277
06/052	07/027	İİD	45/1	195
06/053	09/021	İİD	46/2	741
06/054	06/047	İİD	43	239
06/055	08/145	İİD	46/1	161
06/058	06/050	İİD	43	255
06/060	06/051	İİD	43	261
06/061	07/091	İİD	45/1	475
06/064	06/054	İİD	43	267
06/065	09/114	İİD	46/3	1459

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
06/071	08/069	İİD	45/2	897
06/072	09/024	İİD	46/2	763
06/075	06/099	İİD	44/1	253
06/076	08/142	İİD	45/3	1435
06/078	08/084	İİD	45/2	1001
06/079	09/097	İİD	46/3	1341
06/080	06/067	İİD	43	315
06/093	09/088	İİD	46/3	1259
06/094	09/092	İİD	46/3	1303
06/096	08/065	İİD	45/2	891
06/097	06/074	İİD	43	321
06/098	06/075	İİD	43	327
06/099	09/009	İİD	46/2	601
06/101	08/126	İİD	45/2	1341
06/107	09/028	İİD	46/2	793
06/108	06/077	İİD	43	337
06/109	08/082	İİD	45/2	985
06/111	06/112	İİD	43	383
06/111	06/036	YD	43	587
06/121	09/090	İİD	46/3	1271
06/123	09/043	İİD	46/2	899
06/125	06/084	İİD	43	349
06/131	07/004	İİD	45/1	51
06/136	08/003	İİD	45/1	627
06/138	06/100	İİD	44/1	263
06/139	06/102	İİD	43	377
06/140	08/031	YD	46/1	403
06/140	08/185	İİD	46/1	405
06/140	06/033	YD	43	583
06/142	08/023	YD	45/3	1475
06/142	08/148	İİD	45/3	1477
06/143	09/098	İİD	46/3	1353
06/144	09/087	İİD	46/3	1251
06/148	07/016	İİD	44/2	683
06/152	06/034	YD	43	585
06/154	09/035	İİD	46/2	833
06/156	08/125	İİD	45/2	1327
06/158	08/024	YD	46/1	211
06/158	08/150	İİD	46/1	213
06/161	06/116	İİD	44/1	343
06/162	07/015	İİD	44/2	671

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
06/167	08/086	İİD	45/2	1017
06/169	07/055	İİD	44/2	985
07/001	09/004	SPK	46/4	1801
07/001	07/002	SPİ	44/2	1151
07/002	08/039	SPMD	45/3	1799
07/003	08/033	SPMD	45/3	1783
07/004	07/081	İİD	44/2	1109
07/004	09/006	SPMD	46/3	1537
07/005	07/007	YD	44/2	709
07/005	07/018	İİD	44/2	711
07/005	08/042	SPMD	45/3	1813
07/006	08/040	SPMD	45/3	1803
07/008	08/031	SPMD	45/3	1779
07/009	09/049	İİD	46/2	1013
07/009	08/009	SPMD	45/3	1721
07/011	08/016	SPMD	45/3	1747
07/012	09/001	SPMD	46/3	1513
07/013	08/041	SPMD	45/3	1809
07/014	09/048	İİD	46/2	953
07/015	09/052	SPMD	46/4	1777
07/017	07/016	YD	44/2	879
07/017	07/045	İİD	44/2	881
07/017	08/014	SPMD	45/3	1739
07/020	08/064	SPMD	45/3	1861
07/021	08/040	İİD	45/1	649
07/021	08/083	SPMD	45/3	2031
07/022	09/037	İİD	46/2	851
07/022	08/015	SPMD	45/3	1743
07/023	09/004	SPMD	46/3	1529
07/024	09/037	SPMD	46/3	1651
07/026	08/012	SPMD	45/3	1733
07/028	08/018	SPMD	45/3	1755
07/029	09/030	SPMD	46/3	1621
07/031	09/109	İİD	46/3	1445
07/031	08/010	SPMD	45/3	1725
07/034	09/047	SPMD	46/3	1717
07/035	07/036	İİD	44/2	845
07/036	08/062	SPMD	45/3	1855
07/038	09/032	SPMD	46/3	1627
07/039	07/053	İİD	44/2	931
07/040	08/029	SPMD	45/3	1773

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
07/041	08/075	SPMD	45/3	1911
07/042	09/050	İİD	46/2	1021
07/042	08/037	SPMD	45/3	1791
07/043	09/051	İİD	46/2	1029
07/043	09/035	SPMD	46/3	1643
07/045	07/021	YD	44/2	943
07/045	07/054	İİD	44/2	945
07/045	09/010	SPMD	46/3	1543
07/046	09/036	İİD	46/2	843
07/051	07/056	İİD	44/2	1005
07/053	07/061	İİD	44/2	1049
07/058	08/178	İİD	46/1	357
07/059	07/075	İİD	45/1	397
07/062	07/066	İİD	45/1	357
07/064	08/154	İİD	46/1	231
07/066	08/157	İİD	46/1	265
07/069	09/026	İİD	46/2	775
07/072	07/068	İİD	44/2	1053
07/073	08/158	İİD	46/1	279
07/076	08/046	İİD	45/2	721
07/084	07/074	İİD	45/1	375
07/085	09/042	İİD	46/2	891
07/090	09/002	İİD	46/1	457
07/091	09/025	İİD	46/2	769
07/092	08/085	İİD	45/2	1009
07/094	09/140	İİD	46/3	1471
07/096	09/034	İİD	46/2	823
07/099	07/086	İİD	45/1	429
07/104	08/164	İİD	46/1	299
07/105	08/075	İİD	46/1	21
07/115	09/080	İİD	46/3	1199
08/001	08/002	SPK	45/4	2159
08/003	09/044	İİD	46/2	907
08/002	09/024	SPMD	46/3	1599
08/005	09/081	İİD	46/3	1239
08/006	09/022	SPMD	46/3	1593
08/011	08/064	İİD	45/2	887
08/016	08/016	YD	45/2	1193
08/016	08/116	İİD	45/2	1195
08/020	09/041	SPMD	46/3	1689
08/023	09/042	SPMD	46/3	1693

Esas No	Karar No	Karar Türü	Sayı/ Cilt	Sf. No
08/025	09/025	SPMD	46/3	1601
08/026	08/147	İİD	45/3	1469
08/030	09/096	İİD	46/3	1325
08/033	08/015	YD	45/2	1177
08/033	08/113	İİD	45/2	1179
08/033	09/023	SPMD	46/3	1597
08/034	08/025	YD	45/3	1491
08/034	08/153	İİD	45/3	1493
08/039	08/134	İİD	45/3	1403
08/042	08/167	İİD	46/1	341
08/045	09/053	İİD	46/2	1037
08/046	08/163	İİD	46/1	293
08/046	09/043	SPMD	46/3	1699
08/052	09/089	İİD	46/3	1263
08/064	08/129	İİD	45/2	1349
08/066	08/017	YD	45/3	1393
08/066	08/131	İİD	45/3	1395
08/071	08/183	İİD	46/1	387
08/092	09/045	İİD	46/2	921
08/093	09/041	İİD	46/2	879
08/106	09/054	İİD	46/2	1047
09/003	09/002	Dİ	46/3	1499
09/007	09/029	İİD	46/2	799
09/016	09/046	İİD	46/2	935
09/017	09/047	İİD	46/2	943
09/022	09/055	İİD	46/2	1061
09/023	09/056	İİD	46/2	1081
09/025	09/057	İİD	46/2	1089
09/038	09/070	İİD	46/3	1179
09/049	09/040	SPMD	46/3	1685
09/057	09/055	SPMD	46/4	1789
09/060	09/044	SPMD	46/3	1703